B734
.C37
1756
v.3
c.1

25

1080042661

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

UANL
UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

Año de 1810.

Por el Sumario comun de Vivos.

NOS DON PATRICIO MARTINEZ DE BUSTOS, ARCEDIANO DE TRASTAMARA, DIGNIDAD Y CANONIGO de la Santa Metropolitana Iglesia de Santiago, Comisario Apostólico general de la Santa Cruzada &c. &c. &c.

Considerando que en las circunstancias en que se halla la Nacion es imposible que se execute la impresion de todos los Sumarios de la Santa Bula en la misma forma que se ha hecho en los años anteriores; y deseando que los fieles de estos Reynos é Islas adyacentes se aprovechen de las muchas y apreciables gracias espirituales y temporales que por dicha Santa Bula se les conceden; hemos decretado, en uso de nuestras facultades Apostólicas, que solo por el año de mil ochocientos diez sirva la presente en lugar del Sumario comun de Vivos (donde no le haya), y produzca los mismos efectos que produciria el impreso que anualmente se distribuia á los fieles. Por tanto, y porque vos contribuisteis con la limosna de tres reales de vellon, podeis disfrutar con toda seguridad de conciencia de las mismas gracias espirituales y temporales que comprehendia el Sumario impreso el año próximo pasado. Madrid primero de Mayo de mil ochocientos nueve.

D.n D. Patricio Muñz de Bustos

25

UNIVERSIDAD AUTONOMA D NUEVO LEON
ALERE FLAMMAM VERITATIS

R. P. Fr.

ANTONII CASTEL,

BREVIS EXPOSITIO

AD QUATUOR

PETRI LOMBARDI, PARISIENSIS
Episcopi et Sententiarum Magistri Libros.

110532

TOMUS TERTIUS.

UANL
UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

BIBLIOTECA PUBLICA UNIVERSITARIA

CUM PRIVILEGIO.

MATRITI. Apud Joachim Ibarra Typografum Rosarum via.
Anno MDCCLVI.

FONDO BIBLIOTECA PUBLICA
DEL ESTADO DE NUEVO LEON
33042

R. P. Fr.

ANTONII CASTEL,

BREVIS EXPOSITIO

AD QUATUOR

PETRI LOMBARDI, PARISIENSIS

Episcopi et Sententiarum Magistri Libros.

TOMUS TERTIUS.

CUM PRIVILEGIO

MATRITI. Apud Joachim Ibarra Typographum Regium.
Anno MDCCLVI.

PODRÁ SOLICITAR PÚBLICA
EL CABILDO DE NUEVO LEÓN

REVERENDISSIME PATER.

Si indiga Naturæ inopia, parùmque authorata providentia id assequi potuit, quod splendidum Hispaniarum iubar Alphonsus Tostatus disertis enodavit verbis, videlicet: *Filios, Sacerdotes ab ipsâ naturâ creatos, & consecratos esse, ut Parentum cultui operam darent*, quatenus iterato obsequenti sacrificio, parentum aras innumeris onerarent muneribus, multiplici sacrarent anathemate, pro viribus suis beneficia paterna remuneraturi: Quidni occulatæ gratiæ potentiæ, amplissimæ supernaturalis Reipublicæ Moderatrici id inficiari poterimus, quod naturæ præstamus; iureque optimo Spirituales Filii Sacerdotes sacrati, divinæque gratiæ charismatibus insigniti dictitari valebunt? Idcircò tantæ dignitatis culmen ipse fœlicìter assecutus, dona defero, etsi exigua, sacrificia quantumvis non magna, anathemata tametsi non æque grandiaquàm par foret præcelsæ dignitatis supremis aris inferre: Sacerdos denuò institutus, ac tanti Parentis nobilissimo stemmate sigillatus.

Nec inscìè, insipienterque dixerit, qui Patrem filiorum centrum nuncupavit, in quod proles, velut lineæ collimare perhibentur. Vestra, quippè, Reverendissima Paternitas appositè Centrum statuitur, cuius amabilitatis magnetica vivida virtus, cunctorum filiorum animos, tametsi immensæ numerositatis, ceu lineas in scopum directas, mirificâ suavitate trahit, dulcissima voluptate tenet, liberrimâ etiam necessitate devincit. Cæterùm, non tantùm in V. RR. P. amorem hæc vis efficacissima compulit, verùm & in Seraphicæ Regulæ observationem mirè quidem Alumnos suos deduxit: Validiùs namque subditorum colla, & corda firmantur Superiorum placidâ benignitate, quàm minaci, & torvâ severitate vincantur. Hoc V. RR. P. ubique, semperque votum, dissidentes partes lenitatis aurâ conciliare, clientumque animos charitatis habendis in Seraphicæ legis observantiam delinire. Hæc inter omnes pollentissima virtus magnum sublimenque protendens principatum, si Philosopho Cordubensi annuendum lib. 1. de Irâ, cap. 16. *Sola sublimis, & excelsa Virtus est, nec quicquam magnum, nisi quod simul & placidum.*

Terreant alii feveriſsimis præceptorum fulminibus; ſolus fragor hominem diſturbans, mentem horrere faciens. Sonet V. RR. P. pia, & Religioſa modeſtia: Hortetur exemplaris integritas, cui lex clementiæ in linguâ, labiaque favus diſtilans: Quàm pulchri ſunt in Alumnis ad virtutis limina greſſus! Quàm fœlices in Seraphicâ profeſsione proventus! Id præ oculis ſemper habuit V.RR.P. ut legum ſarcina ſubditorum vires non obrueret, ſed iugi mitique exemplaris vitæ ſtylo ad perfectionis faſtigium omnes potenter alliceret; non ſemel expertus tritum illud, cordatè depromptum.

Nec ſic inflectere ſenſus
Humanos edicta valent, quàm vita Regentis;

inerteſque prorſus reddi legum vires, ſi Præfecti exemplum abſcedat; imò & chimæræum fore putandum, á ſtirpibus imis vita extirpanda, virtutes legendas, ſolo præceptorum aratro, ſi exemplaris irrigatio non ſuppetat. Quod multiplici experimento probatum, non ignobilis Poeta Ludovicus Big. p. 1. fol. 450. cecinit,

Tolle tuos monitus, & verba diſerta, movemur
exemplis multum, Pontice, voce parum;
namque loqui facile eſt, ſummi at feciſſe laboris:
Si cupis audiri, quæ loqueris facito.

Hâc igitur probatâ veritatis norma, ſuum ritè ac rectè erexit principatum V.RR.P. dotes omnes perfectiſsimi, & abſoluti Generalis aſſecutus, ut omnibus non verbo ſolùm, ſed & exemplo proficeret. Talem præſcripſit, imò & prædixit Generalem in propatulo, qualem in cubiculo: Sibi, & omnibus æqualem ſola pietate præcellentem, mitem, facilem, ſermone, & opere prælucentem, qui Religionis Opus obſtipo capite non præferret, aut præmeditati vultus gravitate, ſed virtutis ſummam in ſumma Omnium virtute eminentiſsimo omnium chariſmate collocaret: Qui nihil doceret, quod prius ipſe non faceret: Qui gregem non lupatis regeret, ſed gratis monitionum demulceret lenociniis: Qui authoritatem anteriorum præceptis non retro vultu præſtaret, ſed præſtanti affectu; hominem in ſeſe obijciens ſobrium, prudentem, ornatum, non cupidum, ſed inopi familiæ bene præpoſitum, omni ex parte irreprehenſibilem, eloquio ſuavem, vita morigerum, in omnibus faſtum aborrentem: talem utique, qualem decet eſſe Seraphici Parentis legitimum Succeſſorem.

Quamobrem, Præſul vigilantiſsime, nec ſi poſſem vellem, nec ſi vellem poſſem hoc Opus alii unquam ſacrare, quàm V.RR.P. in quo Libri nobiliſsimum coronamentum præponendum dignovi, cunctis plenè titulis, quibus magnigeret clara luce compertis, ut Operis ſupercilium egregiè ſummequè commendarem. Irradiant, quippè, in V.RR.P. celſitudine eximii, Regiique Eccleſiaſtę gloria, Seraphicæ Succeſsionis encomium, & ampliſsimi Imperii authoramentum; quorum munerum excelſa præconia ſplendida præſtant Operi magnitudinis argumenta.

Verba Eccleſiaſtæ Filii David Regis Hieruſalem, præmiſit omnium Sapientiſsimus Salomon Sacri Codicis ſummam authoritatem nacturus. Ubi ſubtiliter eleganterque, pro more ſuo, Rupertus Abbas in hęc verba prorupit: *Tribus magnis nominibus pro utilitate audientium paravit huic Libro authoritatem, ſeipſum nominans Eccleſiaſtem, ideſt, Concionatorem, Filium David, & Regem Hieruſalem.* Præterire impreſentiarum lubet pleraque munerum inſignia V. RR.P. mirificè extollentia: Tribus tantum encomiis ſublimen fateri molimur. Percelebris Catholicę ac Auguſtæ Maieſtatis *Eccleſiaſtæ* honore, cuius munia ita plauſibiliter obivit, ut nefas putaverim in his demorari, quę non tantùm Regię Hiſpaniarum Curię, verùm & toti Caſtellę luce clariùs coruſcant. Myſtici Davidis prolem, Seraphici Protoparentis iure optimo Succedaneum, Virum ſane *iuxta cor Dei* præclaris amoris funibus Chriſto appenſum: *Principem* inter tres Chordigerorum Familias adoratum, nemo inficiatur, neque ſine temeritatis nævo cuiquam ambigere licet.

Hieroſolymorum denique Dynaſtam, Superiorem, ac in ſpiritualibus Dominum quamplures commendant incolentes Civitatem, V. RR.P. imperio, nutui, ac obedientię mancipati, quorum vigili indefeſsâ cura Sanctorum Locorum cultus indiès accreſcit, donec dies eluceſcat, quo à tyrannico Turcarum iugo indemnis evadat Alma Solymorum Civitas, plenequè proprio vendicetur Domino, quem perbrevi futurum ſperamus Hiſpanorum Regem, Philipum multimodè noſtrum, cuius fauſtiſsima Regni primordia, armorumque prima pręclara facinora maiora nobis portendunt auſpicatiſsimę fœlicitatis monimenta; & à quo V.RR. P. in Supremæ Claſsis Hiſpaniæ Procerem incredibili omnium plauſu fuit evectus.

Confluunt igitur in V. RR. P. pręcelſa quęque glorioſa ſtemmata, & Virum magnum ad Cœlos uſque efferentia, & Opus noſtrum ab imo ad ſummum claritudinis gradum proclamantia. V. RR. P. eſt Opus, nemo quippè magis proprium, quàm Author, & merito filiationis, & vinculis ſtrictiſsimę neceſsitudinis. Continet ergò

Liber in ſui veſtibulo quicquid clarum, quicquid plauſibile ambire valet, dùm in V.RR.P. & Regii Eccleſiaſtę honos,& Davidicę myſticæ ſobolis Laurus, & Solymorum clariſimus ſpiritualis Principatus trina ingens gloria reſplendeat. Siſtat, neque amplius decurrat penna noſtra, ſi pœna duntaxat noſtra futura ſit, tanti Parentis ac Mecœnatis laudes pro dignitate non pandere. Interim Supremum Numen exorare præſtet, Reverendiſime Pater, ut ſoſpitem incolumemque tueatur V. RR. P. quatenùs Officii ſui penſum amuſim valeat abſolvere, in noſtræ Religionis ſplendorem, eximiumque emolumentum. Ita in votis habemus. In hoc Veſtræ Reverendiſimæ Paternitatis Religioſiſſimo Aſceterio Dominæ Noſtrę de Monlora, ad famigeratum Oppidum de Luna, Sexto Idus Septembris, Anni 1703.

Veſtræ Reverendiſimæ Paternitatis

Addictiſsimus obſequentiſsimuſque filius

Fr. Antonius Caſtel.

Hic

Hic tertius Sententiarum in Magiſtrum Liber prodit omnibus Licentiis, & Approbationibus aliorum Voluminum, tùm Illuſtriſsimi Ordinarii, tùm Regii Senatús.

LICENTIA ORDINIS.

FRATER Ildephonſus de Biezma, Catholicæ Maieſtatis Regis Hiſpaniarum Concionator; eiuſdemque pro Regali Conceptionis Immaculatæ Congreſſu Theologus; ac totius Ordinis S. P.N. S.Franciſci Miniſter Generalis & Servus, &c. Dilecto nobis in Chriſto P. Fr. Antonio Caſtell, Lectori Iubilato, Provinciæ noſtræ Aragoniæ, ſalutem.

Cùm, iuxta Apoſtolicas, & Ordinis noſtri Conſtitutiones, reviſus, & approbatus ſit Tertius Tomus Operis á te compoſiti, cui titulus indicitur: *Brevis Expoſitio ad quatuor Petri Lombardi Pariſienſis Epiſcopi, & Sententiarum Magiſtri Libros, &c.* Tenore præſentium, cum ſalutaris adiuncto pariter Obedientiæ merito, facultatem tibi facimus, quantùm ad authoritatem Officii noſtri ſpectat, ut ſervatis omnibus alioqui ſervandis, illum typis evulgare poſsis, & valeas. Dat. in hoc noſtro Conventu Dominæ Noſtræ de Monlora, Provinciæ huius noſtræ Aragoniæ, die tertia decima menſis Iunii, anni milleſimi ſeptingenteſimi ſecundi.

Fr. Ildephonſus de Biezma,
Miniſter Generalis.

De mandato ſuæ Reverendiſimæ

Fr. Ioannes Rendero,
Secretarius Generalis Ordinis.

AD

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN CENTRAL DE BIBLIOTECAS

AD LECTOREM.

EN, à Secundo Primum posterioremque Magistri Sententiarum super ipsius litteram amusitatum Volumen, necnon à capite ad umbilicum cunctum exasciatum Opus, tibi defero, Lector amicissime, quod revera ab aliis non multùm abludit imago. Ibi ad unguem rem acu tetigimus per tritam quadraginta Distinctionum semitam, de Verbi divini quippé, mirabili Incarnatione: Christi Domini perfectionibus, affectibus, necessitate, ac præcepto moriendi: Deque fide, spe, & charitate theologicis, aliisque Cardinalibus virtutibus, unà cum Spiritus Sancti donis: Adhæc, decem de præscriptis decalogi, triplici mendacii genere, periurio, ac legis novæ ac veteris explorata distantia.

Profectó Liber hic in nostro ære est, nostrísque auspiciis crebris oppugnationibus nobilitatus, qui nec alienum arat fundum, nec in Distinctionibus aliquid spargit, nec bullatis nugis gliscit, cum eum sané intra terminos Magistri Scolę absolverim constitutus. Hactenús universa Magistri Scripta evolvi impigro, imò improbo labore, & succum suxi ex ipsis, & expressi, & in has Distinctiones ubertim emisi. Intimos litteræ penetrare sinus, & ocultas quæstionum fibras accurata, & studiosa indagine intendi rimari. Ego provinciam hanc subivi libenter, ab aliis libentius vidissem hoc factitatum: At ubicunque piaculum quicquam dixerim, dixisse me nollem. Si ergo in his posterioribus Voluminibus, vel Typographi in curia, vel mei absentia, nonnula irrepserint errata, prudenter sustine, & comiter animadverte, ut te non sine gratia benevolum experiar. Vale, salve, & vive Lector, quibus huic Magistri Sententiarum moroso penso faustum imponimus colophonem.

EL

EL REY.

POR quanto por parte de Don Ramon Antonio del Rivero, vecino de esta Villa, se representò en el mi Consejo tenia escrito el Libro intitulado *Brevis Expositio, ad quatuor Petri Lombardi, Parisiensis Episcopi ex Sententiarum, Magistri, Libros sedulò ac lepidè concinnata*, su Autor el P. Fr. Antonio Caltèl, Lector Jubilado que fuè de la Provincia de Aragon del Orden de San Francisco: Y recelandose el susodicho de que se le reimprimiessen, mediante ser obra muy costosa; y para su seguridad, suplicò al mi Consejo fuesse servido concederle Licencia, y Privilegio por tiempo de diez años, para continuar en dicha reimpression: Y visto por los del mi Consejo, se acordò expedir esta mi Cedula: Por la qual concedo Licencia, y Facultad al expressado Don Ramon Antonio del Rivero, para que sin incurrir en pena alguna, por tiempo de diez años primeros siguientes, que han de correr, y contarse desde el dia de la fecha de ella, el susodicho, ù la persona que su poder tuviere, y no otra alguna pueda imprimir, y vender el referido Libro, intitulado, *Brevis Expositio ad quatuor. Petri Lombardi Parisiensis Episcopi, ex Sententiarum, Magistri, Libros sedulò, ac lepidè concinnata*, con que se haga en papel fino, y por el exemplar que sirve de original, que en el mi Consejo se viò, que và rubricado, y firmado al fin de Don Joseph Antonio de Yarza mi Secretario, Escrivano de Camara mas antiguo, y de Govierno de èl, con que antes que se venda se trayga ante ellos, juntamente con dicho exemplar, para que se vea si la reimpresiòn està conforme à èl, trayendo asimismo fee en pùblica forma, como Corrector por mi nombrado se viò, y corrigiò dicha reimpresion por el dicho exemplar, para que se tasse el precio à que se ha de vender: Y mando al Impressor, que reimprimiere el referido Libro, no reimprima el principio, y primer pliego, ni entregue mas que uno solo con el exemplar al dicho Don Ramon Antonio del Rivero, à cuya costa se reimprime, para efecto de dicha correccion, hasta que primero estè corregido, y tassado el citado Libro por los del mi Consejo; y estandolo assi, y no de otra manera pueda reimprimir el principio, y primer pliego, en el qual seguidamente se ponga esta Licencia, y la Aprobacion, Tassa, y Erratas, pena de caer, é incurrir en las contenidas en las Pragmaticas, y Leyes de estos mis Reynos, que sobre ello tratan, y disponen: Y mando, que ninguna per-

so-

AD LECTOREM.

EN, à Secundo Primum posterioremque Magistri Sententiarum super ipsius litteram amusitatum Volumen, necnon à capite ad umbilicum cunctum exasciatum Opus, tibi defero, Lector amicissime, quod revera ab aliis non multùm abludit imago. Ibi ad unguem rem acu tetigimus per tritam quadraginta Distinctionum semitam, de Verbi divini quippé, mirabili Incarnatione: Christi Domini perfectionibus, affectibus, necessitate, ac præcepto moriendi: Deque fide, spe, & charitate theologicis, aliisque Cardinalibus virtutibus, unà cum Spiritus Sancti donis: Adhæc, decem de præscriptis decalogi, triplici mendacii genere, periurio, ac legis novæ ac veteris explorata distantia.

Profectó Liber hic in nostro ære est, nostrísque auspiciis crebris oppugnationibus nobilitatus, qui nec alienum arat fundum, nec in Distinctionibus aliquid spargit, nec bullatis nugis gliscit, cum eum sané intra terminos Magistri Scolę absolverim constitutus. Hactenús universa Magistri Scripta evolvi impigro, imò improbo labore, & succum suxi ex ipsis, & expressi, & in has Distinctiones ubertim emisi. Intimos litteræ penetrare sinus, & ocultas quæstionum fibras accurata, & studiosa indagine intendi rimari. Ego provinciam hanc subivi libenter, ab aliis libentius vidissem hoc factitatum: At ubicunque piaculum quicquam dixerim, dixisse me nollem. Si ergo in his posterioribus Voluminibus, vel Typographi in curia, vel mei absentia, nonnula irrepserint errata, prudenter sustine, & comiter animadverte, ut te non sine gratia benevolum experiar. Vale, salve, & vive Lector, quibus huic Magistri Sententiarum moroso penso faustum imponimus colophonem.

EL

EL REY.

POR quanto por parte de Don Ramon Antonio del Rivero, vecino de esta Villa, se representò en el mi Consejo tenia escrito el Libro intitulado *Brevis Expositio, ad quatuor Petri Lombardi, Parisiensis Episcopi ex Sententiarum, Magistri, Libros sedulò ac lepidè concinnata*, su Autor el P. Fr. Antonio Caltèl, Lector Jubilado que fuè de la Provincia de Aragon del Orden de San Francisco: Y recelandose el susodicho de que se le reimprimiessen, mediante ser obra muy costosa; y para su seguridad, suplicò al mi Consejo fuesse servido concederle Licencia, y Privilegio por tiempo de diez años, para continuar en dicha reimpression: Y visto por los del mi Consejo, se acordò expedir esta mi Cedula: Por la qual concedo Licencia, y Facultad al expressado Don Ramon Antonio del Rivero, para que sin incurrir en pena alguna, por tiempo de diez años primeros siguientes, que han de correr, y contarse desde el dia de la fecha de ella, el susodicho, ù la persona que su poder tuviere, y no otra alguna pueda imprimir, y vender el referido Libro, intitulado, *Brevis Expositio ad quatuor. Petri Lombardi Parisiensis Episcopi, ex Sententiarum, Magistri, Libros sedulò, ac lepidè concinnata*, con que se haga en papel fino, y por el exemplar que sirve de original, que en el mi Consejo se viò, que và rubricado, y firmado al fin de Don Joseph Antonio de Yarza mi Secretario, Escrivano de Camara mas antiguo, y de Govierno de èl, con que antes que se venda se trayga ante ellos, juntamente con dicho exemplar, para que se vea si la reimpresiòn està conforme à èl, trayendo asimismo fee en pùblica forma, como Corrector por mi nombrado se viò, y corrigiò dicha reimpresion por el dicho exemplar, para que se tasse el precio à que se ha de vender: Y mando al Impressor, que reimprimiere el referido Libro, no reimprima el principio, y primer pliego, ni entregue mas que uno solo con el exemplar al dicho Don Ramon Antonio del Rivero, à cuya costa se reimprime, para efecto de dicha correccion, hasta que primero estè corregido, y tassado el citado Libro por los del mi Consejo; y estandolo assi, y no de otra manera pueda reimprimir el principio, y primer pliego, en el qual seguidamente se ponga esta Licencia, y la Aprobacion, Tassa, y Erratas, pena de caer, é incurrir en las contenidas en las Pragmaticas, y Leyes de estos mis Reynos, que sobre ello tratan, y disponen: Y mando, que ninguna per-

so-

sona, sin licencia del expressado Don Ramon Antonio del Rivero, pueda reimprimir, ni vender el citado libro, pena, que el que le reimprimiere, haya perdido, y pierda todos, y qualesquiera Libros, moldes, y pertrechos, que dicho libro tuviere; y mas incurra en la de cinquenta mil mrs. y sea la tercia parte de ellos para la mi Camara, otra tercia parte para el Juez que lo sentenciare, y la otra para el Denunciador: Y cumplidos los dichos diez años el referido Don Ramon Antonio del Rivero, ni otra persona en su nombre, quiera no use de esta mi Cedula, ni prosiga en la reimpresion del citado Libro sin tener para ello nueva licencia mia, so las penas en que incurren los Concejos, y Personas que lo hacen sin tenerla: Y mando à los del mi Consejo, Presidentes, y Oìdores de las mis Audiencias, Alcaldes, Alguaciles de la mi Casa, Corte, y Chancillerias, y à todos los Corregidores, Assistentes, Governadores, Alcaldes Mayores, y Ordinarios, y otros Jueces, Justicias, Ministros, y Personas de todas las Ciudades, Villas, y Lugares de estos mis Reynos, y Señoriòs, y à cada uno, y qualquier de ellos en su Distrito, y Jurisdiccion, vean, guarden, cumplan, y executen esta mi Cedula, y todo lo en ella contenido, y contra su thenor, y forma, no vayan, ni passen, ni consientan ir, ni passar en manera alguna, pena de la mi merced, y de cada cinquenta mil mrs. para la mi Camara. Dada en Buen-Retiro, à diez y seis de Diciembre de mil setecientos cinquenta y cinco. ☲ Yo el Rey. ☲ Por mandado del Rey nuestro Señor. ☲ Don Agustin de Montiano y Luyando.

ATESTATIO EMENDATIONUM.

Pag.	Lin.	Errata.	Corrige.
12.	5.	§. 2.	§. 1.
34.	3.	Danallius.	*Davallius.*
35.	24.	q. 3.	*quæst.* 5.
116.	1.	in schol.	*borrese, ò se omita.*
192.	36.	tract. 7	*tract.* 3.
213.	24.	q. 3.	*q.* 4.
214.	10.	tract. 3.	*tract.* 1.
254.	26.	cam.	*eam.*
261.		Distinct. 51.	*Distinct.* 31.
262.	14.	fines.	*fides.*

Brevis Expositio huius Tom. 3. R. admodum Patri Fr. Antonij Castel, è Minorum Ordine S. Francisci Regularis Observantiæ Provinciæ Aragoniæ, Lectoris Jubilati, &c. ad quatuor Petri Lombardi Parisiensis Episcopi & Sententiarum Magistri seduló ac lepidè concinnata. Demptis quæ ijs erroribus suo concordat cum antea impresso pro originali exhibito. Matrit. die 5. Junij an. 1756.

Lic. D. Manuel Licardo de Rivera.

Correct. Generalis.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

TASSA.

DON Joseph Antonio de Yarza, Secretario del Rey nuestro Señor, su Escribano de Càmara mas antiguo, y de Govierno del Consejo: Certifico, que haviendose visto por los Señores de èl el tercer tomo del Libro intitulado: *Brevis Expositio ad quatuor Petri Lombardi Parisiensis Episcopi & Sententiarum Magistri libros sedulò ac lepidè concinnata*, su Autor el P. Fr. Antonio de Castel, del Orden de San Francisco de la Regular Observancia, Lector de Theología en su Provincia de Aragon, que con licencia de dichos Señores, concedida à Don Ramon Antonio del Rivero, ha sido reimpresso, tassaron à cinco mrs. cada pliego, y dicho libro parece tiene quarenta y cinco y medio, sin principios, ni tablas, que à este respecto importa doscientos veinte y siete maravedís, y al dicho precio, y no mas mandaron se venda, y que esta Certificacion se ponga al principio de cada tomo, para que se sepa el à que se ha de vender: y para que conste lo firmè en Madrid à diez y ocho de Junio de mil setecientos cinquenta y seis.

Don Joseph Antonio de Yarza.

SYLLABUS
AUTHORUM, QUI IN HOC OPERE recensentur.

A

Abulensis.
Adamus Tannerus.
Ægidius Bosius.
Ægidius Romanus.
Ægidius Lusitanus.
Ægidius Coninch.
Alexander Alensis.
Alphonsus de Castro.
Alphonsus Salmeron.
Aloysius Turrianus.
Alvarus Pelagius.
D. Ambrosius.
Ambrosius Spinùla.
Ambrosius Saxius.
Andreas de la Moneda.
Andreas Mendo.
Andreas Iunius.
Amadæus Chyrolus.
D. Anselmus.
D. Antonius.
Antonius Perez, Franciscanus.
Antonius Perez, Jesuitanus.
Antonius Perez, Benedictinus.
Antonius Arbiol.
Antonius Castel.
Antonius Diana.
Antonius Goudin.
Antonius à Spiritu Sancto.
Antonius Velazquez.
Antonius Cottonius.
Antonius Mazaronius.
Antonius Corduba.
Antonius Escobar.
Antonius Hiquæus.
Antonius Moure.
Antonius Ruvio.
Antonius de Quirós.
Antonius à Matre Dei.
Antonius Guevara.
Antonius Iribarren.
Antonius Roccus.
Antonius Terillus.
Antonius Celladeus.
Antonius Moraines.
Angelus Vulpes.
Angelus Gosius.
Angelus de Sonnen.
D. Augustinus.
Augustinus Barbosa.
Augustinus Reding.
Augustinus Herrera.
Augustinus Bernal.
Arnoldus Vesalienſis.
D. Athanasius.

B

Bartholomæus Mastrius.
Bartholomæus à S. Fausto.
Bartholomæus Durand.
Bartholomæus de los Rios.
Bartholomæus Anglicus.
Balthasar Conradus.
Balthasar Tellez.
D. Basilius.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

TASSA.

DON Joseph Antonio de Yarza, Secretario del Rey nuestro Señor, su Escribano de Càmara mas antiguo, y de Govierno del Consejo: Certifico, que haviendose visto por los Señores de èl el tercer tomo del Libro intitulado: *Brevis Expositio ad quatuor Petri Lombardi Parisiensis Episcopi & Sententiarum Magistri libros sedulò ac lepidè concinnata*, su Autor el P. Fr. Antonio de Castel, del Orden de San Francisco de la Regular Observancia, Lector de Theología en su Provincia de Aragon, que con licencia de dichos Señores, concedida à Don Ramon Antonio del Rivero, ha sido reimpresso, tassaron à cinco mrs. cada pliego, y dicho libro parece tiene quarenta y cinco y medio, sin principios, ni tablas, que à este respecto importa doscientos veinte y siete maravedís, y al dicho precio, y no mas mandaron se venda, y que esta Certificacion se ponga al principio de cada tomo, para que se sepa el à que se ha de vender: y para que conste lo firmè en Madrid à diez y ocho de Junio de mil setecientos cinquenta y seis.

Don Joseph Antonio de Yarza.

SYLLABUS
AUTHORUM, QUI IN HOC OPERE recensentur.

A

Abulensis.
Adamus Tannerus.
Ægidius Bosius.
Ægidius Romanus.
Ægidius Lusitanus.
Ægidius Coninch.
Alexander Alensis.
Alphonsus de Castro.
Alphonsus Salmeron.
Aloysius Turrianus.
Alvarus Pelagius.
D. Ambrosius.
Ambrosius Spinùla.
Ambrosius Saxius.
Andreas de la Moneda.
Andreas Mendo.
Andreas Iunius.
Amadæus Chyrolus.
D. Anselmus.
D. Antonius.
Antonius Perez, Franciscanus.
Antonius Perez, Jesuitanus.
Antonius Perez, Benedictinus.
Antonius Arbiol.
Antonius Castel.
Antonius Diana.
Antonius Goudin.
Antonius à Spiritu Sancto.
Antonius Velazquez.
Antonius Cottonius.
Antonius Mazaronius.
Antonius Corduba.
Antonius Escobar.
Antonius Hiquæus.
Antonius Moure.
Antonius Ruvio.
Antonius de Quirós.
Antonius à Matre Dei.
Antonius Guevara.
Antonius Iribarren.
Antonius Roccus.
Antonius Terillus.
Antonius Celladeus.
Antonius Moraines.
Angelus Vulpes.
Angelus Gosius.
Angelus de Sonnen.
D. Augustinus.
Augustinus Barbosa.
Augustinus Reding.
Augustinus Herrera.
Augustinus Bernal.
Arnoldus Vesalienſis.
D. Athanasius.

B

Bartholomæus Mastrius.
Bartholomæus à S. Fausto.
Bartholomæus Durand.
Bartholomæus de los Rios.
Bartholomæus Anglicus.
Balthasar Conradus.
Balthasar Tellez.
D. Basilius.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

Basilius Ponce.
Beda.
D. Bernardus.
Bernardus Aldrete.
Bernardus Sanning.
Bernardinus Vetuveis.
Benedictus Pererius.
Benedictus Arias.
D. Bonaventura.
Bonaventura Bellutus.
Bonaventura Columbus.
Bonaventura Baro.
Brunus Schaffaing.

C

Carolus Lanterius.
Carolus de Bayona.
Carolus Echeverria.
Carolus Malletus.
Carolus Baucius.
Carolus Rapinæus.
Candidus Brognollus.
Cæsar Carena.
Callixtus Lodigerius.
Callixtus Campetus.
Christophorus Ortega.
Christophorus Plaza.
Christophorus Delgadillo.
Christophorus à S. Joseph.
Claudius Frassen.
Casianus à S. Elia.
Collegium Salmanticense.
Collegium Complutense.
Collegium Connimbricense.
Cosmas de Lerma.
Cosmas Philiarchus.
D. Cyprianus.
Cyprianus Crousers.
D. Cyrillus.

D

Damianus Giner.
D. D. Didacus Castell.
Didacus Ortiz.
Didacus Tapia.
Didacus Avendaño.
Didacus de Montoya.
Didacus Granado.
Didacus Frances.
Didacus Alvarez.
D. Dionysius.
Dionysius Blasco.
Dominicus Soto.
Dominicus Gravina.
Dominicus Linze.
Dominicus Bañez.
Dominicus de Marinis.
Dominicus Tuschus, Card.
Durandus à S. Portiano.

E

Eligius Basseus.
Emmanuel Gonzalez.
Emmanuel Rodrigez.
Emmanuel Moura.
Eusebius Nierembergius.
Eusebius Garcia de los Rios.
Eustachius à S. Paulo.

F

Felicius Sayrus.
Felix Contarenus.
Ferdinandus Salazar.
Ferdinandus Oxea.
Ferdinandus Rebellus.
Ferdinandus Castro Palao.
Franciscus Suarez.

Franciscus Amicus.
Franciscus Araujo.
Franciscus Macedo.
Franciscus Bonæspes.
Franciscus Delugo.
Franciscus Oviedo.
Franciscus Batablus.
Franciscus Bordon.
Franciscus de Arriba.
Franciscus Lychetus.
Franciscus Bardi.
Franciscus Valente.
Franciscus Annatus.
Franciscus Herrera.
Franciscus Carriere.
Franciscus del Castillo.
Franciscus Palanco.
Franciscus Torreblanca.
Franciscus Pitygianus.
Franciscus Pellizziarius.
Franciscus Felix.
Franciscus Toletus, Card.
Franciscus Verde.
Franciscus Sylvius.
Franciscus Coriolanus.
Franciscus Tellez.
Franciscus Pichon Merinero.
Franciscus Scherius.
Franciscus Zumel.
Franciscus Alphonsus.
Franciscus à Iesu Maria.
Franciscus Murcia.
Franciscus Marzal.
Franciscus Garaù
Fridericus Nicolaus Gavardi.

G

Gabriel Vazquez.
Gabriel à S. Vincentio.
Gabriel Hennao.
Gabriel Boyvin.
Gaspar de la Fuente.
Gaspar Hurtado.
Gaspar Ribadeneyra.
Gaspar Schotus.
Gaudentius Brixiensis.
Georgius Sogia & Serra.
Georgius Gobat.
Georgius Hemelmàn.
Georgius Rodès.
Georgius Garrafa.
D. Gregorius.
Gregorius Martinez.
Gregorius de Valentia.
Gerardus Baldius.
Guilielmus Ochamus.
Guilielmus Æstius.
Guilielmus Herincx.

H

Henricus Villalobos.
Henricus Enriquez.
Hermanus Busembaum.
D. Hilarius.
D. Hieronymus.
Hieronymus Camerino.
Hieronymus Garcia.
Hieronymus Fasolius.
Hieronymus Dandinus.
Hieronymus Columbus.
Hieronymus Gallus.
Hieronymus de Sosa.
Hieronymus Rodriguez.
Hieronymus Pla.
Homobonus de Bonis.
Hugo Cavellus.
Honoratus Fabri.
Hippolytus Grassetus.
Hyacinthus Hernandez de la Torre.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

Hyacinthus Donatus.
Hyacinthus Choquetius.
Hyacinthus Chalvet.
Hyacinthus Olpenſis.

I

Iacobus Gordonus.
Iacobus Marchantius.
Iacobus Salianus.
Iacobus Gretſerus.
Iacobus Platelus.
Ianuarius de Mata & Haro.
Ildephonſus Briceño.
Ildephonſus Peñafiel.
Ildephonſus Michael.
Illuminatus Colliſanus.
Illuminatus Moronus.
D. Ioannes Chryſoſtomus.
D. Ioannes Damaſcenus.
Ioannes Duns Scotus.
Ioannes Perez Lopez.
Ioannes Martinez Ripalda.
Ioannes Martinez Prado.
Ioannes Poncius.
Ioannes Merinero.
Ioannes Baptiſta Scortia.
Ioannes Sanchez.
Ioannes à S. Thoma.
Ioannes Gonetus.
Ioannes de Lugo, Card.
Ioannes de Rada.
Ioannes Lalemandet.
Ioannes Boyvin.
Ioannes Marius.
Ioannes Prudentius.
Ioannes Moriſanus.
Ioannes Ovando.
Ioannes Morando.
Ioannes Gutierrez.
Ioannes Martinon.
Ioannes Baptiſta Lezana.
Ioannes Cardenas.
Ioannes Boſcus.
Ioannes Dicaſtillo.
Ioannes de Bona, Card.
Ioannes Caramuel.
Ioannes Hiribarne.
Ioannes Azor.
Ioannes Bieſcas.
Ioannes Salas.
Ioannes de Neapoli.
Ioannes Trullench.
Ioannes Baptiſta Conradus.
Ioannes Capreolus.
Ioannes Sylveira.
Ioannes Maldonado.
Ioannes Angelus Boſsius.
Ioannes Maria à Caſtilleto.
Ioannes Baſolius.
Ioannes Sendin.
Ioannes Nidhardus, Card.
Ioannes Eſpinoſa Medrano.
Ioannes Mariana.
Ioannes Ferdinandus.
Ioannes Antonius Uſon.
Ioannes de Ferreras.
Ioannes Curiel.
Ioannes Thomas Rocaberti.
Ioannes Paulus Nazarius.
Ioannes Ricciolus.
Ioannes Delphinus.
Ioannis Nicolai.
Ioſephus Saenz de Aguirre, Card.
Ioſephus Angles.
Ioſephus Gibalinus.
Ioſephus Olzina.
D. Iſidorus.
Iulianus Caſtelvi.
Iulianus Cæſar Recupitus.

Lau-

L

Laurentius Brancatus de Lauræa, Card.
Laurentius Portell.
Laurentius Peyrinis.
Leander à SS. Sacramento.
Leander de Murcia.
Leonardus Læſius.
Lucas Caſtellinus.
Ludovicus Caſpenſis.
Ludovicus Miranda.
Ludovicus Molina.
Ludovicus Abelly.
Ludovicus Mæratius.
Ludovicus à S. Ioanne.
Ludovicus Monteſinos.
Ludovicus Paramo.
Ludovicus Bancel.

M

Marcus Gallitius.
Marcus Berule.
Marcus Serra.
Marcus Baudunius.
Marcus Antonius Alòs.
Marius Calaſius.
Matthæus Orlanus.
Matthæus Ferchius.
Matthæus de Sosa,
Matthæus Moya.
Matthias Borrul.
Matthias à Corona.
Martinus Bonacina.
Martinus Meuriſſe.
Martinus Beccanus.
Martinus Perez.
Martinus de Eſparza.
Martinus de Torrecilla.
Martinus de Roa.
Martinus à S. Joſeph.
Martinus Delrius.
Mauritius Centinus.
Mauritius de Lezana.
Melchior Canus.
Melchior Fuſter.
Modeſtus Gavatius.
Modeſtus à S. Gregorio.

N

Nicolaus Lyranus.
Nicolaus Serarius.
Nicolaus Baldellus.
Nicolaus de Niſſe.
Nicolaus Gavardi.
Nicolaus Arnu.

O

Origenes Adamantius.

P

Paulus Fuſchus.
Paulus Laymam.
Paulus Fronzoſo Benacenſis.
Paulus Areſius.
Petrus Aquila.
Petrus Fulienſis.
Petrus Galatinus.
Petrus Labat.
Petrus Uvandingo.
Petrus Cabrera.
Petrus Hurtado.
Petrus Soto.
Petrus Oxèa,
Petrus Cornejo.
Petrus Lorca.

Pe-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

Petrus Arrubal.
Petrus Rebuffo.
Petrus Godoy.
Petrus Marchant.
Petrus Aureolus, Card.
Petrus Lombardus.
Philibertus Marchinus.
Philippus Moncæus.
Philippus à SS. Trinitate.
Philippus Aranda.
Philippus Faber.
D. Prosperus.
Prosperus Farinacius.

R

Rabanus.
Raphael Aversa.
Raphael de la Torre.
Raymundus Lullius.
Raymundus Capisuchus, Card.
Raymundus Lumbier.
Raymundus Costa.
Raynerius de Pisis.
Robertus Bellarminus, Card.
Rodericus Arriaga.
Rupertus.
Richardus Lynceus.
Richardus á Mediavillâ.

S

Samuel Lublinus.
Sebastianus Salelles.
Sebastianus Izquierdo.
Sfortia Palavicinus, Card.
Sigismundus à Bononiâ.
Sigismundus Serbellonus.
Stephanus Spinula.
Stephanus Bubalus.
Stephanus Dechamps.
Stephanus Uveyms.
Stephanus Fagundez.
Stephanus Bauny.
Stephanus á S. Gregorio
Sylvester Maurus.
Sylvester Saavedra.

T

Tertullianus.
Theodorus Forestius.
Theodorus Smising.
Theophilus Raynaudus.
D. Thomas.
Thomas Anglus.
Thomas Carleton.
Thomas Munièssa.
Thomas Llamazares.
Thomas Cayetanus, Card.
Thomas Hurtado.
Thomas Sanchez.
Thomas Tamburinus.
Thomas Maluenda.
Thomas del Bene.
Thomas Frances.
Thomas à Iesu.
Thuscus, Card.
Thyrsus Gonzalez.

V

Valerius Reginaldus.
Vincentius Filliucius.
Vincentius Ferre.
Vincentius Contenson.
Vincentius Candidus.
Vincentius Baronius.

Z

Zacharias Boverius.
Zacharias Pasqualigus.

BRE-

BREVIS EXPOSITIO
AD QUATUOR
PETRI LOMBARDI
PARISIENSIS EPISCOPI,
ET SENTENTIARUM MAGISTRI
LIBROS SEDULO AC LEPIDE CONCINNATA.

PRÆCIPUE, QUÆ CIRCA LITTERAM EXAGITARI assueſcunt, cum Noetericis Angelicæ, Subtilis, Eximiæ, & omnis Scholæ Authoribus, ſuper illis ex integro, exque profeſſo diſputantibus, acceſſere Quæſtiones.

DE INCARNATIONE VERBI DIVINI, ſive naturarum unione ex parte perſonæ aſſumentis.

DISTINCTIONIS PRIMÆ SYNOPSIS.

Impleto tandem decreti tempore miſſus,
E gremio Patris Filius ipſe ſui eſt.

Sic incipit : *Cùm venit igitur plenitudo temporis.*
Sic terminat : *Cum Patre & Spiritu Sancto operatus eſt.*

1. CONNECTITUR hic tertius cum ſecundo Sententiarum liber. In illo ſatis appoſitè egit Magiſter de divinâ potentiâ in omnium mundanarum rerum creationis ſplendeſcente effectu ; ſed in hoc tertio Sententiarum libro iam pro dignitate determinat de Deo, quatenús eius divina ſapientia mirabiliter in hominis reſtaura-

Petrus Arrubal.
Petrus Rebuffo.
Petrus Godoy.
Petrus Marchant.
Petrus Aureolus, Card.
Petrus Lombardus.
Philibertus Marchinus.
Philippus Moncæus.
Philippus à SS. Trinitate.
Philippus Aranda.
Philippus Faber.
D. Prosperus.
Prosperus Farinacius.

R

Rabanus.
Raphael Aversa.
Raphael de la Torre.
Raymundus Lullius.
Raymundus Capisuchus, Card.
Raymundus Lumbier.
Raymundus Costa.
Raynerius de Pisis.
Robertus Bellarminus, Card.
Rodericus Arriaga.
Rupertus.
Richardus Lynceus.
Richardus á Mediavillâ.

S

Samuel Lublinus.
Sebastianus Salelles.
Sebastianus Izquierdo.
Sfortia Palavicinus, Card.
Sigismundus à Bononiâ.
Sigismundus Serbellonus.
Stephanus Spinula.
Stephanus Bubalus.
Stephanus Dechamps.
Stephanus Uveyms.
Stephanus Fagundez.
Stephanus Bauny.
Stephanus á S. Gregorio
Sylvester Maurus.
Sylvester Saavedra.

T

Tertullianus.
Theodorus Forestius.
Theodorus Smising.
Theophilus Raynaudus.
D. Thomas.
Thomas Anglus.
Thomas Carleton.
Thomas Munièssa.
Thomas Llamazares.
Thomas Cayetanus, Card.
Thomas Hurtado.
Thomas Sanchez.
Thomas Tamburinus.
Thomas Maluenda.
Thomas del Bene.
Thomas Frances.
Thomas à Iesu.
Thuscus, Card.
Thyrsus Gonzalez.

V

Valerius Reginaldus.
Vincentius Filliucius.
Vincentius Ferre.
Vincentius Contenson.
Vincentius Candidus.
Vincentius Baronius.

Z

Zacharias Boverius.
Zacharias Pasqualigus.

BRE-

BREVIS EXPOSITIO
AD QUATUOR
PETRI LOMBARDI
PARISIENSIS EPISCOPI,
ET SENTENTIARUM MAGISTRI
LIBROS SEDULO AC LEPIDE CONCINNATA.

PRÆCIPUE, QUÆ CIRCA LITTERAM EXAGITARI assueſcunt, cum Noetericis Angelicæ, Subtilis, Eximiæ, & omnis Scholæ Authoribus, ſuper illis ex integro, exque profeſſo diſputantibus, acceſſere Quæſtiones.

DE INCARNATIONE VERBI DIVINI, ſive naturarum unione ex parte perſonæ aſſumentis.

DISTINCTIONIS PRIMÆ SYNOPSIS.

Impleto tandem decreti tempore miſſus,
E gremio Patris Filius ipſe ſui eſt.

Sic incipit : *Cùm venit igitur plenitudo temporis.*
Sic terminat : *Cum Patre & Spiritu Sancto operatus eſt.*

1. CONNECTITUR hic tertius cum ſecundo Sententiarum liber. In illo ſatis appoſitè egit Magiſter de divinâ potentiâ in omnium mundanarum rerum creationis ſplendeſcente effectu ; ſed in hoc tertio Sententiarum libro iam pro dignitate determinat de Deo, quatenús eius divina ſapientia mirabiliter in hominis reſtaura-

nis effectu irradiare incepit : ergo concinnum inter se hice libri ordinem servant.

2. Consequentia probatur: Priùs est condere hominem, ipsumque in miserâ naturæ lapsæ contemplari sorte, quàm lamentabilem illius instaurare iacturam : ergo dum Magister in hoc tertio Sententiarum libro altè differit de Deo, in quantùm eius mira sapientia in mundanæ restaurationis, præsertimque hominis, maximè eluxit effectu ; postquam in secundo de ipsius divinâ potentiâ in cunctarum rerum creationis elucescente effectu iam ipse determinarat Magister, ordinatissimè procedit.

3. Hocce igitur tertium Sententiarum volumen in tres præcipuas dissecatur partes. In quarum primâ sedulò pertractat Magister de salutiferâ venerandâque divini Verbi Incarnatione. In secundâ verò, de eiusdem æterni Verbi proficuâ, ac cruentatâ passione supra modum edisserit. In tertiâ autem & ultimâ determinat parte, de virtutum donorumque omnium maximâ perfectione necnon de primæ ac secundæ tabulæ decalogi præceptorum debito cultu officiosâque observantiâ.

4. Consimiliter hæc prima in totidem ac principaliores dividitur partes distinctio. In quarum primâ argutè ostendit Magister, Verbi divini visibilem missionem ipsam fore incarnationem. In secundâ verò venustè declarat, qualiter fuerit conveniens ipsum Filium Dei specialiter incarnari. In tertiâ autem & ultimâ detegit parte, Patrem, & Spiritum Sanctum, si voluissent, aptè potuisse naturæ associari humanæ.

5. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis clarâ indagine, prima præfigitur thesis : *Proficua ac veneranda Verbi divini visibilis missio est ipsa Dei Filij incarnatio.* Quam obiter probat Magister quadâm Apostoli cap. 4. ad Galatas satis exploratâ authoritate ; necnon aliquibus ex ipsâ suppeditatis rationibus.

6. Probat primó assumptum Magister hocce Apostoli cap. 4. ad Galatas perspicuo ac famigerato testimonio : *At ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum factum ex muliere, factum sub lege; ut eos qui sub lege erant, redimeret, ut adoptionem filiorum reciperemus.* Sed plenitudinis tempus dicitur tempus gratiæ, & veritatis, quod à Salvatoris nostri auspicatissimo adventu exordium sumpsit, dùm Pater æternus Filium suum promissum in lege antiquis Patribus misit, factum de muliere, factumque sub lege : ergo quia hæc Verbi divini visibilis in carnem missio est ipsa Dei Filij proficua ac veneranda incarnatio.

Se-

7. Secundò promovet intentum Magister ex cunctorum fatidico perpolitoque prophetarum Vate Isaiâ cap. 61. dicente: *Hoc est tempus miserendi, & annus benignitatis, in quo gratia, & veritas per Iesum Christum facta est.* Sed tempus miserendi, annusque benignitatis, in quo gratia, & veritas per Iesum Christum facta est, duntaxat illuxit, dùm Verbum divinum visibiliter in humanam carnem apparuit hominibus; igitur visibilis Verbi divini in carnem missio nihil aliud sonat, quàm stupenda, benignaque Dei Filij incarnatio.

8. Tertió probatur ratione ex his authoritatibus non inconcinné deductâ : Filius dicitur missus à Patre, factus sub lege, & ex muliere factus ; sed Filius Dei nequit dici missus à Patre, factus sub lege, & ex muliere factus, nisi quia incarnatus in immaculatâ Virginis Matris aluo, ut ex se claret : ergo quia visibilis Dei Filij in formâ hominis missio non dissidet à Verbi divini pijssimâ incarnatione.

9. Quartò : Ideò incarnationis Verbi divini tempus iure optimo appellatur miserendi, & benignitatis annus, quia gratia, & veritas per Iesum Christum facta est ; sed idcircò gratia, & veritas per Iesum Christum facta est, quia gratia post Christum Dominum natum magis eluxit, quàm ante eius exoptatissimum adventum ; similiter & veritas supra dignitatem effulsit post ipsius pijssimum appulsum, quia de generis humani redemptione tunc impleta fuere omnia divina antiquis Patribus promissa : ergo cùm hæc omnia per Filij Dei missionem in mundum, sivè divini Verbi incarnationem fuerint fœliciter, ac fideliter ad calcem deducta, hauddubiè eius visibilis missio, & incarnatio pro eodem hìc usurpari debent.

10. Sed oppones primò in præfatam Apostoli authoritatem: Postquàm Filius Dei in similitudinem hominis venit in mundum adhuc iuxta Apostolum 1. Corint. cap. 13. ex parte cognoscimus, & ex parte prophetamus ; sed plenitudo evacuat omne quod ex parte est : ergo quia plenitudo temporis non venit per expetitum Christi Domini adventum, sivè per eius visibilem missionem, aut salubrem incarnationem.

11. Respondetur ex Magistri doctrinâ negando Consequentiam. Quia Verbi divini incarnationis tempus multiplici de causâ tempus plenitudinis appellatur. Primò; quia Deus implevit, quod præmierat. Secundò ; ob promissionis impletionem, eò quòd ille sit datus nobis, qui missus fuerat. Tertió; propter gratiæ plenitudinem, quæ in Christo Domino eluxit, utpotè plenitudinum omnium initium. Unde, etsi tunc plenitudo temporis gloriæ, quantùm ad numerum electo-

 rum,

rum, non venerit unà cum Christi Domini adventu, iuxta illud tritum Apocalypsis cap.6.locum:*Sustinete modicum tempus donec compleantur conservi eorum, &c.* tamen plenitudinis gratiæ tempus accessit simul cum missione visibili Filij Dei, sivè divini Verbi incarnatione.

12. Oppones secundò in eandem Apostoli authoritatem:De Verbo divino in Apostolorum Symbolo legitur:*Genitum, non factum*; sed si Deus Filium suum misisset in mundum, factum ex muliere, non genitum, sed factum iure optimo appellari deberet: ergo aut Apostolorum Symbolum exorbitat à veritate, aut Divi Pauli appositum testimonium penitus infirmare videtur.

13. Respondetur negando Consequentiam. Nam dictum Pauli rectè cum Apostolorum Symbolo cohæret, eò quòd præfatæ authoritates de Christo Domino passim expendantur penes geminam ipsius naturam. Nam Christus Dominus secundùm naturam divinam ita est genitus à Patre, ut non sit factus, cùm nec rem, nec creaturæ nomen valeat sortiri: Ast secundùm humanam naturam ita est genitus, quòd sit factus, quia conceptus ex Virgine Matre, divinâ operante virtute. Et hæc de primâ distinctionis parte satis sint dicta.

14. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis perspicuâ enodatione, secunda præficitur thesis: *Tametsi natura humana à qualibet divinâ personâ assumi potuerit; nulla tamen illarum congruentiùs incarnari potuit, quam ipsa divini Verbi persona.* Quam nonnullis sacræ paginæ, Patrumque authoritatibus, ac tribus ex ipsis deductis rationibus sedulò pertentat suadere Magister.

15. Prima sub hâc formâ perficitur ratio à Magistro: Deus in sapientiâ suâ mundum condidit, iuxta illud Psalm.103. *Omnia in sapientiâ fecisti Domine.* Ergo & consonum fuit, quod etiam per sapientiam omnia instauraret Deus; sed sapientia specialiter appropriatur Filio Dei, sivè Verbo divino: ergo si in ipso omnia condidit Deus, per ipsum omnia instaurare debuit: ergo quanvis Pater, & Spiritus Sanctus humanam potuerint naturam assumere, congruentiùs tamen Verbum divinum fuit incarnatum.

16. Hoc utique ratiocinium valdè illustrat Magister parabolâ illâ Evangelicâ de muliere indagante, invenienteque drachmam decimam, quæ perdita fuerat apud Lucam cap.15. deprehensâ. Mulier ergò illa Evangelica, quæ accendit lucernam, & drachmam decimam, quæ perdita fuerat, reperit, est ipsa Patris sapientia, quæ testam humanæ infirmitatis, lumine suæ divinitatis accendit, perditumque hominem reparavit, nomine Regis, & imagine insignitum; sed

sed Patris sapientia est Verbum divinum, sivè eius Filius in mundum visibiliter missus in humanæ naturæ lapsæ, seu hominis deperditi reparationem: ergo quanvis præfata potuerit per Patrem, & Spiritum Sanctum instauratio operari, congruentiùs fuit, quód per Filium perficeretur.

17. Secundam sic in litterâ concinnat rationem Magister ex Filij Dei clarâ origine deductam: Aptiùs mitti visibiliter in mundum debebat, qui est ab alio, quàm qui à nullo est; sed Filius est á Patre; Pater veró á nullo est: ergo etsi natura humana à qualibet potuerit assumi personâ; nulla tamen personarum ita congruè humanari potuit, sicut Verbi divini persona.

18. Etiam appositum discursum his Augustini verbis lib. 4. de Trinit. cap. 20. præmunit Magister: *Non enim habet Pater de quo sit: Sicut ergò Pater genuit, & Filius genitus est, ita congruè Pater misit, & Filius missus est. Ab illo enim convenienter mittitur Dei Verbum, cuius est Verbum, ab illo mittitur, de quo natum est.* Ergo si quemadmodúm Pater genuit Filium, & Filius genitus est à Patre, ita congruè Pater misit Filium, & Filius missus est à Patre, satis appositè colligitur, Filium, & non Patrem, aut Spiritum Sanctum incarnandum fore.

19. Tertiam tandem in textûs litterâ hâc argumentariâ methodo conficit rationem Magister: Proprium Filij, & non Patris, aut Spiritûs Sancti est esse Filium; sed apprimè congruum censetur, ut qui in divinitate erat Dei Filius, in humanitate fieret hominis Filius: ergo si solùm Verbum divinum est in deitate Dei Filius, & non Pater, aut Spiritus Sanctus, solus Filius Dei potuit aptè fieri hominis Filius: ergo estò quævis divina persona potuerit humanam sibi arrogare naturam, in Filio solummodò maior congruentia deprehenditur.

20. Idipsum ampliùs in litterâ confirmat Magister. Ideó Pater, aut Spiritus Sanctus humanam carnem non induit, nè alius in divinitate, aliusque in humanitate esset Filius; & nè idem esset Pater, & Filius, si Deus Pater de homine nasceretur; sed dùm Filius Dei humanam carnem assumpsit, nec alius in divinitate, aliusque in humanitate est Filius; nec idem simul est Pater, & Filius, ut rectè lustranti constabit: ergo quia pro humanâ naturâ assumendâ, non æqualis congruentiæ ratio in tribus divinis invenitur personis; sed rectiús in Filio, quàm in alijs deprehenditur.

21. Divus Augustinus novum sic suis argutis verbis robur adjicit rationi Magistri lib. de Eccles. dogmat. cap. 2. *Non Pater carnem assump-*

assumpsit, neque Spiritus Sanctus, sed Filius tantùm, ut qui erat in divinitate Dei Filius, ipse fieret in homine hominis Filius, nè Filij nomen ad alterum transiret, qui non esset eternâ nativitate Filius. Ergo si hæc gravia ab Augustino adducta incommoda nequeunt Filio Dei adscribi, dùm ipsè in similitudinem carnis peccati missus est à Patre in mundum; secùs alijs divinis personis, hauddubiè assumptio naturæ humanæ erit tribuenda Filio Dei præ alijs.

22. Sed oppones: Illi plùs congruit mitti, in quo plùs deprehenditur subauthoritatis ratio; eò quòd mitti essentialiter denotet subauthoritatem in misso; sed ratio subauthoritatis plùs in personâ Spiritûs Sancti, quàm in Filij personâ deprehenditur: ergo dùm arcanum incarnationis opus est ipsâ Filij in carnem humanam missio, videtur, quòd congruentiùs Spiritui Sancto, quàm Filio incarnatio conveniat.

23. Respondetur negando Maiorem, & Consequentiam. Quanvis enim subauthoritatis ratio potiùs in personâ Spiritûs Sancti, quam in Filij inveniatur personâ, non indè consequitur, congruentiùs Spiritum Sanctum; quám Filium in carnem humanam debere mitti. Nam Pater, quia à nullo est, non debuit mitti, ut cum Augustino nuper expendebamus; sicque valdè consonum fuit, ut primó Filius mitteretur à Patre, eó quòd à solo Patre sit; & postmodùm Spiritus Sanctus, qui à Patre, & Filio simul procedit; ita ut primó venerit Filius ad liberandos homines à gravi ac durâ captivitatis peccati sarcinâ; & postea Spiritus Sanctus ad ipsos homines in beatorum sorte locandos venerit.

24. Subdit insuper Magister, dùm impigrè indagat, etsi obiter, in textûs litterâ: *An Pater, vel Spiritus Sanctus incarnari potuerit, aut etiam modò posit?* Et respondet Magister, non solùm potuisse olim, verùm & nunc humanam sibi posse arrogare naturam, hominemque fieri tam Patrem, quàm Spiritum Sanctum. Quod unicâ duntaxàt, ac perfunctoriâ tentat suadere ratione.

25. Hoc utique sic probat Magister: Quemadmodùm Filius Dei homo factus est; ita Pater, vel Spiritus Sanctus potuit, & potest; sed quo pacto Filius Dei humanam assumpsit naturam, in unitatem suppositi, nullum fuit deprehensum piaculum: ergo nec in eo, quòd Pater, vel Spiritus Sanctus incarnari potuerit, valet deprehendi: ergo quòd Pater, vel Spiritus Sanctus incarnari potuerit, aut modò posit, nullum adhuc levissimum arguit repagulum; quanvis congruentiùs per Filium, quám per Patrem, aut Spiritum Sanctum hoc arcanum My-

Mysterium exequi valeat. Et hæc de secundà distinctionis parte sufficiant.

26. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis ostensione, tertia statuitur thesis: *Quanquàm Pater, & Spiritus Sanctus humanam carnem assumere potuissent, si vellent, tamen assumptio naturæ soli adscribitur Filio.* Utramque thematis indivisim probat Magister partem.

27. Primò: Una & eadem in divinis personis hauddubiè potentia, nempè Omnipotentia divina, elucet; sed hâc attentâ potentiâ, una potuit humanari persona, quippè Verbum divinum: ergo & omnes potuerunt incarnari personæ, & modò possunt, ipsâ semper meditatâ potentiâ: ergo cùm solus Filius humanam carnem de facto assumpserit, ad ipsum solùm assumptio terminata est, qui solus homo factus est.

28. Sed oppones ex M. P. Augustino lib. 13. de Trinit. cap. 11. Omnia Trinitatis opera ad extra sunt indivisa; sed celsissimum arcanumque incarnationis Mysterium est opus ad extra: ergo est opus indivisum toti Trinitati; sed solus Filius humanam assumpsit naturam, & non Pater, aut Spiritus Sanctus: ergo iam aliquid invenitur operatum ab unâ personâ, quod ab alijs factum non extat: ergo Trinitatis opera ad extra divisa debent censeri.

29. Respondet Magister, quód licèt tota Trinitas fuerit operata Verbi divini proficuam incarnationem, eò quòd cuncta Trinitatis opera ad extra sint indivisa, & indissimilia; tamen solus Filius humanam carnem assumpsit, non Pater, aut Spiritus Sanctus, quia præfata naturæ humanæ assumptio ad ipsum solummodò terminata est. Undè rectè cohæret, quòd assumptio carnis humanæ à totâ sit operata Trinitate, ut à causâ phisicâ, & reali, & quòd solus Filius eam solitariè assumpserit.

30. Quod aliquibus ratiocinijs illustrat, ac suadet in textûs litterâ Magister. Primò, hoc valido Augustini lib. de fide ad Petrum cap. 2. testimonio: *Reconciliati sumus per solum Filium secundùm carnem, sed non soli Filio secundùm deitatem. Trinitas ergò carnis assumptionem fecit, sed Verbo, non Patri, vel Spiritui Sancto. Si enim Pater sibi & Filius sibi, vel Pater Filio, & Filius Patri carnis assumptionem operatus esset, iam non eadem esset operatio utriusque, sed divisa.* Sed ex his Augustini verbis liquidò constat, incarnationem Verbi divini à totâ Trinitate operatam fuisse, & solummodò ad Filium Dei terminatam: ergo.

31. Secundò, duplici exemplo apprimè præmunit, expenditque solutionem Magister. Primum sic appositè suggerit in litterâ: Licè

Pa-

Pater, Filius, & Spiritus Sanctus sint inseparabiles, sicque inseparabiliter ad extra operentur, nihilominùs Trinitatem in specie columbæ non dicimus descendisse super Christum Dominum, sed tantùm Spiritum Sanctum, ut expresè innuit sacer textus apud Matthæum cap. 3. & Marcum cap. 1. ergo quanvis humanæ carnis assumptio sit à totâ divinâ Trinitate operata, utpotè opus ad extra, tamen ad solum Filium potuit terminari, & de facto fuit terminata.

32. Secundum etiam sic suppeditat exemplum Magister in litterâ: Quòd vox illa dulcis, & suavis de Cœlo facta, nempè, *Tu es Filius meus, &c.* non fuerit totius Trinitatis, sed tantùm Patris ad Filium, testantur Matthæus cap. 17. & Marcus cap. 1. quanvis Pater, Filius, & Spiritus Sanctus inseparabiles sint, & concorditer operentur ad extra: ergo licèt arcanum incarnationis opus sit à totâ Trinitate inseparabiliter ad extra operante; tamen non impedit, quòd carnis humanæ assumptio in unitatem suppositi sit ad solius Verbi divini, & non Patris, aut Spiritus Sancti subsistentiam iure optimo terminata.

33. Sed dices: tota illa columba descendens super Christum Dominum, & quicquid in eâ fuit inventum, reverà erat procedens à totâ Trinitate: ergo congruum rationi videbatur, quòd tota Trinitas in columbâ illâ descenderet, quemadmodùm Spiritus Sanctus descendebat. Consequentia probatur: Spiritus Sanctus hactenús descendit in hominem, quin simul Pater, & Filius in ipsum descenderint: ergo nec Spiritus Sanctus in columbâ illâ descendit super Filium, quin tota simul Trinitas in illâ descenderit; ac perinde exempla de columbâ, & voce adducta à Magistro in solutionis instantiæ præsidium nullius sunt roboris.

34. Respondetur, antitypum Magistri hîc in litterâ productum in uberiorem thesis probationem esse valdè proficuum, & non mediocriter opportunum. Nam in columbâ illâ estò aliter non esset Spiritus Sanctus, ac Pater, & Filius, nec aliter una persona, ac alia operaretur in eâ; nihilominùs solus in illâ significabatur Spiritus Sanctus, eò quòd significatio relationem denotet, quemadmodùm incarnatio, ut in toto distinctionis progressu non semel inculcavimus. Quamobrem solus Spiritus Sanctus, & non Pater, aut Filius poterat in eâ significari columbâ, quanvis non solus in illâ operari: ergo licèt tota Trinitas Christi Domini incarnationem sit operatâ, cùm Trinitatis opera ad extra sint indivisa, sola tamen persona Filij est humanata, eò quòd humanæ carnis assumptio ad ipsum sit ter-

terminata. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

35 QUÆSTIO 1. An Mysterium Incarnationis sit possibile? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. *art.* 1. Godoy *in* 3. *p. tract.* 3. *disp.* 14. §. 1. *& seqq.* Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 2. *art.* 1. §. 1. *& seqq.* Chalvet *to.* 9. *lib.* 1. *q.* 1. *cap.* 1. Nicolai *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. *art.* 1. Rayner. de Pisis *tom.* 2. verb. *Incarn. cap.* 1. *& seqq.* Philippus à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 1. *dub.* 1.

36. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. Mastrius *tom.* 3. *disp.* 1. *q.* 1. *art.* 1. Brancasius *tom.* 2. *disp.* 1. *q.* 3. Poncius *tract.* 11. *disp.* 32. *q.* 2. Boyvin 2. *p. cap.* 1. *q.* 1. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 1. *q.* 1. Pitygianus *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. *art.* 17. Bellutus *in* 3. *disp.* 1. *q.* 2. *art.* 1. *&* 2. Gallus *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. *cap.* 1. *art.* 2. *&* 3. Delgadillo *de Incarn. cap.* 1. *difficult.* 1. *dub.* 1. Rada 3. *p. controv.* 1. *art.* 2. Herincx *p.* 4. *disp.* 1. *q.* 1. Felix *de Incarn. cap.* 1. *diff.* 2.

37. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.* 1. *in* 3. *p. disp.* 3. *sect.* 1. Amicus *tom.* 6. *disp.* 1. *sect.* 1. *& seqq.* Lugo *tom.* 1. *in* 3. *p. disp.* 1. *sect.* 1. Beccanus *tom.* 4. *cap.* 1. *q.* 1. Aranda *de Incarn. lib.* 1. *disp.* 1. *sect.* 1. *& seqq.* Bernal *de Incarn. disp.* 1. *sect.* 1. Martin. Perez *de Incarn. disp.* 1. *sect.* 1. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 1. *sect.* 1. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 1. *sect.* 1. Carleton *tom.* 2. *disp.* 40. *sect.* 1. *& seqq.* Anton. Perez *tract.* 5. *disp.* 2. *cap.* 1. *&* 3. Munièssa *de Incarn. disp.* 1. *sect.* 1. *& seqq.*

38. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 1. *art.* 1. *q.* 1. Alensis 3. *p. q.* 2. *memb.* 2. Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 1. *q.* 1. Baudun. *tract.* 1. *q.* 1. *art.* 1. Caspens. *tract.* 20. *disp.* 1. *sect.* 1. Bonæspei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 1. *dub.* 3. Estius *in* 3. *dist.* 1. §. 4. Baldius *lib.* 2. *quæst.* 1. *q. unic. difficult.* 1. *& seqq.*

39. Quæstio 2. An possibilitas Incarnationis possit ratione naturali demonstrari? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 2. *art.* 3. *& in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. *art.* 1. Godoy *in* 3. *p. tract.* 3. *disp.* 14. §. 1. *& seqq.* Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 2. *art.* 2. §. 1. Chalvet *tom.* 9. *lib.* 5. *q.* 2. *cap.* 1. *& seqq.* Lumbier *de Incarn. disp.* 1. *q.* 2. *art.* 6. *&* 7. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 1. *dub.* 2. Rayner. de Pisis *tom.* 2. verb. *Incarn. cap.* 1. *& seqq.* Nicolai *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. *art.* 1. *& seqq.*

40. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. Brancas. *tom.* 2. *disp.* 1. *q.* 3. Poncius *tract.* 11. *disp.* 32. *q.* 2. *& in* 3. *comment. dist.* 7. *num.* 1. Boyvin *p.* 2. *cap.* 1. *q.* 7. Durand

*tom.*3. *tract.*4. *disp.*1. *q.*2. Mastrius *tom.* 3. *disp.* 1. *q.*2. *art.* 2. Gallus *in* 3. *dist.*1. *q.*1. *cap.* 1. Delgadillo *cap.* 1. *diff.* 1. *dub.* 2. Herincx *p.*4. *disp.*1. *q.*1. Felix *de Incarn.*. *cap.*1. *diff.*2. Castillent. *in Polyant. Seraph.* verb. *Incarn.n.*1. *& seqq.* Bellutus *in* 3. *disp.*1. *q.*2. *art.*1. *&* 2. Aquila *in* 3. *dist.*1. *q.*1. *&* 2.

41. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.*1. *in* 3.*p. disp.*3. *sect.* 1. *&* 2. Carleton *tom.*2. *disp.*41. *sect.*1. *& seqq.* Lugo *tom.*1. *in* 3.*p. disp.*1. *sect.* 1. Aranda *de Incarn. lib.*1. *disp.* 1. *sect.* 1. *& seqq.* Beccan. *cap.* 1. *q.*1. *&* 2. Bernal *disp.*1. *sect.*1. *&* 2. Martin. Perez *de Incarn. disp.* 1. *sect.*1. Aldrete *controv.*7. *disp.* 38. *sect.* 1. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 1. *q.*1. *sect.*2. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 1. *sect.* 2. *& seqq.* Anton. Perez *tract.* 5. *disp.* 3. *cap.*2. Ripalda *tom.*2. *lib.*1. *disp.* 11. *sect.* 1. Vazq. 1.2. *disp.* 2. *cap.*2. Munièsa *de Incarn. disp.*1. *sect.*16. Amicus *tom.*6. *disp.*2. *sect.*1.

42. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.*1. *q.* 1. *& seqq.* Alens. 3. *p.q.*2. *memb.*2. Caspensis *tom.*2. *tract.* 20. *disp.* 1. *sect.*2. Bonæspei *tom.* 2. *disp.*1. *tract.*3. *dub.*1. Eustach. á S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 1. *q.* 1. *& seqq.* Anton. Perez *in Laurea Salmant. certam.* 1. *dub.* 1. Baldius *lib.* 2.*quæsit.*1. *q.unic. difficult.*1. *& seqq.* Baudun. *tract.*1. *q.*1. *art.*1.

43. Quęstio 3. An Mysterium Incarnationis sit supra, aut contra rationem naturalem? De quò, *tom.*1. *dist.*2. *q.* 7.

44. Quæstio 4. An Adamo non peccante Verbum divinum veniret? De quò, *tom.*1. *dist.*48. *q.*3.

45. Quæstio 5. An cuilibet personę in divinis conveniat mittere, & mitti? De quò, *tom.*1. *dist.*15. *q.*1.

46. Quæstio 6. An missio visibilis sine invisibili sit vera missio? De quò, *tom.*1. *dist.*15. *q.*4.

47. Quæstio 7. An missio in divinis sit æterna, aut temporalis? De quò, *tom.*1. *dist.*14. *q.*1.

48. Quæstio 8. An Deus in figuris corporeis aliquandò apparuerit? De quò, *tom.*2. *dist.*8. *q.*4.

49. Quæstio 9. An effectus invisibilis missionis sit semper gratia habitualis? De quò, *tom.*1. *dist.*15. *q.*2.

50. Quæstio 10. An Spiritui Sancto conveniat visibiliter mitti? De quò, *tom.*1. *dist.*15. *q.*3.

51. Quæstio 11. An sit proprium Patris esse ingenitum, & innascibilem? De quò, *tom.*1. *dist.*13. *q.*3.

52. Quæstio 12. An possit Pater mitti, aut fuerit aliquandó missus? De quò, *tom.*1. *dist.*15. *q.* 1.

53. Quæstio 13. An plures personæ divinæ possint assumere eandem

dem numero naturam humanam? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3.*p. q.*3. *art.*6. Godoy *in* 3.*p. tract.* 3. *disp.* 16. §. 1. Gonetus *tom.* 4. *tract.*1. *disp.*8. *art.*4. Ioan. á S.Thomâ *tom.*3. *q.*2.*disp.*6. *art.*3. Camerinus *tom.*3. *q.*3. *art.*6. Prudentius *tract.*3. *disp.*2. *sect.*2. Nicolai *in* 3. *dist.*1. *q.*2. *art.*4. Rayner. de Pisis, verb. *Incarn. cap.*1. *& seqq.*

54. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 1. *q.* 2. Poncius *tract.*11. *disp.*37.*q.ult.* Boyvin 2.*p. cap.* 4. *q.* 2. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.*7. *q.*4. Mastrius *tom.*3. *disp.*1. *q.*8. *art.*1. Pitygian. *in* 3. *dist.*1. *q.* 2. *art.* 1. Centinus *de Incarn. disp.*8. *cap.*3. Gallus *in* 3. *dist.*1. *q.*2. *art.*1. Bellutus *tom.*3. *disp.* 1. *q.* 8. *art.* 1. *& seqq.* Rada 3. *p. controv.* 1. *art.*4. Mayron *in* 3.*dist.*5. *q.*3. Rubion *in* 3. *dist.*2. *q.*1. *art.* 1. Lichetus *in* 3. *dist.*1. *q.*2. Felix *de Incarn. cap.*6. *dif.*3. Delgadillo *p.*1. *cap.* 2. *difficult.* 2. *dub.* 2.

55. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3.*p. disp.*13. *sect.*2. Vazquez *in* 3.*p. disp.*29. *cap.*2. Amicus *tom.*6. *disp.*14. *sect.*6. Aranda *lib.*1.*disp.*5. *sect.*2. §.1. Aldrete *disp.*43. *sect.* 5. Lugo *disp.* 12. *sect.* 6. Arriaga *disp.* 27. *sect.*3. Bernal *disp.*14. *&* 24. *sect.*2. §.2. Martin. Perez *disp.*1.*sect.* 1.Rhodès *tract.*7. *disp.* 2. *q.* 2. *sect.* 3. §. 4. Munièsa *de Incarn. disp.*3. *sect.*6. Tyrsus *tom.*3. *disp.*24. Coninch *disp.*18. *&* 7. *de Trinit.* Ragusa *disp.*53. *sect.* 1. *& seqq.*

56. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.*1. *q.*43. Alensis 3.*p. q.*2. *memb.*4. Aureolus *in* 3. *dist.*1. *art.* 1. *q.*3. Ochamus *in* 3. *q.* 1. *art.* 3. Eustach. à S. Paulo *p.*2. *tract.*1. *disp.*3. *q.*3. Baudunius *tract.* 1. *q.* 3. *art.*4. Pasqualig. *disp.*79. *sect.*4. Bonæspei *tom.*2. *tract.*3. *disp.*6. *dub.*4. Caspens. *tom.*2. *tract.*20. *disp.*3. *sect.*4. Baldius *lib.*2. *quæsit.* 2. *q.*4. *difficult.* 4.

57. Quęstio 14. An una persona divina possit plures naturas humanas assumere? De quo, *hic q.* 13.

58. Quæstio 15. An Verbi incarnatio fuerit immediatè operata in naturâ divinâ, an in ipsius personâ? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.* 5. *q.*1. *art.* 4. Godoy *in* 3. *disp.*9. §. 1. *& seqq.* Gonetus *tom.*4. *tract.*1. *disp.*6. *art.*1. Camerinus *tom.*3. *q.*2. *art.*1.*&* 2. Nicolai *in* 3. *dist.*5. *q.*1. *art.*4. Philippus à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 3. *dub.*1. Medina 3.*p. q.*3. *art.*2. Albert. Magnus *in* 3. *dist.*2. *art.* 3. Palacius *in* 3. *dist.*1. *art.*2.

59. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.*1. *q.*5. Rubion *in* 3.*dist.*5. *q.*1. Boyvin 2.*p. cap.*3. *q.*4. *&* 5. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.*5. *q.*1. Delgadillo *p.*1. *cap.*2. *difficult.*1. *dub.*3. Rada 3.*p.controv.*3. *art.*1.*&* 2. Felix *de Incarn. cap.* 6. *difficult.* 1. Centinus *de Incarn. disp.* 8. *cap.* 4.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

& seqq. Gallus *in* 3. *dist.*1. *q.*3. *art.*1. *& seqq.* Castillent. *in Polyanth. Seraph.* verb. *Incarn. num.*6. *& seqq.*

60. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3. *p. disp.* 12. *sect.* 2. Amicus *tom.*6. *disp.*14. *sect.*3. Vazquez 3.*p. disp.*26. *cap.*3. Aranda *lib.*1.*disp.*4. *sect.*1. §.2. Lugo *de Incarn. disp.*9. *sect.*1. Bernal *disp.* 13. *sect.*1. *&* 2. Martin. Perez *disp.* 10. *sect.* 2. Peñafiel *tom.* 4. *disp.*8. *sect.*1. Munieſſa *de Incarn.disp.*2. *sect.*1. Coninch *disp.*7. *dub.*1. *&* 4.

61. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 5. *art.*1. *q.* 3. Alenſ. 3.*p. q.*4. *memb.*1. Ochamus *in* 3. *q.*1. *art.*2. Gabriel *in* 3. *dist.*1. *q.*1.*art.*1. Euſtach. à S. Paulo *p.*2. *tract.*1. *disp.*2. *q.*1. Baudun. *tract.*1. *q.*1. *art.* 1. Bonæſpei *tom.* 2. *tract.*3. *disp.* 5. *dub.* 1. *&* 2. Caſpenſ. *tom.*2. *tract.* 20. *disp.*2. *sect.*1. *&* 2. Eſtius *in* 3. *dist.*5. §.6.

62. Quæſtio 16. An natura divina potuit immediatè uniri naturæ humanæ? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.* 5. *q.* 2. *art.*3. Godoy *in* 3.*p. disp.*16. §.2. Gonetus *tom.*4. *tract.*1. *disp.*8. *art.*3. Camerinus *tom.*3. *q.* 3. *art.* 3. Prudentius *tract.* 3. *disp.*2. Lumbier *de Incarn. q.*18. *art.*1. Nicolai *in* 3. *dist.*5. *q.*2. *art.*2. *&* 3. Philippus à SS. Trinit. *tom.*4. *tract.*1. *disp.*4. *dub.*1. Cayetan. 3.*p. q.*3. *art.*3. Medina 3.*p. q.*3. *art.*3.

63. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3.*dist.*1. *q.*2. Rubion *in* 3.*dist.*1. *q.*3. Poncius *disp.*9. *q.*8. *& in* 3.*Comment.dist.*5.*num.*23. Maſtrius *tom.* 3. *disp.*1. *q.*9. *art.*1. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.*7. *q.* 1. Faber *in* 3. *disp.*26. Vulpes 1.*p. disp.*63. *art.*10. Smiſing *tract.*1. *disp.*2. *q.*1. Rada 3.*p. controv.*2. *art.*1. *& seqq.* Gallus *in* 3.*dist.*1. *q.*2. *cap.*1. Delgadillo 1.*p. cap.*2. *difficult.*2. *dub.*1. Mayron *in* 3. *dist.*1. *q.* 4. Felix *de Incarn. cap.*6. *difficult.* 2.

64. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3. *p. disp.* 13. *sect.* 1. Amicus *tom.*6. *disp.*14. *sect.*5. Aranda *lib.* 1. *disp.* 5. *sect.*2. §.2. Aldrete *de Incarn. disp.*42. *sect.* 1. Martin. Perez *de Incarn. disp.* 10. *sect.*4. Rhodès *tract.* 7. *disp.*2. *q.*2. *sect.*3. §.1. Munieſſa *disp.*3. *sect.*5. Coninch *disp.*7. *dub.*3. Gaſp. Hurtado *disp.*3. *difficult.*4. Vazquez 3.*p. disp.* 15. *cap.*1. *& seqq.*

65. Ex alijs D.Bonaventura *in* 3. *dist.*1.*art.*1.*q.*3. *& dist.*5.*art.*1. *q.*4. Alenſis 3.*p. q.* 2. *memb.* 3. Ochamus *in* 3. *q.* 1. *art.*3. Gabriel *in* 3. *dist.*1. *q.*1. *art.*3. Caſpenſ. *tom.* 2. *tract.*20. *disp.* 3. *sect.* 3. Euſtach. à S. Paulo *p.*2. *tract.*1. *disp.*3. *q.*1. Bonæſpei *disp.*6. *dub.*2.*&* 3. Eſtius *in* 3. *dist.* 5. §. 5. Baldius *lib.* 2. *quæst.* 2. *q.* 4. *difficult.* 1. Baudunius *tract.* 1. *q.*2. *art.*1. *& seqq.*

66. Quæſtio 17. An Chriſtus Dominus dicendus ſit duo propter dua-

dualitatem naturæ, aut unus propter unitatem ſuppoſiti? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3.*p.q.*2. *art.* 7. *& q.* 13. *art.*1. *& in* 3. *dist.*6. *q.*3. *art.*1. Gonet *tom.*4. *tract.*1. *disp.*8. *art.*5. Ioan. à S. Thoma *tom.* 3. *disp.*16. *q.*17. *art.*1. *dub. unic.* Camerinus *tom.*3. *q.*17. *art.*1. Nicolai *in* 3. *dist.* 5. *q.* 1. *art.* 5. Philipp. à SS. Trinit. *tom.*4. *tract.* 1. *disp.* 8. *dub.* 1.

67. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 6. *q.* 2. Maſtrius *tom.* 3. *disp.*1. *q.*2. *art.*1. Poncius *tract.*11. *disp.*40. *q.* 2. *& in Comment. in* 3. *dist.*1. *num.*22. Boyvin 2.*p. cap.*6. *q.*1. Durand *tom.*3. *tract.* 4. *disp.* 7. *q.* 5. Gallus *in* 3. *dist.* 1. *cap.* 1. *& seqq.* Rada 3.*p. controv.* 7. *art.*1. *&* 2. Herincx 4.*p. disp.*1. *q.*4. Rubion *in* 3.*dist.*2.*q.*1. *art.*1. Felix *de Incarn. cap.*10. *difficult.*2. Vulpes *disp.*18. *art.*4.

68. Ex Scholâ Eximiâ Suarez 3. *p. disp.* 13. *sect.*1. *& seqq.* Amicus *tom.* 6. *disp.*14. *sect.* 7. Aranda *lib.* 1. *disp.* 1. *sect.* 5. §. 2. Lugo *de Incarn. disp.*24. *sect.*1. *& seqq.* Bernal *de Incarn. disp.*24. *sect.*2. Aldrete *de Incarn. controv.*8. *disp.*46. *sect.*6. Martinon *disp.*8. *sect.*2. Martinus Perez *disp.*10. *sect.*5. Rhodès *tract.*7. *disp.*2. *q.*5. *sect.*2. §. 2. Munieſſa *de Incarn. disp.*2. *sect.*1. *num.*20.

69. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3.*dist.*6.*art.*1. *q.*1. Gabriel *in* 3. *dist.*6.*q.*2. Baldius *lib.*2. *quæsit.*2. *q.*4. *difficult.*5. Baudun. *tract.*1.*q.*17. *art.*1. Bonæſpei *tom.*2. *tract.*3. *disp.* 6. *dub.* 6. Eſtius *in* 3. *dist.* 6. §.3. Euſtach. à S. Paulo *p.*2. *tract.*1. *disp.*10. *q.*3.

70. Quæſtio 18. Quænam fuerit cauſa efficiens, aut diſpoſitiva Incarnationis? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.*2. *q.*2. *art.*2. Prudentius *de Incarn. tract.* 3. *disp.*1. *dub.* 2. Cayetan. 3.*p. q.* 6. *art.* 6. Rayner. de Piſis *tom.*2. verb. *Incarn.cap.*4. *& seqq.* Philipp. à SS. Trinit.*tom.*4. *tract.*1. *disp.*8. *dub.*2. *& seqq.*

71. Et Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 2. *q.* 2. Delgadillo 1. *p. cap.*6. *difficult.* 1. *dub.*2. Durand. *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.*6. *q.* 1. *& seqq.* Herincx *p.*4. *disp.* 1. *q.* 5. Caſtillent. *in Polyanth. Seraph.* verb. *Incarn. num.*14. *& seqq.* Aquila *in* 3. *dist.* 2. *q.*2. *art.*1.*& seqq.* Felix *de Incarn. cap.*9. *difficult.* 1. *& seqq.*

72. Ex Scholâ Eximiâ Amicus *tom.*6.*disp.*12.*&* 13. *sect.*1. Aranda *lib.*3. *disp.* 4. *sect.* 3. Munieſſa *disp.* 4. *sect.* 1. Bernal *disp.* 12. *sect.*1. Vvading. *disp.* 4. *dub.* 3. Rhodès *tract.* 7. *disp.*2. *q.* 4. *sect.* 3. Peñafiel *tom.*4. *disp.*6. *sect.* 1. Martin. Perez *de Incarn. disp.* 11. *sect.* 1. Beccan. *cap.*2. *q.*5. *& seqq.*

73. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 2. *art.*3. *q.* 2. Alenſ. 3.*p. q.*7. *memb.*2. *art.*1. *q.*12. Aureolus *in* 3. *dist.*2. *q.*2. *art.*4. Gabriel *in*

3. *dist.* 1. *q.* 2. *art.* 2. Baldius *lib.* 2. *quæst.* 2. *q.* 7. *difficult.* 1. Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 11. *q.* 1. *& seqq.* Estius *in* 3. *dist.* 1. §. 2. *& seqq.*

74. Quæstio 19. An una persona divina sine alterâ potuit uniri naturæ humanę? D. Thomas 3. *p. q.* 3. *art.* 4. Camerinus *tom.* 3. *q.* 3. *art.* 4. Nicolai *in* 3. *dist.* 1. *q.* 2. *art.* 1. D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 1. *art.* 1. *q.* 2. Alens. 3. *p. q.* 2. *memb.* 4. Rada 3. *p. controv.* 1. *art.* 5. Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 3. *q.* 2.

75. Quæstio 20. An ex tribus personis congruum fuerit Filium incarnari? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 3. *art.* 8. *& in* 3. *dist.* 1. *q.* 2. *art.* 1. *&* 4. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 3. *art.* 2. Camerinus *tom.* 3. *q.* 3. *art.* 8. Nicolai *in* 3. *dist.* 1. *q.* 2. *art.* 2. Chalvet *tom.* 9. *lib.* 1. *q.* 4. *cap.* 4.

76. Ex Subtili Scholâ Delgadillo 1. *p. cap.* 2. *difficult.* 1. *dub.* 1. *&* 2. Durand *tract.* 4. *disp.* 2. *q.* 2. Boyvin 2. *p. cap.* 1. *q.* 4. Rada 3. *p. controv.* 1. *art.* 5. Castillent. *in Polyanth. Seraph.* verb. *Incarn. num.* 20. *& seqq.* Aquila *in* 3. *dist.* 1. *q.* 4. *& seqq.*

77. Ex Scholâ Eximiâ Amicus *tom.* 6. *disp.* 14. *q.* 3. *art.* 8. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 2. *q.* 1. *sect.* 2. §. 2. Aldrete *disp.* 1. *controv.* 1. *sect.* 1. Aranda *lib.* 1. *disp.* 1. *sect.* 3. §. 1. Bernal *de Incarn. disp.* 21. *sect.* 2.

78. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 1. *art.* 2. *q.* 3. Alens. 3. *p. q.* 2. *memb.* 5. *art.* 1. Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 3. *q.* 6. Baudun. *tract.* 1. *q.* 3. *art.* 5. *dub.* 2. Estius *in* 3. *dist.* 1. §. 5.

DE

DE INCARNATIONE VERBI ex parte naturæ assumptæ.

DISTINCTIONIS SECUNDÆ SYNOPSIS.

Totum ut curares hominem, Deus optime, totum,
Crederis à nobis associasse tibi.

Sic incipit: *Et quia in homine.*
Sic terminat: *Verbum caro.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de Filij Dei personâ humanam carnem assumente; sed in præsenti determinat de naturâ humanâ assumptâ, insuetoque assumendi modo: igitur alternis hæ distinctiones cohærere videntur.

2. Consequentia probatur: Tota incarnationis structura reverà coalescit ex personâ assumente, naturâ assumptâ, modoque perraro assumendi; sed Magister in superiori distinctione bonis alitibus egit de personâ humanam carnem assumente, ipso quippè Filio divino misso à Patre in mundum in similitudinem carnis peccati: ergo dùm in præsenti determinat de naturâ humanâ assumptâ, modoque insueto assumendi, profectò propriam ac genuinam disputandi methodum tenet.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ statuit Magister, Verbum divinum totam humanam carnem integrè assumpsisse. In secundâ verò declarat ordinem, quo illam assumpsit, nempè, ipsâ animâ rationali mediante. In tertia autem, & ultimâ detegit parte, totam naturam humanam, ex corpore, & animâ compositam, simul tempore Verbum divinum sibi arrogasse.

4. PRO PRIMÆ igitur partis plenissimo captu, primum proponitur thema: *Dùm Verbum divinum humanam sibi associavit naturam, totam illam integrè assumpsit, ut sic eam totam curaret.* Quod aliquibus rationibus, necnon Sanctorum Patrum expressis testimonijs perbellè suadere pertentat Magister.

Pri-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

3. *dist.* 1. *q.* 2. *art.* 2. Baldius *lib.* 2. *quæst.* 2. *q.* 7. *difficult.* 1. Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 11. *q.* 1. *& seqq.* Estius *in* 3. *dist.* 1. §. 2. *& seqq.*

74. Quæstio 19. An una persona divina sine alterâ potuit uniri naturæ humanę? D. Thomas 3. *p. q.* 3. *art.* 4. Camerinus *tom.* 3. *q.* 3. *art.* 4. Nicolai *in* 3. *dist.* 1. *q.* 2. *art.* 1. D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 1. *art.* 1. *q.* 2. Alens. 3. *p. q.* 2. *memb.* 4. Rada 3. *p. controv.* 1. *art.* 5. Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 3. *q.* 2.

75. Quæstio 20. An ex tribus personis congruum fuerit Filium incarnari? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 3. *art.* 8. *& in* 3. *dist.* 1. *q.* 2. *art.* 1. *&* 4. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 3. *art.* 2. Camerinus *tom.* 3. *q.* 3. *art.* 8. Nicolai *in* 3. *dist.* 1. *q.* 2. *art.* 2. Chalvet *tom.* 9. *lib.* 1. *q.* 4. *cap.* 4.

76. Ex Subtili Scholâ Delgadillo 1. *p. cap.* 2. *difficult.* 1. *dub.* 1. *&* 2. Durand *tract.* 4. *disp.* 2. *q.* 2. Boyvin 2. *p. cap.* 1. *q.* 4. Rada 3. *p. controv.* 1. *art.* 5. Castillent. *in Polyanth. Seraph.* verb. *Incarn. num.* 20. *& seqq.* Aquila *in* 3. *dist.* 1. *q.* 4. *& seqq.*

77. Ex Scholâ Eximiâ Amicus *tom.* 6. *disp.* 14. *q.* 3. *art.* 8. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 2. *q.* 1. *sect.* 2. §. 2. Aldrete *disp.* 1. *controv.* 1. *sect.* 1. Aranda *lib.* 1. *disp.* 1. *sect.* 3. §. 1. Bernal *de Incarn. disp.* 21. *sect.* 2.

78. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 1. *art.* 2. *q.* 3. Alens. 3. *p. q.* 2. *memb.* 5. *art.* 1. Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 3. *q.* 6. Baudun. *tract.* 1. *q.* 3. *art.* 5. *dub.* 2. Estius *in* 3. *dist.* 1. §. 5.

DE

DE INCARNATIONE VERBI ex parte naturæ assumptæ.

DISTINCTIONIS SECUNDÆ SYNOPSIS.

Totum ut curares hominem, Deus optime, totum,
Crederis à nobis associasse tibi.

Sic incipit: *Et quia in homine.*
Sic terminat: *Verbum caro.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de Filij Dei personâ humanam carnem assumente; sed in præsenti determinat de naturâ humanâ assumptâ, insuetoque assumendi modo: igitur alternis hæ distinctiones cohærere videntur.

2. Consequentia probatur: Tota incarnationis structura reverà coalescit ex personâ assumente, naturâ assumptâ, modoque perraro assumendi; sed Magister in superiori distinctione bonis alitibus egit de personâ humanam carnem assumente, ipso quippè Filio divino misso à Patre in mundum in similitudinem carnis peccati: ergo dùm in præsenti determinat de naturâ humanâ assumptâ, modoque insueto assumendi, profectò propriam ac genuinam disputandi methodum tenet.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ statuit Magister, Verbum divinum totam humanam carnem integrè assumpsisse. In secundâ verò declarat ordinem, quo illam assumpsit, nempè, ipsâ animâ rationali mediante. In tertia autem, & ultimâ detegit parte, totam naturam humanam, ex corpore, & animâ compositam, simul tempore Verbum divinum sibi arrogasse.

4. PRO PRIMÆ igitur partis plenissimo captu, primum proponitur thema: *Dùm Verbum divinum humanam sibi associavit naturam, totam illam integrè assumpsit, ut sic eam totam curaret.* Quod aliquibus rationibus, necnon Sanctorum Patrum expressis testimonijs perbellè suadere pertentat Magister.

Pri-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

5. Primò : Per graviſsimum primorum parentum peccatum , tota humana natura in corruptionem abijt : ergo peropus erat , ut eam totam divinum Verbum aſſumeret , ut indè totam curaret , ſanctificaretque ; ſed nomine totius humanæ naturæ intelligitur corpus , & anima : ergo dùm Verbum divinum humanam ſibi copulavit naturam , totam illam , quippè corpus , & animam, integrè aſſumpſit, ut eam totam curaret.

6. Secundò ex Doctorum Maximo Hieronymo in Explanat. Symb. his probat verbis Magiſter : *Sic confitemur in Chriſto unam Filij eſſe perſonam , ut dicamus duas perfectas , & integras eſſe ſubſtantias, id eſt, deitatis, & humanitatis,quæ ex animâ continetur, & corpore.* Ergo ſi Verbum divinum integram perfectamque humanam aſſumpſit ſubſtantiam , reverà corpus aſſumpſit , & animam ; ſed quo pacto corpus aſſumpſit , & animam , totam ſibi aſſociavit naturam in unitatem perſonæ , eò quòd humanitatis nomine , corpus unà cum animâ intelligatur : ergo ſi Filius Dei humanam aſſumpſit naturam , profectò totam illam ſibi arrogavit , ut ſic totam eam inſtaurare poſſet.

7. Adhæc refert , ac refellit Magiſter quorundam hæreticorum lubricum ac devium errorem dicentium, Verbum divinum humanam carnem , ſivè humanitatem non aſſumpſiſſe ſecundúm ſubſtantiam ipſius naturæ , ſed ſolùm ſecundùm quandam proprietatem , á quâ hominis denominationem accepit. Hi etenim hæretici fortaſsè annumerantur inter eos,qui aſſerebant, Chriſtum Dominum, ſecundùm quòd homo , non eſſe quid , ſed aliqualiter ſe habentem , exiſtimantes humanitatem eſſe in Chriſto ut habitum.

8. Sic primò in ipſos invehitur Magiſter in litterâ ex Ioanne Damaſceno lib. 3. de Orthodoxâ fide , cap.4. dicente : *Sciendum quidem eſt , quòd deitatis , & humanitatis nomen ſubſtantiarum naturarum eſt repræſentativum* ; ſed Verbum divinum integrè humanam ſubſtantiam aſſumpſit : ergo ſi deitatis , & humanitatis ſubſtantiarum nomen eſt naturarum repræſentativum , dùm Verbum divinum integrè humanam ſubſtantiam accepit,hauddubiè humanam carnem aſſumpſit, non ſecundùm quandam proprietatem tantùm , ſed ſecundùm ipſius naturæ ſubſtantiam.

9. Secundò , ex eodem Damaſceno in ipſos inſurgit Magiſter cap.3. eiuſdem libri in hunc ſcribente modum : *Sed quia plurimæ perſonæ hominum ſunt , omnes autem eandem ſuſcipiunt rationem naturæ. Omnes enim ex animâ, & corpore compoſiti ſunt, & omnes naturam animæ participant,& ſubſtantiam corporis poſsident.* Ergo quia Verbum divinum humanam

nam non aſſumpſit naturam , quatenùs una eſt unitate ſpecificá ; aliàs omnes ſibi copulaſſet humanitates in unitatem perſonæ , ſed quatenùs una eſt unitate compoſitionis ex duabus naturis diverſis,corpore quippé, & animâ pollentibus ; ſed ex eò quòd ſic aſſumpſerit naturam humanam Verbum , ſecundùm ipſius naturæ aſſumpſit ſubſtantiam , & non ſecundùm proprietatem quandam : ergo.

10. Tertiò arguit ratione Magiſter : Chriſtus Dominus in deitate , & humanitate Deus perfectus , idem , & homo perfectus eſt ; ſed Chriſtus Dominus Deus , & homo perfectus non eſſet, ſi Verbum divinum corpus , & animam cum eorundem proprietatibus non aſſumpſiſſet : ergo quia Verbum divinum totam hominis naturam , ſivé animam , & carnem , eorumque proprietates , aut accidentia ſimul aſſumpſit.

11. Quartò : Verbum divinum non carnem ſine animâ, nec animam ſine carne , ut hæretici moliuntur; ſed carnem , & animam cum ſenſibus ſuis aſſumpſit; ſed ex eò quòd Verbum divinum non aſſumpſerit carnem ſine animâ , nec animam ſine carne , ſed ſimul carnem, & animam cum ſenſibus ſuis , non ſibi vindicavit naturam humanam ſecundùm proprietatem aliquam , ſed ſecundùm totius naturæ ſubſtantiam : ergo.

12. Quintò, iterùm Damaſceni verbis lib. 3.de Orthodoxâ fide, cap.6. eoſdem validé obiurgat Magiſter hæreticos : *Omnia, quæ in naturâ noſtrâ plantavit Deus,Verbum aſſumpſit, ſcilicèt corpus,& animam intellectualem , & horum idiomata.* Ergo ſi omnia , quæ in noſtrâ Deus plantavit naturâ , Verbum divinum aſſumpſit , nempé corpus, & animam intellectualem , horumque idiomata , perbellé conſequitur , ipſum totam humanam naturam , ſivè corpus , & animam cum proprietatibus eorundem arrogaſſe ſibi: ergo non ſolùm accepit humanæ naturæ proprietates , verùm ipſam integrè ſubſtantialem naturam.

13. Sextò , ſic ampliùs cum Damaſceno eos viriliter incuſat Magiſter:*Totus enim totum aſſumpſit me, ut toti mihi ſalutem gratificaret*:Ergo ut toti homini ſalutem gratificaret Filius Dei , totum aſſumpſit hominem , humanam quippé naturam , corpore , & animâ neceſſariò conſtantem; ſed dùm totam aſſumpſit humanam naturam , non quandam duntaxat proprietatem aſſumpſit , à quâ hominis denominationem haberet : ergo quia totam ſubſtantialem naturam cum ſuis proprietatibus divinum Verbum aſſumpſit.

14. Septimò tandem , hoſce increpat Magiſter hæreticos illâ ſatis decantatâ, etſi vulgari eiuſdem Damaſceni parœmiâ : *Quod enim*

inassumptibile est, incurabile est: ergo quod curabile est, assumptibile est; sed per Verbi divini salubrem incarnationem tota natura humana ad pristinam salutem fuit restituta: ergo quia tota natura humana fuit assumpta à divino Verbo, non solùm iuxta omnes illius proprietates, verùm penes omnem naturæ humanæ substantiam.

15. Sed oppones in Damasceni testimonium: Omnia, quæ in naturà nostrà plantavit Deus, Verbum divinum assumpsit; sed Deus in naturà nostrà utrumque sexum plantavit, fœmineum quippè, & masculinum: ergo aut geminum sexum Verbum divinum assumpsit, aut Damascenus dùm hæc profert, tranquillum æthera remigat sed Verbum divinum solùm masculinum sexum assumpsit: ergo non omnia, quæ in naturà nostrà plantavit Deus, Verbum divinum accepit.

16. Respondetur, præfatam instantiam extra difficultatis scopum collineare videtur, cùm res solùm in cardine sit, an Verbum divinum integrè naturam humanam, corpus nempé, & animam simul assumpserit in unitatem personæ. Si ergó Verbum sic eam assumpsit, Damascenus tutus est ab animadversione. Quòd autem humanam naturam non assumpserit Verbum in utroque sexu, sed tantùm in masculino, hoc reverá non retardat, ipsum illam integrè assumpsisse, eò quòd sexus fœmineus non referat constitutivum naturæ, sed solùm statum, & dispositionem illius. Et hæc de primà distinctionis parte sufficiant.

17. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis ostensione, secundum statuitur thema: *Etsi Verbum divinum integram assumpserit humanitatem, corpus quippè, & animam rationalem; nihilominùs carnem mediante animâ assumpsit.* Hoc utique assertum nonnullis rationibus ac congruentijs probat Magister in litterà.

18. Primó sic intentum suadet Magister: Divina essentia tantæ subtilitatis simplicitatisque ab omnibus arbitratur, ut corpori de limo terræ formato uniri non congruerit: ergo ut aliquomodò carni de limo terræ formatæ Verbum divinum uniretur, reverà congruebat, quód mediante animà humanam carnem assumeret: ergo quia mediante rationali animà illam assumpsit de facto.

19. Secundò: Quia anima rationalis quò pacto est naturà propinquior Deo, etiam est unioni aptior, & prior: ergo ut Verbum divinum uniretur corpori materiali, condecuit, unionem Verbi priùs naturà fieri cum animà rationali sibi simillima, quàm cum materiali carne; sed dùm Verbum divinum humanam carnem assumpsit mediante rationali animà, unio naturæ divinæ priùs naturà fuit operata cum animà rationali, quám cum ipsà materiali carne: ergo quia Verbum divinum humanam carnem assumpsit mediante rationali animà.

20. Tertió probat Magister assumptum ex Divo Ioanne Damasceno lib. 3. de Orthodoxà fide, cap. 6. sic expresè ac venustè affante: *Unitum est carni Verbum Dei per medium intellectum*; sed intellectùs nomine rationalis anima exprimitur: ergo quia mediante rationali animà Verbum divinum humanam carnem assumpsit.

21. Hìc subdit Magister in litterà, unionem Verbi divini cum humanitate, ita esse opus celsissimum, ut adeó inexplicabilem fore, fateri non vereamur. Quod suadere pertentat Magister ex Ioanne cap. 1. de castissimo Præcursore alloquente, qui, etsi ab utero matris fuerit sanctificatus, se non esse dignum fatetur solvere corrigiam calceamenti Christi Domini, eò quód illius unionis modum investigare non valeat, nec alijs tantum ac tam profundum Mysterium evolvere non sit sufficiens: igitur unio hypostatica ita creatam exuperat mentem, ut omni eloquio sit maior.

22. Undè, meritò detestandus venit avius eorum error, qui asserebant, Verbum divinum veram non assumpsisse carnem, nec natum fuisse de fœminà; sed falsam carnem, & imaginem corporis simulatam ostendisse videntibus; alioquin à carne humanà divinitas, sivè substantia Dei hauddubié conspurcaretur, si veram Filius Dei assumpsisset carnem.

23. Hoc etenim labile erratum quodam vulgari experimento elidit Magister in litterà. Nam Solis corporalis radij à sordibus quas contingunt, non conspurcantur: ergo si visibilia munda visibilibus immundis contingi possunt, quin collutulentur; quantó magis incommutabilis, & invisibilis veritas, Verbum quippè divinum, poterit humanæ carni associari absque sui candoris puritatisque dispendio? Ergo iam abijt in vanum hæreticorum commentum, quód Verbum divinum veram non assumpserit carnem, eò quód eius divinitas ex humanitatis compage fœdaretur.

24. Sed oppones: Ob carnis humanæ assumptionem Filius Dei factus est passibilis: ergo & similiter factus est carnalis; sed spiritus fœdatur dùm carnalis efficitur: ergo & Filius Dei conspurcatur ex humanæ carnis commercio dùm carnalis efficitur: ergo hæreticorum profatum de sordibus Verbi divini per carnem illæsum subsistit.

25. Respondetur negando Consequentiam. Quia Filius Dei etsi passibilis sit factus vi communicationis idiomatum secundùm naturam

ram assumptam; non tamen secundùm divinam substantiam. Undè, etsi carnalis dicatur prout denotat humanam carnem; non verò prout denominat vitium; quia solùm passibilitatem, & non carnis fœditatem assumpsit. Instantia de infectione spiritûs dùm carnalis efficitur, non urget; cùm aliud sit loqui de spiritûs vitio per carnem, & aliud de carnis assumptione per Filium; quod est præcipuus controversiæ cardo. Et hæc de secundà distinctionis parte sufficiant.

26. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis enucleatione, tertium paratur thema: *Caro Christi Domini non fuit priùs in illibatâ Virginis alvo concepta, quàm assumpta; sed simul carnem, & animam Verbum divinum assumpsit.* Quod Augustini, & Gregorij firmissimis authoritatibus supra modum illustrat Magister in litterà.

27. Primò, sic Augustino assiduo comite lib. de fide ad Petrum, cap. 18. aggreditur probationem Magister: *Firmissimè tene, & nullatenùs dubites, non carnem Christi sine divinitate fuisse conceptam in utero Virginis priusquàm susciperetur à Verbo.* Sed ex eo quòd caro Christi Domini non fuerit in utero Virginis sine divinitate concepta priusquàm susciperetur à Verbo, non priùs fuit concepta, quàm assumpta; sed simul carnem cum rationali animà Verbum divinum assumpsit: ergo.

28. Secundò, Augustinus ipse alijs in litterà præmunit dissertis verbis assertum. En eius divina eloquia lib. de Trinit. cap. 3. *Non autem in utero Virginis priùs caro concepta est, & postmodùm divinitas venit in carnem; sed mox ut Verbum venit in uterum, servatâ veritate propriæ naturæ, factum est caro, & perfectus homo*: ergo si in utero Virginis priùs caro non fuit concepta, & postmodùm divinitas venit in carnem; sed mox ut Verbum venit in uterum, factum est caro, & perfectus homo, satis clarè colligitur, quòd Christi Domini caro non fuerit priùs in alvo Virginis Matris concepta, quàm assumpta.

29. Tertió, Divus Gregorius in moral. lib. 18. cap. 25. ultimam probationi thematis his verbis adhibuit clausulam: *Angelo annunciante, & spiritu adveniente, mox Verbum in utero, mox intra uterum Verbum caro*: ergo si dùm Angelo anunciate, & spiritu adveniente, mox Verbum in utero, & mox intra uterum Verbum caro factum est, non potuit in Virginis utero caro Christi Domini priùs concipi, quàm assumi; sed necessarió ipso temporis intervallo eius conceptio, & assumptio enituit.

30. Sed dices: Quod nondùm existit, non aptè censetur assumptionis capax; sed caro, quæ non est concepta, nondùm existit: ergo ut caro á divino Verbo assumatur, peropus est, ut priùs concepta existat: ergo iam caro Christi Domini priùs fuit in illibato Virginis utero concepta, quàm assumpta.

31. Respondetur compendiariò, instantiam hic non premere: Quia solùm naturæ, non temporis prioritatem suadere videtur. Undè, etsi prior sit conceptio carnis, quàm eius assumptio naturæ ordine; non verò temporis; cùm utrumque, conceptio quippè carnis, & eius assumptio â divino Verbo, sub eodem temporis momento, virtute divinâ afflante, absque ullâ antilogiâ expleatur. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sufficiant.

QUÆSTIONES.

32. QUÆSTIO 1. Quid sit unio hypostatica? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q. 2. art. 1. & seqq.* Godoy *in* 3. *p. tract.* 2. *disp.* 11. §1. *& seqq.* Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 6. *art.* 3. Camerinus *tom.* 3. *q.* 2. *art.* 7. Ioan. à S. Thomà *tom.* 3. *q.* 4. *art.* 1. *& seqq.* Chalvet *tom.* 9. *lib.* 1. *q.* 2. *cap.* 3. Lumbier *de Incarn. disp.* 16. *art.* 3. Nicolai *in* 3. *dist.* 5. *q.* 1. *art.* 1.

33. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. *& seqq.* Poncius *tract.* 11. *disp.* 37. *q.* 4. Boyvin 2. *p. cap.* 3. *q.* 1. Gallus *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. *art.* 1. *cap.* 1. *&* 2. Delgadillo p. 1. *cap.* 1. *difficult.* 5. *dub.* 4. Herincx *p.* 4. *disp.* 1. *q.* 5. Castillo de Velasco *de Incarn. disp.* 5. *q.* 4. Franc. Arriba *lib.* 2. *disp.* 1. *cap.* 18. Felix *de Incarn. cap.* 5. *difficult.* 1.

34. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3. *p. disp.* 8. *sect.* 1. Aranda *de Incarn. lib.* 1. *disp.* 2. *sect.* 1. §. 1. *& seqq.* Beccanus *cap.* 2. *q.* 1. Bernal *de Incarn. disp.* 11. *sect.* 2. Mart. Perez *disp.* 7. *sect.* 2. *&* 6. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 2. *q.* 4. *sect.* 1. Carleton *tom.* 2. *disp.* 48. *sect.* 2. Anton. Perez *tract.* 5. *disp.* 1. *cap.* 1. Muniessa *disp.* 1. *sect.* 4. *&* 5. Wading. *de Incarn. disp.* 4. *dub.* 3. Amicus *tom.* 6. *disp.* 8. *sect.* 3.

35. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 6. *art.* 2. *q.* 1. *& seqq.* Alensis 3. *p. q.* 7. *memb.* 2. Gabriel *in* 3. *dist.* 3. *q.* 4. *art.* 2. Bonæspei *disp.* 4. *q.* 1. Caspensis *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 4. *sect.* 1. Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *disp.* 2. *q.* 4. Baldius *lib.* 2. *quæst.* 2. *q.* 1.

36. Quæstio 2. An unio hypostatica sit omnium maxima? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 2. *art.* 9. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 6. *art.* 6. Camerarius *tom.* 3. *q.* 2. *art.* 9. Prudentius *tract.* 1. *disp.* 3. *dub.* 1. *sect.* 6. Nicolai *in* 3. *dist.* 5. *q.* 1. *art.* 2. Medina 3. *p. q.* 2. *art.* 12. Palacius *in* 3. *p. dist.* 6. *disp. ult.*

37. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 6. *q.* 1. Mastrius *tom.* 3. *disp.*

disp. 1. *q.* 2. *art.* 1. Boyvin *p.* 2. *cap.* 3. *q.* 7. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 5. *q.* 5. Bellutus *in* 3. *disp.* 2. *q.* 6. *&* *in* 4. *dist.* 49. *q.* 2. Delgadillo 1. *p. cap.* 1. *difficult.* 6. *dub.* 1. *&* 2. Rada 3. *p. controv.* 3. *art.* 5. Felix *de Incarn. cap.* 5. *difficult.* 6.

38. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.* 2. *in* 3. *p. disp.* 6. *sect.* 2. Amicus *tom.* 6. *disp.* 8. *sect.* 5. Anton. Perez *tract.* 5. *tom.* 2. *disp.* 3. *cap.* 1. Arandà *lib.* 1. *disp.* 3. *sect.* 1. §. 3. *& sect.* 2. §. 1. Raguſa *disp.* 41. §. 2. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 2. *q.* 4. *sect.* 2. §. 2. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 10. *sect.* 4. *&* 5. Munieſſa *disp.* 1. *sect.* 14. *&* *seqq.* Ripalda *tom.* 2. *disp.* 79. Vazq. 3. *p. disp.* 20. *cap.* 2.

39. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 6. *art.* 2. *q.* 3. Alenſis 3. *p. q.* 7. *memb.* 2. *art.* 3. Bonæſpei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 4. *dub.* 2. Baldius *lib.* 2. *quæſit.* 3. *q.* 1. *difficult.* 1. Baudunius *tract.* 1. *q.* 2. *art.* 3. *dub.* 1. Euſtach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 2. *q.* 6. Eſtius *in* 3. *dist.* 6. §. 1. *&* *seqq.*

40. Quæſtio 3. An Verbum priùs aſſumpſerit partes, quàm totum; Utrùm verò priùs totum, quàm partes? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.* 2. *q.* 1. *art.* 9. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 10. *art.* 1. Camerarius *tom.* 3. *q.* 5. *art.* 5. Ioan. à S. Thomâ *tom.* 3. *q.* 6. *disp.* 7. *art.* 4. Nicolai *in* 3. *dist.* 2. *q.* 1. *art.* 9. Philipp. á SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 4. *dub.* 8.

41. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 2. *q.* 2. Maſtrius *tom.* 3. *disp.* 1. *q.* 4. *art.* 1. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 9. *q.* 1. Delgadillo *p.* 1. *cap.* 3. *difficult.* 2. *dub.* 6. Rada 3. *p. controv.* 4. *art.* 4. Felix *de Incarn. cap.* 7. *difficult.* 3. *& cap.* 8. *diff.* 1. *&* 2. Herincx *p.* 4. *disp.* 1. *q.* 6.

42. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3. *p. disp.* 16. *sect.* 1. Aranda *lib.* 1. *disp.* 4. *sect.* 2. §. 5. Bernal *disp.* 27. *sect.* 1. Mart. Perez *de Incarn. disp.* 9. *sect.* 5. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 2. *q.* 3. *art.* 1. §. 4. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 9. *sect.* 10. Carleton *tom.* 2. *disp.* 50. *sect.* 3. Munieſſa *disp.* 2. *sect.* 6.

43. Ex alijs Eſtius *in* 3. *dist.* 2. §. 6. Caſpenſis *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 4. *sect.* 3. Baudun. *tract.* 1. *q.* 6. *art. unic.* Euſtach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 5. *q.* 3. *&* 4. Bonęſpei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 5. *dub.* 1. *&* *seqq.* Baldius *lib.* 2. *quæſit.* 4. *q.* 1. *&* *seqq.*

44. Quæſtio 4. An unio hypoſtatica ſit ab extremis diſtincta? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* [illegible] *art.* 7. Godoy *in* 3. *p. tract.* 2. *disp.* 11. §. 1. *&* *seqq.* Prudentius *tract.* 3. *disp.* 1. *dub.* 1. *&* *seqq.* Gonetus *tom.* 4. *disp.* 6. *art.* 2. *&* *seqq.* Cayetan. 3. *p. q.* 2. *art.* 7. Medina *in* 3. *p. q.* 2. *art.* 7. Palacius *in* 3. *dist.* 5. *disp.* 2.

45. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. Mayron *in* 3. *dist.* 1. *q.* 2. Gallus *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. *cap.* 3. Rubion *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. Aquila *in*

in 3. *dist.* 1. *q.* 1. Lychetus *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. Caſtillent. *in Polyanth. Seraph.* verb. *Incarn. num.* 7. *&* *seqq.*

46. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3. *p. disp.* 8. *sect.* 2. *&* 3. Amicus *tom.* 6. *disp.* 8. *sect.* 2. Vazquez *in* 3. *p. disp.* 18. *cap.* 1. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 10. *sect.* 1. Munieſſa *disp.* 1. *sect.* 4. Aranda *lib.* 1. *disp.* 2. *sect.* 1. §. 1. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 2. *q.* 4. *sect.* 1. §. 1. Aldrete *de Incarn. controv.* 7. *disp.* 30. *sect.* 1. Martin. Perez *disp.* 10. *sect.* 1. Martinon *de Incarn. disp.* 5. *à sect.* 6. *&* *seqq.*

47. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 2. *art.* 3. *q.* 2. Alenſis 3. *p. q.* 7. *memb.* 2. *art.* 1. Ochamus *in* 1. *dist.* 30. *q.* 1. Aureolus *in* 3. *dist.* 2. *art.* 2. Gabriel *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. *art.* 1. Bonæſpei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 4. *dub.* 1. Caſpenſis *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 2. *sect.* 5. Baldius *lib.* 2. *quæſit.* 2. *q.* 1. *&* *seqq.* Euſtach. à S. Paulo *p.* 2. *disp.* 2. *q.* 4. *&* *seqq.*

48. Quæſtio 5. An unio hypoſtatica ſic accidens, aut ſubſtantia? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 2. *art.* 6. Godoy *in* 3. *p. tract.* 2. *disp.* 11. §. 1. *&* *seqq.* Nicolai *in* 3. *dist.* 5. *q.* 1. *art.* 1. *&* *seqq.* Camerarius *tom.* 3. *q.* 2. *art.* 7. Ioan. à S. Thomâ *tom.* 3. *q.* 4. *sect.* 1. *&* *seqq.* Chalvet *tom.* 9. *lib.* 1. *q.* 2. *cap.* 3. *&* *seqq.*

49. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 7. *q.* 1. Gallus *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. *art.* 1. *cap.* 3. Caſtillo *de Incarn. disp.* 5. *q.* 4. *num.* 26. Arriba *lib.* 2. *disp.* 1. *cap.* 18. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 7. *q.* 1. Vulpes *tom.* 1. *p.* 4. *disp.* 12. *art.* 3. Aquila *in* 3. *dist.* 7. *q.* 1. *&* *seqq.* Macedo *in* 3. *Collat.* 2. *diff.* 1. *sect.* 4. *&* 5.

50. Ex Scholâ Eximiâ Lugo *de Incarn. disp.* 11. *sect.* 4. Beccan. *cap.* 2. *q.* 3. Bernal *de Incarn. disp.* 11. *sect.* 3. Martin. Perez *disp.* 7. *sect.* 4. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 10. *sect.* 2. *&* 3. Anton. Perez *tract.* 5. *disp.* 1. *cap.* 1. *&* 6. Vazquez *in* 3. *p. disp.* 18. *cap.* 3.

51. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 7. *art.* 1. *q.* 1. Caſpenſis *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 2. *sect.* 6. Bonæſpei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 5. *dub.* 3. Baudunius *tract.* 1. *q.* 2. *art.* 3. Baldius *lib.* 2. *quæſit.* 2. *q.* 1. *difficult.* 6. Euſtach. á S. Paulo *p.* 2. *disp.* 2. *q.* 4.

52. Quæſtio 6. An Verbum divinum immediatè aſſumpſerit ſanguinem? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 5. *&* *seqq.* Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 9. *art.* 7. Philipp. á SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 4. *dub.* 7. Ioan. à S. Thomâ *tom.* 3. *q.* 4. *disp.* 7. *art.* 3. Camerinus *tom.* 3. *q.* 5. *art.* 1.

53. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 16. *q.* 2. Maſtrius *tom.* 3. *disp.* 1. *q.* 5. *art.* 1. Gallus *in* 3. *dist.* 2. *q.* 2. Poncius *disp.* 34. *q.* 4. Vulpes *disp.* 6. *art.* 3. Bellutus *in* 3. *disp.* 3. *q.* 5. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 8.

q. 5.

*q.*5. Boyvin 2.*p. cap.*5. *q.*7. Delgadillo *p.* 1. *cap.* 3. *difficult.*2. *dub.*10. Felix *cap.*7. *diff.* 3. Boscus *tom.* 2. *disp.* 4. *sect.* 4. Brancatus *de Laura in Epitom. Canon. p.*785. Macedo *in* 3. *Collat.*3. *diff.*2. Frassen *tom.* 3. *tract.* 1. *disp.*2. *q.* 3.

54. Ex Scholâ Eximiâ Surez 3.*p. disp.* 32. *sect.* 1. Aranda *lib.* 1. *disp.*4. *sect.*2. §.2. Lugo *disp.*14. *sect.* 1. *& seqq.* Bernal *disp.* 16. *sect.*3. Martin. Perez *disp.* 9. *sect.* 2. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 9. *sect.* 4. Amicus *tom.*6. *disp.*15. *sect.*7. Arriaga *tom.*6. *disp.*22. *tract.*4. *sect.* 1. *subsect.*2. Munieſſa *disp.*2. *sect.*5. Carleton *tom.*2. *disp.*50. *sect.* 1.

55. Ex alijs D.Bonaventura *in* 3.*dist.*2. *art.*2.*q.*1. *&* 2.Bonæspei *tom.*2. *tract.*3. *disp.*8. *dub.* 1. Caspensis *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 4. *sect.* 4. Eustach.à S.Paulo *p.*2. *tract.* 1. *disp.* 5. *q.*1. Baudun. *tract.*1. *q.* 5.*art.*2. Estius *in* 3.*dist.*2. §.2. Abulensis *paradox.*2. *cap.* 2. 40. *&* 43. Gabriel *in* 4.*dist.*44. *q.*1.

56. Quæstio 7.An Verbum assumpsit, aut assumere potuerit naturam subsistentem? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.* 5. *q.*3. *art.*3. Godoy *in* 3.*p.tom.*2. *disp.*19. §.1.*& seqq.* Ioan.à S.Thomâ *tom.* 3.*q.*4. *disp.*7. *art.*1. Gonetus *tom.* 4. *tract.*1. *disp.*9. *art.* 4. Camerarius *tom.*3.*q.*4. *art.* 3. Prudentius *tract.* 3. *disp.* 2. *dub.* 6. Lumb. *de Incarn. q.*18. *art.*5. Nicolai *in* 3. *dist.* 3. *q.*3. *art.*3. Philipp.à SS. Trinit. *tom.* 4.*tract.* 1.*disp.*4.*dub.*6.

57. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.*5. *q.*1. Mayron *in* 3.*dist.*5. *q.*3. Gallus *de Incarn. in* 3.*dist.*5. *q.* 2. *art.* 1. Boyvin 2.*p. cap.* 5. *q.*4. Durand *tom.*3. *tract.*4. *disp.*8. *q.*1. *& seqq.* Delgadillo 1. *p. cap.* 3. *difficult.*2.*dub.*1. Rada 3. *p. controv.* 1. *art.* 2. Felix *de Incarn.cap.*7. *difficult.*2. Poncius *in Comment. in* 3.*dist.* 5. *num.*5.

58. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3.*p. disp.*32.*sect.*1.*& seqq.*Amicus *tom.*6. *disp.* 15. *sect.* 4. Aldrete *disp.* 41. *sect.*1.*&* 2. Aranda *lib.*1. *disp.*5. *sect.*1. §.3. Lugo *disp.*13. *sect.*2. Bernal *disp.*25. *sect.*3.Martin. Perez *disp.* 9. *sect.* 9. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 2. *q.*3. *sect.*2. §. 1. Peñafiel *tom.*4.*disp.*9. *sect.*6. Carleton *tom.* 2. *disp.* 50. *sect.* 5. Munieſſa *disp.* 3. *sect.*1. Wand. *disp.* 13. *dub.* 3. Gasp.Hurtado *disp.*4. *dub.*14. Coninck *disp.*8. *dub.*5.

59. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 2. *q.*3. *art.*2. Alensis. 3.*p. q.*4.*memb.*6. Aureolus *in* 3. *dist.*1. *q.* 4. *art.*2. Baldius *lib.* 2. *quæst.* 2. *q.* 3. *difficult.* 1. Caspens. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 4. *sect.* 2. Estius *in* 3. *dist.*5. §.3. Baudun. *tract.*1. *q.*4. *art.unic. dub. unic.* Eustach. à S. Paulo *p.*2. *tract.*1. *disp.*4. *q.*1. *& seqq.*

60. Quæstio 8. An Verbum divinum assumpsit totam naturam humanam?

humanam? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.*2. *q.*1. *art.*1. *& 7. & dist.*5. *q.*3. *art.* 1. Godoy *in* 3.*p. tract.* 3. *disp.*15. §. 1. Gonetus *tom.*4.*tract.*1. *disp.*8. *art.*1. Camerarius *tom.* 3. *q.*5. *art.* 2. Ioan. à S. Thomâ *tom.*3. *q.*4. *disp.*7. *art.*3. Chalvet *tom.*9. *lib.*1. *q.*4. *cap.* 5. Philip.à SS. Trinit. *tom.*4. *tract.*1. *disp.*3. *dub.*2. Nicolai *in* 3. *dist.* 2. *q.*1. *art.*1. *&* 7. *& dist.*5. *q.*3. *art.*1.

61. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 2. *q.* 2. Mastrius *tom.* 3. *disp.*1. *q.*4. *art.* 1. Poncius *tract.* 11. *disp.* 37. *q.* 5. Faber *in* 3. *disp.*9. *cap.*3. Rada *p.* 3. *controv.*4. *art.* 4. Bellutus *in* 3. *disp.*4. *q.* 2. Fetchius *Epitom.*3. *dist.*2. Lychetus *in* 3.*dist.*2. *q.*1.Vulpes *disp.*10. *art.*1.Gallus *in* 3. *dist.*2. *q.*2. *art.*1. *cap.*1. *& seqq.* Delgadillo *p.*1. *cap.* 3. *difficult.*2. *dub.*3. Rada 3. *p. controv.* 4. *art.*4. Herincx 4.*p. disp.* 1. *q.* 6. Cavellus *in Schol.in* 3.*dist.*2.*q.*2. Bassolius *in* 3. *dist.*2. *q.*3. *art.* 1.*&* 2.

62. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3.*p. tom.*1. *disp.*16.*&* 17. Vazquez *in* 3.*p. disp.* 39. *&* 40. Carleton *tom.* 2. *disp.* 50. *sect.* 1. Bernal *disp.* 11. *sect.* 1. Aranda *lib.*1. *disp.*4. *sect.* 2. §.1. Mart. Perez *disp.* 9. *sect.*1. Peñafiel *tom.*4. *disp.*9. *sect.*4. Munieſſa *de Incarn.disp.*2. *sect.* 5.

63. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.*2. *art.*3. *q.*2. Alensis 3.*p. q.*4. *memb.* 5. Gabriel *in* 3. *dist.*2.*q.unic.* Eustach.à S.Paulo *p.*2. *tract.* 1.*disp.*4. *q.* 1. *& seqq.* Estius *in* 3. *dist.* 2. §.2. *& seqq.* Bonespei *tom.* 2. *tract.*3. *disp.*8. *dub.*1. *& seqq.* Baudun. *tract.*1. *q.*4. *art.* 1. *& seqq.*

64. Quæstio 9. An Verbum assumpsit verum corpus humanum, & non phantasticum, aut cœleste? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3.*p. q.*6. *art.*2. *& seqq.* Paludan. *in* 3. *dist.*2. *q.*2. Philip. à SS. Trinit. *tom.*4. *tract.*1. *disp.*3. *dub.*2.*& seqq.* Camerinus *tom.*3.*q.*5. *art.*1.Ioan. à S.Thomâ *tom.*3. *q.*4. *disp.*7. *art.*3. *& seqq.*

65. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 2. *q.* 2. Macedo *Schol.* 2. *cap.*14. Herincx *p.* 4. *disp.* 1. *q.* 6. Boyvin 2.*p. cap.*5. *q.* 5. Poncius *in Comment. in* 3. *dist.*2. *num.*30. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.*2. *q.*2.Bassolius *in* 3. *dist.*2. *q.*3. *art.*1. *&* 2. Delgadillo 1. *p. cap.* 3. *diff.* 2. *dub.*9. *&* 18. Mastrius *tom.*3. *disp.*1. *q.*5. *art.*1.

66. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3.*p. tom.*1. *disp.*32.*&seqq.*Peñafiel *tom.*4. *disp.*9. *sect.*2. Carleton *tom.* 2. *disp.* 50. *sect.* 1. Munieſſa *de Incarn. disp.*2. *sect.* 5. Bernal *disp.* 26. *sect.* 1. Mart. Perez *de Incarn. disp.*9. *sect.* 3. Aranda *lib.* 1. *disp.* 4. *sect.*2. §.3. Vazq. *in* 3.*p. disp.* 36. *num.*34. Lugo *de Incarn. disp.*14. *sect.*8. *à num.*110.

67. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.*2. *art.* 3. *q.*1. *&* 2. Alens. 3.*p. q.*4.*memb.*5. Estius *in* 3. *dist.*2. §. 2. Eustach.à S.Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.*5. *q.*1. Bonaspei *tom.*2. *tract.*3. *disp.*8. *dub.*1.*& seqq.*Baudunius

tract. 1. *q.* 4. *art.* 1. *& seqq.* Gabriel *in* 3. *dist.* 2. *q. unic.* Caspensis *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 4. *sect.* 4. Baldius *lib.* 2. *quæst.* 2. *q.* 3. *diff.* 1. *& seqq.*

68. Quæstio 10. An Verbum assumpsit dentes, ungues, capillos, & cæteras alias humanitatis partes? De quò, *hic q.* 8. *&* 9.

69. Quæstio 11. Quid humanitatis nomine intelligatur? De quò, *hic quæst.* 8.

70. Quæstio 12. An una, & eadem natura humana sit positivé in omnibus individuis? De quò, *tom.* 1. *dist.* 8. *q.* 5.

71. Quæstio 13. An ratio individui sit univoca omnibus individuis? De quò, *tom.* 1. *dist.* 8. *q.* 5.

72. Quæstio 14. An caro priùs fuerit concepta in utero Virginis Matris, & postea assumpta à divino Verbo? De quó, *hic q.* 7. *&* 8.

DE CONDITIONE NATURÆ ASSUMPTÆ.

DISTINCTIONIS TERTIÆ SYNOPSIS.

In lumbis Abrahæ quanquàm pie Christe fuisti,
Ut Levi, tamen es non decimatus ibi.

Sic incipit : *Quæritur.*
Sic terminat : *In ipso actu incarnationis.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illà egit Magister de naturà humanà assumptà à divino Verbo, insuetoque illius assumendi modo; sed in præsenti determinat de qualitatibus, conditionibusque ipsius naturæ assumptæ: ergo ordinatissimà connexionis methodo pollent.

2. Consequentia probatur: In quavis rectà contentionis serie præmittitur disputationis subiectum, ut indè aptiùs proprietates ipsius rimari valeant; eò quòd istæ necessariò subsequantur illi; sed Magister in superiori distinctione egit de naturà humanà assumptà à divino Verbo, miroque illius assumendi modo, quæ erat cardineus contentionis scopus: ergo modò de ipsius naturæ assumptæ qualitatibus, conditionibusque differere, certò certiùs erit connexionis iura ad unguem servare.

Di-

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primà expendit Magister, qualiter caro Christi Domini antequàm conciperetur, & á Virgine Matre emoliretur, fuerit materialiter peccato obnoxia, quanvis postmodum in ipsius assumptione, Spiritu Sancto operante, fuerit totius sævi facinoris expers. In secundà verò sustinet, ipsam in lumbis Abrahæ decimatam non fore. In tertià autem, & ultimà ostendit parte, qualiter in vestibulo suæ conceptionis fuerit caro illa animata, & assumpta.

4. PRO PRIMÆ igitur partis arguto examine, en primum profatum : *Caro Christi Domini, iuxta Magistrum, antequàm à Virgine Matre emoliretur, materialiter, peccato fuit obnoxia, sicut reliqua Virginis caro.* Hoc utique suadere tentat Magister ex duplicis quæsiti solutione subtili, quibus reverà assumptum collatare videtur.

5. Sic primum à Magistro præficitur dubium in litterá: *An caro Christi Domini ante sui conceptionem fuerit materialiter sordibus peccati obnoxia, quippè, antequàm à carne Virginis Matris distraheretur?* Etrespondet Magister in litterà, quòd iuxta Sanctorum Patrum attestationis concordiam, ipsa Christi Domini caro ante sui conceptionem fuit materialiter obnoxia peccato, sicut & reliqua immaculatæ Virginis caro, ideſt, explorato materiali principio, ex quo facta est caro Christi Domini, fuit obligata, & obnoxia peccato, utpoté prodens ex corruptà illà humani generis massà.

6. Quod hàc solà expendit ratione Magister: Caro illa Christi Domini de Virgine Matre fuit extracta; sed caro Virginis Matris fuit obnoxia peccato, eò quòd lineam duxerit ab illo materiali infecto, communique omnium principio, fueritque Beatissima Virgo Maria, iuxta Magistrum, in peccati originalis sordes immersa: igitur caro Christi Domini ante sui conceptionem fuit materialiter obnoxia peccato, sicut & reliqua Virginis caro.

7. Sed dices: Hæc propositio; *Caro Christi Domini fuit peccato obnoxia, sicut & reliqua Virginis caro,* non bene audit; eò quòd caro illa Christi Domini immunis fuerit ab omni contagione peccati: igitur resolutio Magistri in primi quæsiti gratiam profectò aberrat à sanà.

8. Respondetur pro Magistro, carnem Christi Domini posse in triplici sensu, aut statu usurpari. Primò, prout solitariè est caro; & tunc caro Christi Domini obnoxia, & obligata censetur peccato; cùm ortum ducat à massà illà generis humani à primo conspurcatà parente. Secundò, in quantùm erat caro in Virgine Matre, sivè antequàm à Virginis carne divideretur; & tunc, iuxta Magistrum in

tract. 1. *q.* 4. *art.* 1. *& seqq.* Gabriel *in* 3. *dist.* 2. *q. unic.* Caspensis *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 4. *sect.* 4. Baldius *lib.* 2. *quæst.* 2. *q.* 3. *diff.* 1. *& seqq.*

68. Quæstio 10. An Verbum assumpsit dentes, ungues, capillos, & cæteras alias humanitatis partes? De quò, *hic q.* 8. *&* 9.

69. Quæstio 11. Quid humanitatis nomine intelligatur? De quò, *hic quæst.* 8.

70. Quæstio 12. An una, & eadem natura humana sit positivé in omnibus individuis? De quò, *tom.* 1. *dist.* 8. *q.* 5.

71. Quæstio 13. An ratio individui sit univoca omnibus individuis? De quò, *tom.* 1. *dist.* 8. *q.* 5.

72. Quæstio 14. An caro priùs fuerit concepta in utero Virginis Matris, & postea assumpta à divino Verbo? De quó, *hic q.* 7. *&* 8.

DE CONDITIONE NATURÆ ASSUMPTÆ.

DISTINCTIONIS TERTIÆ SYNOPSIS.

In lumbis Abrahæ quanquàm pie Christe fuisti,
Ut Levi, tamen es non decimatus ibi.

Sic incipit : *Quæritur.*
Sic terminat : *In ipso actu incarnationis.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illà egit Magister de naturà humanà assumptà à divino Verbo, insuetoque illius assumendi modo; sed in præsenti determinat de qualitatibus, conditionibusque ipsius naturæ assumptæ: ergo ordinatissimà connexionis methodo pollent.

2. Consequentia probatur: In quavis rectà contentionis serie præmittitur disputationis subiectum, ut indè aptiùs proprietates ipsius rimari valeant; eò quòd istæ necessariò subsequantur illi; sed Magister in superiori distinctione egit de naturà humanà assumptà à divino Verbo, miroque illius assumendi modo, quæ erat cardineus contentionis scopus: ergo modò de ipsius naturæ assumptæ qualitatibus, conditionibusque differere, certò certiùs erit connexionis iura ad unguem servare.

Di-

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primà expendit Magister, qualiter caro Christi Domini antequàm conciperetur, & á Virgine Matre emoliretur, fuerit materialiter peccato obnoxia, quanvis postmodum in ipsius assumptione, Spiritu Sancto operante, fuerit totius sævi facinoris expers. In secundà verò sustinet, ipsam in lumbis Abrahæ decimatam non fore. In tertià autem, & ultimà ostendit parte, qualiter in vestibulo suæ conceptionis fuerit caro illa animata, & assumpta.

4. PRO PRIMÆ igitur partis arguto examine, en primum profatum : *Caro Christi Domini, iuxta Magistrum, antequàm à Virgine Matre emoliretur, materialiter, peccato fuit obnoxia, sicut reliqua Virginis caro.* Hoc utique suadere tentat Magister ex duplicis quæsiti solutione subtili, quibus reverà assumptum collatare videtur.

5. Sic primum à Magistro præficitur dubium in litterá: *An caro Christi Domini ante sui conceptionem fuerit materialiter sordibus peccati obnoxia, quippè, antequàm à carne Virginis Matris distraheretur?* Etrespondet Magister in litterà, quòd iuxta Sanctorum Patrum attestationis concordiam, ipsa Christi Domini caro ante sui conceptionem fuit materialiter obnoxia peccato, sicut & reliqua immaculatæ Virginis caro, ideſt, explorato materiali principio, ex quo facta est caro Christi Domini, fuit obligata, & obnoxia peccato, utpoté prodens ex corruptà illà humani generis massà.

6. Quod hàc solà expendit ratione Magister: Caro illa Christi Domini de Virgine Matre fuit extracta; sed caro Virginis Matris fuit obnoxia peccato, eò quòd lineam duxerit ab illo materiali infecto, communique omnium principio, fueritque Beatissima Virgo Maria, iuxta Magistrum, in peccati originalis sordes immersa: igitur caro Christi Domini ante sui conceptionem fuit materialiter obnoxia peccato, sicut & reliqua Virginis caro.

7. Sed dices: Hæc propositio; *Caro Christi Domini fuit peccato obnoxia, sicut & reliqua Virginis caro,* non bene audit; eò quòd caro illa Christi Domini immunis fuerit ab omni contagione peccati: igitur resolutio Magistri in primi quæsiti gratiam profectò aberrat à sanà.

8. Respondetur pro Magistro, carnem Christi Domini posse in triplici sensu, aut statu usurpari. Primò, prout solitariè est caro; & tunc caro Christi Domini obnoxia, & obligata censetur peccato; cùm ortum ducat à massà illà generis humani à primo conspurcatà parente. Secundò, in quantùm erat caro in Virgine Matre, sivè antequàm à Virginis carne divideretur; & tunc, iuxta Magistrum in

litterà, fuit obnoxia peccato, ſicut & reliqua Virginis caro. Tertiò, quatenùs iam eſt Chriſti Domini caro, & à Virginis Matris immaculatà carne diſcreta; & tunc non fuiſſe obnoxiam peccato, ſed imopotiùs ab omni prorsùs contagione immunem carnem illam à divino Verbo aſſumptam, catholicè profitemur. His ſic perpenſis, benè audit propoſitio Magiſtri pro temporis differentià, in quà ipſe floruit, & ſcripſit.

9. Cæterùm, an præſens pronunciatum Magiſtri, nempè, quòd Chriſti Domini caro, prout indiſtincta à Virginis carne, ſivè antequàm à Virginis Matris carne divideretur, fuerit obligata, obnoxiaque peccato, ſicut & reliqua Virginis caro, ſit conſonum modò pijſſimæ ac celeberrimæ de illibato Virginis ortu Opinioni; necnon, decretis Apoſtolicis, præſertimque Sixti IV. Pauli V. Gregorij XV. Alexandri VII. & Tridentini Concilij? alij iudicent, dùm nos pro munere noſtro Magiſtri agimus partes. Tamen obſequentiſsimo animo ſubmittimus infallibili cenſioni Eccleſiæ, & Doctorum iudicio hanc, & alias à nobis exaratas diſtinctiones; nec intendimus Opinionem contrariam Immaculatæ Conceptioni Virginis Matris, quam mordicùs propugnavit Magiſter, defenſare, nec ipſius materiam agitare, aut argumentis promovere, aut ullo excogitabili modo fovere, imò eam ex voto abigere tentamus; ſed ſolùm Magiſtri nutum præfigere, & expendere, prout dum erat ipſes ſuperſtes.

10. Secundum ſub his verbis proponitur à Magiſtro dubium: *An caro illa Chriſti Domini immunis extiterit ab omni contagione peccati, ubi primùm Verbo divino fuit aſſociata?* Et reſpondet Magiſter, quòd caro illa Chriſti Domini ab omnibus peccati ſordibus, virtute Spiritûs Sancti operante, immunis extiterit, antequàm à divino Verbo aſſumeretur, remanente tamen in eà poſsibilitate patiendi, non ex aliquà neceſsitate, ſed ex liberà voluntate ipſam aſſumentis. Hoc etenim nonnullis Patrum authoritatibus ſuadet Magiſter, qui in toto diſtinctionis progreſſu ſatis planè ſe dat in obvium opinioni piæ de illæſo immaculatoque Virginis Matris conceptu.

11. Primó probat Magiſter ex illo Angeli ad Mariam alloquentis cap. 1. apud Lucam: *Spiritus Sanctus ſuperveniet in te, & virtus Altiſsimi obumbrabit tibi. Et quod naſcetur ex te Sanctum, vocabitur Filius Dei.* Sed quòd Spiritus Sanctus ſupervenerit in Mariam, virtus Altiſsimi obumbraverit, potentia generandi abſque viri ſemine fuerit ipſi elargita, eiuſque fœtus ſanctificatus, manifeſtè demonſtrant, generationem Chriſti Domini fuiſſe ab omni peccati contagione immunem, carnemque à divino Verbo aſſumptam etiam à cunctà ſordidà labe purgatam: ergo quia caro illa Chriſti Domini ex Virgine evulſa, antequàm á divino aſſumeretur Verbo, iam extiti omni impuro dedecore purgata.

12. Secundò, idipſum probat Magiſter ex Damaſceno lib. 3. de Orthodoxà Fide, cap. 2. textum Lucæ apprimè colluſtrante: *Poſt conſum autem Sanctæ Virginis Spiritus Sanctus ſupervenit in eam, purgans ipſam, & potentiam deitatis Verbi receptivam præparans, ſimul autem & generativam, &c.* Sed ex eo quòd caro illa Chriſti Domini ſic fuerit concepta, & aſſumpta, rectè colligitur, ipſam ab omni contagione peccati immunem extitiſſe, antequàm Verbum divinum eam ſibi copulaſſet in unitatem ſuppoſiti: ergo.

13. Adhæc ſubdit Magiſter in litterà, Beatiſsimam Virginem Mariam ex tunc immunem fuiſſe ab omni peccato actuali. Quod primo egregiè ac venuſtè ex Auguſtino lib. de Nat. & grat. cap. 37. his verbis ſuadet: *Exceptâ Sanctâ Virgine Mariâ, de quâ propter honorem Domini, nullam prorsús cùm de peccatis agitur, haberi volo quæſtionem:* ergo ſi dùm de peccatis agitur, nulla prorsùs cum Virgine Maria habenda eſt quæſtio, nec ipſa in illis immiſceri licet, non incongruè deducit Magiſter, Intemeratam Virginem Matrem ex tunc liberam fuiſſe ab omni ſorde actualis peccati.

14. Secundó, ſic pergit eodem in libro Auguſtinus in ipſius probationem: *Hâc ergò Virgine exceptâ, ſi omnes Sancti, & Sanctæ congregari poſſent & quæreretur ab eis an peccatum haberent, quid reſponderetur, niſi quod Ioannes ait: Si dixerimus quia peccatum non habemus, noſmetipſos ſeducimus:* ergo quia ſola Beatiſsima Virgo Maria inter tot numeroſas Sanctorum turbas immunis extitit ab omni actuali peccato, ex tunc quòd Verbum divinum humanam carnem ex eà acceperit.

15. Tertiò, etiam ſuadet aſſumptum Magiſter: Quia Spiritus Sanctus præveniens ipſam Virginem Matrem in ſui Filij conceptione, à peccato ſic purgavit, quòd & á fœmite peccati, aut ipſum totaliter abſtergendo, quod magis videtur; aut ipſum ſic attenuando, ut nullius poſtea peccati occaſio ſibi eſſet, eam liberaverit: ergo ſi ex tunc nihil potuit exiſtere in Virgine Matre, quod ei impenderet ad malum; ex tunc temporis immunis extitit ab omni peccato actuali. Et hæc de primà diſtinctionis parte ſufficiant.

16. PRO SECUNDÆ veró diſtinctionis oſtenſione partis; en ſecundum profatum: *Quanquàm Chriſtus Dominus ſecundùm corpulentam ſubſtantiam fuerit in lumbis Abrahæ, ſicut Levi, non tamen in eo decimatus*

est ut ille, eò quòd non descenderit ut ipse, secundùm legem communem, aut seminalem rationem. Quod pulchrè expendit Magister ex cuiusdam dubij affectatâ solutione.

17. Sic indagat Magister in litterâ: *Quare Christus Dominus non dicitur decimatus in lumbis Abrahæ, sicut Levi, cùm uterque fuerit in eo secundùm materialem rationem?* Et respondet Magister, quòd etsi uterque ipsorum fuerit in lumbis Abrahæ, & ab eo descenderit; nihilominùs Levi decimatus dicitur, quia secundùm seminalem rationem fuit in eo, ab illoque lineam duxit secundùm legem communem, quippè, per concupiscentiam carnis; secùs Christus Dominus, cùm solùm fuerit in lumbis Abrahæ secundùm causam materialem, & non secundùm legem communem, sivé peccati.

18. Probat modò conclusionem Magister. Primò ex Apostolo, ad Romanos cap. 5. Est omnes in Adam peccaverint homines, non tamen Christus; sed ideò Christus Dominus in Adam non peccavit, etsi alij peccaverint homines, (exceptâ semper Beatissimâ Virgine Mariâ, de quâ, cùm de peccatis agitur, nullam prorsùs, Augustino comite, volumus habere quæstionem) quia ab illo non descendit secundùm seminalem rationem, neque secundùm legem communem, sed supra naturæ vires, & sine peccato: ergo quanvis Christus Dominus fuerit in lumbis Abrahæ secundùm corpulentam substantiam, sicut Levi, tamen in eo non fuit decimatus ut ille, eò quód non descenderit ut ipse secundùm legem communem, aut seminalem rationem, nempè per libidinem carnis.

19. Secundò, suum altè roborat Magister discursum ex Augustino in Genes. lib. 10. cap. 20. dicente: *Sicut Adam peccante, qui in lumbis eius erant, peccaverunt sic Abraham dante decimas, qui in lumbis eius erant, decimati sunt*; sed quanvis in lumbis Adæ fuerit Christus Dominus secundùm materialem rationem, non peccavit, quia non secundùm concupiscentiam carnis ab eo descendit: ergo quanvis in lumbis Abrahæ fuerit Christus Dominus secundùm corpulentam substantiam, tamen non est decimatus in eo, quia secundùm legem communem, sivé concupiscentiam carnis non descendit ab illo.

20. Tertiò, ampliùs sic illustrat assertum Magister in litterâ: Ille solùm decimatus est in Abraham, qui sic fuerat in lumbis Abrahæ, sicut fuit in lumbis patris sui, sivè, qui sic est natus de patre Abraham, sicut de patre suo natus est, nempè, per legis carnem, & invisibilem concupiscentiam; sed Christus Dominus, etsi fuerit in lumbis Abrahæ, sicut fuit in lumbis Matris suæ, tamen non est natus de Matre suâ per

per legis carnem, & invisibilem concupiscentiam, sivè secundùm legem communem; sed supra naturæ vires, & sine peccato: ergo nulla urget ratio, ut Christus Dominus fuerit, sicut Levi, in Abraham decimatus.

21. Ulteriùs statuit Magister in litterâ, Verbum divinum non assumpsisse humanam carnem peccatricem, etsi similem carni nostræ eam acceperit, non in culpâ, sed in humanis pœnalitatibus. Quod firmat primò per Apostolum ad Romanos cap. 8. dicentem: *Misit enim Deus Filium suum in similitudinem carnis peccati*: ergo etsi Verbum assumpserit carnem non absimilem carni nostræ peccatrici in humanis pœnalitatibus, quippè, in siti, frigore, fame, doloribus, alijsque corporeis passionibus, non tamen eam peccatricem assumpsit: ergo quanvis fuerit similis carni nostræ, non in culpâ, sed pœnalitate.

22. Secundò: Caro Christi Domini fuit per gratiam concepta, sanctificata, & nata; ac proindè caro illa assumpta à divino Verbo non fuit in Christo obnoxia peccato; sed aliorum hominum caro non sic fuit per gratiam concepta, excipe semper Immaculatam Virginem Matrem: ergo quia Verbum divinum non assumpsit humanam carnem peccatricem, etsi non absimilem carni nostræ assumpserit peccatrici, non in peccati sordibus, sed in corporeis pœnalitatibus. Et hæc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

23. PRO TERTIÆ, autem, & ultimæ distinctionis partis indagine, en tertium profatum: *Caro Christi Domini mox in conceptionis suæ vestibulo fuit membrorum debitâ distinctione formata, simul animata, atque assumpta; quanvis per temporis successum sumpserit corporis augmentum.* Quod utique probat Magister, dùm obvium ipsum dat Augustinum superioribus dictis, illumque atticâ eloquentiâ in litterâ expendit.

24. Sic in nostrum profatum arguit Augustinus tract. 10. in Ioannem cap. 2. hocce expendens Christo Domino à Iudæis obiectum: *Quadraginta, & sex annis ædificatum est hoc templum, & in tribus diebus excitabis illud?* En modò clara ac divina Augustini eloquia: *Hic numerus perfectioni Dominici Corporis convenit; quia, ut dicunt Physici, tot diebus forma humani corporis perficitur.* Igitur caro Christi Domini per successionem dierum fuit formata, sicut aliorum hominum caro; ac proindè non in suæ conceptionis vestibulo fuit membrorum debitâ distinctione formata, & animata, atque à divino Verbo in unitatem suppositi copulata.

25. Respondet Magister Augustinianæ obiectioni, & ipsius solutione cunctam thematis probationisque lineam absolvit. Augustinum non

non intendisse dicere, carnem Christi Domini per aliquos dies priùs fuisse formatam, antequàm animatam, & à divino Verbo assumptam; sed solùm quòd distinctio membrorum corporis, quod Verbum divinum in limine conceptionis animatum accepit, ita exigua ac parva fuerit, ut vix discerni potuerit, quæ, cùm quadraginta sex dierum intervallo increvuisset, potuit perfectè discerni; & idcircò sustinet, numerum tot dierum Dominici Corporis perfectioni convenire: ergo quanvis caro Christi Domini per temporis successum sumpserit augmentum; tamen illicò à sui conceptùs vestibulo, fuit membrorum debitâ distinctione formata, simulque animata, & assumpta.

26. Unde in præsidium sui ratiocinij advocat Augustinus Damascenum lib. 3. de Orthod. fide cap. 7. scribentem: *Incarnatum est ergò Verbum, & à propriâ incorporalitate non excessit, & totum incarnatum est, & totum est incircumscriptum. Minoratur corporaliter, & contrahitur, & divinè est incircumscriptum, non coextensâ carne eius cum incircumscriptâ divinitate.* Quibus affectatis verbis egregiè depingit Damascenus Augustini mentem de tempore formationis, animationis, assumptionis, membrorumque distinctionis Dominici Corporis, quin nullà ob id valeat inuri censurà mira ac catholica Augustini doctrina. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte sufficiant.

QUÆSTIONES.

27. QUÆSTIO 1. An Mysterium Immaculatæ Conceptionis Virginis Matris sit proximè diffinibile de fide? Ex Angelicâ Scholâ Cayetanus *tom.2. Opuscul. tract.1.cap.5.* S.Antonin.*tit.8. cap.2.* Canus *lib.7. de Locis cap.3.* Lezana *in tract. de Concept. cap.22.* Sotus *in Apolog.cap.83.* Turrecrem.*lib.2. cap.109.* Victoria *in Relect.de potest.Eccles.* Sylvius *in Controv. lib.4. q.2. art.8.*

28. Ex Subtili Scholâ Wand. *in Legat.pro Concepc. orat.9.* Castill. *tom.2. disp.16. q.6.* Pitygian. *in 3. tom.2. disp.25. q.2. art.4.* Corduva *lib.1.q.44.pag.358.* Cavellus *in Rosar.in 3.Sent.in fine.* Herincx *p.3. disp.6. q.4.* Lanterius *de Fide disp.18. propos.3.* Rodriguez *tom. 1. qq. q.57. art.2.*

29. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.2. in 3.p. disp.3. sect.5.* Granad. *de Concept. disp.3. cap.33.* Petrus Oxeda *in Informat. pro Concept. cap.15.* Avendaño *tom.1. in Proluf. Apolog. §.1.& seqq.* Vazquez *tom. 2. in 3.p. disp.117. num.148.* Ioan. Anton. Velazquez *lib.4. dissert.4. adnotat.3.* Mendo *de Iure Academico §.1.à pag.444.* Salazar *argum. 8. cap.33. num.2.* Ioan. Everardus Nidhardus *p.4. pag.160.*

Ex

30. Ex aliis Silveyra *Opuscul.4. q.22.* Lusitanus *lib.3. de Concept. q.6.art.4.* Ioan. à Fonte *in Allegat. fol.14.* Ferdin. de Oxeda *in Relect. de Concept. cap.12.* Yepes *tom.7. Annal.* S.Benedict.*an. 1009. fol.104.* Manrique *in Relat. ad Innocent.X.* Anton.Solerius *in Opuscul. de vener. & invocat.* Sanct. Bernard. de Leon *in prolog. 1.p. Opuscul.* Reynosus *lib. de probat.Concept.* Bonacin *tom.3. disp.2. q.5. punct.34.* Saavedra *lib. de Sacr.Deiparâ* Bonæspei *de visione Eliæ disp. ultim. dub.4.* Barthol. de los Rios *tract.1.* Horiz. Marian. *cap.22.*

31. Quæstio 2. An defensio ImmaculatæConceptionis possit cadere sub voto? De quò, *hic q.1.*

32. Quæstio 3. An votum publicè celebratum ab Academiis,Religionibus,& Communitatibus in subsidium Immaculatæ Conceptionis Virginis sit licitum, sanctum, laudabile, & pium? De quò, *hic q.1.*

33. Quæstio 4. An Conceptio Virginis in utero materno naturalis, aut miraculosa fuerit? De quó, *hic q.1.*

34. Quæstio 5. Quid intelligatur per hanc vocem:*Conceptio Virginis*; Quid verò celebret Ecclesia, dum eam ritu solemni colit? De quò, *hic q.1.*

35. Quæstio 6. An solus Pontifex, absque Concilio Generali,ve Cardinalium consilio, valeat diffinire de fide, Virginem sine originali peccato fuisse conceptam? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.8. art.10.* Rocaberti *lib.1. de Rom. Pontific. authorit. cap.1. & seqq.* Turrecrem. *lib.2. cap.109.* Sotus *in Apolog. cap.83.* Victoria *in relect. de potest. Eccles.* Sylvius *in Controvers. lib.4. q.2. art.8.* Bannez 2. 2. *q.1. art.10. dub.2.* Gravina *tom.2. part.2. art.9. fol.144.* Araujo 2. 2. *q.1. de Pontif. art.10. dub.5.* Ioan. à S.Thomâ *tom. unic. tract. de auth Pontif. disp.1. art.3.* Castellinus *cap.3. punct.36.* Canus *de locis lib.5. cap.5. q.5.*

36. Ex subtili SchoIaScotus *in 1. q.2. prolog. num.9.* Castro *contra hæres. lib.1. cap.2.* Poncius *disp.28. q.2. conclus.9.* BrunusChasaing. *de privileg. p.1. tract.1. cap.1. propositio 2.* Castillo de Velasco *in 3. tom.2. disp.16. q.6. num.4.* Pytigian. *in 3. tom.2. disp.25. q.2. art.4.* Lanterius *de fide disp. 18. prop.3.* Herincx *p.3. disp.6. q.4.*

37. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de fide disp.5. sect.8.* Amicus *tom.4. disp.7. sect.1. num.23.* Arriaga *tom.5. disp.9. sect.4.* Bellarm. *lib.4. de Roman. Pontif. cap. 17.* Tanner.*tom.3. disp.1. q.4. dub.6.* Granad. 2 2. *Controv.1. tract.7. disp.2. sect.2.* Valentia *tom.3. q.1. punct. 7.* Palao *tom.1. tract.4. disp.1. punct.5.* Rhodès *tract.6. §.5. & 6. q.2.* Carleton *tom. 2. disp. 22. sect. 5.* Avendaño *tom. 1. proluf. apolog. §. 2.*

38. Ex alijs Diana *p.11. tract.2. resol.2. & tract.5. resol.2.* Sylveyra *in Opuscul.4. q.22.* Caramuel *in Theolog. Fundam. fundam.8. num.* 169. Danallius *tract. de Roman. Pontif. p.2. q.1.* Leo X. *in Bull. contra art. Lutheri* Caspens. *tom.2. tract.* 15. *disp.* 2. *sect.* 6. & 7. Bonæspei *tract.* 2. *de fide disp.* 4. *dub.6.* Saavedra *in Sacrâ Deiparâ disp.19.* Lusit. *lib.3. de præfer. q.4. art.1.* Bauccius *in Miscel. pag.* 79. Boverius *tom.2. demonst.4. art.* 10. Matth. Corona *tract.2. cap.16.*

39. Quæstio 7. An foret verus Martyr, qui pro tuenda Immaculata Conceptione Virginis Matris, mortem subiret? Alphons. de Castro *lib.* 1. *de iust. hæreticor.* Turrian. 2. *p. disp.* 31. *dub.1.* Salazar *tract. de Concept. per totum.* Saavedra *in Sac. Deiparâ dis. ult. à num.466.* Valentia *tom.3. disp.8. q.2. punct.1.* Granados *de Concep. disp.* 3. *sect.* 31. *num.* 349. Alvarus Rezano de Palacios *discurs.2. punct.2.* Lusitanus *lib.3. de præservat. q.9. art. ult.* §.4.

40. Quæstio 8. An ab instanti Conceptionis Beata Virgo Maria viderit essentiam divinam? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 1.*p. q.12.* B. Alanus *lib. de Beatâ Virgine cap.75.* S. Antoninus 4. *p. tit.* 15. *cap.* 17. §.1. Philip. à SS. Trinit. *tom.1. disp.4. dub.* 5.

41. Ex subtili Scholâ D. Bernardinus *tom.2. Serm.51. art.1. cap.* 2. Brancas. *tom.2. lib.3. disp.5. q.9.* Frass. *in Philos. sect.3. de beat. q.1.* Boyvin *tom.1. disp.6. de vis. q.5.* Smising *tract.2. disp.6. q.9.* Gallus *in* 3. *dist.14. q.1. cap.1.* Lauræa *de Incarn. disp.15. art.1. & seqq.*

42. Ex Scholâ Eximiâ Suarez 3.*p. q.19. art.4. disp.* 1. Turrian. 1.*p. disp.14. dub.10.* Vazquez 3.*p. disp.* 75. *cap.* 2. & 3. Salazar *de Concept. cap.32. num.54.* Amicus 1.*p. disp.* 9. *sect.25.* Arriaga *disp.6. sect.5.* Izquierdo *tom.1. disp.17. tract.8. q.9.* Salmeron *tom.1. tract.* 31. *verit.* 7.

43. Ex alijs Gerson *Alph.88. lit.2.* Lusitanus 1.2. *lib.12. q.8. art.4. §.1.* Verricellus *in Parerg. Virg. pag.* 491. Morandus *tom.1. tract.* 2. *q.21.* Abulens. *in cap.5. Math. q.* 46. Aureolus *in* 1. *dist.1. q.3. art.* 3. Baud. *tract.2. q.5. art.3.* Lallemandet *tom.1. disp.6. p.1. §.2.*

44. Quæstio 9. An Christus Dominus sit verus Filius Immaculatæ Virginis Matris? De quò *tom.* 1. *dist.2. q.8.*

45. Quæstio 10. An Christus D. in lumbis Abrahæ fuerit decimatus? D. Thomas 3.*p. q.31. art.8. & in* 3. *dist.3. q.4. art.3.* Bonaventura *in* 3. *dist.3. art.2. q.2.* Alens. 3.*p. q.9. memb.3. art.4.* Gabriel *in* 3. *dist.3. q.2.* Camerarius *tom.3. q.31. art.8.* Nicolai *in* 3. *dist.* 4. *q.1. art.* 4. Estius *in* 3. *dist.3. §.8.*

46. Quæstio 11. Quid sit peccatum originale, eiusque ratio formalis? De quó, *tom.2. dist.30. q.1.* Quæs-

47. Quæstio 12. An, & quomodo peccatum originale transfundatur in posteros? De quò, *tom.2. dist.30. q.* 6.

48. Quæstio 13. An Verbum assumpsit verum corpus humanum & non phantasticum, sive cœleste? De quò, *hic dist.2. q.9.*

49. Quæstio 14. An Corpus Dominicum productum fuerit ad perfectam molem subito, vel successive? De quò, *tom.2. dist.20. q.6.*

50. Quæstio 15. An in corpore Christi Domini distinctio membrorum operata fuerit illicò, vel sensim? De quò, *tom.2. dist.20. q.6.*

51. Quæstio 16. An caro prius fuerit concepta in Utero Virginis Matris, & postea assumpta? De quò, *hic dist.2. q.7. & 8.*

52. Quæstio 17. An Verbum divinum potuit uniri naturæ humanæ peccatrici? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3.*p. q.15. art.1.* Godoy *in* 3.*p. disp.42. §.1. & seqq.* Gonetus *tom.4. tract.1. disp.9. art.1.* Albert. Magnus *in* 3. *dist.2. art.2.* Philip. á SS. Trinit. *tom.4. tract.1. disp.4. dub.5.*

53. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.12. q. unic.* Felix *de Incar. cap.7. diff.1.* Rada 3.*p. controv.4. art.1.* Gallus *in* 3. *disp.2. art.2. cap.* 1. Boyvin 2.*p. cap.5. q.2.* Castillentus *in Polyanth. Seraph. verb. Incar. num.* 14. *& seqq.*

54. Ex Scholâ Eximiâ Lugo *tom.1. in* 3.*p. disp.26.* Amicus *tom.* 6. *disp.15. sect.1.* Valent. 3.*p. disp.1. q.15. punct.2.* Aldrete *disp.72. sect.6.* Beccan. *tom.4. cap.12. q.3. & 4.* Bernal *disp.25. sect.1.* Carleton *tom.2. disp.* 50. *sect.1.*

55. Ex alijs Alensis 3.*p. q.11. memb.1.* Bonæspei *tom.2. tract.3. disp.7. dub.1.* Eustach. á S. Paulo *p.2. tract.1. disp.4. q.3.* Baldius *lib. 2. quæst.2. q.3. difficult.2. & seqq.* Pasqualig. *disp.78. sect.9.*

56. Quæstio 18. An Verbum Divinum potuit assumere naturam irrationalem, aut quamlibet aliam substantialem, sive accidentalem naturam? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.2. q.1. art.1.* Godoy *in* 3.*p. tom.2. disp.18. §.4. & seqq.* Gonetus *tom.4. disp.9. tract.1. art.1. & seqq.* Philip. á SS. Trinit. *tom.4. tract.1. disp.4. dub.5.*

57. Ex subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.2. q.1.* Mastrius *tom.* 5. *disp.1. q.7. art.1.* Castillo de Velasco *disp.7. q.1. p.2.* Boyvin 2. *p. cap.5. q.2.* Rada 3.*p. controv.4. art.1.* Gallus *in* 3. *dist.2. art.2. cap.1.* Delgadillo *p.1. cap.3. difficult.3. dub.6.* Felix *de Incarn. cap.7. diffic. 1. dub.2.*

58. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3.*p. disp.* 14. *sect.* 2. Amicus *tom.6. disp.15. sect.1.* Wading. *disp.4. dub.* 8. Esparza *disp.1. q.21.* Carleton *tom.2. disp.* 50. *sect.1.* Muniessa *disp.3. sect.3.* Rodhès *tract.7.*

disp.2. q.3. sect.2. §.2. Aranda *lib.1. disp. 5. sect.1.* §. 1. Martinon *disp.7. sect.1.* Peñafiel *tom.4. disp.9. sect.1.* Martin. Perez *disp.9. sect. 7.* Petrus Hurtado *disp.43. sect.1. subsect.1.*

59. Ex alijs D. Bonaventura *in 3. dist.2. art.1. q.2.* Alens. *3.p. q.11. memb.1.* Ochamus *in 3. q.1. art.3.* Gabriel *in 3. dist.1. q.2. art. 1. & 2.* Baldius *lib.2. quæst.2. q.5. difficult.2.* Eustach. á S.Paulo *p.2. tract.1. disp.4. q.1.* Pasqualig. *disp.78. sect.9.* Bonæspei *tom.2. tract. 3. disp.7. dub.1. & seqq.*

DE AGENTE, QUO FORMATA EST natura assumpta.

DISTINCTIONIS QUARTÆ SYNOPSIS.

Divini flatus fuit Incarnatio donum.
Quamvis non deerant Filius, atque Pater.

Sic incipit: *Cùm verò.*
Sic terminat: *Quia factus est.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de qualitatibus, conditionibusque naturæ assumptæ; sed in præsenti determinat de authore, sive agente, quo formata est natura humana assumpta à divino Verbo: igitur rectè inter se præfatæ consonant distinctiones.

2. Consequentia probatur: In omni causarum genere prius venit agendum de intrinsecis, quàm de extrinsecis rei causis; sed qualitates, conditionesque naturæ assumptæ à Divino Verbo sunt veluti causę intrinsecæ illius; author verò, sivè agens, quo formata est ipsa natura humana, in causæ extrinsecæ serie certo certius recensetur: ergo dùm Magister de authore, sive agente, quo natura humana assumpta à divino Verbo fuit formata, disserit in præsenti distinctione, postquam de qualitatibus, conditionibusque ipsius in superiori determinarat, non procul à rectâ connexione censetur.

Divi-

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum prima expendit Magister, quare absconsum Incarnationis opus crebrò Spiritui Sancto ascribatur; cùm tamen á totâ Trinitate sit perfectè operatum. In secunda verò venustè declarat, Spiritum Sanctum non posse Patris Christi Domini sortiri nomen, quanquàm de ipso passim Christus natus dicatur. In tertiâ autem, & ultima detegit parte, quare Apostolus potiùs Christum Dominum de muliere fieri quàm nasci, non semel proferat.

4. PRO PRIMÆ igitur partis plenâ enodatione, hoc primum paratur theorema: *Etsi Incarnationis arcanum opus passim Spiritui Sancto ascribatur; tamen Patris, & Filii cooperatio ab illo non eliminatur.* In cuius probationem, quandam in littera dubitationem proponit Magister ipsique efficacem adjicit solutionem.

5. Sic sedulò intestus litterâ inquirit Magister: *Si opus Incarnationis specialiter in sacrâ paginâ accomodatur Spiritui Sancto, quomodo tota Trinitas ipsam Incarnationem est operata?* Et respondet Magister, ideo hoc sic contigisse, quia Spiritus Sanctus charitas, donumque Patris, & Filii censetur, & ex ineffabili Dei charitate Verbum caro factum est, quin ab Incarnationis arcano opere ob id Pater, & Filius arceri videantur.

6. Illustrat primò assumptum Magister ex Augustino in Enchir. cap. 38. inquirente simulque respondente: *Cum illam creaturam, quam Virgo concepit, & peperit, quamvis ad solam personam Filii pertinentem tota Trinitas fecerit, neque enim separabilia sint opera Trinitatis, cur in eâ faciendâ Spiritus Sanctus solus nominatus est? An etiam quando unus trium in aliquo opere nominatur, universa operari Trinitas intelligitur? Ita verè est & exemplis docere potest.* Ergo quia nihil obsonum fidei principiis deprehendimus in eó, quòd Incarnationis opus specialiter sacro in Codice accomodetur Spiritui Sancto: & quod tota Trinitas Incarnationem ipsam sit operata.

7. Secundó ratione: Etsi plura Trinitatis opera ad extra passim, & specialiter iteratis in Scripturæ locis ascribantur Patri, & Filio, non impedit, quòd à tota Trinitate sint operata, ut claret ex appositis in primâ hujus libri distinctione: ergo quamvis tota Trinitas secretum Incarnationis opus absolvat ad extra, poterit absque ullo trium personarum indivisionis dispendio specialiter Spiritui Sancto appropriari.

8. Sed oppones: Dum divinam nominamus essentiam, personam determinatam necessario non intelligimus, etsi unam, eandemque

natu-

disp.2. q.3. sect.2. §.2. Aranda *lib.1. disp. 5. sect.1.* §. 1. Martinon *disp.7. sect.1.* Peñafiel *tom.4. disp.9. sect.1.* Martin. Perez *disp.9. sect. 7.* Petrus Hurtado *disp.43. sect.1. subsect.1.*

59. Ex alijs D. Bonaventura *in 3. dist.2. art.1. q.2.* Alens. *3.p. q.11. memb.1.* Ochamus *in 3. q.1. art.3.* Gabriel *in 3. dist.1. q.2. art. 1. & 2.* Baldius *lib.2. quæst.2. q.5. difficult.2.* Eustach. á S.Paulo *p.2. tract.1. disp.4. q.1.* Pasqualig. *disp.78. sect.9.* Bonæspei *tom.2. tract. 3. disp.7. dub.1. & seqq.*

DE AGENTE, QUO FORMATA EST natura assumpta.

DISTINCTIONIS QUARTÆ SYNOPSIS.

Divini flatus fuit Incarnatio donum.
Quamvis non deerant Filius, atque Pater.

Sic incipit: *Cùm verò.*
Sic terminat: *Quia factus est.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de qualitatibus, conditionibusque naturæ assumptæ; sed in præsenti determinat de authore, sive agente, quo formata est natura humana assumpta à divino Verbo: igitur rectè inter se præfatæ consonant distinctiones.

2. Consequentia probatur: In omni causarum genere prius venit agendum de intrinsecis, quàm de extrinsecis rei causis; sed qualitates, conditionesque naturæ assumptæ à Divino Verbo sunt veluti causę intrinsecæ illius; author verò, sivè agens, quo formata est ipsa natura humana, in causæ extrinsecæ serie certo certius recensetur: ergo dùm Magister de authore, sive agente, quo natura humana assumpta à divino Verbo fuit formata, disserit in præsenti distinctione, postquam de qualitatibus, conditionibusque ipsius in superiori determinarat, non procul à rectâ connexione censetur.

Divi-

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum prima expendit Magister, quare absconsum Incarnationis opus crebrò Spiritui Sancto ascribatur; cùm tamen á totâ Trinitate sit perfectè operatum. In secunda verò venustè declarat, Spiritum Sanctum non posse Patris Christi Domini sortiri nomen, quanquàm de ipso passim Christus natus dicatur. In tertiâ autem, & ultima detegit parte, quare Apostolus potiùs Christum Dominum de muliere fieri quàm nasci, non semel proferat.

4. PRO PRIMÆ igitur partis plenâ enodatione, hoc primum paratur theorema: *Etsi Incarnationis arcanum opus passim Spiritui Sancto ascribatur; tamen Patris, & Filii cooperatio ab illo non eliminatur.* In cuius probationem, quandam in littera dubitationem proponit Magister ipsique efficacem adjicit solutionem.

5. Sic sedulò intestus litterâ inquirit Magister: *Si opus Incarnationis specialiter in sacrâ paginâ accomodatur Spiritui Sancto, quomodo tota Trinitas ipsam Incarnationem est operata?* Et respondet Magister, ideo hoc sic contigisse, quia Spiritus Sanctus charitas, donumque Patris, & Filii censetur, & ex ineffabili Dei charitate Verbum caro factum est, quin ab Incarnationis arcano opere ob id Pater, & Filius arceri videantur.

6. Illustrat primò assumptum Magister ex Augustino in Enchir. cap. 38. inquirente simulque respondente: *Cum illam creaturam, quam Virgo concepit, & peperit, quamvis ad solam personam Filii pertinentem tota Trinitas fecerit, neque enim separabilia sint opera Trinitatis, cur in eâ faciendâ Spiritus Sanctus solus nominatus est? An etiam quando unus trium in aliquo opere nominatur, universa operari Trinitas intelligitur? Ita verè est & exemplis docere potest.* Ergo quia nihil obsonum fidei principiis deprehendimus in eó, quòd Incarnationis opus specialiter sacro in Codice accomodetur Spiritui Sancto: & quod tota Trinitas Incarnationem ipsam sit operata.

7. Secundó ratione: Etsi plura Trinitatis opera ad extra passim, & specialiter iteratis in Scripturæ locis ascribantur Patri, & Filio, non impedit, quòd à tota Trinitate sint operata, ut claret ex appositis in primâ hujus libri distinctione: ergo quamvis tota Trinitas secretum Incarnationis opus absolvat ad extra, poterit absque ullo trium personarum indivisionis dispendio specialiter Spiritui Sancto appropriari.

8. Sed oppones: Dum divinam nominamus essentiam, personam determinatam necessario non intelligimus, etsi unam, eandemque

natu-

naturam in tribus veneremur personis: ergo nec dùm unam nominamus personam, aliam non inteligimus, cum una ab alia plùs, quam ab essentia disideat: ergo si absconsum Incarnationis opus crebrò in sacris Spiritui Sancto accomodatur litteris, non poterunt ibi aliæ inteligi personę, ut una cum Spiritu Sancto præfatum Incarnationis opus perficiant: ergo ita Incarnatio Spiritui Sancto specialiter adscribitur, ut aliæ ab hoc munere arceantur personæ.

9. Respondetur negando consequentiam, & omne inde deductum. Licet enim, dum essentiam nominamus divinam, necessaria illatione personam determinatam non declaremus: tamen dum unam personam ad extra operantem exprimimus, alias necessario significamus. Quia, cum individuum deitatis sit commune tribus divinis suppositis, possumus essentiam nominare divinam, quin personam determinatam significemus: At, cum omnia opera ad extra sint toti Trinitati indivisa, non valemus personam vnam exprimere operantem, quin alias in eodem munere deprehensas significemus. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

10. PRO SECUNDÆ vero distinctionis partis declaratione, hoc secundum statuitur thema: *Quamquam Christus Dominus de Virgine, ut Matre, dicatur natus; tamen de Spiritu Sancto, ut de Patre, non est natus.* Pro cujus exacta indagine, quoddam satis affectatum adducit dubium Magister, & ipsius solutionis pondere solida conclusionis fundamina iacit in littera.

11. Inquirit ergò argutè Magister: *An Christus Dominus debeat dici Filius Spiritus Sancti, dum natus de illo dicitur?* Et pro negante parte, sub hac argumentaria methodo arguit: Christum Dominum, secundum quod est Verbum, Pater æternus genuit; ideoque ejus proclamatur Filius: ergo si Christus Dominus diceretur Spiritus Sancti Filius, eum genuisset, secundum quod est homo, compositusque diceretur ex duabus naturis, divina quippe, & humana: ergo Christus Dominus secundum unam naturam esset Filius Patris æterni; & secundum aliam Spiritus Sancti Filius; quod maximè abnorme ab omnibus arbitratur: igitur Christus Dominus, etsi natus de Spiritu Sancto dicatur, non tamen debet dici Filius illius.

12. Sed oppones in littera; sicut Christus Dominus natus est de Beatâ Virgine Matre; sic de Spiritu Sancto dicitur natus; sed quia Christus Dominus natus est de Beatâ Virgine Matre, veré Virginis dicitur Filius: ergo quia Christus dicitur natus de Spiritu Sancto erit Spiritus Sancti Filius, cum de illo, & illâ sit natus.

Respondet

13. Respondet Magister negando maiorem, & consequentiam. Quia, etsi Christus Dominus posit absque ullo fidei dispendio dici Filius Beatissimæ Virginis Matris, non tamen valet dici Spiritus Sancti Filius, quamquám de illo, & illa dicatur natus. Quia Christus Dominus non est natus de Spiritu Sancto, ut de Patre; benè verò de Beatâ Virgine, ut de Matre; & idcircò dicitur Filius Virginis, & non Spiritus Sancti Filius.

14. Præfatam instantiæ solutionem, & cui maximé innititur thematis probationis robur, nonnullis præmunit exemplis Magister. Primó: Quamplura de re aliqua nascuntur, quæ tamen filij eius non dicuntur, ut capilli de capite; & plura alia, quæ de homine nascuntur, & tamen filij eius non dicuntur: ergo licèt Christus Dominus de Spiritu Sancto dicatur natus, non inde consequitur, quód sit illius Filius.

15. Secundò: Qui nascuntur ex aqua, & Spiritu Sancto in baptismate, non aquæ filios eos rectè quispiam dixerit, sed filij Dei Patris, & Matris Ecclesiæ dicuntur: ergo etsi de Spiritu Sancto natus sit Christus, non tamen erit Spiritus Sancti Filius.

16. Tertiò, è converso, non omnes qui dicuntur alicuius filij, consequens est, ut de illo etiam nati esse dicantur, ut claret in filijs, adoptivis, filijsque gehennæ: ergo nec consequens erit, quod qui nascuntur ab aliquo, filij illius dicantur: ergo pariter, nec in arctatam illationis compagem devenire quis poterit, nempè, quòd Christus Dominus debeat Spiritus Sancti appellari Filius, eò quod de illo sit natus.

17. Modò Magister in littera geminam suggerit ratiònem, quare Christus Dominus specialiter de Spiritu Sancto dicatur natus, non verò Filius. Primam sic concinnat Magister rationem: Incarnatio est donum Dei, ad ostendendum, quód unio naturæ humanæ cum divino Verbo, ex solo Dei dono, & nullis præcedentibus meritis, fuit operata; ergo dùm Christus Dominus dicitur de Spiritu Sancto natus, ly *de*, solum denotat rationem operis; sed quo pacto solùm denotat rationem operis, Christus Dominus etsi de Spiritu Sancto dicatur natus, non est Filius illius: ergo.

18. Secundam etiam sic suppeditat rationem Magister: Christus Dominus de Spiritu Sancto dicitur natus, non sicut de seminali materia, sed sicut de causa efficiente: ergo dum de Spiritu Sancto Christus dicitur natus, ly *de*, solum denotat respectum causæ efficientis, non formalis, aut materialis; quemadmodum homines dicuntur esse

ex

ex Deo, non ſubſtantialiter, ſed effectivè: ergo ſi Chriſtus Dominus non eſt natus de Spiritu Sancto, ſicut de ſeminali materia, ſed ſolum ſicut de cauſa efficiente, poterit dici natus de illo, ſed non Filius ipſius.

19. Hoc Magiſtri ſubtile penſum, his duabus rationibus in textus litterâ deprehenſum, aliquibus Patrum illuſtratur authoritatibus. Primò Auguſtinus in Enchir. cap. 38. ſic ad rem affatur: *Conceptus ergò, & natus de Spiritu Sancto eſſe dicitur Chriſtus; non quod Spiritus Sanctus fuerit Virgini pro ſemine; non enim de ſubſtantiâ Spiritûs Sancti ſemen partus accepit, ſed quia per gratiam Dei, & operationem Spiritûs Sancti de carne Virginis eſt aſſumptum, quod Verbo eſt unitum*; ſed ex eó quod de ſubſtantiâ Spiritus Sancti partus Chriſti Domini non acceperit ſemen, ſed ſolum per gratiam Dei, & Spiritus Sancti operationem de carne Virginis fuerit aſſumptum, quod Verbo fuit unitum, Chriſtus Dominus ſpecialiter natus de Spiritu Sancto, & non Filius illius debet dici; quia hoc ſolum denotat efficientem cauſam: ergo.

20. Secundò: D. Ambroſius lib. 2. de Spirit. Sanct. in illa verba cap. 1. Math. *Inventa eſt in Utero habens de Spiritu Sancto, &c.* ſic condecore alloquitur: *Quomodo ergo in Utero habuit Maria ex Spiritu Sancto? Si quaſi ex ſubſtantia: ergo Spiritus in carnem, & oſſa converſus eſt. Non utique. Si vero quaſi ex operatione, & poteſtate eius Virgo concepit, quis neget Spiritum Sanctum Dominicæ Incarnationis Authorem?* Ergo ſi inventa eſt in utero Beatiſsima Virgo Maria habens de Spiritu Sancto; & non quaſi ex ſubſtantia ipſius, aliter Spiritus Sanctus in carnem, & oſſa foret converſus; ſed quaſi ex operatione, & poteſtate eius Virgo concepit, quis inficias ibit, Chriſtum Dominum etſi ſpecialiter natum de Spiritu Sancto, Filium ipſius non debere dici.

21. Sed oppones; Spiritus Sanctus una cum Virgine Matre operatus eſt Filii Chriſti Domini inſolitam conceptionem; ſed quia Virgo ſic operata eſt unà cum Spiritu Sancto Chriſti Domini admirabilem conceptionem, Chriſtus dicitur Filius Virginis, & Virgo dicitur eius Mater: ergo quia Spiritus Sanctus eam explevit ſimul cum Virgine Matre, Chriſtus poterit dici Filius Spiritus Sancti, & Spiritus Sanctus eius Pater.

22. Reſpondetur ex Magiſtro negando conſequentiam, & ſimile. Nam, etſi Spiritus Sanctus unà cum Virgine Matre ſit operatus Chriſti Domini inſolitam conceptionem; tamen aliter ac operata extat à Virgine Matre; quia Chriſtus Dominus ita natus eſt de Virgine Matre, ut ſoli Matri ſit ſimilis in natura aſſumpta; ſecus Spiritui San-

Sancto; & idcircò Chriſtus dicitur Filius Virginis, & Virgo Mater: At, Spiritus Sanctus nec Pater Chriſti Domini, nec Chriſtus Filius Spiritûs Sancti dici valet. Inſuper, quia ex oppoſito varia conſequuntur incommoda, videlicet, geminos in Trinitate eſſe Patres; & Filium ipſum eſſe ſui ipſum patrem, eò quòd aſſumptionem naturæ humanæ in unitatem ſuppoſiti, etiam cum alijs divinis perſonis fuerit operatus; & alia plura, quæ ſupra inſinuavimus. Et hæc de ſecundâ parte ſufficiant.

23. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ diſtinctionis partis oſtenſione, tertium præficitur theorema: *Chriſtus Dominus quamvis de Virgine Matre ſit natus, potiùs dicitur factus, quàm natus, eò quod virili ex ſemine non ſit conceptus.* Etiam præſentis theorematis probatio, quàdam ex ſolutione dubij à Magiſtro in textûs litterâ producti, ſupra modum fulcitur.

24. Sic in litterà ambigit Magiſter: Si nudo capite proferimus, Chriſtum Dominum eſſe natum; & aliud ſonat naſci, aliudque fieri, cur Apoſtolus cap. 1. ad Romanos ſcribit de Chriſto: *Factus ex ſemine David.* Et ad Galatas cap. 4. *Factus ex muliere?* Ex reſpondet Magiſter, id Apoſtolum dixiſſe, ad oſtendendam diſtantiam differentiamque perraræ conceptionis Chriſti Domini à communi aliorum hominum conceptione.

25. Quod ſic expendit Magiſter: Chriſtus Dominus virtute ſuæ inſolitæ ſingulariſque conceptionis pollet tam nati, quam facti ratione, eò quòd ſolà Spiritûs Sancti operatione in Virginis Matris immaculatâ alvo fuerit eius puriſsima caro formata; ſed cæteri homines ſolà nati, & non facti pollent ratione; cum eorum caro virtute virilis ſeminis elaboretur in utero; & idcireò homines dicantur filios generare, & non facere: ergo etſi Chriſtus Dominus ſit natus, rectè ab Apoſtolo dicitur factus, ut ſic oſtendat diſcrimen inter Chriſti Domini, & aliorum hominum conceptionem.

26. Sed dices: Ipſe Apoſtolus cap. 1. ad Romanos de Chriſto Domino ſcribit: *Factus ex ſemine David*: ergo quia in Chriſti Domini conceptione ſemen hominis intervenit; ſed ex eo quòd ſemen hominis eius conceptioni intervenerit, nulla diſtantia, aut differentia inter Chriſti Domini, & aliorum hominum conceptionem valet deprehendi: igitur Magiſtri ratio non abluit difficultatem adductam.

27. Reſpondet Magiſter negando Conſequentiam. Quia, etſi Apoſtolus dicat Chriſtum factum fuiſſe ex ſemine David, non intendit aſſerere, ſemen hominis eius ſuperveniſſe conceptioni; ſed quód

ex carne Virginis, quæ ex semine David processit, caro Christi Domini fuerit formata. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

28. QUÆSTIO 1. An tota Trinitas fuerit causa efficiens Incarnationis? De quò; *hìc dist.* 1. *q.* 18.

29. Quæstio 2. An nomen, & ratio doni propriè, & solitariè conveniat Spiritui Sancto? De quó, *tom.* 1. *dist.* 11. *q.* 6.

30. Quæstio 3. An Spiritus Sanctus procedat á Patre, & Filio? De quó, *tom.* 1. *dist.* 11. *q.* 2.

31. Quæstio 4. An Pater, & Filius sint unum principium Spiritûs Sancti? De quò, *tom.* 1. *dist.* 5. *q.* 3.

32. Quæstio 5. An Charitas sit donum aliquod creatum à Spiritu Sancto distinctum? De quò, *tom.* 1. *dist.* 14. *q.* 2.

33. Quæstio 6. An sententia Magistri de hac re sustineri possit? De quó, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 4.

34. Quæstio 7. An Christus D. sit verus Filius Immaculatę Virginis Matris? De quò, *tom.* 1. *dist.* 2. *q.* 6.

35. Quæstio 8. An Christus, ut homo, sit Filius naturalis, proprius, aut adoptivus Dei? De quó, *tom.* 1. *dist.* 13. *q.* 5.

36. Quæstio 9. An Incarnatio sit opus Dei, ut unius, an ut trini? De quó, *hìc dist.* 1. *q.* 15.

37. Quæstio 10. An Christus Dominus, etiam ut homo, possit dici propriè servus? De quò, *tom.* 1. *dist.* 13. *q.* 5.

38. Quæstio 11. An Beata Virgo Maria sit appellanda genitrix Dei? De quó, *tom.* 1. *dist.* 2. *q.* 6.

39. Quæstio 12. An in Conceptione Filij fuerit aliquid Spiritui Sancto cooperata Beata Virgo Maria? De quó, *tom.* 1. *dist.* 2. *q.* 6.

40. Quæstio 13. An Incarnatio Filij Dei debeat appropriari Spiritui Sancto? De quó, *hic dist.* 1. *q.* 18.

41. Quæstio 14. An Christus Dominus possit dici Filius Spiritûs Sancti? De quò, *tom.* 1. *dist.* 2. *q.* 6.

DE MODO UTRIUSQUE NATURÆ, quippè assumentis, & assumptæ.

DISTINCTIONIS QUINTÆ SYNOPSIS.

Nec credas aliam quòd sumat hypostasis una,
Etsi naturas continet una duas.

Sic incipit: *Præterea.*
Sic terminat: *Dico est.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de agente, seu authore, quo formata est natura assumpta á divino Verbo; sed in præsenti determinat de modo utriusque naturæ, quippé assumentis, & assumptæ, sivé an assumens, & assumptum habeant rationem naturæ, vel personæ: ergo hauddubiè rectæ connexioni adhærent.

2. Consequentia probatur: Priùs est assignare authorem, quo formata est natura assumpta á divino Verbo, quám de utriusque naturæ, assumentis scilicet, & assumptæ, sivè an assumens, & assumptum habeant rationem naturę, vel personæ, indagare, eó quòd hæc inquisitio supponat naturam formatam, & formationis illius authorem: ergo si modò Magister determinat de utràque naturà assumptà, & assumente, sivè an assumens, & assumptum ratione naturæ, vel personæ polleant; postquam de authore, quo formata est natura à Verbo divino assumpta, egerat in antecedenti, reverá á recto connexionis tramite non disidet.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primà tenet Magister, personam divinam humanam assumpsisse naturam. In secundà verò sustinet, quòd etsi natura divina in personà Filij posit dici incarnata; nunquàm tamen valet dici simpliciter caro facta. In tertià autem, & ultimà tuetur parte, Verbum divinum hominis personam non assumpsisse.

4. PRO PRIMÆ igitur partis clarà indagine, hæc prima præfigitur concluſio: *Hactenùs, ex cuncto Catholicorum cœtu, nullus aſſeruit, perſonam aſſumpſiſſe perſonam, aut naturam abſolutè naturam.* In cuius validum tutamen, quadruplicatam adducit quæſtionem Magiſter, eiſque plenam ac ſubtilem adhibet ſolutionem.

5. Sic primam, ſecundam, & tertiam proponit quęſtionem Magiſter. Primó: *An perſona aſſumpſerit perſonam?* Secundò: *An natura aſſumpſerit perſonam?* Tertiò: *An perſona aſſumpſerit naturam?* Et reſpondet Magiſter his tribus dubitationibus ſatis perfunctoriè in litterà, videlicet, perſonam non aſſumpſiſſe perſonam, nec naturam perſonam, ſed perſonam naturam.

6. Quod aliquibus Auguſtini teſtimonijs indivisè ſuadet Magiſter. Primò in lib. de Fide ad Petrum, cap. 2. his expreſsis alloquitur verbis: *Deus Verbum non accepit perſonam hominis, ſed naturam*: ergo quia perſona non accepit perſonam, nec natura perſonam, ſed perſona naturam.

7. Secundò ex eodem Auguſtino in litterà idipſum probat Magiſter: *Sic Deus humanam naturam in unitatem perſonæ ſuſcepit, quòd ſe humilians per miſericordiam, in corruptæ Virginis, uterum ex eâ naſciturus implevit*: ergo quia perſona naturam humanam ſuſcepit, & non perſona perſonam, aut natura perſonam.

8. Tertiò, in aliam pergit cum Auguſtino probationem Magiſter. Sic ad rem eodem in libro, ipſoque in capite affatur: *Dei Filius Unigenitus, ut carnem hominis animamque mundaret, ſuſceptione carnis animæque rationalis incarnatus eſt*; ſed Filium Dei Unigenitum ſuſceptione carnis animæque rationalis incarnari, nihil aliud indicit, quam perſonam aſſumere naturam, & non perſonam perſonam, aut naturam perſonam: ergo. Hactenùs de triplici à Magiſtro compreſsè adducta quæſtione.

9. Quartam, & ultimam in hunc prefigit modum quæſtionem Magiſter: *An natura aſſumpſerit naturam?* In cuius reſponſione maximè intentos, dubitationibus æſtuantes, & contradictionibus irretitos quamplures Claſsicos adinvenit Doctores Magiſter in litterà. Eorum rationes brevi perhibemus calamo, & Magiſtri proprium ac litteralem aperiemus ſenſum.

10. Primò: Quod natura non aſſumpſerit naturam, videtur expreſsè docere Concilium Toletanum Sextum, cap. 1. hàc verborum ſerie: *Solus tamen Filius accepit hominem in ſingularitatem perſonæ, non in unitatem divinæ naturæ, id eſt, quod eſt proprium Filij, non quod commune eſt Trinitati*: igitur naturam divinam humanam non aſſumpſiſſe, eò quód

quòd Filius in ſingularitatem perſonæ, & non in unitatem naturæ eam acceperit, Concilium ſtatuit.

11. Secundò, conſentaneè his Concilium Undecimum Toletanum decernit: *Unius ſubſtantiæ credimus Deum Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum, non tamen dicimus, ut huius trinitatis unitatem Maria Virgo genuerit; ſed tantùm Filium, qui ſolus naturam noſtram in unitatem perſonæ ſuæ aſſumpſerit*: ergo quia ſolus Filius, quem Beata Maria Virgo genuit, naturam noſtram in unitatem perſonæ ſuæ aſſumpſit; ac proindè natura divina humanam non accepit naturam.

12. Tertió, etiam hæc in eodem Concilio inveniuntur verba: *Incarnationem quoque huius Filij Dei tota Trinitas operata eſſe credenda eſt: Solus tamen Filius formam ſervi accepit in ſingularitatem perſonæ*: ergo quanvis tota Trinitas incarnationem Verbi ſit operata: tamen ſolus Filius formam ſervi accepit in ſingularitatem perſonę; ſed quo pacto ſic eam acceperit, natura divina non aſſumpſit humanam: ergo.

13. Quòd autem natura divina humanam aſſumpſerit, primò Auguſtinum in litterà approbaſſe videtur, & præſertim lib. de Fide ad Petrum cap. 2. dicentem: *Illa enim natura, quæ ſemper genita manet ex Patre, naturam noſtram ſine peccato ſuſcepit, ut naſceretur ex Virgine*: ergo quia natura divina humanam ſuſcepit, niſi fortè natura pro perſonà hìc accipiatur.

14. Secundò, Auguſtinus ipſe expreſsè de hac re lib. 1. de Trinit. cap. 1. alloquitur: *Forma Dei accepit formam ſervi*; ſed formæ Dei nomine, natura ſignificatur divina: ergo quia hæc humanam aſſumpſit naturam.

15. Tertiò, Divus Hilarius lib. 12. de Trinit. idipſum amplè confirmat: *Eſſe in formâ Dei non alia intelligentia eſt, quàm in Dei manere naturâ*; ſed in Dei manere naturà, nihil aliud ſonat, quàm naturam aſſumere naturam: ergo.

16. Quartò, Doctorum Maximus Hieronymus in Explan. ſymb. ad Damaſum, ſic ſuum in huius opinionis ſubſidium calculum adhibuit: *Paſſus eſt quod pati poterat, ideſt, non ſecundùm illam ſubſtantiam, quæ aſſumpſit; ſed ſecundùm illam, quæ aſſumpta eſt*; ſed ex his claret, divinam ſubſtantiam humanam aſſumpſiſſe carnem: ergo.

17. His ita perpenſis ex unà ac alià opinionibus parte, ſubinfert Magiſter. Primò, perſonam Filij aſſumpſiſſe humanam naturam, & divinam naturam in perſonà Filij humanę naturæ copula tam, necnon ipſam naturam divinam incarnatam fore: Secundó deducit, quód etſi crebró dicatur, ſolum Filium naturam, ſive formam ſibi arrogaſ-

gasse humanam, sub hac tamen exceptione, divina non comprehenditur natura; cùm duntaxat id proferatur, quia huiusmodi assumptio in Patris, vel Spiritûs Sancti personâ non fuit operata. Tertió observat, quòd dùm legitur, proprium esse Filij naturam humanam assumere, hæc hunc vertere sensum verba, nempé, Deum humanam sibi copulasse naturam in propriâ hypostasi Filij,& non in tribus personis.

18. Quod reverà egregié expendit Magister in litterá gemino Damasceni lib.3. de Orthodoxà Fide, cap.6. testimonio. Sic primum suppeditat: *In humanatione Dei Verbi dicimus, omnem, & perfectam naturam deitatis in unam eius hypostaseon incarnatam esse, ideſt, unitam humanæ naturæ, & non partem parti.* Secundum cap. 7. eiusdem suggerit libri: *Quandò dicimus naturam Verbi incarnatam esse, secundùm Athanasium, & Cyrillum, deitatem dicimus esse unitam carni, & unam naturam Dei Cerbi incarnatam confitemur*: igitur natura divina fuit incarnata in Filij personá, quia sibi humanam copulavit carnem. Et hęc de primâ distinctionis parte sufficiant.

19. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis dilucidatione, secunda prefigitur conclusio: *Etsi naturam divinam in Filij personâ fore incarnatam sit concedendum; non tamen eandem fuisse carnem factam simpliciter est tenendum.* Quam probat Magister in litterá ex geminati dubij gnarà ac subtili solutione.

20. Sic primó res ambigitur á Magistro: *An sicut natura divina valet dici incarnata; sic pariformiter possit enunciari quòd sit caro facta?* Nam quemadmodùm ratione incarnationis Verbum divinum dicitur caro factum, etiam ipsa divina natura vi incarnationis possit fari caro facta. Et respondet Magister, præfatam loquutionem simpliciter esse negandam, nè conversio naturæ in naturam significari putetur: Unde, si in sacrà paginá quandóque invenitur, quòd naturà divina sit caro facta, exponendum venit, quòd sit idem, ac incarnata: ergo quanvis sit concedendum, quòd natura divina in Filij personà sit incarnata, non ideò simpliciter erit tenendum, quòd eadem sit caro facta.

21. Secundó, si aliud controvertit dubium Magister: *Si natura divina assumpsit humanam, quare ratione illius assumptionis natura divina non dicitur homo facta, vel esse?* Non enim Verbum divinum titulo assumptionis naturæ humanæ dicitur factum esse homo, vel esse? Ergo & cur natura divina eiusdem assumptionis vigore naturæ humanæ in Filij personà quippè, non poterit dici homo facta, vel esse?

22. Et respondet Magister: Quòd licét Verbum divinum titulo assump-

assumptionis naturæ humanæ dicatur factum esse homo, vel esse; nihilominús natura divina non valet dici homo facta, vel esse, etsi eandem humanam in Filij personà assumpserit naturam; quia natura divina non humanam sibi copulavit naturam in unitate naturæ, quemadmodùm Verbum eam sibi arrogavit in unitate personæ: ergo quanvis natura divina humanam assumpserit, non ideó poterit dici homo facta, vel esse; ac proinde, etsi naturam divinam in Filij personà fore incarnatam sit concedendum; non tamen eandem fuisse carnem factam simpliciter erit tenendum.

23. Sed oppones in hanc Magistri doctrinam: De omni eo, de quo prædicatur Filius Dei, prædicatur homo; sed hæc propositio est vera: Divina natura est Filius Dei: ergo & illa: Divina natura est homo: ergo cum natura divina humanam assumpserit in Filij Dei personà, iure optimo dici poterit homo facta, vel esse homo.

24. Respondetur ex Magistro in litterà negando Consequentiam, & fortasè Maiorem. Nam Filius Dei est suppositum naturæ humanæ assumptę, non sic divina natura, etsi eam in Filij personà assumpserit; & idcircò hæc prædicatio magis propria censetur: Filius Dei est homo; quàm illa: Divina natura est homo. Unde Magister non simpliciter eam negat, sed ait, non ita esse propriam, nec crebró in usum adducendam, ac aliam; cùm præfatus loquutionis modus nimiam videatur præcontinere expresionem. Et hæc de secundà distinctionis parte sufficiant.

25. PRO TERTIÆ autem,& ultimæ distinctionis partis intelligentià, tertia statuitur conclusio: *Personam hominis Verbum non assumpsit divinum, sed accipiendo sibi naturam copulavit, & copulando accepit, sicque personalitatem prævenit.* In huiusmodi ergó asserti propugnationis gratiam tenet Magister, Verbum non assumpsisse hominis personam; quia caro humana, & rationalis anima, quam Verbum accepit, ante sui assumptionem, nullam constituebant personam.

26. In præfatam conclusionem bisariàm aggreditur Magister. Primó sub hàc formá. Persona est rationalis naturæ individua substantia; sed anima rationalis est individua substantia naturæ rationalis: igitur rationalis anima est persona; sed Verbum divinum assumpsit rationalem animam: ergo & personam.

27. Respondet Magister, rationalem animam carni unitam non pollere propria ratione personæ, sed tantùm à corpore separatam: Cum ergó Verbum divinum rationalem animam à corpore separatam non assumpserit, sed ipsi copulatam, benè colligitur, ipsum personam non assumpsisse.

Se-

28. Secundò arguit Magister aliquibus Augustini, & sacræ paginæ expressis testimonijs validè fretus. Primò, sic in Expos. symb. scribit Aurelius: *Si quis dixerit atque crediderit hominem Iesum Christum à Filio Dei assumptum non fuisse, anathema sit.* Secundò, lib. de Prædest. Sanct. cap. 15. ait: *Ille homo à Verbo est assumptus: Ille homo factus est Christus.* Tertió, ex Prophetâ de Christo homine alloquente, Psal. 64. *Beatus, quem elegisti, & assumpsisti, &c.* ergo quia Verbum assumpsit hominem; sed homo est persona: ergo videtur Verbum assumpsisse personam.

29. Respondet Magister, præmissa Augustini testimonia, eisque quamplura similia, in hoc utique sensu fore capienda, videlicet, quòd dùm dicitur Verbum divinum assumpsisse hominem, ly homo, accipiatur pro naturâ humanâ, & non pro personâ; ita, ut hunc aptissimum referat sensum, assumpsit hominem, idest, humanam naturam; sicque Verbum divinum nunquàm personam accepit.

30. Tandem pro distinctionis calce studiosè animadvertimus, Magistrum hic in textûs litterâ, etsi obiter, asseruisse, rationalem animam separatam à corpore esse personam. Hoc etenim confidenter improbant Parisienses, gravique censurâ taxant: Sed immeritò; cùm alia, ac diversa sit Magistri mens, quàm deprehenditur à Parisiensibus. Nam rationalis anima nec separata à corpore, nec ipsi unita est persona, eò quòd substantiæ completæ nec nomen, aut rem sortiri valeat; sed tantùm esse partem humanæ substantiæ completæ constitutivam.

31. Nec abnuitur ita fuisse à Magistro; sed duntaxat ab ipso dicitur, rationalem animam separatam à corpore subsistere per se, tanquam substantiam, seu personam completam; quod hactenùs à nemine exploditur: Quamobrem potiùs vox, quàm Magistri mens aberrat à philosophico scopo. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

32. QUÆSTIO 1. An natura divina personam, aut persona personam assumpsit? De quò, *hic dist.* 2. *q.* 7. & 8.

33. Quæstio 2. An plures personæ divinæ possint eandem numero creatam naturam assumere? De quò, *hic dist.* 1. *q.* 13.

34. Quæstio 3. An una persona divina plures possit creatas assumere naturas? De quó, *hic dist.* 1. *q.* 13.

35. Quæstio 4. An Verbum divinum assumpsit naturam subsistentem, aut assumere potuit? De quò, *hic dist.* 2. *q.* 7. Quæ-

36. Quæstio 5. An Verbum divinum assumpsit totam humanitatem? De quò, *hic dist.* 2. *q.* 8.

37. Quæstio 6. An natura divina potuit immediatè uniri naturæ humanæ? De quó *hic dist.* 1. *q.* 16.

38. Quæstio 7. An Incarnatio sit opus totius Trinitatis? De quò *hic dist.* 1. *q.* 18.

39. Quæstio 8. An Trinitas sit causa efficiens Incarnationis? De quó, *hic dist.* 1. *q.* 18.

40. Quæstio 9. An natura humana fuerit immediatè unita divinitati, aut propriæ subsistentiæ Verbi? De quò, *hic dist.* 1. *q.* 15.

41. Quæstio 10. An processiones divinæ sint immediatè per naturam? De quó, *tom.* 1. *dist.* 5. *q.* 1.

42. Quæstio 11. An essentia divina sit generans, aut genita? De quò, *tom.* 1. *dist.* 5. *q.* 8.

43. Quæstio 12. An Christus ut homo, sit Filius naturalis, proprius, aut adoptivus Dei? De quò, *tom.* 1. *dist.* 13. *q.* 5.

44. Quæstio 13. An una persona divina sine alterâ potuit incarnari? De quò, *hic dist.* 1. *q.* 19.

45. Quæstio 14. An natura divina debeat dici caro facta, sicut Verbum caro factum dicitur? De quò, *hic dist.* 1. *q.* 16.

46. Quæstio 15. An Christus Dominus dicendus sit duo propter qualitatem naturæ, aut unus propter unitatem suppositi? De quò *hic dist.* 1. *q.* 17.

47. Quæstio 16. Quid sit persona, & an formaliter constituatur aliquo positivo, aut negativo? De quò, *tom.* 1. *dist.* 23. *q.* 1.

48. Quæstio 17. An subsistentia realiter distinguatur à naturâ? De quò, *tom.* 1. *dist.* 23. *q.* 2.

49. Quæstio 18. An detur subsistentia absoluta, & communis tribus divinis personis? De quò, *tom.* 1. *dist.* 5. *q.* 2.

50. Quæstio 19. Quid sit unio hypostatica? De quò, *hic dist.* 2. *q.* 1.

51. Quæstio 20. An unio hypostatica sit distincta ab humanitatis unione? De quò *hic dist.* 2. *q.* 1. & 4.

52. Quæstio 21. An unio hypostatica sit omnium maxima? De quò, *hic dist.* 2. *q.* 2.

53. Quæstio 22. An unio hypostatica sit ab extremis distincta? De quò, *hic dist.* 2. *q.* 4.

54. Quæstio 23. An unio hypostatica sit accidens, vel substantia? De quó, *hic dist.* 2. *q.* 5.

DE LOQUUTIONIBUS EXPRIMENTIBUS Divini Verbi Incarnationem.

DISTINCTIONIS SEXTÆ SYNOPSIS.

Corporis ac animæ qualis foret unio Christi, Prendere Doctores non potuere priùs.

Sic incipit: *Ex præmissis.*
Sic terminat: *Testimonia.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de conditionibus constituentibus actum unionis naturæ humanæ cum divino Verbo, sivè an assumens, & assumptum habeant rationem naturæ, aut personæ; sed in præsenti determinat de conditionibus unionis actum consequentibus: ergo rectè inter se hæ distinctiones coherere videntur.

2. Consequentia probatur: Prius est constituere unionis actum naturæ humanæ cum divino Verbo, quan de conditionibus ipsum consequentibus determinare; eò quod istæ ex unionis constitutivo tanquan rivuli ex fonte promanare videantur; sed Magister in superiori distinctione egit de conditionibus constituentibus unionis actum naturæ humanæ cum divino Verbo: ergo modo de ipsius unionis conditionibus actum consequentibus determinare, hauddubié erit concinnam connexionis servare methodum.

3. Dividitur præsens distinctio in duas præcipuas partes. In quarum prima quasdam proponit quæstiones Magister, videlicet, an Deus factus sit homo; vel homo factus sit Deus, & huiusmodi. In secundâ vero, antiquorum opiniones circa præsentem materiam, sivè Verbi Divini Incarnationem refert, & non refellit, sed infixo aculeo fugit Magister.

4. PRO PRIMÆ igitur partis plenissimo captu, en primum theorema: *His loquutionibus; Deus factus est homo: Homo factus est Deus, aliisque consimilibus, agerrimè possumus responsionem præbere.* Quod claré in-

inducunt ea, quæ textus littera continet. Sic ibi affatur Magister: *In huius profunditatis reseratione, & scrupulosæ quæstionis expositione, plurimùm differre inveniuntur Sapientes.* Unde geminas ex his abstrusas contortasque oriri quæstiones, satis indicit Magister.

5. Primum sit præfigit quæsitum Magister: *An Deus factus sit aliquid, vel aliquid dicatur esse Deus*; cum passim ab omnibus statuatur, Filius Dei factus est homo, Deus est homo, & homo est Deus. Secundum etiam his verbis præficit dubium Magister: *An sicut benè dicitur: Deus homo factus est; sic benè dici valeat: Homo factus est Deus?*

6. Et respondet Magister, valde arduum censeri appositis dubiis solutionem parare, eó quòd clasici Doctores in eorum solutionibus maximè inter se arbitrare, suumque arbitrium congestè adscribere videantur. Quamobrem eas modo missas facit Magister ad sequentem distinctionem usque, ubi varias Doctorum pro eisdem dubiis abluendis responsiones adducit. Et hęc de primâ distinctionis parte sufficiant.

7. PRO SECUNDÆ vero, & ultimæ distinctionis partis solerti examine en secundum theorema: *Tres extant hic in litterâ antiquorum opiniones de Verbi Divini admirabili Incarnatione.* Cuius probatio solum desumitur ex nuda illarum litterali narratione, quin eas ad limam iam nunc advocare intendat Magister, sed potius arguta ipsarum discussio arbitrio legentium ultro committit.

8. Prima veterum Doctorum olim sententia asserebat, duo in Christo Domino elucere suppositа; unum creatum, quod est homo in humanâ naturâ subsistens; & increatum aliud, quod est ipsum divinum Verbum subsistens in naturâ divinâ.

9. Verum hæc opinio complura præcontinet, ex Magistro, meditatione digna. Primò, quòd etsi geminum in Christo construat suppositum; tamen unam duntaxat astruit in ipso personam, nempè, personam Verbi Divini; quia suppositum creatum in Christo Domino non importat personam, cum digniori ac perfectiori supposito, divino quippé, extet unitum, & persona exprimat suppositum ad dignitatem expectans. Unde, etsi duo in Christo Domino iuxta hanc sententiam, deprehendantur suppositа, una tamen in eo supereminet persona.

10. Secundò, consentaneé iis subiungit opinio, corpus, & animam Christi Domini, non temporis, sed naturæ ordine, prius invicem fuisse unita ad hominis constitutionem; ac proinde hominem ex corpore & animâ conditum, fuisse á Divino Verbo assumptum: Cum

autem homo suppositi nomen iure optimo sortiatur, recto illationis tramite defendat opinio, duo in Christo Domino suppositа, unum creatum, & increatum aliud, certò certius morari.

11. Tertiò sustinet opinio, proprietatem unius suppositi in Christo Domino non prædicari absolutè de alterâ, sed quadàm cum reduplicatione. Quapropter hæc propositio non est concedenda: Hic homo, demonstrato Christo, est æternus, nisi apponatur, in quantum Deus est. Consimiliter & ista: Hic homo est mortuus, etiam designato Christo, nisi adjiciatur, in quantum homo est.

12. Quartò tandem tenet opinio, quod divini Verbi persona non fuit magis composita post naturæ humanę à Verbo divino assumptionem, quàm ante, eò quòd homo assumptus ad personæ divinæ unitatem non pertineat. Hæc etenim sententia quasdam Divi Augustini, & Hilarii in sui validum fulcimentum authoritates producit in littera.

13. Divus Augustinus lib. 13. de Trinit cap. 19. sic scribit: *Cum legitur Verbum caro factum est, in Verbo intelligo verum Dei Filium; in carne agnosco verum hominis Filium; & utrumque simul unam personam, Deum, & hominem ineffabilis gratiæ largitate coniunctum*: ergo videtur, duo in Christo Domino elucere suppositа, creatum unum, & increatum aliud, etsi unam tantum personam; cum homo sit nomen suppositi, & in concreto unitus suppositо non constituat personam.

14. Insuper in Enchir. cap. 38. hæc profert Augustinus verba: *Christus Iesus Deus de Deo est, homo autem natus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine. Utrumque unus, sed aliud propter Verbum, & aliud propter hominem*; sed ex eò quod Christus Dominus sit unus, etsi aliud propter Verbum, & aliud propter hominem, reverà duo in ipso meditantur suppositа, creatum unum, & increatum aliud, etsi una persona, ergo.

15. Ulterius, Divum Hilarium hanc fovisse opinionem lib. 10. de Trinit. aliquibus placuit. En eius verba: *Christum non ambigimus esse Deum Verbum, neque rursus Filium hominis ex anima, & corpore constitisse ignoramus*: ergo quia Filius hominis non est compositus ex natura, aut personâ Verbi, sed ex animâ, & corpore: igitur Christus Dominus, in quantum homo, non subsistentiam increatam, sed creatam amplectitur, qua in concreto sit homo; sicque duo suppositа, & persona una Christo Domino assident.

16. Secunda sententia, quam in textùs littera recenset Magister, propugnat, unum tantùm in Christo Domino esse suppositum, unamque

que solum personam. Unde, in uberiorem ipsius explanationem, nonnulla præfata opinio adjicit consectaria.

17. Primò, hæc asserit sententia, Corpus Christi Domini, eiusque rationalem animam fuisse prius naturâ, & non tempore, unita, non ad suppositi, sed ad naturæ humanæ solitariam constitutionem; sicque munere unionis naturæ humanæ cum divino Verbo constituitur subsistens, & simul constituit hominem.

18. Secundò, primæ opinionis oppositum firmat, videlicet, unum esse in Christo Domino suppositum, unamque personam in duabus naturis subsistentem, divinâ quippè, & humanâ.

19. Tertiò deducit, vi unitatis suppositi Christi Domini in duplici naturâ, creatâ scilicet, & increatâ, valent verè prædicari de Christo Domino nomina significantia utriusque naturæ atributa, v. g. Deus est mortuus: Hic homo est æternus, & sic de aliis consimilibus propositionibus.

20 Quartò subinfert, quod post naturæ humanæ assumptionem, Verbi divini persona evasit composita, cum prius fuerit simplex; non quidem compositione quasi ex partibus, unde totum resultet; sed quia Verbi divini persona, quæ ante Incarnationem in una tantum erat subsistens persona, post Incarnationem in duabus subsistit naturis.

21. Etiam, qui hanc tuentur opinionem, pluribus Damasceni ac Augustini se muniunt authoritatibus, quæ in textus littera ad longum possunt à legentibus lustrari. Nos autem unam, aut aliam decrevimus in huius sententiæ adiungere gratiam. Primo ex Augustino lib. 13. de Trinit. cap. 17. dicente: *Ex utraque ergo substantia, & divinitatis, & humanitatis unus atque idem est Deus; Dei, & hominis Filius Iesus Christus, ut verus Deus, ita etiam homo verus*. Ergo quia Christus Dominus verè est persona composita ex duabus naturis, divina, & humana.

22. Secundò ex ipso Augustino, eodem in libro ac capite apprimè scribente: *Sic Deo coniungi potuit humana natura, ut ex duabus substantiis fieret una persona: Ac per hoc iam est ex tribus, Deo, anima, & carne*. Ergo satis expressè alloquitur Augustinus in thesis contemplationem, quod Christus Dominus sit persona composita ex deitate, & humanitate, tanquam ex geminatis naturis.

23. Tertiò, idipsum sic consuadet Damascenus lib. 3. de fide orthod. cap. 5. & seqq. *In Domino nostro Iesu Christo duas quidem naturas agnoscimus, unam autem hypostasim ex utriusque compositam*: ergo quia in Christo Domino unum elucet suppositum, unaque persona ex duabus

bus naturis, humanâ quippè, & divinâ, compositа.

24. Quartò, sic ibidem affatur Damascenus: *Incarnatus est ergò Christus ex Virgine assumens primitias nostræ massæ, ut ipsa extiterit carni hypostasis, quæ Dei Verbi hypostasis etiam composita, & facta fuerit, quæ prius simplex erat Verbi hypostasis: composita verò ex duabus perfectis naturis deitate, & humanitate*: igitur persona Verbi Divini, etsi prius simplex fuerit, sivè ante Incarnationem; tamen post naturæ humanæ assumptionem, duabus naturis composita eluxit; non compositione ex partibus, unde totum resultet, sed quia Verbi persona, quæ in unâ tantum naturâ ante Incarnationem subsistebat, post illam in duabus subsistit.

25. Tertia sententia hic etiam tradita à Magistro sustinet Verbum Divinum humanam assumpsisse naturam, ut habitum, sive indumentum. Quæ in sui propugnationem quatuor in littera observare videtur.

26. Primum, animam rationalem Christi Domini, ipsiusque corpus vicissim divisa, omnique compositione eliminata inter se, fuisse à Verbo Divino assumpta, ita ut dum dicimus, Filius Dei assumpsit naturam humanam, vertat hunc sensum, assumpsit partes humanæ naturæ, quæ humana natura dicuntur, quemadmodum partes domus dicuntur Domus.

27. Secundum, quòd anima Christi Domini, eiusque corpus Verbi Divini personalitatem non referunt, sed veluti quoddam extrinsecum se habent ad illam, sicut passim de indumento respectu hominis dicimus; atque adeò Christus Dominus solùm extrinsecè est homo, etsi dicatur esse, & fieri hominem, quia humanitatem extrinsecè induit, quâ in formâ visibili hominis mundo apparuit.

28. Tertium, quod corpus, animaque rationalis Christi Domini solum accidentaliter per modum extrinseci habitus fuerunt Verbo Divino unita, quemadmodum vestis corpori unitur; sicque persona Verbi, nec componit hominem, nec intrinsecè, sed extrinsecè solúm est homo.

29. Quartum, ex arctata illatione hæc observat opinio, in Christo Domino unam duntaxat esse personam, non compositam, sed æque simplicem post assumptionem naturæ humanæ à Verbo Divino, ac antè; eò quòd solum accidentaliter per modum extrinseci habitus fuerit ipsi unita.

30. Pro hac opinione etiam eius Assecla nonnulla ex Sanctis Patribus congerunt testimonia. Primò ex Augustino exponente illud Apostoli ad Philip. cap. 2. *Habitu inventus ut homo, &c.* ibique enodatè ostendente, Filium dici factum esse hominem, vel esse hominem secundum habitum; sed ex eo quod factus sit homo, vel sit homo secundum habitum, solum extrinsecè est homo: ergo.

31. Secundo, eodem ex Augustino lib. 4. de Trinit. cap. 21. sic suum promovent assumptum: *Si quæritur Incarnatio quomodo facta sit, ipsum Verbum Dei dico carne factum, ideſt, hominem factum, ut carnalibus memoris congruenter appareret indutum*; sed Verbum Dei carne factum, sic carnalibus membris congruenter aparere indutum, revera est, extrinsecé solum esse hominem: ergo.

32. Tertiò, ipso semper assiduò comite Augustino lib. 2. contra Maximinum, cap. 22. his suadent verbis intentum: *Cum esset per seipsum invisibilis, visibilis in homine apparuit, quem de femina suscipere dignatus est*: ergo solum Christus Dominus est, vel dicitur homo, quia cum esset invisibilis, visibilis inter homines apparuit homo.

33. Quartò, etiam sic Divi Hilarii suffragio lib. 10. de Trinit. tentant opinioni novum adjicere robur: *Quomodo Dei Filius natus est ex Maria, nisi quia in forma Dei propter naturam divinam; & in forma servi ex conceptione Spiritus Sancti secundum hominis habitum repertus est. Non fuit habitus ille tantum hominis, sed ut hominis*: igitur solum Christus Dominus fuit Beatissimę Virginis Matris Filius, quia formâ, & habitu hominis repertus est homo, quod nihil intrinsecum corgó adhibere videtur.

34. Quintò tandem, hàc ratione, sivè congruentiá urgent præfatæ opinionis sequaces: Deus assumens naturam humanam, factus est homo: ergo quia propter acceptum hominem, dicitur Deus verè esse homo; & propter assumentem Deum, dicitur homo esse Deus: ergo si essencialiter, inquiunt, Deus esset homo, vel homo esset Deus, si tunc Deus assumpsisset hominem in sexu muliebri; & mulier essentialiter Deus esset, & Deus essentialiter mulier; sed potuit Deus assumere hominem in sexu muliebri: ergo & potuit mulier esse essentialiter Deus; & Deus essentialiter mulier: ergo cum non mediocre absurdum hæc in nos ingerere videantur, necessario substinere debemus Christum Dominum solum extrinsecè apparenterque hominem fuisse.

35. En modo triplicem Doctorum Veterum opinionem, quas Magister in hac distinctione adducit, easque discusioni examinique legentium relinquit: At in distinctione sequenti rem hanc pro dignitate tractare videtur. Ibi enim acum credo inveniet Lector, si acum quærat; cum nihil possit nec addi, nec adimi. Nos autem coronidem his

his imponimus distinctioni. Et hæc de secundâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

36. QUÆSTIO 1. An istæ locutiones: Deus factus est homo: Deus est homo: Homo est Deus, catholicum vertant sensum? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.* 7. *q.* 1. *art.* 1. Ioan. à S. Thomâ *tom.* 3. *disp.* 16. *art.* 1. *& seqq.* Camerarius *tom.* 3. *q.* 16. *art.* 1. *& seqq.* Nicolai *in* 3. *dist.* 7. *q.* 2. *art.* 1. *&* 2. Philip. à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 8. *dub.* 1. Rayner de Pisis verb. *Incarn. cap.* 6. *& seqq.*

37. Subtili Schola Scotus *in* 3. *dist.* 7. *q.* 1. *&* 2. Mastrius *tom.* 3. *disp.* 2. *q.* 11. *art.* 1. Poncius *tract.* 11. *disp.* 40. *q.* 3. *& in Comment. in* 3. *dist.* 1. *num.* 3. *&* 14. Bellutus *in* 3. *disp.* 25. *q.* 2. Vulpes *disp.* 18. *art.* 4. Gallus *in* 3. *dist.* 7. *q.* 1. *cap.* 1. Delgadillo 2. *p. cap.* 18. *difficult. unic. dub.* 6. Rada *in* 3. *controv.* 8. *art.* 1. *& seqq.* Felix *de Incarn. cap.* 21. *diff.* 2. *&* 3. Aquila *in* 3. *dist.* 7. *q.* 1.

38. Ex Scholâ Eximiâ Suarez 3. *p. tom.* 1. *disp.* 35. *sect.* 1. Muniessa *de Incarn. disp.* 2. *sect.* 7. *&* 8. Aranda *lib.* 1. *disp.* 1. *sect.* 5. §. 2. *& disp.* 4. *sect.* 2. §. 4. Lugo *disp.* 23. *sect.* 1. *&* 2. Bernal *disp.* 45. *sect.* 2. Mart. Perez *de Incarn. disp.* 40. *sect.* 1. *& seqq.* Rhodès *tract.* 7. *disp.* 2. *q.* 5. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 11. *sect.* 2.

39. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 7. *q.* 1. *&* 2. Gabriel *in* 3. *dist.* 7. *q.* 1. *art.* 3. Estius *in* 3. *dist.* 7. §. 2. Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 10. *q.* 3. Baldius *lib.* 2. *quæst.* 2. *q.* 10. *diffic.* 6. *& seqq.* Caspens. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 9. *sect.* 2. Baudun. *tract.* 1. *q.* 17. *art.* 1. Bonæspei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 6. *dub.* 6.

40. Quæstio 2. An persona Christi Domini sit propriè, & verè composita? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 2. *art.* 4. Godoy *in* 3. *p. tract.* 2. *disp.* 10. §. 1. *& seqq.* Prudentius *de Incarn. tract. ult. disp. ult.* Ioan. à S. Thomâ *tom.* 3. *disp.* 4. *q.* 2. *art.* 4. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 6. *art.* 2. Camerarius *tom.* 3. *q.* 2. *art.* 4. Nicolai *in* 3. *dist.* 6. *q.* 1. *art.* 6. *& q.* 2. *art.* 3. Philip. à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 3. *dub.* 3. Cayetanus 3. *p. q.* 2. *art.* 4. Medina *in* 3. *q.* 2. *art.* 4. Victoria 3. *part. q.* 2. *art.* 4.

41. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 6. *q.* 3. Mastrius *tom.* 3. *disp.* 2. *q.* 2. *art.* 1. Boyvin 2. *p. cap.* 3. *q.* 6. Durand. *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 5. *q.* 2. Bellutus *in* 3. *disp.* 2. *q.* 2. Faber *in* 3. *disp.* 16. *q.* 1. Delgadillo *p.* 1. *cap.* 1. *diffic.* 7. *dub.* 4. Rada 3. *p. controv.* 3. *art.* 3. Felix *de Incarn. cap.* 5. *diffic.* 3. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 6. *q.* 3.

Ex

42. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3. *p. disp.* 7. *sect.* 4. *& disp.* 8. *sect.* 1. Vazq. *in* 3. *p. disp.* 16. *cap.* 1. Aranda *lib.* 1. *disp.* 1. *sect.* 5. §. 2. Bernal *disp.* 13. *sect.* 3. *& seqq.* Mart. Perez *disp.* 8. *sect.* 1. Rhodès, *tract.* 7. *disp.* 2. *q.* 5. *sect.* 2. §. 1. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 8. *sect.* 3. Muniessa *de Incarn. disp.* 2. *sect.* 1. *num.* 19. Amicus *tom.* 6. *disp.* 9. *sect.* 2.

43. Ex Aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 6. *q.* 2. *art.* 2. Alens. 3. *p. q.* 6. *memb.* 2. *art.* 5. Baldius *lib.* 2. *quæst.* 2. *q.* 3. *difficul.* 7. Caspensis *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 2. *sect.* 3. Bonæspei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 3. *dub.* 4. Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 2. *q.* 3. Baudun *tract.* 1. *q.* 2. *art.* 2. Estius *in* 3. *dist.* 6. §. 2.

44. Quæstio 3. In quo formalis communicationis idiomatum consistat ratio? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 16. *art.* 1. Ioan. à S. Thomâ *tom.* 3. *disp.* 16. *art.* 4. *dub. unic.* Philip. à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 8. *dub.* 2. Nicolai *in* 3. *dist.* 7. *q.* 2. *art.* 1. *&* 2. Camerarius *tom.* 3. *q.* 16. *art.* 1. *& seqq.* Rayner. de Pisis *verb. Incarn. cap.* 6. *& seqq.*

45. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 7. *q.* 2. Mastrius *tom.* 3. *disp.* 2. *q.* 11. *art.* 1. Poncius *tract.* 11. *disp.* 40. *q. ult.* Boyvin 2. *p. cap.* 6. *q.* 4. Delgadillo 1. *p. cap.* 5. *difficul. unic. dub.* 1. Rada 3. *p. controv.* 1. *art.* 3. *dub. unic.* Herincx *p.* 4. *disp.* 1. *q.* 10. Felix *de Incarn. cap.* 21. *difficul.* 1. Vulpes *disp.* 18. *art.* 4. Gallus *in* 3. *dist.* 7. *q.* 1. *cap.* 1. *& seqq.*

46. Ex Scholâ Eximiâ Suarez 3. *p. tom.* 1. *disp.* 35. *sect.* 1. Aranda *lib.* 1. *disp.* 6. *sect.* 1. §. 1. Coninch *disp.* 7. *de Trinit. &* 18. *de Incarn.* Bernard. *disp.* 45. *&* 46. *sect.* 4. §. 4. Arriaga *disp.* 46. *sect.* 2. Lugo *de Incarn. disp.* 23. *sect.* 1. *& seqq.* Mart. Perez *disp.* 39. *sect.* 1. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 2. *q.* 5. *sect.* 3. §. 1. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 11. *sect.* 1. Carleton *tom.* 2. *disp.* 56. *sect.* 1. *&* 2. Muniessa *disp.* 2. *sect.* 7.

47. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 7. *q.* 1. *&* 2. Caspensis *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 9. *sect.* 1. Baldius *lib.* 1. *quæst.* 1. *q.* 10. *difficul.* 3. Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 10. *q.* 1. *&* 2. Baudunius *tract.* 1. *q.* 16. *art.* 1. Estius *in* 3. *dist.* 7. §. 2. *& seqq.* Bonæspei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 6. *dub.* 8. *& seqq.* Gabriel *in* 3. *dist.* 7. *q.* 1. *art.* 3.

48. Quæstio 4. An Christus Dominus dicendus sit duo propter-dualitatem natura, aut unus propter unitatem personæ? De quò, *hic dist.* 1. *quæst.* 17.

49. Quæstio 5. An una persona divina plures naturas creatas assumere possit? De quò, *hic dist.* 1. *q.* 13.

50. Quæstio 6. An, quemadmodùm in Christo Domino duplex reperitur natura; gemina etiam subsistentia inveniatur? Dè quo, *hic dist.* 2. *q.* 7.

51. Quæstio 7. An si Verbum assumpsisset sexum muliebrem, posset dici mulier, sicuti dicitur homo, quia humanitatem accepit? De quò, *hìc q.* 3.

52. Quæstio 8. An Verbum Divinum per Incarnationem sit mutatum? De quò, *hìc dist.* 1. *q.* 1

53. Quæstio 9. An unio duarum naturarum in Christo Domino sit terminata ad unitatem personæ, aut naturæ? De quò, *hìc dist.* 1. *q.* 15.

CRISIS LOQUUTIONUM IUXTA opiniones prædictas.

DISTINCTIONIS SEPTIMÆ Synopsis.

Quæstio multiplici versans ambage Magistros,
Quod parte ex aliqua sectio sexta docet.
Quid veri teneat, dispectis omnibus, isthæc
Septima demonstrat, satque superque tibi.

Sic incipit: *Secundùm primam.*
Sic terminat: *Facit.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de conditionibus actum hypostaticæ unionis consequentibus, sivè de nonnulis loquutionibus circa unionem naturæ humanæ cum Divino Verbo, iuxta triplicem Veterum Doctorum opinionem, quas ibi indefinitas reliquit; sed in præsenti eas dissertissimè enodat, earumque fundamenta ad trutinam consultò vocat: ergo quia firmo connexionis vinculo pollent.

2. Consequentia probatur: Frequens commendataque à Philosophis disputandi methodus est, priùs proponere Doctorum opiniones, ipsarumque fundamenta referre; postmodùm verò ea plaudere, aut explodere; sed Magister in superiori distinctione triplicem apposit Veterum Doctorum opinionem de aliquibus loquutionibus, quæ ad Verbi Divini Incarnationis indaginem plurimum conferunt: ergo dùm

dùm eas in præsenti studiosè enodat, earumque fundamenta cogitatò trutinat, reverà totus in illarum connexione versatur.

3. Dividitur præsens distinctio in duas præcipuas partes. In quarum primâ suum detegit nutum Magister circa triplicem illam Veterum Doctorum opinionem, quas in superiori distinctione refuso donavit calamo. In secundà verò, & ultimà expendit parte ea, in quibus præfatæ opiniones conveniunt, & ea, in quibus differunt.

4. PRO PRIMÆ igitur partis elucidatione, primum proponitur placitum: *Ubi variæ ac diversæ extant Doctorum opiniones, ibi variæ ac diversæ debent exhiberi solutiones.* Quòd duntaxat probat Magister ex litterali ac genuinâ pro ipsis inculcatâ responsione.

5. Expendit igitur iam Magister primum superioris distinctionis theorema, videlicet, quòd his loquutionibus: Deus factus est homo: Homo factus est Deus, & similibus, ægerrimè possumus responsionem præbere. Quamobrem resolvit Magister, quòd hæc propositio: Deus homo factus est, sonat idem ac ista: Deus cœpit esse substantia rationalis, quæ antea non fuerat; & illa: Homo factus est Deus, idem ac ista: Illa rationalis substantia cœpit esse Deus, quod ex gratia habuit, non ex meritis, & naturâ.

6 Unde ad dubium illud: An Deus factus sit aliquid, vel aliquid dicatur esse Deus, eó quòd Filius Dei factus sit homo, respondet primó Magister, iuxta primam Veterum Doctorum opinionem, affirmativè, nempè, quòd Deus factus est aliquid, idest, substantia, quæ esse cœpit. Indeque secundùm appositam sententiam firmiter tenendum erit, Christum Dominum prædestinatum esse Dei Filium, non in quantum Deum, sed in quantum hominem.

7. Sed in hanc urget solutionem Magister: Deus cœpit esse aliqua substantia? ergo quia Deus est aliquid, quod non semper fuit sed Deus est idem, quod semper fuit, alioquin immutabilis non foret: ergo Deus vi assumptionis naturæ humanæ in unitatem suppositi, nec cœpit esse aliqua substantia, nec esse aliquid.

8. Respondet Magister, instantiam non premere si benè hoc perpendatur. Concedendum est enim Deum incœpisse esse aliquam substantiam, sive aliquid, non simpliciter, sed cum aliquâ modificatione, quippè, secundùm carnem factus est aliquid, quod semper non fuit non verò factus est aliquid secundùm divinitatem; sicque eius immutabilitas nullam ex hoc iacturam patitur.

9. Insuper, penes secundam opinionem secundò respondet Magister, ijsque loquutionibus iuxta genuinum ipsarum captum solutionem

51. Quæstio 7. An si Verbum assumpsisset sexum muliebrem, posset dici mulier, sicuti dicitur homo, quia humanitatem accepit? De quò, *hìc q.* 3.

52. Quæstio 8. An Verbum Divinum per Incarnationem sit mutatum? De quò, *hìc dist.* 1. *q.* 1

53. Quæstio 9. An unio duarum naturarum in Christo Domino sit terminata ad unitatem personæ, aut naturæ? De quò, *hìc dist.* 1. *q.* 15.

CRISIS LOQUUTIONUM IUXTA opiniones prædictas.

DISTINCTIONIS SEPTIMÆ Synopsis.

Quæstio multiplici versans ambage Magistros,
Quod parte ex aliqua sectio sexta docet.
Quid veri teneat, dispectis omnibus, isthæc
Septima demonstrat, satque superque tibi.

Sic incipit: *Secundùm primam.*
Sic terminat: *Facit.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de conditionibus actum hypostaticæ unionis consequentibus, sivè de nonnulis loquutionibus circa unionem naturæ humanæ cum Divino Verbo, iuxta triplicem Veterum Doctorum opinionem, quas ibi indefinitas reliquit; sed in præsenti eas dissertissimè enodat, earumque fundamenta ad trutinam consultò vocat: ergo quia firmo connexionis vinculo pollent.

2. Consequentia probatur: Frequens commendataque à Philosophis disputandi methodus est, priùs proponere Doctorum opiniones, ipsarumque fundamenta referre; postmodùm verò ea plaudere, aut explodere; sed Magister in superiori distinctione triplicem apposit Veterum Doctorum opinionem de aliquibus loquutionibus, quæ ad Verbi Divini Incarnationis indaginem plurimum conferunt: ergo dùm

dùm eas in præsenti studiosè enodat, earumque fundamenta cogitatò trutinat, reverà totus in illarum connexione versatur.

3. Dividitur præsens distinctio in duas præcipuas partes. In quarum primâ suum detegit nutum Magister circa triplicem illam Veterum Doctorum opinionem, quas in superiori distinctione refuso donavit calamo. In secundà verò, & ultimà expendit parte ea, in quibus præfatæ opiniones conveniunt, & ea, in quibus differunt.

4. PRO PRIMÆ igitur partis elucidatione, primum proponitur placitum: *Ubi variæ ac diversæ extant Doctorum opiniones, ibi variæ ac diversæ debent exhiberi solutiones.* Quòd duntaxat probat Magister ex litterali ac genuinâ pro ipsis inculcatâ responsione.

5. Expendit igitur iam Magister primum superioris distinctionis theorema, videlicet, quòd his loquutionibus: Deus factus est homo: Homo factus est Deus, & similibus, ægerrimè possumus responsionem præbere. Quamobrem resolvit Magister, quòd hæc propositio: Deus homo factus est, sonat idem ac ista: Deus cœpit esse substantia rationalis, quæ antea non fuerat; & illa: Homo factus est Deus, idem ac ista: Illa rationalis substantia cœpit esse Deus, quod ex gratia habuit, non ex meritis, & naturâ.

6 Unde ad dubium illud: An Deus factus sit aliquid, vel aliquid dicatur esse Deus, eó quòd Filius Dei factus sit homo, respondet primó Magister, iuxta primam Veterum Doctorum opinionem, affirmativè, nempè, quòd Deus factus est aliquid, idest, substantia, quæ esse cœpit. Indeque secundùm appositam sententiam firmiter tenendum erit, Christum Dominum prædestinatum esse Dei Filium, non in quantum Deum, sed in quantum hominem.

7. Sed in hanc urget solutionem Magister: Deus cœpit esse aliqua substantia? ergo quia Deus est aliquid, quod non semper fuit sed Deus est idem, quod semper fuit, alioquin immutabilis non foret: ergo Deus vi assumptionis naturæ humanæ in unitatem suppositi, nec cœpit esse aliqua substantia, nec esse aliquid.

8. Respondet Magister, instantiam non premere si benè hoc perpendatur. Concedendum est enim Deum incœpisse esse aliquam substantiam, sive aliquid, non simpliciter, sed cum aliquâ modificatione, quippè, secundùm carnem factus est aliquid, quod semper non fuit non verò factus est aliquid secundùm divinitatem; sicque eius immutabilitas nullam ex hoc iacturam patitur.

9. Insuper, penes secundam opinionem secundò respondet Magister, ijsque loquutionibus iuxta genuinum ipsarum captum solutionem

nem adhibet. Primó, dùm dicimus: Deus factus est homo, & è converso: Homo factus est Deus, sensus genuinus est, quòd Deus incœpit esse subsistens in duabus naturis. Secundò, alius sensus est, quòd Deus humanam assumsit naturam, & secundùm hanc homo dicitur à Deo assumptus; ita ut Christus Dominus, in quantùm homo, sit aliquid, ex corpore quippè, & rationali anima constitutus.

10. Cæterum, iuxta hanc primam opinionem non illepidè deducit Magister, humanam naturam unitam fuisse deitati in tempore, quæ unio ex gratia facta est, & ab æterno à Deo prædestinata; sicque Christus Dominus in quantùm homo cognitus, est prædestinatus, non in quantùm Deus.

11. Ulteriùs subiungit Magister in litterà quamplures ac subtiles diversarum authoritatum solutiones, quæ insonare videntur, hominem assumptum fuisse à Divino Verbo, & Christum Dominum non unam personam in quantùm Deum, & hominem, sed diversam esse.

12. Verùm hæc umbracula radijs solaribus Augustinianæ doctrinæ penitùs fugat Magister in litterà. Sic alloquitur Augustinus tract. 69. in Ioan. tom. 9. *Aliud est Verbum Dei, aliud homo; sed Verbum caro factum est, idest homo; non itaque alia Verbi, alia est hominis persona, quoniam utrumque est Christus una persona.* Et lib. 3. contra Maximinum, cap. 10. ita non inconcinnè affatur: *Christus una persona est, geminæ substantiæ, quia & Deus est, & homo est.* Igitur nec Verbum Divinum hominem assumpsit, sed naturam humanam, nec geminam in Christo Domino personam, sed unam solùm deprehendimus.

13. Tandem Magister, satis expressas litteralesque Patrum, præsertimque Hilarii, Ambrosii, Hieronymi, ac Augustini in textu suppeditat authoritates, quibus determinatur, quomodò Verbi Divini persona sit post Incarnationem composita. Ita in pauca sua videtur in litterà conferre verba Magister: *Posita est diligenter secunda sententia, & eius explanatio, cui in nullo, vel in modico obviant authoritates in tertiâ sententiâ inductæ, quæ iam considerandæ est.*

14. Iuxta tertiam verò opinionem proprium ac germanum harum loquutionum, videlicet: Deus factus est homo: Deus est homo, & homo est Deus, consimiliumque, adducit intellectum Magister. Dùm enim dicimus: Deus factus est homo: Deus est homo, &c. per illud prædicatum homo, solus denotatur habitus, ita ut reddat hunc sensum, Deus habet hominem, vel est persona humanata.

15. Ex quibus tria, penes hanc opinionem, subinfert Magister. Primum; quòd Christus Dominus non sit aliquid secundùm quòd homo, sed aliquomodò se habens. Secundum; quòd dùm dicitur, Filius Dei prædestinatus est esse homo, aut homo Dei Filius, sic venit expendendum, quòd prædestinatum fuerit à Deo ab æterno, quòd Deus sit homo, & quòd homo sit Deus. Tertium; quòd licèt benè dicamus, homo est Deus, non tamen congruè dicere possumus, homo est Dominicus, quia Augustino hoc non arridet, imò postquam creberrimè dixerat, hoc ipsum retractavit.

16. Audi modò Augustini confessionem, eiusque humilem retractationem lib. 1. Retract. cap. 19. *Non video utrùm rectè dicatur homo Dominicus, qui est mediator Dei, & hominum Christus Iesus, cùm sit utique Dominus; & hoc quidem ut dicerem, apud quosdam legi Catholicos tractatores. Sed ubicumque hoc dixi, dixisse me nollem. Postea quippe vidi non esse dicendum, quamvis nonnullâ possit ratione defendi.* Ergo quia estò benè dicatur, homo est Deus, non tamen congruè dicitur, homo est Dominicus.

17. Demùm, animadvertit hîc Magister in litterà, cuncta in his duabus distinctionibus deprehensa, se satis impigrè, iuxta diversorum sententiam nuper appositam, absque assertione, & præiudicio tractasse, quin ea discutere intenderit, sed legentium iudicio pensitanda reliquerit. Et hæc de primâ distinctionis parte satis sint dicta.

18. PRO SECUNDÆ verò, & ultimę distinctionis partis enodatione, secundum stabilitur placitum: *Etsi præfatæ Doctorum Veterum opiniones in quibusdam consonare videantur; nihilominus in complaribus discrepare pro comperto habetur.* Hoc utique assertum quamvis expressè, & litteraliter in textu non inveniatur; tamen ex toto duarum distinctionum progressu conversè, & non contortè colligitur.

19. Hæ etenim opiniones in quatuor præsertim consonant punctis. Primò ergo conveniunt in eo, quòd unam tantùm in Christo Domino astruunt personam contra hæreticos Nestorianos, qui duas secundùm divinam quippè, & humanam agnoverunt naturam.

20. Secundò consentium in hoc, quòd duplicem naturam in Christo Domino constituunt, divinam scilicet, & humanam contra Eutychium, qui unam post divini Verbi Incarnationem ex divina, & humanâ natura agnovit compositam. Insuper & in eo, quòd tres in Christo Domino constituunt substantias, videlicet, corpus animam, & deitatem contra devium Appollinaris erratum, qui falsè ac confidenter asseruit, rationalem animam à Verbo non fuisse assumptam, sed deitatem ipsam loco animæ habere.

21. Tertiò, etiam in hoc consonant opiniones, quòd verum corpus,

pus, veramque animam Verbum assumpsisse divinum agnoscat, contra Manichæum tenentem Christum Dominum habere humanitatem phantasticam.

22. Quartò demùm concordant in eò, quòd Corpus Christi Domini, eiusque anima non extitere priùs tempore, quàm essent à Verbo Divino assumpta, contra quosdam hæreticos, quos Damascenus lib. 3. de orthod. fide cap. 4. & seqq. deducit ad calculum, asserentes, priùs tempore humanitatem extitisse, quàm eam sibi arrogasset Verbum.

23. Etiam consentaneè his, totidem in punctis prædictæ differunt opiniones. Primò in eo, quòd prima sententia duo in Christo Domino astruat supposita: Secunda autem, unum tantùm suppositum constituat in duabus naturis per se subsistens: Tertia verò, quamvis unum in Christo Domino agnoscat suppositum, tamen illud per accidens subsistere tenet, eò quòd corpus, & anima solùm accidentaliter per modum extrinseci habitus, quemadmodùm vestis unitur corpori, fuerint à Divino Verbo assumpta.

24. Secundò dissident, quia prima opinio fert, hominem fuisse assumptum; secunda tenet, solam humanitatem; tertia verò asserit, nec propriè hominem, nec humanitatem propriè, sed solùm suis in partibus fuisse à Divino Verbo humanitatem assumptam.

25. Tertiò discrepant in eo, quòd prima sententia affirmat, corpus, & animam esse partes hominis assumpti, & non personæ assumentis; sicque personam assumentem ita ex æquò se simplicem ostendisse post assumptionem naturæ, ac ante, propugnare videtur; secunda verò statuit, esse partes assumptas, ut personæ assumentis, & non hominis assumpti, quia iuxta hanc sententiam, non homo, sed humanitas fuit assumpta; tertia autem, illas assumptas locat, non ut partes hominis assumpti, nec ut personæ assumentis, sed veluti quendam exteriorem habitum, ut vestem unitum corpori.

26. Quartò, & ultimò dissentiunt, quia prima opinio statuit, Christum Dominum esse aliquid secundum quòd est homo, eò quòd sit, iuxta illam, quoddam suppositum à Verbo Divino assumptum; secunda verò docet, esse aliquid secundum quòd humanam continet naturam, cùm ipsa natura humana, quam Verbum accepit, prædicetur de eo concretivè; tertia tandem asserit, Christum Dominum non esse aliquid secundùm quòd est homo, sed tantùm aliquomodò se habere, ut quemadmodùm homo indutus, aliter se habet, quàm nudus: ergo etsi Veterum Doctorum præfatæ opiniones in quibusdam

dam consonare videantur; tamen compertum est, in totidem discrepare.

27. Verùm, etsi præfatas opiniones nec cretâ, nec carbone Magister notare intendat; tamen extra litteram dicimus, primam sententiam, uti falsam, & erroneam, à Neotericis taxari Doctoribus: Secundam, vt catholicam amplecti: Tertiam verò, vt hæreticam, ab omnibus censeri. Ast ad difficultatem præsentem penitus abstergendam, sine cunctatione veri non dubitamus, eas insufficientes fore. Et hæc de secundâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

28. QUÆSTIO 1. An Filius Dei sit prædestinatus? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 24. *art.* 1. Godoy *in* 3. *p. tract.* 14. *disp.* 55. *q.* 24. §. 1. Ioan à S. Thomâ *tom.* 3. *disp.* 20. *art.* 2. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 24. *art.* 1. Camerarius *tom.* 3. *q.* 24. *art.* 2. Lumbier *de Incarn. q.* 38. *art.* 5. Nicolai *in* 3. *dist.* 7. *q.* 3. *art.* 1. *& seqq.* Philip. à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 10. *dub.* 1. *& seqq.* Paludan. *in* 3. *dist.* 7. *q.* 3. Cayetan. 3. *p. q.* 1. *art.* 3. Rayner. de Pisis *verb. Incarn. cap.* 15. *& seqq.* Catharin. *Opuscul. de Christi prædest.*

29. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 7. *q.* 3. Mastrius *tom.* 3. *disp.* 2. *q.* 11. *art.* 1. Pontius *tract.* 11. *disp.* 40. *q.* 4. Boyvin 2. *p. cap.* 11. *q.* 6. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 19. *q.* 2. Delgadillo 2. *p. cap.* 17. *difficul.* 1. *dub.* 1. *&* 2. Rada 3. *p. controv.* 5. *art.* 1. Felix *de Incarn. cap.* 19. *difficul.* 2. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 7. *q.* 3. Pitygian. *in* 3. *dist.* 7. *art.* 8. Aquila *in* 3. *dist.* 7. *q.* 3. Bassolius *in* 3. *dist.* 7. *q.* 3. Mayron *in* 3. *dist.* 7. *q.* 3.

30. Ex Scolâ Eximiâ Suarez *in* 3. *p. tom.* 1. *disp.* 5. *sect.* 1. *&* 2. Vazq. 3. *p. disp.* 10. *cap.* 1. *& seqq.* Aranda *de Incarn. lib.* 5. *disp.* 5 *sect.* 4. Meratius *disp.* 52. *concluf.* 2. Beccan. *cap.* 19. *q.* 2. Lugo *disp.* 23. *sect.* 2. Bernal *disp.* 67. *sect.* 1. *&* 2. Mart. Perez *disp.* 40. *sect.* 7. *& seqq.* Aldrete *controv.* 15. *disp.* 88. *sect.* 1. *& seqq.* Rhodes *tract.* 7. *disp.* 4. *q.* 1. *sect.* 1. *&* 2. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 21. *sect.* 1. Munielsa *disp.* 9. *sect.* 6.

31. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 7. *art.* 2. *q.* 1. Alens. 3. *p. q.* 13. *memb.* 1. *& seqq.* D. August. *lib.* 13. *de Trinit. cap.* 10. *& seqq.* D. Gregor. *lib.* 3. *Moral. cap.* 11. D. Chrysost. *hom.* 3. *in cap.* 1. Ioan. Damascenus *lib.* 3. *cap.* 18. Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 12. *q.* 7. Bau dun. *q.* 24. *art. unic.* Bonæspei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 14. *dub.* 4. Estius *in* 3. *dist.* 7. §. 3. Rupert. *lib.* 3. *de Glor. & Honor. Filii Dei.*

32. Quæstio 2. An istæ locutiones sint veræ: Deus factus homo: Homo factus Deus? De quò, *hic dist.* 6. *q.* 1.

Quæ-

33. Quæstio 3. An sit concedendum; Homo prædestinatus est esse Filis Dei? De quò, *hic q.* 1.

34. Quæstio 4. An sit catholica locutio: Filius Dei prædestinatus est esse homo? De quò, *hic q.* 1.

35. Quæstio 5. An sit concedendum: Homo cœpit esse Deus: Deus cœpit esse homo? De quò, *hic q.* 1.

36. Quæstio 6. An persona Christi Domini sit propriè ac verè composita? De quó, *hic dist. 6. q.* 2.

37. Quæstio 7. An, quemadmodùm in Christo Domino duplex reperitur natura, gemina etiam subsistentia inveniatur? De quò, *hic dist.* 2. *q.* 7.

38. Et omnes quæstiones superioris distinctionis possunt hic aptè in discussionem adduci.

DE CONSEQUENTIBUS Incarnationem.

DISTINCTIONIS OCTAVÆ SYNOPSIS.

In Christo natura Dei ne nata vocetur,
Ni modo personam significare voles.

Sic incipit: *Post prædicta.*
Sic terminat: *Bis natum fore.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de conditionibus actum hypostaticæ unionis consequentibus, quoad effectum ex ipsâ subsecutum; sivè de nonnullis loquutionibus, quæ ad Verbi divini Incarnationem conferunt; sed in præsenti determinat de eisdem conditionibus, sivè de comparatione divinæ naturæ ad humanæ proprietatem: igitur à recto connexionis scopo non aberrat Magister.

2. Consequentia probatur: Ex unione Verbi divini cum naturâ humanâ necessariò oriuntur conditiones, sivè loquutiones, quæ ad comparationem proprietatum naturæ divinæ cum humanâ expectare videntur: ergo dùm priùs determinat Magister de conditionibus ipsum hypostaticę unionis actum consequentibus, quoad effectum ex ipsà

ipsâ subsequutum, quàm de eisdem conditionibus, aut loquutionibus, quæ comparationem proprietatum naturæ humanæ cum divina naturâ referunt, absque ullà prorsùs cunctatione connexionem servat.

3. Dividitur præsens distinctio in duas præcipuas partes. In quarum primâ declarat Magister, quomodò divina natura valeat in Christo Domino dici nata. In secundì verò, & ultimâ subtiliter expendit, qualiter Christus Dominus, viduarum naturarum, divinæ quippè, & humanæ, geminâ nativitate potiatur.

4. PRO PRIMÆ igitur partis explanatione, hæc prima argutæ discussioni objcitur thesis: *Nequit fateri divina natura de Virgine Matre nata, nisi quatenùs persona divina de eàdem dicitur nata.* Pro cuius litterali probatione per contatur Magister: *An natura divina possit dici nata, quemadmodùm supra non rarenter dicebatur incarnata?*

5. Et pro negante parte sic in litterà arguit Magister, dubioque apposito responsum præbet: Si natura divina posset dici nata de Virgine Matre nativitate temporali; etiam & nata de Patre nativitate æternâ valeret dici; sed natura divina non valet dici nata de Patre nativitate æternà: ergo nec nata de Virgine temporali nativitate poterit dici.

6. Modò pro affirmante parte etiam urget Magister: Si rectè hæc perpendantur, pro eodem usurpari videtur, humanam naturam in utero Virginis assumere, ac eam de Virgine Matre nasci; sed natura divina humanam assumpsit in alvo Virginis Matris, ut supra distinctione quintà expendebamus: igitur fateri debemus, naturam divinam fuisse de Virgine Matre natam.

7. Respondet iam dubitationi Magister, quòd si divina natura pro personâ accipiatur, non incongruè poterit dici quód natura divina sit de Virgine Matre nata: At, si pro essentiâ divinà natura assumatur, haud unquám poterit dici de Virgine nata, sivé de Patre nativitate æternà, sivè de Matre Virgine temporaneà nativitate.

8. Sed oppones primò Divum Augustinum lib. de fide ad Petrum, cap. 2. sic in litterà alloquentem: *Natura æterna atque divina non potest temporaliter concipi, & nasci ex naturà humanà, nisi secundùm susceptionem veritatis humanæ, veram temporaliter conceptionem, & nativitatem ineffabilis in se divinitas accepisset. Sic est Deus æternus veraciter secundùm tempus, & conceptus, & natus ex Virgine*: ergo cùm sic veram temporaliter conceptionem, & nativitatem ineffabilis in se divinitas acceperit, poterit æterna atque divina natura dici concepta, & nata ex naturà humanà, sivè ex Virgine Matre.

9. Respondet Magister, quòd si Augustini verba conquisitè notentur, potiùs de personâ, quàm de divinâ naturâ intelligi debent; quæ sine cunctatione ullâ, & de Patre, & de Virgine Matre nata poterit dici. Undè adhuc locorum inveniatur, naturam divinam fuisse incarnatam, sivè natam de Patre æternâ nativitate, aut temporaneâ de Matre, tunc naturæ nomine intelligitur persona divina, & non absolutè essentia.

10. Oppones secundò in Magistrum: Humana natura non est de Patre genita: ergo nec de Matre Virgine nata. Consequentia probatur ex Magistri verbis in litterà: *Quæ enim res non est de Patre genita, non dicitur de Matre nata*; sed natura humana non est de Patre genita: ergo nec de Virgine Matre nata: ergo quanvis divina natura pro personâ accipiatur, adhuc de Matre Virgine nata non poterit dici.

11. Respondetur ex Magistri doctrinâ, appositam instantiam extra impugnationis scopum penitùs collimare. Quia Magister solùm de nativitate illâ in textûs litterà agit, quà res aliqua dicitur nasci, ita, ut filiationis proprietatem, nomenque ipsius sibi arrogare valeat; cùm ergò natura humana in Christo Domino sit huius muneris expers, meritò non censetur aculeatum argumentum in eà, quæ hic scribit Magister.

12. Oppones tertiò: Ideò dicimus personam Verbi esse de Virgine natam, quia ipsam incarnatam fatemur; sed naturam divinam dicimus fuisse incarnatam ex huius libri distinctione quintà: ergo & fuisse natam de Virgine fateri debemus.

13. Respondetur ex Magistro negando Consequentiam. Quia, etsi Verbi divini persona, quia incarnata, dicatur de Virgine nata; non ideò natura divina poterit dici de Virgine nata, quanvis sit incarnata. Quia incarnatio non construit communicationem idiomatum ratione convenientiæ in naturâ, sed potiùs ratione convenientiæ in personâ: Quamobrem solùm incarnatio respicit nativitatem personæ assumentis, quæ est suppositum naturæ assumptæ, & non nativitatem naturæ, cùm nulla ipsi in ratione naturę aptari valeat nativitas. Et hæc de primà distinctionis parte sufficiant.

14. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis enodatione, secunda præficitur assiduo examini thesis: *Ex proprietatibus duarum naturarum, quæ in Christo Domino reperiuntur, geminas in ipso distinctas elucere nativitates colligimus.* Quam probare tentat Magister ex cuiusdam quæsiti studiosà solutione.

15. Indagat ergo Magister in litterà: *An Christus Dominus debeat dici*

dicì bis natus, sicut dicitur Dei, & hominis Filius? Et respondet ipse Magister affirmativè. Nam ex diversitate proprietatum, quę duabus naturis in Christo Domino existentibus crebrò crebriùs adscribuntur, valet Christus Dominus bis natus dici, sivè duas habere nativitates.

16. Quod sic primò illustrat, expenditque Magister: Christus Dominus æternà nativitate pollet à Patre, secundùm quam est Patri coæternus, & ante sæcula genitus; sed similiter temporaneà patitur nativitate, secundùm quam est à Virgine Matre in sæculo natus: igitur duabus in Christo Domino meditatis naturis earumque proprietatibus, poterit dici bis natus, sivè duas habere nativitates.

17. Secundò, idipsum confirmat Magister ex Augustino lib. de fide ad Petrum, cap. 2. dicente: *Pater Deus de suâ naturâ genuit Filium Deum sibi coæqualem, & coæternum. Idem quoque unigenitus Deus natus est ex Patre semel, & ex Matre semel*; sed ex eo quòd unigenitus Deus natus sit ex Patre semel, & semel ex Matre, duas in Christo Domino nativitates deprehendimus, unam æternam ex Patre, & aliam temporalem ex Matre: igitur his inspectis naturis, quis inficias ibit, Christum Dominum bis natum, duasque nativitates habere?

18. Tertiò, alio Augustini perspicuo testimonio sic roborat assumptum Magister: *Natus est enim de Patre Dei Verbum: Natus est de Matre Verbum caro factum. Unus ergò atque idem Dei Filius natus est ante sæcula, & natus in sæculo; utraque nativitas unius est Filii Dei, divina scilicet, & humana*: ergo si unus idemque Dei Filius natus est ante sæcula, & natus in sæculo; natus de Patre Dei Verbum, & natus de Matre Verbum caro factum, non absurdè duas in Christo Domino capimus nativitates, unam æternam, & temporalem aliam; sivè unam ex Patre ante sæcula, & aliam in sæculo ex Matre.

19. Quartò, etiam Divus Damascenus lib. 3. de orthod. fide cap. 7. rem totam acu venustè in textûs litterà his retigit verbis: *Duas ergo Christi nativitates veneramur: Unam ex Patre ante sæcula, quæ est super causam, & rationem, & tempus, & naturam: Et unam, quæ fuit in ultimis temporibus propter nos, & secundùm nos, & super nos, ex Spiritu Sancto, & Sanctâ Virgine supra legem conceptionis*: ergo quia ex his Damasceni eloquis manifestè apparet, Christi Domini duas esse nativitates eundemque bis natum fore.

20. Sed oppones primò in Damasceni authoritatem: Generatio Filii Dei ex Patre est generatio naturalis; sed generatio naturalis non est supra naturam, sed iuxta illam; ergo non benè consonant Da-

m ceni verba. quód generatio Filii Dei ſit ſupra cauſam, & rationem, & tempus, & naturam; atque adeò fruſtra currit Magiſter cum Damaſceno in theſis probationem.

21. Reſpondetur negando Conſequentiam. Quia Damaſcenus ſolùm hîc alloquitur de naturâ creatâ, dùm ſuſtinet, generationem Filii Dei ex Patre eſſe ſupra naturam; non verò de naturâ æternâ, ſivè increatâ; cùm hęc ſupra naturam æternam eſſe non valeat; aliter ſupra ſeipſam foret, ut ad ſenſum apparet; quod reverá ex terminis repugnare videtur. Unde Damaſceni teſtimonium in tuto quieſcit pro validâ theſis propugnatione.

22. Oppones ſecundò in poſteriora Damaſceni authoritatis verba: Generatio Chriſti Domini ex Virgine Matre fuit omninò ſimilis aliorum hominum generationi; ſed ſi generatio Chriſti Domini ex Virgine Matre foret ſupra legem conceptionis, iam non ſimilis aliorum hominum generationi non eſſet; eó quòd hæc ſupra conceptionis legem non perficiatur: igitur Damaſceni teſtimonium actum agere videtur, dùm aſſertum ſuadet.

23. Reſpondetur negando Maiorem, & Conſequentiam. Quia conceptio Chriſti Domini ex Virgine Matre non fuit omninò ſimilis aliorum hominum conceptioni. Et quidem; quia licèt fuerit operata propter nos, ſivè propter noſtram ſalutem; & ſecundùm nos, quia natus eſt homo ex muliere, & tempore conceptionis, ſcilicèt, novem menſium; tamen fuit ſupra nos, quia non fuit in tempore, ſed in inſtanti; quia non ex ſemine, ſed ex Spiritu Sancto, & Sanctâ Virgine ſupra conceptionis legem. Verba ſunt Damaſceni in litterâ; ſicque actum agere non videntur, dùm his aſſertum probat Magiſter. Et hæc de ſecundâ, & ultimâ diſtinctionis parte ſatis ſuperque ſint dicta.

QUÆSTIONES.

24. QUÆSTIO 1. An natura divina ſit de Virgine nata? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 2. *q.* 8.

25. Quæſtio 2. An naſci de Virgine verè dicatur de naturâ aſſumpta? De quò, *hic diſt.* 6. *q.* 3.

26. Quæſtio 3. An in Chriſto Domino ſint duæ filiationes? De quò, *hic diſt.* 1. *q.* 17.

27. Quæſtio 4. An concedendum ſit: Chriſtum Dominum bis eſſe natum? De quò, *hic diſt.* 1. *q.* 17.

28. Quæſtio 5. An Chriſtus Dominus ſit Filius naturalis reſpectù utriuſque nativitatis? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 13. *q.* 5.

Quæ-

29. Quæſtio 6. An Chriſtus, ut homo, ſit Filius naturalis, proprius, aut adoptivus? De quó, *tom.* 1. *diſt.* 13. *q.* 5.

30. Quæſtio 7. In quo formalis communicationis idiomatum conſiſtat ratió? De quò, *hic diſt.* 6. *q.* 3.

31. Quæſtio 8. An Filius ſit genitus ex ſubſtantiâ Patris, aut ex nihilo? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 5. *q.* 6.

32. Quæſtio 9. An Chriſtus Dominus dicendus ſit duo propter dualitatem naturæ, aut unus propter unitatem perſonę? De quò, *hic diſt.* 1. *q.* 17.

33. Quæſtio 10. An Chriſtus Dominus ſit verus Filius Immaculatæ Virginis Matris? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 2. *q.* 8.

DE HIS, QUÆ CONVENIUNT NATURÆ humanæ ratione naturæ divinæ.

DISTINCTIONIS NONÆ SYNOPSIS.

Nunquam ſacra Dei Verbum caro deſerit abſens,
Obque id culta pari ſemper honore fuit.

Sic incipit: *Preterea.*
Sic terminat: *Explicatur.*

1. CONNECTITUR hæc diſtinctio cum ſuperiori. In illà egit Magiſter de comparatione divinæ naturæ ad proprietatem naturæ humanæ; ſed in preſenti determinat de huiuſmodi comparatione naturę humanę ad proprietatem naturæ divinę: ergo viciſsim hę diſtinctiones cohęrere videntur.

2. Conſequentia probatur: Omnes ac ſingulę prędicationes, quę hactenùs in litterario orbe de Chriſto Domino extant, certò certiùs ſuum ortum ducere videntur ex comparatione naturę humanę ad proprietatem naturę divinę, & ex comparatione divinę ad proprietatem naturę humanę; ſed Magiſter in ſuperiori diſtinctione egit de loquutionibus prędicationibuſque, quę de Chriſto Domino

ex-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

m ceni verba. quód generatio Filii Dei ſit ſupra cauſam, & rationem, & tempus, & naturam; atque adeò fruſtra currit Magiſter cum Damaſceno in theſis probationem.

21. Reſpondetur negando Conſequentiam. Quia Damaſcenus ſolùm hîc alloquitur de naturâ creatâ, dùm ſuſtinet, generationem Filii Dei ex Patre eſſe ſupra naturam; non verò de naturâ æternâ, ſivè increatâ; cùm hęc ſupra naturam æternam eſſe non valeat; aliter ſupra ſeipſam foret, ut ad ſenſum apparet; quod reverá ex terminis repugnare videtur. Unde Damaſceni teſtimonium in tuto quieſcit pro validâ theſis propugnatione.

22. Oppones ſecundò in poſteriora Damaſceni authoritatis verba: Generatio Chriſti Domini ex Virgine Matre fuit omninò ſimilis aliorum hominum generationi; ſed ſi generatio Chriſti Domini ex Virgine Matre foret ſupra legem conceptionis, iam non ſimilis aliorum hominum generationi non eſſet; eó quòd hæc ſupra conceptionis legem non perficiatur: igitur Damaſceni teſtimonium actum agere videtur, dùm aſſertum ſuadet.

23. Reſpondetur negando Maiorem, & Conſequentiam. Quia conceptio Chriſti Domini ex Virgine Matre non fuit omninò ſimilis aliorum hominum conceptioni. Et quidem; quia licèt fuerit operata propter nos, ſivè propter noſtram ſalutem; & ſecundùm nos, quia natus eſt homo ex muliere, & tempore conceptionis, ſcilicèt, novem menſium; tamen fuit ſupra nos, quia non fuit in tempore, ſed in inſtanti; quia non ex ſemine, ſed ex Spiritu Sancto, & Sanctâ Virgine ſupra conceptionis legem. Verba ſunt Damaſceni in litterâ; ſicque actum agere non videntur, dùm his aſſertum probat Magiſter. Et hæc de ſecundâ, & ultimâ diſtinctionis parte ſatis ſuperque ſint dicta.

QUÆSTIONES.

24. QUÆSTIO 1. An natura divina ſit de Virgine nata? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 2. *q.* 8.

25. Quæſtio 2. An naſci de Virgine verè dicatur de naturâ aſſumpta? De quò, *hic diſt.* 6. *q.* 3.

26. Quæſtio 3. An in Chriſto Domino ſint duæ filiationes? De quò, *hic diſt.* 1. *q.* 17.

27. Quæſtio 4. An concedendum ſit: Chriſtum Dominum bis eſſe natum? De quò, *hic diſt.* 1. *q.* 17.

28. Quæſtio 5. An Chriſtus Dominus ſit Filius naturalis reſpectù utriuſque nativitatis? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 13. *q.* 5.

Quæ-

29. Quæſtio 6. An Chriſtus, ut homo, ſit Filius naturalis, proprius, aut adoptivus? De quó, *tom.* 1. *diſt.* 13. *q.* 5.

30. Quæſtio 7. In quo formalis communicationis idiomatum conſiſtat ratió? De quò, *hic diſt.* 6. *q.* 3.

31. Quæſtio 8. An Filius ſit genitus ex ſubſtantiâ Patris, aut ex nihilo? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 5. *q.* 6.

32. Quæſtio 9. An Chriſtus Dominus dicendus ſit duo propter dualitatem naturæ, aut unus propter unitatem perſonę? De quò, *hic diſt.* 1. *q.* 17.

33. Quæſtio 10. An Chriſtus Dominus ſit verus Filius Immaculatæ Virginis Matris? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 2. *q.* 8.

DE HIS, QUÆ CONVENIUNT NATURÆ humanæ ratione naturæ divinæ.

DISTINCTIONIS NONÆ SYNOPSIS.

Nunquam ſacra Dei Verbum caro deſerit abſens,
Obque id culta pari ſemper honore fuit.

Sic incipit: *Preterea.*
Sic terminat: *Explicatur.*

1. CONNECTITUR hæc diſtinctio cum ſuperiori. In illà egit Magiſter de comparatione divinæ naturæ ad proprietatem naturæ humanæ; ſed in preſenti determinat de huiuſmodi comparatione naturę humanę ad proprietatem naturæ divinę: ergo viciſsim hę diſtinctiones cohęrere videntur.

2. Conſequentia probatur: Omnes ac ſingulę prędicationes, quę hactenùs in litterario orbe de Chriſto Domino extant, certò certiùs ſuum ortum ducere videntur ex comparatione naturę humanę ad proprietatem naturę divinę, & ex comparatione divinę ad proprietatem naturę humanę; ſed Magiſter in ſuperiori diſtinctione egit de loquutionibus prędicationibuſque, quę de Chriſto Domino

ex-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

extant ex comparatione naturę humanæ ad proprietatem divinæ: ergo dùm in præsenti determinat de eisdem loquutionibus ex comparatione divinę naturæ ad proprietatem humanæ, proprium obit Magister connexionis munus.

3. Dividitur præsens distinctio in duas prȩcipuas partes. In quarum primâ percontatur Magister, an Christi Domini humanitas sit latriæ cultu adoranda. In secunda verò, & ultimâ, sententiam communiorem verioremque ullâ ambiguitate, totoque molimento amplectitur.

4. PRO PRIMÆ igitur partis clarâ discussione, en primum pronuntiatum: *Humanitas Christi Domini, adhuc Verbo divino unita, cultu latriæ non est adoranda, iuxta aliquorum sententiam omni prorsùs veritate denudatam.* In cuius probationis gratiam duas recensèt opiniones Magister; sed modò ex solius primę sententiæ assiduâ contemplatione, prȩcipuum, pro hac primâ distinctionis parte, excerpimus fundamentum.

5. Primùm ergò percontatur Magister: *Utrùm natura humana in Christo Domino eodem debeat adorari cultu cum Verbo divino, cui unita extat?* Et respondet Magister in litterâ negativè, ductus non suâ, sed aliorum sententiâ, quam non solùm non probat, verùm omnibus suo calculo mordere pertentat.

6. His præsertim eorum innituntur fundamenta. Primò: Adoratio latriæ est cultus quidam soli Creatori debitus: ergo solùm erit Deus adorandus illo cultu, qui nulli creaturæ sit exhibendus; sed caro Christi Domini, sivè eius sanctissima anima, quanvis divino Verbo unita, est creatura: ergo quia humanitas Christi Domini, adhuc divino Verbo associata, non poterit eodem latriæ adorare cultu.

7. Secundò: Dùm cultus soli Creatori debitus creaturæ adscribitur, haùddubiè idolatria censetur; sed cultus latriæ soli Creatori est debitus: ergo dùm creaturę talis adscribitur cultus, exhibenti in idolatriam deputabitur; sed humanitas Christi Domini, quantumvis divino Verbo unita, est creatura: ergo quia adoratione latrię unà cum Verbo divino adorari non valet.

8. Tertiò: Quia cultus divinitati debitus, & ipsi meritò exhibendus, reverà est cultus in amore, & cordis dilectione, & bonorum corporalium, temporaliumque exhibitione, atque omnimodà reverentià consistens; qui latinè dicitur *pietas*, grȩcè autem *theosebia*, idest, Dei cultus; vel *eusebia*, idest, bonus cultus; sed humanitati Christi Domini, adhuc divinitati unita, non est exhibendus cultus in amore, & cordis dilectione, & bonorum temporalium, corporaliumque exhibitione, atque omnimodâ reverentiâ consistens: ergo quia eâdem adorationis specie, quâ Verbum divinum colitur, non erit Christi Domini humanitas unà cum ipso honoranda.

9. Quartò: Eò quòd Christi Domini humanitas sit creatura supra cunctas alias exaltata, nequit eodem adorari cultu, quo cæteri Sancti honorantur: ergo cùm non possit adorari eâdem cultûs specie, quâ Verbum divinum colitur, sustinent, illam debere honorari aliâ specie cultûs distinctâ, ac Deum omnesque veneramur Sanctos: ergo necessariò Christi Domini humanitas erit honoranda speciali adoratione *dulię*, sivè *hyperdulię*, & quæ ipsi soli debetur: igitur cultu, quo Verbum divinum colitur, nunquam poterit Christi humanitas honorari.

10. Quintò tandem: Quantùmcunque Christi Domini humanitas sit Verbo divino unita, semper est minor deitate, ut claret in Christo Domino, qui in quantùm homo, minor est Patre: ergo minor erit humanitati exhibendus cultus, quàm divinitati, cùm minor minori, & maior maiori semper sit honor præstandus; sed divinitati semper latriæ cultus adscribitur: ergo quia humanitati nunquam poterit hæc adorationis species aptari. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

11. PRO SECUNDÆ verò, & ultimæ distinctionis partis enodatione, en secundum pronuntiatum: *Etsi humanitas Christi Domini, prout à Verbo divino separata, non sit cultu latriæ adoranda; tamen in quantùm ipsi unita, eàdem adorationis cum illo debet specie honorari.* Utramque thematis consuadet patrem Magister, & tanquam veriorem communioremque hanc secundam opinionem aperto pectore nudoque capite plaudit.

12. Primò sic geminam partem indivisè probat Magister, eamque in limine huius capitis accuratè delicat: Humanitas Christi Domini bifariàm adorari valet, tùm propter sanctitatem creatam, tùm propter increatam sibi adiunctam; sivè ratione sui, vel suppositi divini, cui unitur: ergo licèt latriæ cultu non valeat humanitas Christi Domini adorari propter sanctitatem creatam, sivè ratione sui; tamen propter increatam, & divinam sanctitatem, quæ est obiectum formale latrię, aut suppositum divinum, cui unitur, & à quo nunquam separatur humanitas, dignissima censenda est omni latriæ cultu honorari, quo ipsum Verbum adoratur divinum.

13. Secundò probat Magister: Quia si latriæ cultus non foret humani-

manitati Christi Domini, prout Verbo divino unitæ, exhibendus, maximè, quia ad idolatriam adorantem impelleret; sed cultus latriæ sic Christi Domini humanitati exhibitus, non ad idolatriam adorantem impellit; cùm in cultum honoremque divinitatis formaliter tendat, & solùm materialiter in creaturæ venerationem: igitur quòd humanitas Christi Domini, in quantùm Verbo divino unita, cultu latriæ honoretur, in nullam fidei iacturam devenire possumus.

14. Tertiò, unà cùm Damasceno lib. 3. de orthod. fide cap. 8. his dissertis conciunatisque verbis promovet assumptum Magister: *Unus ergò Christus est Deus perfectus, & homo perfectus; quem adoramus cum Patre, & Spiritu Sancto unâ adoratione cum incontaminatâ carne eius. Non inadorabilem carnem dicentes: Adoratur enim in unâ Verbi hypostasi; quæ hypostasis generata est, non creaturæ venerationem præbentes.* En quomodò utramque humanitatis Damascenus adorationem comprehendit: ergo licèt humanitati Christi Domini, ut à Verbo divino deiugatæ, non fit exhibendus cultus latriæ; tamen in eâdem Verbi hypostasi, unâ adoratione cum Patre, & Spiritu Sancto est honoranda.

15. Quartò, in uberiorem probationem cum ipso Damasceno sic pergit Magister in litterâ: *Non ergò ut nudam carnem adoramus humanitatem, sed ut unitam deitati in unam hypostasin Dei Verbi duabus reductis naturis. Timeo carbonem tangere propter ligno copulatum ignem. Adoro Christi Dei mei simul utramque naturam propter carni unitam deitatem. Non enim quartam appono personam in Trinitate; sed unam personam confiteor Verbi, & carnis eius.* Quid expressiùs? ergo omni periculo procul fugato, eadem Christi Domini humanitas rectè cultu latriæ adoratur, non quidem ratione sui, sed suppositi, quippé, in quantùm à Verbo divino in suppositi unitatem est assumpta, & ab eà nunquam separatur.

16. Sed oppones in superiorem Damasceni authoritatem: Unicuique divinarum personarum una per se adscribenda est adoratio: ergo si ad ingeminationem obiecti necessariò consequitur actûs multiplicatio non poterit Christus Dominus unà cum Patre, & Spiritu Sancto, eò quòd realiter distinguantur, unà adoratione honorari: igitur Damasceni dictum in suâ non manet classe.

17. Respondetur negando Consequentiam. Quia realis divinarum personarum distinctio impedire non valet, quòd uno eodemque simul omnes venerentur personæ latriæ cultu; cùm idem sit omnium formale adorationis obiectum pro cultu omnibus exhibendo; quemadmodùm & ipsæ divinæ personæ unà dilectione diliguntur, eò quòd una in eis summa moretur bonitas, etsi realiter discriminentur; atque

atqueadeo tela ista in Damascenum evitamus amictu.

18. Quintò, alijs etiam Augustini testimonijs, & præsertim his ex Serm. 58. de Verbis Domini, fideliter decerptis, præmunit assumptum Magister. Sic alloquitur: *Ego Dominicam carnem, imò perfectam in Christo humanitatem, ideò adoro, quòd à divinitate susceptæ, & deitati unita est; ut non alium, & alium; sed unum eundemque Deum, & hominem Filium Dei esse confitear*; sed Divus Augustinus non dividit adorationem humanitatis Christi Domini à Verbo divino susceptæ, eique unitæ, ab ipsà divinitate; imò unum eundemque Deum, & hominem Filium Dei esse confitetur: ergo quia una eademque adoratio humanitati Christi Domini, simulque divinitati exhibenda erit.

19. Sextò, idipsum valdè expendunt hæc alia Augustini verba, quæ in exemplum assumpsit Magister in litterâ: *Denique si hominem separaveris à Deo, illi nunquam credo, nec servio, velut si quis purpuram, vel diadema regale iacens inveniat; nunquid ea conabitur adorare? Cùm verò eis Rex fuerit indutus, periculum mortis incurrit, si ea cum rege adorare quis contempserit.* Ergo quanvis humanitas Christi Domini, ut separata à divinitate, non possit cultu latriæ coli; tamen quantùm divinitati unita, sivè prout unum Filium Deum verum, & hominem verum simul cum ipsà constituit, ita uno eodemque latriæ cultu assiduè venerari debet, quòd si eam quis contempserit, æternaliter morietur.

20. Septimò tandem, aliud subiungit Magister Augustini testimonium venustè illustrantis illud Psal. 88. *Adorate scabellum pedum eius, quoniam sanctum est.* Hæc sunt modò illius verba: *Suscepit enim Verbum de terrâ terram; quia caro de terrâ est, & de carne Mariæ carnem accepit. Hæc sine impietate à Verbo Dei assumpta adoratur à nobis; quia nemo carnem eius manducat, nisi priùs adoret; sed qui adorat, non terram intuetur; sed illum potiùs, cuius scabellum est, propter quem adorat*: ergo si qui carnem Christi Domini manducat, illam priùs adorat, & qui adorat, non carnem intuetur, sed Deum potiùs, cuius scabellum est, propter quem adorat, non incongruè colligitur, eadem fore adoratione honorandam humanitatem Christi Domini ac Verbum ipsum divinum, cui arctâ alligatur compage.

21. Sed dices in Divi Augustini verba: Si Christi Domini humanitas eodem latriæ cultu una cum eius divinitate coleretur, plùs Christus Dominus foret venerandus, quàm aliæ divinæ personæ; sed hoc in rectam catholicamque illationem devenire non licet: ergo quia eodem cultu ac divinitas non est honoranda Christi Domini huma-

humanitas. Maior probatur ex Magistri doctrinâ. In Christo Domino adoratur divinitas, simulque humanitas; sed in aliis personis solùm divinitas, & non humanitas adoratur: ergo plùs Christus Dominus adorandus foret, quàm aliæ divinæ personæ, si humanitati Christi Domini latrię cultus exhibendus esset.

22. Respondetur negando Maiorem ipsiusque probationem. Quia Christus Dominus non plùs honorari debet, quàm Pater, & Spiritus Sanctus; imò nec Verbum divinum magis post Incarnationem, ac ante illam venerari. Quia, cùm adoratio solùm dignitatem maiestatemque respiciat; hæcque ex unione naturæ humanæ cum divino non accreverit Verbo, non poterit maiori intensiorique cultu Christus Dominus honorari ac aliæ divinæ venerantur personæ; sed solùm extensivè, ut fert communis aliquorum animus. Et hæc de secundâ, & ultimâ distinctionis parte satis sint dicta.

QUÆSTIONES.

23. QUÆSTIO 1. Quid, & quotuplex sit adoratio; & an virtus latrię sit theologica? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. *art.* 1. Chalvet *tom.* 9. *lib.* 1. *q.* 8. *cap.* 3. *& seqq.* Candidus *in disquis. tom.* 1. *disquis.* 7. Nicolai *in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. *art.* 1. *&* 2. Rayner de Pisis *verb. adoratio cap.* 1. *& seqq. pag.* 45. Camerarius *tom.* 3. *q.* 25. *art.* 1. Lumbier *q.* 39. *art.* 4.

24. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 9. *q. unic.* Poncius *tract.* 11. *disp.* 39. *q.* 6. Mastrius *tom.* 3. *disp.* 2. *q.* 9. *art.* 1. *&* 2. Gallus *in* 3. *dist.* 9. *q. unic. art.* 1. *&* 2. Delgadillo *de adorat. cap.* 1. *dub.* 1. *& seqq.* Vetuveis *lib.* 6. *cap.* 1. *art.* 1. *&. seqq.* Herincx *p.* 4. *disp.* 3. *q.* 1. Aquila *in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 9. *q. unic.* Castillent. *in Polyanth. Scraph. verb. adoratio, num.* 1. *& seqq.*

25. Ex Scholâ Eximia Suarez *in* 2. 2. *disp.* 51. *sect.* 1. Lugo *disp.* 23. *sect.* 2. Aranda *lib.* 5. *disp.* 8. *sect.* 1. Bernal *disp.* 62. *sect.* 1. Arriaga *disp.* 51. *sect.* 1. *& seqq.* Palao *tract.* 8. *disp.* 1. *punct.* 1. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 4. *q.* 3. *sect.* 1. §. 1. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 25. *sect.* 1. Carleton *tom.* 2. *disp.* 61. *sect.* 1. Munieſſa *disp.* 19. *sect.* 1. *&* 2. Oxea *disp.* 2. *de charit. sect.* 4. Mart. Perez *disp.* 37. *sect.* 1. *& seqq.* Azor 1. *p. lib.* 9. *cap.* 5. *q.* 4.

26. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 9. *art.* 2. *q.* 4. Alensis 3. *p. q.* 10. *memb.* 1. *art.* 1. §. 2. Eustach. á S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 12. *q.* 8. Diana *p.* 9. *tract.* 4. *resol.* 2. Bonacina *tom.* 2. *disp.* 3. *punct.* 1. Caspensis *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 15. *sect.* 1. Baldius *lib.* 2. *quæsit.* 4. *q.* 4. *difficult.* 1. *& seqq.* Estius *in* 3. *dist.* 9. §. 1. *& seqq.*

Quæ-

27. Quæstio 2. Quænam sint adorationis species exhibendæ Deo Virgini Matri, Sanctisque omnibus? De quò, *hic q.* 1. 3. *& 6.*

28. Quæstio 3. An Christus Dominus sit adorandus adoratione latriâ? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 25. *art.* 1. *& 2. & in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. *art.* 5. Chalvet *tom.* 9. *lib.* 1. *q.* 8. *cap.* 3. Camerarius *tom.* 3. *q.* 25. *art.* 1. Nicolai *in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. *art.* 5. Rayner de Pisis *verb. adoratio, cap.* 1. *& seqq.* Lumbier *de Incarn. q.* 39. *art.* 1. *& seqq.*

29. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 9. *q. unic.* Mastrius *tom.* 3. *disp.* 2. *q.* 9. *art.* 1. *&* 2. Bellutus *disp.* 15. *q.* 2. Poncius *tract.* 11. *disp.* 39. *q.* 6. Boyvin *p.* 2. *cap.* 13. *q.* 1. Gallus *in* 3. *dist.* 9. *q. unic. art.* 1. *&* 2. Delgadillo *de adorat. cap.* 3. *dub.* 1. *& seqq.* Herincx *p.* 4. *disp.* 3. *q.* 1. Castillent. *in Polyant. Seraph. verb. adoratio, num.* 2. *& seqq.* Pitygian. *in* 3. *dist.* 9. *art.* 1. *& seqq.*

30. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.* 1. *in* 3. *p. disp.* 53. *sect.* 1. Carleton *tom.* 2. *disp.* 61. *sect.* 2. Aranda *lib.* 5. *disp.* 8. *sect.* 2. Aldrete *disp.* 87. *sect.* 2. Bernal *disp.* 69. *sect.* 1. Lugo *disp.* 34. *sect.* 1. *& seqq.* Palao *p.* 2. *tract.* 8. *disp.* 1. *punct.* 2. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 25. *sect.* 3. *& seqq.* Munieſſa *disp.* 19. *sect.* 4. Fagundez *tom.* 1. *lib.* 1. *cap.* 32. *num.* 26.

31. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 9. *art.* 1. *q.* 1. Alens. 3. *p. q.* 10. *memb.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Aureolus *in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. Gabriel *in* 3. *dist.* 9. *art.* 1. Bonæspei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp. ult. dub.* 1. Caspens. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 15. *sect.* 3. Estius *in* 3. *dist.* 9. §. 1. Baudun. *tract.* 1. *q.* 25. *art.* 1. Eustach. á S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 12. *q.* 8. Bonacina *tom.* 2. *disp.* 3. *punct.* 1. *& seqq.*

32. Quæstio 4. An humanitas Christi Domini præcisa divinitate sit adoranda adoratione latriâ? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 27. *art.* 2. *& in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. *art.* 1. *&* 2. Camerarius *tom.* 3. *q.* 25. *art.* 2. Lumbier *q.* 39. *art.* 4. Nicolai *in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. *art.* 5. Chalvet *tom.* 9. *lib.* 1. *q.* 8. *cap.* 3. *& seqq.*

33. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 9. *q. unic.* Poncius *tract.* 11. *disp.* 39. *q.* 6. *& in* 3. *Comment. dist.* 9. *num.* 56. Delgadillo *de adorat. cap.* 3. *dub.* 1. *& seqq.* Boyvin *p.* 2. *cap.* 13. *q.* 1. *&* 2. Herincx 4. *p. disp.* 3. *q.* 1. Castillent. *in Polianth. Seraph. verb. adoratio, num.* 2. *& seqq.* Pitygian *in* 3. *dist.* 9. *art.* 1. *& seqq.* Mastrius *tom.* 3. *disp.* 2. *q.* 9. *art.* 1. *&* 2.

34. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3. *p. disp.* 54. *sect.* 2. Lugo *disp.* 35. *sect.* 3. Arriaga *disp.* 53. *sect.* 5. *subsect.* 2. Aldrete *disp.* 48. *sect.* 2. Arandæ *de Incarn. lib.* 5. *disp.* 8. *sect.* 2. §. 2. Vazq. *in* 3. *p. disp.* 96. *cap.* 1. *& seqq.* Bernal *disp.* 69. *sect.* 2. Mart. Perez *disp.* 38. *sect.* 4. Munieſſa *disp.* 19.

sect. 7. Carleton *tom.* 2. *disp.* 61. *sect.* 2. Palao *p.* 2. *tract.* 8. *disp.* 1. *punct.* 2. *& seqq.* Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 25. *sect.* 3. *& seqq.*

35. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 9. *art.* 1. *q.* 1. Estius *in* 3. *dist.* 9. §. 1. *& seqq.* Bonacina *de Incarn. disp.* 3. *punct.* 1. *& seqq.* Caspensis *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 15. *sect.* 3. Bonæspei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp. ult. dub.* 1. *& seqq.* Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 12. *q.* 8. Alensis. 3. *p. q.* 10. *memb.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Aureolus *in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Gabriel *in* 3. *dist.* 9. *q.* 1.

36. Quæstio 5. An Beata Virgo Maria propter dignitatem Matris Christi Domini possit adorari adoratione latriâ? De quò, *hic q.* 7.

37. Quæstio 6. An, & quâ adoratione imagines Christi Domini Virginis Matris, omniumque Sanctorum, necnon sanctissimæ Crucis sint adorandæ? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 25. *art.* 3. Camerarius *tom.* 3. *q.* 25. *art.* 3. Nicolai *in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. *art.* 6. Capisuccus *controv.* 26. *q.* 2. Chalvet *tom.* 9. *lib.* 1. *q.* 8. *cap.* 3. *& seqq.* Rayner de Pisis *verb. adoratio, cap.* 1. *& seqq. pag.* 45.

38. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 9. *q. unic.* Macedo *schol.* 19. *cap.* 13. Poncius *tract.* 11. *disp.* 39. *q.* 11. Boyvin *p.* 2. *cap.* 13. *q.* 2. Mastrius *tom.* 3. *disp.* 2. *q.* 10. *art.* 1. Faber *in* 3. *disp.* 22. *cap.* 6. Gallus *in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. *cap.* 1. *& seqq.* Delgadillo *de adorat. cap.* 5. *dub.* 1. *& seqq.* Herincx *p.* 4. *disp.* 3. *q.* 4. Vetuveis *lib.* 7. *cap.* 4. *art.* 1. Lauræa *disp.* 16 *art.* 6. *num.* 115.

39. Ex Scholâ Eximia Suarez 3 *p. q.* 25. *disp.* 54. *sect.* 1. *& seqq. & lib.* 2. *contra Regem Angliæ cap.* 14. Arriaga *disp.* 56. *per totam* Amicus *disp.* 32. *sect.* 3. Aranda *lib.* 5. *disp.* 8. *sect.* 4. Lugo *disp.* 36. *sect.* 3. Mart. Perez *disp.* 38. *sect.* 8. Palao *p.* 2. *tract.* 8. *disp.* 1. *punct.* 4. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 25. *sect.* 7. Carleton *tom.* 2. *disp.* 61. *sect.* 2. Fagund. *tom.* 1. *lib.* 1. *cap.* 32. *num.* 12. Muniessa *disp.* 19. *sect.* 9. *& seqq.* Pallavicinus *in hist. Trident. p.* 2. *lib.* 11. *cap.* 5.

40. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 9. *art.* 1. *q.* 1. *& seqq.* Caspens. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 15. *sect.* 6. Eustach. á S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 12. *q.* 9. Bonæspei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp. ult. dub.* 3. Estius *in* 3. *dist.* 9. §. 4. Lorca *disp.* 95. *cap.* 1. *& seqq.* Bonacin. *de Incarn. disp.* 3. *punct.* 1. *& seqq.* Baudun. *tract.* 1. *q.* 25. *art.* 1. *& seqq.* Bassæus *verb. adoratio, num.* 1. *& seqq.* Alens. 3. *p. q.* 10. *memb.* 1. *art.* 1. *& seqq.*

41. Quæstio 7. An Beata Virgo Maria debeat adorari adoratione hyperdulià, medium tenente inter latriam, & duliam? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. *art.* 7. Camerarius *tom.* 3. *q.* 25. *art.* 5. Chalvet *tom.* 9. *lib.* 1. *q.* 8. *cap.* 3. *& seqq.* Rayner de Pisis *verb.*

verb. adoratio cap. 1. *& seqq. à pag.* 45. *& seqq.* Capisuccus *controv.* 26. *q.* 2. *& seqq.* Nicolai *in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. *art.* 7.

42. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 9. *q. unic.* Macedo *tom. singul. collat.* 7. *diff.* 1. Poncius *tract.* 11. *disp.* 39. *q.* 9. Boyvin 2. *p. cap.* 13. *q.* 4. Mastrius *tom.* 3. *disp.* 2. *q.* 9. *art.* 1. *& 2.* Bellutus *disp.* 15. *q.* 2. Gallus *in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. *cap.* 1. *& seqq.* Delgadillo *de adorat. cap.* 4. *dub.* 2. Laurea *disp.* 29. *art.* 9. *num.* 222. Herincx *p.* 4. *disp.* 3. *q.* 1. Vetuveis *lib.* 6. *cap.* 2. *art.* 3.

43. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3. *p. tom.* 2. *disp.* 18. *sect.* 4. *& lib.* 2. *contra Reg. Angliæ cap.* 7. Aranda *lib.* 5. *disp.* 8. *sect.* 3. Rhodés *tract.* 8. *disp. uninc. q.* 6. *sect.* 2. §. 1. *& seqq.* Palao *p.* 2. *tract.* 8. *disp.* 1. *punct.* 3. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 25. *sect.* 6. Carleton *tom.* 2. *disp.* 61. *sect.* 2. Muniessa *disp.* 19. *sect.* 8. Honorat. Fabri *tom.* 1. *in Epist.* 9. *not.* 1. Garau *in sua Deiparà, triumph.* 9. §. 2.

44. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 9. *art.* 1. *q.* 1. *& seqq.* Bonæspei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp. ult. dub.* 2. Caspens. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 15. *sect.* 4. Baldius *lib.* 2. *quæst.* 4. *q.* 4. *difficult.* 1. *& seqq.* Bassæus *verb. adoratio, à num.* 1. *& seqq.* Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 12. *q.* 8. Bonacina *de Incarn. disp.* 3. *de adorat. punct.* 1. *& seqq.* Estius *in* 3. *dist.* 9. §. 1. *& seqq.*

45. Quæstio 8. An, & quomodo SS. D. N. Clemens XI. Pontifex Maximus sit adorandus? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.* 84. *art.* 5. *& in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. *art.* 10. *& q.* 2. *art.* 5. Raphael de la Torre 2. 2. *tom.* 2. *q.* 84. *art.* 5. *disp.* 5. *num.* 26. Ioan. Uvigers *tract.* 8. *cap.* 3. *dub.* 1. Nicolai *in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. *art.* 10. *& q.* 2. *art.* 5.

46. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 9. *q. unic.* Macedo *tom.* 3. *singul. collat.* 7. *diff.* 3. *sect.* 4. Delgadillo *de adorat. cap.* 6. *dub.* 5. *& ult.* Corduba *lib.* 1. *q.* 1. *dub.* 6. Castillentus *in Polyanth. Seraph. verb. adoratio num.* 7. *& seqq.*

47. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3. *p. q.* 25. *disp.* 54. *sect.* 1. *& seqq.* Lugo *disp.* 37. *sect.* 1. Lessius *de iust. lib.* 2. *cap.* 37. *dub.* 1. Tanner. *tom.* 3. *disp.* 5. *q.* 2. *dub.* 1. Vazquez *tom.* 1. *in* 3. *p. disp.* 8. *cap.* 10. Palao *tom.* 2. *tract.* 8. *disp.* 3. Lorinus *in Act. Apost. cap.* 10. *vers.* 25. Raynaud. *in Monast. Pontific. subnotat.* 3. *fruct.* 1. Mart. Perez *disp.* 38. *sect.* 10. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 25. *sect.* 12. Cornel. à Lapide *in Isaiam, cap.* 49. *vers.* 23.

48. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 9. *q.* 1. *& seqq.* Caramuel *in Hierarch. Ecclesiast. lib.* 1. *disp.* 60. *num.* 680. Diana *tom.* 9. *tract.* 4. *resol.* 2. Ioseph. Stephanus *lib. de Oscul. Pontific. cap.* 19. Anton. Mazaro-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

zaronius *tract. de adorat. Pontific. cap.* 1. Machado *tom.* 2. *lib.* 4. *p.* 7. *tract.* 4. *docum.* 18. Leander *tom.* 6. *tract.* 7. *de adorat. disp.* 6. Barbosa *de Iure Eccles. lib.* 1. *cap.* 2.

49. Quæstio 9. An Summus Pontifex, ut Vicarius Christi Domini, possit cultu latriæ adorari? De quò, *hic q.* 8.

50. Quæstio 10. An licitum sit præter genuflexionem, & pedum oscula tionem, adorare Pontificem pectoris tunsione? De quò, *hic q.* 8.

51. Quæstio 11. An eâdem adoratione at tingatur imago, & res adorata? De quó, *hic q.* 1. & 6.

52. Quæstio 12. An usus sacrarum imaginum, earumque adoratio sit vetustissimus, aut de novo per Tridentinum introductus? De quò, *hic q.* 6.

53. Quæstio 13. An creaturæ irrationales possint absque idolatriá adorari? De quó, *hic q.* 8.

54. Quæstio 14. An imago Sancti non Canonicati posi in Altari debitè, ac licitè locari? De quò *hic q.* 6.

55. Quæstio 15. An liceat Episcopo approbare, exponereque venerationi publicæ novas reliquias, quanvis non sint alicui us Sancti Canonicati? De quò, *hic q.* 6.

56. Quæstio 16. An solius Episcopi sit approbatio reliquiarum Sancti Canonicati? De quò, *hic q.* 6.

57. Quæstio 17. An miraculorum examen solitariè ad Ordinarios pertineat? De quò, *hic q.* 6.

DE

DE HIS, QUÆ CONVENIUNT SUPPOSITO divino ratione naturæ humanæ.

DISTINCTIONIS DECIMÆ SYNOPSIS.

Quod Christo nomen personæ convenit, hoc fit Ipsius haud hominis, sed ratione Dei.

Sic incipit: *Solet etiam.*
Sic terminat: *Personaliter uniretur.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de comparatione naturæ humanæ ad proprietatem naturæ divinæ; sed in præsenti determinat de communicatione idiomatum in comparatione ad personam divinam: igitur in connexionis munere istæc abnormes non censentur distinctiones.

2. Consequentia probatur: Communicatio idiomatum, in comparatione ad personam divinam, necessarió oritur ex divinę naturæ ad proprietatem naturæ humanæ comparatione unà cum ipsius naturæ humanę ad divinæ naturæ proprietatem assimilatione; sed Magister in superiori distinctioni egit de comparatione naturæ humanæ ad divinæ naturæ proprietatem, postquàm de assimilatione naturæ divinæ ad humanæ naturæ proprietatem determinarat: ergo dùm in præsenti de communicatione idiomatum in comparatione ad personam divinam agit Magister, iura connexionis sine cunctatione delibata commendat.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primà validè statuit Magister, Christum Dominum, in quantùm hominem, nec rem, nec nomen posse sortiri personæ. In secundâ verò declarat, Christum Dominum non Filium adoptivum, sed naturalem dici debere. In tertiâ autem, & ultimâ ostendit parte, qualiter Christus Dominus, secundùm quòd homo, prædestinatus dicatur.

4. PRO PRIMÆ igitur partis clarâ detectione, primum ponitur

zaronius *tract. de adorat. Pontific. cap.* 1. Machado *tom.* 2. *lib.* 4. *p.* 7. *tract.* 4. *docum.* 18. Leander *tom.* 6. *tract.* 7. *de adorat. disp.* 6. Barbosa *de Iure Eccles. lib.* 1. *cap.* 2.

49. Quæstio 9. An Summus Pontifex, ut Vicarius Christi Domini, possit cultu latriæ adorari? De quò, *hic q.* 8.

50. Quæstio 10. An licitum sit præter genuflexionem, & pedum oscula tionem, adorare Pontificem pectoris tunsione? De quò, *hic q.* 8.

51. Quæstio 11. An eâdem adoratione at tingatur imago, & res adorata? De quó, *hic q.* 1. & 6.

52. Quæstio 12. An usus sacrarum imaginum, earumque adoratio sit vetustissimus, aut de novo per Tridentinum introductus? De quò, *hic q.* 6.

53. Quæstio 13. An creaturæ irrationales possint absque idolatriá adorari? De quó, *hic q.* 8.

54. Quæstio 14. An imago Sancti non Canonicati posi in Altari debitè, ac licitè locari? De quò *hic q.* 6.

55. Quæstio 15. An liceat Episcopo approbare, exponereque venerationi publicæ novas reliquias, quanvis non sint alicui us Sancti Canonicati? De quò, *hic q.* 6.

56. Quæstio 16. An solius Episcopi sit approbatio reliquiarum Sancti Canonicati? De quò, *hic q.* 6.

57. Quæstio 17. An miraculorum examen solitariè ad Ordinarios pertineat? De quò, *hic q.* 6.

DE

DE HIS, QUÆ CONVENIUNT SUPPOSITO divino ratione naturæ humanæ.

DISTINCTIONIS DECIMÆ SYNOPSIS.

Quod Christo nomen personæ convenit, hoc fit Ipsius haud hominis, sed ratione Dei.

Sic incipit: *Solet etiam.*
Sic terminat: *Personaliter uniretur.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de comparatione naturæ humanæ ad proprietatem naturæ divinæ; sed in præsenti determinat de communicatione idiomatum in comparatione ad personam divinam: igitur in connexionis munere istæc abnormes non censentur distinctiones.

2. Consequentia probatur: Communicatio idiomatum, in comparatione ad personam divinam, necessarió oritur ex divinę naturæ ad proprietatem naturæ humanæ comparatione unà cum ipsius naturæ humanę ad divinæ naturæ proprietatem assimilatione; sed Magister in superiori distinctioni egit de comparatione naturæ humanæ ad divinæ naturæ proprietatem, postquàm de assimilatione naturæ divinæ ad humanæ naturæ proprietatem determinarat: ergo dùm in præsenti de communicatione idiomatum in comparatione ad personam divinam agit Magister, iura connexionis sine cunctatione delibata commendat.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primà validè statuit Magister, Christum Dominum, in quantùm hominem, nec rem, nec nomen posse sortiri personæ. In secundâ verò declarat, Christum Dominum non Filium adoptivum, sed naturalem dici debere. In tertiâ autem, & ultimâ ostendit parte, qualiter Christus Dominus, secundùm quòd homo, prædestinatus dicatur.

4. PRO PRIMÆ igitur partis clarâ detectione, primum ponitur

tur assertum : *Christus Dominus, secundùm homo, non est persona, etsi humanæ naturæ sit individua substantia, quatenùs homo.* Quod utique confuadere tentat Magister ex cuiusdam gravissimi dubij affectata solutione.

5. Sic sedulò inquirit Magister in litterâ : *An Christus Dominus, secundùm quòd homo, sit persona, vel etiam sit aliquid?* Pro utraque parte nervosè arguit Magister, & dùm illarum adaggerat fundamenta, more suo decretorio, ea ad unguem librat.

6. Primò sic in affirmantis partis defensionem urget in textùs litterâ Magister: Christus Dominus, in quantùm homo, est aliquid: ergo aut substantia, aut aliquid à substantiâ diversum; sed non est aliud à substantiâ diversum: ergo est substantia; sed non irrationalis substantia: ergo rationalis. Modò sic; sed omnis rationalis substantia est persona, benè pensitatà definitione personæ, quippè, rationalis naturæ individua substantia: igitur Christus Dominus, secundùm quòd homo, est persona.

7. Secundò, in negatis partis subsidium, sivè in oppositum arguit Magister, in litterâ : Si Christus Dominus, quatenùs homo, foret persona, reverà in Trinitate esset tertia, & non alia persona; sed tertia Trinitatis persona est Deus: ergo si Christus Dominus, in quantùm homo, foret persona, necessario, secundùm quòd homo, esset Deus; sed consequens exorbitat à veritate : igitur & illud ex quo deducitur; ac proinde Christus Dominus, quatenus homo, non est persona.

8. Huic instantiæ respondet Magister, nunquàm fore concedendum Christum Dominum, in quantùm hominem, esse personam; quia tunc Verbum divinum non naturam, sed personam sibi arrogasse videretur; quod procul à verò ab omnibus Orthodoxis censetur. Unde non est dicendus Christus Dominus persona, secundùm quòd homo, nisi forsan propositio illa, *secundùm*, unitatem personæ denotaret expresè.

9. Quamobrem animadvertit Magister in litterâ, ly *secundùm*, multiplici acceptione potiri. Quandòque enim exprimit conditionem, vel proprietatem divinæ, aut humanæ naturæ. Quandòque unitatem personæ. Quandóque habitum. Et quandòque causam. Quapropter his verbis finem animadversioni imponit Magister. *Cuius distinctionis rationem diligenter Lector animadvertat, atque in sinu memoriæ recondat, ne eius confundantur sensus, cùm de Christo sermo occurrerit.*

10. Tertiò Magister, iam vim oppositæ instantiæ bis magnà dexteritate detergit. Primò; quia hæc illatio : Christus Dominus, in quantùm homo, est substantia rationalis : ergo est persona, non tenet : Mam anima est rationalis substantia : ergo est persona, non sequitur. Quia persona, ex suâ ethymologicà ratione, dicitur quasi res per se sonans, & non alij rei coniuncta; quod de naturâ humanâ à Verbo divino assumptà, sivè de Christi Domini humanitate summum ac turpe foret divulgare nefas.

11. Secundò, etiam præfatum argumentum impigrè deterit Magister. Nam quòd Christus Dominus, in quantùm homo, sit persona, quia eius vulgaris diffinitio id sonare videtur, nempè, rationalis naturę individua substantia, nihil evincit; quia, etsi illa personæ descriptio aliis congruat personis, non verò divinis, cùm pro ipsis excogitata non sit. Unde, quanvis omnis individua substantia rationalis naturę sit persona, hàc meditatà descriptione; tamen natura humana à Verbo divino assumpta expers huius muneris arbitratur, estò individua substantia rationalis naturæ ab omnibus commendetur; cùm à Verbo divino in unitatem personæ, extra omnem aleam, sit accepta; sicque Christus Dominus, secundùm quòd homo, non est persona.

12. Verùm in hanc geminam solutionem rursùs sic apponit Magister : Christus Dominus, in quantùm homo, est prędestinatus, ut sit Filius Dei; sed in quantùm Christus Dominus est Filius Dei, est persona : igitur in quantùm est homo, est persona.

13. Respondet tamen Magister in litterà, prędatam instantiam valdè posse sub æquivoco laborare, si eius termini profundè, studiosâque mente non agitantur. Nam ly *in quantùm*, si cum reduplicatione accipiatur, valet cadere, vel super prædestinationem, aut super filiationem. Si super prædestinationem, assumptum tenet, sed instantia non valet : Si super filiationem, instantia subsistit, sed assumptum corruit. Quamobrem, Christus Dominus, secundùm homo, nec rem, uec nomen personę sortiri valet; quia non quò homo est, eò Filius Dei est, sed solùm per gratiam, cùm id per eam acceperit. Et hæc de primà distinctionis parte sufficiant.

14. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis ostensione secundum præfigitur assertum: *Christus Dominus, adhuc secundùm homo, nequit dici Filius Dei adoptivus, sed naturalis.* Etiam, ex unius quæsiti pera cutà solutione, apprimè, thematis fundamentum concinnabat Magister in litterà.

15. Sic edocendi avidus percontatur Magister in textu: *An Christus Dominus, in quantùm homo, sit Filius Dei adoptivus?* Et respondet

Magister, Christum Dominum non esse Filium adoptivum, sed naturalem. Non enim Christus Dominus sic dicitur Filius naturâ, quemadmodum dicitur Deus naturâ divinitatis; cùm solùm divinitatis munere dicatur Deus, & Filius ratione naturalis nativitatis, & originis.

16. Quòd ergo Christus Dominus non sit Dei Filius adoptivus, sed naturalis, rationum pondere, & gravissimis Patrum authoritatibus, sic primò conatur suadere Magister: Ille dicitur filius adoptivus, qui priùs non fuit filius patris, & postmodùm in filium ipsius adoptatus est; quemadmodùm homines, qui cùm essent filij iræ, per gratiam postea facti sunt filij Dei; sed Christus Dominus, in quantùm homo, semper fuit Filius Dei: ergo in quantùm homo, non est Filius adoptivus, sed naturalis.

17. Secundò probat assumptum Magister his Augustini verbis lib. de fide ad Petrum cap. 2. *Ille, scilicet Deus, factus est naturaliter hominis Filius, qui est naturaliter Filius Unigenitus Dei Patris*; sed ex eo quòd Christus Dominus sit factus naturaliter hominis Filius, qui erat naturaliter Filius Unigenitus Dei Patris, reverà non est Filius adoptivus secundùm quòd homo, sed naturalis: ergo.

18. Tertiò, ex ipso Augustino in Ioan. tract. 28. cap. 9. sic ampliùs roborat intentum Magister: *Non sumus filij gratia, non naturâ: Unigenitus autem naturâ, non gratiâ adoptionis*; sed quo pacto homines non naturâ, sed adoptionis gratiâ sunt Filij Dei; Unigenitus verò non gratiâ adoptionis, sed naturâ est Dei Filius, Christus Dominus, in quantùm homo, est Filius naturalis, & non adoptivus ergo.

19. Quartò cum Hieronymo sup. Epist. ad Ephes. idipsum in hanc firmat formam Magister: *Ille quidem naturâ Filius est; nos verò adoptione: Ille nunquàm non fuit Filius; nos antequàm essemus prædestinati sumus, & tunc spiritum adoptionis accepimus, quandò credidimus in Filium Dei.* Ergo si Christus Dominus naturâ Filius est, & nos adoptione: Ille verò nunquàm non fuit Filius; nos autem antequàm essemus, prædestinati sumus, & tunc spiritum adoptionis accepimus, non incongruè colligitur, esse Filium Dei naturalem, & non adoptivum.

20. Quintò, ex Hilario novum asserto adijcit robur Magister. Sic lib. 3. de Trinit. affatur Hilarius: *Non solo nomine contestatus est se esse Filium Dei, sed etiam proprietate: Nos sumus filij Dei, sed non talis hic Filius. Hic enim verus, & proprius est Filius origine, non adoptione; veritate, non nuncupatione; nativitate, non creatione*; sed ex his Hilarij verbis clarissimè constat, Christum Dominum non solùm nomine, & proprietate, verùm origine, veritate, & nativitate esse Filium Dei; secùs

secùs adoptione, nuncupatione aut creatione; homines verò esse filios Dei nomine, proprietate, adoptione, nuncupatione, creationeque: ergo.

21. Sextò tandem Ambrosius, dùm lib. 1. de fide, cap. 9. hæc in litterâ scribit, certò certiùs in ære Magistri est: *Christus Filius est non per adoptionem, sed per naturam; sed per adoptionem nos filij dicimur, ille per veritatem naturæ est*: ergo si Christus Dominus non per adoptionem, sed per naturam est Filius Dei; nosque per adoptionem tantùm filij Dei dicimur, quis ibit inficias, Christum Dominum esse Filium naturalem, & non adoptivum Dei.

22. Sed oppones ex Magistro in litterâ: Christus Dominus est Filius Dei naturâ, & Virginis Matris gratiâ; sed esse Filium Dei per gratiam, est esse Filium Dei adoptione: igitur Christus Dominus, in quantùm homo, erit Filius Dei adoptivus, & non naturalis.

23. Respondetur, Christum Dominum esse Filium Virginis Matris simul per naturam, & gratiam unionis, iuxta Augustini pronuntiatum nuper appositum: *Factus est naturaliter hominis Filius, qui est naturaliter Filius Unigenitus Dei Patris*, quin ex eo sequatur, esse Filium adoptivum; quia etsi sit Filius gratiâ, non gratiâ adoptionis, sed unionis gratiâ; quod Patrum authoritates hîc in litterâ productæ confertim iam discussum ostendunt.

24. Instabis: Non benè consonant, quòd Christus Dominus sit simul Filius Virginis naturâ, & gratiâ. Et quidem; quia quod est naturale, non est gratuitum; & quod est gratuitum, non est naturale: ergo si Christus Dominus est Filius Virginis naturâ, non poterit esse Filius gratiâ, & è contra; ac proindè præsens abest, dùm hæc profert Magister.

25. Respondetur ex Magistro, gratiam unionis, & naturam rectè posse de ipsâ enuntiari re per comparationem ad diversa. Nam Christus Dominus, secundùm quòd homo, est Filius naturalis Virginis Matris, cùm sit Filius origine, & nativitate; at, in quantùm Deus, est Filius Virginis, non naturâ, nec adoptione, sed gratiâ unionis, quæ cum filiatione naturali non pugnat; atqueadeò Magister non præsens abest, dùm hæc scribit.

26. Iterùm in Magistrum urges: Nos dicimur, ex Magistro, filij adoptivi, quia cùm nati fuerimus iræ filij, per gratiam facti sumus filij Dei: ergo si hæc Magistri doctrina in tuto quiesceret, reverâ nec Angeli boni, nec homo in statu innocentiæ forent adoptivi filij, nec in Regno Dei fortem, aut partem haberent, eò quòd in eorum conditio-

ditione inter iræ filios annumerati non fuerint: ergo in Magistro doctrinam valdè hæc arietat instantia.

27. Respondetur, Magistrum in litterà solùm fuisse alloquutum de adoptione referente extraneitatem conferentem elongationem á Deo per actum peccaminosum, quæ Angelis bonis non congruit ratione filiationis, nec primo homini in suæ creationis vestibulo; attamen accipiendo extraneitatem, quantùm ad culpam, quæ inest, sivè quia potuit inesse, omnes filios adoptionis ad unguem exambit; ita, ut Angeli, primusque homo possint absque ullà cunctatione his filiorum Dei insigniri nominibus, quin instantia premat Magistrum. Et hæc de secundà distinctionis parte sufficiant.

28. PRO TERTIÆ autem,& ultimæ distinctionis partis argutà vestigatione, tertium statuitur assertum: *Christus Dominus non solùm quoad naturam humanam, verùm quod personam benè dicitur æternaliter Filius Dei prædestinatus.* Quod satis compressè pertractat Magister in litterà, solà cuiusdam dubii non avià solutione.

29. Aucupat enim Magister: *An natura, vel persona in Christo Domino fuerit prædestinata?* Et respondet in textùs litterà, personam, & naturam in Christo Domino fuisse prædestinatam. Hoc etenim secundùm geminam partem suadet Magister.

30. Primó, fuit Christus Dominus prædestinatus quoad personam: Quia persona Filij, quæ semper fuit, est prædestinata, secundùm hominem assumptum, ut ipsa, scilicet ens homo, esset Dei Filius, sivè destinata fuit in filiationem Dei, tanquàm in finem, cùm posset præfata destinatio talis assumptionis in alium collineare finem: igitur Christi Domini persona fuit prædestinata.

31. Secundò, etiam quoad naturam humanam fuit Christus Dominus prædestinatus: Quia natura humana eò fine fuit producta, ut in unitatem personæ à Verbo divino assumeretur: ergo quia non solùm quoad personam verùm quoad naturam Christus Dominus benè dicitur æternaliter Filius Dei prædestinatus. Et hæc de tertià, & ultimà distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

32. QUÆSTIO 1. Quid sit persona, & an formaliter constituatur aliquo positivo, aut negativo? De quó, *t.* 1. *dist.* 23. *q.* 1.

33. Quæstio 2. An subsistentia realiter distinguatur à naturà? De quò, *tom.* 1. *dist.* 23. *q.* 2.

34. Quæstio 3. An detur subsistentia absoluta, & communis tribus divinis personis? De quò, *tom.* 1. *dist.* 5. *q.* 2. Quæ-

35. Quæstio 4. An Christus, ut homo, sit Filius naturalis proprius, aut adoptivus? De quò, *tom.* 1. *dist.* 13. *q.* 5.

36. Quæstio 5. An concretum Christus dicat personalitatem divinam, aut naturam humanam in recto? De quó, *hic dist.* 1. *q.* 17.

37. Quæstio 6. An Christus Dominus dicendus sit duo propter dualitatem naturæ, aut unus propter unitatem personæ? De quò, *hic dist.* 1. *q.* 17.

38. Quæstio 7. An Christus Dominus eò sit Filius, quò Deus? De quò, *tom.* 1. *dist.* 13. *q.* 5.

39. Quæstio 8. An Filius Dei sit prædestinatus? De quò *hic dist.* 7. *quæst.* 1.

40. Quæstio 9. An persona Christi Domini sit propriè ac verè composita? De quó, *hic dist.* 6. *q.* 2.

41. Quæstio 10. An quemadmodùm in Christo Domino duplex reperitur natura, sic gemina inveniatur persona? De quò, *hic dist.* 2. *quæst.* 7.

42. Quæstio 11. An Christus Dominus sit verus Filius Immaculatæ Virginis Matris? De quò, *tom.* 1. *dist.* 2. *q.* 8.

43. Quæstio 12. An Christus Dominus sit Filius naturalis, aut adoptivus Beatæ Virginis Matris? De quò, *tom.* 1. *dist.* 2. *q.* 8. *& dist.* 13. *quæst.* 5.

44. Quæstio 13. An prædestinatio nostra fuerit ex meritis Christi Domini? De quò *tom.* 1. *dist.* 41. *q.* 4.

DE

DE HIS, QUÆ CHRISTO DOMINO rationæ naturæ humanæ conveniunt, quantùm ad defectus, qui naturam sequuntur.

DISTINCTIONIS UNDECIMÆ SYNOPSIS.

Non quit simpliciter Christus factura vocari.
Quanvis hoc certa conditione queat.

Sic incipit : *Solet etiam queri.*
Sic terminat : *Vel cùm adiunctione.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de comunicatione idiomatum in comparatione ad personam divinam, sivè de conditionibus ad huiusmodi personæ dignitatem pertinentibus; sed in præsenti determinat de conditionibus defectibilitatem aliquam importantibus penes ipsam divinam personam : igitur propriam ac rectam connexionem ducere videntur.

2. Consequentia probatur : Ea, quæ præ se ferunt dignitatem, potiori iure priùs pertractanda veniunt, quàm ea, quæ defectum aliquem referunt, eò quòd bona malis semper sint præferenda : ergo si Magister in antecedenti distinctione egit de conditionibus ad personæ divinæ dignitatem spectantibus ; & postmodùm in præsenti de conditionibus defectibilitatem aliquam importantibus circa eandem personam determinat, haudubiè à rectâ connexionis viâ non deflectit.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ statuit Magister, Christum Dominum nec factum, nec creatum, sivè creaturam simpliciter, & absolutè non debere dici. In secundâ verò declarat, ipsum posse creaturam dici ; cum certâ tamen determinatione, aut addito quodam apposito. In tertiâ autem, & ultimâ expendit parte, hunc non tenere discursum : Christus, ut homo,

homo, est creatura : ergo simpliciter, & absolutè Christus Dominus est creatura.

4. PRO PRIMÆ igitur partis solerti indagine, en primum theorema : *Etsi Verbi divini persona sit hypostaticè in naturâ humanâ, tamen simpliciter, & absolutè loquendo, Christus Dominus nec factus, nec creatus, nec creatura est dicendus.* Quod varijs Patrum tentat suadere testimonijs Magister.

5. Sic sedulò disquirit Magister in litterâ in theorematis duramentum : *An simpliciter debeat dici, concedique valeat Christum Dominum esse factum, vel creatum, vel creaturam?* Et respondet Magister, simpliciter atque absolutè non unquam concedendum fore Christum Dominum esse factum, creatum, aut creaturam.

6. Quod hâc argumentariâ methodo primò probat Magister quodam Augustini monito fretus lib. 1. de Trinit. cap. 13. dicente: *Cùm de Christo loquimur, quid, secundùm quid, & propter quid dicatur, prudens, & diligens, ac pius Lector intelligere debet* : ergo cùm Magister hîc suas cum Augustino partes agere intendat, ut ex ipsius contexturâ claret, non poterit Christus Dominus simpliciter atque absolutè factus, creatus, aut creatura dici, sed quadàm cum limitatione.

7. Secundò, iam Augustinus rem totam venustè expendit cap. 6. eiusdem libri. En eius præclara eloquia : *In principio erat Verbum, & Verbum caro factum est, & omnia per ipsum facta sunt. Neque dicit omnia, nisi ea quæ facta sunt, idest, omnem creaturam;* sed Christus Dominus simpliciter, & absolutè non est factus per se ipsum, etsi omnis creatura per ipsum absolutè sit facta : ergo quia absolutè, & simpliciter Christus Dominus creatura non debet dici.

8. Tertiò, in uberiorem thematis probationem ampliùs sic pergit Augustinus lib. 83. qq. q. 67. *Dicitur creatura quicquid fecit Deus Pater per Filium, qui non potest appellari creatura, quoniam per ipsum facta sunt omnia* : ergo si solùm dicitur creatura quicquid fecit Deus Pater per Filium, & omnia per ipsum facta sunt, reverà Christum Dominum simpliciter, & absolutè nec dici, nec appellari creaturam debere, tenendum est.

9. Quartò, Divus Ambrosius lib. 1. de fide cap. 6. dignanter dictis sic metitur assumptum: *Probemus, inquit, creaturam non esse Dei Filium. Audivimus enim in Evangelio Dominum mandâsse discipulis: Prædicate Evangelium universæ creaturæ. Qui universam creaturam dicit, nullam excipit. Et ubi sunt qui creaturam Christum appellant? Nam si creatura esset, sibi mandavet Evangelium prædicari; & subiectus esset vanitati; quia teste*

te Apostolo: Omnis creatura vanitati subiecta est. Non ergo Christus creatura est, sed Creator, qui docendæ creaturæ discipulis mandat officium. Quid clarius? Quid expressius? pro infractâ theorematis probatione: igitur Christus Dominus simpliciter, & absolutè nec factus, nec creatus, aut creatura ritè & rectè poterit appellari.

10. Quintò tandem suadet Magister intentum ex eodem Ambrosio lib. 1. de fide, cap. 9. & lib. 6. cap. 7. recensente horrendum illud sceleratissimi Arrii supplicium, toto corpore atque omnibus ungulis contendentis Christum Dominum esse puram creaturam. Sic alloquitur Ambrosius: *Arrii hæc fuisse perfidia legitur, ut Christum creaturam faceret. Idcò effusa sunt Arrii viscera, atque crepuit medius, postratus in faciem, ea quibus Christum negaverat, fœda ora pollutus*; sed his gravissimis Arrius non afficeretur cruciatibus, si Christum Dominum puram non prædicaret creaturam: ergo.

11. Sed oppones primò ex oppositis supra distinctione primâ huius libri, ubi hę passim recitantur ex Apostolo authoritates. Primò ad Galat. cap. 4. *Misit Deus Filium suum factum ex muliere.* Secundó ad Rom. cap. 1. *Qui factus est ei ex semine David secundùm carnem*; sed omne factum simpliciter, & absolutè est creatura: ergo si Filius Dei est factus, poterit Christus Dominus simpliciter, & absolutè appellari creatura.

12. Respondetur ex Magistri doctrinâ, præfatas Apostoli authoritates quoddam in se additum præcontinere, ut decisioni nostræ non sint absonæ. Nam cùm prima, per ly factum de muliere, &c. Et secunda, per ly factus est ex semine David secundùm carnem, &c. expresè denotent naturam assumptam à divino Verbo, non absolutè, & simpliciter indicant Christum Dominum esse factum, creatum, aut creaturam, nisi cum determinatione in quantùm homo; atque adeò sacræ paginæ testimonia lubricis Arrii non favent erratis.

13. Oppones secundò: Hæc propositio absolutè prolata, & in rigore sermonis est vera: Christus est homo: ergo aut creatus, aut increatus; sed non increatus, ut ex se claret: ergo est homo creatus; sed homo creatus est creatura: ergo Christus Dominus simpliciter, & absolutè est creatura.

14. Respondetur ex ipso Magistro, quòd licèt Christus Dominus sit homo creatus; tamen simpliciter, & absolutè non est concedendum Christum Dominum esse creatum, ne ecquis pravo sensu ductus, tale prædicatum simpliciter, & totaliter ei adscribere tentet, utramque comprehendens naturam, divinam quippè, & humanam; ideòque præ-

præfata propositio sine determinatione non est concedenda. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

15. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis enucleatione, en secundum theorema: *Licèt absolutè, & simpliciter loquendo, non sit concedendum Christum Dominum esse factum, creatum, aut creaturam; tamen concedi potest additâ determinatione.* Hoc reverà assertum ex æquò ac primùm etiam probat Magister aliquibus Patrum authoritatibus in eundem confluentibus finem.

16. Primó, illud expendere tentat, nonnullas in litterâ assignando determinationes, ipsarumque proprium ac catholicum referando sensum. Dúm enim dicimus: Christus est factus, creatus, aut creatura, necessariò debemus addere, secundùm naturam assumptam sivè in quantùm homo est, aut quatenùs incœpit esse homo; sed his additis determinationibus, non sequitur, Christum Dominum simpliciter, & absoluté esse creaturam, aut cœpisse esse: ergo quanvis absolutè, & simpliciter loquendo, non sit concedendum Christum Dominum esse factum, creatum, aut creaturam: nihilominùs dici concedique valet appositâ determinatione.

17. Secundó probat Magister ex Ambrosio lib. 1. de fide, cap. 6. dicente: *Non Deus factus est, sed Deus Dei Filius natus est; postea verò, secundùm carnem, homo factus ex Mariâ est*: ergo quanvis Filius Dei, quà Deus, non sit factus, sed natus; postmodùm verò secundùm carnem homo ex Mariâ factus est: ergo quia absolutè non est concedendum Filium Dei esse factum, sed additâ determinatione, quippè, quia secundùm carnem homo ex Mariâ factus est.

18. Tertiò ex his Apostoli verbis ad Galat. cap. 4. idipsum firmat Magister: *Misit enim Deus Filium suum factum ex muliere, factum sub lege.* Ubi ea expendens Ambrosius verba, ait: *Cùm dicit suum, generationis æternæ proprietatem significavit: Postea factum ex muliere asseruit, ut factura non divinitati, sed assumptioni corporis adscriberetur*: ergo cùm idem sonet esse factum, creatum, aut creaturam; & factura, sivé creatura nunquam divinitati, sed assumptioni corporis sit adscribenda, non poterit Christus Dominus dici absolutè factus, creatus, aut creatura, sed cum determinatione, secundùm hominem, aut secundùm carnem, aut quovis alio excogitabili addito.

19. Quartó, ampliùs in litterâ illustrat assumptum Ambrosius lib. 1. de fide, cap. 7. his verbis: *Etsi ergò Christus Dominus secundùm hominem dicitur creatura, non tamen simpliciter prædicandus est creatura*; sed ideò Christus Dominus simpliciter non est prædicandus creatu-

ra, etsi secundùm hominem dicatur creatura, quia ly *secundùm*, eo ercet ac minuit absolutam loquutionem: ergo nec factus, nec creatus, nec creatura poterit Christus Dominus absolutè, & simpliciter dici, sed cum appositâ limitatione.

20. Sed oppones: Dùm aliquid de aliquo prædicatur cum addito non restringente verè, de ipso absolutè, & simpliciter dicitur; sed homo prædicatur de Christo Domino cum addito non restringente: ergo verè de ipso absolutè, & simpliciter dicitur; sed dùm homo de Christo Domino prædicatur, æquè de ipso dicitur quòd sit factus, creatus, aut creatura: igitur simpliciter, & absolutè erit concedendum Christum Dominum esse factum, creatum, aut creaturam.

21. Respondetur ex Magistro in litterâ, instantiam satis debilem esse. Nam dùm aliquid de aliquo prædicatur cum addito non minuente, verè de ipso absolutè, & simpliciter dicitur, si determinationis limites non excedat; secùs si illos transgrediatur, ut in proposito apparet. Quia, etsi Christus Dominus, in quantùm homo, sit factus, creatus, aut creatura, cum addito non minuente, non licet inferre, ipsum esse simpliciter, & absolute factum, creatum, aut creaturam, eò quòd sic determinationis limites transgrediantur, ut in confertis claret exemplis. Primò: Christus est prædestinatus secundùm hominem: ergo absolutè prædestinatus? Secundò: Æthiops est albus secundùm dentes: ergo simpliciter albus? non sequitur. Et hæc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

22. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis ostensione, en tertium theorema: *Quanvis sit concedendum, Christum Dominum esse factum, creatum, aut creaturam secundùm humanam naturam, non tamen ex eo deduci valet, esse factum, creatum, aut creaturam simpliciter, & absolutè.* Quod duntaxat intendit suadere Magister cuiusdam argumentationis peracutâ solutione.

23. Sic in litterâ argumentum proponit Magister: Christus Dominus, secundùm humanitatem, est creatura: ergo Christus Dominus absolutè est creatura. Consequentia probatur: Eo ipso quòd secundùm humanitatem Christus Dominus sit creatura, est aliquid non divinum; sed quo pacto Christus Dominus est aliquid non divinum, absolutè est creatura: ergo ex eo quód secundùm humanitatem sit creatura, absolutè est creatura.

24. Respondet Magister in litterâ, præfatum argumentum collapsum apinumque ab omnibus meditari, eó quòd procedat à prædicato secundùm quid, ad prædicatum simpliciter, sivè tropicè à parte

parte ad totum, nempè, Christus est creatura secundùm humanitatem: ergo simpliciter est creatura; cùm tropicé hîc á parte ad totum, sivè à prædicato secundùm quid, ad prædicatum simpliciter arguatur: ergo quanvis sit concedendum, Christum Dominum esse factum, creatum, aut creaturam, secundùm humanam naturam, non inde dicendum erit, simpliciter, & absolutè creaturam esse.

25. Sed oppones: Hæc illatio ex hoc necessariò tenet antecedente: Christus Dominus, secundùm quòd creatura, est aliquid non divinum: ergo Christus Dominus est aliquid non divinum: ergo & hæc alia subsistere poterit; Christus Dominus, secundùm naturam humanam, est creatura: ergo Christus Dominus est creatura.

26 Respondetur ex Magistro negando antecedens, & consequentiam inde deductam. Nam hæc illatio non tenet: Christus Dominus, in quantùm creatura, est aliquid non divinum: ergo est aliquid non divinum; quia in antecedenti arcet negatio divinitatem à naturâ creatâ, quod est verum; at in consequentiâ removet á personâ increatâ, quod est falsum. Alia verò argumentatio similiter explo-ditur, ut nuper dicebamus, quia in eâ tropicè à parte ad totum, sivè à prædicato secundùm quid, ad prædicatum simpliciter arguitur. Et hæc de tertia, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

27. QUÆSTIO 1. An Christus Dominus possit dici absolutè creatura? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 16. *art.* 8. Cayetan. 3. *p. q.* 16. *art.* 8. *& seqq.* Rocaberti *lib.* 2. *Apologet. cap.* 12. *num.* 2607. Ioan. à S. Thomà *tom.* 3. *disp.* 16. *art.* 8. *dub. unic.* Camerarius *tom.* 3. *q.* 16. *art.* 8. Nicolai *in* 3. *dist.* 11. *q.* 1. *art.* 1. *& 2.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 8. *dub.* 4. Medina *in* 3. *dist.* 11. *q.* 1.

28. Ex Subtili Scholà Scotus *in* 3. *dist.* 11. *q.* 1. *& 2.* Poncius *tract.* 11. *disp.* 40. *q.* 1. Boyvin 2. *p. cap.* 6. *q.* 5. Mastius *tom.* 3. *disp.* 2. *q.* 11. *art.* 3. Bellutus *in* 3. *disp.* 5. *q.* 4. *art.* 2. Gallus *in* 3. *dist.* 11. *q.* 1. *cap.* 1. Delgadillo 2. *p. cap.* 18. *difficult. unic. dub.* 10. Felix *de Incarn. cap.* 19. *difficult.* 4. Rada 3. *p. controv.* 8. *art.* 3. Aquila *in* 3. *dist.* 11. *q.* 1. Herincx *p.* 4. *disp.* 1. *q.* 11.

29. Ex Scholà Eximià Suarez 3. *p. q.* 16. *disp.* 14. *sect.* 1. *& seqq.* Aranda *lib.* 1. *disp.* 6. *sect.* 2. Mart. Perez *disp.* 40. *sect.* 5. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 2. *q.* 5. *sect.* 3. §. 7. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 11. *sect.* 4. Hurtado *disp.* 11. *difficult.* 11. *& seqq.* Vazquez 3. *p. disp.* 65. *cap.* 1. *& seqq.* Lugo *tom.* 1. *in* 3. *p. disp.* 28. *sect.* 4

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

30. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 11. *q.* 1. *art.* 2. Gabriel *in* 3. *dist.* 11. *q.* 1. Aureolus *in* 3. *dist.* 11. *q.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Caspensis *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 9. *sect.* 2. Estius *in* 3. *dist.* 11. §. 1. Baudun. *tract.* 7. *q.* 10. *art.* 1. *& seqq.* Durandus *in* 3. *dist.* 11. *q.* 1.

31. Quæstio 2. An sit concedendum: Deus cœpit esse homo: Homo cœpit esse Deus? De quò, *hic dist.* 7. *q.* 1.

32. Quæstio 3. An istæ locutiones sint veræ: Deus factus homo: Homo factus Deus? De quò, *hic dist.* 6. *q.* 1.

33. Quæstio 4. An sit catholica locutio: Filius Dei prædestinatus est esse homo? De quò, *hic dist.* 7. *q.* 1.

34. Quæstio 5. An Christus Dominus sit Omnipotens, & in quò stet eius ratio formalis constitutiva? De quò, *tom.* 1. *dist.* 7. *q.* 6.

35. Quæstio 6. An Omnipotentia divina possit infinitum actù producere? De quò *tom.* 1. *dist.* 42. *q.* 1.

36. Quæstio 7. An relatio Creatoris sit intrinseca, aut extrinseca, sivè ex tempore Deo? De quò, *tom.* 1. *dist.* 30. *q.* 3.

37. Quæstio 8. An relatio Dei ad creaturas sit realis, & é conversò? De quó, *tom.* 1. *dist.* 30. *q.* 4.

38. Quæstio 9. An sit naturaliter notum, Deum posse aliquid creare? De quò, *tom.* 1. *dist.* 30. *q.* 2.

39. Quæstio 10. An, & quomodò Christus Dominus factus sit ex muliere? De quò, *tom.* 1. *dist.* 2. *q.* 8.

40. Quæstio 11. An sine præiudicio divinæ simplicitatis possit in Deo admitti aliqua compositio? De quò, *tom.* 1. *dist.* 8. *q.* 1.

41. Quæstio 12. An Deus in aliquo collocetur prædicamento? De quò, *tom.* 1. *dist.* 8. *q.* 2.

42. Quæstio 13. An Christus Dominus sit causa nostræ prædestinationis? De quò, *tom.* 1. *dist.* 41. *q.* 4.

DE

DE INCOEPTIONE.

DISTINCTIONIS DUODECIMÆ SYNOPSIS.

Non potuit Christus quamvis committere culpam
At potuit fieri fœmina factus homo.

Sic incipit: *Post prædicta quæritur.*
Sic terminat: *Indicavit.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ pertractavit Magister, an Christus Dominus debuerit dici factus creatus, aut creatura, vi assumptionis naturæ humanæ in unitatem personæ; sed in præsenti indagat, an ipso fuerint defectus, quos passim naturæ creatæ adscribimus: igitur exploratam in se connexionem servant.

2. Consequentia probatur; Non posset aptè Magister quærere, an defectus, qui cribro crebriùs naturæ creatæ aptantur, fuerint in Christo Domino, si priùs non vestigasset de ipso, utrùm dici factus, creatus, aut creatura vi hypostaticæ compagis valeret; cùm hi alijs præficiant defectibus: ergo si Magister modò inquirit, an defectus communes naturę creatæ fuerint in Christo Domino, postquàm in antecedenti distinctione discussum reliquerat, utrùm debeat dici factus, creatus, aut creatura, reverà extra connexionis metas non divagari videtur.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ statuit Magister, Christum Dominum, in quantùm Verbum est, semper fuisse; in quantùm verò homo est, concedi posse incœpisse. In secundâ verò declarat, Verbum divinum aliam potuisse assumere naturam diversam ab eâ, quam sibi copulavit in unitatem suppositi. In tertiâ autem, & ultimâ ostendit parte, ipsum Verbum divinum sexum equidem muliebrem assumere potuisse, sed virilem ex fœminâ eum assumere, magis fuit congruum.

4. PRO PRIMÆ igitur partis dilucidatione, primum præfigitur pla-

30. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 11. *q.* 1. *art.* 2. Gabriel *in* 3. *dist.* 11. *q.* 1. Aureolus *in* 3. *dist.* 11. *q.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Caspensis *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 9. *sect.* 2. Estius *in* 3. *dist.* 11. §. 1. Baudun. *tract.* 7. *q.* 10. *art.* 1. *& seqq.* Durandus *in* 3. *dist.* 11. *q.* 1.

31. Quæstio 2. An sit concedendum: Deus cœpit esse homo: Homo cœpit esse Deus? De quò, *hic dist.* 7. *q.* 1.

32. Quæstio 3. An istæ locutiones sint veræ: Deus factus homo: Homo factus Deus? De quò, *hic dist.* 6. *q.* 1.

33. Quæstio 4. An sit catholica locutio: Filius Dei prædestinatus est esse homo? De quò, *hic dist.* 7. *q.* 1.

34. Quæstio 5. An Christus Dominus sit Omnipotens, & in quò stet eius ratio formalis constitutiva? De quò, *tom.* 1. *dist.* 7. *q.* 6.

35. Quæstio 6. An Omnipotentia divina possit infinitum actù producere? De quò *tom.* 1. *dist.* 42. *q.* 1.

36. Quæstio 7. An relatio Creatoris sit intrinseca, aut extrinseca, sivè ex tempore Deo? De quò, *tom.* 1. *dist.* 30. *q.* 3.

37. Quæstio 8. An relatio Dei ad creaturas sit realis, & é conversò? De quó, *tom.* 1. *dist.* 30. *q.* 4.

38. Quæstio 9. An sit naturaliter notum, Deum posse aliquid creare? De quò, *tom.* 1. *dist.* 30. *q.* 2.

39. Quæstio 10. An, & quomodò Christus Dominus factus sit ex muliere? De quò, *tom.* 1. *dist.* 2. *q.* 8.

40. Quæstio 11. An sine præiudicio divinæ simplicitatis possit in Deo admitti aliqua compositio? De quò, *tom.* 1. *dist.* 8. *q.* 1.

41. Quæstio 12. An Deus in aliquo collocetur prædicamento? De quò, *tom.* 1. *dist.* 8. *q.* 2.

42. Quæstio 13. An Christus Dominus sit causa nostræ prædestinationis? De quò, *tom.* 1. *dist.* 41. *q.* 4.

DE

DE INCOEPTIONE.

DISTINCTIONIS DUODECIMÆ SYNOPSIS.

Non potuit Christus quamvis committere culpam
At potuit fieri fœmina factus homo.

Sic incipit: *Post prædicta quæritur.*
Sic terminat: *Indicavit.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ pertractavit Magister, an Christus Dominus debuerit dici factus creatus, aut creatura, vi assumptionis naturæ humanæ in unitatem personæ; sed in præsenti indagat, an ipso fuerint defectus, quos passim naturæ creatæ adscribimus: igitur exploratam in se connexionem servant.

2. Consequentia probatur; Non posset aptè Magister quærere, an defectus, qui cribro crebriùs naturæ creatæ aptantur, fuerint in Christo Domino, si priùs non vestigasset de ipso, utrùm dici factus, creatus, aut creatura vi hypostaticæ compagis valeret; cùm hi alijs præficiant defectibus: ergo si Magister modò inquirit, an defectus communes naturę creatæ fuerint in Christo Domino, postquàm in antecedenti distinctione discussum reliquerat, utrùm debeat dici factus, creatus, aut creatura, reverà extra connexionis metas non divagari videtur.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ statuit Magister, Christum Dominum, in quantùm Verbum est, semper fuisse; in quantùm verò homo est, concedi posse incœpisse. In secundâ verò declarat, Verbum divinum aliam potuisse assumere naturam diversam ab eâ, quam sibi copulavit in unitatem suppositi. In tertiâ autem, & ultimâ ostendit parte, ipsum Verbum divinum sexum equidem muliebrem assumere potuisse, sed virilem ex fœminâ eum assumere, magis fuit congruum.

4. PRO PRIMÆ igitur partis dilucidatione, primum præfigitur pla-

placitum: *Etsi tenere debeamus, Christum Dominum secundùm humanitatem temporaliter incœpisse ; nihilominus concedendum est, ipsum secundùm divinitatem æternaliter fuisse.* Quod utique ex cuiusdam quæsiti solutione duntaxat probat Magister.

5. Sic percontatur Magister in litterâ: *An Christus Dominus, secundùm hominem, aliquandò cœperit esse, vel semper fuerit ; quemadmodùm de Filio Dei simpliciter enunciamus, semper fuisse, & nunquam cœpisse?* Et respondet Magister, Christum Dominum, in quantùm homo est, cœpisse; in quantùm verò Verbum est, semper fuisse.

6. Quod aliquibus Divi Augustini authoritatibus evincit Magister. Primò, tract. 106. super Ioan. cap. 7. ait Aurelius: *Habuit aliquandò Dei Filius, quod nondùm habuit idem ipse homo Dei Filius ; quia nondùm erat homo* : ergo si aliquandò habuit Dei Filius, quod nondùm habuit idem ipse homo Dei Filius, quia nondùm erat homo, non incongruè deducitur, quòd Christus Dominus, in quantùm homo est, cœperit esse, licèt in quantùm Verbum est, semper fuerit.

7. Secundò, eodem ex Augustino tract. 105. idipsum his probat Magister verbis: *Priusquàm mundus esset, nec nos eramus, nec ipse Mediator Dei, & hominum homo Christus Iesus* : ergo si antequam mundus esset, nec nos eramus, nec ipse Mediator Dei, & hominum homo Christus Iesus, benè colligitur, quòd homo Christus Iesus Mediator Dei, & hominum non fuit semper, sed aliquandó cœpit esse.

8. Tertiò, super Psal. 80. sic ad rem in litterâ ipse scribit Augustinus: *Christus noster etsi fortè homo recens est tamen est æternus Deus*; sed quo pacto Christus noster recens homo est, etsi æternus Deus sit, in quantùm homo est, aliquandò cœpit esse, etsi in quantùm Verbum est, nunquam incœperit esse, sed semper fuerit : ergo.

9. Quartò demùm inclytus Hipponis Præsul in ipsum Ioan. tract. 8. & 105. sic apprimé decisioni ultimam adhibuit manum : *Per Christum omnia esse facta, in quantùm Verbum est: Secundùm illud verò quòd homo est, ipsum esse factum, & glorificatum. Si ergò ad personam respicias, confidenter dic hominem illum semper fuisse: si verò ad naturam hominis, concede eum cœpisse.* Ergo si per Christum, in quantùm Verbum est, omnia sunt facta, & in quantùm homo est, ipse est factus; & dùm ad personam Christi respicimus, semper eum fuisse fateri debemus, sicut & incœpisse, si ipsius naturam hominis attendamus, iure optimo consequitur, Christum Dominum, in quantùm Verbum, semper fuisse, & nunquàm incœpisse; in quantùm verò homo, non semper fuisse, sed aliquandò incœpisse.

Sed

10. Sed oppones: In sacrâ paginâ passim de Christo Domino puero legitur, ipsum manibus suis creasse stellas, seque esse principium, floruisseque ante Abraham : ergo quia Christus Dominus fuit ante mundum; sed ex eo quòd sic Christus Dominus fuerit ante mundum, non illepidè consequitur, ipsum non incœpisse temporaliter esse, sed æternaliter fuisse : ergo.

11. Respondet Magister in litterâ, quòd his alijsque similibus instantijs non est ferenda absque distinctione responsio. Nam si Christus Dominus consideretur quantùm ad personam, tunc semper fuit, creavit stellas, estque rerum omnium principium, & floruit æternaliter, sivè ante Abraham, hancque mundialem machinam; secùs si quantùm ad naturam humanam, eò quòd tunc exordium habuerit, sivè temporaliter incœperit esse. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

12. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis declaratione, secundum apponitur placitum: *Verbum divinum aliunde potuit carnem assumere, quàm de primi hominis materiâ, tametsi peccato obnoxium nunquàm potuerit esse.* In cuius duramentum geminam suggerit quæstionem Magister, ipsarumque argutâ explanatione refusè probat assumptum.

13. Inquirit ergò primó Magister in litterâ: *An Verbum divinum potuerit aliam humanam naturam assumere, quam assumpsit, & quæ de primi hominis genere non fuisset.* Et respondet affirmativè quæstioni, quam ratione, & authoritate Augustini confuadere invigilat.

14. Probat primò ratione, sivè congruentiâ assumptum Magister: Quemadmodùm Deus primum hominem de terrâ formavit, quin de alio descenderet homine; sic potuit aliam de novo humanam formare naturam, illamque assumere, quin à primo descenderet homine, cùm nulla in his repugnantia appareat; ergo quia aliam, & aliundè humanam naturam Verbum divinum assumere potuit.

15. Secundò in textûs litterâ ampliús probat Magister : Verbum divinum liberè ac gratuitò hanc humanam assumpsit naturam : ergo potuit aliam, & aliunde, quam vellet, æqualiter assumere.

16. Tertiò ex Augustino lib. 13. de Trint. cap. 14. dicente: *Potuit ergo Deus aliam animam, & aliam carnem assumere: & carnem utique aliundè, quam de genere Adam*; sed hæc Augustini verba, nullâ adhibitâ explanatione, undique in conclusionis scopum collimare videntur : ergo quia Verbum divinum non solùm potuit aliam humanam assumere naturam, quam assumpsit; verùm & aliam, quæ à primo non descenderet homine, extruere, eamque sibi in unitatem suppositi copulare.

Quar-

17. Quartò, idipsum satis clypeatum ex Augustino cap. 18. reliquit Magister: *Potuit itaque Deus hominem aliunde suscipere, in quo esset Mediator Dei, & hominum, non de genere illius Adam, qui peccato suo obligavit genus humanum, sicut ipsum, quem primò creavit, non de genere alicuius creavit*: ergo quia Verbum divinum non solùm aliam humanitatem descendentem à primo homine, sed aliam ab ipso non procedentem, & à Deo de novo extructam, uti primum hominem, quem non de genere alicuius creavit, potuit assumere.

18. Cæterùm hîc studiosè observat Magister, congruent iús fuisse, Verbum divinum humanam ex genere primi hominis assumpsisse naturam, quàm aliam ex Adamo non derivatam, ut sic diabolus vinceretur per aliquem de genere eius, qui victus fuerat. Quod Augustini testimonio clypeat his verbis Magister in litterâ: *Poterat ergò vel sic, vel alio quo vellet modo creare unum alium, de quo vinceretur victor prioris. Sed melius iudicavit, & de ipso quod victum fuerat genere assumere hominem, per quem hominis vinceret inimicum*: ergo quanvis Verbum divinum humanam potuerit assumere naturam à primo non derivatam homine; congruentiús tamen fuit, ex ipsius genere eam accipere, ut per eundem vinceretur diabolus, per quem homo fuerat victus.

19. Investigat secundò Magister in litterâ textús: *An Christus Dominus peccare, vel Deus non esse potuerit?* Et quæsito negativè respondet, illudque satis cæsuratim, & per explanationem quandam probare tentat. Primò: Si Christus Dominus peccare potuisset, haudubiè & damnari potuisset; sed si damnari potuisset, reverà & non esse Deus potuisset, eò quòd esse Deum, & posse velle iniquitatem, simul cohærere non possint: igitur Christus Dominus peccare, vel Deus non esse non potuit.

20. Secundò probat intentum, & dubii solutionem sic in litterâ expendit Magister: Si enim de personâ Christi Domini agitur, exploratum est, quòd peccare non potuit, nec Deus non esse valuit: Si ergo de ipsius naturâ assumptâ sit sermo, illaque contempletur quatenùs Verbo divino unita, nec peccare, nec Deus non esse potuit; secùs si consideretur quatenús à Verbo divino separata existere posset; nam tunc posset esse obnoxia peccato; cúm homo separatus à Verbo divino peccare potuerit: ergo.

21. Modo in præfatam resolutionem bifariè arguit Magister. Primò: Christus Dominus habuit liberum arbitrium; sed hoc valet in utramque flecti partem, bonam quippè, aut malam: ergo quia natura humana à Verbo divino assumpta, & quatenús ipsi unita, potuit peccare, & Deus non esse.

Res-

22. Respondet Magister, quin impræsentiarum Scotizantium partes agamus, argumentum frivolum achrestumque esse; quia non omnes arbitrio libero pollentes possunt peccato succumbere. Et quidem; cùm Angeli beati libero potiantur arbitrio, & tamen peccare non possunt; quantó magis ergo Christus Dominus, cui spiritus datus est sine mensurâ, & in quo ratione hypostaticæ compaginis altiora quàm in Angelis munera vigent.

23. Arguit secundò Magister quadám sacræ paginæ authoritate: Scriptum est enim in libro Sapientiæ, Eccles. cap. 32. *Qui potuit transgredi, & non est transgressus; facere malum, & non fecit.* Sed passim de Christo Domino hæc exponuntur verba: ergo quia natura humana à Verbo divino assumpta, & prout ipsi unita, potuit transgredi, & facere malum, etsi non fecerit, aut fuerit transgressa.

24. Respondet Magister, præfatam authoritatem totam intelligendam fore de membris Christi Domini, & non de capite, videlicet, Christo Domino. Vel partim de capite, partimque de membris; ita, ut affirmativa illa pars, potuit transgredi, & facere malum, intelligatur de membris Christi Domini; & negativa illa, non est transgressus, & non fecit malum, de capite, sivè Christo Domino. Unde nunquàm deducitur, Christum Dominum posse peccare, aut Deum non esse.

25. Sed oppones iterúm: Maximam inter statum viæ, & patriæ deprehendimus distantiam: cúm ad viatoris sortem conferat posse peccare, & ad comprehensoris statum peccare non posse; sed Christus Dominus in sorte viatorum floruit: ergo quia potuit peccare, sivè eius anima, adhuc divino Verbo alligata, peccato succumbere.

26. Respondetur ex Magistri doctrinâ, quód etsi Christus Dominus in viatorum statu floruerit, non tamen penitús; cùm aliquid de comprehensoris participaverit sorte. Christus enim Dominus de omni statu aliquid accepit. Primò, de statu ante peccatum assumpsit originalem iustitiam. Secundò, de statu post peccatum pœnam. Tertiò tandem, de statu comprehensoris impossibilitatem peccandi suscepit; sicque, cum Christus Dominus viator omninò non fuerit, non est ex quo ipsi sit ascribenda peccandi potentia. Et hæc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

27. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis ostensione, sic tertium aptatur placitum: *Quamvis sexum muliebrem Verbum divinum assumere potuit, virilem tamen ex fœminâ eum accipere, magis fuit congruum.* Pro cuius probatione quoddam in litterâ excitat du-

bium Magister, ipsiusque studiosâ solutione, non ruptâ an chor, firmat.

28. Sic in textûs litterâ rimatur Magister: *An humanam naturam secundùm sexum muliebrem potuerit divinum Verbum assumere?* Cui affirmativè respondet Magister, etsi opportuniùs convenientiùsque fuerit in sexu virili eam ex fœminâ accipere, toto sustineat molimine.

29. Primam asserti sic suadet partem Magister: Æquè liberum erat Verbo divino naturam assumere humanam in sexu virili, ac in muliebri sexu; sed de facto eam in sexu virili assumpsit: ergo potuit in muliebri accipere.

30. Secundam etiam ex Augustino lib. 83. qq. q. 11. ita probat partem Magister: *Hominis liberatio in utroque sexu debuit apparere. Ergo quia virum oportebat suscipere, qui sexus honorabilior est, consequens erat & fœminei sexûs liberatio. Hinc apparet, quia ille vir de fœmina natus est;* sed dùm virilem ex fœminâ assumpsit sexum, plùs hominis liberatio in utroque apparuit sexu: ergo quia valdè congruum fuit, quòd Verbum divinum potiùs virilem, quam muliebrem ex fœmina assumeret sexum. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

31. QUÆSTIO 1. An humanitas Christi Domini potuit peccare, adhuc suppositâ unione ad Verbum? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 15. *art.* 1. *& in* 3. *dist.* 12. *q.* 2. *art.* 1. Godoy *in* 3. *p. tom.* 3. *disp.* 41. §. 1. *& seqq.* Prudentius *tract.* 3. *disp.* 2. *dub.* 2. Lumbier *disp.* 32. *&* 33. Araujo *in* 3. *p. q.* 15. *dub.* 1. Ioan. à S. Thomâ *tom.* 3. *disp.* 16. *art.* 1. Zipulus *in* 3. *p q.* 15. *art.* 1. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 2. *art.* 1. *& seqq.* Nicolai *in* 3. *dist.* 12. *q.* 2 *art.* 1. *&* 2. Philipp. á SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 7. *dub.* 6. Cayetan. *in* 3. *q.* 15. *art.* 1.

32. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 12. *q. unic.* Mastrius *tom.* 3. *disp.* 2. *q.* 2. *art.* 1. *& seqq.* Castillo de Velasco *de Incarn. disp.* 18. *q.* 1. Poncius *tract.* 11. *disp.* 39. *q.* 13. Boyvin 2. *p. cap.* 12. *q.* 2. Durand. *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 17. *q.* 1. Gallus *in* 3. *dist.* 12. *cap.* 1. Delgadillo 2. *p. cap.* 12. *difficult.* 2. *dub.* 2. Rada 3. *p. controv.* 4. *art.* 3. Lauræa *disp.* 16. *art.* 2. Felix *de Incarn. cap.* 20. *difficult.* 1. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 12. *q. unic.*

33. Ex Scholâ Eximiâ Suarez 3. *p. tom.* 1. *disp.* 33. *sect.* 2. Arriaga *disp.* 35. *sect.* 1. Aranda *lib.* 5. *disp.* 2. *sect.* 1. *& seqq.* Aldrete *disp.* 72. *sect.* 4. Tyrsus *tom.* 3. *disp.* 30. Conuich. *disp.* 17. *dub.* 2. Amicus *disp.*

24. *sect.* 1. Lugo *in* 3. *p. disp.* 26. *sect.* 1. Bernal *disp.* 43. *sect.* 1. *&* 2. Moncæus *disp.* 9. *cap.* 1. *& seqq.* Mart. Perez *disp.* 27. *sect.* 1. *& seqq.* Rhodès *tract.* 7. *disp.* 3. *q.* 3. *sect.* 1. §. 1. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 14 *sect.* 4. Carleton *tom.* 2. *disp.* 54. *sect.* 1. *& seqq.* Muniessa *disp.* 15. *sect.* 1. *& seqq.* Ripalda *disp.* 74. *de Ente supern. n.* 35. Hurtado *disp.* 6. *difficult.* 7.

34. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 12. *art.* 2. *q.* 1. Alensis 3. *p. q.* 14. *memb.* 1. Gabriel *in* 3. *dist.* 12. *q.* 1. Aureolus *in* 3. *dist.* 12. *q.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Bonæspei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 12. *dub.* 1. Caspens. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 8. *sect.* 3. Estius *in* 3. *dist.* 12. §. 3. Baudun. *tract.* 1. *q.* 15. *art.* 1. Durandus *in* 3. *dist.* 12. *q.* 1.

35. Quæstio 2. An, & quomodò impeccabilitas Christi Domini cohæreat cum libertate adimplendi præceptum mortis? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 18. *art.* 4. Godoy *in* 3. *p. tom.* 3. *disp.* 43. §. 1. *& seqq.* Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 21. *art.* 3. §. 1. *& seqq.* Alvarez *de Incarn. in* 3. *p.* [illegible] *num.* 8. Zippulus *in* 3. *p. q.* 19. *art.* 3. Cayetan. *in* 3. *p. q.* 18. *art.* 4. Lumbier *de Incarn. q.* 33. *art.* 4. *&* 5. Nicolai *in* 3. *dist.* 12. *q.* 2. *art.* 1. *& seqq.*

36. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 12. *q. unic.* Mastrius *tom.* 3. *disp.* 3. *q.* 9. *art.* 1. Delgadillo 2. *p. cap.* 13. *difficult.* 2. *dub.* 2. Felix *de Incarn. cap.* 19. *difficult.* 6. Herincx *p.* 4. *disp.* 2. *q.* 3. Aquila *in* 3. *dist.* 12. *q.* 2. *art.* 1. Castillent. *in Polyanth. Seraph. verb. Christus num.* 14. *& seqq.*

37. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3. *p. disp.* 35. *sect.* 1. Amicus *disp.* 25. *sect.* 1. *& seqq.* Arriaga *disp.* 42. *sect.* 2. *subsect. ult.* Moncæus *disp.* 9. *cap.* 12. Muniessa *disp.* 16. *sect.* 1. *& seqq.* Aranda *lib.* 4. *disp.* 5. *sect.* 1. §. 1. Thyrsus *tom.* 3. *disp.* 30. *sect.* 1. *& seqq.* Raynaud. *tom.* 18. *pag.* 119. Sfortia *lib.* 5. *Theolog. assert. cap.* 8. *à num.* 134. Aldrete *controv.* 13. *disp.* 74. *sect.* 1. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 3. *q.* 3. *sect.* 2. §. 1. Carleton *tom.* 2. *disp.* 55. *sect.* 1. *&* 2.

38. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 12. *art.* 2. *q.* 1. *& seqq.* Alensis 3. *p. q.* 14. *memb.* 1. *& seqq.* Gabriel *in* 3. *dist.* 12. *q.* 1. Aureolus *in* 3. *dist.* 12. *q.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Caramuel *in Theolog. Fundam. n.* 286. Lorca *de Incarn. disp.* 73. Bonespei *tom.* 2. *disp.* 3. *tract.* 3. *disp.* 12. *dub.* 2.

39. Quæstio 3. An Verbum divinum potuit uniri naturæ humanæ peccatrici? De quó, *hic dist.* 3. *q.* 17.

40. Quæstio 4. An Verbum potuit assumere naturam irrationalem? De quó, *hic dist.* 3. *q.* 18.

41. Quæstio 5. An Verbum divinum potuit assumere accidens tam absolutum, quàm relativum? De quò, *hic dist.* 3. *q.* 18.

42. Quæstio 6. An Filius assumpsit, aut assumere potuit naturam subsistentem? De quò, *hic dist.* 2. *q.* 7.

43. Quæstio 7. An Verbum assumere potuerit sexum muliebrem, & tunc diceretur mulier, sicut modò dicitur homo, quia humanitatem accepit? De quò, *hic dist.* 6. *q.* 3.

44. Quæstio 8. An humanitas Christi Domini sit proximè, & formaliter impeccabilis vi unionis hypostaticæ? De quò, *hic q.* 1.

45. Quæstio 9. An impeccabilitas Christi Domini desumatur proximè à gratiâ, aut visione, sivè fruitione beatâ? De quò, *hic q.* 1.

46. Quæstio 10. An impeccabilitas Christi Domini petatur ex manutenentiâ Dei? De quò, *hic q.* 1.

47. Quæstio 11. An potentia peccandi sit à Deo? De quó, *tom.* 2. *dist.* 44. *q.* 1.

DE PERFECTIONIBUS NATURÆ humanæ in Christo Domino ratione unionis ad Verbum.

DISTINCTIONIS DECIMÆ TERTIÆ SYNOPSIS.

Christum virginea, quàm mox conceptus in alvo est,
Sic, nihil ut supra, cuncta habuisse simul.

Sic incipit: *Præterea sciendum est.*
Sic terminat: *Expers esset.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ indagavit Magister, an in Christo Domino fuerint defectus, qui passim naturæ creatæ adscribuntur; & hactenùs de conditionibus actum unionis hypostaticæ concomitantibus egit; sed in præsenti iam adoritur pertractare Magister de perfectionibus naturæ assumptæ in ipso unionis actu collatis: ergo mutuò hæ distinctiones sonare videntur.

2. Consequentia probatur: In hoc absconso Incarnationis Mysterio priùs meditanda veniunt illa, quæ naturæ assumptibili ex naturâ rei congruunt, quàm ea, quæ illi donantur in ipso unionis hypostaticæ actu; eò quòd natura humana à Verbo divino assumpta ipsam unionem aliquâ prioritate antevertat: ergo dùm Magister postquàm de conditionibus actum unionis concomitantibus, sivé de his, quæ ad naturam assumptibilem conferunt, disseruit; protinùs de perfectionibus naturę assumptę in ipso unionis actu collatis discutit, absque ullâ cunctatione rectam disputandi methodum servat.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primá, plenitudinem gratię, & scientię Christi Domini pro dignitate demonstrat Magister. In secundà verò declarat, Christum Dominum sapientiá non profeciisse, nisi quantùm ad ipsius sapientiæ effectùs ampliorem manifestationem. In tertia autem, & ultimá subdit parte, solùm secundùm hominum sensum, sivè exteriorem apparientiam, Christum Dominum profeciisse in scientiâ.

4. PRO PRIMÆ igitur partis uberiori assequendo captu, prima proponitur thesis: *In ipso conceptionis limine fuit in Christo Domino, secundùm hominem, plenitudo gratiæ, & sapientiæ, omniumque donorum.* Quam nonnulis sacræ paginæ, Patrumque expressis testimoniis pertentat in litterâ probare Magister.

5. Primò suadet Magister ex Apostolo ad Colossi. cap. 2. his verbis: *In ipso inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter*; sed ex eo quòd omnis plenitudo divinitatis inhabitet in Christo Domino corporaliter, ipse ab instanti conceptionis fuit plenus gratiá; & scientiá, alijsque donis eius sanctissimam decorantibus animam: ergo.

6. Secundò probat ex Augustino Magister Epist. 57. sic dictum Apostoli expendente: *Ita verò inhabitat, quòd omni gratiâ plenus sit*: ergo si ita inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter in Christo Domino, quòd omni gratiá sit plenus, recte ex Apostolo unà cum Augustino consequitur, Christum Dominum mox à conceptione suá gratiâ, & scientiá fuisse plenum.

7. Tertiò: Quia, ut ex Ioanne cap. 3. habetur, Deus spiritum gratiæ, & scientię cæteris contulit iustis cum mensurá; Christo autem Domino prefatus spiritus sine mensurá fuit datus; sed quo pacto sine mensurà Christo Domino fuit datus spiritus gratię, & scientiæ; & cæteris iustis cum mensurá, horum aliorumque donorum plenitudine ab ipsius conceptionis limine fuit Christus Dominus nobilitatus: ergo.

8. Quartò, quadám etiam similitudine probat in litterà intentum

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

42. Quæstio 6. An Filius assumpsit, aut assumere potuit naturam subsistentem? De quò, *hic dist.* 2. *q.* 7.

43. Quæstio 7. An Verbum assumere potuerit sexum muliebrem, & tunc diceretur mulier, sicut modò dicitur homo, quia humanitatem accepit? De quò, *hic dist.* 6. *q.* 3.

44. Quæstio 8. An humanitas Christi Domini sit proximè, & formaliter impeccabilis vi unionis hypostaticæ? De quò, *hic q.* 1.

45. Quæstio 9. An impeccabilitas Christi Domini desumatur proximè à gratiâ, aut visione, sivè fruitione beatâ? De quò, *hic q.* 1.

46. Quæstio 10. An impeccabilitas Christi Domini petatur ex manutenentiâ Dei? De quò, *hic q.* 1.

47. Quæstio 11. An potentia peccandi sit à Deo? De quó, *tom.* 2. *dist.* 44. *q.* 1.

DE PERFECTIONIBUS NATURÆ humanæ in Christo Domino ratione unionis ad Verbum.

DISTINCTIONIS DECIMÆ TERTIÆ SYNOPSIS.

Christum virginea, quàm mox conceptus in alvo est,
Sic, nihil ut supra, cuncta habuisse simul.

Sic incipit: *Præterea sciendum est.*
Sic terminat: *Expers esset.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ indagavit Magister, an in Christo Domino fuerint defectus, qui passim naturæ creatæ adscribuntur; & hactenùs de conditionibus actum unionis hypostaticæ concomitantibus egit; sed in præsenti iam adoritur pertractare Magister de perfectionibus naturæ assumptæ in ipso unionis actu collatis: ergo mutuò hæ distinctiones sonare videntur.

2. Consequentia probatur: In hoc absconso Incarnationis Mysterio priùs meditanda veniunt illa, quæ naturæ assumptibili ex naturâ rei congruunt, quàm ea, quæ illi donantur in ipso unionis hypostaticæ actu; eò quòd natura humana à Verbo divino assumpta ipsam unionem aliquâ prioritate antevertat: ergo dùm Magister postquàm de conditionibus actum unionis concomitantibus, sivé de his, quæ ad naturam assumptibilem conferunt, disseruit; protinùs de perfectionibus naturę assumptę in ipso unionis actu collatis discutit, absque ullâ cunctatione rectam disputandi methodum servat.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primá, plenitudinem gratię, & scientię Christi Domini pro dignitate demonstrat Magister. In secundà verò declarat, Christum Dominum sapientiá non profeciisse, nisi quantùm ad ipsius sapientiæ effectùs ampliorem manifestationem. In tertia autem, & ultimá subdit parte, solùm secundùm hominum sensum, sivè exteriorem apparientiam, Christum Dominum profeciisse in scientiâ.

4. PRO PRIMÆ igitur partis uberiori assequendo captu, prima proponitur thesis: *In ipso conceptionis limine fuit in Christo Domino, secundùm hominem, plenitudo gratiæ, & sapientiæ, omniumque donorum.* Quam nonnulis sacræ paginæ, Patrumque expressis testimoniis pertentat in litterâ probare Magister.

5. Primò suadet Magister ex Apostolo ad Colossi. cap. 2. his verbis: *In ipso inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter*; sed ex eo quòd omnis plenitudo divinitatis inhabitet in Christo Domino corporaliter, ipse ab instanti conceptionis fuit plenus gratiá; & scientiá, alijsque donis eius sanctissimam decorantibus animam: ergo.

6. Secundò probat ex Augustino Magister Epist. 57. sic dictum Apostoli expendente: *Ita verò inhabitat, quòd omni gratiâ plenus sit*: ergo si ita inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter in Christo Domino, quòd omni gratiá sit plenus, recte ex Apostolo unà cum Augustino consequitur, Christum Dominum mox à conceptione suá gratiâ, & scientiá fuisse plenum.

7. Tertiò: Quia, ut ex Ioanne cap. 3. habetur, Deus spiritum gratiæ, & scientię cæteris contulit iustis cum mensurá; Christo autem Domino prefatus spiritus sine mensurá fuit datus; sed quo pacto sine mensurà Christo Domino fuit datus spiritus gratię, & scientiæ; & cæteris iustis cum mensurá, horum aliorumque donorum plenitudine ab ipsius conceptionis limine fuit Christus Dominus nobilitatus: ergo.

8. Quartò, quadám etiam similitudine probat in litterà intentum

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

tum Magister: Quemadmodùm in humani corporis capite omnes sensus, quippè, visus, gustus, auditus, & olfatus vigent; in cæteris autem membris solus sensus tactûs residet; ita in Christo Domino, uti in omnium capite, est plenitudo gratiæ; in aliis verò iustis est gratia, sicut sensus tactûs in membris sub capitè, eò quòd de plenitudine gratiæ Christi Domini, non secundùm essentiam, sed secundùm similitudinem, omnes acceperunt gratiam; sed ex eo quòd iusti omnes sic de plenitudine gratiæ Christi Domini gratiam acceperint, necessariò fuit plenus gratiâ, & scientiâ: ergo.

9. Quintò, his Hieremiæ verbis, cap. 31. *Novum faciet Dominus super terram; mulier circundabit virum, &c.* aliam perficit probationem Magister. Nam hæc divina clarè denotant eloquia, quòd in utero Virginis Matris perfectus vir extitit Christus, non solùm propter animam, & carnem; sed propter sapientiam, & gratiam, quâ plenus erat; sed eo quòd Christus Dominus in Virginis Matris alvo vir perfectus extiterit, fuit à conceptionis vestibulo plenus gratiâ, & scientiâ, aliisque donis ac perfectionibus: ergo.

10. Sed oppones ex Matthæi, & Lucæ cap. 3. Si Christus Dominus à limine conceptionis foret plenitudine gratiæ, & scientiæ, aliorumque donorum ac perfectionum nobilitatus, reverà incassùm descendisset Spiritus Sanctus super eum, tanquàm columbam, dùm à Ioanne baptizabatur; sed Spiritus Sanctus non incassùm descendit supra Christum Dominum, tanquàm columbam, dùm Ioanne baptizabatur: ergo quia plenitudinem gratiæ, & scientiæ, aliorumque donorum à conceptionis vestibulo Christus Dominus non habuit.

11. Respondetur ex Magistri doctrinâ negando Maiorem, & Consequentiam. Quia plenitudo gratiæ Christi Domini valet in duplici contemplari statu. Primò, secundùm illius excelentiam. Secundò, penes apparientiam ipsius; & licèt in Christo Domino à suæ conceptionis limine fuerit plenitudo gratiæ, aliorumque donorum secundùm illius excellentiam, eò quòd habuerit omnem gratię perfectionem; tamen pro conceptionis instanti non fuit in illo gratię plenitudo penes apparientiam ipsius, usquedùm Spiritus Sanctus in columbę specie descendit, requievitque super eum. Unde colligitur, Sancti Spiritûs descensum super Christum Dominum supervacaneum non fuisse. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

12. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis explanatione, secunda statuitur thesis: *Christus Dominus solùm in sapientiâ profeciſſe dicitur quantùm ad exteriorem amplioremque manifestationem illius.* Hanc etenim

nim conclusionem duntaxat probat Magister ex variis solutionibus, quas adhibet pro cuiusdam argumenti eliminandâ acie.

13. Sic oppones apud Magistrum in litterâ ex Lucâ cap. 2. dicente: *Iesus proficiebat sapientiâ, & ætate, & gratiâ apud Deum, & homines*, sed ex eo quòd sic profecerit Iesus sapientiâ, ætate, & gratiâ apud Deum & homines, non potuit illicò à suâ conceptione plenitudine gratiæ, & scientię, aliorumque donorum potiri; aliter in his non profeciſſet: igitur Christus Dominus à limine conceptionis non habuit plenitudinem gratiæ, & scientię: aliorumque donorum.

14. Respondet Magister in litterâ, Christum Dominum ab instanti suæ conceptionis tantam gratiæ, & scientiæ, aliorumque donorum accepisse plenitudinem, ut Deus ei pleniùs conferre non potuerit, cùm amplius habere capax non fuerit: Attamen verè in sacrâ paginâ legitur, profeciſſe sapientiâ, & gratiâ, aliisque donis, non quidem in se, sed in aliis, qui de eius sapientiâ, & gratiâ proficiebant, dùm eis sapientiæ, & gratiæ munera secundùm processum ætatis magis ac magis patefaciebat.

15. Solutionem fulcit Magister Magni Gregorii affectatâ authoritate quam homil. 11. super Lucam sic suppeditare videtur: *Iuxta hominis naturam proficiebat sapientiâ non quòd ipse sapientior esset ex tempore, qui à primâ conceptionis horâ spiritu sapientiæ plenus permanebat; sed eandem, quâ plenus erat, sapientiam cæteris ex tempore paulatim demonstrabat*: ergo cùm nullum sit iurgium in eo, quòd Christus Dominus à primâ conceptionis horâ spiritu sapientiæ plenus permanserit, & nullque sapientiâ profecerit, cum eandem, quâ plenus erat, sapientiam cæteris ex tempore sensim demonstraret, solutio Magistri incunctanter efficax est.

16. Aliam sic parat in huius capitis calce solutionem Magister, ut Lucæ textui pleniùs satisfaciat, nempè, quòd Christus Dominus proficiebat aliis, non sibi. Nam quemadmodùm Rector Ecclesiasticus dicitur proficere in curâ sibi traditâ aliis proficientibus per ipsum; sic Christus Dominus, iuxta hominis naturam, dicebatur proficere sapientiâ aliis, non sibi; quia eos ad laudem Dei excitabat, & per suæ gratiæ, sapientiæque oblensionem proficiebant alii. Unde Magistri placitum unâ cum textùs sacri Lucæ expositione cohæret.

17. Sed oppones ex Lucę verbis: Christus Dominus proficiebat ætate, & sapientiâ apud Deum, & homines; sed ex eo quòd sic sapientiâ ac ætate profecerit Christus Dominus apud Deum, & homines, non habuit plenitudinem gratiæ, & scientiæ à conceptionis vesti-

vestibulo: ergo. Minor probatur: Christus Dominus verè & physicè per temporis accessum proficiebat ætate: ergo si sapientiâ, & gratiâ apud Deum, & homines proficiebat ac ætate, reverà secundùm temporis processum gratiâ, & scientiâ, aliisque proficiebat donis: ergo quemadmodùm á limine conceptionis non fuit plenus ætate; sic nec gratiæ, nec scientię, nec aliorum donorum plenitudinem habuit ab originis suę instanti.

18. Respondetur ex ipsâ Magistri doctrinâ, disparem esse rationem de accremento sapientię, & ætatis in Christo Domino Crescebat enim sapientiâ, & gratiâ apud Deum, & homines, præcisè quoad earum manifestationem, siquidem quotidié per verba ostendebat sapientiam, & per miracula, sivè opera excellentiora manifestabat gratiam, quin opus fuerit, quòd per temporis processum venerit gratię ac sapientiæ incrementum, morosum cursum legis communis servando: At ętate crescebat, intrinsecè per nutritionem, & extrinsecè per temporis successionem.

19. Nec verba illa, apud Deum, & homines, continent vim, etsi Deo ab ęterno omnia sint nota, ac per consequens gratiâ, & scientiâ Christi Domini ipsi manifesta. Quia ly *apud Deum, & homines*, vertit hunc sensum, quòd in his, quæ ad Deum, & homines spectabant, quotidiè Christus Dominus magis ac magis se manifestabat. Et hęc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

20. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis ostensione, tertia proponitur thesis: *Etsi gemina in Christo Domino sit contemplanda scientia, creata scilicet, & increata, solùm secundùm hominum opinionem exterioremque apparientiam creatâ scientiâ proficit.* Quam congruentissimè probat Magister duplicis argumenti exactâ solutione.

21. Primum conficit argumentum Magister ex Ambrosio lib. de Incarn. Domin. Sacram. cap. 7. dicente: *Deus perfectionem suscepit humanæ naturæ: Sensu hominis esurivit, & rogavit; sensu hominis profecit, sicut scriptum est: Iesus proficiebat ætate, & sapientiâ, & gratiâ. Quomodò proficiebat sapientiâ Dei? Profectus ætatis, & sapientiæ, non divinæ, sed humanæ naturæ est.* Ergo quanvis in Christo Domino gemina sit meditanda sapientia creata una, & increata alia, & secundùm increatam Christus Dominus non profecerit; tamen secundùm creatam hauddubié, ipso Ambrosio attestante, profecit.

22. Respondet Magister in litterâ, quòd licèt in Christo Domino duo sint cardinei sensus, sivé gemina sapientia, iuxta duas in ipso meditatas naturas, una scilicét creata, & increata alia; nihilominùs secundùm nullam profecit, quia utraque sine accremento successivo, & intrinseco in Christo agnoscenda est. Dùm ergò Ambrosius sustinet, Christum profeciśe in sensu hominis, sic est exponendus, quòd profecerit secundùm hominum opinionem, exterioremque apparientiam.

23. Secundum sic perficit ex Isaiæ verbis cap. 8. argumentum Magister: *Quia antequàm sciat puer vocare patrem suum, & matrem suam, accipiet spolia Samariæ*; sed hæc Isaiæ verba satis innunt, Christum Dominum pro infantię statu nesciviśe patrem suum, matremque vocare: ergo quia à conceptionis instanti Christus Dominus dono plenitudinis scientiæ non fruebatur.

24. Respondet Magister, sacrum Isaiæ vaticinium more hominum exponendum fore; sivè quòd similitudinariè ad modum nescientis, dùm Christus Dominus annos infantiles agebat, se gesit; cùm pro illo temporis intervallo non ostenderit suam sapientiam, cuius plenitudinem à conceptionis limine habuit. Unde, etsi Dominus Iesus pro infantię statu non vocaverit patrem suum, & matrem, inscius non est censendus, eò quòd assueto hominum usui se accommodare intenderit; atque adeó solùm secundùm exteriorem apparientiam, hominumque opinionem scientiâ profecit. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis sint dicta.

QUÆSTIONES.

25. QUÆSTIO 1. An Anima Christi Domini fuerit sancta à sanctitate increata? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 7. *art.* 1. *& in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *art.* 1. Godoy *in* 3. *p. tom.* 2. *disp.* 21. §. 1. *& seqq.* Araujo 3. *p. q.* 7. *dub.* 2. *concluś.* 2. Lumbier *de Incarn. quæst.* 18. *art.* 1.

26. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. Lauræa *de Incarn. disp.* 16. *art.* 1. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 10. *q.* 1. Sendin *tract.* 3. *disp.* 1. *sect.* 1. §. 1. *& seqq.* Felix *de Incarn. cap.* 11. *difficult.* 2. Gallus *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *cap.* 1. Aquila *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1.

27. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *disp.* 15. & 18. Munieśa *disp.* 14. *sect.* 1. *& seqq.* Carleton *tom.* 2. *disp.* 51. *sect.* 1. *& seqq.* Aranda *lib.* 5. *disp.* 1. *sect.* 1. §. 1. *& seqq.* Anton. Perez *tract.* 6. *disp.* 1. *cap.* 9. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 12. *sect.* 2. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 3. *q.* 1. *sect.* 1. Aldreta *disp.* 45. *controv.* 9. *sect.* 1.

28. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *art.* 1. Alenś. 3. *p. q.* 11. *memb.* 1. Durandus *in* 3. *dist.* 13. *q.* 2. Gabriel *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1.

Aureolus *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *art.* 1. Estius *in* 3. *dist.* 13. §. 1. *& seqq.* Malletus *tom.* 2. *pag.* 8. Caspens. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 5. *sect.* 1.

29. Quæstio 2. An Christus Dominus fuerit sanctus ab unione hypostaticâ, aut à personalitate Verbi divini? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 7. *art.* 1. *& in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *art.* 2. Godoy *in* 3. *p. tom.* 2. *disp.* 21. §. 3. Ioan. à S. Thomâ *tom.* 3. *q.* 7. *disp.* 8. *art.* 1. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 11. *art.* 2. Lumbier *q.* 19. *de Incarn. art.* 2. Nicolai *in* 3. *dist.* 13. *q.* 3. *art.* 2. *&* 3. Araujo 3. *p. q.* 7. *dub.* 2. *concluſ.* 3.

30. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 10. *q.* 1. *& seqq.* Delgadillo *p.* 2. *cap.* 7. *difficult.* 1. *dub.* 1. Laurea *de Incarn. disp.* 16. *art.* 1. *&* 2. Gallus *in* 3. *dist.* 13. *cap.* 1. *& seqq.* Aquila *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *&* 2. Pitygian. *in* 3. *dist.* 13. *art.* 1. *& seqq.* Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. Felix *de Incarn. cap.* 11. *difficult.* 2. *& seqq.*

31. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *disp.* 18. *&* 53. *sect.* 1. *& seqq.* Carleton *tom.* 2. *disp.* 51. *sect.* 1. *& seqq.* Anton. Perez *tract.* 6. *disp.* 1. *cap.* 8. Munieſſa *disp.* 14. *sect.* 2. Aranda *lib.* 5. *disp.* 1. *sect.* 1. §. 5. Vazq. *disp.* 41. *cap.* 4. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 3. *q.* 1. *sect.* 1. §. 3. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 12. *sect.* 1. Aldrete *de Incarn. controv.* 7. *disp.* 35. *sect.* 1. Bernal *disp.* 29. *sect.* 2.

32. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *art.* 1. Gabriel *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. Aureolus *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *art.* 1. Alenſ. 3. *p. q.* 11. *memb.* 1. *& seqq.* Bonæſpei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 9. *dub.* 1. Eſtius *in* 3. *dist.* 13. §. 1. *& seqq.* Baldius *lib.* 2. *quæſt.* 3. *q.* 2. *difficult.* 1. Caſpenſ. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 5. *sect.* 1. *& seqq.* Malletus *tom.* 2. *pag.* 8. *& seqq.*

33. Quæſtio 3. An humanitas Chriſti Domini fuerit ſancta à gratiâ habituali? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *art.* 1. Godoy *in* 3. *p. tom.* 2. *disp.* 21. §. 1. *& seqq.* Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 11. *art.* 1. Nicolai *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *art.* 1. Lumbier *q.* 19. *de Incarn. art.* 2. Araujo *in* 3. *p. q.* 7. *dub.* 2. *concluſ.* 1. *& seqq.* Ioan. à S. Thomâ *tom.* 3. *q.* 7. *disp.* 8. *art.* 1. *& seqq.*

34. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. Laurea *de Incarn. disp.* 16. *art.* 3. Felix *de Incarn. cap.* 11. *difficult.* 1. *&* 2. Rada 3. *p. controv.* 4. *art.* 3. Castillo *de Incarn. disp.* 11. *q.* 2. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 10. *q.* 1. *& seqq.* Delgadillo *p.* 2. *cap.* 7. *difficult.* 2. *dub.* 1. *& seqq.* Poncius *in* 3. *Comment. dist.* 13. *num.* 5. Cavellus *in Schol. dist.* 13. *q.* 1. Gallus *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *cap.* 1. *& seqq.*

35. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *disp.* 18. *sect.* 1. Aranda *lib.* 5. *disp.* 1. *sect.* 1. §. 6. Ragusa *disp.* 67. §. 2. Beccan. *cap.* 8. *q.* 1. Granados

tract.

tract. 7. *disp.* 1. Lugo *disp.* 16. *sect.* 1. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 3. *q.* 1. *sect.* 2. §. 1. *& seqq.* Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 12. *sect.* 5. Carleton *tom.* 2. *disp.* 51. *sect.* 1. *& seqq.* Uvanding. *de Incarn. disp.* 5. *dub.* 2. Munieſſa *de Incarn. disp.* 14. *sect.* 3. Anton. Perez *tract.* 6. *disp.* 1. *cap.* 1. *& seqq.*

36. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *art.* 1. Caſpenſ. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 5. *sect.* 1. Bonæſpei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 9. *dub.* 2. Baldius *lib.* 2. *quæſt.* 3. *difficult.* 1. *& seqq.* Malletus *tom.* 2. *pag.* 9. *& seqq.* Eſtius *in* 3. *dist.* 13. §. 2. *& seqq.* Baudun. *p.* 1. *q.* 19. *& seqq.* Alenſ. 3. *p. q.* 11. *memb.* 1. *& seqq.* Gabriel *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. Aureolus *in* 3. *dist.* 13. *art.* 1.

37. Quæſtio 4. An gratia Chriſti Domini fuerit infinita? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.* 24. *art.* 7. Godoy *in* 3. *p. tom.* 2. *disp.* 26. §. 1. *& seqq.* Ioan. à S. Thomâ *tom.* 3. *disp.* 9. *art.* 2. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 13. *art.* 1. Camerarius *tom.* 3. *q.* 7. *art.* 11. Lumbier *q.* 21. *art.* 3. Nicolai *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *art.* 3. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 5. *dub.* 2.

38. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *& seqq.* Poncius *tract.* 11. *disp.* 39. *q.* 3. *& in* 3. *Comment. dist.* 13. *num.* 54. Boyvin 2. *p. cap.* 8. *q.* 6. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 11. *q.* 1. Gallus *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *cap.* 1. *& seqq.* Delgadillo *p.* 2. *cap.* 7. *difficult.* 2. *dub.* 3. Herincx *p.* 4. *disp.* 2. *q.* 2. Aquila *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *& seqq.* Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 13 *q.* 1. *& seqq.* Laurea *de Incarn. disp.* 16. *art.* 3. *& seqq.* Felix *de Incarn. cap.* 11. *difficult.* 3.

39. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *disp.* 22. *sect.* 1. Lugo *disp.* 16. *sect.* 6. Aranda *lib.* 5. *disp.* 1. *sect.* 3. §. 1. Cardenas *in gemino ſydere disp.* 2. *cap.* 27. Aldrete *controv.* 1. *disp.* 52. *sect.* 2. *& seqq.* Munieſſa *disp.* 14. *sect.* 3. Carleton *tom.* 2. *disp.* 51. *sect.* 4. Anton. Perez *tract.* 6. *disp.* 1. *cap.* 7. Arriaga *disp.* 32. *sect.* 1. *& seqq.* Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 12. *sect.* 6. Mart. Perez *disp.* 18. *sect.* 1. & 6. Bernal *disp.* 30. *sect.* 3.

40. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 13. *q.* 1. *& seqq.* Caſpenſ. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 5. *sect.* 2. Bonæſpei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 9. *dub.* 3. Baldius *lib.* 2. *quæſt.* 3. *q.* 3. *difficult.* 3. Euſtach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 6. *q.* 2. Baudun. *tract.* 1. *q.* 7. *art.* 4. Malletus *tom.* 2. *à pag.* 9. *& seqq.* Eſtius *in* 3. *dist.* 13. §. 1. *& seqq.*

41. Quæſtio 5. An Chriſtus Dominus ab inſtanti Conceptionis habuerit plenitudinem ſcientiæ? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.* 14. *q.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Godoy *in* 3. *p. tom.* 2. *disp.* 23. §. 1. *& seqq.* Camerarius *tom.* 3. *q.* 9. *art.* 1. Nicolai *in* 3. *dist.* 14. *q.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Philipp. á SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 6. *dub.* 1.

42. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 14. *q.* 1. Poncius *tract.* 11. *disp.* 39. *q.* 1. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 13. *q.* 1. Rada 3. *p. controv.* 9. *art.* 1. Pitygian. *in* 3. *dist.* 14. *art.* 5. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 14. *q.* 1. Gallus *in* 3. *dist.* 14. *q.* 1. *cap.* 1. *& seqq.* Herincx 4. *p. disp.* 2. *q.* 1. Felix *de Incarn. cap.* 15. *difficult.* 1.

43. Ex Scholâ Eximiâ Suarez 3. *p. tom.* 1. *disp.* 27. *sect.* 1. *&* 2. Vazq. 3. *p. disp.* 54. *sect.* 1. *cap.* 1. *& seqq.* Carleton *tom.* 2. *disp.* 52. *sect.* 1. *&* 2. Anton. Perez *tract.* 6. *disp.* 2. *cap.* 1. *& seqq.* Rhodès *tract.* 7. *disp.* 3. *q.* 2. *sect.* 1. §. 1. Mart. Perez *disp.* 22. *sect.* 2. Esparza *q.* 27. *art.* 7.

44. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 14. *q.* 1. *& seqq.* Caspens. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 5. *sect.* 4. Estius *in* 3. *dist.* 13. §. 1. *& seqq.* Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 7. *q.* 1. Malletus *tom.* 2. *pag.* 7. *& seqq.* Bonæspei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 10. *dub.* 1. *& seqq.* Bassæus *verb. scientia Christi D. num.* 2. *&. seqq.*

45. Quæstio 6. An gratia sit donum creatum, & Spiritu Sancto distinctum? De quó, *tom.* 1. *dist.* 14. *q.* 2.

46. Quæstio 7. An charitas, & cætera alia dona superna creentur, aut educantur? De quò, *tom.* 1. *dist.* 14. *q.* 3.

47. Quæstio 8. An gratia, & charitatis habitus realiter distinguantur? De quó, *tom.* 1. *dist.* 14. *q.* 4.

48. Quæstio 9. An habitus charitatis, sivé lumen gloriæ sit tota ratio agendi? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 1.

49. Quæstio 10. An, & quomodò gratia habitualis possit augeri, aut minui? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 2.

50. Quæstio 11. An gratia, & peccatum possint esse simul de potentiâ absolutâ? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 7.

51. Quæstio 12. An sit de fide, sanctificationis formam esse habitum? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 9.

52. Quæstio 13. An Christus Dominus ab instanti Conceptionis habuerit plenitudinem gratiæ? De quò, *hic q.* 4.

53. Quæstio 14. An Christus Dominus sit sapiens sapientiâ genitâ, simulque ingenitâ? De quò, *tom.* 1. *dist.* 32. *q.* 1.

54. Quæstio 15. An negare Christo Domino gratiam habitualem, sit quid temerarium? De quò, *hic q.* 3. *&* 4.

55. Quæstio 16. An testimonia Sanctorum Patrum apertè convincant, gratiam habitualem fuisse in Christo Domino? De quó, *hic q.* 3. *&.* 4.

56. Quæstio 17. An gratia capitis sit idem cum gratiâ singularis personę? De quò, *hic q.* 3. 4. *&* 5.

DE

DE COMPARATIONE SAPIENTIÆ Christi Domini ad sapientiam Dei.

DISTINCTIONIS DECIMÆ QUARTÆ SYNOPSIS.

Omnia Christi animam novisse fatebimur omnes,
Non tamen Omnipotens ipsa fuisse datur.

Sic incipit: *Hic quæri opus est.*
Sic terminat: *Frustra habetur controversia.*

1. CONNECTITUR hęc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de Christi Domini perfectionis plenitudine, quantùm ad ipsius gratiam, & scientiam; sed in præsenti comparat perfectionem, quâ pollet in quantùm homo, cum perfectione Dei: igitur rectam connexionem servant.

2. Consequentia probatur: Non benè posset Magister perfectionem Christi Domini, in quantùm homo, cùm perfectione Dei conferre, si priùs de illâ non egisset attentè; sed Magister in superiori distinctione maximâ protymiâ de Christi Domini perfectionis plenitudine disservit, quantùm ad ipsius gratiam, & scientiam: ergo dùm perfectionem illam modò cum Dei perfectione comparat, concinnum connexionis ordinem tenet.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quatum primâ ostendit Magister, quòd licèt anima Christi Domini per scientiam infusam noverit omnia, quæ Deus, etsi non ita plenè; non tamen omnia potest, quæ Deus valet. In secundâ verò idipsum firmat, sustinens, Christi Domini animam non fuisse Omnipotentiâ honestatam. In tertiâ autem, & ultimâ detegit parte, Christum Dominum, adhuc secundùm hominem, non semel Omnipotentiam accepisse, in usumque habuisse.

4. PRO PRIMÆ igitur partis assiduâ intelligentiâ, en primum theorema: *Etsi Christi Domini animæ omnem Deus contulerit scientiam, eidem tamen communicare Omnipotentiam non potuit.* Quod solerter expendit

42. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 14. *q.* 1. Poncius *tract.* 11. *disp.* 39. *q.* 1. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 13. *q.* 1. Rada 3. *p. controv.* 9. *art.* 1. Pitygian. *in* 3. *dist.* 14. *art.* 5. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 14. *q.* 1. Gallus *in* 3. *dist.* 14. *q.* 1. *cap.* 1. *& seqq.* Herincx 4. *p. disp.* 2. *q.* 1. Felix *de Incarn. cap.* 15. *difficult.* 1.

43. Ex Scholâ Eximiâ Suarez 3. *p. tom.* 1. *disp.* 27. *sect.* 1. *&* 2. Vazq. 3. *p. disp.* 54. *sect.* 1. *cap.* 1. *& seqq.* Carleton *tom.* 2. *disp.* 52. *sect.* 1. *&* 2. Anton. Perez *tract.* 6. *disp.* 2. *cap.* 1. *& seqq.* Rhodès *tract.* 7. *disp.* 3. *q.* 2. *sect.* 1. §. 1. Mart. Perez *disp.* 22. *sect.* 2. Esparza *q.* 27. *art.* 7.

44. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 14. *q.* 1. *& seqq.* Caspens. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 5. *sect.* 4. Estius *in* 3. *dist.* 13. §. 1. *& seqq.* Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 7. *q.* 1. Malletus *tom.* 2. *pag.* 7. *& seqq.* Bonæspei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 10. *dub.* 1. *& seqq.* Bassæus *verb. scientia Christi D. num.* 2. *&. seqq.*

45. Quæstio 6. An gratia sit donum creatum, & Spiritu Sancto distinctum? De quó, *tom.* 1. *dist.* 14. *q.* 2.

46. Quæstio 7. An charitas, & cætera alia dona superna creentur, aut educantur? De quò, *tom.* 1. *dist.* 14. *q.* 3.

47. Quæstio 8. An gratia, & charitatis habitus realiter distinguantur? De quó, *tom.* 1. *dist.* 14. *q.* 4.

48. Quæstio 9. An habitus charitatis, sivé lumen gloriæ sit tota ratio agendi? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 1.

49. Quæstio 10. An, & quomodò gratia habitualis possit augeri, aut minui? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 2.

50. Quæstio 11. An gratia, & peccatum possint esse simul de potentiâ absolutâ? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 7.

51. Quæstio 12. An sit de fide, sanctificationis formam esse habitum? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 9.

52. Quæstio 13. An Christus Dominus ab instanti Conceptionis habuerit plenitudinem gratiæ? De quò, *hic q.* 4.

53. Quæstio 14. An Christus Dominus sit sapiens sapientiâ genitâ, simulque ingenitâ? De quò, *tom.* 1. *dist.* 32. *q.* 1.

54. Quæstio 15. An negare Christo Domino gratiam habitualem, sit quid temerarium? De quò, *hic q.* 3. *&* 4.

55. Quæstio 16. An testimonia Sanctorum Patrum apertè convincant, gratiam habitualem fuisse in Christo Domino? De quó, *hic q.* 3. *&.* 4.

56. Quæstio 17. An gratia capitis sit idem cum gratiâ singularis personę? De quò, *hic q.* 3. 4. *&* 5.

DE

DE COMPARATIONE SAPIENTIÆ Christi Domini ad sapientiam Dei.

DISTINCTIONIS DECIMÆ QUARTÆ SYNOPSIS.

Omnia Christi animam novisse fatebimur omnes,
Non tamen Omnipotens ipsa fuisse datur.

Sic incipit: *Hic quæri opus est.*
Sic terminat: *Frustra habetur controversia.*

1. CONNECTITUR hęc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de Christi Domini perfectionis plenitudine, quantùm ad ipsius gratiam, & scientiam; sed in præsenti comparat perfectionem, quâ pollet in quantùm homo, cum perfectione Dei: igitur rectam connexionem servant.

2. Consequentia probatur: Non benè posset Magister perfectionem Christi Domini, in quantùm homo, cùm perfectione Dei conferre, si priùs de illâ non egisset attentè; sed Magister in superiori distinctione maximâ protymiâ de Christi Domini perfectionis plenitudine disservit, quantùm ad ipsius gratiam, & scientiam: ergo dùm perfectionem illam modò cum Dei perfectione comparat, concinnum connexionis ordinem tenet.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quatum primâ ostendit Magister, quòd licèt anima Christi Domini per scientiam infusam noverit omnia, quæ Deus, etsi non ita plenè; non tamen omnia potest, quæ Deus valet. In secundâ verò idipsum firmat, sustinens, Christi Domini animam non fuisse Omnipotentiâ honestatam. In tertiâ autem, & ultimâ detegit parte, Christum Dominum, adhuc secundùm hominem, non semel Omnipotentiam accepisse, in usumque habuisse.

4. PRO PRIMÆ igitur partis assiduâ intelligentiâ, en primum theorema: *Etsi Christi Domini animæ omnem Deus contulerit scientiam, eidem tamen communicare Omnipotentiam non potuit.* Quod solerter expendit

dit Magister, dùm cuidam dubitationi contentæ in litterâ congruentissimam adiciit solutionem.

5. Inquirit ergo Magister: *An anima Christi Domini æqualem Deo sapientiam habuerit; & utrum noverit omnia, quæ Deus scit?* Sed antequam suum proprium detegat nutum Magister, aliorum opinionem refert, & promovet; & postmodùm ipsam refellit, in suamque postremò sententiam discedit.

6. Aliquot enim dixere, animam Christi Domini nec æqualem cum Deo habere sapientiam, nec omnia scire, quæ Deus scit. Quod sic in litterâ primò probare tentant: Anima Christi Domini est creatura, sed creatura in nullo Creatori æquatur: ergo nec in sapientiâ; sed ex eò quod Christi Domini anima non coæquetur Creatori in sapientiâ; nec æqualem cum ipso habet sapientiam, nec omnia noscit, quæ Deus scit: ergo.

7. Secundò: Si anima illa Christi Domini æqualem cum Deo haberet scientiam, iam Deus in omni bono, maiori non frueretur virtute, quàm eius creatura; sed Deus in omni bono, maiori pollet virtute, quàm eius creatura: ergo quia Christi Domini anima, nec supparem Creatori habet scientiam, nec scit omnia, quę Deus noscit.

8. Tertiò probant ex Prophetâ, Psal. 138. in personâ hominis assumpti, alloquente: *Mirabilis facta est scientia tua ex me, & non potero ad eam*; sed Regius Psaltes scientiam Dei cum Christi Domini animæ scientiâ his confert verbis, hancque inferiorem statuit: ergo quia nequit scientia animæ Christi cum Dei sapientiâ æquari.

9. Quartò, sic in præfatæ opinionis subsidium, Prophetæ dictum illustrat Cassiodorus in Expos. ad Psal. 130. *Veritas humanæ conditionis ostenditur; quia assumptus homo divinæ substantiæ non potest æquari, vel in scientiâ, vel in alio*: ergo si humanæ conditionis veritas ostenditur in eo, quòd assumptus homo divinæ substantiæ non posit æquari, vel in scientiâ, vel in alio, rectè deducitur, animam Christi Domini nec supparem esse in scientiâ Deo, nec omnia scire posse, quæ Deo datum est noscitare.

10. Quintò, ampliùs roborant assumptum ex 1. Corinth. cap. 2. dùm sic Apostolus scribit: *Nemo novit quæ sunt Dei, nisi Spiritus Dei, qui solus scrutatur omnia, etiam profunda Dei.* Ergo si nemo novit quæ sunt Dei, nisi Spiritus Dei, qui solus scrutatur omnia, etiam profunda Dei, non poterit anima Christi Domini scire omnia, quæ Deus scit, nec æqualem cum eo sapientiam habere, eó quòd ipse Spiritus Dei non sit, qui solus omnia scrutatur.

11. Sextò tandem, alia ratione suam in litterâ opinionem suadent: Si enim anima Christi Domini sciret omnia, quæ scit Deus, hauddubié non solum seipsam, verum totum mundum creare sciret, cum id Deum non lateat; sed anima Christi Domini nec seipsam, nec mundum totum creare scit: ergo quia non scit omnia, quæ Deus scit; sed si sciret omnia, quæ Deus scit, æquali cum ipso scientiâ polleret: ergo. Hactenùs de hac opinione.

12. Respondet iam Magister dubitationi pro thematis scopo nuper appositio, animam Christi Domini per scientiam sibi gratis collatam cognoscere omnia in Verbo, quæ Verbum ipsum noscit, à quo in unitatem suppositi fuit assumpta unà cum aliis humanæ naturæ partibus.

13. Unde subdit Magister in litterâ, rationesque in oppositum universaliter diluit: Quòd licèt anima Christi Domini sciat omnia, quæ Deus scit, non tamen potest omnia, quæ Deus valet; nec ita plenè ac clarè cognoscit omnia, sicut Deus intuetur illa: Quamobrem Creatori suo non æquatur creatura in scientiâ; quia esto æquetur scientiæ Dei, quoad numerum scitorum, non tamen æquatur sibi in modo sciendi. Deindè; quia scientia Dei multò dignior, & altior est, digniùsque, & perfectiùs omnia capit, quàm illius animæ Christi Domini scientia: ergo quanvis anima Christi Domini sciat omnia, quæ Deus scit; non tamen formali rectâque illatione consequitur, quòd suppar sit utrobique scientia.

14. Ulteriùs pergit Magister ad alia specialiter eliminanda argumenta pro opposita opinione adducta. Illud enim Apostoli: *Nemo novit quæ sunt Dei, nisi Spiritus Dei, qui solus scrutatur omnia*, non solùm non officit asserto, verùm ipsi proficit; eò quòd exponatur, apud litteram, de spiritu, qui datus est Christo Domino non ad mensuram; cùm immediatè addat Apostolus: *Nos autem spiritum Dei habemus.* Ergo si spiritus Dei, qui datus est Christo Domino non ad mensuram, scrutatur omnia, etiamque profunda Dei, quis inficias ibit, animam Christi Domini scire omnia, quæ Deus scit?

15. Insuper ad instantiam illam, quòd si Christi Domini anima sciret omnia, etiam sciret creare seipsam, totumque mundum, respondet Magister, animam illam scientiam habere creandi, sed non potentiam; quia scit quomodò seipsam, mundumque totum creaverit Deus: Habet ergò scientiam sui creatæ, sed non sui creandæ; quia non est creanda, sed creata: ergo rectè compatitur, quòd Christi Domini anima sciat omnia, quæ Deus scit, etsi non posit omnia, quæ Deus valet.

16. His sic prælibatis, suam iam primó propugnat resolutionem Magister, simulque oppositam penitùs dissolvere tentans : Anima Christi Domini præ omnibus spiritum Dei habuit, cui spiritus non est datus ad mensuram, ut innuit sacer textus Ioannis cap. 3. ergo si Spiritus Sancti donis sine mensurâ anima illa Christi Domini fruebatur, etiam & sapientiæ dono ; sed ex eo quód sapientiæ dono sine mensurâ frueretur, necessariò sciret omnia, quæ Deus scit: ergo.

17. Secundò : Si quædam sciret anima illa Christi Domini, & quædam non ; iam tunc non sine mensurâ scientiam haberet ; sed sine mensurâ scientiam habuit : ergo quia omnia sciebat ; sed ex eo quòd sic scierit omnia, reverà scieret omnia, quæ Deus scit : ergo quanvis scientia animæ Christi Domini non sit par cum scientiâ Dei ; tamen scit omnia, quæ Deus scit.

18. Tertiò ex Divo Fulgentio, quodam in sermone, hanc argutè Apostoli ad Colossenses cap. 2. expendente authoritatem : *In quo sunt omnes thesauri sapientiæ, & scientiæ abscónditi.* Sic alloquitur Fulgentius: *Anima illa Christi Domini rerum omnium scientiam habet*; sed dum Christi Domini anima scientiam rerum omnium habet, scit omnia, quæ Deus scit, aliter rerum omnium scientiam non haberet, etsi ipsius scientia cum scientiâ Dei æquari non possit : ergo.

19. Quartó : Nullus scit aliquid, quod eius anima ignorat ; sed Christus Dominus, secundùm omnes Doctores, scit omnia : igitur anima eius scit omnia; sed quo pacto scit omnia, profecto scit omnia, quæ Deus scit : igitur nihil Christi Domini animam latet, quod Deus scit ; sed his non probatur, scientiam animæ Christi Domini cum scientiâ Dei æquari : ergo quia hæc duo aptè cohærere videntur, quippè, quòd anima Christi Domini sciat omnia, quæ Deus scit; & quòd eius scientia non sit æqualis cum Dei scientiâ.

20. Sed oppones : Eò quòd anima Christi Domini sciat omnia, quæ Deus scit, reverà Deus non scit magis, quàm Christi Domini anima scit ; sed ex eò quòd Deus non sciat magis, quám anima Christi scit, scientia animæ Christi Domini cum scientiâ Dei æquatur : igitur anima Christi Domini non solùm scit omnia, quæ Deus scit ; verùm eandem scientiæ æqualitatem referunt.

21. Respondet Magister in litterâ negando minorem, & consequentiam. Quia licèt anima Christi Domini sciat omnia, quæ Deus scit ; non tamen vicissim eandem scientiæ æqualitatem referunt, quia scientia Dei omnia plenè ac clarè intuetur, & absque ulla dependentiâ ; sicque dignior, & altior omnibus aliis censetur scientiis; dig-

dignióque ac perfectiùs omnia capit : At scientia animæ Christi Domini, etsi omnia sciat, quæ Deus scit, non tantâ claritudine ac plenitudine, nec independenter à Deo; imò nec æquè dignior, & altior à nemine commendatur, eò quòd hæc sit creata, & increata illa. Unde, quandam solùm æqualitatem in numero scitorum præ se ferunt; non verò in modo sciendi.

22. Instabis : Anima Christi Domini est speculum clarissimum ac mundissimum, iuxta illud : *Candor lucis æternæ, speculum sine macula:* ergo quia omnia, quæ in eà apparent, clarè ac plenè suâ intuetur scientiâ : ergo tantâ claritudine ac plenitudine scit omnia anima Christi Domini, ac ipse intuetur Deus : ergo non est ex quo æqualem non debeant referre scientiam.

23. Respondetur ex ipsius Magistri doctrinâ, animam Christi Domini non esse speculum clarissimum ac mundissimum simpliciter, cùm hoc solùm soli rerum omnium Creatori congruat ; sed tantùm respectù aliarum creaturarum, inter quas anima Christi Domini principiatum tenet, cùm supra omnes exaltata fuerit; atqueadeò nunquam Creatori in scientiá, modoque sciendi æquari poterit. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

24. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis sedulà ostensione, en secundum theorema: *Anima Christi Domini non fuit divinâ Omnipotentiâ nobilitata.* Hæc est secunda superioris theorematis pars ; & pro exactâ ipsius probatione perscrutatur Magister in littera : *Quare animæ Christi Domini non dederit Deus potentiam faciendi omnia, sicut cognoscendi omnia potentiam?*

25. Et respondet Magister, ideò cognoscendi omnia Deum animæ Christi Domini contulisse potentiam, & non faciendi omnia potentiam, quia natura eius attentè meditata, etsi capax fuerit omnis scientiæ, non tamen omnis potentiæ. Quod duplici duntaxat probat compendiariâ ratione.

26. Primò : Si animæ Christi Domini foret datum omnia facere, quæ Deus fecit, absque ulla cunctatione posset iure optimo Omnipotentis nomen sortiri ; consequenterque hoc divino munere accepto, arbitrari Deum; sed anima Christi Domini, quanvis Verbo divino unita, non valet Omnipotentis nomen sortiri, nec Deum arbitrari: ergo quia animæ Christi Domini non potuit Deus Omnipotentiam conferre, etsi omniscientiam concesserit.

27. Secundò : Quanvis potentiam faciendi aliqua, quæ à creaturâ naturaliter fieri nequeunt, posit Deus animæ Christi Domini com-

communicare ; nihilominùs potentiam faciendi omnia non valet Deus ipsi præstare ; eò quòd primum non extraheret illam á suo esse creato; secús secundum; dùm in infinitudinis divinitatisque celsissimo eam locaret culmine : ergo etsi Christi Domini animę dederit Deus potentiam cognoscendi omnia , non tamen omnia faciendi potentiam pręstare potuit.

28. Sed oppones primò : Animæ Christi Domini data est omnis potestas in Cœlo, & in terrá , ut exploratum est omnibus apud Matthæum cap. ult. sed omnipotentia Dei nihil aliud est , quám omnia posse ubiquè , sive omnis potestas in Cœlo,& in terrá: ergo quia animę Christi Domini non solùm potentia cognoscendi omnia , verùm & potentia faciendi omnia fuit ipsi á Deo elargita.

29. Respondetur negando consequentiam. Nam Matthæi, & Magistri verba , non in eodem , sed in diverso veniunt accipienda sensu. Quia Matthæi verba passim de potentiâ præsidendi exponuntur , quæ animæ Christi Domini congruit ; cùm supra cunctos fuerit Angelos evecta , omnibus præest , quæ sub Deo sunt. Magister verò loquitur de potentiâ faciendi omnia , quæ animæ Christi Domini aptari nequit ; ac proindè suis verbis Magister non se dat in obvium sacro Matthæi textui.

30. Oppones secundò:Maioris amplioriſque latitudinis est scientia , quàm potentia ; eò quòd Deus sciat omnia quæ potest , etsi non possit omnia quæ scit , ut lustranti constabit ; sed anima Christi Domini est capax omniscientiæ, quæ maius , & amplum arbitratur donum : ergo & erit capax omnipotentiæ , quę inter minora minùsque spatiosa recensetur dona: ergo dùm Deus animæ Christi Domini contulit omniscientiam , omnipotentiam diffiteri non potuit.

31. Respondetur ex Magistri doctrinâ,quòd licèt ex parte obiecti sit amplioris latitudinis scientia , quám potentia , ut benè evincit instantia ; non verò ex parte subiecti ; imó è contra , maioris extensionis ex parte subiecti est potentia , quàm scientia. Nam omnipotentia constituit subiectum suum omninò immensum , & infinitum; secùs omniscientia , ut expendebamus supra ; sicque omnipotentia potiùs subiecti , quám obiecti amplitudinem respicit. Quamobrem, etsi animæ Christi Domini contulerit Deus omniscientiam , non ideó colligitur, & omnipotentiam communicare debere. Et hæc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

32. PRO TERTIÆ autem,& ultimæ distinctionis partis solerti indagine, en tertium theorema: *Christus Dominus , ut homo ; quandòque omni-*

omnipotentiam accepisse dicitur , in quantùm scilicèt , homo cœpit esse Filius Dei , & Filius Dei Filius hominis , & homo Deus , & Deus homo. Quod solùm quadàm Divi Ambrosii , sivè potiùs Venerabilis Bedæ authoritate suadere pertentat.

33. Divus ergò Ambrosius exponens illud Lucæ cap. 1. *Hic erit magnus , & Filius Altissimi vocabitur , &c.* sic concinnè affatur : *Non ideò erit magnus , quòd ante partum Virginis magnus non fuerit ; sed quia potentiam, quam Dei Filius naturaliter habet, homo erat ex tempore accepturus , ut una sit persona homo , & Deus.* Ergo quia Christus Dominus, ut homo, omnipotentiam , quam Dei Filius naturaliter habet , ipse ut homo erat ex tempore accepturus , scilicet , dùm homo cœpit esse Filius Dei , & Filius Dei Filius hominis , & homo Deus , & Deus homo.

34. Verùm , quia Ambrosii , sivè Bedæ præfata verba magnam possunt difficultatem inducere , & ea , quæ actenùs in distinctione scripsimus , radicitùs evertere; cùm animæ Christi Domini omnipotentiam elargirì videantur , opus erit nobis , in catholico illa expendere sensu , ut nec animæ Christi Domini omnipotentia adscribatur, nec á Magistri placito abire cogamur.

35. Quamobrem dicimus , verba illa non esse ita expendenda, quòd Christus Dominus habuerit , secundúm humanam naturam, omnipotentiam ex tempore , quemadmodùm illam habuit secundum divinam naturam ab æterno ; sed quòd Filius Dei ab æterno omnipotens, futurus erat homo in tempore habens omnipotentiam, non secundùm humanam , sed secundùm divinam naturam : ergo sic Ambrosii, aut Bedæ verborum expositione captâ , nullum in assertum Magistri iurgium , nec in omnipotentiam divinam dispendium ingerunt. Et hęc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

36. QUÆSTIO 1. An Christus Dominus ab instanti Conceptionis viderit clarè , & intuitivè Deum?Ex Angelicâ Scholâ D.Thomas *in* 3.*p.disp.*14.*q.*1. *art.*1. Godoy *in.*3.*p.tom.*2. *disp.*32.§.1.*& seqq.*Gonetus *tom.*4. *tract.*1. *disp.*16. *art.*1. Camerinus *tom.*3.*q.*9.*art.*2.*& q.*24.*art.*4. Cayetan. 1.*p.q.*12. *art.*5. Bañez 1.*p. q.* 12.*dub.*3.Scotus *in* 4.*dist.*49.*q.*2.*art.*4. Zumel 1.*p. q.*12. *disp.*2.*art.* 5.

37. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3.*dist.*14.*q.*1.Gallus *in* 3. *dist.*14. *q.* 1. *cap.*1. Delgadillo *p.* 2. *cap.* 8. *difficult,* 1. *dub,*1, Lauræa *de in-*

*carn. disp.*15. *art.*1. Felix *de Incarn. cap.* 15. *diff.* 1. Pitygian. *in Schol. in* 3. *dist.*14. *q.*1. *art.*5. Aquila *in* 3. *dist.* 14. *q.*1. *art.* 1. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 14. *q.*1. Boyvin 2.*p.cap.*7. *q.*1.

38. Ex Scholà Eximiâ Suarez 1.*p.disp.*46. *cap.*1. *& seqq.*Aranda *de Incarn. lib.*5. *disp.*3. *sect.*2. §.2.Bernal *disp.*33.*sect.*1. *& seqq.* Mart. Perez *disp.* 22. *sect.*2. Peñafiel *tom.*4. *disp.* 13.*sect.*3. Carleton *tom.* 2. *disp.*52. *sect.*1.& 2. Anton. Perez *tract.*4. *p.*2.*disp.*2. *cap.* 1. Munieſſa *de Incarn. disp.*13.*sect.*2. Eſparza *q.*27. *de provid. art.*7.

39. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*14. *q.*1. *& seqq.* Durand *in* 4. *dist.* 49. *q.*2. Bonęſpei *tom.*2.*tract.*3. *disp.*10. *dub.*1. & 2. Eſtius *in* 3. *dist.*14.§.1. *& seqq.* Baudun. *q.*10. *art.*1.*& seqq.* Malletus *tom.*2. *pag.* 9.

40. Quæſtio 2. An Anima Chriſti Domini videat in Verbo omnes creaturas, quas viſionis ſcientiâ intuetur Deus? Ex Angelicâ Scholà D. Thomas *in* 3.*dist.*14.*q.*2. *art.*2. Godoy *in* 3.*p. tom.*2.*disp.* 34. §.1. *& seqq.* Chalvet *tom.* 9. *lib.* 1. *q.*5. *cap.*3. Ioan. à S. Thomà *tom.*3. *disp.* 12. *art.*2. Gonetus *tom.*4. *tract.*1. *disp.*16. *art.*2 Camerinus *tom.*3. *q.*10. *art.*2. Nicolai *in* 3. *dist.*14. *q.*1. *art.* 7. Philipp. à SS. Trinit. *tom.*4. *tract.*1. *disp.*6. *dub.*3.

41. Ex Subtili Scholà Scotus *in* 3. *dist.* 14. *q.*2. Maſtrius *tom.*3. *disp.* 5. *q.*1. *art.*1. Boyvin 2. *p. cap.* 7. *q.*2. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.*13. *q.*2. Gallus *in* 3. *dist.* 14.*q.*2.*art.*1.& 2. Delgadillo *p.*2.*cap.*8. *difficult.*1. *dub.*8. & 9.Rada 3.*p.controv.*9. *art.*3.Poncius *in* 3. *comment. dist.*14. *num.*102. Felix *de Incarn. cap.*15.*difficult.* 3. Cavellus *in* 3. *in Schol. dist.* 14. *q.* 2. Aquila *in* 3. *dist.* 14. *q.* 2.

42. Ex Scholà Eximià Suarez 3.*p.tom.*1. *disp.* 26. *sect.*1. *& seqq.* Aranda *lib.*5. *disp.*3. *sect.*2.§.3. Aldrete *de Incarn. controv.*11.*disp.*63. *sect.*1. Martinon *disp.* 8. *de Deo sect.*5. Molina 1.*p. q.*12. *art.*8. *disp.* 2. Amicus *p.*1. *disp.*9. *sect.*32. Lugo *disp.*29. *sect.*1. & 2. Bernal *disp.*34. *sect.*1. §.1. *& seqq.* Rhodès *tract.* 7. *disp.* 3. *q.* 2. *sect.* 1. §. 2. Peñafiel *tom.*4. *disp.*13.*sect.*5. Carleton *tom.*2.*disp.*52. *sect.*3.Anton.Perez *tract.* 6. *p.*2. *disp.*2. *cap.*4. Munieſſa *de Incarn. disp.*13.*sect.*5.

43. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 14. *q.*3. *art.*2. Caſpenſis *tom.*2. *tract.*20. *disp.*6. *sect.*2. Bonæſpei *tom.*2. *tract.*3. *disp.* 10. *dub.*2. Baudun. *tract.*1. *q.* 11. *art.*1. Eſtius *in* 3. *dist.*14.§.2. *& seqq.*Gabriel *in* 3. *dist.* 14. *q.* 2. Malletus *tom.*2. *pag.*7.*& seqq.*Baſſæus *verb. ſcientia Chriſti Domini, num.* 1.

44. Quæſtio 3. An Chriſtus Dominus ultra ſcientiam beatam habuerit ſcientiam infuſam? Ex Angelicà Scholâ D. Thomas 3.*p. q.*

9. *art.*

6. *art.*2. *& in* 3. *dist.* 14. *art.*1.*q.*5. Godoy *in* 3.*p.disp.*35.§.1.*& seqq.* Ioan. à S. Thomà *tom.* 3.*disp.*11. *art.*2.Gonet *tom.*4. *tract.*1.*disp.*18. *art.*1.Camerinus *tom.* 3. *q.*9. *art.*3. Philipp.à SS. Trinit.*tom.*4.*tract.*1. *disp.*6. *dub.* 2. Cayetan. *in* 3.*p. q.* 9. *art.*4. Nicolai *in* 3. *dist.*14. *q.*1. *art.*10. Medina *in* 3.*p. q.*9. *art.*4. Palacius *in* 3. *dist.* 14. *disp.* 1.

45. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.*14.*q.*3. Poncius *tract.*11. *disp.*39. *q.*1. *& in* 3. *Comment. dist.* 13. *num.* 182. Boyvin 2.*p. cap.*7. *q.*3. Durand *tom.*3. *tract.*4. *disp.*14. *q.*1. Maſtrius *tom.* 3. *disp.*5. *q.*2. *art.*1.Delgadillo 2.*p. cap.*8.*difficult.*3.*dub.*1. Rada 3.*p. controv.*9. *art.* 4. *&* 5. Lauræa *disp.* 15. *art.*7.Herincx *p.*4.*disp.*2.*q.*1. Felix *de Incarn. cap.* 16. *difficult.* 1. Galus *in* 3. *dist.*14. *q.*1. *cap.*1. *& seqq.* Cavelus *in Schol. in* 3. *dist.*14. *q.*3. Aquila *in* 3. *dist.*14. *q.*1. *& seqq.*

46. Ex Scholà Eximià Suarez *in* 3.*p.disp.*27. *sect.*1.*& seqq.*Vazq. *in* 3.*p. disp.*52. *cap.*1. Amicus *tom.*6.*disp.*20. *art.*1. Aranda *de Incarn. lib.*5. *disp.*3.*sect.*3. §. 1. Lugo *de Incarn.disp.*20. *sect.*1. Bernal *disp.*35. *sect.*1. Mart. Perez *disp.* 23. *sect.*1. *& seqq.* Aldrete *de Incarn. disp.*67. *controv.* 12. *sect.*1.*& seqq.* Rhodés *tract.*7. *disp.* 3. *q.* 2. *sect.*2. §. 1. & 2. Peñafiel *tom.*4. *disp.*13. *sect.*3. & 6. Carleton *tom.*2. *disp.*52. *sect.*4. Anton. Perez *tract.* 6. *p.* 2. *disp.* 3. *cap.* 1. & 2. Munieſſa *de Incarn. disp.* 13. *sect.* 8.

47. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.*14. *art.*3.*q.*1.Alenſis 3.*p. q.*13. *memb.*7. Baudunius *tract.*1.*q.*9. *art.*1. & 2. Euſtach. à S. Paulo *p.*2. *tract.*1. *disp.*7. *q.*3. Bonæſpei *tom.*2.*tract.*3. *disp.*1. *dub.*3.Caſpenſ. *tom.*2. *tract.*20. *disp.*6. *sect.*4. Eſtius *in* 3. *dist.* 14. §.1.*& seqq.* Baſſęus *verb. ſcientia Chriſti D. num.*4. *& seqq.* Malletus *tom.*2. *pag.*7. *& seqq.*

48. Quæſtio 4. An Chriſtus Dominus habuerit ſcientiam per ſe acquiſitam? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3.*p. q.*12. *art.*2.*& in* 3. *dist.*14. *art.*3. *q.*5. Godoy *in* 3.*p. disp.*35.§.1.*& seqq.* Ioan. à S. Thomá *tom.*3. *disp.*11. *art.*3. Gonetus *tom.*4. *tract.* 1. *disp.* 18. *art.* 2. Camerinus *tom.*3. *q.*9. *art.* 4. Nicolai *in* 3. *dist.*14.*q.*1. *art.*10. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.*1. *disp.*6. *dub.*2.

49. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 14. *q.*3. Maſtrius *tom.*3. *disp.*11. *art.*3. Boyvin 2.*p. cap.*7.*q.*6. Durand *tom.*3.*tract.*4. *disp.*15. *q.*1. Delgadillo *p.*2. *cap.*8. *difficult.*4.*dub.*1. Poncius *tract.*11. *disp.*39. *q.* 1. *&* 2. Rada 3.*p. controv.*9. *art.*4.*&* 5. Lyra *in cap.* 2. *Lucæ.*Felix *de Incarn. cap.*17. *difficult.*1. Lauræa *de Incarn. disp.*15.*art.*7. Herincx *p.* 4. *disp.*2. *q.*1.

50. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3.*p. disp.*30.*sect.*2. Amicus *tom.* 6. *disp.* 21. *sect.*1.Carleton *tom.*2. *disp.*52.*sect.*5.Anton. Perez *tract.*6.

*p.*2.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

p.2. disp. ult. cap. 1. Munieſſa *de Incarn. diſp.* 13. *ſect.* 9. Aldrete *de Incarn. controv.* 12. *diſp.* 69. *ſect.* 1. Rhodès *tract.* 7. *diſp.* 3. *q.* 2. *ſect.* 3. §. 1. Peñafiel *tom.* 4. *diſp.* 13. *ſect.* 7. Aranda *de Incarn. lib.* 5. *diſp.* 3. *ſect.* 4. §. 1. Lugo *de Incarn. diſp.* 21. *ſect.* 1.

51. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *diſt.* 14. *art.* 3. *q.* 2. Alenſ. 3. *p. q.* 13. *memb.* 7. *& ſeqq.* Gabriel *in* 3. *diſt.* 14. *q.* 1. *&* 2. Bonæſpei *tom.* 3. *diſp.* 10. *dub.* 4. Caſpenſ. *tom.* 2. *tract.* 20. *diſp.* 6. *ſect.* 5. Eſtius *in* 3. *diſt.* 14. §. 1. *& ſeqq.* Euſtach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *diſp.* 7. *q.* 4. Baudun. *tract.* 1. *q.* 9. *art.* 1. & 2. Malletus *tom.* 2. *pag.* 7. *& ſeqq.* Baſſæus *verb. ſcientia Chriſti Domini, num.* 6. *& ſeqq.*

52. Quæſtio 5. An Chriſtus Dominus cognoſcat in Verbo omnes creaturas poſsibiles? De quò, *hic q.* 2. 3. *&* 4.

53. Quæſtio 6. An Chriſtus Dominus fuerit beatus ab inſtanti conceptionis? De quò, *hic q.* 1.

54. Quęſtio 7. An ſcientia beata Chriſti Domini ſit eiuſdem ſpeciei cum ſcientià hominum beatorum? De quò, *hic q.* 3. *&* 4.

55. Quæſtio 8. An ſcientia Chriſti Domini ſit eiuſdem ſpeciei cum ſcientià beatà Angelorum? De quò, *hic q.* 3. *&* 4.

56. Qnæſtio 9. An Chriſtus D. omnia ſciat, quæ Deus ſcit? De quó, *hic q.* 2.

57. Quæſtio 10. An Chriſtus D. ſit Omnipotens, & in quo ſtet eius ratio formalis conſtitutiva? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 7. *q.* 6.

58. Quæſtio 11. An, & à quo deſumatur inæqualitas viſionis beatæ? De quò, *tom.* 5. *p.* 2. *diſt.* 49. *q.* 2.

59. Quæſtio 12. An in Deo omnes creaturas poſsibiles valeant beati intueri? De quò, *tom.* 5. *p.* 2. *diſt.* 49. *q.* 4.

60. Quæſtio 13. An Chriſtus D. viſione, ſeu ſcientià beatá comprehendat Deum? De quò, *tom.* 5. *p.* 2. *diſt.* 49. *q.* 5.

61. Quæſtio 14. An quilibet beatus valeat comprehendere Deum? De quò, *tom.* 5. *p.* 2. *diſt.* 49. *q.* 5.

62. Quæſtio 15. An ſit poſsibilis ſpecies impreſſa Trinitatis? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 3. *q.* 8.

63. Quæſtio 16. An Anima Chriſti Domini poſsit videre eſſentiam divinam ſine attributis, aut unam perſonam ſine alià? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 1. *q.* 10.

64. Quæſtio 17. An Animæ Chriſti Domini poſsit Deus virtutem creativam communicare? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 30. *q.* 1.

DE

DE DEFECTIBUS, QUOS CHRISTUS Dominus unà cum naturà humanà aſſumpſit, & aliquos non accepit.

DISTINCTIONIS DECIMÆ-QUINTÆ SYNOPSIS.

Suſtinuit noſtræ Chriſtus diſcrimina vitæ,
Quæ ſibi pro nobis congrua viſa pati.

Sic incipit: *Illud quoque.*
Sic terminat: *Se non ſcandalizari.*

1. CONNECTITUR hæc diſtinctio cum ſuperiori. In illà egit Magiſter de plenitudine ſcientiæ Chriſti Domini ex parte humanitatis; ſed in præſenti determinat de ipſius paſsibilitatis defectu: igitur rectà alternis connexione pollent.

2. Conſequentia probatur: Priùs eſt, humanitatem Chriſti Domini donis ac perfectionibus decorare, quàm de defectibus ab ipſo unà cum humanà naturà aſſumptis differere, eó quòd bona malis ſemper præferenda ſint; ſed Magiſter in ſuperioribus diſtinctionibus de gratiæ, & ſcientię plenitudine, aliiſque perfectionibus naturam humanam à Verbo divino aſſumptam decorantibus egit: ergo dùm in præſenti de defectibus unà cum ipsá naturà acceptis differuit, haud dubiè concinnum ſcribendi ordinem tenet.

3. Dividitur præſens diſtinctio in tres prȩcipuas partes. In quarum primà aſsignat Magiſter defectus, quos Verbum divinum unà cum humaná naturá aſſumpſit. In ſecundá verò ſtatuit, defectus Verbum non aſſumpſiſſe divinum, neceſsitate coactà, ſed ultroneà voluntate. In tertià autem, & ultimà diſtinctionis parte, lubrica quorundam hæreticorum explodit errata.

4. PRO PRIMÆ igitur partis diligenti inveſtigatione, primum præfigitur pronunciatum: *Verbum divinum veram hominis naturam, tàm quod corpus, quàm animam paſsibilem aſſumpſit, omneſque defectus, quos*

ipſum

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

p.2. disp. ult. cap. 1. Munieſſa *de Incarn. diſp.* 13. *ſect.* 9. Aldrete *de Incarn. controv.* 12. *diſp.* 69. *ſect.* 1. Rhodès *tract.* 7. *diſp.* 3. *q.* 2. *ſect.* 3. §. 1. Peñafiel *tom.* 4. *diſp.* 13. *ſect.* 7. Aranda *de Incarn. lib.* 5. *diſp.* 3. *ſect.* 4. §. 1. Lugo *de Incarn. diſp.* 21. *ſect.* 1.

51. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *diſt.* 14. *art.* 3. *q.* 2. Alenſ. 3. *p. q.* 13. *memb.* 7. *& ſeqq.* Gabriel *in* 3. *diſt.* 14. *q.* 1. *&* 2. Bonæſpei *tom.* 3. *diſp.* 10. *dub.* 4. Caſpenſ. *tom.* 2. *tract.* 20. *diſp.* 6. *ſect.* 5. Eſtius *in* 3. *diſt.* 14. §. 1. *& ſeqq.* Euſtach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *diſp.* 7. *q.* 4. Baudun. *tract.* 1. *q.* 9. *art.* 1. & 2. Malletus *tom.* 2. *pag.* 7. *& ſeqq.* Baſſæus *verb. ſcientia Chriſti Domini, num.* 6. *& ſeqq.*

52. Quæſtio 5. An Chriſtus Dominus cognoſcat in Verbo omnes creaturas poſsibiles? De quò, *hic q.* 2. 3. *&* 4.

53. Quæſtio 6. An Chriſtus Dominus fuerit beatus ab inſtanti conceptionis? De quò, *hic q.* 1.

54. Quęſtio 7. An ſcientia beata Chriſti Domini ſit eiuſdem ſpeciei cum ſcientià hominum beatorum? De quò, *hic q.* 3. *&* 4.

55. Quæſtio 8. An ſcientia Chriſti Domini ſit eiuſdem ſpeciei cum ſcientià beatà Angelorum? De quò, *hic q.* 3. *&* 4.

56. Qnæſtio 9. An Chriſtus D. omnia ſciat, quæ Deus ſcit? De quó, *hic q.* 2.

57. Quæſtio 10. An Chriſtus D. ſit Omnipotens, & in quo ſtet eius ratio formalis conſtitutiva? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 7. *q.* 6.

58. Quæſtio 11. An, & à quo deſumatur inæqualitas viſionis beatæ? De quò, *tom.* 5. *p.* 2. *diſt.* 49. *q.* 2.

59. Quæſtio 12. An in Deo omnes creaturas poſsibiles valeant beati intueri? De quò, *tom.* 5. *p.* 2. *diſt.* 49. *q.* 4.

60. Quæſtio 13. An Chriſtus D. viſione, ſeu ſcientià beatá comprehendat Deum? De quò, *tom.* 5. *p.* 2. *diſt.* 49. *q.* 5.

61. Quæſtio 14. An quilibet beatus valeat comprehendere Deum? De quò, *tom.* 5. *p.* 2. *diſt.* 49. *q.* 5.

62. Quæſtio 15. An ſit poſsibilis ſpecies impreſſa Trinitatis? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 3. *q.* 8.

63. Quæſtio 16. An Anima Chriſti Domini poſsit videre eſſentiam divinam ſine attributis, aut unam perſonam ſine alià? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 1. *q.* 10.

64. Quæſtio 17. An Animæ Chriſti Domini poſsit Deus virtutem creativam communicare? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 30. *q.* 1.

DE

DE DEFECTIBUS, QUOS CHRISTUS Dominus unà cum naturà humanà aſſumpſit, & aliquos non accepit.

DISTINCTIONIS DECIMÆ-QUINTÆ SYNOPSIS.

Suſtinuit noſtræ Chriſtus diſcrimina vitæ,
Quæ ſibi pro nobis congrua viſa pati.

Sic incipit: *Illud quoque.*
Sic terminat: *Se non ſcandalizari.*

1. CONNECTITUR hæc diſtinctio cum ſuperiori. In illà egit Magiſter de plenitudine ſcientiæ Chriſti Domini ex parte humanitatis; ſed in præſenti determinat de ipſius paſsibilitatis defectu: igitur rectà alternis connexione pollent.

2. Conſequentia probatur: Priùs eſt, humanitatem Chriſti Domini donis ac perfectionibus decorare, quàm de defectibus ab ipſo unà cum humanà naturà aſſumptis differere, eó quòd bona malis ſemper præferenda ſint; ſed Magiſter in ſuperioribus diſtinctionibus de gratiæ, & ſcientię plenitudine, aliiſque perfectionibus naturam humanam à Verbo divino aſſumptam decorantibus egit: ergo dùm in præſenti de defectibus unà cum ipsá naturà acceptis differuit, haud dubiè concinnum ſcribendi ordinem tenet.

3. Dividitur præſens diſtinctio in tres prȩcipuas partes. In quarum primà aſsignat Magiſter defectus, quos Verbum divinum unà cum humaná naturá aſſumpſit. In ſecundá verò ſtatuit, defectus Verbum non aſſumpſiſſe divinum, neceſsitate coactà, ſed ultroneà voluntate. In tertià autem, & ultimà diſtinctionis parte, lubrica quorundam hæreticorum explodit errata.

4. PRO PRIMÆ igitur partis diligenti inveſtigatione, primum præfigitur pronunciatum: *Verbum divinum veram hominis naturam, tàm quod corpus, quàm animam paſsibilem aſſumpſit, omneſque defectus, quos*

ipſum

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

ipsum suscipere decuit, & saluti nostræ expedivit. Ante cuius probationem præmittit Magister, ipsum Verbum divinum, non solùm veram animam passibilem, sed & carnem veram mortalem, passibilemque assumpsisse.

5. Probat iam primò Magister primam asserti partem, nempè, Verbum divinum veram animam passibilem, veramque carnem mortalem assumpsisse. Si enim Verbum divinum verum non suscepisset corpus passibile, & mortale, veros ac proprios illius non assumpsisset defectus, famem quippè, sitim, & alios huiusmodi; sed Verbum divinum verè suscepit famem, sitim, aliosque proprios naturæ humanæ defectus: ergo quia verum ac proprium corpus passibile, & mortale divinum Verbum assumpsit.

6. Secundò de animæ passibilitate similiter probat Magister: Anima Christi Domini verè tristitiâ, timore, dolore, aliisque afficiebatur defectibus, eò quòd omnis sensus animæ sit, & caro quicquam sentiat, sed solùm anima utens corpore veluti instrumento; sed anima Christi Domini non posset his affici defectibus, si Verbum divinum veram animam passibilem non assumpsisset: ergo.

7. Tertiò ex Augustino super Genes. lib. 14. cap. 24. idipsum confirmat Magister: *Sicut ergò anima, quòd foris est, per corpus tanquàm per instrumentum videt, vel audit: ita etiam per corpus quædam sentit mala, quæ sine corpore non sentiret, ut famem, & sitim & huiusmodi*; sed præfatas pœnalitates non posset anima Christi Domini sentire, si Verbum divinum animam verè passibilem, & corpus mortale non suscepisset: ergo.

8. Secundam pariter theorematis suadet partem Magister, videlicet, Verbum divinum non omnes naturę humanæ assumpsisse defectus, sed eos præcisè, quos ipsum suscipere decuit, & saluti nostræ consulere videntur. Primò ex eodem Augustino in litterà dicente: *Suscepit autem Christus sicut veram naturam hominis, ita & veros defectus hominis*; sed non omnes: ergo quanvis Verbum divinum veros hominis assumpserit defectus, sicut veram hominis naturam, non tamen omnes.

9. Secundò, iterùm cum Augustino sic in aliam pergit probationem Magister: *Assumpsit enim defectus pœnæ, sed non culpæ, nec tamen omnes defectus pœnæ, sed eos omnes, quos homini eum assumere expediebat, & suæ dignitati non derogabat*: ergo etsi defectus pœnæ, & non culpæ assumserit Verbum divinum, non tamen omnes, sed eos solùm, quos ipsum assumere decuit, & eius dignitati, nostræque saluti expedivit.

Ter-

10. Tertiò tandem, ampliùs reddit Augustinus ita in conclusionis tutamen: *Suscepit enim nostram vetustatem, ut suam nobis infunderet novitatem. Simplam ille accepit vetustatem, ideſt pœnæ, ut nostram duplam consumeret, ideſt, pœnæ & culpæ*: ergo quia Verbum divinum nostros assumpsit defectus, etsi non omnes, sed quos ipsum suscipere decuit, & ad eius dignitatem, nostramque salutem conferre videntur; cùm nostram duplam consumpserit vetustatem per suam simplam ab eò acceptam.

11. Sed oppones primò: Si vetustas Christi Domini nostram consumpsisset vetustatem, deberet esse potentior fortiorque nostrâ; sed ex eo quòd Christi Domini vetustas sit simpla, & non dupla, non est potentior fortiorque nostrà: ergo suà vetustate nostram non potuit consumere vetustatem. Minor probatur: Vetustas nostra est dupla, pœnæ quippè, & culpæ; vetustas verò Christi Domini simpla, pœnæ scilicèt, & non culpæ; sed dùm vetustas nostra est dupla, & Christi Domini simpla, hæc non est potentior fortiorque nostrà: ergo quia nostram sua nequit consumere vetustatem; imò, ut Augustini authoritas suum sortiretur effectum, deberet vetustas Christi Domini esse dupla respectú nostrę, & non nostra dupla respectù suæ.

12. Respondetur ex Magistri doctrinà negando Minorem. Ad probationem nego iterùm Minorem, & Consequentiam. Ut enim vetustas Christi Domini nostram consumat vetustatem, non opùs est, quòd sit dupla, sed sufficit, quòd etsi sit simpla, unà cum gratià ipsi exhibitâ non ad mensuram, excedat nostram duplam vetustatem, illamque consumat. Ideòque, cùm gratia Christi Domini fuerit summa, perfectè nobis meruit liberationem à pœnâ, & culpâ, sivè consumpsit in nobis duplam vetustatem pœnæ, & culpæ.

13. Oppones secundo in litterà Divum Leonem Papam in Epist. 10. ad Hebr. dicentem: *Dominus noster in se suscepit omnia infirmitatis nostræ, præter peccatum*: ergo quia, excepto peccato, Verbum divinum omnes pœnæ naturę humanæ assumpsit defectus: ergo Magistri pronunciatum profectò abiit in vanum.

14. Respondet Magister, prędictam authoritatem esse exponendam de omnibus illis defectibus, quos eum sumere pro nobis oportuit, nec dedecuit; aliter si omnes assumpsisset defectus, falsam esse authoritatem probaretur, Divusque Leo perperám alloqueretur. Et quidem; cúm ignorantia invincibilis quandòque sit pœna, seu defectus naturæ humanæ, & non culpa, & tamen eam divinum non assumpsit Verbum: ergo quia tantúm accepit eos pœnæ defectus,

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

quos ipsi pro generis humani salute congruebat assumere, & dignitatem suam decebat.

15. Hanc solutionem aliis exemplaribus confirmat Magister in litterâ. Primó; quia non assumpsit difficultatem benè operandi, quæ ad nostram miseriam, defectumque maximè spectat. Secundò; quia non omnes corporis assumpsit defectus, ut plura ægritudinis genera, corporisque vitia, quibus humana succumbit natura. Tertiò; quia non omnes pœnales animæ assumpsit defectus, qui ipsi conveniunt: ergo quia non omnes nostræ infirmitatis, præter peccatum, suscepit defectus; sed quos ei assumere conveniebat, nobisque expediebat.

16. Posthac detegit Magister in litterâ finem, ob quem Verbum divinum nostros assumpsit defectus, quippè, vel ad ostensionem veræ humanæ naturæ, ut timorem, dolorem, tristitiam, & alios huiusmodi. Vel ad impletionem operis redemptionis humanæ, ad quod venerat, ut passibilitatem, & mortalitatem corporis. Vel ad erectionem nostræ spei in gloriam immortalitatis, ut mortem corporis: ergo non omnes pœnalitates defectusque corporis, & animæ assumpsit Verbum divinum, sed eos solùm, quos expediebat suscipere.

17. Sed oppones: Si Verbum divinum verè nostros assumpsisset defectus, maximè ut veritatem suę humanitatis ostenderet; sed hi defectus non conferunt ad veræ humanitatis ostensionem: ergo quia Verbum divinum nostros non assumpsit defectus. Minor probatur: Christus Dominus post eius sanctissimam resurrectionem veram humanitatem ostendit; sed defectus pœnalitatesque corporis Apostolis non patefecit: ergo quia huiusmodi defectus nihil conferunt ad veræ humanitatis ostensionem.

18. Respondetur ex Magistro negando Minorem. Ad probationem nego consequentiam. Nam aliud est ostendere veritatem humanæ naturæ absolutè; & aliud eam ostendere secundùm statum. Licet enim ad ostensionem veritatis humanę naturæ absolutè, non conferat, defectus ac pœnalitates corporis detegere, ut claret in ostensione veræ humanitatis Christi Domini post resurrectionem suam; nihilominùs ad eam ostendendam secundùm statum, maximè confert. Hos etenim corporis assumpsit defectus Verbum, ut veritatem humanę substantię secundùm statum corruptionis ostenderet Christus, qui in similitudinem hominum est factus, & voluit se nobis in his conformare defectibus. Et hæc de primà distinctionis parte sufficiant.

19. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis sedulo examine, secundum proponitur pronunciatum: *Christus Dominus nostros non assumpsit defectus coactà necessitate, sed suæ miserationis ultroneà voluntate.* Quod breviter unà, aut alià suadet ratione Magister.

20. Primó: Quia etsi veros Christus Dominus defectus habuerit, sicut & nos habemus; non tamen eàdem ex causà; quia ille evitabiliter, spontaneàque voluntate eos assumpsit; nos verò inevitabiliter, & coactione quadàm, eò quòd talibus ex necessitate succumbamus defectibus: igitur Christus Dominus non coactus necessitudine, sed ultroneus, & suà miseratione motus nostras infirmitates suscepit.

21. Secundó: Nos enim ex sordidà originalis peccati labe hos contrahimus defectus à quibus declinare non possumus; sed Christus Dominus nec huiusmodi peccatum contraxit, nec actuale mortale, nec veniale, nec quicquam aliud commisit peccatum: ergo dùm infirmitates nostras assumpsit, non coactè, sed omninó sponté suscepit; atqueadeò ex debito suæ conditionis ipsos habere non debuit.

22. Tertiò: Quemadmodùm Christus Dominus veram suscepit carnem; sic ex solà miserationis voluntate de nostro in se transtulit veram infirmitatem; sed ira veram assumpsit carnem, quòd sine omni potuerit accipere infirmitate: ergo & ita nostros assumpsit defectus, quód non necessitate impulsus, sed libens lubensque acceperit.

23. Sed dices: Quod à naturali origine suà inest subiecto, id reverà per naturam convenit ipsi, sed huiusmodi defectus insunt humanitati Christi Domini à suà origine primà: ergo ipsi per naturam conveniunt; sed ex eo quòd sic humanitati Christi Domini defectus conveniant, non eos ultroneà voluntate, sed coactà necessitate suscepit: ergo.

24. Respondetur negando minorem, & consequentiam. Nam hi defectus seu pœnalitates solúm reperiuntur in nobis vi propagationis naturæ, & libidinis vitio: At, cùm Christus Dominus non sic suum habuerit ortum, nec secundúm propagationem legis naturæ, nec secundúm libidinis vitium, sed solùm Spiritus Sancti operante virtute, nequeunt humanitati Christi Domini à suà origine primà inesse defectus; ac proinde, dùm eos assumpsit, non necessitate impulsus, sed miseratione suà agitatus, libentiùs suscepit. Et hæc de secundà distinctionis parte sufficiant.

25. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis plenà dilucidatione, tertium adducitur pronunciatum: *Alienum prorsùs à veritate, & hæreticum censetur asserere, Christum Dominum passionis suæ tempore verum in carne dolorem, veramque in animà tristitiam non sensisse, sed*

ſed ipſum ſecundùm carnem impaſsibilem fuiſſe. Huius aſſerti orthodoxam veritatem variis Patrum ac ſacræ paginæ teſtimoniis oſtendit Magiſter in litterâ.

26. Primò ex Iſaiâ cap. 53. dicente: *Verè languores noſtros ipſe tulit, & dolores noſtros ipſe portavit*; ſed verè Chriſtus Dominus languores noſtros non tuliſſet, nec dolores noſtros ipſe portaſſet, ſi paſsionis ſuæ tempore verum in carne dolorem, veramque in animam triſtitiam non ſenſiſſet: ergo tempore paſsionis Chriſtum Dominum impaſsibilem ſecundùm carnem aſtruere, alienum prorsùs â veritate meritò autumari debet.

27. Secundò ex ſacris Evangelicis Matthæi cap. 26. & Marci, cap. 14. ita ſcribentibus: *Triſtis eſt anima mea uſque ad mortem. Cœpit Ieſus pavere, & tædere*; ſed ex eo quòd anima Chriſti Domini fuerit triſtis uſque ad mortem, cœperitque pavere, & tædere, verè triſtitiam in animâ, & dolorem in corpore ſenſit: ergo.

28. Tertiò, Regio ex Pſalte Pſal. 87. ſic de Chriſto Domino vaticinante: *Repleta eſt malis anima mea*, ſive triſtitiâ, timore, aliiſque affectibus animæ conſonis; ſed hoc non per quandam ſimilitudinem, ſed verè, & propriè de anima Chriſti Domini fuit à Prophetâ prolatum, ut concorditer omnes Patres ſentiunt: ergo.

29. Quartò ex Auguſtino in litterâ his exponente verbis Prophetæ vaticinium: *Non vitiis, & peccatis, ſed humanis malis, id eſt, doloribus repleta fuit anima Chriſti, quibus ipſa compatitur carni*: ergo ſi non vitiis, & peccatis, ſed humanis malis, doloribus quippè, anima Chriſti Domini fuit repleta, quibus ipſa compatitur carni, nulli erit dubium, Chriſtum Dominum in animâ, & carne veros ſenſiſſe dolores.

30. Quintò ex Divo Ambroſio lib. 2. de fide, cap. 3. aſſumptum pro dignitate firmante. Sic affatur: *Scriptum eſt: Pater, ſi poſsibile eſt, tranſeat à me calix iſte. Timet ergò Chriſtus, & dùm Petrus non timet, Chriſtus timet. Petrus dixit: Animam meam pono pro te: Chriſtus dixit: Anima mea turbatur. Utrumque verum eſt, & rationis plenum. quòd & ille qui eſt inferior non timet; & ille qui ſuperior eſt, gerit timentis affectum.* Ergo ſi Chriſtus timet, & anima eius turbatur, geritque timentis affectum, verum eſt, & rationis plenum, ipſùm verè ac propriè dolores, pœnalitateſque ſenſiſſe.

31. Sextò, ulteriùs uberiùſque ſe, & theſis ſcopum ſic expedit Ambroſius eodem in capite: *Ut homo turbatur Chriſtus, ut homo flet, ut homo crucifigitur, per naturam hominis & tædiavit, & reſurrexit. Non turbatur eius virtus, non turbatur eius divinitas, ſed turbatur anima ſecundum humanæ*

humanæ fragilitatis aſſumptionem. Nam qui ſuſcepit animam, ſuſcepit etiam animæ paſsionem. Ergo ſi Chriſtus Dominus, ut homo turbatur, flet, crucifigitur, tædet, & reſurgit, eò quòd ſuſcipiendo animam; ſuſceperit etiam animæ paſsionem, hauddubiè nobis compatitur, nobis triſtatur, nobiſque dolet, ut verum cum nobis dolorem in corpore, & triſtitiam in animâ ſentiat.

32. Septimò tandem Hieronymus in explan. fidei ad Damaſum, totum his verbis abſolvit penſum: *Nos ita dicimus hominem paſsibilem à Dei Filio ſuſceptum, ut deitas impaſsibilis permaneret. Paſſus eſt enim Filius Dei non putativè, ſed verè omnia, quæ de illo Scriptura teſtatur, ſed ſecundùm illud pati poterat, ſcilicèt, ſecundùm ſubſtantiam aſſumptam*: ergo cùm verè Chriſtus Dominus paſsibilem aſſumpſerit hominem, in eoque defectus, & affectus noſtræ infirmitatis ſuſceperit, rectè colligitur, non ſolùm verè dolores ſenſiſſe, verùm & eos non neceſsitudinis conditione, ſed liberâ voluntate accepiſſe.

33. Sed oppones primò diſertiſsimos Eccleſiæ Doctores Auguſtinum & Hieronymum, qui è regione ſenſiſſe videntur. Sic ſcribit Auguſtinus ſuper verba illa Pſalmi 21. *Clamabo, & non exaudies, &c. Quomodò hoc dicit, qui peccatum non fecit, nec inventus eſt dolus in ore eius? Sed infirmitatem noſtram repræſentans pro ſuis infirmis qui timent mori, hæc dixit. Vox illorum erat, non capitis.* Similiter Hieronymus Comment. 26. in Matthæum, ait: *Erubeſcant qui putant Salvatorem timuiſſe mortem, & paſsionis pavore dixiſſe: Tranſeat à me calix iſte.* Ergo quemadmodùm Chriſtus Dominus peccatum non fecit, neque inventus eſt dolus in ore eius; ita nec timuit, nec doluit, nec pavit, nec triſtatus extitit.

34. Reſpondet Magiſter in litterâ, præfatos Eccleſiæ Doctores non intendiſſe abſtergere à Chriſto Domino verum dolorem, triſtitiam, aut timorem, alioſque humanæ naturæ defectus, cùm ipſos iteratis in locis humanitati aſſumptæ à Verbo divino adſcribant; ſed ſolùm eos non ſic ſuſtinuiſſe, ſicut nos ferimus. Primò; quia in Chriſto Domino non uſum expeditum eliminabant rationis, nec eum à rectitudine contemplationeque divinâ declinabant, ſicut in nobis; quare in Chriſto Domino *propaſiones*, in nobis verò *paſsiones* appellantur. Secundò; quia in Chriſto illorum cauſa non eſt peccatum, ſed noſtræ infirmitatis ſumma pietas, & miſeratio officioſa; ſecus in nobis, cùm horum defectum peccatum ſit cauſa. Tertiò; quia nos neceſsitate compulſi, & æggerrimè eos ſuſtinemus; Chriſtus verò lubenter, & liberâ facultate illos evertendi.

Oppo-

35. Oppones secundò pro distinctionis calce Divum Hilarium lib. 10. de Trinit. cap. 1. refusè ac prolixé dicentem : *Si ictus, & vulnera in Christum Dominum incidisse, ut passionis dolorem non incuterent; sed quemadmodùm telum aliquod aquam perforat, vel ignem compugit, vel aera vulnerat; ita quidem his omnibus abundavit passionibus, &c.* ergo quia Christus Dominus nec veros ac proprios assumpsit defectus; sed solùm quandam eorum similitudinem; nec in animâ, aut corpore verè sensit dolores.

36. Respondet Magister, Divum Hilarium non diffiteri hîc in Christo Domino verum dolorem, verum timorem, veramque tristitiam; sed solúm docere intendisse, affectus illos Christum Dominum non sustinuisse, sicut nos, ob rationes appositas pro superioris instantiæ sedulá, & formali solutione. Alia in textùs litterà poterit lector studiosè lustrare. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

37. QUÆSTIO 1. An in Christo Domino fuerit vera tristitia, timor, dolor, aliæque animi passiones? Ex Angelicà Scholà D. Thomas 3. *p. q.* 15. *art.* 5. Cayetanus 3. *p. q.* 40. *art.* 7. Canus *lib.* 12. *cap.* 4. Camerarius *tom.* 3. *q.* 15. *art.* 5. *& seqq.* Nicolai *in* 3. *dist.* 15. *q.* 3. *art.* 4. *&* 6.

38. Ex Subtili Scholà Scotus *in* 3. *dist.* 15. *q.* 1. Mastrius *tom.* 3. *disp.* 5. *q.* 6. *art.* 1. *&* 2. Gallus *in* 3. *dist.* 15. *art.* 1. *cap.* 1. *& seqq.* Delgadillo 2. *p. cap.* 12. *difficult.* 3. *dub.* 6. Rada 3. *p. controv.* 10. *art.* 2. Poncius *in Comment. in* 3. *dist.* 15. *num.* 95. *& seqq.* Felix *de Incarn. cap.* 20. *difficult.* 5. *dub.* 1. *&* 2. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 15. *q.* 1. Aquila *in* 3. *dist.* 15. *q.* 1. *& seqq.*

39. Ex Schola Eximià Suarez 3. *p. q.* 15. *sect.* 5. Vazquez 3. *p. disp.* 62. *cap.* 1. *& seqq.* Aranda *lib.* 5. *disp.* 2. §. 2. *sect.* 5. Lugo *disp.* 22. *sect.* 2. Bernal *disp.* 41. *sect.* 2. Mart. Perez *disp.* 28. *sect.* 4. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 14. *sect.* 9. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 15. *q.* 2. *& seqq.* Alensis 3. *p. q.* 5. *memb.* 2. *art.* 2. Caspens. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 8. *sect.* 2.

40. Quæstio 2. An Verbum divinum potuit assumere naturam humanam peccatricem? De quó, *hic dist.* 3. *q.* 17.

41. Quæstio 3. An in humanitate Christi Domini fuerit fomes, sivè concupiscentia peccati? De quò, *hic dist.* 3. *q.* 17.

42. Quæstio 4. An Christus Dominus assumpsit, vel assumere potuerit defectum culpæ? De quò, *hic dist.* 3. *q.* 17.

Quæ-

43. Quæstio 5. An humanitas Christi Domini fuerit capax ignorantiæ, aut erroris? De quò, *hic dist.* 3. *q.* 17.

44. Quæstio 6. An in Christo Domino fuerit proxima peccandi potentia? De quò, *hic dist.* 12. *q.* 1. *&* 2.

45. Quæstio 7. An Adamus fuerit conditus in gratiâ sanctificante? De quò, *tom.* 2. *dist.* 17. *q.* 1.

46. Quæstio 8. An Adamo non peccante Verbum veniret in carne passibili, aut impassibili determinatè? De quò, *tom.* 1. *dist.* 38. *q.* 3.

47. Quæstio 9. An Verbum divinum assumpsit verum corpus humanum, non phantasticum, aut cœleste? De quò, *hic dist.* 2. *q.* 9.

48. Quæstio 10. An Christus Dominus non voluntate, sed necessitate accepit tristitiam? De quò, *hic q.* 1.

39. Quæstio 11. An Christus Dominus assumpserit omnes defectus præter peccatum? De quò, *hic q.* 1.

DE MODO, QUO DEFECTUS SUPRA expositi, fuerunt in Christo Domino.

DISTINCTIONIS DECIMÆ-SEXTÆ SYNOPSIS.

Sint tua Christe neci quamvis obnoxia membra,
Hæc tamen invitus non capis, imò libens.

Sic incipit : *Hic oritur quæstio.*
Sic terminat : *Quædam mala via,*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illà egit Magister, de Christi Domini patientis passibilitate; sed in præsenti determinat de ipsius patiendi moriendique necessitate : ergo quia à recto connexionis hæ non deflectum distinctiones tramite.

2. Consequentia probatur : Priùs est statuere Christi Domini patientis passibilitatem, quàm de illius patiendi moriendique necessitate disserere, eò quòd necessitas patiendi ac moriendi necessariò præsupponat patientis passibilitatem : ergo satis appositè procedit Magister, dùm de patiendi ac moriendi Christi Domini necessitate

35. Oppones secundò pro distinctionis calce Divum Hilarium lib. 10. de Trinit. cap. 1. refusè ac prolixé dicentem : *Si ictus, & vulnera in Christum Dominum incidisse, ut passionis dolorem non incuterent; sed quemadmodùm telum aliquod aquam perforat, vel ignem compugit, vel aera vulnerat; ita quidem his omnibus abundavit passionibus, &c.* ergo quia Christus Dominus nec veros ac proprios assumpsit defectus; sed solùm quandam eorum similitudinem; nec in animâ, aut corpore verè sensit dolores.

36. Respondet Magister, Divum Hilarium non diffiteri hîc in Christo Domino verum dolorem, verum timorem, veramque tristitiam; sed solúm docere intendisse, affectus illos Christum Dominum non sustinuisse, sicut nos, ob rationes appositas pro superioris instantiæ sedulá, & formali solutione. Alia in textùs litterà poterit lector studiosè lustrare. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

37. QUÆSTIO 1. An in Christo Domino fuerit vera tristitia, timor, dolor, aliæque animi passiones? Ex Angelicà Scholà D. Thomas 3. *p. q.* 15. *art.* 5. Cayetanus 3. *p. q.* 40. *art.* 7. Canus *lib.* 12. *cap.* 4. Camerarius *tom.* 3. *q.* 15. *art.* 5. *& seqq.* Nicolai *in* 3. *dist.* 15. *q.* 3. *art.* 4. *&* 6.

38. Ex Subtili Scholà Scotus *in* 3. *dist.* 15. *q.* 1. Mastrius *tom.* 3. *disp.* 5. *q.* 6. *art.* 1. *&* 2. Gallus *in* 3. *dist.* 15. *art.* 1. *cap.* 1. *& seqq.* Delgadillo 2. *p. cap.* 12. *difficult.* 3. *dub.* 6. Rada 3. *p. controv.* 10. *art.* 2. Poncius *in Comment. in* 3. *dist.* 15. *num.* 95. *& seqq.* Felix *de Incarn. cap.* 20. *difficult.* 5. *dub.* 1. *&* 2. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 15. *q.* 1. Aquila *in* 3. *dist.* 15. *q.* 1. *& seqq.*

39. Ex Schola Eximià Suarez 3. *p. q.* 15. *sect.* 5. Vazquez 3. *p. disp.* 62. *cap.* 1. *& seqq.* Aranda *lib.* 5. *disp.* 2. §. 2. *sect.* 5. Lugo *disp.* 22. *sect.* 2. Bernal *disp.* 41. *sect.* 2. Mart. Perez *disp.* 28. *sect.* 4. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 14. *sect.* 9. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 15. *q.* 2. *& seqq.* Alensis 3. *p. q.* 5. *memb.* 2. *art.* 2. Caspens. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 8. *sect.* 2.

40. Quæstio 2. An Verbum divinum potuit assumere naturam humanam peccatricem? De quó, *hic dist.* 3. *q.* 17.

41. Quæstio 3. An in humanitate Christi Domini fuerit fomes, sivè concupiscentia peccati? De quò, *hic dist.* 3. *q.* 17.

42. Quæstio 4. An Christus Dominus assumpsit, vel assumere potuerit defectum culpæ? De quò, *hic dist.* 3. *q.* 17.

Quæ-

43. Quæstio 5. An humanitas Christi Domini fuerit capax ignorantiæ, aut erroris? De quò, *hic dist.* 3. *q.* 17.

44. Quæstio 6. An in Christo Domino fuerit proxima peccandi potentia? De quò, *hic dist.* 12. *q.* 1. *&* 2.

45. Quæstio 7. An Adamus fuerit conditus in gratiâ sanctificante? De quò, *tom.* 2. *dist.* 17. *q.* 1.

46. Quæstio 8. An Adamo non peccante Verbum veniret in carne passibili, aut impassibili determinatè? De quò, *tom.* 1. *dist.* 38. *q.* 3.

47. Quæstio 9. An Verbum divinum assumpsit verum corpus humanum, non phantasticum, aut cœleste? De quò, *hic dist.* 2. *q.* 9.

48. Quæstio 10. An Christus Dominus non voluntate, sed necessitate accepit tristitiam? De quò, *hic q.* 1.

39. Quæstio 11. An Christus Dominus assumpserit omnes defectus præter peccatum? De quò, *hic q.* 1.

DE MODO, QUO DEFECTUS SUPRA expositi, fuerunt in Christo Domino.

DISTINCTIONIS DECIMÆ-SEXTÆ SYNOPSIS.

Sint tua Christe neci quamvis obnoxia membra,
Hæc tamen invitus non capis, imò libens.

Sic incipit : *Hic oritur quæstio.*
Sic terminat : *Quædam mala via,*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illà egit Magister, de Christi Domini patientis passibilitate; sed in præsenti determinat de ipsius patiendi moriendique necessitate : ergo quia à recto connexionis hæ non deflectum distinctiones tramite.

2. Consequentia probatur : Priùs est statuere Christi Domini patientis passibilitatem, quàm de illius patiendi moriendique necessitate disserere, eò quòd necessitas patiendi ac moriendi necessariò præsupponat patientis passibilitatem : ergo satis appositè procedit Magister, dùm de patiendi ac moriendi Christi Domini necessitate

tate differit, poſtquàm de ipſius patientis paſsibilitate egit.

3. Dividitur præſens diſtinctio in tres præcipuas partes. In quarum primà rursùs ſtatuit Magiſter, Chriſtum Dominum nullum aſſumpſiſſe defectum, qui culpam aliquam in ſe contineat. In ſecundà verò clariſsimè oſtendit, ipſum lubenter neceſsitatem accepiſſe moriendi. In tertià autem, & ultimà ſuſtinet parte, Chriſtum Dominum aliquid de quovis hominis aſſumpſiſſe ſtatu.

4. PRO PRIMÆ igitur partis perfectà enucleatione, prima præficitur theſis: *Chriſtus Dominus omnes noſtros aſſumpſit defectus, qui nullam culpam, ſivè peccatum importare videntur.* Verùm, cum hoc aſſertum iam in toto ſuperioris diſtinctionis progreſſu ubertim probatum, & undique ratione, ac Patrum authoritatibus clypeatum maneat, non opus eſt hîc iterùm ea inculcare, ſed ab illis conſultò ſuperſedere. Et hæc de primà diſtinctionis parte ſufficiant.

5. PRO SECUNDÆ veró diſtinctionis partis aſsiduà oſtenſione, ſecunda ponitur theſis: *Solâ ultroneâ voluntate, & nulla premente neceſsitate, Chriſtus Dominus moriendi neceſsitatem ſuſcepit.* Quam, aliquibus præmiſsis, paucis in litterâ probat Magiſter.

6. Primò equidem ſupponit Magiſter in diſtinctionis textu: Chriſtum Dominum noſtros in ſe ſuſcepiſſe, præter peccatum, defectus. Secundò: Neceſsitatem moriendi, ſimulque patiendi quendam eſſe hominis generalem defectum, qui reverá peccatum non eſt. Tertiò: Corpus noſtrum non ſolùm mortale, verùm mortuum fateri debere, quia non tantùm aptitudinem, ſed & moriendi in ſe neceſsitatem claudit.

7. Modò iam ſedulus indagat Magiſter in litterà: *An Chriſtus Dominus talem aſſumpſerit defectum, ſivè neceſsitatem moriendi?* De aptitudine enim moriendi, quòd in Chriſto Domino eluxerit, nulla adeſt rationalis contentio, quia illa etiam ante peccatum in homine fuit, quandò aliquis in eo non fuit defectus.

8. Reſpondet dubitationi Magiſter, Chriſtum Dominum, quia immunis fuit à peccato, verè patiendi ac moriendi, non neceſsitudine compulſum, ſed omninò ultroneum, neceſsitatem aſſumpſiſſe. Quod ſatis compreſsè oſtendit Magiſter in litterà, eò quòd ex adiunctis in diſtinctione antecedente probarat.

9. Cæterùm, ſic primò ſuadet Magiſter intentum: Chriſtus Dominus talem aſſumpſit naturam, qualem reverà homo in ſtatu innocentiæ habuiſſet; ſed in fauſtiſsimo illo innocentiæ ſtatu nulla fuiſſet moriendi neceſsitas, ut lib. 2. diſt. 19. cum ipſo Magiſtro probavimus: ergo

ergo ſolùm in Chriſto Domino fuit moriendi neceſsitas, quia ipſe ſuâ ſpontaneâ voluntate, & nullà compulsá neceſsitudine voluit præfatum defectum, ſivè neceſsitatem aſſumere.

10. Secundó: Neceſsitas moriendi non congruebat homini ex naturâ ſuæ conditionis, ſecundùm quòd natura á Deo fuit primò condita, ſed ſecundùm quòd poſtea fuit per peccatum conſpurcata; ſed talem Chriſtus Dominus non aſſumpſit naturam: ergo quia moriendi neceſsitudinem Chriſtus Dominus non aſſumpſit ex ſuæ conditionis naturâ: ergo dùm illam accepit, non coactè, ſed ſpontaneâ voluntate ſuſcepit.

11. Tertió: Chriſtus Dominus omnes aſſumpſit naturales defectus, eliminatis his, qui conferunt ad peccatum; ſed neceſsitas moriendi eſt defectus in nobis naturalis, & non conferens ad peccatum, etſi ſuum ortum á peccato ducat: ergo illam Chriſtus accepit; ſed non aliquá neceſsitate, ſivé ex conditionis tuæ naturæ preſſus: ergo quia liberé, & voluntarió eam moriendi neceſsitatem aſſumpſit.

12. Sed oppones quandam Gloſſam ſuper cap. 9. ad Hebræos dicentem. *Quòd ſicut hominibus aliis & iure, & lege naturæ ſtatutum eſt ſemel mori; ita & Chriſtus eàdem neceſsitate, & iure naturæ ſemel oblatus eſt, & non ſæpè*; ſed ex eo quòd Chriſtus Dominus eàdem neceſsitate, & iure naturæ ſemel oblatus fuerit; ſicut & aliis hominibus iure, & lege naturę ſtatutum eſt ſemel mori, non ultroneâ voluntate, ſed neceſsitate premente, & ex ſuę conditionis naturá aſſumpſit neceſsitatem moriendi: ergo.

13. Reſpondet Magiſter in litterá præfatam ſic expendendo Gloſſam. Non enim dicitur, Chriſtum Dominum iure naturæ ſemel oblatum fuiſſe, quia ex naturâ ſuæ conditionis hunc traxerit defectum, ſivè neceſsitatem moriendi; cùm nec nobis illa adſcribatur neceſsitas ex naturâ ſecundùm quòd primò fuit inſtituta; ſed ex eá iam peccato vitiatâ. Dicitur autem iure naturæ, quia hic defectus, naturalis appellatur, eò quòd quaſi pro naturâ inoleverit in omnibus diffuſus. Unde Chriſtus Dominus non ex conditionis ſuæ naturá, nec ex neceſsitate aliquà cogente, ſed pro ſuo libero arbitratu moriendi neceſsitatem accepit, cum natura illa nulli fuerat peccato obnoxia. Et hæc de ſecundà diſtinctionis parte ſufficiant.

14. PRO TERTIÆ autem, & ultimę diſtinctionis partis argutâ inquiſitione, tertia ſtatuitur theſis: *Chriſtus Dominus, eò quòd ſit conſtitutus humani generis univerſalis Redemptor, de omni humanæ naturæ aliquid aſſumpſit ſtatu.* Pro cuius ſuccinctâ probatione, quatuor hominis refert Magiſter ſtatus.

15. Sic ad calculum in litterâ eos reducit Magiſter. Primus humanæ naturæ ſtatus fuit ante peccatum, quippè, ſtatus innocentiæ, ſivé integræ naturæ: Secundus fuit poſt peccatum, & ante gratiam: Tertius verò fuit & poſt peccatum, & ſub gratiâ: Quartus tandem erit in gloriâ, ſivè in beatorum fœliciſsimâ ſorte, expers omni miſetiâ.

16. De primo enim naturæ ſtatu aſſumpſit Chriſtus Dominus immunitatem peccandi. De ſecundo accepit pœnam, alioſque pœnales defectus. De tertio plenitudinem gratiæ. De quarto non poſſe peccare, & Deum omnimodâ perfectione contemplari: ergo cùm Chriſtus Dominus in hunc venerit mundum, tanquàm humani generis univerſalis Servator, humanam aſſumpſit naturam de quovis illius ſtatu.

17. Hos recenſitos, diviſoſque in litterâ ſtatus, non ex ſuo proprio cerebro, ſed ex feraci Magni Auguſtini arrugiâ erutos ad unguem in litterâ tradidit Magiſter. Sic concinniter abſolvit diſtinctionem Aurelius exponens illud Ioannis cap. 3. *Qui de ſurſùm venit ſuper omnes eſt, &c.* Iam ita alloquitur: *Chriſtum veniſſe de ſurſùm, ideſt, de altitudine humanæ naturæ ante peccatum, quia de illâ altitudine ſumpſit Verbum Dei humanam naturam, dùm non aſſumpſit ipſam culpam, cuius aſſumpſit pœnam. Sed pœnam aſſumpſit de ſtatu ſecundo, & alios defectus. De tertio verò, gratiæ plenitudinem. De quarto, non poſſe peccare, & Dei perfectam contemplationem. Habuit enim ſimul bona viæ quædam, & bona patriæ, ſicut & quædam mala viæ.* Hactenùs Auguſtinus.

18. Sed oppones primò: In duplici ſtatu partitur Chriſti Domini, aliorumque hominum vita, nempé, in ſtatu viæ, & patriæ: ergo dùm Magiſter cum Auguſtino ad quartum uſque eam elongat ſtatum, ſan è actum agere, & ipſam vitam cum ſtatibus obnubilare videtur.

19. Reſpondetur pro Magiſtro, ipſum naturæ humanę quatuor adſcripſiſſe ſtatus, ut commodiùs, & expreſsiùs naturæ aſſumptę conditiones clarigare poſſet, quin opus foret eorum addenſatâ copiâ. Ille enim quadruplicatus naturæ ſtatus apté ad geminum reducitur, patriæ ſcilicét, & viæ. Nam ſub viæ ſtatu tres alii comprehenduntur ſtatus, nempè innocentiæ, naturæ lapſæ, & naturę ſub lege gratiæ: Poſtmodùm accedit ſtatus patriæ, ſivè glorię, quibus Chriſti Domini, aliorumque hominum clauditur vita.

20. Oppones ſecundò: De tertio naturæ humanæ à Magiſtro recenſito ſtatu, non potuit Chriſtus Dominus gratiæ plenitudinem accipere: ergo quia in ſtatuum naturæ diviſione à ianuâ aberrat Magiſter.

Antecedens probatur: Gratia non perficitur niſi per gloriam iuxta Apoſtolum 1. Corinth. cap. 13. dicentem: *Cùm venerit quod perfectum eſt, evacuabitur quod ex parte eſt*: ergo gratiæ plenitudo non ſuit aſſumpta à Chriſto Domino ſecundùm ſtatum viæ, ſed patriæ: ergo quia de tertio ſtatu plenitudinem gratiæ non potuit aſſumere.

21. Reſpondetur ex Magiſtri doctrinà, plenitudinem gratiæ in duplici poſſe contemplari ſenſu; vel ſimpliciter, vel reſpectú operis meritorii: Plenitudo gratiæ ſimpliciter pertinet abſolutè ad ſtatum gloriæ, illamque de tertio ſtatu naturę non potuit Chriſtus accipere; plenitudo verò gratiæ, reſpectú operis meritorii, ſpectat ad viæ ſtatum, & eam potuit Chriſtus Dominus de ſtatu illo aſſumere. Unde nihil diſſonum rationi in Magiſtri doctrinâ capimus. Et hęc de tertiâ, & ultimâ diſtinctionis parte ſatis ſuperque ſint dicta.

QUÆSTIONES.

22. QUÆSTIO 1. An, & à quo Chriſtus Dominus veram moriendi neceſsitatem habuerit? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in 3. p. q. 60. art. 2.* Lumbier *de Incarn. q. 33. art. 1. & ſeqq.* Medina *3. p. q. 47. art. 2.* Nicolai *in 3. diſt. 16. q. 1. art. 2.* Camerarius *3. p. tom. 3. q. 16. art. 1. & ſeqq.* Cayetan. *3. p. q. 14. art. 2.* Rayner de Piſis *verb. Incarn. tom. 3. cap. 17. & ſeqq.*

23. Ex Subtili Scholà Scotus *in 3. diſt. 16. q. 1.* Rada *3. p. controv. 11. art. 1.* Gallus *in 3. diſt. 16. q. 1. cap. 1. & ſeqq.* Delgadillo *2. p. cap. 12. difficult. 1. dub. 4.* Felix *de Incarn. cap. 20. difficult. 4.* Laurea *diſp. 12. art. 8. num. 170.* Cavellus *in Schol. in 3. diſt. 16. q. 1.* Poncius *in Comment. in 3. diſt. 16. q. 1.* Caſtillent *in Polyant. Seraph. verb. Incarn. num. 37. & ſeqq.* Aquila *in 3 diſt. 16. q. 1. art. 1. & ſeqq.*

24. Ex Scholá Eximià Suarez *3. p. tom. 1. diſp. 32. ſect. 1.* Vazquez *3. p. diſp. 59. cap. 1. & ſeqq.* Munieſla *de Incarn. diſp. 11. ſect. 4.* Lugo *diſp. 26. ſect. 8.* Bernal *diſp. 57. ſect. 3. §. 3.* Thyrſus *tom. 3. diſp. 29. ſect. ult.* Hurtado *diſp. 79. ſect. 4.* Velazq. *ad cap. 2.* Philipp. *verſ. 8.* Ribera *ad cap. 10.* Ioan. Eſparza *q. 32. & ſeqq.*

25. Ex aliis D. Bonaventura *in 3. diſt. 16. art. 1. q. 3.* Alenſ. *3. p. q. 18. memb. 3. art. 3.* Gabriel *in 3. diſt. 16. q. 1.* Aureolus *in 3. diſt. 16. q. 1. art. 1.* Caramuel *in Theolog. fundam. à num. 286.* Lorca *3. p. diſp. 63.* Eſtius *in 3. diſt. 16. §. 1. & ſeqq.* Baudun. *tract. 1. q. 18. art. 1. & ſeqq.* Euſtach. à S. Paulo *p. 2. tract. 1. diſp. 11. q. 2. & ſeqq.*

26. Quæſtio 2. An in Chriſto Domino fuerit præceptum moriendi obligans in conſcientiâ? De quò, *hic q. 1. & diſt. 12. q. 2.*

27. Quæstio 3. An cum præcepto mortis stet in Christo libertas? De quó, *dist.* 12. *q.*2.

28. Quęstio 4. An primus homo fuerit immortalis in statu innocentiæ? De quó, *tom.* 2. *dist.* 19. *q.* 2.

29. Quæstio 5. An in statu innocentię potuit Adamus priús venialiter, quàm mortaliter peccare? De quò, *tom.*2. *dist.* 21. *q.*1.

30. Quæstio 6. An potuit Deus producere naturam rationalem impeccabilem per naturam? De quò, *tom.* 1. *dist.* 44. *q.*5.

31. Quæstio 7. An Christus Dominus ab instanti conceptionis habuerit gratiam infinitam? De quò, *hic dist.*13. *q.* 4.

32. Quæstio 8. An humanitas Christi Domini sit proximè, & formaliter impeccabilis vi unionis hypostaticæ? De quò,*hic dist.*12.*q.*1.

33. Quęstio 9. An impeccabilitas Christi Domini desumatur proximè á gratiâ, aut à visione beatâ? De quò, *hic. dist* 12. *q.*1.

34. Quæstio 10. An humanitas Christi Domini sit impeccabilis à manutenentiâ Dei? De quò, *hic dist.* 12. *q.*1.

35. Qaæstio 11. An humanitas Christi Domini potuit peccare adhuc supositâ unione ad Verbum? De quò, *hic dist.*12. *q.*1.

36. Quæstio 12. An, & quomodó humanitas Christi Domini habuerit impassibilitatis dotem? De quò, *tom.*5. *p.*2. *dist.* 44. *q.*3.

37. Quæstio 13. Quid sit dos subtilitatis, & an fuerit in humanitate Christi Domini? De quò, *tom.* 5. *p.*2. *dist.*44. *q.*6.

38. Quæstio 14. An corpus Dhristi Domini fuerit in via agilitatis, claritatisque dotibus præditum?De quò,*tom.*5.*p.*2.*dist.*44.*q.*4.*&* 5.

39. Quæstio 15. An si Dhristus Dominus non fuisset morte violentâ præventus, utrùm fuerit mortuus morbo, vel senio? De quò, *tom.*2. *dist.* 19. *q.*2.

40. Et omnes quæstiones antecedentis distinctionis possunt hîc in discussionem adduci.

DE POTENTIIS, ET OPERATIONIBUS naturæ humanæ in Christo Domino.

DISTINCTIONIS DECIMÆ-SEPTIMÆ SYNOPSIS.

Exorasse Patrem semper nè credito Christum,
Quandò nec horroris transiit iste calix.

Sic incipit: *Post prædicta.*
Sic terminat: *Vasa mortis.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister, de Christi Domini patiendi ac moriendi necessitate; sed in præsenti determinat de ipsius Christi Domini patientis voluntate: ergo congruentissimam mutuò connexionem in litterâ texere videntur.

2. Consequentia probatur:Priùs est Christi Domini necessitatem patiendi ac moriendi debito expendere sensu, quám ipsius patientis operationes, quæ ad suam conferunt voluntatem, referre; eò quòd necessitatem in Christo Domino præsupponant morendi; sed Magister in superiori distinctione de Christi Domini necessitate moriendi atque patiendi nudo capite disservit: ergo dùm de ipsius patientis passionibus ad voluntatem conferentibus impręsentiarum disputat, á connexionis scopo non declinat.

3. Dividitur præsens distinctio in tres precipuas partes. In quarum primà declarat Magister, quód Christus Dominus, in quantùm homo, aliquid petiit á Patre, quod tamen non impetravit ab eo. In secundà verò profundè statuit, Christum Dominum secundùm unam voluntatem voluisse pati, secundùm aliam verò noluisse. In tertià autem, & ultimá ostendit parte, de Patris potestate Christum Dominum non ambigisse, etsi ad hęsitantis modum se hominibus exhibuisse.

4. PRO PRIMÆ igitur partis assiduo assequendo captu, primum proponitur thema: *Etsi plura Christus Dominus orando à suo Patre petie-*

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

27. Quæstio 3. An cum præcepto mortis stet in Christo libertas? De quó, *dist.* 12. *q.*2.

28. Quęstio 4. An primus homo fuerit immortalis in statu innocentiæ? De quó, *tom.* 2. *dist.* 19. *q.* 2.

29. Quæstio 5. An in statu innocentię potuit Adamus priús venialiter, quàm mortaliter peccare? De quò, *tom.*2. *dist.* 21. *q.*1.

30. Quæstio 6. An potuit Deus producere naturam rationalem impeccabilem per naturam? De quò, *tom.* 1. *dist.* 44. *q.*5.

31. Quæstio 7. An Christus Dominus ab instanti conceptionis habuerit gratiam infinitam? De quò, *hic dist.*13. *q.* 4.

32. Quæstio 8. An humanitas Christi Domini sit proximè, & formaliter impeccabilis vi unionis hypostaticæ? De quò,*hic dist.*12.*q.*1.

33. Quęstio 9. An impeccabilitas Christi Domini desumatur proximè á gratiâ, aut à visione beatâ? De quò, *hic. dist* 12. *q.*1.

34. Quæstio 10. An humanitas Christi Domini sit impeccabilis à manutenentiâ Dei? De quò, *hic dist.* 12. *q.*1.

35. Qaæstio 11. An humanitas Christi Domini potuit peccare adhuc supositâ unione ad Verbum? De quò, *hic dist.*12. *q.*1.

36. Quæstio 12. An, & quomodó humanitas Christi Domini habuerit impassibilitatis dotem? De quò, *tom.*5. *p.*2. *dist.* 44. *q.*3.

37. Quæstio 13. Quid sit dos subtilitatis, & an fuerit in humanitate Christi Domini? De quò, *tom.* 5. *p.*2. *dist.*44. *q.*6.

38. Quæstio 14. An corpus Dhristi Domini fuerit in via agilitatis, claritatisque dotibus præditum?De quò,*tom.*5.*p.*2.*dist.*44.*q.*4.*&* 5.

39. Quæstio 15. An si Dhristus Dominus non fuisset morte violentâ præventus, utrùm fuerit mortuus morbo, vel senio? De quò, *tom.*2. *dist.* 19. *q.*2.

40. Et omnes quæstiones antecedentis distinctionis possunt hîc in discussionem adduci.

DE POTENTIIS, ET OPERATIONIBUS naturæ humanæ in Christo Domino.

DISTINCTIONIS DECIMÆ-SEPTIMÆ SYNOPSIS.

Exorasse Patrem semper nè credito Christum,
Quandò nec horroris transiit iste calix.

Sic incipit: *Post prædicta.*
Sic terminat: *Vasa mortis.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister, de Christi Domini patiendi ac moriendi necessitate; sed in præsenti determinat de ipsius Christi Domini patientis voluntate: ergo congruentissimam mutuò connexionem in litterâ texere videntur.

2. Consequentia probatur:Priùs est Christi Domini necessitatem patiendi ac moriendi debito expendere sensu, quám ipsius patientis operationes, quæ ad suam conferunt voluntatem, referre; eò quòd necessitatem in Christo Domino præsupponant morendi; sed Magister in superiori distinctione de Christi Domini necessitate moriendi atque patiendi nudo capite disservit: ergo dùm de ipsius patientis passionibus ad voluntatem conferentibus impręsentiarum disputat, á connexionis scopo non declinat.

3. Dividitur præsens distinctio in tres precipuas partes. In quarum primà declarat Magister, quód Christus Dominus, in quantùm homo, aliquid petiit á Patre, quod tamen non impetravit ab eo. In secundà verò profundè statuit, Christum Dominum secundùm unam voluntatem voluisse pati, secundùm aliam verò noluisse. In tertià autem, & ultimá ostendit parte, de Patris potestate Christum Dominum non ambigisse, etsi ad hęsitantis modum se hominibus exhibuisse.

4. PRO PRIMÆ igitur partis assiduo assequendo captu, primum proponitur thema: *Etsi plura Christus Dominus orando à suo Patre petie-*

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

petierit, non tamen omnia obtinuit ab eo. Quod solùm intendit probare Magister cuiusdam quæsiti ingeniosâ solutione ab ipso traditâ in litterâ.

5. Sub his ergò verbis ambigit Magister in litterâ: *An Christus Dominus aliquid voluerit, petierit, vel oraverit, quod factum, obtentumque ab eo non fuerit?* Et pro affirmante parte sic in textûs litterâ arguit: Secundùm sacrum Matthæi cap. 26. oraclum, Christus Dominus exoptabat à se transferri passionis calicem, iuxta illud: *Pater, si possibile est, transeat à me calix iste. Verumtamen non quod ego volo, sed quod tu vis;* sed hoc factum non fuit: ergo etsi plura Christus Dominus orando à suo Patre petierit, non tamen omnia ab eo impetrasse dicitur; atqueadeò voluntatem suam à Patris voluntate discrepare videtur.

6. Verùm, ut Magister huic per difficili operosoque dubio exasciatam orthodoxamque solutionem adhibeat, aliqua observatione digna subiungit Primò, Christum Dominum duplici voluntate abundasse, divina quippè, & humanâ, secundùm geminam naturam, creatam scilicet, & increatam, quibus fuit decoratus.

7. Secundò observat in litterâ, Christum Dominum, secundùm voluntatem humanam, & habuisse affectum rationis, & sensualitatis affectum: Et licèt alius sit affectus animæ secundùm rationem, & secundùm sensualitatem alius, uterque tamen nomen voluntatis humanæ sortitur. Unde, attentâ voluntate divinâ, & rationis affectu, pati, & mori volebat; at sensualitatis affectu alté meditato, nec mori, nec pati volebat, imò mortem, & passionem refugiebat.

8. Tertiò deducit Magister, nullam carnis ad spiritum in Christo Domino rebellionem fuisse, eò quód talis duntaxat vigeat in his, quibus in carnis concupiscentia remoratur, quæ in Christo Domino non extitit; etsi in eo fuerit sensualitatis affectus, ut indè humanæ naturæ veritas comprobaretur.

9. Hoc etenim duplici M. P. Augustini firmat testimonio Magister. Primò ex lib. 19. de Civit. Dei, cap. 4. dicente: *Sed concupiscere dicitur, cùm anima carnali concupiscentiâ spiritui reluctatur, habens carnalem delectationem de carne, & à carne adversus delectationem, quam spiritus habet. Talis ergò rixa, talisque concertatio in animâ Christi nullatenùs esse potuit, quia carnalis concupiscentia ibi esse nequivit.* Ergo cùm nulla in Christi Domini animâ potuerit esse carnalis concupiscentia; nec rebellio ulla carnis ad spiritum potuit ei inesse.

10. Secundò Augustinus ipse tract. 123. in Ioan. exponens dictum illud Christi Domini ad Petrum: *Cùm senueris, extendes manus tuas, & alius*

alius præcinget te, &c. ait: *Petrus ad illam molestiam nolens est ductus, nolens ad eam venit, sed volens eam vicit, & reliquit affectum infirmitatis, quo nemo vult mori, qui adeò est naturalis, ut cum Petro nec senectus abstulerit.* Ergo etsi Christus Dominus secundùm voluntatem divinam, affectumque rationis pati ac mori voluerit; nihilominùs secundùm sensualitatis affectum, nec mori, nec pati volebat, imopotiùs mortem, & passionem refugiebat.

11. Tandem his absolvit primam distinctionis partem verbis Magister, quòd sicut in membris Christi Domini, sivè in nobis, geminus naturæ humanæ adest affectus, scilicèt, mentis, quo mori, & pati volumus; & sensualitatis, quo pati & mori recusamus; ita in Christi Domini humanitate duplex eluxit affectus, rationis unus, quo mori, & pati volebat; & sensualitatis alius, quo pati, & mori recusabat.

12. Quod sic venustè expendit Augustinus in litterâ, Epist. 120. *Paulus mentis affectu cupit dissolvi, & esse cum Christo; sensu autem carnis refugit, & recusat. Hoc habet humanus affectus, quoniam qui diligit vitam, odit mortem*: ergo cùm Christus Dominus, secundùm sensum carnis, sivè sensualitatis affectum, pati, & mori noluerit, absque ullâ cunctatione colligitur, quòd iuxta hunc affectum, non obtinuit à Patre, quod ab eo petiit.

13. Sed oppones: Plerique seipsos occidunt, ut passim in desperatis contingit, qui mortem exoptare videntur: ergo verba illa Augustini, quòd secundùm infirmitatis affectum nemo vult mori, non valent suffragari asserto; atqueadeò eius præcipuum fundamentum uti ruinosum collabitur.

14. Respondetur ex Magistri doctrinâ negando consequentiam. Quia cùm geminus sit affectus in homine, naturalis quippè, & deliberativus; affectu naturali nemo vult mori, nec mortem suam exoptat, imò toto conamine eam recusat; at affectu deliberativo valet quis appetere mortem, & vitam refugere ob quoddam ab eo emolumentum apprehensum. Unde, cùm Augustinus non de deliberativo, sed naturali affectu loquatur in litterâ, nec Magistri asserto refragatur, nec eius firmum stabileque fulcimentum procumbit. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

15. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis solerti investigatione, secundum ponitur thema: *In Christo Domino duplex eluxit voluntas, quarum una mori, & pati voluit; alia verò pati, & mori noluit.* Quod licèt ex appositis in primâ huius distinctionis parte satis probatum, ma-

maneat, nihilominûs nonnullis Patrum authoritatibus tentat in litterâ illustrare Magister; & hæreticus quosdam unam in Christo Domino adstruentes voluntatem penitûs effocare.

16. Primò suadet Magister intentum authoritate Venerabilis Bedæ lib. 4. in Marcum, cap. 14. dicente: *Orat transire calicem, quia homo erat, dicens: Pater, transeat à me calix iste. Ecce habet voluntatem expressam. Vide iam rectum cor: Sed non quod ego volo, sed quod tu vis*: ergo quia affectu uno voluit, Christus Dominus, ut passionis calix transiret ab eo; & alio, ut transiret, noluit affectu.

17. Secundò, eodem ex Bedâ in cap. 14. Matthæi sic scribente: *Non veni facere voluntatem meam, quam, scilicèt temporaliter sumpsi ex Virgine, sed voluntatem eius, qui misit me, quam, scilicet æternus habui cum Patre*: ergo quia in Christo Domino duæ fuerunt voluntates, secundùm quas, pati, & mori voluit, & noluit.

18. Tertiò, Doctorum Maximus Hieronymus illustrans illud Marci cap. 14. *Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma, &c.* geminam in Christo Domino voluntatem construit, aitque: *Hoc contra Eutycianos, qui dicunt, in Christo unam tantùm voluntatem esse.* Ergo expresè ostendit Hieronymus voluntatem humanam Christi Domini, quæ propter infirmitatem carnis recusat passionem; & simul divinam, quæ prompta est dispensationem perficere.

19. Quartò, Augustinus non ab re hìc in Matthæum cap. 26. asserit: *Christus in passione duas expressit voluntates in se secundùm duas naturas. An enim: Pater, si fieri potest, transeat à me calix iste. Ecce habet hominis voluntatem, quam ad divinam continuò dirigens, ait: Verumtamen non sicut ego volo, sed sicut tu vis*: ergo attentâ hâc duplici Christi Domini voluntate, secundùm unam noluit, & secundùm aliam mori, & pati voluit.

20. Quintò, Divus Ambrosius lib. 2. de fide, cap. 3. profusum de hac re confecit tractatum: His tamen verbis eum absolutum donavit: *Una ergo voluntas est Patris & Filii. Sed alia est voluntas hominis, alia Dei, ut scias vitam in voluntate esse hominis, passionem autem Christi in voluntate divinâ, ut pateretur pro nobis.* Ergo si alia est in Christo Domino hominis voluntas, & alia Dei, ut sciamus vitam esse in voluntate hominis, & passionem Christi in voluntate divinâ, non solùm duplex in eo resplenduit voluntas, verùm secundùm eas diversa voluit.

21. Sextò: Ideò Macharius, inclytæ Antiochenæ Ecclesiæ Archiepiscopus, in Constantinopolitanâ Synodo uno ore omnium Patrum fuit

fuit damnatus, quia duas in Christo Domino voluntates diffiteri videbatur: ergo quia geminam in eo voluntatem, iuxta fidem Catholicam, Concilia, & Patres, fateri debemus unam, quâ voluit mori, & aliam, quà mori recusavit.

22. Posthac subdit iterùm Magister in litterâ, quòd Christus Dominus ex affectu humano sensualitatis illud voluit, & petiit, quod non obtinuit: Nec ideó petiit, ut impetraret, quia sciebat Deum non esse facturum illud; nec illud fieri volebat affectu rationis, vel voluntate divinâ. Ex quibus verbis subsequens excitat dubium.

23. Hic ergò vario sic fluctuat æstu Magister: Si enim Christus Dominus clarissimè agnoscebat, Deum Patrem hoc non esse facturum, translationem quippè calicis à seipso, ad quid petiit, oravitque Patrem suum, dicens: Pater, si possibile est, transeat à me calix iste? Et respondet Magister, non in casum Christum Dominum orasse; oravit igitur, ut suis membris, imminente perturbatione, clamandi ad Dominum, & subiiciendi voluntatem suam divini voluntati, exemplum præberet. Et hęc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

24. PRO TERTIÆ autem, & ultimâ distinctionis partis indagine, tertium statuitur thema: *Christus Dominus passionis suæ tempore, de Patris potestate non dubitavit, sed ad hæsitantis modum se gessit.* Quod solitariè deducit Magister quibusdam ex verbis Divi Ambrosii quoddam in litterâ textùs ingerentibus dubium.

25. Hæc sunt ad longum Ambrosii verba lib. 2. de fide, cap. 3. quibus reverâ operosùm perficitur dubium: *De quo dubitat, de se, an de Patre? De eo utique, cui dixit: Transfer, dubitat hominis affectu. Nam Deus non de Patre dubitat, nec de morte formidat. Prophetæ etiam non dubitat, qui nihil Deo esse impossibile asserit. Omnia quæcumque voluit fecit. Num infra homines constitues Deum? Prophetæ non dubitat, & Filium dubitare tu credis? Ut homo ergo dubitat, ut homo locutus est.* Hactenùs Ambrosius.

26. His ad litteram inspectis Ambrosii verbis, suboritur dubium: *An Christus Dominus, secundùm humanam naturam, de Patris potentia dubitaverit?* Patrem affirmantem videtur hìc insinuasse Ambrosium, cùm ex ipsius verbis hunc deducat discursum Magister: ergo videtur, quòd Christus Dominus, non inquantùm Deus est, vel Dei Filius, sed in quantúm homo, de Patris potentiâ humano dubitaverit affectu.

27. Cæterùm respondet dubitationi pro Divo Ambrosio Magister: Quòd Christus Dominus nec in quantùm Deus est, nec ut Dei

Filius, nec etiam in quantúm homo, de Patris poteſtate, aut potentiâ humano dubitavit affectu. Sed eâ ratione fuiſſe ab Ambroſio prolatum, non quia ipſe dubitaverit, ſed quia modum, aut formam dubitantis geſsit, & hominibus dubitare videbatur. Ergo non incongruè hâc dubii ſolutione noſtrum præmunitur aſſertum.

28. Tandem, alia Magiſter difficilia captu ſuggerit Hilarii verba pro diſtinctionis coronide, quibus ſentire videtur, Chriſtum Dominum non ſibi timuiſſe, nec pro ſe petiiſſe, aut oraſſe, ſed pro ſuis diſcipulis, quos præſciebat tentandos fore per paſsionis calicem, mactandoſque morti: ergo cùm hoc reverá obtinuerit Chriſtus, eò quòd diſcipuli abſque ſævo mortis fremitu eam obierint, non illepidè deducitur, quòd omnia, quæ à Patre ſuo orando petiit, obtinuit; atqueadeò fundamentum primæ huius diſtinctionis partis radicitùs procumbit.

29. Reſpondetur, Magiſtrum hîc Hilarii verba non expoſuiſſe, ſed diligenti pioque Lectorum indagini eorum adſcripſiſſe examen. En modò in litterâ cordatum Magiſtri iudicium: *Intende Lecto rhis verbis piâ diligentiâ, ne ſint tibi vaſa mortis.* Unde, ſi illius verba, ut in inſtantiá ſonare videntur, accipienda ſint, hauddubiè cæteris Eccleſiæ Patribus contrariam doctrinam referunt: Quamobrem in alio veniunt expendenda à Doctoribus ſenſu, ut una mens, unuſque labor omnium ſit Patrum.

30. Sed dices pro exactiùs Hilarii emedullandà mente: Chriſtus Dominus ſic per Matthæum cap. 26. affatur: *Tranſeat à me calix iſte:* ergo ſi petiit calicem tranſire à ſe, reverà pro ſe oravit. Inſuper. Quemadmodúm Chriſtus Dominus volebat, ſic petebat; ſed clarè agnoſcebat ſe aliquid velle, quod eius non vellet Pater, ut ipſe per Marcum cap. 14. ita inſinuare videtur: *Non ſicut ego volo, ſed ſicut tu:* ergo ſi Chriſtus Dominus aliquá ſuâ voluntate paſsionis calicem recuſabat, benè conſequitur, quòd dùm petiit calicem tranſire à ſe, pro ſe oraverit: ergo Hilarii verba in textùs litterâ adducta procul extant à veritate.

31. Reſpondetur ex Magiſtri doctrinâ, nos non intendere litteralem verborum Hilarii promovere ſenſum, nè ſint verba eius vaſa mortis, ut animadvertit Magiſter in litterá. Dicimus tamen, quòd orare, bifariam uſurpari poſſe: Vel ſecundùm formam orationis; vel ſecundùm intentionem orantis. Si enim ad formam orationis attendimus, Chriſtus pro ſe oravit, ideſt, non pro affectu rationis, ſed pro ſuâ ſenſualitatis voluntate: Si verò ad intentionem orantis advertimus,

mus, Chriſtus non pro ſe, ſed potiùs pro membris ſuis oravit. Undè, difficilia Hilarii verba non ad formam orationis, ſed ad intentionem orantis ſunt referenda. Et hæc de tertia, & ultimâ diſtinctionis parte ſatis ſuperque ſint dicta.

QUÆSTIONES.

32. QUÆSTIO 1. An in Chriſto Domino ſint duæ voluntates? Ex Angelicâ Scholà D. Thomas 3. *p. q.* 18. *art.* 1. *& in* 3. *diſt.* 17. *q.* 1. *art.* 3. Ioan. à S. Thomâ *tom.* 3. *diſp.* 16. *q.* 18. *art.* 1. Camerarius *tom.* 3. *q.* 18. *art.* 1. Nicolai *in* 3. *diſt.* 17. *q.* 1. *art.* 1. Cayetan. 3. *p. q.* 18. *art.* 1. *&. ſeqq.*

33. Ex Subtili Scholà Scotus *in* 3. *diſt.* 17. *q.* 1. Poncius *tract.* 11. *diſp.* 39. *q.* 2. Boyvin 2. *p. cap.* 6. *q.* 2. Delgadillo *p.* 1. *cap.* 4. *difficult.* 2. *dub.* 1. Felix *de Incarn. cap.* 10. *difficult.* 3. Aquila *in* 3. *diſt.* 17. *q.* 1. *art.* 1. Cavellus *in Schol. in* 3. *diſt.* 17. *q.* 1.

34. Ex Scholà Eximià Suarez 3. *p. tom.* 1. *diſp.* 37. *ſect.* 1. *& ſeqq.* Vazquez 3. *p. diſp.* 73. *cap.* 1. *& ſeqq.* Bernal *diſp.* 48. *ſect.* 1. *& diſp.* 49. *ſect.* 1. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *diſt.* 17. *art.* 1. *q.* 2. Alenſ. 3. *p. q.* 15. *memb.* 1. *art.* 1. *&* 2. Baudun. *tract.* 1. *q.* 18. *art.* 1. Euſtach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *diſp.* 11. *q.* 1. Eſtius *in* 3. *diſt.* 17. §. 1. *& ſeqq.*

35. Quæſtio 2. An inter voluntatem humanam, divinamque Chriſti Domini, necnon earum operationes aliqua fuerit contrarietas? De quò, *hic q.* 1.

36. Quæſtio 3. An omnis operatio Chriſti Domini debeat dici theandrica? De quò, *hic q.* 1.

37. Quæſtio 4. An voluntas Chriſti Domini in omnibus ſemper impleatur? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 46. *q.* 3.

38. Quæſtio 5. In quo conſiſtat formaliter actus liber Dei? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 47. *q.* 1.

39. Quæſtio 6. An rectitudo formalis actùs voluntatis humanæ Chriſti Domini deſumatur ex conformitate cum voluntate divinâ? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 48. *q.* 2.

40. Quæſtio 7. An, & quomodò Chriſtus Dominus, Beati in patriâ, & purgatorii Animæ nunc orent pro nobis? De quó, *tom.* 5. *p.* 2. *diſt.* 45. *q.* 4.

41. Quæſtio 8. An omnis Chriſti Domini oratio exaudita ſit? De quò, *tom.* 1. *diſt.* 46. *q.* 3.

42. Quæſtio 9. An in Chriſto Domino fuerit, vel potuerit eſſe dubitatio de aliquâ re? De quò, *hic diſt.* 13. *q.* 5.

DE MERITO CHRISTI DOMINI.

DISTINCTIONIS DECIMÆ-OCTAVÆ SYNOPSIS.

Cùm tibi, tùm nobis meruisti Christe nec ortu,
Quám, nec crediderim te meruisse minùs.

Sic incipit: *De merito.*
Sic terminat: *Sit nobis paratus.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de voluntate Christi Domini patientis; sed in præsenti determinat de ipsius voluntatis usu, qui in exercitio merendi consistit: igitur in rectam connexionis compagem venire videntur.

2. Consequentia probatur: Priùs est statuere voluntatem Christi Domini patientis, quám ipsius usum, qui in exercitio merendi consistit, expendere; eó quòd usus rei ipsam præsupponat rem; sed Magister in superiori distinctione egit de Christi Domini patientis voluntate: ergo dùm in præsenti de ipsius voluntatis usu, cui meritum aptatur, determinat, iura connexionis absque ullâ cunctatione servat.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ expendit Magister, qualiter Christus Dominus passione suâ sibi, & nobis promeruerit. In secundâ verò statuit, Christum Dominum non solùm per suam passionem, verùm á suæ conceptionis vestibulo sibi promeruisse. In tertia autem, & ultimâ declarat parte, Christum Dominum, in quantùm passibilem, & mortalem, gloriam, & immortalitatem corporis induere non potuisse absque aliquo merito.

4. PRO PRIMÆ igitur partis dilucidatione, primum præfigitur theorema: *Christus Dominus suâ Sanctissimâ passione, nedùm nobis, sed etiam sibi promeruit.* Pro cuius propugnatione quorundam opinionem per hastæ cuspidem currentem validè castigat; & dubium quoddam avidè excitat, dexterèque solvit.

5. Quidam enim dixerunt, Christum Dominum non sibi, sed membris

bris suis, sivè nobis duntaxàt passione suâ promeruisse. Magister verò præfatam castigans opinionem, sustinet, Christum Dominum non solùm sibi, sed nobis per passionem suam quamplura meruisse. Quod utique, quoad geminam in litterà partem, suadet ipse Magister.

6. Quantùm ergò ad primam partem, sivè quòd Christus Dominus nobis promeruerit, sic primò probat Magister: Non potuit homo redemptionem à diabolo, à peccato, & à pœnâ pro ipso debitâ; necnon reserationem Regni Cœlorum, ut detrusâ igneâ rompheâ ad paradisi valuas locatâ, liberé pateret aditus, promereri; sed homo his modò, aliisque pluribus potitur donis ac privilegiis, quibus per peccatum spoliatus fuerat: ergo alius debuit hominibus hæc promereri dona; sed nullus alius restat, à quo illa possint exequi munia, nisi Christus Dominus per mortem, & passionem suam: igitur Christus Dominus suâ passione nobis promeruit.

7. Secundam theorematis partem, scilicèt, quòd Christus Dominus meruerit sibi corporis immortalitatem, claritatem, & impassibilitatem animæ per obedientiam, & humilitatem suæ passionis, similiter in litterâ ostendit Magister. Primò ex Apostolo ad Philip. cap. 2. scribente: *Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, mortem autem crucis; propter quod & Deus exaltavit illum, & dedit illi nomen quod est super omne nomen.* Ergo ideò Christus Dominus fuit exaltatus per impassibilitatis gloriam, quia fuit humiliatus per passionis obedientiam; eò quòd humilitas sit passionis meritum, & humilitatis exaltatio præmium: ergo sibi Christus Dominus meruit.

8. Secundò, idipsum probat Magister per Augustinum tract. 104. in cap. 2. ad Philip. dicentem: *Ut Christus resurrectione glorificaretur, priùs humiliatus est passione. Humilitas claritatis est meritum, claritas humilitatis est præmium. Sed hoc totum factum est in forma servi.* Ergo si ut Christus Dominus resurrectione glorificaretur, priùs passione fuit humiliatus, ita & quòd humilitas sit claritatis meritum, & claritas humilitatis præmium, quis meritò dubitare poterit, Christum Dominum sibi promeruisse sui corporis immortalitatem, & animæ impassibilitatem per suæ sanctissimæ passionis obedientiam, & humilitatem.

9. Tertiò, Divus Ambrosius hunc Pauli ad Philippenses apprimè exponens locum, sic concinnè, & compressè alloquitur: *Quid, & quantùm humilitas mereatur, hìc ostenditur*: ergo quia per humilitatem, & obedientiam suæ passionis Christus Dominus sui corporis clarificationem, & animæ impassibilitatem promeruit.

In-

10. Insuper subdit Magister in litterâ, quòd anima Christi Domini ante mortem erat passibilis, sicut eius caro mortalis; at post mortem merito humilitatis, & obedientiæ anima impassibilis, & caro immortalis est facta. Unde, hoc subtile ac curiosum excitat dubium Magister; *An anima Christi Domini tunc primò facta fuerit impassibilis, quandò caro facta est immortalis, scilicèt, in ipso resurrectionis momento, vel illicò à separatione corporis in morte crucis?*

11. Respondet Magister, nihil de hâc re ratum exploratumque apud sacros Doctores Patresque Ecclesiæ deprehendi. Quamobrem utrumque in his habere locum non contradicit authoritati, aut rationi, videlicét; quòd ilicèt à corporis separatione anima Christi Domini fuerit impassibilitate induta; aut in ipso resurrectionis momento, quandò caro refloruit; dummodò non priùs anima impassibilitatem, quàm corpus immortalitatem indueret.

12. Sed oppones: Gloria corporis Christi Domini, necnon nominis sui exaltatio erat ipsi debita vi fruitionis, & hypostaticæ unionis vigore; sed quod est debitum alicui, ab ipso non promeretur: ergo cùm gloria corporis Christi Domini, eiusque nominis exaltatio fuerit ipsi debita vi fruitionis, & unionis hypostaticæ titulo, non potuit ea promereri sibi.

13. Respondetur passim ab aliquibus, gloriam corporis, & nominis exaltationem solùm fuisse Christo Domino debitam congruitatis iure, non connaturalitatis, sivè iustitiæ titulo; ideòque dona illa promereri potuit. Tamen dicimus, quòd adhuc connaturalitatis, & iustitiæ debito potuit ea promereri; cùm eadem res gemino possit deberi titulo, quippè, vi fruitionis, & ratione meriti; quemadmodùm gloria in adultis censetur debita iure hæreditatis, & mercedis titulo. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

14. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis examine, secundum præfigitur theorema: *Christus Dominus à suæ conceptionis vestibulo ad tantum meriti fuit gradum evectus, quòd ad altiorem meriti gradum non potuit ascendere.* Quod duntaxàt tentat probare Magister quadàm compressâ narratione, & unicâ Divi Gregorii exploratâ authoritate.

15. Sic primò refert, & probat assumptum conclusionis Magister: Tanta plenitudo spiritualium charismatum in Christo Domino fuit, quòd in eis proficere non valuit; nec ipsius anima melior fieri non potuit, quàm ab initio suæ conceptionis extitit: ergo quia ab exordio suæ conceptionis in meritis non valuit proficere; sed ex eo quòd ab illo temporis instanti in meritis proficere non valuerit, ad tantum meriti gradum fuit evectus, quód ad altiorem ascendere non potuerit: ergo.

16. Secundò, ex Divo Gregorio lib. 1. in Ezech. hom. 6. his probat verbis Magister: *Non habuit omninò Christus iuxta animæ meritum, quo potuisset proficere, in membris autem, quæ nos sumus, quotidiè proficit:* ergo licèt in membris, sivè in nobis quotidiè Christus proficiat; tamen iuxta animę meritum non habuit, quo proficere posset: ergo quia ad tantam meriti celsitudinem á limine suæ conceptionis pervenit, quòd indè altiùs ascendere non potuerit.

17. Tertiò, eodem ex Gregorio dicente in litterâ: *Non ergo plùs meruit sibi per crucis patibulum, quàm à conceptione meruit per gratiam virtutum;* sed ex eo quòd non plús meruerit Christus Dominus sibi per crucis patibulum, quàm à conceptione suâ per gratiam virtutum meruerat, iam in suæ conceptionis vestibulo tantos meriti accumulavit gradus per gratiam virtutum, ut alios habere non posset: ergo.

18. Quartò: Valor meriti Christi Domini æquè congruit uni, ac pluribus, cúm valor hic sit infinitus, & augeri non possit: ergo quod Christus passionis suæ tempore meruit, iam à conceptionis instanti meruerat; sed ex eo quód à conceptionis instanti meruerit idipsum, quod passionis suæ tempore meruit, ad tantum meriti gradum fuit evectus, quód ad altiorem meriti non potuerit ascendere gradum: ergo.

19. Ex quibus subinfert primó Magister: Quòd Christus Dominus, post suæ conceptionis vestibulum, etsi non profecerit secundùm animę meritum, quantùm ad efficaciam, sivè virtutem merendi; profecit tamen quantúm ad numerum meritorium; cùm ea multipliciter meruerit, quæ ante meruerat. Quod sic ostendit Magister: Christus Dominus plura habuit merita in passione, quàm in conceptione, etsi maioris virtutis non extiterint plura in merendo, quàm ante fuerant pauciora: ergo etsi non profecerit secundùm animę meritum, quantùm ad efficaciam, sive virtutem merendi, profecit tamen quantùm ad numerum meritorum.

20. Secundó infert Magister, quòd licèt anima Christi Domini aliquid habuerit post mortem corporis, quo antea non fruebatur, quippé, immortalitatem, impassibilitatem, aliaque similia; non indè valet dici simpliciter, & absolutè beatior post mortem corporis, quàm ante; sed solùm quantùm ad aliquid, nempè, in quantùm post mortem immunis ab omni miseriá extitit. Quod etiam ostendit Magister in litterâ: Quia Christus Dominus nec sanctior, nec gratiâ cumu-

cumulatior, nec beatior in Dei contemplatione fuit, in quo beatitudo præsertim consistit, post sui corporis mortem, quàm ante: ergo quanvis aliquid habuerit post mortem, quo ante non fruebatur, non ideò simpliciter, & absolutè potuit dici beatior post mortem corporis, quàm ante; sed solùm secundùm quid, in quantùm scilicèt, omni miseriâ libet ac expeditus evasit.

21. Tertiò deducit Magister: Christum Dominum non solùm sibi corporis sui immortalitatem, & suæ animæ impassibilitatem promeruit; sed etiam honorificentiam illam celsissimam, quòd vocetur Deus, quod reverâ est nomen super omne nomen. Hoc utique nomen ante mortem habuit, hàc tamen notabili differentiâ, quòd in quantùm Deus, ipsum habuit ab æterno per naturam: In quantùm verò factus est homo, habuit ex tempore per gratiam hypostaticæ unionis, etsi manifestationem huius nominis donaverit illi Deus post resurrectionem suam.

22. Quod sic expendit Magister in litterâ: Licèt hoc nomine fuerit Christus Dominus insignitus ab instanti suæ hypostaticæ unionis, tamen divulgatum fuit post passionem suam in resurrectione: ergo non incongruè dicitur, quòd tunc fuerit illi hoc nomen donatum; quia secundùm usitatum Scripturæ tropum, res dicitur fieri, quandò innotescit, quanvis extiterit ante: ergo benè hæc duo cohærere videntur, nempè, quòd Christus Dominus, in quantùm Deus, habuerit hoc nomen ab æterno per naturam; in quantùm verò factus est homo, ex tempore per gratiam habuerit, & quòd simul illi donatum non fuisse dicatur, nisi post passionem suam in resurrectione.

23. Hoc ipsum ampliùs sic illustrat Magister in litterâ: Christus Dominus per Matthæum cap. 28. eodem creberrimo sacræ Scripturæ usus fuit tropo, dùm post resurrectionem suam, dixit: *Data est mihi omnis potestas in Cœlo, & in terra*; sed non ea protulit verba, quia tunc primò acceperit potestatem in Cœlo, & in terrâ; sed quam ante habebat, tunc manifestata fuit: ergo quanvis à limine unionis hypostaticæ Christus Dominus, ut homo, hoc fuerit insignitus nomine, rectè poterit fari, quòd fuerit illi post passionem suam in resurrectione donatum; quia tunc fuit divulgatum, quod ante extiterat.

24. Sed oppones: Manifestatio huius celsissimi nominis, quod est super omne nomen, fuitque Christo Domino à Deo donatum, iam longè ante passionem suam fuit operata: ergo non meruit per passionem suam sui nominis clarificationem. Antecedens probatur: Dæmones, ut ex iteratis Scripturæ locis pro comperto habemus, hoc sanctissimum Christi Domini agnoverunt nomen, eò quòd ipsum esse Filium Dei non semel vocarent: ergo quia longé ante passionem suam iam nomen illud erat evulgatum; sicque per eam non meruit sibi hoc nomen donari, sivè illius manifestationem.

25. Respondetur negando antecedens, & probationis consequentiam. Quia, etsi Christus Dominus ante passionem suam fuerit cognitus habere hoc nomen, quod est super omne nomen, notitiâ coniecturali; tamen non fuit cognitus tali decorari nomine, notitiâ certitudinali. Hanc etenim coniecturalem ante passionem de Christo Domino dæmones habuerunt notitiam. Vel possumus dicere, quòd estò aliquibus fuerit compertum Christum Dominum hoc fuisse nomine insignitum; nihilominùs non fuit universaliter notum usque post passionem suam.

26. Postremò recenset Magister quoddam perdifficile iurgium de huius altissimi nominis impositione, quòd inter Augustinum, & Ambrosium versari videtur. Nam Augustinus sustinet, nomen illud fuisse donatum homini; Ambrosius è contra tenet, fuisse donatum Deo: Magister veró suo solerti acumbine hæc clamosa inter Patres tentans resecare disidia, asserit: Beatum Ambrosium esse exponendum de donatione naturali, nullum ad humanam naturam dicente respectum: Augustinum autem de donatione gratuità, quæ in naturam humanam, uti in proprium scopum, tendit. Quamobrem, cùm Ambrosii pronunciatum de æterná generatione; & Augustini dictum de temporali assumptione sit intelligendum, nullam inter ipsos Clarissimos Doctores discordiam deprehendimus. Et hæc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

27. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis ostensione, tertium statuitur theorema: *Christus Dominus, suppositâ corporis mortalitate, & animæ passibilitate, gloriam tùm corporis, tùm animæ absque omni merito habere non potuit.* In cuius probationem quoddam in litterâ adducit quæsitum Magister, & illius solutione eam pro dignitate illustrat.

28. Investigat enim Magister: *An Christus Dominus illam immortalitatis impassibilitatisque gloriam, & nominis Dei manifestationem sine omni merito habere potuerit?* Et respondet, quód licèt potuerit humanam naturam ita glorioſam suscipere, qualis post resurrectionem extitit, nomenque suum etiam aliter hominibus evulgare: non tamen potuit esse homo passibilis, & mortalis, & ad illam celsissimam gloriam sine omni merito extolli.

29. Hoc etenim duplici ratione Magiſter ſuadere videtur. Prima ſic ab ipſo conficitur in litterâ: Etſi Chriſtus Dominus ad illam gloriam, nominiſque ſui manifeſtationem pervenire valuiſſet, ſine ſuæ paſsionis merito, eò quòd potuerit, conſumptâ mortalitate, immortalitatis gloriâ veſtiri; non veró ſine iuſtitię, & charitatis merito, aliarumque virtutum ea aſſequi valuit: ergo ſuppoſitâ ſui corporis mortalitate, ipſiuſque animæ paſsibilitate, non potuit gloriam illam animæ, & corporis, nominiſque manifeſtationem ſine omni merito habere.

30. Secunda á Magiſtro etiam ſic perficitur ratio: Non potuit plenitudo virtutum, & gratiæ Chriſto Domino ineſſe cilicio mortalitatis induto, quin per eas mereretur: ergo dùm has virtutes ſecundùm hominem paſsibilem, & mortalem Chriſtus Dominus habuit, non potuit non promereri gloriam immortalitatis: ergo dùm fuit factus paſsibilis, & mortalis, non valuit ſine merito gloriam impaſsibilitatis, & immortalitatis, nominiſque Dei manifeſtationem comparare.

31. Tandem Magiſter ultimam diſtinctioni lineam imponit dicens: Quód etſi gratia, & virtutes Chriſti Domini ſufficiant ad merendum impaſsibilitatem ſuæ animæ, & corporis immortalitatem, necnon & ſui nominis exaltationem; pati tamen, & mori voluit, ut ipſius paſsio, & mors eſſet nobis exemplum, & gloriæ cauſa, & ut nos redimeret à diabolo, à peccatis, & à pœnâ pro ipſis debitâ, Regnique Cœleſtis reſeraret vuluas.

32. Sed obiter hîc in litterâ inquirit Magiſter: *Quomodò Chriſtus Dominus per mortem, & paſsionem ſuam aulæ cœleſtis ianuam recludere potuit?* Et reſpondet quadàm Divi Ambroſii authoritate, quam ſic ſuggerit ſuper cap. 5. ad Romanos: *Si ergo Adam ſuperbia omnium extitit ruina, ipſum de paradiſo mittens foras, aliiſque occludens ianuam; multò magis Chriſti humilitas, quâ mortem guſtavit, ingreſſum regni cœleſtis omnibus ſuis, impleto Dei decreto, aperire valuit, atque decreti delere chirographum.* Ergo quia Deus decrevit ex ordine ſuę ſapientię, & iuſtitię, ut homo ad paradiſum non rediret, niſi per Chriſtum, qui plús humiliatus eſt paſsionem guſtando, quàm primus homo tranſgreſſus ſuperbiendo.

33. Unde deducit Magiſter in litterâ: Quòd etſi Deus aliter redimere hominem potuerit, tamen præfatus redemptionis modus videtur fuiſſe congruentior aliis redimendi modis; ut ita meritis Chriſti Domini pateret credentibus in eum aditus regni cœleſtis. Quia quemadmodùm olim in morte Summi Pontificis, ut claret ex Ioſue cap.

cap. 20. licitum erat his, qui ad civitatem refugii confugerant, ſecuré ad propria remeare; ita in morte Chriſti Domini Primi ac Summi Pontificis tanta beneficia ac magna prętita ſunt hominibus, ut liceat ipſis in æternam patriam redire. Et hæc de tertiâ, & ultimâ diſtinctionis parte ſatis ſuperque ſint dicta.

QUÆSTIONES.

34. QUÆSTIO 1. Quid, & quotuplex ſit meritum? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *q.* 29. *de Veritate art.* 6. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 9. *diſp.* 2. *art.* 2. Reding *tom.* 3. *q.* 5. *de Merito, art.* 1. *controv.* 1. *& ſeqq.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 2. *tract.* 3. *diſp.* 7. *dub.* 4. Ioan. à S. Thomà *tom.* 3. *diſp.* 17. *art.* 1. *& ſeqq.* Godoy *de merito, diſp.* 49. *tract.* 12. §. 1. *& ſeqq.* Camerarius *tom.* 3. *q.* 34. *art.* 3. Cayetan. *in* 3. *p. q.* 50. *art.* 6.

35. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *diſt.* 18. *q. unic.* Benjumea *de merito, diſp.* 4. *art.* 1. *&* 2. Poncius *tract.* 9. *diſp.* 36. *q.* 1. *&* 2. Maſtrius *tom.* 3. *diſp.* 3. *q.* 1. *art.* 1. Faber *in* 3. *diſp.* 43. *cap.* 1. Centinus *diſp.* 2. *cap.* 4. Bellutus *tom.* 3. *diſp.* 3. *q.* 1. *art.* 1. *& ſeqq.* Vulpes *tom.* 1. *p.* 3. *diſp.* 25. *art. ult.* Delgadillo *de Incarn. p.* 2. *cap.* 9. *difficult.* 1. *dub.* 1. Tamarit *tract.* 11. *de merito, q.* 6. *& ſeqq.* Herincx *p.* 2. *tract.* 4. *diſp.* 6. *q.* 5.

36. Ex Scholâ Eximià Suarez *tom.* 1. *in* 3. *p. diſp.* 10. *ſect.* 4. Aranda *de Incarn. lib.* 3. *diſp.* 3. *ſect.* 1. §. 1. Uſon *de Incarn. diſp.* 5. *ſect.* 1. *num.* 14. Coninch *diſp.* 4. *&* 5. *de Incarn. cap.* 1. Uvand. *diſp.* 10. *dub.* 4. Aldrete *tom.* 2. *in* 3. *p. diſp.* 15. *ſect.* 8. Munieſſa *de merito, diſp.* 23. *ſect.* 1. *& ſeqq.* Oviedo *tract.* 9. *controv.* 1. *punct.* 1. *&* 2. Rhodès *tract.* 5. *diſp.* 4. *q.* 1. *ſect.* 2. Amicus *tom.* 3. *diſp.* 35. *ſect.* 2. Carleton *tom.* 2. *diſp.* 127. *ſect.* 1. *& ſeqq.* Filliucius *tom.* 2. *tract.* 21. *cap. ult. q.* 9. *& ſeqq.* Ripalda *tom.* 2. *diſp.* 71. *ſect.* 1. *& ſeqq.*

37. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *diſt.* 18. *art.* 1. *q.* 1. *& ſeqq.* Caſpenſ. *tom.* 1. *tract.* 14. *diſp.* 6. *ſect.* 1. *& ſeqq.* Bonæſpei *tom.* 2. *diſp. ult. dub.* 1. Euſtach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *diſp.* 11. *q.* 4. *& ſeqq.* Baldius *lib.* 2. *quæſit.* 4. *q.* 3. *difficult.* 4. Eſtius *in* 3. *diſt.* 18. §. 1. *& ſeqq.* Malletus *tom.* 2. *pag.* 14. Baſſæus *verb. meritum, num.* 1. *& ſeqq.*

38 Quæſtio 2. An Chriſtus Dominus id quod meruit, ab inſtanti Conceptionis meruerit? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 19. *art.* 2. *& in* 3. *diſt.* 18. *q.* 1. *art.* 2. Godoy *in* 3. *p. tom.* 3. *diſp.* 47. §. 1. *& ſeqq.* Cayetan. *in* 3. *p. q.* 50. *art.* 6. Ioan. à S. Thomà *tom.* 3. *diſp.* 17. *art.* 6. *&* 7. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *diſp.* 21. *art.* 1. Camerarius *tom.* 3. *q.* 34. *art.* 3. Nicolai *in* 3. *diſt.* 18. *q.* 1. *art.* 3. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *diſp.* 9. *dub.* 2.

UNIVERSIDAD PONTIFICIA COMILLAS DE MADRID ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECA

39. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 18. *q.* 1. Lauræa *de Incarn. disp.* 19. *art.* 4. *& seqq.* Boyvin 2. *p. cap.* 9. *q.* 3. Delgadillo 2. *p. cap.* 9. *difficul.* 1. *dub.* 6. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 18. *q. unic.* Rada 3. *p. controv.* 12. *art.* 1. *&* 2. Herincx 4. *p. disp.* 2. *q.* 4. §. 2. Poncius *in* 3. *Comment. dist.* 19. *num.* 64. Felix *de Incarn. cap.* 14. *difficul.* 3. *dub.* 1. Gallus *in* 3. *dist.* 18. *q.* 1. *cap.* 1. *& seqq.* Aquila *in* 3. *dist.* 18. *q.* 1. Pitygian. *in* 3. *dist.* 18. *art.* 1. *& seqq.*

40. Ex Scholà Eximiâ Suarez *in* 3. *p. disp.* 39. *sect.* 3. Lugo *di Incarn. disp.* 27. *sect.* 4. Aranda *lib.* 5. *disp.* 4. *sect.* 2. Aldrete *controv.* 14. *disp.* 81. *sect.* 1. *& seqq.* Rhodes *tract.* 7. *disp.* 4. *q.* 4. *sect.* 1. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 17. *sect.* 4. Munieſſa *disp.* 17. *sect.* 5. Mart. Perez *disp.* 33. *sect.* 3. Bernal *disp.* 55. *sect.* 6. §. 1. Vazquez *disp.* 75. *cap.* 2.

41. Ex alijs D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 18. *art.* 1. *q.* 2. Alenſ. *p.* 3. *q.* 17. *memb.* 2. *art.* 1. Gabriel *in* 3. *dist.* 18. *q.* 1. Baldius *lib.* 2. *quæſit.* 4. *q.* 3. *difficult.* 2. Euſtach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 11. *q.* 5. Baudun. *tract.* 1. *q.* 19. *art.* 3. Durandus *in* 3. *dist.* 18. *q.* 2. Lorca *disp.* 74. *num.* 5. *& seqq.* Eſtius *in* 3. *dist.* 18. §. 1. *& seqq.*

42. Quæſtio 3. An Chriſtus Dominus meruerit per opera ad quæ tenebatur ex præcepto? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.* 18. *q.* 1. *& seqq.* Godoy *de merito, disp.* 49. *tract.* 12. §. 1. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 21. *art.* 3. Ioan. à S. Thomà *tom.* 3. *disp.* 17. *art.* 4. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 9. *dud.* 4.

43. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 18. *q. unic.* Poncius *tract.* 11. *disp.* 38. *q. ult.* Boyvin 2. *p. cap.* 9. *q.* 1. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 6. *q.* 2. *&* 3. Gallus *in* 3. *dist.* 18. *q. unic. cap.* 1. *& seqq.* Maſtrius *tom.* 3. *disp.* 3. *q.* 10. *art.* 1. *& seqq.* Delgadillo *p.* 2. *cap.* 9. *difficult.* 1. *dub.* 5. Caſtillo *de Incarn. disp.* 14. *q.* 1. Felix *de Incarn. cap.* 14. *difficul.* 2. Herincx *p.* 4. *disp.* 2. *q.* 4. §. 2.

44. Ex Scholà Eximià Suarez *in* 3. *p. disp.* 39. *sect.* 1. *& seqq.* Carleton *tom.* 2. *disp.* 57. *sect.* 3. Aranda *lib.* 5. *disp.* 4. *num.* 62. Lugo *disp.* 27. *sect.* 1. Vazquez *disp.* 74. *cap.* 4. *&* 5. Hurtado *disp.* 14. *difficult.* 3. Bernal *disp.* 55. *sect.* 2. Mart. Perez *disp.* 33. *sect.* 2. Rhodes *tract.* 7. *disp.* 4. *q.* 4 *sect.* 2. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 17. *sect.* 1. Munieſſa *disp.* 17. *sect.* 5.

45. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 18. *q.* 1. *& seqq.* Caſpenſis *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 10. *sect.* 2. Baldius *lib.* 2. *quæſit.* 4. *q.* 3. *difficult.* 4. Euſtach. á S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 11. *q.* 4. *& seqq.* Bonæſpei *tom.* 2. *disp. ult. dub.* 1. *& seqq.* Eſtius *in* 3. *dist.* 18. §. 2. *& seqq.* Baudun. *tract.* 1. *q.* 19. *art.* 3. *& seqq.* Alenſ. 3. *p. q.* 17. *memb.* 2. *art.* 1. *& seqq.*

46. Quæſtio 4. An Chriſtus Dominus nihil ſibi, ſed totum nobis

bis promeruit? Ex Angelicà Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.* 18. *q.* 1. *art.* 8. *&* 9. Godoy *in* 3. *p. tom.* 3. *disp.* 56. §. 1. *& seqq.* Ioan. à S. Thomà *tom.* 3. *disp.* 18. *art.* 3. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 21. *art.* 5. *& seqq.* Lumbier *q.* 34. *art.* 3. Nicolai *in* 3. *dist.* 18. *q.* 1. *art.* 8. *&* 9. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 9. *dub.* 6. *&* 7.

47. Ex Subtili Scholà Scotus *in* 3. *dist.* 19. *q. unic.* Maſtrius *t.* 3. *disp.* 3. *q.* 13. *art.* 1. *&* 2. Poncius *tract.* 11. *disp.* 38. *q. ult. & Comment. in* 3. *dist.* 19. *num.* 64. Feliz *de Incarn. cap.* 14. *difficult.* 4. Boyvin *p.* 2. *cap.* 9. *q.* 2. Gallus *in* 3. *dist.* 19. *q. unic. cap.* 9. Delgadillo *p.* 2. *cap.* 9. *difficult.* 1. *dub.* 14. *& seqq.* Rada 3. *p. controv.* 12. *art.* 3. Herincx *p.* 4. *disp.* 2. *q.* 4. §. 2. 3. *&* 4. Aquila *in* 3. *dist.* 19. *q.* 1. *art.* 1.

48. Ex Scholà Eximià Suarez *in* 3. *p. disp.* 39. *sect.* 1. *& seqq.* Carleton *tom.* 2. *disp.* 47. *sect.* 3. *&* 4. Munieſſa *disp.* 27. *sect.* 5. Aranda *lib.* 5. *disp.* 4. *sect.* 3. §. 1. Aldrete *controv.* 14. *disp.* 83. *sect.* 1. *& seqq.* Rhodes *tract.* 7. *disp.* 4. *q.* 4. *sect.* 4. §. 1. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 17. *sect.* 2. Bernal *disp.* 55. *sect.* 4. Mart. Perez *disp.* 33. *sect.* 4. Uvading. *de Incarn. disp.* 10. *dub.* 7. Lugo *disp.* 27. *sect.* 3.

49. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 19. *q.* 1. *& seqq.* Bonæſpei *disp.* 15. *num.* 30. Caſpenſ. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 10. *sect.* 3. *&* 4. Eſtius *in* 3. *dist.* 18. §. 2. *& seqq.* Euſtach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 11. *q.* 4. *& seqq.* Baudunius *tract.* 1. *q.* 19. *art.* 5. *&* 6. Baldius *lib.* 2. *quæſit.* 4. *q.* 3. *difficult.* 4. *& seqq.* Baſſæus *verb. meritum, num.* 1. *& seqq.*

50. Quæſtio 5. An meritum Chriſti Domini fuerit infiniti valoris? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 1. *art.* 2. Godoy *in* 3. *p. tract.* 1. *disp.* 3. §. 1. *& seqq. & disp.* 4. §. 1. *& tom.* 4. *disp.* 45. §. 1. *& seqq.* Araujo *in* 3. *p. dub.* 5. *concluſ.* 1. Ioan á S. Thomà *tom.* 3. *disp.* 2. *art.* 1. *& disp.* 17. *art.* 5. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 4. *art.* 3. *& disp.* 21. *art.* 4. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 2. *dub.* 4. Cayetanus 3. *p. q.* 1. *art.* 2. Sotus *lib.* 3. *de grat. cap.* 6.

51. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 19. *q. unic.* Sendin *tract.* 6. *controv.* 2. *sect.* 1. *& seqq.* Rada 3. *p. controv.* 13. *art.* 2. Faber *in* 3. *disp.* 45. *cap.* 2. *&* 3. Caſtillo 3. *p. disp.* 3. *q.* 2. Poncius *tract.* 11. *disp.* 38. *q. ult.* Boyvin 2. *p. cap.* 2. *q.* 6. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 3. *q.* 3. Maſtrius *tom.* 3. *disp.* 3. *q.* 8. *art.* 1. Vulpes *tom.* 3. *p.* 4. *disp.* 56. *art.* 8. Delgadillo *p.* 2. *cap.* 9. *difficult.* 2. *dub.* 5. Lauræa *disp.* 19. *art.* 2. Lychetus *in* 3. *dist.* 19. *q. unic.* Felix *de Incarn. cap.* 3. *difficult.* 2. Gallus *in* 3. *dist.* 19. *q.* 2. *cap.* 1. *& seqq.*

52. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3. *p. disp.* 4. *sect.* 4. Amicus *t.* 6. *disp.* 6. *sect.* 2. Aranda *lib.* 4. *disp.* 3. *sect.* 1. §. 1. Lugo *de Incarn. disp.* 6.

sect.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

*sect.*1. Aldrete *disp.* 8. *controv.* 3. *sect.* 1. Bernal *disp.*6. *sect.*1. *& seqq.* Mart. Perez *disp.*3. *sect.* 2. Rhodès *tract.*7. *disp.*1.*q.*3. *sect.*4.§.3. Peñafiel *tom.*4. *disp.*4. *sect.*8. Carleton *tom.* 2. *disp.*44. *sect.*1. *&* 2. Anton. Perez *tract.*5. *disp.*5. *cap.*5. Munieſſa *disp.* 17. *sect.* 2. Coninch *disp.*3. *dub.*8. Thyrſus *disp.* 30. *sect.*6. Uvading. *disp.* 2. *dub.*1. *& seqq.*

53. Ex aliis D.Bonaventura *in* 3. *dist.*19.*art.*1. *q.*2. Alenſis 3.*p. q.*17. *memb.*4. *art.*2. Aureolus *in* 3. *dist.*19. *q.*1. Gabriel *in* 3.*dist.*19. *art.*2. Euſtach.à S. Paulo *p.*2. *tract.*1. *disp.*11.*q.*4. *& seqq.* Baldius *l.*2. *quæsit.*4. *q.*3. *difficult.*3. Bonæſpei *tom.*2. *disp.ult. dub.*1.*& seqq.* Eſtius *in* 3. *dist.*18. §.3. *& seqq.*

54. Quæſtio 6. An Chriſtus Dominus meruerit aliquid poſt primum ſuæ conceptionis momentum ? De quó, *hic q.* 2.

55. Quæſtio 7. An Chriſtus Dominus aliquid in ſuà meruerit paſsione? De quó, *hic q.*2. *&* 3.

56. Quæſtio 8. An Chriſtus Dominus meruerit ſui corporis glorificationem? De quò, *hic q.*4.

57. Quæſtio 9. An meruit nobis Chriſtus Dominus paradiſi ianuæ apertionem? De quò, *hic q.*4.

58. Quæſtio 10. An Chriſtus Dominus in ipſo mortis inſtant meruerit? De quò, *hic q.* 2. 3. *&* 4.

59. Quæſtio 11. An Chriſtus Dominus poſt mortem meruerit? De quò, *hic q.* 2. *&* 3.

60. Quæſtio 12. An Chriſtus Dominus meruerit nobis vitam æternam immediate? De quó, *hic q.*4.

61. Quæſtio 13. An Chriſtus Dominus meruerit nobis fidem, alique dona ſuperna, quibus ad iuſtificationem diſponimur?De quò, *hic q.* 4.

62. Quæſtio 14. An noſtra prædeſtinatio fuerit ex meritis Chriſti Domini? De quò, *tom.*1. *dist.* 41. *q.* 4.

63. Quæſtio 15. An beatitudo, & meritum cohæreant in patriâ? De quò, *hic q.*2.

64. Quæſtio.16. An Anima Chriſti Domini fuerit poſt, ac ante mortem beatior? De quò, *hic dist.* 14. *q.* 1.

65. Quæſtio 17. An meruerit Chriſtus Dominus quòd daretur illi nomen, quod eſt ſuper omne nomen? De quò,*hic q.* 4

66. Quæſtio 18.An Chriſtus Dominus potuerit aſſequi gloriam impaſsibilitatis abſque ullo proprio merito? De quó, *hic q.* 4.

67. Quæſtio 19. Quodnam fuerit primum Adæ peccatum ? De quò, *tom.*2. *dist.* 22. *q.*1.

Quæ-

68. Queſtio 20. An Adamo non peccante Verbum divinum veniret? De quò, *tom.*1. *dist.*48. *q.*3.

69. Quæſtio 21. An' pura creatura poſsit de potentiâ abſolutâ condignè ſatisfacere pro peccato proprio, & alieno? De quò, *tom.* 4. *p.* 1. *dist.* 15. *q.*3.

DE EFFICACIA, ET UTILITATE Paſsionis Chriſti Domini.

DISTINCTIONIS DECIMÆ NONÆ SYNOPSIS.

Cùr voluit Chriſtus ſoboles æterna parentis,
Factus homo, mortis vincere morte ducem?
Victa in natura ſuperaret, ut æquiùs hoſtem.
Et nobis tantò charior inde foret.

Sic incipit : *Nunc ergò quæramus.*
Sic terminat : *Sanguine agni immaculati.*

1. CONNECTITUR hæc diſtinctio cum ſuperiori. In illâ egit Magiſter de merito paſsionis Chriſti Domini, quatenùs ad aſſequutionem boni, tàm ſibi, quàm nobis, iure optimo ordinatur; ſed in præſenti de eodem paſsionis Chriſti Domini determinat merito, in quantùm ad noſtram ſalubriter redemptionem, ſivè ad mali noſtri remotionem ſpectat : ergo hæ diſtinctiones invicem connectuntur.

2. Conſequentia probatur:Priùs eſt agere de aſſequutione boni, quàm de mali remotione, eó quòd abſentia mali ex boni præſentiâ neceſsariò conſequatur; ſed Magiſter in diſtinctione antecedenti egit de merito paſsionis Chriſti Domini, quatenùs ad aſſequutionem boni, tàm ſibi, quàm nobis ordinatur : ergo dùm in præſenti de eodem paſsionis Chriſti Domini determinat merito, in quantùm ad redemptionem noſtram, ſivè ad mali noſtri remotionem ſpectat, recto ordine procedit.

Divi-

*sect.*1. Aldrete *disp.* 8. *controv.* 3. *sect.* 1. Bernal *disp.*6. *sect.*1. *& seqq.* Mart. Perez *disp.*3. *sect.* 2. Rhodès *tract.*7. *disp.*1.*q.*3. *sect.*4.§.3. Peñafiel *tom.*4. *disp.*4. *sect.*8. Carleton *tom.* 2. *disp.*44. *sect.*1. *&* 2. Anton. Perez *tract.*5. *disp.*5. *cap.*5. Munieſſa *disp.* 17. *sect.* 2. Coninch *disp.*3. *dub.*8. Thyrſus *disp.* 30. *sect.*6. Uvading. *disp.* 2. *dub.*1. *& seqq.*

53. Ex aliis D.Bonaventura *in* 3. *dist.*19.*art.*1. *q.*2. Alenſis 3.*p. q.*17. *memb.*4. *art.*2. Aureolus *in* 3. *dist.*19. *q.*1. Gabriel *in* 3.*dist.*19. *art.*2. Euſtach.à S. Paulo *p.*2. *tract.*1. *disp.*11.*q.*4. *& seqq.* Baldius *l.*2. *quæsit.*4. *q.*3. *difficult.*3. Bonæſpei *tom.*2. *disp.ult. dub.*1.*& seqq.* Eſtius *in* 3. *dist.*18. §.3. *& seqq.*

54. Quæſtio 6. An Chriſtus Dominus meruerit aliquid poſt primum ſuæ conceptionis momentum ? De quó, *hic q.* 2.

55. Quæſtio 7. An Chriſtus Dominus aliquid in ſuà meruerit paſsione? De quó, *hic q.*2. *&* 3.

56. Quæſtio 8. An Chriſtus Dominus meruerit ſui corporis glorificationem? De quò, *hic q.*4.

57. Quæſtio 9. An meruit nobis Chriſtus Dominus paradiſi ianuæ apertionem? De quò, *hic q.*4.

58. Quæſtio 10. An Chriſtus Dominus in ipſo mortis inſtant meruerit? De quò, *hic q.* 2. 3. *&* 4.

59. Quæſtio 11. An Chriſtus Dominus poſt mortem meruerit? De quò, *hic q.* 2. *&* 3.

60. Quæſtio 12. An Chriſtus Dominus meruerit nobis vitam æternam immediate? De quó, *hic q.*4.

61. Quæſtio 13. An Chriſtus Dominus meruerit nobis fidem, alique dona ſuperna, quibus ad iuſtificationem diſponimur?De quò, *hic q.* 4.

62. Quæſtio 14. An noſtra prædeſtinatio fuerit ex meritis Chriſti Domini? De quò, *tom.*1. *dist.* 41. *q.* 4.

63. Quæſtio 15. An beatitudo, & meritum cohæreant in patriâ? De quò, *hic q.*2.

64. Quæſtio.16. An Anima Chriſti Domini fuerit poſt, ac ante mortem beatior? De quò, *hic dist.* 14. *q.* 1.

65. Quæſtio 17. An meruerit Chriſtus Dominus quòd daretur illi nomen, quod eſt ſuper omne nomen? De quò,*hic q.* 4

66. Quæſtio 18.An Chriſtus Dominus potuerit aſſequi gloriam impaſsibilitatis abſque ullo proprio merito? De quó, *hic q.* 4.

67. Quæſtio 19. Quodnam fuerit primum Adæ peccatum ? De quò, *tom.*2. *dist.* 22. *q.*1.

Quæ-

68. Queſtio 20. An Adamo non peccante Verbum divinum veniret? De quò, *tom.*1. *dist.*48. *q.*3.

69. Quæſtio 21. An' pura creatura poſsit de potentiâ abſolutâ condignè ſatisfacere pro peccato proprio, & alieno? De quò, *tom.* 4. *p.* 1. *dist.* 15. *q.*3.

DE EFFICACIA, ET UTILITATE Paſsionis Chriſti Domini.

DISTINCTIONIS DECIMÆ NONÆ SYNOPSIS.

Cùr voluit Chriſtus ſoboles æterna parentis,
Factus homo, mortis vincere morte ducem?
Victa in natura ſuperaret, ut æquiùs hoſtem.
Et nobis tantò charior inde foret.

Sic incipit : *Nunc ergò quæramus.*
Sic terminat : *Sanguine agni immaculati.*

1. CONNECTITUR hæc diſtinctio cum ſuperiori. In illâ egit Magiſter de merito paſsionis Chriſti Domini, quatenùs ad aſſequutionem boni, tàm ſibi, quàm nobis, iure optimo ordinatur; ſed in præſenti de eodem paſsionis Chriſti Domini determinat merito, in quantùm ad noſtram ſalubriter redemptionem, ſivè ad mali noſtri remotionem ſpectat : ergo hæ diſtinctiones invicem connectuntur.

2. Conſequentia probatur:Priùs eſt agere de aſſequutione boni, quàm de mali remotione, eó quòd abſentia mali ex boni præſentiâ neceſsariò conſequatur; ſed Magiſter in diſtinctione antecedenti egit de merito paſsionis Chriſti Domini, quatenùs ad aſſequutionem boni, tàm ſibi, quàm nobis ordinatur : ergo dùm in præſenti de eodem paſsionis Chriſti Domini determinat merito, in quantùm ad redemptionem noſtram, ſivè ad mali noſtri remotionem ſpectat, recto ordine procedit.

Divi-

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ declarat Magister, qualiter per mortem, & passionem suam Christus Dominus nos à culpâ, pœnâ, & diabolo liberavit. In secundâ verò expendit, qualiter tota Trinitas ob potestatis usum, & operis expletionem dicatur redimisse hominem, quanvis simpliciter,& propriè redemptoris nomen soli Christo Domino ascribatur. In tertiâ autem & ultimâ ostendit parte, qualiter mediatoris officium solus Christus Dominus arrogaverit sibi.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis plenissimo captu, prima proponitur thesis: *Per mortem, & passionem suam Christus Dominus nos redemit à culpâ, à pœnâ, & à vinculis servitutis diabolicæ.* Ante cuius probationem præmittit Magister in litterâ, quòd per mortem Christi Domini liberari sumus ab omni malo, tàm culpæ, quàm pœnæ, etiamque prorsùs á diaboli potestate. Quod per triplicem viam probare intendit Magister, iuxta totidem modum, quo Christus Dominus per suam nos iustificavit mortem.

5. Primum iustificationis modum ex Apostolo ad Romanos cap. 3. arrogat sibi Magister pro thesis propugnatione: Primò enim iustificavit nos Christus in charitate, in morte suâ ostensâ, invitando nos ad charitatem, per quam iustificamur, á peccato liberamur, & à potestate diaboli eripimur, qui nos diris vinculis peccatorum tenebat: ergo quia per mortem, & passionem suam Christus Dominus nos redemit á culpâ, á pœnâ, & ab effero diroque diaboli imperio; eò quòd eius pretiosa mors nos iustificet, dùm per eam charitas excitatur in cordibus nostris.

6. Secundum iustificationis modum, quo Christus Dominus per mortem, & passionem suam liberabit nos ab omni malo, tàm culpæ, quàm pœnæ, necnon à diaboli immani potentiâ, etiam sic sibi vendicat Magister ex Apostolo ad Romanos cap. 3. Per mortem Christi Domini etiam iustificari dicimur, quia per fidem mortis eius á peccatis mundamur, iuxta illud ipsiusmet Apostoli: *Iustitia Dei est per fidem Iesu Christi, &c.* igitur Christus Dominus suâ nos verè iustificavit morte, in quantùm per fidem mortis eius, non solùm à culpâ, & penà debitá pro peccatis, verùm á servili dœmonum iugo liberamur.

7. Quod egregiè in litterá exemplificat Magister ex illo quòd Moyses cap. 21. Numer, refert: Nam quemadmodùm olim aspicientes serpentem æneum in ligno erectum, à morsibus serpentum sanabantur; sic si erecto fidei intuitu in Christum Dominum respicimus, qui pro nobis in ligno pependit, à vinculis diaboli liberabimur, & à cul-

culpâ, & pœnâ, peccatisque omnibus salvabimur, ita, ut post hanc vitam in nobis nec in veniat quod diabolus puniat: igitur quia Christus Dominus per mortem, & passionem suam ab omnibus nos liberavit malis.

8. Tertium iustificationis modùm, quo Christus Dominus suâ nos morte, & passione iustificavit, etiam sic in litterâ clarè ostendit Magister: Quia Christus Dominus in morte suâ se offerens verissimum sacrificium, quicquid culparum erat in nobis, unde nos diabolus ad luenda suplicia detinebat, destruxit, & deturbavit, eiusque efferum imperium in tantùm enervavit, quòd etsi ab ipso tentari possimus, non tamen nisi spontè subiugari valemus: igitur Christus Dominus suâ sanctissimâ morte, eiusque pretiosi sanguinis profluvio, omnium culparum nostrarum chirographa penitùs oblitteravit.

9. Hoc ipsum ex Lucæ cap. 11. confirmat Magister in litterâ: Nam Divus Petrus, qui ante Christi Domini mortem, voce ancillæ blandâ territus, ipsum negavit; post mortem, ante Reges, & Principes ductus, non cessit, nec timuit ipsum liberè confiteri: ergo quia Christus Dominus veniens in domum fortis, sivè in hominum corda, ubi diabolus inhabitabat, alligavit fortem, sivè à seductione compescuit fidelium, ut tentationem, quæ ei adhuc permittitur, non sequatur seductio.

10. Ampliùs suum roborat dictum Magister Augustini authoritate lib. de Trinit. cap. 15. dicente: *Non enim tenebat nos diabolus, nisi vinculis peccatorum nostrorum; istæ erant catenæ captivorum. Venit ille, alligavit fortem vinculis passionis suæ: intravit in domum eius, ideſt, in corda eorum ubi ipse habitabat, & vasa eius, scilicet nos, eripuit, quæ ille impleverat amaritudine suâ: Deus autem noster vasa eius eripiens, & sua faciens, fudit amaritudinem, & implevit dulcedine, per mortem suam à peccatis redimens, & adoptionem gloriæ filiorum largiens.* Igitur Christus Dominus suâ morte, & passione à durâ nos dœmonis captivitate liberavit, dùm vasa nostra, quę suâ amaritudine impleverat diabolus, effudit, & propriâ dulcedine roris suæ gratiæ, quæ à suâ effluerat morte, implevit, redimens nos à peccatis, & á cruentâ dœmonum captivitate.

11. Ulteriùs, sic alio Augustini testimonio lib. de Agone Christ. cap. 2. iterùm clypeat intentum Magister: *Incideramus enim in principem huius sæculi, qui seduxit Adam, & servum fecit, cœpitque nos quasi vernaculos possidere, sed venit Redemptor, & victus deceptor. Et quid fecit Redemptor captivatori nostro? Tetendit ei muscipulam crucem suam, posuit ibi.*

ibi, quasi escam, sanguinem suum. Ille quippè ad hoc sanguinem suum fudit, ut peccata nostra deleret. Ergo ideó Christus Dominus sanguinem suum in morte, & passione effudit, ut per eum nostra peccata deleret, & diabolum captivatorem hominis per crucem suam subiugaret, ad imaque detrueret usque.

12. Sed oppones in triplicem iustificandi modum à Magistro assignatum, derivatumque in nobis ex passionis mortisque Christi Domini merito: Martyres passione suá nos invitant ad credendum, diligendumque Deum: ergo si Christi Domini passio, quia non accendit, & movet ad charitatem, amoremque Dei, dicitur nos iustificare; etiam pari gressu aliorum martyrum passio, quia ad eandem charitatem nos invitat, poterit dici nos iustificare.

13. Insuper: Sicut fides, & charitas requiruntur ad iustificationem; sic & aliæ virtutes pro ipsâ iustificatione assequendâ necessariæ arbitrantur: ergo quemadmodùm dicimur iustificari per fidem, & charitatem mortis, & passionis Christi; ita per humilitatem, aliasque ipsius virtutes, quibus Christum patientem æmulamur, poterit dici nos iustificari: ergo incongruè assignat Magister hunc triplicem iustificandi modum ex Christi Domini morte passioneque derivatum.

14. Respondetur cum Seraphico Doctore: Magistrum in his tribus iustificandi per mortem, & passionem Christi Domini ab ipso assignatis modis, non apposuisse causam principalem, totalemque iustificationis, sed eam omisisse, rationem quippè meriti ex ipsâ provenientis passione, per quod & passio Christi est fons nostræ salutis, & per ipsam plenitudo gratiæ Christi in nos redundat. Unde, etsi rationes à Magistro in litterâ adductæ, pro triplici iustificandi ex passione Christi Domini assignando modo, per se non sufficiant; tamen præsuppositâ priori adeò sunt sufficientes. Quamobrem dicimus, secundùm Magistrum, quòd passio Christi Domini iustificat per modum meriti disponentis, per modum exempli excitantis, & per modum exemplaris dirigentis, ita ut sit in eá meritum, in quantùm hostia oblata, excitatio, in quantùm credita, & directio, in quantúm amata.

15. Posthac inquirit Magister simulque ostendit in litterà: Qualiter Christus Dominus suà morte, & passione nos à dirà diaboli servitute liberaverit, dicens, Deum factum fuisse hominem, ut per ipsius mortem diabolum vinceret, qui priùs callidè hominem debellarat: ergo ideò Deus factus est homo, ut per mortem suam non vio-

violenter, sed iustè diabolum subiugaret, vincendo in illá naturà, quam ipse priús expugnarat.

16. Consentaneè his subiungit Magister: Christum Dominum non solùm á pœna æternà; verùm à temporaneâ hominem suâ morte ac passione liberasse. Ab æternâ quidem redemit pœnà, relaxando debitum: Nam ad pœnam æternam non adigimus, nisi per culpam: ergo cùm Christus Dominus suà morte, & passione debellaverit culpam, consequens est, ut etiam subiugaverit pœnam, quippè æternam, pro ipsá debitam. A temporaneâ pœnà etiam suâ morte hominem redemit, infundendo gratiam; quanvis ab eà penitùs nos in futuro liberabit, quandó novissima mors inimica destruetur.

17. Tandem pro primæ distinctionis partis exodio subdit Magister in litterà: Pœnam peccatorum nostrorum in corpore suo super lignum Christum Dominum portasse: Quia per ipsius pœnam, quam in cruce tulit, omnis temporalis pœna quæ homini pro peccatis debetur, in baptismo penitús relaxatur, & in pœnitentià debilitatur. Non enim sufficeret illa pœna, quà pœnitentes ligat Ecclesia, nisi pœna Christi cooperaretur, quia pro nobis solvit. Undé iustorum peccata, quæ fuerunt ante Verbi divini incarnationem, in sustentatione Dei fuisse usque ad Christi Domini mortem, dicit Apostolus ad Roman. cap. 3. ad ostensionem iustitiæ eius in hoc tempore. Et hæc de primà distinctionis parte sufficiant.

18. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis examine, hæc alia statuitur thesis: *Etsi Trinitas tota valeat dici homines redimisse. iuxta ipsius communem potestatis usum; tamen non ita specialiter eos liberasse dicitur, quemadmodùm Filius fecit, secundùm humanam ab ipso assumptam naturam, per humilitatis, obedientiæque effectum.* Quam solum modò quadàm terminorum explanatione compresà suadet probatione Magister.

19. Unde Christus Dominus veré totius generis humani vocitatur Redemptor, eó quòd à spurcitiis peccati, insidiisque diaboli vindicaverit homines; non solùm in quantùm Deus, verúm & in quantùm homo. Primò ergò dicitur Christus Dominus Redemptor, in quantúm Deus, propter remissionis peccatorum potestatis usum, qui Patri, & Spiritui Sancto iure optimo adscribitur; non verò propter exhibitionem humilitatis, & obedientiæ, quam sibi non arrogant ipsi.

20. Quod sic in litterà Magister probare videtur: Usus potestatis remissionis peccatorum arbitratur communis Patri, Filio, &

Spiritui Sancto; & quidem, cúm Christus Dominus hominum iustificationem fuerit operatus potentià deitatis unà cum Patre, & Spiritu Sancto; sed ex eo quòd peccatorum remissionis potestatis usus arbitretur communis Patri, Filio, & Spiritui Sancto, reverá absque ullo veritatis dispendio, tota Trinitas dicitur homines redimisse: ergo rectè consequitur, quòd secundùm remissionis peccatorum potestatis usum Christus Dominus, in quantùm Deus, totius humani generis dicatur Redemptor.

21. Sed oppones: Potestas remittendi peccata verè in Deo ab æterno eluxit; sed Christus Dominus, in quantùm Deus, secundúm præfatę potestatis usum, homines redimisse dicitur: ergo ab æterno fuit Christus Dominus, in quantùm Deus, totius generis humani Redemptor; sed Christus Dominus solùm in tempore redemit homines à diaboli famulatu, peccatorumque sordibus: igitur hæc incommoda suggerit hicMagistri littera textûs.

22. Respondetur, Magistrum nullum super his suppeditasse in litterà incommodum,etsi Deo ab æterno conveniat dimittendi peccata potestas. Quia in humani generis redemptione viget & absolutè potestas, & simul potestatis usus peccatorum remissionis. Unde Magister non asserit, Christum Dominum, in quantùm Deum, fuisse hominum Redemptorem ex potestate, sed ex potestatis usu, quem ab æterno non habuit, sed ex tempore; ac proinde non incongruè asserimus, quód Christus, in quantum Deus,vocitatur generis humani Redemptor, propter remissionis peccatorum potestatis usum, qui iure optimo etiam Patri, & Spiritui Sancto adscribitur.

23. Quód autem Christus Dominus, in quantùm homo, solitariè dicatur hominum Redemptor propter humilitatis, obedientiæque exhibitionem, etiam hunc in modum ostendit Magister in litterà: Christus Dominus, in quantùm homo, in se explevit ea, per quæ iustificati sumus, etsi iustificationem ipsam operatus fuerit potentiá deitatis unà cum Patre, & Spiritu Sancto; sed ideò Christus Dominus, in quantùm homo, in se explevit ea, per quæ iustifitati sumus, quia humilitatis obedientiæque effectus maximè enituit in eo: igitur ob humilitatis obedientiæque exhibitionem Christus Dominus, in quantùm homo, hauddubié humani generis Redemptor dicitur.

24. Ulteriùs: Quia Christus Dominus,secundùm humanitatem, non semel in sacrà paginà appellatur Redemptor, eò quòd secundùm eam, & in eá susceperit impleveritque sacramenta illa, quæ nostrę redemptionis censentur causę; sed hęc secundùm humanitatem susceperit, & implevit Christus Dominus per humilitatis obedientiæque effectum: ergo.

25. Sed dices: Quamplura extant sacramenta, ut pœnitentia, confirmatio, extremaque unctio,quæ ad nostram maximè conferunt redemptionem; sed Christus Dominus ea in se non susceperit, adhuc propter humilitatis obedientiæque effectum: ergo inscièr scribit Magister, dùm in litterà tenet, Christum Dominum, secundùm humanitatem, in eà susceperisse impleviseque sacramenta illa, quæ nostræ redemptionis sunt causa.

26. Respondetur, instantiam non callere profundum Magistri nutum; quia hic non usurpantur sacramenta pro his, quæ sunt signa, in quibus confertur gratia, quemadmodúm sunt Ecclesiæ sacramenta septem; sed duntaxat appellantur sacramenta arcana illa mysteria, quæ ad nostram conferunt redemptionem, ut Christi Domini incarnatio, nativitas, passio, mors, resurectio, & alia huiusmodi, quæ reverà Christus Dominus secundúm humanitatem susceperit, & implevit per humilitatis obedientiæque effectum. Et hæc de secundà distinctionis parte sufficiant.

27. PRO TERTIÆ autem,& ultimæ distinctionis partis ostensione, tertia statuitur thesis: *Solus Christus Dominus propriè dicitur Dei, & hominum mediator.* Quam non solùm litteraliter expendit Magister, verùm aliquibus Scripturæ,& Patrum testimoniis cuiusdamque dubitationis argutà solutione suadere pertentat.

28. Probat primò Magister assumptum ex Apostolo 1. ad Timoth. cap. 2. dicente: *Unus mediator Dei, & hominum, homo Christus Iesus*: ergo quia solus Christus Dominus propriè Dei, & hominum mediator dicitur.

29. Secundò illustrat præfatum Apostoli locum his Augustinus verbis in Concionib. lib.4. cap.7. *Per humanitatem quasi in medio arbiter est Christus Iesus ad componendam pacem, idest, ad reconciliandum homines Deo*: ergo si Christus Dominus, secundùm humanitatem, arbiter est inter Deum, & hominem ad componendam pacem, reconciliandumque homines Deo, veré ac propriè congruit ipsi, ut sit Dei, & hominum mediator.

30. Tertiò expendit Magister litteraliter propugnationis scopum: Solus Christus Dominus cuncta mediatoris munia inter Deum, & homines ad unguem explevit: ergo quia soli Christo Domino hæc est propriè adscribenda immortalis gloria. Antecedens sic probat Ma-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

Magiſter in litterâ : Chriſtus Dominus nos Deo reconciliavit , delendo peccata, quibus Deus offenditur , & homines inimici Dei conſtituuntur ; ſed hæc ſunt mediatoris inter Deum , & homines munera propria : ergo cùm ſolus Chriſtus ea perfectè expleverit , ſolus ipſe mediatoris nomine Dei , & hominum inſigniri debet.

31. Modò in litterâ inquirit Magiſter : Si tota Trinitas peccata hominum delet , quibus Deus offenditur , & homines inimici Dei conſtituuntur , quare ſpecialiter ſolus Filius, & non tota Trinitas, mediator Dei, & hominum dicitur? Et reſpondet Magiſter , id profectò multiplici ex capite oriri , quæ reverà ſatis contortè continentur in textu.

32. Primò : Quia etſi tota Trinitas peccata deleat uſu poteſtatis , reconcilietque homines ſibi ; tamen ſolus Filius mediatoris nomen iure optimo ſortitur quia medius eſt inter Deum , & hominem; quod Patri, & Spiritui Sancto non congruit.

33. Secundò : Quia quod mediat inter duo extrema , nempè Deum , & hominem, debet quid commune utrique continere extremo ; ſed ſolus Chriſtus Dominus, & non Pater , aut Spiritus Sanctus, continet aliquid commune Deo , & homini : ergo. Minor probatur: Chriſtus Dominus , ſecundùm humanitatem , habuit iuſtitiam , quæ ipſi Deo erat communis , & habuit mortalitatem communem hominibus : ergo cùm ſolus Filius, & non Pater, aut Spiritus Sanctus, contineat aliquid commune Deo, & homini, ipſi ſoli , & non toti Trinitati erit tribuendum mediatoris nomen.

34. Tertiò: Quia ſolus Chriſtus Dominus, ſecundùm humanitatem , opera illa ſivè arcana ſacramenta, aut veneranda myſteria in ſe ſuſcepit , quorum fide , & imitatione iuſtificamur , ideſt , reconciliamur Deo , quæ Pater, & Spiritus Sanctus explere non poterant: ergo ex hoc multiplici probationis capite rectè colligitur , ſolùm Filium,& non Patrem , aut Spiritum Sanctum , propriè arrogaſſe ſibi mediatoris excelentiam inter Deum , & hominem.

35. His tandem conterit Magiſter devium aliquorum erratum dicentium unam tantùm in Chriſto Domino enituiſſe naturam. Si enim unà tantùm polleret Chriſtus naturâ , quomodò mèdium inter Deum , & hominem teneret ? Et ſi ita medius non foret, ut Deus ſit propter divinitatis naturam , & homo propter humanitatis formam , quomodò humana in eo reconciliarentur divinis ? ergo ſanè hâc Magiſtri doctrinâ præfata hęreticorum emoliuntur deliria : ergo nulli erit ſtabile dubium , quòd Chriſtus Dominus , ſecundùm humanitatem , percelebri mediatoris honoretur ſtemmate, iuxta illud Epiſtolæ Apoſtolorum Principis cap. 1. *Non corruptibilibus auro , & argento redempti ſumus , ſed pretioſo ſanguine agni immaculati.* Et hæc de tertiâ , & ultimà diſtinctionis parti ſatis ſuperque ſint dicta.

QUÆSTIONES.

36. QUÆSTIO 1. An ſatisfactio Chriſti Domini pro peccatis fuerit de toto rigore iuſtitiæ? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 19. *art.* 3. *& q.* 48. *art.* 3. Godoy *in* 3. *p. tract.* 1. *diſp.* 5. §. 1. *& ſeqq.* Ioan à S. Thomà *tom.* 3. *diſp.* 2. *art.* 2. Gonetus *t.* 4. *tract.* 1. *diſp.* 4. *art.* 4. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *diſp.* 2. *dub.* 3. Palacius *in* 4. *diſt.* 15. *diſp.* 2. Medina 3. *p. q.* 1. *art.* 2. Nicolai *in* 3. *diſt.* 19. *q.* 1. *art.* 1. *& ſeqq.*

37. Ex Subtili Scholà Scotus *in* 3. *diſt.* 19. *q. unic. & in* 4. *diſt.* 15. *q.* 1. Maſtrius *tom.* 3. *diſp.* 4. *q.* 4. *art.* 1. §. 3. Sendin *tract.* 6. *controv.* 5. *ſect.* 2. §. 1. *& ſeqq.* Boyvin 2. *p. cap.* 2. *q.* 5. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *diſp.* 3. *q.* 4. Delgadillo 2. *p. cap.* 9. *difficult.* 2. *dub.* 11. Caſtillo *in* 3. *diſp.* 3. *q.* 4. Rada 3. *p. controv.* 13. *art.* 3. Herincx *p.* 4. *diſp.* 2. *q.* 4. §. 5. Vega *in Trident. lib.* 7. *cap.* 8. Felix *de Incarn. cap.* 3. *difficult.* 4. Aquila *in* 3. *diſt.* 19. *& 20. q.* 1. *art.* 1. *& ſeqq.*

38. Ex Scholà Eximià Suarez 3. *p. diſp.* 4. *ſect.* 1. *&* 6. Vazq. 1. *p. diſp.* 65. *&* 186. *&* 1. 2. *diſp.* 223. Amicus *tom.* 6. *diſp.* 6. *ſect.* 7. Aranda *lib.* 4. *diſp.* 4. *ſect.* 1. *&* 2. Ripalda *diſp.* 83. *ſect.* 1. Munieſſa *diſp.* 17. *ſect.* 8. Aldrete *controv.* 4. *diſp.* 12. *ſect.* 1. Lugo *diſp.* 4. *ſect.* 1. *& ſeqq.* Bernal *diſp.* 67. *ſect.* 1. *& ſeqq.* Mart. Perez *diſp.* 4. *ſect.* 1. *&* 8. Rhodès *tract.* 7. *diſp.* 1. *q.* 3. *ſect.* 5. Peñafiel *tom.* 4. *diſp.* 4. *ſect.* 9. Carleton *tom.* 2. *diſp.* 44. *ſect.* 4. Anton. Perez *tract.* 5. *diſp.* 6. *cap.* 1. *& ſeqq.* Thyrſus *tom.* 3. *diſp.* 18. 19. *&* 20.

39. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *diſt.* 20. *q.* 5. *art.* 1. Alenſ. 3. *p. q.* 18. *memb.* 5. *art.* 2. Gabriel *in* 3. *diſt.* 19. *q.* 1. *art.* 1. Euſtach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *diſp.* 11. *q.* 7. Eſtius *in* 3. *diſt.* 19. *&* 20. §. 1. *& ſeqq.* Baud. *tract.* 1. *q.* 20. *art.* 1. *& ſeqq.* Aureolus *in* 3. *diſt.* 19. *q.* 1. *& ſeqq.*

40. Quæſtio 2. An Chriſtus Dominus ſit Mediator inter Deum, & hominem? Ex Angelicà Scholà D. Thomas 3. *p. q.* 26. *art.* 2. *& in* 3. *diſt.* 19. *q.* 1. *art.* 4. Chalvet *tom.* 9. *lib.* 1. *q.* 8. *cap.* 1. Camerarius *tom.* 3. *q.* 26. *art.* 1. Nicolai *in* 3. *diſt.* 19. *q.* 1. *art.* 9. Cayetan. 3. *p. q.* 26. *art.* 2. *& ſeqq.*

41. Ex Subtili Scholà Scotus *in* 3. *diſt.* 3. *q.* 1. *num.* 4. *& ſeqq.*

Ca-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 3. *q.* 1. Boyvin 2. *p. cap.* 11. *q.* 3. Dergadillo *p.*2. *cap.*9. *difficult.*6. *dub.* 7. Aquila *in* 3. *dist.* 19. *q.* 1. *art.* 1.& *seqq.* Castillent *in Polyanth. Seraph. verb.Satisfactio, num.*4. & *seqq.*

42. Ex Scholâ Eximiâ Suarez 3. *p. tom.*2. *disp.* 2. *sect.* 5. Vazquez *disp.* 83. *cap.*1. Rhodès *tract.*7. *disp.*4. *q.*2. *sect.*4.§.1.Peñafiel *tom.*4. *disp.* 24. *sect.*2. Carleton *tom.*2. *disp.*59. *sect.*3. Munieſſa *disp.*12.*sect.* 2. Aranda *lib.*5. *disp.*6. *sect.*2.Martinon *disp.*15.*sect.*5. Lugo *disp.*29. *sect.* 4.

43. Ex aliis D.Bonaventura *in* 3. *dist.*19. *art.*2. *q.*2. Alenſ.3.*p. q.*18. *memb.*6. *art.*2.§.3. Gabriel *in* 3. *dist.* 19. *q.*1. *dub.*4. Baudun. *tract.*1. *q.* 26. *art.unic.* Euſtach. à S. Paulo *p.*2. *tract.*1. *disp.*12. *q.*3. Bonæſpei *tom.*2. *tract.* 3. *disp.* 16. *dub.* 1. Eſtius *in* 3. *dist.* 19. §. 6. Boverius *lib.*2. *examin.* 1. *art.* 11.

44. Quæſtio 3. An meritum paſsionis Chriſti Domini fuerit ſimpliciter infinitum? De quò, *hic dist.* 18. *q.*5.

45. Quæſtio 4. An pura creatura poſsit de potentiá abſolutà condignè ſatisfacere pro peccato proprio, & alieno? De quò, *tom.* 4. *p.* 1. *dist.* 15. *q.* 3.

46. Quæſtio 5. An prædeſtinatio noſtra fuerit ex meritis Chriſti Domini? De quò, *tom.* 1. *dist.* 41. *q.* 4.

47. Quæſtio 6. An per mortem, & paſsionem Chriſti Domini ſimus liberi à diaboli poteſtate? De quó, *hic dist.* 18. *q.* 4.

48. Quæſtio 7. An Filius ſit Redemptor, vel etiam Pater,& Spiritus Sanctus? De quò, *hic dist.* 1. *q.* 13.

49. Quæſtio 8. An ad iuſtificationem aliquæ requirantur diſpoſitiones; & utrùm à Chriſti Domini paſsione proveniant ? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 8.

50. Quæſtio 9. An gratia ſit donum creatum à Spiritu Sancto diſtinctum? De quó, *tom.* 1. *dist.* 14. *q.*2.

51. Quæſtio 10.An ChriſtusDominus ſecundùm humanitatem,aut divinitatem ſit Mediator inter Deum,& hominem? De quò, *hic. q.*2.

DE

DE POSSIBILITATE ALTERIUS Redemptionis modi.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ SYNOPSIS.

Quamquàm humana ſalus alio pacto eſſe valeat,
E nihilo quod enim cuncta creavit, idem.
Omnia longè alter potuit, modus haud tamen ullus,
Qui mage quam tua mors Chriſte quadraret, erat.

Sic incipit : *Si verò quæritur.*
Sic terminat : *Sed mala.*

1. CONNECTITUR hæc diſtinctio cum ſuperiori. In illâ egit Magiſter de paſsione Chriſti Domini,quantùm ad noſtram ſalubriter redemptionem, ſivè ad mali noſtri remotionem ſpectat; ſed in præſenti determinat de ipſius paſsionis congruentiâ, ſivè de alterius modi redemptionis poſsibilitate : ergo ſat perbellè hæ diſtinctiones cohærere videntur.

2. Conſequentia probatur : Priús eſt ſtatuere proprium ac determinatum humanæ redemptionis modum per Chriſti Domini paſsionem, quàm de poſsibilitate alterius redemptionis modi diſquirere; cùm huius modi poſsibilitas neceſsariò alterius preſupponat exiſtentiam : ergo non in congruè procedit Magiſter, dùm de paſsionis Chriſti Domini congruentia, ſivè de poſsibilitate alterius redemptionis modi in præſenti determinat, poſtquám in antecedenti de ipſius Chriſti Domini paſsione, in quantum ad noſtram redemptionem, ſivé mali noſtri remotionem ſpectat, egerat diſtinctione.

3. Dividitur præſens diſtinctio in tres præcipuas partes. In quarum primá expendit Magiſter, quòd etſi hominem redimere potuiſſet á peccato Deus per ſuam omnipotentiam ; tamen magis congruum videtur, eum per Chriſti Domini liberare mortem. In ſecundá verò declarat, cauſam efficientem paſsionis Chriſti Domini,

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 3. *q.* 1. Boyvin 2. *p. cap.* 11. *q.* 3. Dergadillo *p.*2. *cap.*9. *difficult.*6. *dub.* 7. Aquila *in* 3. *dist.* 19. *q.* 1. *art.* 1.& *seqq.* Castillent *in Polyanth. Seraph. verb.Satisfactio, num.*4. & *seqq.*

42. Ex Scholâ Eximiâ Suarez 3. *p. tom.*2. *disp.* 2. *sect.* 5. Vazquez *disp.* 83. *cap.*1. Rhodès *tract.*7. *disp.*4. *q.*2. *sect.*4.§.1.Peñafiel *tom.*4. *disp.* 24. *sect.*2. Carleton *tom.*2. *disp.*59. *sect.*3. Munieſſa *disp.*12.*sect.* 2. Aranda *lib.*5. *disp.*6. *sect.*2.Martinon *disp.*15.*sect.*5. Lugo *disp.*29. *sect.* 4.

43. Ex aliis D.Bonaventura *in* 3. *dist.*19. *art.*2. *q.*2. Alenſ.3.*p. q.*18. *memb.*6. *art.*2.§.3. Gabriel *in* 3. *dist.* 19. *q.*1. *dub.*4. Baudun. *tract.*1. *q.* 26. *art.unic.* Euſtach. à S. Paulo *p.*2. *tract.*1. *disp.*12. *q.*3. Bonæſpei *tom.*2. *tract.* 3. *disp.* 16. *dub.* 1. Eſtius *in* 3. *dist.* 19. §. 6. Boverius *lib.*2. *examin.* 1. *art.* 11.

44. Quæſtio 3. An meritum paſsionis Chriſti Domini fuerit ſimpliciter infinitum? De quò, *hic dist.* 18. *q.*5.

45. Quæſtio 4. An pura creatura poſsit de potentiá abſolutà condignè ſatisfacere pro peccato proprio, & alieno? De quò, *tom.* 4. *p.* 1. *dist.* 15. *q.* 3.

46. Quæſtio 5. An prædeſtinatio noſtra fuerit ex meritis Chriſti Domini? De quò, *tom.* 1. *dist.* 41. *q.* 4.

47. Quæſtio 6. An per mortem, & paſsionem Chriſti Domini ſimus liberi à diaboli poteſtate? De quó, *hic dist.* 18. *q.* 4.

48. Quæſtio 7. An Filius ſit Redemptor, vel etiam Pater,& Spiritus Sanctus? De quò, *hic dist.* 1. *q.* 13.

49. Quæſtio 8. An ad iuſtificationem aliquæ requirantur diſpoſitiones; & utrùm à Chriſti Domini paſsione proveniant ? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 8.

50. Quæſtio 9. An gratia ſit donum creatum à Spiritu Sancto diſtinctum? De quó, *tom.* 1. *dist.* 14. *q.*2.

51. Quæſtio 10.An ChriſtusDominus ſecundùm humanitatem,aut divinitatem ſit Mediator inter Deum,& hominem? De quò, *hic. q.*2.

DE

DE POSSIBILITATE ALTERIUS Redemptionis modi.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ SYNOPSIS.

Quamquàm humana ſalus alio pacto eſſe valeat,
E nihilo quod enim cuncta creavit, idem.
Omnia longè alter potuit, modus haud tamen ullus,
Qui mage quam tua mors Chriſte quadraret, erat.

Sic incipit : *Si verò quæritur.*
Sic terminat : *Sed mala.*

1. CONNECTITUR hæc diſtinctio cum ſuperiori. In illâ egit Magiſter de paſsione Chriſti Domini,quantùm ad noſtram ſalubriter redemptionem, ſivè ad mali noſtri remotionem ſpectat; ſed in præſenti determinat de ipſius paſsionis congruentiâ, ſivè de alterius modi redemptionis poſsibilitate : ergo ſat perbellè hæ diſtinctiones cohærere videntur.

2. Conſequentia probatur : Priús eſt ſtatuere proprium ac determinatum humanæ redemptionis modum per Chriſti Domini paſsionem, quàm de poſsibilitate alterius redemptionis modi diſquirere; cùm huius modi poſsibilitas neceſsariò alterius preſupponat exiſtentiam : ergo non in congruè procedit Magiſter, dùm de paſsionis Chriſti Domini congruentia, ſivè de poſsibilitate alterius redemptionis modi in præſenti determinat, poſtquám in antecedenti de ipſius Chriſti Domini paſsione, in quantum ad noſtram redemptionem, ſivé mali noſtri remotionem ſpectat, egerat diſtinctione.

3. Dividitur præſens diſtinctio in tres præcipuas partes. In quarum primá expendit Magiſter, quòd etſi hominem redimere potuiſſet á peccato Deus per ſuam omnipotentiam ; tamen magis congruum videtur, eum per Chriſti Domini liberare mortem. In ſecundá verò declarat, cauſam efficientem paſsionis Chriſti Domini,

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

noſtræque redemptionis eſſe ipſum Chriſtum Dominum, tametſi aliquomodò adſcribatur Iudæis. In tertiâ autem, & ultimâ oſtendit modum, quo Iudæi occidendo Chriſtum, bonum, & malum fecerint reſpectù diverſorum.

4. PRO PRIMÆ igitur diſtinctionis partis indagine, en primum theorema: *Quanquam alio poſsibili modo potuerit Deus redimere hominem; tamen nullus alius infirmitati noſtræ ſanandæ fuit convenientior, quàm Chriſti Domini paſsio.* Quod efficaciter probat Magiſter in litterâ ex cuiuſdam ſubtilis quæſiti ſedulâ diſcuſsione.

5. Hunc in modum inveſtigat Magiſter in litterâ textûs: *An alio poſsibili modo potuerit Deus liberare hominem, quàm per Chriſti Domini mortem?* Et reſpondet affirmativè Magiſter, tametſi hic modus, quo genus redemit humanum, fuerit inter cunctos alios congruentior, & aptior. Primam quæſiti partem unicâ ſuadet ratione Magiſter; ſecundam verò, duplici ſtatuit.

6. Sic primam theſis promovet partem Magiſter: Poteſtati infinitæ Dei cuncta ſubiacent, quæ non videntur contradictionem involvere; ſed quòd Deus potuerit genus redimere humanum per alium modum, quàm per mortem Chriſti Domini, nullam videtur contradictionem involvere: igitur alio poſsibili modo potuit Deus liberare hominem, quàm per Chriſti Domini mortem.

7. Secundam ſimiliter oſtendit partem Magiſter. Primò, ob noſtræ neceſsitatis, utilitatiſque medium: Ex quo Deus genus liberavit humanum per Chriſti Domini mortem, mens noſtra magis in Deum dirigitur, & ad ipſius amorem magis excitatur; ſed ſi per alium poſſibilem modum Deus liberaſſet hominem, quàm per Chriſti Domini mortem, iam mens noſtra non poſſet ita in Deum dirigi, & ad ipſius amorem excitari; ac modò dirigitur, & excitatur: ergo quia modus redemptionis humani generis per mortem Chriſti operatus, reverà inter omnes debet cenſeri convenientior, & aptior, attentá neceſsitate, & utilitate humanâ.

8. Secundò, etiam ex motivo iuſtitiæ divinæ idipſum ampliùs oſtendit Magiſter: Quia per mortem Chriſti Domini debellatur diabolus iuſtitia, non potentiâ; ſed diabolum debellare iuſtitiâ, & non potentia, eſt modus congruentior, & aptior liberandi hominem à diaboli poteſtate: ergo. Minorem probat Magiſter: Homo ratione peccati, quodam iuſtitiæ genere in diaboli poteſtatem eſt mancipatus: ergo opus fuit Chriſti Domini morte, ut per iuſtam ipſius compenſationem, abraſum maneret ius illud acquiſitum à diabolo in ho-

hominem per peccatum: ergo ſi per Chriſti Domini mortem ſolventem debita peccati debellatur diabolus iuſtitiâ, & non potentiâ, hic erit redemptionis generis humani convenientior modus.

9. Sed inquires primò cum Magiſtro in litterâ: *Qualiter Chriſtus Dominus non potentiâ, ſed iuſtitiâ de ipſius diaboli furenti manu liberaverit hominem?* Et reſpondet Magiſter in textu eius aſsignando rationem, videlicèt, quòd cum diabolus totis nixibus invigilaſſet Chriſtum Dominum occidi, in quo nulla mortis cauſa reperta fuit, ideò æquum fuit, ut poteſtatem uſurpatam in omnes fideles iure amiſiſſet diabolus: ergo non potentiâ, ſed iuſtitiâ, ſivè per Chriſti Domini mortem, Deus dœmonem ſubiugavit, & ab ipſius horridâ manu hominem liberavit.

10. Quod ſic ſuadere tentat Magiſter: Etſi diabolus potuerit à Deo per potentiam debellari, eò quòd eius infinitæ poteſtati cuncta ſubiaceant, magis fuit congruum, ut per iuſtitiam vinceretur: ergo. Antecedens clarè oſtendit Magiſter in litterâ: Quia diabolus vitio perverſitatis ſuæ amator eſt potentiæ, & defertor oppugnatorque iuſtitiæ, in quo homines magis eum æmulari conantur: ergo congruentiſsimum fuit, quòd diabolum Deus non potentiâ debellaret, hominemque ab ipſius atroci liberaret manu, ſed iuſtitiâ, ut ſic homo eum diſceret imitari.

11. Inquires ſecundó cum Magiſtro in litterâ: *An alicui iniuria foret illata, ſi Deus per potentiam, & non iuſtitiam humanum genus de diaboli poteſtate eripuiſſet?* Cui reſpondet negativè Magiſter. Primò: Quia Deus pòſtpoſuit quod potuit, ut priús ageret quod oportuit. Iuſtitiâ ergò humilitatis hominem liberavit, quem ſolâ potentiâ ſuâ æquiſsimè liberare potuit; ſed ex eo quód ſic Deus potentiâ ſuâ vellet ſubiugare diabolum, hominemque à ſævâ eius poteſtate eripere, nulli in hoc iniuriam incuteret: ergo.

12. Secundò: ſolo ſuæ divinæ voluntatis nutu potuiſſet Deus, ſi vellet, hominem liberare á dirâ diaboli captivitate, abſque ullo iuris diſpendio; cùm in manu eius univerſa conſiſtant: ergo quanvis iuſtitiâ, & non potentiâ actu eum liberaverit Chriſtus, potuit tamen iure æquiſsimo potentiâ redimere, quin alicui iniuria foret illata.

13. Tertiò: Quia non ſolùm homo redimendus; verùm & diabolus ipſum captivum tenens, ſub Dei univerſâli ditione erant conſtituti; ſed ex eo quód ſic homo redimendus, quàm diabolus ipſum captivum tenens, ſint ſub Dei poteſtate, valuit abſque ullâ iuris

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

dœmonis læsione, hominem potentiâ suá redimere, & ab eius crudeli leberare manu: ergo.

14. Sed oppones in præfatam Magistri doctrinam: Deus non potentiá, sed iustitiâ, sivè per Christi Domini mortem genus redemit humanum, etsi potentiâ illud liberare potuerit, quin ulli in hoc iniuriam inferret: ergo hàc Magistri meditatà doctrinà, posset Deus aliquid per iustitiam operari, & non per potentiam; & è conversò, plura efficere per potentiam, & non per iustitiam; sed Deus æquabiliter est summè iustus, & potens: ergo Magistri doctrina plurimùm super his à veritate discordat.

15. Respondetur, Magistrum hîc catholicam suppeditasse doctrinam. Quia, etsi Deus iustitiâ, & non potentiá liberaverit hominem ab efferâ dœmonis manu, potuissetque, si vellet, potentiâ eum redimere, nunquam Magister iustitiam á potentiâ separat, ita, ut una sine alia valeat in operationibus divinis esse; cùm Deus in operando sit potens, ac iustus; sed solùm in litterâ expendere tentat, quòd sunt Dei opera, in quibus per excellentiam manifestatur iustitia, & non potentia; & alia è contra, in quibus specialiter elucet potentia, & non iustitia. Undè in generis humani mirabili redemptione plus iustitia, quàm potentia apparet, etsi utrâque Deus indivisè operetur. Et hęc de primâ distinctionis parte sufficiant.

16. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis enucleatione, en secundum theorema: *Passio Christi Domini fuit opus Dei, & Iudæorum, quamquàm aliter; consequenter redemptionis nostræ efficiens causa.* Quod non solùm declarat Magister in litterâ, sed aliquibus congruentiis illustrat, & Patrum testimoniis pro dignitate confirmat.

17. Primó probat, expenditque secundam theorematis partem Magister: Christus Dominus hostiam, & pretium nostræ reconciliationis, seipsum pro omnibus in crucis arâ obtulit per passionem suam; sed hoc est esse causam, & authorem efficientem nostræ redemptionis: igitur passio Christi Domini fuit causa efficiens nostræ reconciliationis.

18. Undé attentà mente recolit, hîcque in litterâ observat Magister, quòd etsi Christi Domini passio sit causa efficiens nostræ redemptionis; hoc tamen nudo exploratoque discrimine, quippè, quòd sit causa efficiens redemptionis humanæ pro omnibus quidem sufficienter: efficaciter verò pro electis, & prædestinatis tantùm, quia hi solummodò, & non omnes, finalem passionis Christi Domini fructum reportant: ergo Christi Domini passio semper fuit causa, & author efficiens reconciliationis humanæ.

Se-

19. Secundò pergit Magister in litterá, quadruplicatum traditionis Christi Domini per mortem, & passionem suam indigitans ex sacrà paginà modum. Primó, à Patre; secundò, à seipso; tertiò, à Iudà, & à Iudæis quartò. Diversimodè tamen ab his dicitur traditus; nam ipse se tradidit, quia spontè ad passionem accesit: Pater eum tradidit, quia voluntate Patris, imò totius Trinitatis passus est: Iudas tradidit prodendo, & Iudæi infligendo; ac proindè à Patre, & à seipso ex charitate, à Iudâ autem, & à Iudæis ex malitiâ, & iniquitate fuit Christus Dominus traditus.

20. Quod ex Augustino super Epist. 1. Ioan. hom. 7. cap. 4. apprimè confirmat Magister: *Facta est traditio à Patre, facta est traditio à Filio, facta est traditio à Iudà; una res facta est. Quid ergo discernit inter eos? Quia hoc fecit Pater, & Filius in charitate; Iudas verò in proditione. In eodem facto invenimus Deum, quo Iudam Deum benedicimus, Iudam detestamur*: ergo etsi Christus Dominus fuerit traditus à Patre, à seipso, à Iudà, & à Iudæis; nihilominùs à Patre, & à seipso fuit traditus ex charitate, à Iudá verò, & á Iudæis ex malitiâ, & proditione.

21. Sed dices: Christus Dominus fuit traditus à Patre in mortem: ergo ideò Iudæi Christum Dominum occiderunt, quia eum in mortem tradidit Pater: ergo non solùm videtur authoritate De Christum Dominum occidisse Iudæos; verùm & Deum ipsum participem fuisse illius homicidii; sed hoc non licet proferre: ergo nec quod Pater suum tradiderit Filium in mortem.

22. Respondetur primó negando primam Consequentiam, & alias inde subillatas. Quia traditio Christi Domini in mortem, etsi facta sit à Patre, á seipso, & á Iudà, diversimodé tamen; quia à Patre, & à seipso fuit facta ex charitate; à Iudà verò, ex malitiá, & proditione; sicque Iudæi nec Dei authoritate occiderunt Christum Dominum; nec Deus ipse venit in illius homicidii partem.

23. Respondetur secundo negando iterùm Consequentiam, simulque assignando diversum tradendi modum Christum Dominum in mortem á Patre, à seipso, & à Iudæis. Pater enim Filium suum solum in mortem tradidit, & ille seipsum tradidit, quia voluit, ut ipse sustineret mortem, & ille eam voluntariè sustinuit; non verò fecit, ut alii incuterent ei mortem; at Iudas, & Iudæi conamine toto curarunt, ut alii inferrent ei mortem; ideòque traditio filii á Patre, & à seipso dignis celebratur honoribus; traditio autem á Iudà, & Iudæis maximè criminatur; ac proindè argumenti acies in vanum abire videtur.

Ter-

UNIVERSIDAD DE NAVARRA. DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS ®

24. Tertiò subdit Magister in litterâ textûs, passionem Christi Domini fuisse opus Dei, & Iudæorum, quamquàm aliter, quibus prima probatur ac dilucidatur theorematis pars. Fuit ergo Christi Domini passio opus Dei, quia eo authore, sive eo volente, est operata. Fuit etiam Iudæorum opus, qui ex eorum actibus est assequuta: igitur Christi Domini passio verè Dei, & Iudæorum fuit opus.

25. Etiam idipsum firmat Augustinus in litterâ, lib. de Trinit. cap. 14. sic ad Optatum contra Felicianum scribens: *Nemo auſert animam Christi ab eo, quia potestatem habet ponendi, & sumendi eam: Ecce habes authorem operis. Ponit animam: Ecce habes opus authoris*: ergo ideó Christi Domini passio fuit opus Dei, quia eo authore, seu volente, est operata; & fuit etiam Iudæ Iudæorumque opus, quia ex eorum actibus provenit. Et hæc de secundà distinctionis parte sufficiant.

26. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis declaratione, en tertium theorema: *Etsi Iudæi Christum occidendo, quantùm ad opus operatum, bonum fecerint; at habito respectu ad operantium intentionem, pessimum egerunt facinus.* Hoc etenim probat theorema Magister quadàm ex solutione dubii, quod in distinctionis calce proponit.

27. His præficit quæsitum verbis Magister: *Si Christi Domini passio est opus Dei, & ideò bonum, eamque operati sunt Iudas, & Iudæi, quæritur, an concedendum sit, eos ibi bonum operatos esse?* Et respondet sub distinctione Magister, quòd habito respectu ad opus operatum, nempè, ad ipsam Christi Domini passionem, bonum Iudas, & Iudæi operati fuere: habito verò respectu ad opus operans, sive ad malam operantium intentionem, malum egerunt.

28. Sic roborat solutionem dubii Magister ex Augustino in Psal. 93. dicente: *Et fuit actus Iudæ, & Iudæorum malus, & actus Christi, vel Patris bonus; opus Christi, & Patris bonum, quia bona Patris, & Filii voluntas; malum fuit opus Iudæ, & Iudæorum, quia mala fuit intentio*: ergo etsi opus operatum à Iudâ, & à Iudæis fuerit bonum, passio quippè Christi Domini; tamen opus operans, sivè mala operantium intentio fuit malum. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

29. QUÆSTIO 1. An congruum, aut necessarium fuerit humanam naturam à Deo reparari? Ex Angelicâ Scholâ Divus Tho-

Thomas 3. *p. q.* 46. *art.* 1. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 3. *art.* 1. Camerarius *tom.* 3. *q.* 1. *art.* 1. & 2. Nicolai *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. *art.* 2. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 1. *dub.* 3. & 4. Cayetan. 3. *p. q.* 1. *art.* 2. Medina *in* 3. *dist.* 1. *q.* 1. *art.* 1. & *seqq.*

30. Ex Subtili Scholà Scotus *in* 3. *dist.* 20. *q. unic.* Mayron *in* 3. *dist.* 20 *q.* 2. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 20. *q. unic.* Boyvin 2. *p. cap.* 1. *q.* 3. Durand. *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 2. *q.* 1. Delgadillo 1. *p. cap.* 1. *difficult.* 3. *dub.* 1. & 2. & *difficult.* 3. *dub.* 1. & *seqq.* Felix *de Incarn. c.* 1. *difficult.* 7. & 8. Herincx 4. *p. disp.* 1. *q.* 9. Aquila *in* 3. *dist.* 20. *q.* 1.

31. Ex Scholà Eximià Suarez 3. *p. tom.* 1. *disp.* 4. *sect.* 1. & *seqq.* Amicus *tom.* 6. *disp.* 3. *sect.* 1. & *disp.* 7. *sect.* 7. Carleton *tom.* 2. *disp.* 42. *sect.* 1. & 2. Anton. Perez *tract.* 5. *disp.* 4. *cap.* 1. & *seqq.* Rhodés *tract.* 7. *disp.* 1. *q.* 2. *sect.* 1. & *seqq.* Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 2. *sect.* 1. & *seqq.* Tyrsus *tom.* 3. *disp.* 12. *sect.* 1. Aldrete *de Incarn. controv.* 1. *disp.* 1. *sect.* 1. Munieſſa *disp.* 7. *sect.* 1. & *seqq.* Aranda *lib.* 2. *disp.* 3. *sect.* 2. §. 1.

32. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 20. *art.* 1. *q.* 1. Alens. 3. *p. q.* 1. *memb.* 3. & 4. Gabriel *in* 3. *dist.* 20. *q.* 1. Aureolus *in* 3. *dist.* 20. *q.* 1. *art.* 1. Caspens. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 1. *sect.* 3. & 4. Bonælpei *t.* 2. *tract.* 3. *disp.* 1. *dub.* 2. Baudun. *tract.* 1. *q.* 1. *art.* 1. *dub.* 2. Estius *in* 3. *dist.* 20. §. 1. Durandus *in* 3. *dist.* 20. *q.* 1. & *seqq.*

33. Quæstio 2. An Christus Dominus fuerit verus Sacerdos, & hostia pro peccato? Ex Angelicá Scholá D. Thomas 3. *p. q.* 22. *art.* 1. & 2. Prudentius *tract. ult. disp.* 2. *dub.* 2. *sect.* 1. Chalvet *tom.* 9. *lib.* 1. *q.* 8. *cap.* 2. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 1. *disp.* 22. *art.* 3. Camerarius *tom.* 3. *q.* 22. *art.* 2. Capiſuccus *tom.* 1. *controv.* 18. Nicolai *in* 3. *dist.* 20. *q.* 2. Cayetan. 3. *p. q.* 22. *art.* 1. & 2.

34. Ex Subtili Scholà Scotus *in* 3. *dist.* 9. *q. unic.* Macedo *de Clavib. lib.* 4. *cap.* 1. *dissert. de Sacerd.* Boyvin *p.* 2. *cap.* 11. *q.* 2. Durand *tom.* 3. *tract.* 4. *disp.* 18. *q. unic.* Delgadillo *p.* 2. *cap.* 11. *difficult.* 1. *dub.* 1. & *seqq.* Felix *de Incarn. cap.* 18. *difficult.* 5. Herincx *p.* 4. *disp.* 2. *q.* 6. Aquila *in* 3. *dist.* 20. *q.* 2. Gallus *in* 3. *dist.* 20. *q.* 1. *cap.* 1. & *seqq.*

35. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *in* 3. *disp.* 16. *sect.* 1. Vazq. 3. *p. tom.* 1. *disp.* 83. *cap.* 1. Lugo *in* 3. *p. tom.* 1. *disp.* 29. *sect.* 1. Peñafiel *tom.* 4. *disp.* 24. *sect.* 3. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 4. *q.* 2. *sect.* 3. §. 2. Carleton *tom.* 2. *disp.* 59. *sect.* 3. Munieſſa *disp.* 12. *sect.* 1. Beccan. *tom.* 4. *cap.* 22. §. 2. & 3. Aranda *lib.* 5. *disp.* 6. *sect.* 3. Bernal *disp.* 60. *sect.* 1. §. 3. Valentiâ *tom.* 4. *disp.* 1. *q.* 22. *punct.* 4. Mart. Perez *disp.* 35. *sect.* 1. & *seqq.*

36. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 22. *q.* 1. *art. unic.* Bonælpei *tom.* 2. *tract.* 3. *disp.* 16. *dub.* 2. Caspens. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 13. *sect. unic.*

unic. Baudun. *tract.* 1. *q.* 22. *art.* 1. Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 12. *q.* 4. Estius *in* 3. *dist.* 20. §. 1. *& seqq.*

37. Quæstio 3. An aliqua pura creatura potuerit satisfacere pro toto genere humano? De quó, *tom.* 4. *p.* 1. *dist.* 15. *q.* 3.

38. Quæstio 4. An pura creatura possit satisfacere condigné pro peccato proprio, & alieno? De quò, *tom.* 4. *p.* 1. *dist.* 15. *q.* 3.

39. Quæstio 5. An Deus potuerit genus humanum alio reparare modo? De quò, *tom.* 4. *p.* 1. *dist.* 15. *q.* 3.

40. Quæstio 6. An satisfactio Christi Domini fuerit de toto rigore iustitiæ? De quò, *hic dist.* 19. *q.* 1.

41. Quæstio 7. An Adamo non peccante Verbum divinum veniret? De quò, *tom.* 1. *dist.* 48. *q.* 3.

42. Quæstio 8. An Christus Dominus fuerit nostræ prædestinationis causa? De quò, *tom.* 1. *dist.* 41. *q.* 4.

DE HIS, QUÆ AD MORTEM CHRISTI Domini pertinent.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ PRIMÆ SYNOPSIS.

Quanquàm mors animam Christi de corpore trusit.
Ipsa tamen deitas mansit utrique comes.

Sic incipit: *Post prædicta.*
Sic terminat: *Semper manebat.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In allà egit Magister de Christi Domini sacratissimâ passione, sivè de alterius modi redemptionis humani generis possibilitate; sed in præsenti determinat de pretiosissimâ ipsius Christi Domini morte per animæ à corpore separationem: ergo rectà ac formali connexione pollent.

2. Consequentia probatur: Mors pretiosissimà Christi Domini per animæ à corpore separationem operata, necessariò præsuponit sa-

cratissimam ipsius passionem: ergo valdè congruum fuit propriæ ac formali Magistri scribendi methodo, ut postquàm in antecedenti distinctione egit de sacratissimâ Christi Domini passione, sivè de alterius modi humani generis redemptionis possibilitate, de ipsius pretiosissimâ morte per animæ à corpore separationem impræsentiarum institueret sermonem.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ subtiliter expendit Magister, qualiter in Christi Domini morte, eius humanitas non fuerit à deitate soluta, sed tantummo dò per subtractionem protectionis defensionisque foris destituta. In secundá verò referare intendit, quomodò Christus Dominus verè mori dicebatur, eò quòd anima eius à corpore suo realiter discingebatur. In tertiâ autem, & ultimâ solerter declarat, quomodo possit verè enunciari, quòd Christus Dominus sit mortuus, & non mortuus.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis clara intelligentiâ, primum ponitur placitum: *In pretiosissimà Christi Domini morte, eius humanitas à divinitate perperàm divisa arbitratur, sed solùm per subtractionem protectionis defensionisque foris derelicta.* Pro cuius probatione, quoddam in litterà adducit dubium Magister, & ipsius affectatà solutione, illud fulcire undique pertentat.

5. Hæsitat ergó Magister in litterâ: *An in morte Christi Domini eius anima, aut caro fuerit à Verbo divino separata?* Sed antequám suum discapedinet nutum Magister refert, & refellit aliquorum iudicium asserentium, quòd sicut Christi Domini anima in eius morte fuit à corpore divisa; ita, & in ipsius morte divinitas à corpore fuit separata.

6. Hoc utique delirium aliquibus rationibus, & Patrum authoritatibus suadere tentant in litterà. Primò probant huius opinionis Assectæ philosophicâ ratione: Corpus Christi Domini fuit divinitati unitum mediante eius rationali animà; sed dùm aliqua uniuntur per medium, eliminato medio, consequenter & unio evertitur: ergo si in Christi Domimi morte anima fuit separata à corpore, necessariò & divinitatem ipsam à corpore separatam fateri debemus.

7. Secundò, in suæ opinionis præsidium advocant Ambrosium expendentem illud: *Deus, Deus meus, ut quid dereliquisti me,* in cap. 23. Lucæ, ubi his expresis alloquitur verbis: *Clamat homo separatione divinitatis moriturus. Nam cùm divinitas mortis libera sit; utique mors ibi esse non poterat, nisi vita discederet; quia vita divinitas est:* ergo quia Christus Dominus non poterat mori, nisi divinitas à corpore discederet;

unic. Baudun. *tract.* 1. *q.* 22. *art.* 1. Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *disp.* 12. *q.* 4. Estius *in* 3. *dist.* 20. §. 1. *& seqq.*

37. Quæstio 3. An aliqua pura creatura potuerit satisfacere pro toto genere humano? De quó, *tom.* 4. *p.* 1. *dist.* 15. *q.* 3.

38. Quæstio 4. An pura creatura possit satisfacere condigné pro peccato proprio, & alieno? De quò, *tom.* 4. *p.* 1. *dist.* 15. *q.* 3.

39. Quæstio 5. An Deus potuerit genus humanum alio reparare modo? De quò, *tom.* 4. *p.* 1. *dist.* 15. *q.* 3.

40. Quæstio 6. An satisfactio Christi Domini fuerit de toto rigore iustitiæ? De quò, *hic dist.* 19. *q.* 1.

41. Quæstio 7. An Adamo non peccante Verbum divinum veniret? De quò, *tom.* 1. *dist.* 48. *q.* 3.

42. Quæstio 8. An Christus Dominus fuerit nostræ prædestinationis causa? De quò, *tom.* 1. *dist.* 41. *q.* 4.

DE HIS, QUÆ AD MORTEM CHRISTI Domini pertinent.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ PRIMÆ SYNOPSIS.

Quanquàm mors animam Christi de corpore trusit.
Ipsa tamen deitas mansit utrique comes.

Sic incipit: *Post prædicta.*
Sic terminat: *Semper manebat.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In allà egit Magister de Christi Domini sacratissimâ passione, sivè de alterius modi redemptionis humani generis possibilitate; sed in præsenti determinat de pretiosissimâ ipsius Christi Domini morte per animæ à corpore separationem: ergo rectà ac formali connexione pollent.

2. Consequentia probatur: Mors pretiosissimà Christi Domini per animæ à corpore separationem operata, necessariò præsuponit sa-

cratissimam ipsius passionem: ergo valdè congruum fuit propriæ ac formali Magistri scribendi methodo, ut postquàm in antecedenti distinctione egit de sacratissimâ Christi Domini passione, sivè de alterius modi humani generis redemptionis possibilitate, de ipsius pretiosissimâ morte per animæ à corpore separationem impræsentiarum institueret sermonem.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ subtiliter expendit Magister, qualiter in Christi Domini morte, eius humanitas non fuerit à deitate soluta, sed tantummo dò per subtractionem protectionis defensionisque foris destituta. In secundá verò referare intendit, quomodò Christus Dominus verè mori dicebatur, eò quòd anima eius à corpore suo realiter discingebatur. In tertiâ autem, & ultimâ solerter declarat, quomodo possit verè enunciari, quòd Christus Dominus sit mortuus, & non mortuus.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis clara intelligentiâ, primum ponitur placitum: *In pretiosissimà Christi Domini morte, eius humanitas à divinitate perperàm divisa arbitratur, sed solùm per subtractionem protectionis defensionisque foris derelicta.* Pro cuius probatione, quoddam in litterà adducit dubium Magister, & ipsius affectatà solutione, illud fulcire undique pertentat.

5. Hæsitat ergó Magister in litterâ: *An in morte Christi Domini eius anima, aut caro fuerit à Verbo divino separata?* Sed antequám suum discapedinet nutum Magister refert, & refellit aliquorum iudicium asserentium, quòd sicut Christi Domini anima in eius morte fuit à corpore divisa; ita, & in ipsius morte divinitas à corpore fuit separata.

6. Hoc utique delirium aliquibus rationibus, & Patrum authoritatibus suadere tentant in litterà. Primò probant huius opinionis Assectæ philosophicâ ratione: Corpus Christi Domini fuit divinitati unitum mediante eius rationali animà; sed dùm aliqua uniuntur per medium, eliminato medio, consequenter & unio evertitur: ergo si in Christi Domimi morte anima fuit separata à corpore, necessariò & divinitatem ipsam à corpore separatam fateri debemus.

7. Secundò, in suæ opinionis præsidium advocant Ambrosium expendentem illud: *Deus, Deus meus, ut quid dereliquisti me,* in cap. 23. Lucæ, ubi his expresis alloquitur verbis: *Clamat homo separatione divinitatis moriturus. Nam cùm divinitas mortis libera sit; utique mors ibi esse non poterat, nisi vita discederet; quia vita divinitas est:* ergo quia Christus Dominus non poterat mori, nisi divinitas à corpore discederet;

ſed Chriſtus Dominus verè fuit mortuus : ergo divinitas á corpore Chriſti Domini in eius morte verè diſceſsit.

8. Tamen Magiſter his obiectionibus exactam in litterâ ſolutionem parat. Ad rationem philoſophicam primó reſpondet, quaſi ipſam retorquendo, videlicet quod ſi deſertio illa, quam Chriſtus Dominus in arâ crucis deplauxit, intelligatur operata per ſeparationem divinitatis à corpore, vel animà, quaſi facta ſit compagis diſſolutio, ut ingenti tentamine hæc intendit opinio, reverà ſequeretur, Chriſtum Dominum adhuc in crucis arâ degentem, ſolum fuiſſe hominem, & non Deum ; cum adhuc vivens in cruce clamaret ſe de relictum : ergo cum aſſumptum ſit falſum, etiam inſtantia erit futilis, quæ in ſeipſum collineare videtur.

9. Ad Divi Ambroſii authoritatem reſpondet ſecundò Magiſter, ipſam in catholico expendendo ſenſu, nempè Deum Patrem Chriſtum Dominum deſerviſſe, quia poteſtati, & dominio per ſequentium eum expoſuit ad tempus. Dicitur enim divinitas ab humanitate ſeparata fuiſſe, quia ſubtraxit protectionem, ſed non ſolvit unionem. Separavit ſe foris, ut non adeſſet ad defenſionem, ſed non intus defuit ad unionem. Si enim ibi non cohibuiſſet potentiam, ſed exercuiſſet, non mereretur Chriſtus. Mortuus ergò fuit Chriſtus Dominus divinitate recedente, id eſt, effectum potentiæ in defendendo non exhibente. Hactenùs Magiſter expendens Ambroſii verba.

10. Rursùs Magiſter hanc Ambroſii expoſitionem confirmat per illam Veteris Teſtamenti vulgatam figuram de duobus hircis, quorum uno immolato, altero in ſolitudinem mittebatur, ut legitur in Levitico cap. 16. ſed per duos illos hircos geminæ in Chriſto Domino intelliguntur naturę, quarum una, humana ſcilicét, paſsionis tempore, immolata fuit ; altera verò, divina quippè, in ſolitudinem, ideſt, in Cœlum abiit ; non locum mutans, nec unionem diſſolvens, ſed quodam modo virtutem cohibens, & defenſionem ſubtrahens, ut poſſent impii conſummare paſsionem : igitur divinitas à corpore, vel animà Chriſti Domini nunquam realiter fuit ſeparata.

11. Tertiò, aliam Athanaſii authoritatem inducunt præfatæ opinionis fautores probantes, divinitatem in morte Chriſti Domini ab eo receſsiſſe ſecundúm carnem. Sic lib. 6. de Beat. Filii Dei, cap. 3. alloquitur Athanaſius : *Maledictus, qui totum hominem, quem aſſumpſit Dei Filius, denuò aſſumptum, tertiâ die à mortuis reſurrexiſſe non confitetur. Fiat, fiat. Si denuò aſſumptus eſt homo in reſurrectione, quem aſſumpſerat in Incarnatione, depoſuit ergò eum in morte : ergo ſeparata fuit divinitas in morte*

morte ab humilitate : ergo omni eliminatá hæſitatione, ſecundùm Athanaſium, divinitas in Chriſti Domini morte ab eius humanitate receſsit.

12. Reſpondet ad Athanaſium Magiſter in litterâ, ipſum contra quoſdam hæreticos, qui Chriſti Domini reſurrectionem, & animam denuó corpori unitam negabant, putantes morte detineri eum, qui ſolus inter mortuos liber eſt, appoſitam in textu ſcripſiſſe authoritatem. Undè conſentaneè his ſubiungit Magiſter in uberiorem inſtantiæ ſolutionem, quòd Filius Dei totum hominem in reſurectione denuó aſſumpſit, quia totum depoſuerat in morte ; & licèt divinitas in triduo mortis, nec ab animà, nec à corpore fuerit ſeparata ; fuit tamen à toto homine diviſa; ideſt, ab unione corporis, & animæ, ſivè à toto reſultante ex ipſis partibus unitis, ſecundùm varios in Scholis opinandi modos.

13. Tandem Magiſter ſuum ſuper his calculum adhibuit in litterá, videlicèt, in Chriſti Domini morte, nec animam, nec carnem fuiſſe à divino Verbo diviſam. Quod nonnullis Patrum expreſsis teſtimoniis firmat. Primó ex Auguſtino tract. 47. in Ioan. dicente: *Mors ergò ad tempus carnem, & animam ſeparavit ; ſed neutrum à Verbo divino* : ergo quanvis anima in morte Chriſti Domini à carne fuerit ſeparata ; neutrum tamen fuit à divino Verbo diviſum.

14. Secundò, idipſum Auguſtinus iterùm confirmare videtur lib. de Unit. Trinit. cap. 14. his verbis contra Felicianum ſcribens : *Sic in ſepulchro Chriſtus carnem ſuam commoriendo non deſeruit, ſicut in utero Virginis connaſcendo formavit. Mortuus eſt ergò non diſcedente vita, ſicut paſſus eſt non pereunte potentiâ*; ſed ex quo mortuus eſt Chriſtus Dominus non recedente vitâ, & in ſepulchro carnem ſuam commoriendo non deſerens, divinitas in eius morte non ab animâ, nec à corpore fuit diviſa : ergo.

15. Tertiò ex Ambroſio lib. de Incarn. Domin. Sacram. cap. 5. ſic egregiè totam exambiente rem : *Emiſit Chriſtus ſpiritum, non amiſit; pendebat in cruce, & omnia commovebat. Sed unde emiſit? Ex carne: Quò emiſit? Ad Patrem.* ergo ſi Chriſtus Dominus ſpiritum emiſit ex carne, & non amiſit, imò emiſit ad Patrem & pendens in cruce, omnia commovebat virtute divinitatis ſibi unitæ, hauddubié divinitas in ipſius morte, nec à carne, nec ab animâ fuit ſeparata, etſi caro per tempus fuerit diſſoluta ab animâ.

16. Sed oppones primò : In Chriſti Domini pretioſiſsimâ morte, reverâ diviſa fuere, quæ in ipſius conceptione unita phiſicè apparent;

ſed divinitas in Chriſti Domini conceptione fuit unita, tàm animæ, quàm carni : ergo in eius morte fuit ab ipſius ſeparata.

17. Reſpondetur, quòd in Chriſti Domini morte, ea ſolùm extant diviſa, quæ in ipſius conceptione fuerunt unita, naturali unione; non verò illa, quæ ſupernâ compage copulata fuere; cunque unio hypoſtatica divini Verbi ad carnem, & animam Chriſti Domini non fuerit naturalis, ſed ſuperna; hæc non fuit everſa, etſi naturalis fuerit evulſa.

18. Oppones ſecundò : Iuxta vulgata dialectica principia, everſo priori, neceſſe eſt, ut evertatur poſterius; ſed unio corporis ad animam eſt prior naturâ, quám unio corporis ad divinitatem; eò quòd prima ſit naturalis, & ſecundá gratuita, & natura antevertat gratiam : ergo dùm in Chriſti Domini morte anima fuit ſeparata à corpore, neceſſariò & corpus fuit ſeparatum à divinitate.

19. Reſpondetur, hanc in Magiſtrum non premere inſtantiam; quia ſolùm ex everſione prioris evertitur poſterius deprendens eſſentialiter à priori, ſivè neceſsitatis dependentià. Unio enim hypoſtatica divinitatis ad corpus, ſivè corporis ad divinitatem, etſi poſterior natura unione phiſicâ corporis ad animam, non dependeret eſſentialiter, ſivè neceſsitatis dependentiâ ab unione partium; ideòque, etſi hæc in Chriſti Domini morte penitùs fuerit everſa, divina tamen ſemper ſuperſtes permanſit ad corpus, & animam. Et hæc de primà diſtinctionis parte ſufficiant.

20. PRO SECUNDÆ verò diſtinctionis partis diſcuſsione, ſecundum ponitur placitum : *Filius Dei paſſus dicitur & mortuus, propter proprietatum utriuſque naturæ communicationem in unitatem perſonæ.* Quod rationibus Patrumque authoritatibus ſedulò pettentat in litterâ ſuadere Magiſter.

21. Primò : Quemadmodùm homo dicitur mortuus, quia caro eſt mortua; ita Deus dicitur mortuus, quia homo eſt mortuus: Similiter dicitur Deus paſſus propter carnem, & animam divinitati unitam, quia utraque dolorem ſenſit, etſi divinitas omnis doloris exors extiterit: ergo ſtante utriuſque naturæ proprietatum communicatione in unitatem perſonæ, poterit Filius Dei dici mortuus, & paſſus.

22. Secundò ex M.P. Auguſtino in Pſal. 130. ſic Magiſtri aſſumptum iteratis teſtimoniis apprimè inſtaurante : *Per illud ergò quòd homo erat, mortuus eſt Deus; & per illud quòd Deus erat homo, excitatus eſt, & reſurtexit, & aſcendit in Cœlum* : ergo ſi per illud quód homo erat Chriſtus, mortuus eſt Deus; & per illud quòd Deus erat homo, excitatus

eſt, reſurrexit, & aſcendit in Cœlum, benè ac profundè idiomatum communicatione meditatâ, poterit quis Filium Dei mortuum, & paſſum catholicè evulgare.

23. Tertiò, hunc in modum proſequitur Auguſtinus: *Quicquid paſſus eſt homo, non poteſt dici non paſſus Deus, quoniam Deus erat homo. Quomodò non poteſt dicere te paſſum iniuriam, ſi veſtis tua conſcindatur, quanvis veſtis tua non ſit tu? multò magis ergò quicquid patitur caro unita Verbo, debet dici Deus pati, licèt Verbum nec mori, nec corrumpi, nec mutari potuerit*: ergo quanvis Verbum divinum nec mori, nec corrumpi, nec mutari potuerit, non tamen implicat, quòd Filius Dei dicatur mortuus, & paſſus, propter proprietatum utriuſque naturæ communicationem in unitatem perſonæ.

24. Quartò : Divus Ambroſius lib. de Incarn. Domin. Sacram. cap. 5. hæc ad rem proferebat verba: *Quod Verbi caro patiebatur, manens in carne Verbum in ſe pro corporis aſſumptione referebat, ut pati diceretur, quia caro patiebatur, ſicut ſcriptum eſt, Chriſto in carne paſſo*: igitur hic loquendi modus, quód Filius Dei ſit mortuus, & paſſus, ſuppoſitâ idiomatum communicatione, non quia mortem ſenſerit in quantùm Deus, ſed quia caro ei unita mortua eſt, ſatis tritus ac uſitatus apud Patres habetur.

25. Sed oppones in litterâ Auguſtinum ſerm. 3. feriæ 5. cœnæ Domin. tom. 10. dicentem: *Si quis dixerit atque crediderit Filium Dei Deum paſſum, anathema ſit*; ſed cui non valet adſcribi paſsio, non valet adſcribi mors: ergo ſi non eſt dicendum atque credendum Filium Dei Deum paſſum; neque erit credendum, aut dicendum, Filium Dei Deum fuiſſe mortuum, & paſſum.

26. Reſpondet Magiſter in litterâ, Auguſtinum non intendiſſe eliminare paſsionem, & mortem à perſonâ Verbi ſimpliciter, ſed ſecundùm divinam naturam. Et ideò ſui dicti expendens Auguſtinus cauſam, ſubdit eodem in loco : *Si quis dixerit, quòd in paſsione dolorem ſentiebat Filius Dei Deus, & non caro tantùm cum animâ, quam ſibi aſſumpſerat, anathema ſit.* Et hæc de ſecundâ diſtinctionis parte ſufficiant.

27. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ diſtinctionis partis explanatione, tertium ſtatuitur placitum : *Chriſtus Dominus, ſivè Filius Dei verè paſſus, & non paſſus; mortuus, & non mortuus valet dici reſpectù diverſorum.* Hoc utique expendit Magiſter in litterâ, & quadàm Ambroſii authoritate confirmat.

28. Primò ſic detegit aſſumptum Magiſter: Quòd enim dicatur, mortuus eſt Deus, & non mortuus; paſſus eſt Dei Filius, & non paſſus;

paſſa

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

passa est secunda persona, & non passa; crucifixum est Verbum, & non crucifixum,&c. sane nihil novum inducit in fidelium mentes quia secundum unam naturam est passus, & secundùm alteram est impassibilis: ergo Filius Dei verè passus, & non passus; mortuus, & non mortuus poterit dici respectú diversorum.

29. Secundó probatur in litterâ intentum: Quia hic loquendi modus, non ex suo proprio cerebro, sed ex Ambrosio decerpsit Magister,lib. de Incarn. Domin. Sacram. cap. 5. sic pro dignitate affante: *Idem ergo Christus patiebatur, & non patiebatur; moriebatur, & non moriebatur; sepeliebatur, & non sepeliebatur;resurgebat, & non resurgebat. Resurgebat secundùm carnem, quæ mortua fuerat,non secundúm Verbum, quod apud Deum semper manebat*: ergo respectù diversorum verè poterit enunciari, quòd Filius Dei sit passus, & non passus; mortuus, & non mortuus: ergo cum Magistri doctrina expresè innitatur Divi Ambrosii testimonio, de Parisiensium censurà parúm est hîc curandum.

30. Sed oppones: Iuxta regulas summulisticas, impossibile est simul, & semel duo contradictorię opposita de eodem verificari subiecto; sed hæc sunt simul, & semel de eodem contradictoriè opposita subiecto: Christus patiebatur: Christus non patiebatur: ergo impossibile est, quòd de Christo Domino possint verificari; ac proinde Ambrosii, & Magistri doctrina falso nititur fundamento.

31. Respondetur pro Magistro, etiam penes summulisticum præscriptum, quòd nulla hîc deprehenditur contradictio; quia etsi opposita videantur respectu Christi Domini pati, & non pati; non tamen sunt secundùm idem, quod necessariò expostulat contradictio. Patiebatur enim Christus secundùm naturam humanam, & non patiebatur secundúm divinam. Undè dicimus cum Magistro,quòd præfatæ propositiones negativæ sunt veræ secundùm divinam naturam; & affirmativæ etiam sunt veræ secundùm naturam humanam. Et hæc de tertià, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

32. QUÆSTIO 1. An in morte Christi Domini Anima fuerit separata à divinitate? Ex Angelicâ Scholâ D.Thom. 3.*p.* *q.* 50. *art.*3. *&* *in* 3. *dist.* 21. *art.*1. Cayetan. 3. *p. q.*17. *art.*2. Camerarius *tom.* 3. *q.* 50. *art.*2. Nicolai *in*3. *dist.*21. *q.*1.*art.*2. Medina 3.*p. q.* 50. *a.t.*2.

33. Ex Subtili Scholà Scotus *in* 3. *dist.* 16. *q.unic. & dist.*21. *q. unic.*

Rada 3.*p. controv.* 14. *art.*2. Aquila *in* 3. *dist.* 21. *q.*1. Gallus *in* 3. *dist.*21. *q.*1. *cap.*1. *& seqq.* Cavellus *in Schol.in* 3.*dist.*21.*q.unic.*

34. Ex Scholà Eximià Suarez 3.*p. q.*51.*art.*3. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 21. *art.*1. *q.*1. Alensis. 3.*p. q.* 19. *memb.* 1. Estius *in* 3. *dist.* 21. §.1. Campetus 1.*p. tract.*3. *art.*4.*lect.*3. *interrog.*3. Durandus *in* 3. *dist.*21. *q.*2.

35. Quæstio 2.An Corpus Christi Domini in triduo mortis induerit formam cadaveris? Ex Angelicà Scholà D.Thomas 3.*p.q.*51. *art.*3. *& in* 3. *dist.*21. *art.*5. Arnu *tom.*5. *q.*2. *art.*1. Camerinus *tom.* 3. *q.*50. *art.*5. *&* *q.* 51. *art.*3. Nicolai *in* 3. *dist.* 21. *q.*1. *art.*3.

36. Ex Subtili Scholà Scotus *in* 3. *dist.* 21. *q. unic.* Rada 3.*p. controv.*14.*art.*4. Castillentus *in Polyanth. Seraph. verb.Cadaver,cap.*1. *& seqq.* Aquila *in* 3. *dist.* 21. *q.*1. *&* 2.Gallus *in* 3.*dist.*21.*q.*1.*cap.*1. *& seqq.*

37. Ex Scholâ Eximiâ Suarez 3.*p. q.*51. *art.*3.Ex aliis D.Bonaventura *in* 3. *dist.*21. *art.*2. *q.*2. Alensis 3.*p. q.* 19. *&* 20. *memb.* 1. Estius *in* 3. *dist.*21. §. 1. *& seqq.* Campetus 1.*p. tract.*3. *art.* 4. *lect.* 4. *interrog.* 2. Gabriel *in* 3. *dist.* 21. *q.*1.

38. Quæstio 3. An quod Verbum divinum semel assumpsit, aliquandó dimiserit? De quò, *hic dist.* 2. *q.*8.

39. Quæstio 4. An in morte Christi Domini divinitas fuerit separata à corpore? De quó, *hic q.* 1. *& dist.* 2. *q.*8.

40. Quæstio 5. An Deus verè dicatur mortuus, & passus per communicationem idiomatum? De quò, *hic. dist.*6. *q.*3.

41. Quæstio 6. An inter Corpus, & Animam una, aut duplex reperiatur unio? De quò, *tom.*2. *dist.*1. *q.*3.

42. Quæstio 7.An in triduo mortis totus sanguis assumptus à divino Verbo manserit ipsi unitus? De quò, *hic dist.* 2. *q.* 6.

43. Quæstio 8. An Christus Dominus die dominicâ à mortuis resurrexit? De quò, *hic q.*1. *&* 2.

DE

UNIVERSIDAD PONTIFICIA COMILLAS DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

DE CONSEQUENTIBUS CHRISTI Domini mortem.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ-SECUNDÆ SYNOPSIS.

Non tibi verum hominem persuadeat ipse Magister,
Christum, sub tumuli colle fuisse sacri.

Sic incipit: *Hic quæritur,*
Sic terminat: *Usque in cinerem.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de pretiosissimâ Christi Domini morte, sivè de ipsius animæ à corpore separatione; sed in præsenti determinat de quibusdam, quæ ex ipsâ consequuntur morte; & præsertim, an Christus Dominus in triduo mortis suæ permanserit homo: ergo à recto connexionis scopo hæ distinctiones non deviant.

2. Consequentia probatur: Si enim Magister postquàm in superiori distinctione egit de Christi Domini pretiosissimâ morte, quæ in separatione animæ â corpore consistit; determinat in præsenti de his, quæ ex ipsâ consequuntur morte; & præsertim an Christus Dominus in triduo suæ mortis; sivè post separationem ipsius animæ à corpore extiterit homo, reverà ipsum in rectum connexionis ordinem devenire videtur.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ inquirit Magister, an Christus Dominus in triduo suæ mortis extiterit homo. In secundâ verò declarat, qualiter in lymbo, etiamque in sepulchro tunc fuerit homo. In tertiâ autem, & ultimâ expendit parte, quomodò Christus Dominus ratione suæ divinæ personæ valeat dici de Cœlo venisse, & esse ubique.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis dilucidatione, en primum theorema: *Etsi in triduo suæ mortis Christus Dominus, secundùm Magistrum, fuerit rationalis homo, non tamen mortalis, aut immortalis.*

Quod

Quod duntaxat probat Magister ex cuiusdam perdifficilis quæstiti ingenio à solutione. Tamen hic observandum venit, hanc Magistri resolutionem passim omnibus non arridere, & præsertim Parisiensibus, qui gravi, ac severâ censurâ eam taxare moliuntur.

5. Indagat ergò Magister in litterâ: *An Christus Dominus in triduo suæ mortis fuerit homo?* Et licèt parti affirmanti faveat nixibus totis Magister; nihilominus primò negantem adducit, ipsiusque fundamenta fideliter proponit, argutè examinat, eisque tandem peracutam adhibet solutionem.

6. Sit primum oppositæ opinionis validum fundamentum, quod suggerit Magister in litterâ: Christus Dominus in triduo illo mortis suæ verè fuit mortuus; sed homo mortuus non est verus homo: igitur Christus Dominus in illo triduo suæ mortis non fuit homo.

7. Sit secundum fundamentum pro eadem opinione ab ipso Magistro adductum: Si Christus Dominus in triduo suæ mortis foret homo, necessario fuisset mortalis, vel immortalis; cum nullum possit inter ea meditari medium; sed in illo triduo mortis suæ Christus Dominus non fuit mortalis, quia iam erat verè mortuus; nec immortalis, quia solùm post resurrectionem suam rore immortalitatis fuit perfusus: ergo Christus Dominus in triduo suæ mortis non fuit homo. Hæc sunt præcipua oppositæ sententiæ fundamenta.

8. Respondet modo ad primam rationem in oppositum Magister negando minorem, & consequentiam. Quia, etsi in triduo illo mortis Christi Domini facta fuerit divisio corporis, & animæ, vi cuius vere dicebatur mortuus; non tamen fuit facta compagis dissolutio divinitatis cum carne, & animâ, ratione cuius dicitur Deus homo: ergo stat bene, quod Christus Dominus in illo triduo mortis suæ veré fuerit mortuus, & quod simul fuerit verè rationalis homo.

9. Ad secundam similiter respondet instantiam Magister, videlicet, Christum Dominum in illo triduo mortis suæ nec mortalem, nec immortalem fuisse, ut bene convincit instantia, & tamen verum fuisse hominem, non diffitetur Magister, quia unionem divinitatis ad corpus, & animam non amisit; ac perinde homo ille nec erat mortalis, nec immortalis; quia quemadmodum mortuus, & vivus dicitur ab unione corporis, & animæ inter se, deficiente, aut perseverante; ita etiam mortalis, aut immortalis.

10. Unde, in harum aliarumque similium instantiarum uberiorem solutionem, subdit Magister in littera, quod licèt huiusmodi

argutiæ in creaturis locum habeant, deficiunt tamen circa fidei ſubſtantiam, quia ſacramentum fidei à philoſophicis argumentis eſt liberum. Quod his expreſsis Ambroſii verbis oſtendit lib. 1. de fide cap. 5. *Aufer argumenta, ubi fides quæritur. In his gymnaſiis ſuis iam dialectica taceat, piſcatoribus creditur, non dialecticis*: ergo rectè ea cohærere videntur, quòd Chriſtus Dominus in triduo mortis ſuæ verè fuerit mortuus propter ſeparationem animæ à corpore, & ſimul verus homo propter unionem divinitatis cum animâ, & corpore.

11. Iam Magiſter partem quæſiti affirmantem, uti propriam, mordicùs propugnat in litterâ, quippè, Chriſtum Dominum in illo triduo mortis ſuæ verum fuiſſe hominem, etſi ipſum veré mortuum, iuxta fidem catholicam, fateri teneamur. Iterùm hîc opportunum duximus obſervare, quòd in hâc theſi ferè omnibus Theologis ſe dat in obvium Magiſter.

12. Primò, ſuum ſic probat intentum Magiſter: Quanvis in triduo Chriſti Domini mortis ſuæ anima fuerit à corpore ſeparata, in quo verè ipſius conſiſtit mors; nihilominùs unio divinitatis ad corpus, & animam non fuit diviſa; ſed ex eo quòd unio divinitatis ad corpus, & animam in triduo mortis Chriſti Domini non fuerit diviſa, verè propter hanc unionem erat homo: ergo in triduo mortis ſuæ Chriſtus fuit verus homo, verâ ipſius non obſtante morte.

13. Secundò, aliâ urgentiùs probat ratione aſſumptum Magiſter: Aliter dicitur Deus homo, vel homo Deus, quàm Antonius, vel Ioannes; quia Dei Filius dicitur homo ſolùm propter aſſumptionem animæ, & corporis; Antonius verò, vel Ioannes propter unionem animæ, & corporis; ſed aſſumptio corporis, & animæ facta à Verbo divino, non fuit ſoluta in Chriſti Domini morte: ergo quanvis Antonius, vel Ioannes deſinant eſſe homo, deficiente in eorum morte unione animæ, & corporis; Chriſtus Dominus non poterit deſinere eſſe homo in triduo ſuæ mortis, quia unio divinitatis ad corpus, & animam non defuit, propter quam dicebatur homo: ergo etſi verè Chriſtus fuerit mortuus, verè etiam in triduo mortis fuit homo.

14. Tertiò, novum adiicit robur ſuæ opinioni Magiſter ex Auguſtino lib. 1. de Trinit. cap. 13. dicente: *Talis erat ſuſceptio illa, quæ Deum hominem faceret, & hominem Deum*: ergo ſi ſuſceptio illa per mortem non defecit, ſed ita Deus homini, & homo Deo verè, ac ante mortem erat vitus, rectè colligitur, quòd etſi Chriſtus fuerit verè mortuus propter animæ á corpore ſeparationem, fuerit etiam homo propter divinitatis unionem cum animâ, & carne, quam in triduo mortis ſuæ non amiſit. Sed

15. Sed oppones: Chriſtus Dominus in triduo ſuæ mortis fuit verè homo propter divinitatis unionem cum corpore, & animâ: ergo non ita fuit homo, quemadmodùm erat ante mortem, & poſt ipſius reſurrectionem. Conſequentia probatur: Divinitas ante Chriſti Domini mortem, & poſt ipſius reſurrectionem, erat unita corpori, & animæ phiſicè unitis, ſubſiſtentibuſque unicâ Verbi perſonalitate; ſed in triduo mortis Chriſti Domini erat unita corpori, & animæ phiſicè non copulatis: igitur Chriſtus Dominus in triduo mortis ſuæ non erat homo, eo modo, quo ante mortem, & poſt reſurrectionem erat.

16. Reſpondet Magiſter in litterâ concedendo totum aſſumptum, nempè, quòd Chriſtus Dominus non fuerit homo in triduo mortis ſuæ, quemadmodúm ante mortem, & poſt reſurrectionem eluxit. Quid inde? Nihil ſanè contra Magiſtri aſſertum. Nam homo conſtituitur ex corpore, & animâ ſubſiſtentibus unicâ perſonalitate, & unitis phiſicè inter ſe, aut alicui tertio copulatis; & licèt in triduó mortis anima, & caro Chriſti Domini non fuerint unita phiſicé inter ſe, erant tamen in uno copulata tertio, ſcilicet in Verbo, quod reverâ ſufficit, ut eſſet verus homo, etſi non eo modo, quo erat ante mortem, & poſt reſurectionem. Et hæc de primâ diſtinctionis parte ſufficiant.

17. PRO SECUNDÆ verò diſtinctionis partis enucleatione, en ſecundum theorema: *Tametſi Chriſtus Dominus, in quantùm homo, fuerit in ſepulchro, & lymbo; non tamen per hoc valet dici fuiſſe ubique, ſicut in quantùm Deus.* Etiam hoc placitum propugnat Magiſter alterius graviſsimi dubii ſolutione.

18. Sic ambigit Magiſter in littera: *An Chriſtus Dominus in triduo mortis ſuæ fuerit homo, ubicunque fuit?* Et reſpondet Magiſter, quód nec ubicunque erat, homo erat; nec modò ubicunque eſt, homo eſt. Quod unica duntaxat probat ratione; & ex ipſa quoddam deducit corollarium in firmum ac ſtabile theorematis ſubſidium.

19. Hunc in modum ſuadet intentum Magiſter: Chriſtus Dominus, in quantùm Deus eſt, ubique eſt; ſed Chriſtus Dominus, in quantùm homo eſt, ubique non eſt: ergo quanvis, in quantùm homo, fuerit in ſepulchro, & lymbo, non indè valet dici fuiſſe ubique, ſicut in quantùm Deus eſt. Minorem probat Magiſter: Nullibi eſt Chriſtus Dominus, in quantùm homo, niſi ubi Deus unitus eſt homini; ſed Deus ubique non eſt unitus homini: ergo quia Chriſtus Dominus, in quantùm homo, ubique non eſt, ſicut in quantùm Deus eſt.

20. Modò ex hac ratione hocce deducit corollarium Magiſter, nempè, Chriſtum Dominum fuiſſe hominem in ſepulchro, & etiam in lymbo; quia utrobique fuit ſecundùm humanitatem. In ſepulchro quidem ſecundùm carnem tantum; & in lymbo ſecundùm animam tantùm: ergo cùm divinitas fuerit in illo triduo mortis Chriſti Domini unita carni in ſepulchro, & in lymbo animæ, fuit Chriſtus Dominus homo in ſepulchro, etiamque in lymbo.

21. Sed dubitabis hîc cum Magiſtro: Si Chriſtus Dominus fuit tantùm unitus carni inſepulchro, & tantùm animæ in lymbo, qualiter potuit dici homo in ſepulchro, & lymbo, cùm homo neceſſariò corpore, & animâ conſtet? Et reſpondet Magiſter, iuxta ſuam opinionem, quòd etſi partes illæ conſtituentes hominem fuiſſent diviſæ; nihilominùs, quia eadem divinitas utrobique erat ipſis partibus unita, utrobique etiam dicebatur homo.

22. Oppones tamen cum Magiſtro in litterâ: Si Verbum divinum carnem tantùm, vel animam tantùm aſſumpſiſſet, reverà homo non diceretur: ergo cùm in triduo mortis Verbum divinum ſolùm animæ fuerit unitum in lymbo, & ſolùm carni in ſepulchro, ſequitur, quòd non fuerit utrobique homo.

23. Reſpondet Magiſter: Quòd etſi Chriſtus Dominus verus homo non fuiſſet, ſi carnem, & animam non aſſumpſiſſet; tamen, quia ex quo aſſumpſit, neutrum illorum à ſe depoſuit; ſed cum utroque etiam ſeparato, eandem unionem indeſinenter ſervavit, quam aſſumendo contraxit: Ideò non incongruè, ubicunque animæ in lymbo, vel carni in ſepulchro, vel utrique unitus eſt, ubi homo eſſe dicitur.

24. Hanc ingenioſam ſolutionem Magiſter ipſe præmunit in litterâ quodam perſpicuo Auguſtini teſtimonio, lib. de fide ad Petrum cap. 2. dicente: *Quis non eſt derelictus in inferno? Chriſtus; ſed in animâ ſolâ. Quis iacuit in ſepulchro? Chriſtus; ſed in carne ſolâ; quia in his ſingulis Chriſtus eſt: Chriſtum in his omnibus confitemur, & in ſingulis*: ergo ex his evidenter oſtenditur, quòd carni iacenti in ſepulchro unitus erat Chriſtus, ſicut animæ in lymbo; ac proindè utrobique verè dicebatur homo.

25. Demùm conſentaneè his ſubdit Magiſter in litterâ: Quòd eodem mortis Chriſti Domini tempore totus erat Chriſtus in lymbo, & totus in ſepulchro, & ubicunque fuit, totus fuit, ſed non totum. Utramque partem pro dignitate expendit Magiſter; & primò ſic primam oſtendit: Perſona Chriſti Domini, eò quòd fuerit æterna, & indibiſibilis, non utique erat maior, vel minor copulatis inter ſe ani-

mâ, & corpore, quàm ſeparatis; ſed Chriſti Domini perſona, eodem ipſius Chriſti mortis tempore, erat unita carni in ſepulchro, & animæ in lymbo: ergo quia in eodem mortis Chriſti Domini tempore, totus erat Chriſtus in lymbo, & totus in ſepulchro, & ubicunque fuit, totus fuit.

26. Audi modò Auguſtinum lib. de Unit. Trinit. cap. 14. contra Felicianum ſcribentem, nutumque proprium Magiſtri abſque ambagibus confirmantem: *Non dimiſit Patrem Chriſtus, cùm venit in Virginem: Ubique totus, ubique perfectus. Uno ergò eodemque tempore totus erat in inferno, totus in Cœlo*: ergo.

27. Secundam partem, nempè, quòd Chriſtus Dominus utrobique non fuerit totum, etiam apprimè oſtendit Magiſter in littera: Chriſtus Dominus eſtò totus ſit Deus, & totus homo, ſed non totum; quia non ſolùm eſt Deus, vel homo, ſed potiùs Deus, & homo; ideoque non dicitur totum Deus. Et ratio Magiſtri eſt; quia totum ad naturam refertur; totus autem ad hypoſtaſim, ſivè perſonam; ſicut aliud, & aliquid ad naturam; alius verò, & aliquis ad perſonam referunt: ergo cùm in Chriſto Domino ſit natura humana, & hæc non ſit Deus, non poſſumus dicere Chriſtum totum Deum; rectè autem proferre valemus, Chriſtus eſt totus Deus, quia hæc perſona una eſt Deus.

28. Unde Divus Ioannes Damaſcenus lib. 3. de fide cap. 3. ſic egregiè Magiſtri penſum abſolvit: *Totus Chriſtus eſt Deus perfectus, non autem totum Deus eſt. Non enim ſolùm Deus eſt, ſed & homo; & totus homo perfectus; non autem totum homo: Non ſolùm enim homo, ſed & Deus. Totum enim naturæ eſt repræſentativum: Totus autem hypoſtaſeos; ſicut aliud quidem eſt naturæ; alius hypoſtaſeos. Sic & huiuſmodi*: ergo cùm totum ſit naturæ repræſentativum, & totus perſonæ, ſivè hypoſtaſis, benè deducitur, quòd in triduo mortis Chriſti Domini totus fuerit in lymbo, totus in ſepulchro, & ubique totus, ſed non totum. Et hæc de ſecunda diſtinctionis parte ſufficiant.

29. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ diſtinctionis partis apertione, en tertium theorema: *Chriſtus Dominus, vi ſuppoſiti divini, poteſt dici de Cœlo veniſſe, & eſſe ubique.* Quod etiam alterius hæſitationis ſolutione tentat in littera ſuadere Magiſter.

30. Sic ergò avidé inquirit in littera textûs Magiſter: *An congruenter poſsit dici Filius hominis, vel ille homo, Chriſto Domino denotato, deſcendiſſe de Cœlo, vel ubique eſſe; quemadmodùm dicitur Filius Dei, vel Deus de Cœlo veniſſe, & ubique eſſe?* Cui equidem ſub diſtinctionis titulo reſpondet Magiſter.

Si

31. Si enim ad unitatem perſonę referatur harum propoſitionum genuinus ſenſus, in qua unitæ duæ naturæ extant, divina quippè, & humana, tunc præfatæ predicationes ſunt concedendæ : Si autem ad diſtictionem naturam, nullatenùs concedi valent ; quia Chriſtus Dominus, ſecundùm humanam naturam, nec deſcendit de Cœlo, nec eſt ubique.

32. Id totum expendit Auguſtinus lib. 1. de Trinit. cap. 3. his expreſsis verbis: *Una perſona eſt Chriſtus Deus, & homo. Ideò dicitur: Nemo aſcendit in Cœlum, niſi qui de Cœlo deſcendit, &c.* Ergo ſi diſtinctionem ſubſtantiarum attendamus, Filius Dei deſcendit, & Filius hominis crucifixus eſt : Si verò unitatem perſonæ, & Filius hominis deſcendit, & Filius hominis crucifixus eſt. Unde, propter hanc unitatem perſonæ, non ſolùm Filium hominis deſcendiſſe de Cœlo, ſed etiam dixit eſſe in Cœlo, cùm loqueretur in terra. Tandem Magiſter huic tractatui de Myſteriis Chriſti Domini incarnati, & paſsi, his verbis fidem imponit: *Hæc de corrigia calceamenti Dominici dicta ſufficiant, ne oſſa Regis Idumæa conſumantur uſque in cinerem.* Et de ultima diſtinctionis parte.

QUÆSTIONES.

33. QUÆSTIO 1. An Chriſtus Dominus in triduo mortis fuerit homo? D. Thomas 3. *p. q.* 50. *art.* 4. *& in* 3. *diſt.* 22. *q.* 1. *art.* 1. Subtilis Doctor *in* 3. *diſt.* 22. *q.* 1. D. Bonaventura *in* 3. *diſt.* 22. *q.* 2. *art.* 1. Camerarius *tom.* 3. *q.* 50. *art.* 4. Rada 3. *p. controv.* 11. *art.* 3. Granad. *tom.* 4. *controv.* 2. *tract.* 2. *comment.* 22. Eſtius *in* 3. *diſt.* 22. §. 1. Nicolai *in* 3. *diſt.* 22. *q.* 1. *art.* 1. Baldius *lib.* 2. *quæſit.* 2. *q.* 6. *difficult.* 3.

34. Quæſtio 2. An Chriſtus quà homo fuerit ubique ? Ex Angelica Schola D. Thomas *in* 3. *diſt.* 22. *q.* 2. *art.* 1. Nicolai *in* 3. *diſt.* 22. *q.* 1. *art.* 2. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 4. *tract.* 1. *diſp.* 8. *dub.* 2. Ioan. à S. Thomà *tom.* 3. *diſp.* 16. *q.* 16. *art.* 4. *dub. unic.*

35. Ex Subtili Schola Scotus *in* 3. *diſt.* 7. *q.* 2. Rada 3. *p. contr.* 1. *art.* 3. *dub. unic.* Delgadillo 1. *p. cap.* 5. *dificult. unic. dub.* 2. Maſtrius *tom.* 3. *diſp.* 2. *q.* 11. *art.* 1. Boyvin 2. *p. cap.* 6. *q.* 4. Herincx *p.* 4. *diſp.* 1. *q.* 10. Poncius *tract.* 11. *diſp.* 40. *q. ult.* Macedo *tom.* 3. *collat.* 1. *& ſeqq.*

36. Ex Schola Eximia Suarez 3. *p. diſp.* 32. *ſect.* 4. Valentia *tom.* 4. *diſp.* 1. *q.* 2. *punct.* 3. Tannerus *tom.* 4. *diſp.* 1. *q.* 6. *dub.* 1. Granados *tom.* 4. *controv.* 1. *tract.* 4. *diſp.* 1. *ſect.* 3. Aranda *de Incarn. lib.* 1. *diſp.* 1. *ſect.* 3. §. 3. Beccanus *de Incarn. cap.* 7. *q.* 4. *num.* 1. *& ſeqq.*

37. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *diſt.* 22. *art.* 1. *q.* 2. Alenſ. 3. *p. q.* 19. *memb.* 5. Eſtius *in* 3. *diſt.* 22. §. 5. Euſtach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 1. *diſp.* 10. *q.* 1. *&* 2. Baudun. *tract.* 1. *q.* 16. *art. unic.* Baldius *lib.* 2. *quæſit.* 2. *q.* 10. *difficult.* 3. Caſpenſ. *tom.* 2. *tract.* 20. *diſp.* 9. *ſect.* 1.

38. Quæſtio 3. An Corpus Chriſti Domini per triduum fuerit in ſepulcho? D. Thomas 3. *p. q.* 51. *art.* 4. D. Bonaventura *in* 3. *diſt.* 22. *q.* 3. *art.* 1. Alenſis 3. *p. q.* 19. *memb.* 5. Valentia *tom.* 4. *diſp.* 2. *q.* 4. *punct.* 1. Tanner. *tom.* 4. *diſp.* 2. *q.* 3. *dub.* 3. Gran. *tom.* 4. *controv.* 2. *tract.* 2. *comment.* 23. Euſtach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 2. *diſp.* 6. *q.* 1. Camerarius *tom.* 3. *q.* 51. *art.* 4. Nicolai *in* 3. *diſt.* 22. *q.* 1. *art.* 1. Herincx 4. *p. diſp.* 4. *q.* 4. §. 2. Campetus *p.* 1. *tract.* 3. *art.* 4. *lect.* 4. *interrog.* 3.

39. Quæſtio 4. An Anima Chriſti Domini deſcenderit ad inferos? D. Thomas 3. *p. q.* 51. *art.* 1. Nicolai *in* 3. *diſt.* 22. *q.* 1. *art.* 1. *& ſeqq.* Marchantius *lib.* 1. *tract.* 3. *lect.* 23. *propoſ.* 1. Camerarius *tom.* 3. *q.* 51. *art.* 1. Eſtius *in* 3. *diſt.* 22. §. 3. Herincx *p.* 4. *diſp.* 4. *q.* 4. Campetus 1. *p. tract.* 3. *art.* 5. *lect.* 1. *interrog.* 1. *& ſeqq.* Vetuveis *lib.* 8. *cap. ult. art.* 1. *& ſeqq.* Rayner de Piſsis *verb. Deſcenſus Chriſti Domini, cap.* 1. *& ſeqq.*

40. Quæſtio 5. An in deſcenſu ad inferos anima Chriſti Domini omnes liberaverit animas? De quò, *hic. q.* 4.

41. Quæſtio 6. An animæ per Chriſtum liberatæ illicò in Cœlum aſcenderint ? De quó, *hic q.* 4.

42. Quæſtio 7. An in triduo mortis divinitas fuerit unita Animæ, aut Corpori Chriſti Domini? De quò, *hic diſt.* 21. *q.* 1.

43. Quæſtio 8. An per communicationem idiomatum Deus dicatur mortuus, & paſſus? De quò, *hic diſt.* 6. *q.* 3.

44. Quæſtio 9. An quod Verbum divinum ſemel aſſumpſit, aliquandò dimiſerit? De quò, *hic diſt.* 21. *q.* 1.

45. Quæſtio 10. An Chriſtus Dominus in triduo mortis fuerit totus in Sepulchro, totus in inferno, & totus ubique ? De quò, *his q.* 2. 3. *&* 4.

DE

UNIVERSIDAD DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

DE VIRTUTIBUS.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ-TERTIÆ SYNOPSIS.

Quicquid ad æternæ ſpectat decreta ſalutis,
Hoc ſi oculi nequeant, iudicat alma fides.

Sic incipit: *Cùm verò.*
Sic terminat: *Sed agnitio.*

1. CONNECTITUR hæc diſtinctio cum ſuperiori. In illâ egit Magiſter de his, quæ ex ipsâ Chriſti Domini morte conſequuntur, præſertimque, an in triduo mortis Chriſtus permanſerit homo: Et hactenùs de Myſteriis Chriſti Domini incarnati, & paſsi; ſed in præſenti iam indagat, an in Chriſto fuerint fides, & ſpes, quemadmodùm charitas eluxit in eo: igitur ſatis aptè connexionem ſervant.

2. Conſequentia probatur: Poſtquàm tractatum de Incarnatione, morte, & paſsione Chriſti Domini abſolvit Magiſter, protinùs de virtutibus, & donis, quibus ipſe fuit plenus, determinare; & primò, an fuerint in Chriſto fides, & ſpes, quemadmodùm charitas in ipſo enituit, inquirere, valdè rationi conſentaneum videtur, eò quòd donis, & virtutibus Chriſti humanitas direſcat; ſed Magiſter in ſuperiori diſtinctione perfecit totum de Incarnatione, morte, & paſsione Chriſti Domini tractatum: ergo in præſenti diſſerere de fide, & ſpe, an fuerint in Chriſto, ut charitas, ſanè non erit connexionem rectam fugare.

3. Dividitur præſens diſtinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ declarat Magiſter, quid ſit fides. In ſecundâ verò expendit, de quibus ſit fides materialiter. In tertiâ autem, & ultimâ diſtinctionis parte, convenientiam, ſimulque differentiam fidei, & ſpei demonſtrat.

4. PRO PRIMÆ igitur diſtinctionis partis indagine, primum ponitur thema: *Fides eſt virtus, quâ creduntur, quæ non videntur.* Quod ſolùm

ſolum tentat probare Magiſter ex cuiuſdam dubii ſolutione, ipſiuſque fidei definitionis explanatione. Unde cogitato obſervare oportet, quod licet in hac diſtinctione ſpondeat Magiſter agere de fide, ſpe, & charitate; revera ſolum ex profeſſo diſſerit de fide, ipſam in genere definiendo, quin inde decernat, an Chriſto Domino conveniat; ubi promiſsis haud ſtare videtur.

5. Quærit ergo Magiſter in littera: *An Chriſtus Dominus habuerit fidem, & ſpem, ſicut charitatem habuit?* Et quanvis prætatum dubium hic proponat Magiſter, non tamen illud reſolvit uſque ad diſtinctionem vigeſimam ſextam huius libri, ubi ipſum reſusè expendere intendit. Tamen partem affirmantem modò videtur amplecti.

6. Primo ſic obiter ſuadet intentum Magiſter: Si Chriſtus Dominus fidem, & ſpem non habuiſſet, ſicut charitatem habuit, proculdubio gratiarum, ac donorum plenitudine non abundaſſet, quod prorsùs á veritate alienum ab omnibus arbitratur: ergo quod Chriſtus Dominus habuerit fidem, & ſpem, ſicut charitatem habuit, non eſt ex quo ſit ipſi denegandum.

7. Secundo, in uberiorem thematis probationem adducit Magiſter fidei definitionem, eamque ad longum exponit in litterà, quin decernat an Chriſto Domino conveniat, aut non: *Fides ergo eſt virtus, quà creduntur, quæ non videntur*, quippé, quæ ad religionem chriſtianam pertinent. Quia non de omnibus, quę non videntur, accipiendum eſt fides, ſed de his tantum quæ credere, ad religionem chriſtianam pertinent; cum multa ſint, quę etſi chriſtianus ignoret, nihil metuendum eſt, quia non ideo à religione deviat.

8. Tertio, expendit iam Magiſter, ſuo debito ordine, definitionis fidei partes. Primo dicitur *virtus*; & pro ipſius pleniſsimo captu, trifariè accipit fidem Magiſter, ſcilicet, pro eo quo creditur, & eſt virtus; & pro eo quod creditur, & non eſt virtus; & pro eo quod creditur, quod aliud eſt ab eo, quo creditur. Sed ut aliis clarioribus expediam Magiſtrum verbis, dicimus, quod fides accipitur primò pro habitu fidei charitate informato, quemadmodum viget habitus fidei in hominibus iuſtis; ſecundo, pro habitu fidei non informato charitate, ut elucet in hominibus iniuſtis; tertio demum, pro ipſo credibili, ſive pro obiecto; quia obiectum fidei quandoque vocatur fides, ut in Symbolo dicitur: *Hæc eſt fides catholica, &c.*

9. His ſic prælibatis, reſolvit Magiſter, fidem informem non eſſe virtutem, quia etſi illa ſit habitus in mente exiſtens; tamen cum ſit mortua non eſt virtus, de quà hic agit Magiſter. Neque fidem

ſumptam pro credibili, ſive pro obiecto, eſſe virtutem dicimus, eò quòd non ſit virtus mentis, cum potiùs ſit in rebus, quæ creduntur, quàm in credentium mentibus. Fidem tamen formatam, quæ eſt habitus per charitatem operans, habitanſque in nobis, eſſe virtutem aſſerimus, circa quam impræſentiarum verſamur.

10. Hanc doctrinam aliquibus Patrum clypeat teſtimoniis Magiſter in litterâ, & præſertim Ambroſii, & Auguſtini authoritatibus. Sic Ambroſius lib. de fide, cap. 16. alloquitur: *Charitas mater eſt omnium virtutum, quæ omnes informat, ſine qua nulla vera virtus eſt. Fides ergò operans per dilectionem virtus eſt, qua non viſa creduntur.* Auguſtinus etiam tract. 10. in Ioan. cap. 1. ſcribit: *Fides enim ſine dilectione inanis eſt: Fides cum dilectione Chriſtiani eſt; alia dæmonis eſt. Nam & dæmones credunt, & contremiſcunt*: ergo quia fides informis non eſt virtus, ſed ſolùm formata fides, quæ per dilectionem eſt operans, & quâ non viſa creduntur, quæ ad religionem chriſtianam pertinent.

11. Quartò, aliam definitionis fidei partem Magiſter oſtendit in litterâ, ſcilicet, *qua creduntur, quæ non videntur*, ſuſtinens, aliud eſſe credere Deum, aliud credere Deo, & aliud credere in Deum. Nam credere Deum, eſt credere ipſum eſſe Deum. Credere Deo, eſt credere ea eſſe vera, quæ Deus dicit. Et credere in Deum, eſt credendo amare, credendo in eum ire, credendo ei adhærere, & eius membris incorporari. Undè deducit Magiſter, quòd primis duobus modis, etiam peccatoribus, imò & dœmonibus credere competit, etiamſi ſit donum Dei, ſed tertio modo ſolùm iuſtis hominibus congruit; quia ſic credere, neceſſariò fidem formatam requirit.

12. Sed conſentaneè his ſubdit Magiſter, quòd licèt fides, quam dœmones, & iniuſti homines habent, ſic habitus mentis, ſed informis, quia ſine charitate eſt; tamen eſt donum Dei, quia dœmones, & mali homines quædam Dei participant dona, teſte ipſo Apoſtolo 1. Corinth. cap. 13. dicente: *Si habuero omnem fidem, charitatem autem non habeam, nihil mihi prodeſt*: ergo etſi dœmonum malorumque hominum fides ſit informis, quia ſine charitate operatur, nihilominùs quoddam eſſe Dei donum inficiari nequit. His ſic definitionis fidei ſedulò perpenſis partibus.

13. Dubitat primò Magiſter: *An illa informis qualitas mentis, qua malus Chriſtianus univerſa credit, quæ bonus, accedente charitate, remaneat, & virtus fiat; an verò ipſa eliminetur, & alia qualitas ſuccedat, quæ ſit fides, & virtus formata?* Et reſpondet Magiſter, utrumlibet ſine periculo dici poſſe. Tamen aptiùs videtur ipſi, quòd illa qualitas, quæ priùs

prius erat informis, remaneat, & charitatis acceſſu fiat fides, & virtus formata. Hoc utique nullâ ratione, aut Patrum authoritate præmunit Magiſter.

14. Secundo dubitat Magiſter in litterâ: *An una fides tantum ſit à nobis tenenda, vel plures, cum in triplici ſenſu ab ipſo ſupra accipiatur?* Et reſpondet Magiſter, unam tantum, & non plures, eſſe fidem confitendam, modo fides accipiatur pro obiecto credibili, modo pro qualitate, ſive habitu uſurpetur. Quod nonnullis rationibus ſuadere videtur.

15. Primo ex Divo Paulo ad Epheſ. cap. 4. dicente: *Unus Deus, una fides, unum baptiſma*: ergo quamvis fides trifariam paſsim à Catholicis uſurpetur, una tamen fides, & non plures, omnino eſt confitenda, ſive pro obiecto credibili, ſive pro mentis qualitate accipiatur.

16. Secundo: Etiamſi fides capiatur pro ipſo credibili una eſt, quia idem iubemus credere, & unum, idemque eſt quod creditur à cunctis fidelibus; ideoque fides catholica dicitur, ideſt, univerſalis. Similiter eſt una in omnibus credentibus, etiamſi pro mentis qualitate, ſive habitu accipiatur, quo credditur; quia eſto non ſit una numero, eſt tamen una eſpecie, aut ſimilitudine, quemadmodum plurium hominum idem volentium dicitur una eſſe voluntas, cum tamen cuique ſit ſua voluntas; & duorum ſimillimorum dicitur facies una; ergo modo fides pro ipſo credibili, modo pro habitu accipiatur, ſemper eſt una, & non plures.

17. Tertiò ex Auguſtino lib. 13. de Trinit. cap. 2. ſcribente: *Fides, quam qui habent, fideles vocantur; & qui non habent, infideles, communis eſt omnibus fidelibus; ſic pluribus hominibus una facies communis eſſe dicitur, cùm tamen ſinguli ſuas habeant*: ergo quia nullus ex cuncto Catholicorum cœtu defitetur, fidem catholicam eſſe unam, & non plures, etſi in multiplici à Theologis uſurpetur ſenſu. Et hæc de primâ diſtinctionis parte ſufficiant.

18. PRO SECUNDÆ vero diſtinctionis partis inveſtigatione, ſecundum adducit thema: *Quanvis ea quæ credimus, aperte non videamus, credere tamen nos intellectualiter cognoſcimus.* Veritatem huiuſmodi aſſerti potius nuda explanatione, aut Patrum authoritatibus, quam academica propugnatione oſtendit Magiſter in littera.

19. Et primo oſtendit Magiſter de quo ſit fides materialiter, dicens, fidem materialiter propriè eſſe de non apparentibus tantum. Quod probat authoritate Divi Gregorii homil. 26. ſup. Evang.

dicente : *Apparentia non habent fidem, sed agnitionem* : ergo quia fides materialiter est de his, quæ non apparent.

20. Secundò ex eodem Gregorio lib.4. dialog. cap. 5. sic affante: *Thomas aliud videt, & aliud credidit: Hominem vidit, & Deum confessus est dicens: Dominus Deus & Deus meus*: ergo si credit iam non valet, quod videri potest, non incongruè colligitur, fidem materialiter tantùm esse de non apparentibus.

21. Tertiò, Divus Augustinus lib.13. de Trinit.cap.1. sic nostram ad unguem expendebat rem : *Fidem ipsam videt quisque in corde suo esse, si credit; vel non esse, si non credit* : ergo licèt videre non possimus, quæ credimus; ipsam tamen fidem, quâ credimus, in nobis videmus, non visione corporeâ, ubi imaginariâ, aut similitudinaria, sed intellectuali, per quam cognoscimus ipsam esse eorum, quæ non apparent.

22. Quartò, iterùm in testem huius propugnationis accersit Augustinum Magister tract.40. in Ioan. ad finem, his verbis : *Credimus ut cognoscamus, non cognoscimus ut credamus* : ergo si credimus ut cognoscamus, & non cognoscimus ut credamus, cùm id quod credere iubemur, non possimus videre, benè deducitur, ut ipsam fidem, quandò est in nobis, videamus in nobis, quia & rerum absentium præsens est fides, & rerum, quæ foris sunt, intùs est fides, & rerum, quæ non videntur, videtur fides.

23. Quintò tandem suum præcipuum exambit assumptum Magister, videlicèt, quòd fides sit tantùm de non apparentibus, per Apostolum ad Hebræos cap.11. sub hac forma scribentem : *Fides est substantia sperandarum rerum argumentum non apparentium*: ergo si fides est, ex eo convincitur, & probatur, aliqua esse non apparentia; cùm fides non sit nisi de non apparentibus.

24. Ulteriùs pergit Magister expendendo huius fidei definitionis verba. Dicitur fides *substantia sperandarum rerum*; quia ea, quæ speramus, modò subsistunt in nobis solùm per fidem, & in futuro subsistent per experientiam. Additur *argumentum non apparentium*; quia ea, quæ creduntur, non aliter probantur, quàm per fidem: Nam si quis de his dubitet, per fidem probantur. Demùm potest dici, fidem esse substantiam rerum sperandarum, quia sperandis substat; & quia fundamentum est bonorum, quod nemo mutare potest. Et hæc de secunda distinctionis parte sufficiant.

25. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis declaratione, tertium præfigitur thema : *Etsi fides convenientiam aliquam hab-*

habeat cum spe, magis tamen ab eâ differt. Quod etiam cuiusdam dubitationis solutione, quam in textûs littera suggerit Magister, pertentat suadere efficaciter.

26. Sic investigat Magister : *An definitio fidei, quam nuper apposuimus cum Apostolo ad hebræos cap.11. etiam conveniat spei?* Et respondet in littera, quòd si debito in sensu intelligatur descriptio, utrique ipsorum convenire valet. Cæterùm, etsi dicatur in aliquibus convenire, non indè fides, & spes censentur unum, quia multa inveniuntur, in quibus differre videntur.

27. Tamen probabiliter sustinet Magister, quòd soli fidei, & non spei definitio conveniat. Hoc reverà authoritate, & ratione probat. Primò sic ratione : sola fides, attenta descriptione, est substantia, & fundamentum omnium virtutum, & bonorum operum, etsi fides virtus non valeat esse sine spe, & charitate; sed spes non est substantia, & fundamentum omnium virtutum, & bonorum operum : ergo quia præfata definitio soli fidei, & non spei convenit.

28. Secundò authoritate Augustini in Enchir. cap. 8. his suadet verbis: *Fides operans per dilectionem utique sine spe esse nonpotest; nec amor sine spe; nec sine amore spes; neque utrumque sine fide; & fides sine amore nihil prodest. Potest tamen credi aliquid, quod non speratur; nihil autem potest sperari, quod non creditur* : ergo cùm, ex Augustino, varia ac diversa adscribantur fidei munia, quæ spei non aptantur, quanquàm in aliquibus fides, & spes convenire videantur, in pluribus tamen differre, non valemus inficiari.

29. Ex his deducit Magister Augustinum exponendo, quòd etsi fides dicatur fundamentum omnium virtutum, & bonorum operum: nunquàm tamen dicitur charitatis fundamentum; quia non fides charitatis, sed charitas fidei est causa; eò quòd sit omnium virtutum mater; quæ si desit, frustra habentur cætera; si autem adsit, habentur omnia.

30. Sed oppones Divum Gregorium homil. 16. in Ezechielem cap.7. dicentem: *Nisi priùs fides teneatur, nullatenùs ad spiritualem amorem attingitur. Non enim charitas fidem, sed fides charitatem præcedit; quia nemo potest amare quod non crediderit, sicut nec sperare*; sed ex his Gregorii verbis satis claret, fidem causam esse charitatis, cùm nullus possit amare quod non credit : igitur non charitas fidei, sed fides charitatis est causa, cùm fides ipsam præcedat.

31. Respondet Magister in littera negando Minorem, & Consequentiam, ac Divi Grogorii appositè expendendo dictum, videlicet, ip-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

ipsum vel alloquùntum fuisse de fide informi, quæ non est virtus,& spem, & charitatem passim præcedit: Vel de actu fidei, qui naturaliter charitatis, & spei actum antevertit, non tempore, sed naturâ; nunquàm verò sustinet, fidem formatam esse charitatis causam, etsi ipsa sola dicatur esse fundamentum aliarum virtutum, & bonorum operum; quia non illa charitatis, sed charitas illius est causa. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

32. QUÆSTIO 1. Quid sit fides, & an sit virtus? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 1. 2. *q.* 65. *art.* 4. *&* 2. 2. *q.* 4. *art.* 5. Bañez 2. 2. *q.* 2. *art.* 1. Nicolai *in* 3. *dist.* 23. *q.* 2. *art.* 1. *& seqq.* Rayner de Pisis *tom.* 2. *verb. fides*, *cap.* 1. *& seqq.* Philip. à S. Trinit. *t.* 3. *tract.* 1. *disp.* 5. *dub.* 1. *& seqq.* Ferreras *disp.* 1. *de fide,dub.* 1. Ioan. Espinosa Medranus *in Philos. tom.* 1. *dissert.* 66. §. 9. Chalvet *tom.* 7. *lib.* 2. *q.* 1. *cap.* 1. Camerinus *tom.* 2. *q.* 4. *art.* 1. Prado *in Theolog. moral*, *cap.* 7. *q.* 1. §. 1. *& seqq.* Bancel *tom.* 1 *verb. fides*, *q.* 1.

33. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 23. *q. unic.* Arbiol *de fide*, *disp.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Macedo *de Clavib. lib.* 3. *cap.* 2. Poncius *tract.* 7. *disp.* 27. *q.* 1. *& in* 3. *Comment. dist.* 23. *num.* 37. Brancatus *de fide,disp.* 2. *art.* 7. Castillo *de fide,disp.* 7. *q.* 1. *&* 2. Tamarit *tract.* 4. *de grat. q.* 4. Lanterius *de fide*, *disp.* 2. *propos.* 2. *&* 6. Vega *in Trident. cap.* 24. Herincx *p.* 3. *disp.* 2. *q.* 1. Cottonius *lib.* 1. *controv.* 6. *cap.* 1. Sendin *tract.* 7. *controv.* 1. *sect.* 1. Aquila *in* 3. *dist.* 23. *q.* 1. Gallus *in* 3. *dist.* 23. *cap.* 1. Pichon *de fide,disp.* 2. *cap.* 2. *sect.* 4.

34. Ex Scholâ Eximia Suarez *de fide,disp.* 6. *sect.* 2. Valentia *disp.* 1. *de fide,q.* 1. *punct.* 1. Vazq. 1. 2. *disp.* 109. Bellarm. *de iustificat. lib.* 1. Lugo *de fide*, *disp.* 8. *sect.* 1. Rhodès *tract.* 6. *disp.* 2. *sect.* 1. Escobar *tom.* 6. *lib.* 47. *sect.* 1. *cap.* 1. Amicus *tom.* 4. *disp.* 10. *sect.* 1. Turrian. *de fide*, *disp.* 36. *dub.* 1. *& seqq.* Palao *tom.* 1. *tract.* 4. *disp.* 1. *punct.* 1. Peñafiel *tom.* 3. *disp.* 7. *de fide,sect.* 1. *& seqq.* Carleton *tom.* 2. *disp.* 1. *sect.* 1. *&* 2. Filliucius *tom.* 2. *tract.* 22. *cap.* 1. *q.* 1. Gordonus *tom.* 2. *q.* 11. *cap.* 2. Valente *in Concord. sect.* 1. *pag.* 138.

35. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 23. *art.* 1. *q.* 1. Alensis 3. *p. q.* 78 *memb.* 1. Baudun. *de fide,q.* 50. *art.* 3. Bassæus *verb. fides,num.* 1. Estius *in* 3. *dist.* 23. §. 1. Verde *tit.* 1. *de fide,num.* 21. Bonæspei *tract.* 2. *disp.* 6. *dub.* 1. Caramuel *in Theol. præterintent. num.* 1779. Gabriel *in* 3. *dist.* 23. *q.* 2. *art.* 2. Malletus *tom.* 2. *pag.* 9. Chirolus *disp.* 1. *difficult.* 3.

36. Quæstio 2. Quodnam sit obiectum materiale fidei? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.* 14. *art.* 1. *& seqq.* Ferreras *de fide*, *disp.* 5. *dub.* 1. Chalvet *tom.* 7. *lib.* 2. *q.* 2. *cap.* 2. Ioan à S. Thomâ *tom. unic. disp.* 1. *art.* 3. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 10. *disp.* 1. §. 1. *& seqq.* Camerinus *tom.* 2. *q.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Prado *in Theolog. moral. cap.* 7. *q.* 1. §. 2. Bañez 2. 2. *q.* 1. *art.* 1. *dub.* 1. Araujo 2. 2. *q.* 1. *dub.* 2. *&* 3. Nicolai *in* 3. *dist.* 24. *q.* 1. *art.* 1. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 3. *tract.* 1. *disp.* 2. *dub.* 1. *& seqq.* Rayner de Pisis *tom.* 2. *verb. fides*, *cap.* 1. *& seqq.*

37. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 23. *q. unic.* Perez Lopez *tom.* 2. *dist.* 7. *q.* 3. Arbiol *de fide,disp.* 2. *art.* 2. Mastrius *tom.* 3. *disp.* 1. *q.* 1. *&* 2. Pichon *de fide*, *disp.* 1. *cap.* 1. *&* 2. Poncius *tract.* 7. *disp.* 27. *q.* 3. *& in* 3. *Comment. dist.* 23. *num.* 67. Sendin *tract.* 7. *controv.* 6. *sect.* 1. *& seqq.* Boyvin *de fide*, *cap.* 2. *q.* 2. Durand. *tom.* 3. *tract.* 3. *disp.* 1. *q.* 1. *&* 2. Lauræa *de fide.,disp.* 3. *art.* 1. Castillo *de fide,disp.* 1. *q.* 3. *p.* 1. Herincx *p.* 3. *disp.* 2. *q.* 2. Cottonius *lib.* 1. *controv.* 6. *cap.* 1. *& seqq.*

38. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de fide,disp.* 2. *sect.* 2. *& seqq.* Amicus *tom.* 4. *disp.* 1. *sect.* 1. *& seqq.* Anton. Perez *tract.* 4. *disp.* 3. *cap.* 1. *& seqq.* Valente *in Concord. sect.* 2. *pag.* 143. Peñafiel *tom.* 3. *disp.* 2. *sect.* 1. *& seqq.* Carleton *tom.* 2. *disp.* 2. *sect.* 1. *& seqq.* Lugo *de fide*, *disp.* 3. *sect.* 1. Palao *tract.* 4. *disp.* 1. *punct.* 2. Petrus Hurtado *disp.* 6. *sect.* 2. Oviedus *controv.* 2. *punct.* 2. *num.* 16. Rhodès *tract.* 6. *disp.* 1. *sect.* 3. §. 1. Escobar *tom.* 6. *lib.* 47. *sect.* 1. *cap.* 1. Turrian. *de fide,disp.* 1. *dub.* 1. *&* 2.

39. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 34. *art.* 1. *q.* 1. *& seqq.* Abulens. *in cap.* 22. *Matth. q.* 1. *& seqq.* Baudun. *de fide.q.* 47. *art.* 1. *& seqq.* Bassæus *verb. fides*, *num.* 2. Lorca 2. 2. *disp.* 2. *num.* 12. Bonæspei *tract.* 2. *disp.* 1. *dub.* 1. Caspensis *tom.* 2. *tract.* 15. *disp.* 1. *sect.* 1. Estius *in* 3. *dist.* 23. §. 1. *& seqq.* Chirolus *de fide*, *disp.* 2. *difficult.* 1. Malletus *tom.* 2. *pag.* 9. *& seqq.*

40. Quæstio 3. Quodnam sit obiectum formale fidei? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.* 1. *art.* 1. Ferreras *disp.* 1. *de fide,dub.* 1. *& seqq.* Chalvet *tom.* 7. *lib.* 2. *q.* 2. *cap.* 1. Ioan à S. Thomâ *tom. unic. disp.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Gonetus *tom.* 4. *tract.* 10. *disp.* 1. §. 1. *& seqq.* Camerinus *tom.* 2. *q.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Prado *in Theolog. moral,cap.* 7. *q.* 1. §. 3. Medina 2. 2. *q.* 1. *art.* 1. Nicolai *in* 3. *dist.* 24. *q.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 3. *tract.* 1. *disp.* 1. *dub.* 1. *& seqq.* Araujo 2. 2. *q.* 1. *dub.* 2. *& seqq.* Rayner de Pisis *verb. fides*, *cap.* 1. *& seqq.*

41. Ex Subtili Sholâ Scotus *in* 3. *dist.* 23. *q. unic.* Sendin *tract.* 7. *controv.* 1. 2. *&* 3. *sect.* 1. *& seqq.* Perez Lopez *tom.* 2. *dist.* 7. *q.* 3. Arbiol *tom.* 1. *tract. de fide*, *disp.* 3. *art.* 1. Pichon *de fide*, *disp.* 1. *cap.* 2. *sect.*

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

*sect.*2. Castillo de Velasco *disp.* 1. *q.* 3. Poncius *tract.*7. *disp.*27. *q.* 2. *& in Comment. in* 3. *dist.*23. *num.*46. Boyvin *de fide, cap.*2. *q.*1. Durand. *tom.*3. *tract.*3. *disp.*1. *q.*1. *&* 2. Lauræa *disp.* 7. *art.* 1. *& seqq.* Mastrius *tom.*3. *disp.*6. *q.*1. *art.*1. *& seqq.* Lanterius *de fide, disp.*7. *document.* 1. *& seqq.* Herincx 3.*p. disp.*3. *q.*3 Gallus *in* 3. *dist.* 23. *q.*1. *cap.*2. *& seqq.*

42. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de fide, disp.*3. *sect.*1. *& seqq.* Valentia *disp.*1. *q.*1. *punct.*1. Lugo *de fide, disp.*1. *sect.*7. Coninch *disp.* 9. *dub.*3. Granados *tract.*1. *disp.*2. *num.*2. Rhodès *tract.*6. *disp.*1. *sect.*3. §.1. Escobar *tom.*6. *lib.* 47. *sect.*1. *cap.*1. Amicus *tom.*4. *disp.*2. *sect.*1. *& seqq.* Turrian. *de fide, disp.*2. *dub.*1. Peñafiel *tom.*3. *disp.*1. *sect.* 1. *& seqq.* Carleton *tom.*2. *disp.* 3. *sect.* 1. Anton. Perez *tract.* 4. *disp.* 2. *cap.*1. *& seqq.* Valente *in Concord. sect.*2. *pag.*143. *& seqq.*

43. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*24. *q.*2. *art.*2. Aureolus *in prolog. qq. art.*3. Malletus *tom.*2. *pag.*9. Chirolus *disp.*1. *de fide difficul.*1. Baudun. *de fide, q.*47. *art.*1. *& seqq.* Bassæus *verb. fides, num.*2. *& seqq.* Bonæspei *tom.*2. *disp.*1. *dub.*2. Caspens. *tom.*2. *tract.*15. *disp.*1. *sect.*2. Estius *in* 3. *dist.*23. §.1. *& seqq.* Lorca 2. 2. *disp.* 2. *& seqq.* Gabriel *in* 3. *dist.*23. *q.*2. *art.* 1. *& seqq.*

44. Quæstio 4. Quomodò differant credere Deum, credere Deo, & credere in Deum? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2.2. *q.*2. *art.*2. Nicolai *in* 3. *dist.*24. *q.*1 Camerinus *tom.*2. *q.*2. *art.*2. Cayetan. 2.2. *q.*2. *art.*2. Chalvet *tom.*7. *lib.*2. *q.* 2. *& seqq.*

45. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 23. *q. unic.* Arbiol *tom.*1. *tract. de fide, disp.* 6. *art.*9. Pichon *de fide, disp.*2. *cap.*2. *sect.*1. Herincx 3.*p. disp.*2. *q.*1. *& seqq.* Poncius *tract.*7. *disp.*27. *q.*2. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.*23. *q. unic.* Gallus *in* 3. *dist.* 23. *cap.* 1. *& seqq.* Castillo *de fide, disp.*7. *q.*4. *p.*1.

46. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de fide, disp.* 6. *sect.* 3. Amicus *tom.*4. *disp.*10. *sect.*1. Peñafiel *tom.*3. *disp.* 6. *de fide, sect.* 10. Carleton *tom.*2. *disp.* 16. *sect.*3. Lugo *de fide, disp.*8. *sect.*2. Rhodès *tract.*6. *disp.*1. *sect.*3. §.1. *& seqq.*

47. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 23. *&* 24. *q.*1. *& seqq.* Bassæus *verb. fides, num.* 2. *& seqq.* Estius *in* 3. *dist.* 23. §. 6. Verde *tit.* 1. *de fide, num.* 21. Caramuel *in Theolog. præterinient. num.*1778. Campetus *p.*1. *tract.*7. *art.*1. *lect.*2. *interrog.* 1. *& seqq.* Malletus *tom.* 2. *pag.* 9. *& seqq.*

48. Quæstio 5. An fides dœmonibus conveniat? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2.2. *q.*5. *art.*2. Ferre *q.*8. *de fide,* §.2. *&* 3. Philipp.

à SS. Trinit. *tom.* 3. *tract.* 1. *dis.* 6. *dub.* 2. *& seqq.* Ferreras *de fide, disp.*7. *dub.*3. §.2. Gonetus *tom.*4. *tract.*10. *disp.* 8. *art.* 2. Camerinus *tom.*2. *q.* 5. *art.* 2.

49. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 23. *q. unic.* Pitygianus *in* 3. *dist.*23. *art.*17. Pichon *de fide, disp.*3. *cap.*1. *sect.* 4. Boyvin *de fide, cap.* 1. *q.* 6. Castillo *de fide, disp.* 10. *q.* 1. *p.* 4. Aquila *in* 3. *dist.* 23. *q.* 1. *& seqq.* Gallus *in* 3. *dist.* 23. *cap.*2. *& seqq.* Castillent. *in Polyanth. Seraph. verb. fides, cap.* 7. *& seqq.*

50. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de fide, disp.*7. *sect.* 9. Escobar *tom.* 6. *lib.* 47. *cap.* 17. *dub.* 31. Lugo *de fide, disp.*17. *sect.*2. Hurtado *disp.* 59. *sect.*2. Granad. *tract.* 13. *sect.*1. Turrianus *de fide, disp.*43. *dub.*3. Carleton *tom.*2. *disp.*19. *sect.*3.

51. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 23. *q.* 1. *& seqq.* Alensis 3. *p. q.* 74. *num.*78. Lorca *de fide, disp.* 30. *num.* 4. Caspens. *tom.* 2. *tract.*15. *disp.*3. *sect.*3. Estius *in* 3. *dist.* 23. §.5. Malletus *tom.*2. *à pag.* 9. *& seqq.* Chirolus *disp.*1. *de fide. difficult.*1. *& seqq.*

52. Quæstio 6. An hæreticus discredens uni articulo fidei possit fide divinâ aliis fidei articulis credere? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.* 23. *q.* 3. *art.*6. Torres 2. 2. *disp.*2. *dub.* 3. Camerinus *tom.* 2. *q.*5. *art.*3. Nicolai *in* 3. *dist.*23. *q.*3. *art.*6.

53. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.*23. *q. unic.* Castillo de Velasco *tract. de fide, disp.*10. *q.*1. *p.*5. Pitygian. *in* 3. *dist.* 23. *art.*18. *& seqq.* Gallus *in* 3. *dist.* 23. *cap.* 4. *& seqq.* Aquila *in* 3. *dist.* 23. *q.* 1. *art.*2. *& seqq.*

54. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de fide, disp.* 3. *sect.* 3. Lugo *de fide, disp.*17. *sect.* 6. Hurtado *disp.* 60. *sect.* 3. Molina *q.*14. *art.*13. *disp.*7. *& seqq.* Beccanus *de fide, cap.* 11. *q.*3. Granados *tract.* 13. *sect.* 2. Escobar *tom.*6. *lib.*47. *sect.*2. *dub.*18. Ripalda *tom.*2. *lib.*6. *disp.* 131. *sect.* 5. Turrian. *de fide, disp.*28. *dub.* 1.

55. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*23. *q.*1. *art.*1. *& seqq.* Estius *in* 3. *dist.* 23. §.13. Baudun. *de fide, q.* 51. *art. unic.* Maletus *tom.*2. *pag.* 9. *& seqq.* Chirolus *de fide, disp.* 1. *difficult.* 1. *& seqq.* Bassæus *verb. fides, num.*7. *& seqq.* Bonæspei *tract.* 2. *disp.*1. *dub.* 3. *& seqq.*

56. Quæsto 7. An habitus fidei præcedat tempore primam gratiam, sivè charitatis infusionem? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.* 23. *q.* 2. *art.*5. Bañez 2.2. *q.* 6. *art.* 2. Medina 1. 2. *q.*62. *art.*4. Camerinus *tom.*2. *q.*4. *art.* 7. Nicolai *in* 3. *dist.* 23. *q.* 2. *art.*10. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 3. *tract.* 1. *disp.* 5. *dub.*6.

57. Ex Subtili Schola Scotus *in* 3. *dist.*35. *q.*1. Arbiol *tom.*1. *tract.*

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

de fide, disp. 1. *art.*5. Pichon *de fide, disp.*3. *cap.*1.*sect.*5. Brancatus *de fide, disp.* 2. *art.*5. Castillo de Velasco *de fide*, *disp.*9. *q.*5. Vega *in Trident, lib.* 2. *cap.* 29. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 35. *q.* 1. *art.* 1. Pitygian. *in* 3. *dist.* 35. *q.*1. *art.*1.

58. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de fide*, *disp.* 28. *sect.* 3. *& seqq.* Valentia *de fide*, *disp.*2. *art.*5. Salas *tract.*11. *disp.*5. *sect.* 5. Vazq. 1. 2. *disp.* 41. *dub.*9. Coninch *de fide*, *disp.* 6. *dub.* 4. Turrian. *de fide, disp.* 41. *dub.* 8. *& seqq.* Peñafiel *tom.*3. *disp.*7. *sect.*10. Filliucius *tom.* 2. *tract.* 22. *cap.* 8. *q.* 3.

59. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 23.*dub.*7. Lorca *de fide, disp.* 32. *cap.* 7. Baudun. *de fide, q.* 51. *art. unic.* Bassæus *verb. fides, num.* 8. *& seqq.* Estius *in* 3. *dist.* 23. §.9. Malletus *tom.*2. *à pag.*10.*& seqq.* Chirolus *de fide*, *disp.*1. *difficult.* 1. *& seqq.*

60. Quæstio 8. An fides perseveret in animâ charitate amissâ. De quò, *hic dist.* 25. *q.* 1.

61. Quæstio 9. An actus fidei sit necessarius pro charitatis actûs elicientiâ? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.*89. *art.*6. Bañez 2.2. *q.*2. *art.*8. *dub.* 1. Canus 1.2. *q.*2. *conclus.*1. *& seqq.* Camerinus *tom.*2. *q.* 2. *art.*3. Prado *in Theolog. moral, cap.* 7. *q.*2. §. 1. *& seqq.* Rayner de Pisis *verb. fides, cap.* 1. *& seqq.*

62. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 23. *q. unic.* Macedo *de Clavib. lib.* 3. *cap.*1. *&* 2.Poncius *tract.*7. *disp.* 29. *q.* 1. *& seqq.* Lauræa *de fide, disp.* 10. *art.* 1. *& seqq.* Vega *in Trident. lib.* 6. *cap.* 17. Gallus *in* 3. *dist.* 23. *cap.*2. *& seqq.* Aquila *in* 3. *dist.* 23. *q.*1. Pitygian. *in* 3. *dist.*23. *art.*12. *& seqq.*

63. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de fide, disp.*3. *sect.*5. Arriaga *disp.* 13. *de fide,sect.*4. Oviedo *de fide*, *controv.* 7. *punct.*5. *num.* 68. Casp. Hurtado *de pœnis*, *disp.*6. *difficult.* 6. Escobar *tom.*6. *lib.* 47. *cap.*18. *dub.* 33. Rhodès *tract.* 6. *disp.* 1. *q.* 3. *sect.* 4. Lugo *de fide*, *disp.* 12. *sect.* 1. Peñafiel *tom.*3. *disp.*8. *de fide*, *sect.* 1. *&* 2.

64. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*23. *q.*1. *& seqq.* Leander 1.*p. tract.*5. *disp.*8. *q.*19. Trullench 7. *decalog. dub.* 6. *num.*7. Bassęus *verb. fides, num.* 4.Lorca 2.2.*disp.*23.*memb.*2.Malletus *tom.*2.*pag.*10. *& seqq.* Estius *in* 3. *dist.*23.§.7.*& seqq.*Verde *tit.*1.*de fide.*§.13.*n.*38.

65. Quæstio 10. An fides sit certior,quàm scientia, compatianturque simul respectu eiusdem obiecti? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2.2. *q.*4. *art.*7. *& in* 3. *dist.*23. *q.*2. *art.*5. Ferreras *de fide, disp.* 4. *dub.*1.Chalvet *tom.*7. *lib.*2. *q.*4. *cap.*1. Ioan. à S.Thoma *tom.unic. disp.*2. *art.*1. *& seqq.* Camerinus *tom.*2. *q.*4. *art.*8.Medina 1.2.*q.*67.

art.

*art.*3. Cayetan. 1.2. *q.*67. *art.*5. Bañez 2.2.*q.*1. *att.*5. Nicolai *in* 3. *dist.*23. *q.*2. *art.*4. Philipp. à SS. Trinit. *tom.*3. *tract.*1. *disp.*5.*dub.*8.

66. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.*23. *q.unic.* Sendin *tract.*7. *controv.* 7.*sect.* 3. §.1. *& seqq. & controv.*8. *sect.* 1. §.4. Arbiol *de fide, disp.* 6. *art.*2. *&* 3. Pichon *de fide, disp.*2. *cap.*3.*sect.*3. Castillo *de fide, disp.*8. *q.*3. Poncius *tract.*7. *disp.*27. *q.* 8. *& in* 3. *Comment. dist.* 24. *num.* 33. Mastrius *tom.*3. *disp.* 6. *q.*4. *art.*4. Lanterius *de fide,disp.*14. *propos.* 2. Gallus *in* 3. *dist.* 23. *q.*1. *cap.*1. *& seqq.* Aquila *in*3. *dist.*23. *q.* 1. *& seqq.*

67. Ex Scholâ Eximiâ Suarez 3. *p. tom.*2. *disp.* 19. *sect.* 2. Lugo *de fide, disp.* 6. *sect.*2. Rhodès *tract.*6. *disp.*1. *sect.*3. §.3. Escobar *tom.* 6. *lib.* 47. *sect.*1. *cap.* 13. Amicus *tom.*4. *disp.* 11. *sect.* 1. *& disp.* 12. *sect.*1. Molina 1.*p. q.*1. *art.*2. *q.*4. Vazq. 1.*p. disp.* 135. *cap.*3. Turrian. *de fide, disp.*8. *dub.*2. Peñafiel *tom.* 3. *disp.*6. *de fide, sect.*2.*& seqq.* Carleton *tom.* 2. *disp.*9. *sect.*2.

68. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 24. *art.* 2. *q.*3. Bonæspei *tom.*1. *Philos. tract.*9. *disp.*3. *dub.*2. §.1.Caspens. *tom.*2.*tract.* 15. *disp.* 1. *sect.* 19. *& disp.* 2. *sect.* 3. Chirolus *disp.* 1. *difficult.* 9. Baudun. *de fide, q.*50. *art.*4. *dub.*2. Bassæus *verb. fides*, *num.*2. *& seqq.* Estius *in* 3. *dist.* 23. §.6. *& seqq.* Malletus *tom.* 2. *pag.* 11. *& seqq.*

69. Quæstio 11. An sola fides sufficiat pro impii iustificatione? De quò, *hic q.*9.

70. Quæstio 12. An fides ad intellectum pertineat? Suarez de *fide*, *disp.*6. *sect.*1. Escobar *tom.* 6. *lib.* 47. *sect.* 2. *dub.* 17. Baudun. *de fide, q.*50.*art.*2. Boyvin *de fide,cap.*1.*q.*3. Ferreras *de fide, disp.*7.*dub.*1. Lanterius *de fide*, *disp.*5. *propos.*1.*& seqq.* Camerinus *tom.*2. *q.*4. *art.*2. Hurtado *dub.* 55. *de fide.* Vazq. 1.*p. disp.* 5. *cap.* 4. Turrian. *de fide, disp.* 4. *dub.* 1. Granad. *tract.* 12. *disp.* 2. Nicolai *in* 3. *d st.* 23. *q.* 2. *art.* 4. *&* 5.

71. Quæstio 13. An actus fidei naturaliter præcedat actum spei? De quò, *hic q.*7.

72. Quæstio 14. An charitas fidem, sivè fides charitatem præcedat? De quò, *hic, q.*7.

73. Quæstio 15. Quænam sit definitio, & acceptio fidei? De quò, *hic q.*1.

74. Quæstio 16. An fidem in nobis inhærentem haud dubiè cognoscamus? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 10.

75. Quæstio 17. An actus fidei superet certitudine scientias naturales? De quò, *hic q.*10.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

76. Quæstio 18. An congregare Sacrosanctum OEcumenicum ac generale Concilium sit munus proprium Pontificis, aut Imperatoris? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 1.*p.* *q.* 36. *art.* 2. Cayetan. *de authorit. Papæ cap.* 32. Turrecremata *lib.* 3. *cap.* 1. *&* 34. Canus *lib.* 5. *cap.* 2. Chalvet *tom.* 7. *lib.* 2. *q.* 4. *cap.* 6. Bancel *tom.* 1. *verb. Concilium, q. unic.* Castellinus *cap.* 3. *punct.* 42. *& seqq.*

77. Ex Subtili Scholâ Bordonus *tom.* 1. *cap.* 6. *num.* 82. *& seqq.* Boyvin 4.*p. disp.* 3. *q.* 4. Castillo de Velasco *de fide, disp.* 14. *q.* 3. Herincx *p.* 3. *disp.* 5. *q.* 6. Cottonius *lib.* 5. *controv.* 10. *cap.* 2. *& seqq.* Castillent. *in Polyanth. Seraph. verb. Concilium, cap.* 1. *& seqq.* Portellus *verb. Concilium, num.* 1. *& seqq.*

78. Ex Schola Eximia Suarez *de fide, disp.* 11. *sect.* 3. Amicus *t.* 4. *disp.* 8. *sect.* 2. Giballinus *tom.* 2. *lib.* 5. *cap.* 4. *q.* 3. Bellarm. *de Conciliis, cap.* 12. *lib.* 5. Turrian. *de fide, disp.* 18. *dub.* 1. Fragosus *tom.* 2. *lib.* 1. *disp.* 1. §. 7. Azor *p.* 2. *lib.* 3. *cap.* 47. *q.* 1. Pallavicinus *in hist. Trident. lib.* 6. *cap.* 4.

79. Ex aliis Baucius *in Miscel. pag.* 83. Duvallius 4.*p. de authorit. Pontific. q.* 12. Anton. Perez *p.* 2. *volum.* 2. *dub.* 2. *cap.* 1. *&* 6. Thuscus *tom.* 2. *concluf.* 549. *num.* 3. Bonæspei *tract.* 2. *de fide, disp.* 5. *dub.* 2. Caramuel *in hierarch. Eccles. disp.* 61. Mathias Corona *tract.* 2. *cap.* 11.

80. Quæstio 19. An Concilium generale Tridentinum sit supra Papam, aut Papa supra Concilium? Ex Agelica Schola D. Thomas 2.2. *q.* 1. *art.* 10. S. Antonius 3.*p. tit.* 22. *cap.* 5. §. 2. Turrecrem. *l.* 2. *cap.* 93. Castellinus *cap.* 3. *punct.* 41. Cayetanus 2.2. *q.* 1. *art.* 10. Canus *lib.* 3. *de locis theolog. cap. ult.* Rayner de Pisis *verb. Concilium, à cap.* 1. *& seqq.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 3. *tract.* 1. *disp.* 3. *dub.* 3.

81. Ex Subtili Scholâ Scotus *in Prolog. q.* 2. *num.* 9. Castillo *de fide, disp.* 15. *q.* 6. Boyvin *p.* 4. *disp.* 3. *q.* 7. Bordonus *tom.* 1. *cap.* 6. *num.* 25. *& seqq.* Alvarus Pelagius *lib.* 1. *de plantu Eccles.* Herincx 3. *p. disp.* 5. *q.* 7. Cottonius *lib.* 3. *controv.* 10. *cap.* 3. *q.* 2. Marchant *tom.* 3. *tract.* 3. *tit.* 4. *q.* 3. *append.* 3.

82. Ex Schola Eximiâ Bellarm. *lib.* 1. *Concilior. cap.* 7. *& lib.* 2. *cap.* 14. Valentia *cap.* 45. Turrianus *de fide, disp.* 32. *dub.* 2. Fragosus *tom.* 2. *p.* 2. *disp.* 1. §. 6. Amicus *tom.* 4. *disp.* 8. *sect.* 7. Azor *p.* 2. *lib.* 4. *cap.* 13. *q.* 5. Terillus *p.* 1. *q.* 14. *assert.* 1. *& seqq.*

83. Ex aliis Abulensis *in cap.* 18. *Matth. q.* 108. Anton. Celladeus *lib.* 1. *q.* 7. Chirolus *de fide, disp.* 4. *difficult.* 3. Ochamus *in opusc. de Potest. Papæ.* Malletus *tom.* 2. *à pag.* 24. *& seqq.*

84. Quæstio 20. An Concilium Tridentinum à SS. D.N. Pio Papa

pa IV. legitimè congregatum, confirmatumque potuerit errare? Ex Angelica Schola D. Thomas 2.2. *q.* 176. *art.* 1. Canus *lib.* 5. *cap.* 5. *q.* 1. Turrecrem. *lib.* 3. *cap.* 64. Cayetan. *tract.* 1. *de authorit. Papæ, cap.* 11. Sylvester *verb. Concilium*, §. 3. Sotus *in* 4. *dist.* 20. *art.* 4. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 10. *disp.* 5. *art.* 1. Prado *tom.* 2. *cap.* 33. *q.* 2. §. 1. Gravina *de infallibilit. Papæ, q.* 3. *art.* 8. *difficult.* 1. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 3. *tract.* 1. *disp.* 3. *dub.* 6. Bañez 2. 2. *q.* 1. *art.* 10. Rayner de Pisis *verb. Concil. cap.* 2. *& seqq.*

85. Ex Subtili Schola Scotus *in Prolog. q.* 2. *num.* 9. Castillo de Velasco *de fide, disp.* 15. *q.* 4. Vetuveis *lib.* 3. *cap.* 5. *art.* 1. Corduba *lib.* 4. *q.* 5. Castro *de hæres. lib.* 1. *cap.* 6. Herincx *p.* 3. *disp.* 5. *q.* 7. Cottonius *lib.* 3. *controv.* 10. *cap.* 3. *q.* 2. Marchant *tom.* 3. *tract.* 3. *tit.* 4. *q.* 3. *&* 4. Portellus *verb. Concil. num.* 1. *& seqq.* Castillent. *in Polyanth. Seraph. verb. Concil. cap.* 1. *& seqq.*

86. Ex Schola Eximia Suarez *de fide, disp.* 5. *sect.* 7. Amicus *tom.* 4. *disp.* 8. *sect.* 6. Bellarm. *lib.* 2. *de Conciliis, cap.* 11. Valentia *de obiect. fidei, disp.* 1. *q.* 1. *punct.* 7. Turrianus *de fide, disp.* 18. *dub.* 3. *&* 4. Palao *tom.* 1. *tract.* 4. *disp.* 1. *dub.* 5. §. 7.

87. Ex aliis Bonæspei *tract.* 2. *disp.* 5. *dub.* 3. Caspens. *tom.* 2. *tract.* 15. *disp.* 2. *sect.* 7. Chirolus *de fide, disp.* 4. *difficult.* 5. Sogia *tom.* 1 *p.* 2. *disp.* 7. *q.* 14. Albert. Pigius *lib.* 6. *cap.* 6. Perez *dub.* 7. *cap.* 1. *& seqq.* Malderus *de Concil. disp.* 3. *dub.* 1.

88. Quæstio 21. An Sacrosancti generalis Tridentini Concilii authoritas sit major, quam sacræ Scripturæ authoritas? De quò, *hic dist.* 40. *q.* 7.

89. Quæstio 22. Cujus sit Generali Concilio Tridentino præsidere: An Pontificis, utrùm verò Imperatoris? Bordonus *tom.* 1. *cap.* 6. *num.* 107. Giballinus *tom.* 2. *lib.* 5. *cap.* 4. *q.* 4. Boyvin 4.*p. disp.* 3. *q.* 6. Castillo *de fide, disp.* 14. *q.* 6. Bellarm. *lib.* 1. *de Concil. cap.* 19. Suarez *de fide, disp.* 11. *sect.* 3. *num.* 9. Anton. Perez Benedictinus *dub.* 6. *cap.* 1. *& seqq.* Amicus *tom.* 4. *disp.* 8. *sect.* 2. Bonæspei *tract.* 2. *de fide, disp.* 5. *dub.* 2. Lezana *tom.* 3. *Annal. an.* 429. Corona *tract.* 2. *cap.* 11. §. 1.

90. Quæstio 23. An Episcopi, aliique Prælati in Tridentina Synodo adstantes, verè iudices; aut tantùm consilarii fuerint? Suarez *de fide, disp.* 11. *sect.* 1. Castillo de Velasco *de fide, disp.* 14. *q.* 5. Valentia §. 45. *in solut. ad* 4. *argum.* Canus *lib.* 5. *cap.* 5. *q.* 2. Bellarm. *lib.* 1. *cap.* 18. Turrecrem. *lib.* 3. *cap.* 64. Cottonius *lib.* 3. *controv.* 10. *cap.* 2. *q.* 6. Azor *lib.* 5. *cap.* 11. *q.* 4. Pallavicin. *in hist. Trident. lib.* 6. *cap.* 2.

91. Quæstio 24. An Concilium Generale Tridentinum fuerit pro-

proficuum & neceſſarium? Suarez *de fide, diſp.* 11. *in præamb.* Bordonus *tom.* 1. *cap.* 6. *num.* 213. Giballinus *tom.* 2. *lib.* 5. *cap.* 4. *q.* 2. Bellarminus *lib.* 1. *de Concil. cap.* 9. Turrecremat *lib.* 3. *cap.* 9. & 10. Pigius *lib.* 6. *de Eccleſ. hierarch.* Canus *lib.* 5. *de locis* Anton. Perez Benedict. *volum.* 2. *cap.* 1. *dub.* 1. Chirolus *de fide, diſp.* 4. *difficult.* 2. Cottonius *lib.* 3. *controv.* 5. *cap.* 1. & *ſeqq.*

92. Quæſtio 25. An Spiritus Sanctus Concilio legitimè congregato immediatè aſsiſtat? De quò, *hic q.* 20.

93. Quæſtio 26. Quòt Epiſcopi, & Prælati concurrere debeant ad Concilium, ut generale dicatur? Ex Angelica Schola Canus *lib.* 5. *cap.* 3. Sotus *in* 4. *diſt.* 18. *q.* 1. *art.* 4. Turrecremat *lib.* 3. *cap.* 16. Chalvet *tom.* 7. *lib.* 2. *q.* 4. *cap.* 6. Bañez 2. 2. *q.* 1. *art.* 10. Sylvius *lib.* 5. *de controv. q.* 1. *art.* 11.

94. Ex Subtili Scholâ Bordonus *tom.* 1. *cap.* 6. *num.* 145. Vega *in Trident. cap.* 5. Caſtro *de hæreſ. cap.* 1. Boyvin 4. *p. diſp.* 3. *q.* 4. & *ſeqq.* Cottonius *lib.* 3. *controv.* 10. *cap.* 2. Caſtillo *de fide, diſp.* 14. *q.* 3. & *ſeqq.* Caſtillent. *in Polyanth. Seraph. verb. Concil. cap.* 7. & *ſeqq.*

95. Ex Schola Eximia Suarez *de Conciliis diſp.* 11. *ſect.* 2. *à num.* 2. Amicus *tom.* 4. *diſp.* 8. *ſect.* 3. & 4. Bellarm. *lib.* 1. *de Concil. cap.* 15. Fragoſus *tom.* 2. *lib.* 1. *diſp.* 1. §. 7. *num.* 93. Turrianus *diſp.* 18. *dub.* 2.

96. Ex aliis Baucius *in Miſcel. pag.* 82. Anton. Perez Benedict. *p.* 2. *volum.* 2. *dub.* 3. *cap.* 2. Malderus 2. 2. *tract. de Conciliis, diſp.* 1. *dub.* 4. Corona *tract.* 2. *cap.* 11. & *ſeqq.* Bonæſpei *tract.* 2. *de fide diſp.* 5. *dub.* 2.

97. Quæſtio 27. An Concilio Generali Tridentino omnes Chriſti fideles intereſſe debuerint? De quò, *hic q.* 26.

DE

DE FIDE, QUANTUM AD EIUS obiectum, ſivè materiam.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ QUARTÆ SYNOPSIS.

Credita, ſint oculis quamvis incognita noſtris,
Nota aliquo certum eſt, attamen eſſe modo.

Sic incipit: *Hic quæretur.*
Sic terminat: *Sed tamen creditur.*

1. CONNECTITUR hæc diſtinctio cum ſuperiori. In illâ egit Magiſter de fide quantùm ad eius eſſentiam; ſed in præſenti determinat de ea quantùm ad eius obiectum, & materiam: ergo rectè inter ſe hæ diſtinctionis conſonare videntur.

2. Conſequentia probatur: Etſi ſcientia ſuam ſibi ab obiecto ſpecificationem aſciſcat, nihilominùs priùs de ſcientia, quàm de ipſius obiecto ab omnibus pertractandum venit, ut crebro Metaphiſici tuentur: ergo ſi Magiſter in præſenti diſtinctione agit de fide quantum ad eius obiectum, & materiam, poſtquàm in antecedenti de ipſa quantùm ad eius eſſentiam determinarat, non incongruè procedit in earum connexione.

3. Dividitur præſens diſtinctio in tres præcipuas partes. In quarum prima declarat Magiſter modum, quo fides ſit de non viſis abſentibus. In ſecunda verò ſtatuit, qualiter non ſit de viſis præſentibus. In tertia autem, & ultima detegit parte, qualiter de omninò incognitis fides non ſit.

4. PRO PRIMÆ igitur diſtinctionis partis perſpicua intelligentia, prima ponitur concluſio: *Fides virtus theologica reverà eſt de non viſis abſentibus.* Quam ſolùm pertentat probare Magiſter ex cuiuſdam quæſiti ſolutione, quod in diſtinctionis exordio proponit.

5. Indagat ergò Magiſter in littera: Si fides tantùm de non viſis eſt, quomodò tenet illud Chriſti Domini ad Apoſtolos, quod apud Ioan-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

proficuum & neceſſarium? Suarez *de fide, diſp.* 11. *in præamb.* Bordonus *tom.* 1. *cap.* 6. *num.* 213. Giballinus *tom.* 2. *lib.* 5. *cap.* 4. *q.* 2. Bellarminus *lib.* 1. *de Concil. cap.* 9. Turrecremat *lib.* 3. *cap.* 9. & 10. Pigius *lib.* 6. *de Eccleſ. hierarch.* Canus *lib.* 5. *de locis* Anton. Perez Benedict. *volum.* 2. *cap.* 1. *dub.* 1. Chirolus *de fide, diſp.* 4. *difficult.* 2. Cottonius *lib.* 3. *controv.* 5. *cap.* 1. & *ſeqq.*

92. Quæſtio 25. An Spiritus Sanctus Concilio legitimè congregato immediatè aſsiſtat? De quò, *hic q.* 20.

93. Quæſtio 26. Quòt Epiſcopi, & Prælati concurrere debeant ad Concilium, ut generale dicatur? Ex Angelica Schola Canus *lib.* 5. *cap.* 3. Sotus *in* 4. *diſt.* 18. *q.* 1. *art.* 4. Turrecremat *lib.* 3. *cap.* 16. Chalvet *tom.* 7. *lib.* 2. *q.* 4. *cap.* 6. Bañez 2. 2. *q.* 1. *art.* 10. Sylvius *lib.* 5. *de controv. q.* 1. *art.* 11.

94. Ex Subtili Scholâ Bordonus *tom.* 1. *cap.* 6. *num.* 145. Vega *in Trident. cap.* 5. Caſtro *de hæreſ. cap.* 1. Boyvin 4. *p. diſp.* 3. *q.* 4. & *ſeqq.* Cottonius *lib.* 3. *controv.* 10. *cap.* 2. Caſtillo *de fide, diſp.* 14. *q.* 3. & *ſeqq.* Caſtillent. *in Polyanth. Seraph. verb. Concil. cap.* 7. & *ſeqq.*

95. Ex Schola Eximia Suarez *de Conciliis diſp.* 11. *ſect.* 2. *à num.* 2. Amicus *tom.* 4. *diſp.* 8. *ſect.* 3. & 4. Bellarm. *lib.* 1. *de Concil. cap.* 15. Fragoſus *tom.* 2. *lib.* 1. *diſp.* 1. §. 7. *num.* 93. Turrianus *diſp.* 18. *dub.* 2.

96. Ex aliis Baucius *in Miſcel. pag.* 82. Anton. Perez Benedict. *p.* 2. *volum.* 2. *dub.* 3. *cap.* 2. Malderus 2. 2. *tract. de Conciliis, diſp.* 1. *dub.* 4. Corona *tract.* 2. *cap.* 11. & *ſeqq.* Bonæſpei *tract.* 2. *de fide diſp.* 5. *dub.* 2.

97. Quæſtio 27. An Concilio Generali Tridentino omnes Chriſti fideles intereſſe debuerint? De quò, *hic q.* 26.

DE

DE FIDE, QUANTUM AD EIUS obiectum, ſivè materiam.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ QUARTÆ SYNOPSIS.

Credita, ſint oculis quamvis incognita noſtris,
Nota aliquo certum eſt, attamen eſſe modo.

Sic incipit: *Hic quæretur.*
Sic terminat: *Sed tamen creditur.*

1. CONNECTITUR hæc diſtinctio cum ſuperiori. In illâ egit Magiſter de fide quantùm ad eius eſſentiam; ſed in præſenti determinat de ea quantùm ad eius obiectum, & materiam: ergo rectè inter ſe hæ diſtinctionis conſonare videntur.

2. Conſequentia probatur: Etſi ſcientia ſuam ſibi ab obiecto ſpecificationem aſciſcat, nihilominùs priùs de ſcientia, quàm de ipſius obiecto ab omnibus pertractandum venit, ut crebro Metaphiſici tuentur: ergo ſi Magiſter in præſenti diſtinctione agit de fide quantum ad eius obiectum, & materiam, poſtquàm in antecedenti de ipſa quantùm ad eius eſſentiam determinarat, non incongruè procedit in earum connexione.

3. Dividitur præſens diſtinctio in tres præcipuas partes. In quarum prima declarat Magiſter modum, quo fides ſit de non viſis abſentibus. In ſecunda verò ſtatuit, qualiter non ſit de viſis præſentibus. In tertia autem, & ultima detegit parte, qualiter de omninò incognitis fides non ſit.

4. PRO PRIMÆ igitur diſtinctionis partis perſpicua intelligentia, prima ponitur concluſio: *Fides virtus theologica reverà eſt de non viſis abſentibus.* Quam ſolùm pertentat probare Magiſter ex cuiuſdam quæſiti ſolutione, quod in diſtinctionis exordio proponit.

5. Indagat ergò Magiſter in littera: Si fides tantùm de non viſis eſt, quomodò tenet illud Chriſti Domini ad Apoſtolos, quod apud Ioan-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

Ioannem cap. 14. legitur: *Nunc dico vobis, priusquàm fiat, ut cùm factum fuerit, credatis*; sed hæc verba innuere videntur, quòd fides fuerit Apostolis de non visis, seu de factis præteritis: igitur fides virtus theologica non est de non visis absentibus.

6. Respondet Magister negando Consequentiam, simulque illa evangelica Christi Domini ad Apostolos sic expendendo verba, videlicèt, quòd quanvis fides propriè non sit nisi de non visis, eam tamen largè sumendo, quandòque etiam credere dicimur quæ videmus, seu vidimus. At illa fides, qua dicimus usitata loquutione, nos ea credere quæ videmus, non est fides theologica, de qua impræsentiarum agimus, cùm hęc propriè sit de non apparentibus. In hoc ergò spatioso sensu loquitur de fide Christus Dominus in Evangelio ad Apostolos.

7. Verùm præfata hæsitatio iam retroactis sæculis ante Magistrum præcesserat in Augustino tract. 79. in Ioan. ubi illam profundè excitat, & ingeniosè solvit. Sic alloquitur: *Quid sibi vult: Ut cùm factum fuerit, credatis? Hæc est laus fidei, si quod creditur, non videtur. Nam & Thomas, cui dictum est: Quia vidisti me Thoma, credidisti, non hoc credidit quod vidit. Cernebat enim, & tangebat carnem viventem, quam viderat morientem, & Deum credebat in carne latentem. Cernebat ergò mente, quod non videbat, per hoc quod sensibus corporis apparebat.*

8. En modò Augustini ex appositis illationem: *Ergo si dicuntur credi quæ videntur, sicut dicit unusquisque oculis suis credidisse, non ipsa est, quæ in nobis ædificatur fides; sed ex rebus, quæ videntur, agitur in nobis, ut ea credantur, quæ non videntur.* Hactenùs Augustinus de dubitatione, & ipsius solutione, ubi expressè tenet, non esse propriè fidem illam, qua dicimus, nos credere quæ videmus, aut vidimus.

9. Sed oppones ipsum Augustinum lib. 2. quæst. Evang. cap. 39. dicentem: *Fidem esse de rebus præsentibus, quod erit in futuro, cùm per speciem Deum præsentem contemplabimur*; sed hîc loquitur Augustinus de fide propriè ac strictè accepta, sivè de theologica fide: igitur hæc non est de non visis absentibus.

10. Respondet Magister in littera, Augustinum hîc fidem non propriè accepisse pro fide, quæ est habitus, quo credimus; sed potiùs pro præmio, sivé mercede fidei, ad quam credendo pervenitur, ut ex fide verborum transeat iustus in fidem rerum. Unde fides propria ac theologica, circa quam hîc cum Magistro versamur, est de non visis absentibus.

11. Sed dices modò in Augustinum maximè his verbis commendantem fidem: *Hæc est laus fidei, si quod creditur, non videtur*: ergo si in hoc sistit laus fidei, quia creditur, quod non videtur, cùm in illa fœliciss:mâ beatorum sorte, nihil credatur; nisi quod videtur, reverà laudabilior erit fides in via, quàm in patriâ; sed hoc prorsùs dissonum rationi ab omnibus arbitratur: ergo immeritò ob hanc causam extollit Augustinus fidem.

12. Respondetur, Augustinum meritò hac causâ laudasse fidem; quia ibi non loquitur de quacunque laude, sed de laude meriti: Cùm ergò hęc laus sit in statu vię, & non patrię, & circa actus pertinentes ad statum viatorum, & non ad beatorum sortem, iure optimo dicit Augustinus, quod hęc est laus fidei, si quod creditur, non videtur. Et hęc de primâ distinctionis parte sufficiant

13. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis plenissimo captu, secunda statuitur conclusio: *Fides virtus theologica non dicitur esse de visis præsentibus.* Pro cuius exactâ intelligentiâ, in hunc qui sequitur modum ambigit Magister in littera.

14. *An Divus Petrus fidem passionis habuerit, vel habere potuerit, cùm hominem Christum oculis corporis patientem cernebat?* Et respondet Magister, Divum Petrum fidem passionis Christi Domini habuisse; non quia hominem mori vidit, sed quod hunc Deum esse credidit; sicut nec nobis per hoc fides meretur, quòd credimus hominem crucifixum, mortuum, sepultum, &c. sed quòd eum credimus esse Deum.

15. Quod perspicuè probat ex Augustino Magister super Psal. 101. dicente: *Laus fidei est, non quia credit hominem illum mortuum, quod & Paganus credit; sed quia credit eum glorificatum, & verum Deum. Non ergò fuit Petro fides credere hominem illum mori, quod oculis cernebat; sed credere Deum esse, qui moriebatur*: ergo etsi Divus Petrus passionis Christi Domini fidem habuerit; non tamen in eo quòd credebat hominem pati, quia hoc videbat; sed in eo quòd credebat Deum esse, qui patiebatur: ergo quia fides virtus theologica nunquam poterit dici esse de visis præsentibus.

16. Sed oppones primo: De Divo Apostolo Thomâ legitur apud Ioannem cap. 20. *Quia vidisti me Thoma, credidisti*; Sed Divus Thomas veram de Christo Domino habuit fidem, eò quòd crediderit Iesum, quem vidit, & tetigit: ergo non implicat, quod sit fides virtus theologica de visis præsentibus.

17. Respondetur negando Consequentiam. Quia ex appositis cum Augustino in prima huius distinctionis parte, satis claret, quòd Thomas non credidit quod vidit. Cernebat enim, & tangebat car-

nem viventem, quam viderat morientem, & Deum credebat in carne latentem. Credebat ergò mente quod non videbat, per hoc quod sensibus corporis apparebat; ac proindè nunquam ex instantia consequitur, quòd fides virtus theologica sit de visis præsentibus.

18. Oppones secundò: Apostoli Christum Dominum passum ascendentemque in Cœlum certò certiùs viderunt; sed Christum Dominum esse passum ipsumque ascendisse in Cœlum, duo fidei præcipui arbitrantur articuli: ergò cum Apostoli circa hos articulos fidem, & meritum non amiserint, revera fides virtus theologica poterit esse de visis præsentibus.

19. Respondetur ex Magistro negando consequentiam. Quia estò fides theologica circa unum, & idem simul possit versari, non verò secundùm idem; sicque Apostoli aliud de Christo Domino viderunt, & aliud crediderunt; viderunt ipsum pati, simulque ascendere in Cœlum; non autem per visum cognoverunt illum esse Filium Dei; atqueadeò de visis præsentibus fides virtus theologica non valet esse.

20. Oppones tertiò: Conceptio mirabilis Filii Dei ex purissimis visceribus Immaculatæ Virginis Matris nihil suæ incomparabili detrahit fidei; sed Beatissima Virgo Maria inconcussa experientia novit se de Spiritu Sancto absque virilis seminis congressu Christum Dominum concepisse: igitur de visis præsentibus fides virtus theologica cum Virgine Matre cohæret

21. Respondetur ex ipso Magistro negando Consequentiam. Nam Beata Virgo Maria etsi experimento sensibili noverit se concepisse sine virili semine de Spiritu Sancto Christum Dominum; nihilominùs se concepisse personam Verbi divini reverà mediante fide agnovit. Unde, quanvis materialis visio fidem virtutem theologicam non eliminet, nunquam tamen de visis præsentibus datur fides. Et hæc de secunda distinctionis parte sufficiant.

22. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis ostensione, tertia præficitur conclusio: *Quanvis fides theologica virtus non sit de cognitis visu exteriori, non indè omninò eliminat interiorem cognitionem.* Et pro huius thematis assequenda veritate, quandam in litteram textûs inducit dubitationem Magister.

23. Sic ergò incerta mente fertur Magister in littera: *An sicut fides est de non visis, sivè de non apparentibus, possit etiam esse de non cognitis?* Et pro negante parte arguit primò: Si fides posset esse de non cognitis, etiam de ignoratis posset esse, eò quòd incognita ignorentur;

tur; sed fides nequit esse de ignoratis: ergo de non cognitis non poterit esse fides.

24. Respondet tamen Magister duplicem in nobis distinguendo visionem, sivé cognitionem; interiorem unam, & aliam exteriorem: Cognitio exterior non confert ad fidem; interior verò, adhuc subdividitur in claram, & obscuram. Cognitio interior clara non pertinet ad fidem; sed solùm obscura, & de sic cognitis per speculum, & in ænigmate est fides. Undè de penitùs ignoratis non est fides, etsi de aliquatenùs ignoratis fides sit; quia etiam ante eorum fidem præcedit aliqua apprehensio, & propositio credibilium; proindeque fides non est de incognitis, sicut de non visis, sivè de non apparentibus.

25. Sed oppones Augustinum lib. 8. de Trinit. cap. 4. dicentem: *Sciri aliquid, & non diligi potest. Diligi verò quod nescitur, quæro utrúm possit. Si non potest, nemo diligit Deum antequàm sciat. Ubi autem sunt illa tria, fides, spes, & charitas, nisi in animo credente, quod nondúm scit, & sperante, & amante quod credit? Amatur ergò, & quod ignoratur, sed tamen creditur:* ergo non solùm de aliquatenùs ignoratis, verùm de omninò ignoratis est fides; sicque sicut fides de non visis, sivè de non apparentibus, ita etiam poterit esse de non cognitis.

26. Respondet Magister in littera negando consequentiam. Quia etsi non possint sciri, & intelligi credenda quædam, nisi priùs credantur; & quædam non credi, nisi priùs intelligantur, & ipsa per fidem ampliùs intelligi; non indè ea, quæ priùs creduntur, quàm intelligantur, penitùs ignorantur, cùm fides sit ex auditu, aut ex alia naturali præcedente notitia. Ignorantur tamen ex parte, quia non sciuntur. Creditur ergò quod ignoratur, sed non penitus, sicut etiam amatur, quod ignoratur: ergo nunquàm consequitur, quod sicut fides est de omninò non visis, sivè non apparentibus, possit etiam esse de his quæ penitùs ignorantur.

27. Secundo probat Magister præcipuum conclusionis assumptum: Plura à nobis creduntur, quæ naturali ratione assequuntur, ut Deum existere; cuius veritas discursu naturali habetur: ergo quanvis fides theologica non sit de cognitis visu exteriori, non ideò excludit omninò interiorem cognitionem. Cui dictum Augustini lib. 13. de Trinit. cap. 2. non immeritò favet: *Quædam ergò fide creduntur, quæ intelliguntur naturali ratione: Quædam verò, quæ non intelliguntur.* Unde Isaias cap. 7. dixit: *Nisi credideritis, non intelligetis*: ergo.

28. Tertiò, idipsum suadet Magister in littera hoc Ambrosii testimonio, quod suggerit serm. 18. in Psal. 118. *Alia sunt, quæ nisi intelli-*

ligamus, non credimus; alia quæ nisi credamus, non intelligemus. Nemo tamen potest credere in Deum, nisi aliquid intelligat, cùm fides sit ex auditu prædicationis: ergo quia ea, quæ per naturalem discursum sunt assequibilia, non creduntur, nisi præintelligantur; ea verò, quę illum eliminant, non cognoscuntur, nisi credantur, quia eorum notitia solùm per fidem assequi valet: ergo benè colligitur, quod etsi fides theologica non sit de cognitis visu exteriori, non indè excludat omnem interiorem cognitionem.

29. Quarto tandem probat conclusionem Magister duplici Augustini, & Ambrosii authoritate. Sic affatur Augustinus lib. 9. de Trinit. cap. 7. *Certa fides, utcunque inchoat cognitionem; cognitio verò certa non perficitur nisi post hanc vitam.* Ita Ambrosius alloquitur serm. 10. in Psal. 118. *Ubi fides, non statim cognitio; ubi cognitio est, fides præcedit*: ergo quia aliquorum credibilium fidem præcedit naturalis cognitio; aliorum verò cognitionem præcedit fides: ergo quanvis fides theologica eliminet visionem exteriorem sui obiecti; non tamen excludit notitiam interiorem naturalis discursûs; atqueadeò non sicut fides est de non visis, sivè de non apparentibus, potest etiam esse de non cognitis. Et hæc de tertiâ, & ultima distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

30. QUÆSTIO 1. An obiectum fidei sit ita verum, quod ei non possit subesse falsum? Ex Angelica Schola D. Thomas 2.2. *q.* 1. *art.* 3. *& in* 3. *dist.* 24. *q.* 1. *art.* 1. Lumbier *de fide, q.* 4. *art.* 3. *à num.* 278. Ferreras *de fide disp.* 3. *dub.* 5. Salmant. *disp.* 2. *de fide, disp.* 11. *propos.* 4. Ioan. á S. Thoma *tom. unic. disp.* 2. *art.* 4. Gonetus *tom* 4. *tract.* 10. *disp.* 1. *art.* 4. §. 1. Camerinus *tom* 2. *q.* 1. *art.* 3. Torres 2.2. *disp.* 3. *dub.* 3. Nicolai *in* 3. *dist.* 24. *q.* 1. *art.* 3. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 3. *tract.* 1. *disp.* 2. *dub.* 2.

31. Ex Subtili Schola Scotus *in* 3. *dist.* 24. *q. unic.* Arbiol *de fide, disp.* 4. *art.* 3. Sendin *tract.* 7. *controv.* 7. *sect.* 1. §. 1. *& seqq.* Frassen *t.* 3. *tract.* 3. *disp.* 1. *art.* 1. *q.* 4. Duran. *tom.* 3. *tract.* 3. *disp.* 1. *q.* 4. Castillo *de fide, disp.* 3. *q.* 4. Lanterius *de fide, disp.* 11. *propos.* 4. Herincx p. 3. *disp.* 3. *q.* 2. Aquila *in* 3. *dist.* 24. *q.* 1. *& seqq.*

32. Ex Schola Eximia Suarez *de fide, disp.* 3. *sect.* 13. Peñafiel *t.* 3. *disp.* 3. *de fide, sect.* 2. Turrianus *de fide, disp.* 3. *dub.* 3. Carleton *tom.* 2. *disp.* 8. *sect.* 2. Anton. Perez *tract.* 4. *disp.* 3. *cap.* 2. *&* 3. Valente *in Concordiâ, sect.* 4. *pag.* 154. Ripalda *tom.* 1. *lib.* 3. *disp.* 58. Tannerus *tom.* 2. *disp.* 3. *q.* 2. Coninch *disp.* 10. *dub.* 4. Platelius *de fide, cap.* 5. §. 2. *num.* 182.

Ex

33. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 24. *art.* 1. *q.* 1. Baudun. *de fide, q.* 47. *art.* 3. Abelli *cap.* 3. *sect.* 5. Bonæspei *tract.* 2. *disp.* 2. *dub.* 5. Caspensis *tom.* 2. *tract.* 15. *disp.* 1. *sect.* 8. Chirius *de fide, disp.* 1. *difficult.* 7. Malletus *tom.* 2. *pag.* 21. *& seqq.*

34. Quæstio 2. An assensus fidei possit coniungi cum visione intuitivâ Dei? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 1. *p. q.* 12. *art.* 13. Ferreras *de fide, disp.* 7. *dub.* 3. Torres 2.2. *disp.* 43. *dub.* 4. Ioan. Espinosa Medrano *tom.* 1. *dissert.* 67. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 10. *disp.* 1. *art.* 6. Lumbier *de fide, & Incarn. q.* 22. Nicolai *in* 3. *dist.* 31. *q.* 2. *art.* 1. *&* 2.

35. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 24. *q. unic.* Castillo de Velasco *de fide, disp.* 10. *q.* 1. *p.* 3. Lanterius *de fide, disp.* 14. *docum.* 2. Pichon *de fide, disp.* 2. *cap.* 3. *sect.* 6. *subsect.* 1. Castillent. *in Polyanth. Seraph. verb. fides, cap.* 7. *& seqq.* Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 24. *q. unic.* Aquila *in* 3. *dist.* 24. *q.* 1. *& seqq.* Cottonius *tom.* 1. *lib.* 3. *cap.* 1. *& seqq.*

36. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de fide, disp.* 6. *sect.* 9. Amicus *tom.* 4. *disp.* 11. *sect.* 2. Arriaga *disp.* 37. *sect.* 2. Munielsa *de Incarn. disp.* 14. *sect.* 8. Tyrsus *tom.* 3. *disp.* 32. *num.* 61. Anton Perez *tract.* 4. *disp.* 3. *cap.* 10. Escobar *tom.* 6. *lib.* 47. *cap.* 17. *dub.* 30. Aldrete *de Incarn. controv.* 11. *disp.* 53. *art.* 1. Rhodès *tract.* 6. *disp.* 1. *sect.* 3. §. 2. Carleton *tom.* 2. *disp.* 19. *sect.* 2. *& seqq.*

37. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 24. *q.* 3. Alensis 3. *p. q.* 79. *memb.* 3. Gabriel *in* 3. *dist.* 24. *q.* 1. Durandus *in* 3. *dist.* 24. *q.* 1. Bonæspei *tract.* 2. *disp.* 3. *dub.* 8. Malletus *tom.* 2. *pag.* 12. Lorca *de fide, disp.* 15. *memb.* 1. *& seqq.* Estius *in* 3. *dist.* 24. §. 2. *& seqq.* Baudun. *q.* 16. *art.* 1. *& seqq.*

38. Quæstio 3. An Mysteria fidei sint evidenter credibilia? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 3. *p. q.* 42. *art.* 1. *& seqq.* Lumbier *de fide, q.* 8. *art.* 1. Ferreras *de fide, disp.* 10. *propos.* 3. Ioan. à S. Thomâ *tom. unic. disp.* 4. *art.* 1. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 10. *disp.* 1. *art.* 8. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 3. *tract.* 1. *disp.* 2. *dub.* 3.

39. Ex Subtili Schola Scotus *in* 3. *dist.* 24. *q. unic.* Arbiol *de fide, disp.* 5. *art.* 2. Macedo *de Clavib. lib.* 3. *cap.* 4. Poncius *tract.* 7. *disp.* 28. *q. ult. & in Comment. q.* 2. *prolog. num.* 23. Herincx p. 3. *disp.* 3. *q.* 6. Mastrius *tom.* 3. *disp.* 6. *q.* 10. *art.* 1. *&* 2. Castillo *de fide, disp.* 5. *q.* 1. Lanterius *de fide, disp.* 10. *propos.* 3. Castillent. *in Polyanth. Seraph. verb. fides, cap.* 19. *& seqq.*

40. Ex Scholâ Eximiâ Suarez 3. *p. disp.* 27. *sect.* 2. Rhodès *tract.* 6. *disp.* 1. *sect.* 4. §. 3. Escobar *tom.* 6. *lib.* 47. *cap.* 18. *dub.* 38. *& seqq.* Amicus *tom.* 4. *disp.* 3. *sect.* 4. Turrian. *de fide, disp.* 7. *dub.* 1. Peñafiel

tom. 3.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

tom. 3. *disp.* 8. *de fide, sect.* 4. *& seqq.* Valente *in Concord. sect.* 6. *pag.* 177.

41. Quæstio 4. An D. Petrus habuerit fidem passionis, quando vidit Christum Dominum pati? De quò, *hic q.* 2. *& dist.* 23. *q.* 10.

42. Quæstio 5. Quomodò sit exponendum illud D. Thomæ affatum: Quia vidisti me, credidisti? De quò, *hic q.* 2. *& dist.* 23. *q.* 10.

43. Quæstio 6. An fides, & scientia de eodem simul compatiantur obiecto? De quò, *hic dist.* 23. *q.* 10.

44. Quæstio 7. Quodnam sit obiectum materiale fidei? De quò, *hic dist.* 23. *q.* 2.

45. Quæstio 8. Quodnam sit obiectum formale fidei? De quò, *hic dist.* 23. *q.* 3.

46. Quæstio 9. An actus fidei possit esse falsus ex natura rei? De quò, *hic q.* 1.

47. Quæstio 10. Quomodò sint exponenda illa divina eloquia: Nunc dico vobis, priusquàm fiat, & cum factum fuerit, credatis? De quò, *hic q.* 4. *& dist.* 23. *q.* 1.

48. Quæstio 11. An, ut fides divina subsistat, sit necessè credere, quod penitùs ignoratur? De quò, *hic dist.* 23. *q.* 10.

49. Quæstio 12. An qui omninò non ignorat quod credit, veram habeat fidem? De quò, *hic dist.* 23. *q.* 10.

DE FIDE ANTIQUORUM.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ-QUINTÆ SYNOPSIS.

Quisquis ad ætheras sedes consederit usquam,
Hunc mediatoris iuvit aperta fides.

Sic incipit : *Prædictis.*
Sic terminat : *Sine istis.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de fidei obiecto, seu materia; sed in præsenti determinat de ipsius subiecto, sivè de credentibus per eam: ergo aptè vicissim conferre videntur.

Con-

2. Consequentia probatur: In fide virtute theologicâ tria præsertim meditari debent, scilicet, essentia, obiectum, & subiectum, sivè credentes per eam; sed Magister in superiori distinctione determinavit de obiecto fidei, sivé de his, quæ creduntur, postquam in antecedenti de fidei essentia egerat: ergo dùm in præsenti de subiecto, sivè de credentibus per eam disserit, haudubiè rectè procedit.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ statuit Magister, qualiter antiquorum patrum, secundùm temporis cursum, creverit fides. In secundâ vero declarat, fidem spem, & charitatem, pro huius viæ statu, æqualitatem sortiri. In tertiâ autem, & ultimâ expendit parte, charitatem ex fide, & spe aliquomodò suboriri.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis indagine, prima proponitur thesis: *Fides antiquorum patrum, sicut & Dei cognitio, temporis decursu, mirum in modum accrevit.* Quam primò breviter expendit Magister, quatuor postmodùm excitans dubia in ipsius uberiorem probationem.

5. Sic illam obiter primò declarat in litterâ textûs Magister: Fides enim secundùm temporis processum accrevit in his, qui ante Christi Domini floruerunt adventum, & post ipsius adventum, sicut Dei cognitio profecit, etiam temporum decursu; sed qui ante Christi Domini adventum floruerunt, revera sunt hi, qui passim ab omnibus antiqui appellantur patres: ergo quia fides eorum accrevit, sicut & cognitio Dei, secundùm temporis cursum.

6. Secundó, etiam sic assertum referare tentat Magister: Fides equidem, magna dicitur cognitione, articulorum quantitate, constantiâ, & devotione credentium; sed hos feraces proventus fides afferre non potuit, nisi secundùm temporis processum: igitur fides antiquorum patrum, sicut & Dei cognitio, temporum decursu, mirabiliter pubescere cœpit.

7. Undè contentaneè his subdit Magister in litterâ, quandam fidei esse mensuram, sine quâ nunquàm potuit esse vera salus. Quod probat per Apostolum ad Hebræos cap. 11. dicentem: *Oportet accedentem ad Deum credere, quia Deus est, & quod remunerator est sperantium in se*: ergo etsi patrum antiquorum fides per temporis profecerit cursum; tamen sine fide Mediatoris, nullus homo, nec ante, nec post ipsius adventum, fuit salvus.

8. Modó iam Magister primum sic suggerit dubium ad fidei incrementum spectans: *Quamvis absque controversiâ sit, quòd tantùm*

cre-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

tom. 3. *disp.* 8. *de fide, sect.* 4. *& seqq.* Valente *in Concord. sect.* 6. *pag.* 177.

41. Quæstio 4. An D. Petrus habuerit fidem passionis, quando vidit Christum Dominum pati? De quò, *hic q.* 2. *& dist.* 23. *q.* 10.

42. Quæstio 5. Quomodò sit exponendum illud D. Thomæ affatum: Quia vidisti me, credidisti? De quò, *hic q.* 2. *& dist.* 23. *q.* 10.

43. Quæstio 6. An fides, & scientia de eodem simul compatiantur obiecto? De quò, *hic dist.* 23. *q.* 10.

44. Quæstio 7. Quodnam sit obiectum materiale fidei? De quò, *hic dist.* 23. *q.* 2.

45. Quæstio 8. Quodnam sit obiectum formale fidei? De quò, *hic dist.* 23. *q.* 3.

46. Quæstio 9. An actus fidei possit esse falsus ex natura rei? De quò, *hic q.* 1.

47. Quæstio 10. Quomodò sint exponenda illa divina eloquia: Nunc dico vobis, priusquàm fiat, & cum factum fuerit, credatis? De quò, *hic q.* 4. *& dist.* 23. *q.* 1.

48. Quæstio 11. An, ut fides divina subsistat, sit necessè credere, quod penitùs ignoratur? De quò, *hic dist.* 23. *q.* 10.

49. Quæstio 12. An qui omninò non ignorat quod credit, veram habeat fidem? De quò, *hic dist.* 23. *q.* 10.

DE FIDE ANTIQUORUM.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ-QUINTÆ SYNOPSIS.

Quisquis ad ætheras sedes consederit usquam,
Hunc mediatoris iuvit aperta fides.

Sic incipit : *Prædictis.*
Sic terminat : *Sine istis.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de fidei obiecto, seu materia; sed in præsenti determinat de ipsius subiecto, sivè de credentibus per eam: ergo aptè vicissim conferre videntur.

Con-

2. Consequentia probatur: In fide virtute theologicâ tria præsertim meditari debent, scilicet, essentia, obiectum, & subiectum, sivè credentes per eam; sed Magister in superiori distinctione determinavit de obiecto fidei, sivé de his, quæ creduntur, postquam in antecedenti de fidei essentia egerat: ergo dùm in præsenti de subiecto, sivè de credentibus per eam disserit, haudubiè rectè procedit.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ statuit Magister, qualiter antiquorum patrum, secundùm temporis cursum, creverit fides. In secundâ vero declarat, fidem spem, & charitatem, pro huius viæ statu, æqualitatem sortiri. In tertiâ autem, & ultimâ expendit parte, charitatem ex fide, & spe aliquomodò suboriri.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis indagine, prima proponitur thesis: *Fides antiquorum patrum, sicut & Dei cognitio, temporis decursu, mirum in modum accrevit.* Quam primò breviter expendit Magister, quatuor postmodùm excitans dubia in ipsius uberiorem probationem.

5. Sic illam obiter primò declarat in litterâ textûs Magister: Fides enim secundùm temporis processum accrevit in his, qui ante Christi Domini floruerunt adventum, & post ipsius adventum, sicut Dei cognitio profecit, etiam temporum decursu; sed qui ante Christi Domini adventum floruerunt, revera sunt hi, qui passim ab omnibus antiqui appellantur patres: ergo quia fides eorum accrevit, sicut & cognitio Dei, secundùm temporis cursum.

6. Secundó, etiam sic assertum referare tentat Magister: Fides equidem, magna dicitur cognitione, articulorum quantitate, constantiâ, & devotione credentium; sed hos feraces proventus fides afferre non potuit, nisi secundùm temporis processum: igitur fides antiquorum patrum, sicut & Dei cognitio, temporum decursu, mirabiliter pubescere cœpit.

7. Undè contentaneè his subdit Magister in litterâ, quandam fidei esse mensuram, sine quâ nunquàm potuit esse vera salus. Quod probat per Apostolum ad Hebræos cap. 11. dicentem: *Oportet accedentem ad Deum credere, quia Deus est, & quod remunerator est sperantium in se*: ergo etsi patrum antiquorum fides per temporis profecerit cursum; tamen sine fide Mediatoris, nullus homo, nec ante, nec post ipsius adventum, fuit salvus.

8. Modó iam Magister primum sic suggerit dubium ad fidei incrementum spectans: *Quamvis absque controversiâ sit, quòd tantùm*

cre-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

credere Deum esse, & ipsum esse in se sperantium pium remuneratorem, non sufficiebat ad salutem post Christi Domini adventum, sine aliis articulis contentis in symbolo: An ante ipsius adventum antiquis sufficerit patribus? Et respondet Magister negantem amplectendo partem, quam aliquibus congruentiis, & Patrum authoritatibus illustrare pertentat.

9. Primò: Quia ex quo omnes ab Adamo descendentes erant obnoxi peccato, nullus ipsorum sine fide Christi Domini Mediatoris poterat fieri salvus: ergo quia omnes qui salvi fuerunt, profectò fidem Christi Domini Mediatoris habuerunt: ergo quanvis antiqui patres crediderint Deum esse, & ipsum esse in se sperantium pium remuneratorem, non sufficiebat ipsis hæc fides, sine Mediatoris fide, ad salutem assequendam.

10. Secundò: Licèt tempora sint immutata, eadem in antiquis patribus, & nobis fides eluxit; quia quemadmodùm nos credimus Christum Dominum passum; ita ipsi crediderunt ipsum passurum; & sic de aliis mysteriis, quæ nos credimus; sed post Christi Domini adventum, non sufficit nobis ad salutem, credere Deum esse, ipsumque esse remuneratorem in se sperantium, absque Christi Domini Mediatoris fide: ergo nec ante ipsius adventum fides illa potuit esse sufficiens antiquis patribus ad salutem, sine Mediatoris fide.

11. Tertiò ex Augustino ad Optatum Epist. 157. scribente: *Illa fides sana est, quâ credimus nullum hominem, sivè maioris, sivé minoris ætatis, liberari à contagione mortis, & obligatione peccati, quod primæ nativitate contraxit, nisi per unum Mediatorem Dei, & hominum Iesum Christum; cuius hominis eiusque Dei saluberrimâ fide etiam illi iusti salvi facti sunt, qui priusquam veniret in carnem, crediderunt in carnem venturum*: ergo profundè hoc Augustini mente agitato testimonio, quis inficias ibit dubii resolutionem?

12. Quartò, eodem ex Augustino lib. de Corrup. & Grat. cap. 7. idipsum probat Magister dicente: *Nemo liberatur à damnatione, quæ per Adam facta est, nisi per fidem Iesu Christi*; sed ex eo quòd nemo liberetur à damnatione, quæ per Adam facta est, nisi per fidem Iesu Christi, omnes per fidem Mediatoris salvantur, sivè ante, sivè post ipsius piissimum adventum: ergo.

13. Quintò, Augustinus ipse lib. 2. de Nupt. & Concup. cap. 14. sic concinniter super his suam mentem absolvit: *Eadem fides Mediatoris, quæ nos salvat, salvos iustos faciebat antiquos pusillos cum magnis; quia sicut credimus Christum in carne venisse, ita illi venturum; & sicut nos mortuum, ita illi moriturum; & sicut nos resurrexisse, ita illi resurrecturum; & nos, & illi ad iudicium vivorum, & mortuorum, venturum*: ergo cum eadem Mediatoris fides ante, & post illius floruerit ad ventum, omni tempore mundi, fuit hominibus ad salutem necessaria.

14. Sextò tandem Gregorius homil. 17. in Ezechielem, egregiè rem acu tetigit: *Et qui præibant, & qui sequebantur, clamabant dicentes: Osanna Filio David, quia omnes electi, qui in Iudeâ esse potuerunt, sivè qui nunc in Ecclesiâ sunt, in Mediatorem Dei, & hominum crediderunt, & credunt*: ergo quia nulli unquàm fuit salus facta, nisi per fidem Mediatoris.

15. Secundum sic de simplicium fide suppeditat quæsitum Magister: *Quomodò simplices antiqui assequebantur salutem, si profundum Incarnationis Mysterium eis revelatum non fuerat?* Et respondet Magister in littera, aptè dici posse, nullum fuisse iustum, vel salvum, cui non foret facta revelatio, vel distincta, vel velata, vel in aperto, vel in mysterio. Distincta, ut Abrahæ, & Moysi, aliisque maioribus, qui distinctionem articulorum habebant: Velata, ut simplicibus, & minoribus, quibus revelatum erat ea esse credenda, quæ credebant illi maiores, & docebant, sed eorum distinctionem apertam non habebant.

16. Quod sacræ paginæ authoritate, & ratione suadere tentat. Primò ratione: Quemadmodùm modò aliqui minùs capaces sunt in Ecclesiâ, qui articulos symboli distinguere, & assignare non valent; omnia tamen credunt, quæ in symbolo continentur; sic tunc erant aliqui simplices, & minus capaces, qui Incarnationis Mysterium distinctè non agnoscebant, sed tamen credebant ea, quæ maiores credebant, & docebant, etsi eorum apertam non habuerint distinctionem: ergo quia nullus hactenùs fuit salvus, cui Incarnationis Mysterium aliquomodò revelatum non fuerit.

17. Secundò probat ex illo Iob cap. 1. & 3. Regum, cap. 17. dicente: *Boves arabant, & asinæ pascebantur iuxta eos*; sed simplices, & minores sunt asinę pascentes iuxta boves, quia humilitate maioribus adhærendo, in mysterio credebant, quę & illi in mysterio docebant; qualis fortè fuit vidua Sareptana: ergo cùm simplices, & minores implicitè hoc Incarnationis Mysterium in fide maiorum crediderint, quibus expresiùs fuerat revelatum; non incongruè deducitur, nullum fuisse, aut posse esse hominem salvum absque huius mysterii distinctâ, aut velatâ notitiâ.

18. Tertiam his verbis quæstionem proponit Magister: *Si absque fide Mediatoris antiquis non fuit salus, sicut nec nobis: An oportuerit illos cre-*

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

credere omnia illa de Christo Domino Mediatore, quæ nunc credimus? Et respondet Magister in littera, nonnullas de hac re recensendo sententias, earumque fundamenta aperiendo, tametsi quid super his sit determinatè tenendum, non decernat in textu.

19. Aliquot enim dixere, quòd tunc suffecisset antiquis, quatuor tantùm articulos de Christo Domino credere Mediatore, scilicet, nativitatem, mortem, resurrectionem, & iudicium. Quod duntaxat probant, quadam Augustini authoritate nuper apposita, dicenteque: *Eadem fides Mediatoris, quæ nos salvat, salvos iustos faciebat antiquos; quia sicut credimus Christum in carne venisse, ita illi venturum; & sicut nos mortuum, ita illi moriturum; & sicut nos resurrexisse, ita illi resurrecturum; & nos, & illi ad iudicium vivorum, & mortuorum venturum*: ergo videtur, quòd suffecerit illis ad salutem quatuor tantum articulos Christi Domini Mediatoris credere, nempè nativitatem, mortem, resurrectionem, & adventum ad iudicium.

20. Alii verò asserebant, suffecisse eis cum fide Trinitatis primum, & ultimum articulum credere, quippè, Christi Domini nativitatem, & ipsius adventum ad iudicium. Sic suam sententiam suadere tentabant: Divus Ioannes Baptista de morte Christi Domini eiusque descensu ad inferos in Evangelio dubitasse videtur, secundum Magni Gregorii homil. 6. in Evang. expositionem, dùm interrogavit per discipulos: *Tu es qui venturus es, an alium expectamus?* Quasi diceret: *Es tu per teipsum descensurus ad infernum, an alium ad hæc sacramenta missurus?* Ergo quia ad salutem assequendam non erat necessarium antiquis illos quatuor articulos credere, cum sufficeret ipsis primum, & ultimum cum fide Trinitatis credere.

21. Verùm quidam è regione sustinent, Ioannem non dubitasse de ignorantia, sed de pietate, ideìt, dubitare se ostendisse; non quia ignoraverit, sed pietatis affectu compassum esse Christo Domino, eiusque humilitatem admirando insinuasse. Quid ergò de his geminis opinionibus sit tenendum, Magister non determinat in littera textus.

22. Quartum, & ultimum sic ministrat dubium Magister: *An Cornelius Centurio de Christi Domini Incarnatione fidem habuerit?* Et pro utraque parte arguit Magister. Primò pro affirmante ita discusare videtur: Sine incarnationis Christi Domini fide Cornelius Centurio iustus non fuisset; sed de illo legitur apud Apostolorum Acta cap. 10. quòd fuerit vir iustus ac timens Deum: ergo quia fidem incarnationis Christi Domini habuit.

23. Secundò, similiter arguit pro negante parte Magister; Si Cornelius Centurio fidem de Christi Domini Incarnatione habuisset, incasùm Divus Petrus fuisset ad eum missus; sed Divus Petrus fuit ad Cornelium missus, ut eum instrueret de fide: ergo quia non habebat fidem de Christi Domini Incarnatione.

24. Respondet tamen Magister, Cornelium Centurionem, sicut fidem Trinitatis, ita & Incarnationis Christi Domini habuisse fidem ex Dei revelatione; sed Incarnatum iam esse Dei Filium ignorasse; & ideò missus est Divus Petrus, ut iam natum Dei Filium ei annunciaret, & Sacramentum regenerationis ei conferret. Habebat ergò fidem Incarnationis, sed an facta, vel futura esset, non noverat; & ita per fidem venit ad opera, & per opera ampliùs solidatus est in fide; ita ut per illam ipsius opera fuerint à Deo accepta, & orationes exauditæ. Et hæc de prima distinctionis parte sufficiant.

25. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis discusione, secunda statuitur thesis: *Virtutes Theologicæ, fides quippè, spes, & charitas, pro huius statu viæ, æquales sunt intensivè.* Quam sola Divi Gregorii authoritate firmat Magister.

26. Sic super Ezechielem homilia ultima scribit Gregorius: *Fidem, spem, & charitatem atque operationem, dùm in hac vita vivimus, æquales sibi esse apud nos invenimus; quia quantùm credimus, tantùm amamus, & quantùm amamus, tantùm de spe præsumimus*: ergo si in via quantùm credimus, tantùm amamus; & quantùm amamus, tantùm de spe præsumimus, bene colligitur, fidem, spem, & charitatem atque operationem, pro statu isto, esse æquales intensivè.

27. Sed oppones Apostolum 1. Corinth. cap. 13. dicentem: *Maior autem horum est charitas*; sed ex eo quòd charitas sit maior fide, & spe, virtutes theologicæ, pro statu viæ, non possunt esse intensivè æquales: ergo.

28. Respondet Magister negando Minorem, & Consequentiam. Quia Apostolus haud dubiè ea scripsit, quoniam charitas in patria manet, ubi fides, & spes evacuabuntur, iuxta illud ipsius Apostoli: *Charitas nunquàm excidit, &c.* Vel quia charitas est mater omnium virtutum; non verò quia in actuum intensione æquales non sint.

29. Subdit tandem Magister, quòd licèt charitas in ordine post fidem, & spem annumeretur, non ideò est, quia ex eis suboriatur, sed quia illis transactis, charitas semper manet, quia charitas nunquàm excidit, sivè prophetiæ evacuabuntur, sivè linguæ cessabunt, sivè scientia destruetur. Et hæc de secunda distinctionis parte sufficiant.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

30. PRO TERTIÆ autem,& ultimæ distinctionis partis disquisitione, tertia paratur thesis: *Ex fide, & spe charitas aliquomodò procedere dicitur.* Hanc utique probat conclusionem Magister quadam ex obiectionis solutione, quam proponit in littera.

31. Obiicies ergò per Divum Paulum 1. ad Thimotheum,cap.1. scribentem: *Finis autem præcepti est charitas de corde puro & conscientiæ bona,& fide non ficta.* Quod expendens Augustinus lib.de Doctr.Christ. cap.ultim. cor accipit pro intellectu, & conscientiam pro spe, dicens: *Qualis charitas est finis præcepti procedens de corde puro,ideſt, de puro intellectu, ut nihil nisi Deus diligatur; & conscientia, ideſt, de spe bona, & fide non ficta, ideſt, non simulata*; ergo videtur,quòd charitas ex fide, & spe oriatur.

32. Respondet Magister ad obiectionem, simulque ad Augustini authoritatem, verba illa non sic esse capienda, quòd fides, & spes causa, vel tempore charitatem præcedant quæ est omnium virtutum ac bonorum mater; sed quia charitas sine illis esse non potest, etsi istæ sine charitate valeant esse; quanvis non sit pia fides, vel spes sine charitate: ergo ex fide, & spe procedere dicitur charitas, quia nulli provenit sine istis. Et hęc de tertia, & ultima distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

33. QUÆSTIO 1. An actus fidei infusæ sit necessarius ad salutem? Ex Angelica Schola D. Thomas 2.2.*q.*89.*art.*6. Gonetus *tom.*4. *tract.*10. *disp.*6. *art.*3. Camerinus *tom.*2. *q.* 2. *art.*3. Prado *in Theolog.Moral. cap.*7. *q.*2. §. 1. Cayetan. 2.2. *q.*2. *art.*3. Canus *in relect. de Sacram. p.*2.*q.*2. *conclus.* 1. Ioan. á S. Thoma 2. 2. *disp.* 4. *art.* 1. Montesin. 1. 2. *q.* 89. *disp.*19. *q.*3. Zumel 1.2. *q.* 111. *art.*4. Torres *disp.*15. *dub.*1. Sotus *in* 4. *dist.* 1. *q.*2. *art.*3. Philipp. à SS. Trinit. *tom.*3. *tract.* 1. *disp.*4. *dub.* 3.

34. Ex Subtili Schola Scotus *in* 3. *dist.* 23. *q. unic.* Arbiol *de fide, disp.*1. *art.*6. Macedo *de Clavib. lib.*3. *cap.*1. & 2. Pichon *de fide,disp.*2. *cap.* 1. *diffic.* 3. Poncius *tract.*9. *disp.* 35. *q.*2. Mastrius *tom.* 3. *disp.* 6. *q.*15. *art.*1. & 2. Castillo *de fide,disp.*11. *q.*1.& 2. *p.*1. & *seqq.* Lanterius *de fide, disp.* 12. *propos.* 1. & *seqq.* Vega *in Trident. cap.*17.& 20. Villalobos *tom.*2. *tract.*1. *difficult.*3. *num.* 3. Corduba *lib.*2. *q.* 5. *propos.* 1. Herincx *p.*3. *disp.*7. *q.* 4. Pitygian. *in* 3. *dist.*23. *art.*10. & 11. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.*23. *q. unic.*

35. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de fide, disp.* 12. *sect.* 2. Arriaga

*tom.*5. *disp.*2.& 13. *sect.*3. Lugo *de fide,disp.*12. *sect.*1. Escobar *tom.*6. *lib.* 47. *sect.*1. *cap.*3. Amicus *tom.* 4. *disp.* 13. *sect.* 1. Peñafiel *tom.* 3. *disp.*8. *sect.*1. & *seqq.* Carleton *tom.*2. *disp.* 15. *sect.* 1. Oviedo *de fide, controv.*7. *punct.*2. Gordonus *tom.*2. *q.*12.*cap.*1. Valente *in Concordia, q.* 5. *sect.*1. *pag.*349. Palao *tract.*4. *disp.*1. *punct.* 8. Filliucius *tom.* 2. *tract.*22. *cap.*1. *q.* 7. Ripalda *de fide, disp.* 17. *sect.* 13.

36. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 25. *q.*1. *art.* 1. Lorca *de fide, disp.* 18. *num.*9. Bonæspei *tract.* 2. *disp.*7. *dub.* 1. Caspens. *tom.* 2. *tract.*15. *disp.*2. *sect.*4. Verde *tit.*1.§.2. *num.* 23. Caramuel *in Theolog. Intent. num.*1826. Boverius *tom.* 2. *demonst.* 2. *art.* 1. Malletus *tom.*2. *pag.*12. Estius *in* 3. *dist.*25. §. 1. & *seqq.* Gabriel *in* 3. *dist.* 25. *q.* 1. Alens. 3.*p. q.* 69. *memb.* 3.

37. Quæstio 2. An omnia,quæ in Symbolo Apostolico continentur sint ad salutem necessaria? Ex Angelica Schola D. Thomas 2.2. *q.*1. *art.* 8. & *in* 3. *dist.* 25. *q.*1. *art.* 2. Sylvius 2.2. *q.*2. *art.*7. Ioan.à S. Thoma *tom. unic. disp.*6. *art.*1. & *seqq.* Gonetus *tom.* 4. *tract.* 10. *disp.*6. *art.*1. Camerinus *tom.* 2. *q.*1. *art.*9. Bancel *tom.* 1. *verb. fides, q.*2. Bañez 2.2. *q.*2. *art.*8. Canus *in relect. de Sacram. cap.* 1. Nicolai *in* 3. *dist.* 25. *q.* 1. *art.*5. Rayner de Pisis *tit.*3. *verb. Symbolum,cap.*1. & *seqq.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.*3. *tract.*1. *disp.*1. *dub.*8.

38. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 25. *q.* 1. Arbiol *de fide, disp.*2. *art.*3. Boyvin *de fide, cap.*2. *q.* 7. Lanterius *de fide, disp.*12. *propos.* 1. *pag.*300. Castillo *lib.*1.*de Iust.hæreticor.punit. cap.*9.Herincx *p.*3. *disp.*7. *q.*3. & *seqq.* Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 25. *q.* 1. Aquila *in* 3. *dist.*25. *q.*1. *art.*1. Gallus *in* 3. *dist.*25. *cap.*1.& *seqq.* Vega *in Trident. lib.*6. *cap.*20. Pitygianus *in* 3. *dist.* 25. *art.*10. & *seqq.*

39. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de fide, disp.* 13. *sect.*4. & *seqq.* Escobar *tom.*6. *lib.*47. *cap.*18. *dub.*40.Castro Palao *tom.*1. *tract.*4. *disp.*1. *dub.*9. Peñafiel *tom.*3. *disp.*8. *de fide*, *sect.* 4. & *seqq.* Carleton *tom.* 2. *disp.*15. *sect.* 1. & *seqq.* Filliucius *tom.* 2. *tract.*22. *cap.*2. *q.*3.Gordon. *tom.*2. *q.*12. *cap.*2. Valente *in Concordia*, *sect.*8. *pag.* 190. Fernandez *in Exam theolog. part.*1. *cap.*4. §.2. Lugo *de fide,disp.*13. *sect.*4.*num.*63. Azor *tom.*1. *lib.*8. *cap.*2. *q.* 1.

40. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*25. *q.* 1. *art.*1.Baudun.*de fide, q.*47. *art.*4. *dub.*1. Bassæus *verb. fides,num.*9. Caspens. *tom.*2. *tract.* 15. *disp.*1. *sect.*12. Verde *tit.*1. *de fide*, §. 83. Leander *tom.*6.*tract.*2. *disp.*1. *q.*43. Verricellus *tit.* 1. *de fide,q.* 4.*sect.* 4. & *seqq.* Sayrus *in Clav. Regia,lib.*2. *cap.*9. Boverius *lib.*2. *exam.*2. *cens.*4. Malletus *tom.*2. *pag.* 14. Campetus *p.* 1. *tract.* 3. *art.* 1. *lect.* 1. *interrog.* 1. & *seqq.*

Chy-

Chyrolus *de fide, disp.2. difficult.* 2. Estius *in* 3. *dist.* 25. §. 2. *& seqq.*

41. Quæstio 3. An teneamur explicitè credere omnes articulos fidei? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2.2. *q.*2. *art.*6. *& in* 3. *dist.*25. *q.*2. *art.*1. Gonetus *tom.*4. *tract.* 10. *disp.*6. *art.* 4. Sylvius 2. 2. *q.* 2. *art.*8. Medina *de restit. lib.* 1. *cap.*14. §.2. Camerinus *tom.*2. *q.*2. *art.* 5. Prado *in Theolog. Moral. cap.*7. *q.*3. §.1. *& seqq.* Cayetan.2.2.*q.*1. *dub.*3. Ioan. à S. Thomâ 2.2. *disp.*2. *art.*1.Canus *lib.*12. *de locis,cap.*4. Bañez 2.2. *q.*1. *art.*5. Araujo 2.2. *q.*1. *dub.*3. D. Antonin.4.*p.tit.*8. *cap.*4. §.2. Bancel *tom.*1. *verb.fides,q.*5. Nicolai *in* 3.*dist.*25.*q.*2.*art.*1. *& seqq.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.*3. *tract.* 3. *disp.*4. *dub.* 6.

42. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 25. *q.* 1. Arbiol *de fide, disp.*6. *art.*8. Lauræa *disp.*10. *de fide,art.*2. Pichon *de fide,p.*2.*disp.unic. cap.*1. *diff.*2.*subsect.*1. Mastrius *disp.* 10. *de præcep. q.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Castro *lib.*2. *de Legib. Pœnal. cap.*14. Villalob. *tom.*2. *tract.* 1. *diff.* 3. Corduba *lib.*2. *q.*4. *propos.* 3. Vega *in Trident. cap.* 17. *&* 30. Delgadillo *de pœnit. cap.*8. *dub.*7. Herincx *p.*3. *disp.*7. *q.*5. *&* 6.Gallus *in* 3. *dist.*25. *cap.*2. *& seqq.* Pitygian. *in* 3. *dist.*25. *art.*10. *&* 11.

43. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de fide, disp.*12. *sect.*3. Lugo *de fide, disp.*12. *sect.*4. Ripalda *disp.*17.*sect.*15. Palao *tract.*4. *disp.*1. *punct.* 9. Escobar *tom.*6. *lib.*47. *sect.*1. *cap.*6. Amicus *tom.*4.*disp.*13. *sect.*3. Peñafiel *tom.*3. *disp.*8. *sect.*3.*& seqq.* Anton.Perez *tract.*4. *disp.*3. *cap.*12. Filliucius *tom.* 2. *tract.* 22. *cap.* 1. *q.* 8. *&* 9. Fagundez *tom.* 1. *lib.* 1. *cap.*2. Mendo *in Statera, disp.*1. *q.*1. Valente *in Concordia, q.* 5.*sect.* 2. *pag.* 354. Hurt.de Mendoza 2.2. *disp.* 44. *sect.*1.

44. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*25.*art.*1.*q.*3.Bassæus *verb. fides,num.*9. Sayrus *in Clav.Regia, lib.* 2. *cap.* 9. Diana *p.*3. *tract.* 5. *resol.*48. Lorca *de fide, disp.*14. *num.* 14. *& seqq.* Bonacina *tom.*2.*disp.*3. *q.*2. *punct.*2. Trullench *lib.* 1. *cap.* 1. *dub.* 2. Caspens. *tom.* 2. *tract.* 15. *disp.*3.*sect.*6. Estius *in* 3. *dist.* 25. §. 1. *&* 2. Verde *tit.*1. *de fide,*§.35. *num.*64. Verricellus *tit.*1. *de fide, q.*4. *sect.*1. *& seqq.* Malletus *tom.* 2. *pag.* 14.

45. Quæstio 4.An fides creverit quoad credendorum numerum? D. Thomas *in* 3. *dist.*25. *q.*2.*art.*2. D.Bonaventura *in* 3.*dist.*25.*art.*2. *q.*1. Alens. 3.*p. q.*68. *memb.*9.*art.*2. Baudun.*de fide,q.*47.*art.*3.*dub.*1. Camerinus *tom.*2. *q.*1. *art.*7. Turrian. *de fide,disp.*13. *dub.*2. Caspens. *tom.*2. *tract.*15. *disp.* 1. *sect.* 13. Nicolai *in* 3. *dist.*25. *q.*2. *art.*5. Chirolus *de fide, disp.*2. *diff.*1. Philipp. à SS. Trinit. *tom.*3. *tract.*1. *disp.*4. *dub.*6.

46. Quæstio 5. An omnis actus salutaris procedat ex fide infusâ? De quò, *tom.*2. *dist.*26. *q.* 8.

Quæ-

47. Quæstio 6. Quid sit peccatum originale, eiusque formalis ratio? De quò, *tom.*2. *dist.* 30.*q.*1.

48. Quæstio 7. An per solam fidem Christi Domini salvetur omne genus humanum, & aliter salvari non possit? De quò, *tom.* 4. *p.*1. *dist.*15. *q.*3.

49. Quæstio 8. An simplices, & rudes homines teneantur credere omnes articulos, qui in Apostolorum Symbolo continentur? De quò, *hic q.*3.

50. Quæstio 9. An sine fide Mediatoris salutem consequebantur Antiqui? De quò, *hic q.* 1. *&* 2.

51. Quæstio 10. An pro salute assequenda sufficiat credere nativitatem, mortem, resurrectionem, & adventum Christi Domini? De quó, *hic q.*2.

52. Quæstio 11. An pro salutis æternæ assequutione sit satis credere Mysterium de Verbi divini Incarnatione? De quò, *hic q.* 2.

53. Quæstio 12. An Cornelius, cuius meminit Apostolorum Acta, habuerit fidem Incarnationis? De quó, *hic q.*3.

54. Quæstio 13. An sit de fide, sanctificationis formam esse habitum? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 9.

DE SPE.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ SEXTÆ SYNOPSIS.

Spes sacrata fidem comitatur passibus æquis,
Quam de non visis rebus habere soles.

Sic incipit: *Spes autem est virtus.*
Sic terminat: *Ad speciem.*

1 CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de subiecto fidei, sivé de credentibus per eam; & hactenùs de primâ theologicarum virtutum, fide quippè; sed in præsenti determinat de spe, quæ est secunda theologica virtus: igitur in rectam connexionem devenire, satis congruè pro comperto habetur.

Con-

Chyrolus *de fide, disp.2. difficult.* 2. Estius *in* 3. *dist.* 25. §. 2. *& seqq.*

41. Quæstio 3. An teneamur explicitè credere omnes articulos fidei? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2.2. *q.*2. *art.*6. *& in* 3. *dist.*25. *q.*2. *art.*1. Gonetus *tom.*4. *tract.* 10. *disp.*6. *art.* 4. Sylvius 2. 2. *q.* 2. *art.*8. Medina *de restit. lib.* 1. *cap.*14. §.2. Camerinus *tom.*2. *q.*2. *art.* 5. Prado *in Theolog. Moral. cap.*7. *q.*3. §.1. *& seqq.* Cayetan.2.2.*q.*1. *dub.*3. Ioan. à S. Thomâ 2.2. *disp.*2. *art.*1.Canus *lib.*12. *de locis,cap.*4. Bañez 2.2. *q.*1. *art.*5. Araujo 2.2. *q.*1. *dub.*3. D. Antonin.4.*p.tit.*8. *cap.*4. §.2. Bancel *tom.*1. *verb.fides,q.*5. Nicolai *in* 3.*dist.*25.*q.*2.*art.*1. *& seqq.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.*3. *tract.* 3. *disp.*4. *dub.* 6.

42. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 25. *q.* 1. Arbiol *de fide, disp.*6. *art.*8. Lauræa *disp.*10. *de fide,art.*2. Pichon *de fide,p.*2.*disp.unic. cap.*1. *diff.*2.*subsect.*1. Mastrius *disp.* 10. *de præcep. q.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Castro *lib.*2. *de Legib. Pœnal. cap.*14. Villalob. *tom.*2. *tract.* 1. *diff.* 3. Corduba *lib.*2. *q.*4. *propos.* 3. Vega *in Trident. cap.* 17. *&* 30. Delgadillo *de pœnit. cap.*8. *dub.*7. Herincx *p.*3. *disp.*7. *q.*5. *&* 6.Gallus *in* 3. *dist.*25. *cap.*2. *& seqq.* Pitygian. *in* 3. *dist.*25. *art.*10. *&* 11.

43. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de fide, disp.*12. *sect.*3. Lugo *de fide, disp.*12. *sect.*4. Ripalda *disp.*17.*sect.*15. Palao *tract.*4. *disp.*1. *punct.* 9. Escobar *tom.*6. *lib.*47. *sect.*1. *cap.*6. Amicus *tom.*4.*disp.*13. *sect.*3. Peñafiel *tom.*3. *disp.*8. *sect.*3.*& seqq.* Anton.Perez *tract.*4. *disp.*3. *cap.*12. Filliucius *tom.* 2. *tract.* 22. *cap.* 1. *q.* 8. *&* 9. Fagundez *tom.* 1. *lib.* 1. *cap.*2. Mendo *in Statera, disp.*1. *q.*1. Valente *in Concordia, q.* 5.*sect.* 2. *pag.* 354. Hurt.de Mendoza 2.2. *disp.* 44. *sect.*1.

44. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*25.*art.*1.*q.*3.Bassæus *verb. fides,num.*9. Sayrus *in Clav.Regia, lib.* 2. *cap.* 9. Diana *p.*3. *tract.* 5. *resol.*48. Lorca *de fide, disp.*14. *num.* 14. *& seqq.* Bonacina *tom.*2.*disp.*3. *q.*2. *punct.*2. Trullench *lib.* 1. *cap.* 1. *dub.* 2. Caspens. *tom.* 2. *tract.* 15. *disp.*3.*sect.*6. Estius *in* 3. *dist.* 25. §. 1. *&* 2. Verde *tit.*1. *de fide,*§.35. *num.*64. Verricellus *tit.*1. *de fide, q.*4. *sect.*1. *& seqq.* Malletus *tom.* 2. *pag.* 14.

45. Quæstio 4.An fides creverit quoad credendorum numerum? D. Thomas *in* 3. *dist.*25. *q.*2.*art.*2. D.Bonaventura *in* 3.*dist.*25.*art.*2. *q.*1. Alens. 3.*p. q.*68. *memb.*9.*art.*2. Baudun.*de fide,q.*47.*art.*3.*dub.*1. Camerinus *tom.*2. *q.*1. *art.*7. Turrian. *de fide,disp.*13. *dub.*2. Caspens. *tom.*2. *tract.*15. *disp.* 1. *sect.* 13. Nicolai *in* 3. *dist.*25. *q.*2. *art.*5. Chirolus *de fide, disp.*2. *diff.*1. Philipp. à SS. Trinit. *tom.*3. *tract.*1. *disp.*4. *dub.*6.

46. Quæstio 5. An omnis actus salutaris procedat ex fide infusâ? De quò, *tom.*2. *dist.*26. *q.* 8.

Quæ-

47. Quæstio 6. Quid sit peccatum originale, eiusque formalis ratio? De quò, *tom.*2. *dist.* 30.*q.*1.

48. Quæstio 7. An per solam fidem Christi Domini salvetur omne genus humanum, & aliter salvari non possit? De quò, *tom.* 4. *p.*1. *dist.*15. *q.*3.

49. Quæstio 8. An simplices, & rudes homines teneantur credere omnes articulos, qui in Apostolorum Symbolo continentur? De quò, *hic q.*3.

50. Quæstio 9. An sine fide Mediatoris salutem consequebantur Antiqui? De quò, *hic q.* 1. *&* 2.

51. Quæstio 10. An pro salute assequenda sufficiat credere nativitatem, mortem, resurrectionem, & adventum Christi Domini? De quó, *hic q.*2.

52. Quæstio 11. An pro salutis æternæ assequutione sit satis credere Mysterium de Verbi divini Incarnatione? De quò, *hic q.* 2.

53. Quæstio 12. An Cornelius, cuius meminit Apostolorum Acta, habuerit fidem Incarnationis? De quó, *hic q.*3.

54. Quæstio 13. An sit de fide, sanctificationis formam esse habitum? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 9.

DE SPE.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ SEXTÆ SYNOPSIS.

Spes sacrata fidem comitatur passibus æquis,
Quam de non visis rebus habere soles.

Sic incipit: *Spes autem est virtus.*
Sic terminat: *Ad speciem.*

1 CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de subiecto fidei, sivé de credentibus per eam; & hactenùs de primâ theologicarum virtutum, fide quippè; sed in præsenti determinat de spe, quæ est secunda theologica virtus: igitur in rectam connexionem devenire, satis congruè pro comperto habetur.

Con-

2. Conſequentia probatur: In ordine theologicarum virtutum primò recenſetur fides, & poſtea ſpes, ut claret ex ingeminatis ſacræ paginæ locis, præſertimque ex Apoſtolo 1. Corinth. cap. 13. ergo rectè procedit Magiſter, dùm in præſenti determinat de ſpe, ſecundum inter virtutes theologicas occupante locum, poſtquám de fide in antecedenti egerat, quæ ad primum ſpectare videtur.

3. Dividitur præſens diſtinctio in tres præcipuas partes. In quarum prima expendit Magiſter ſpei virtutis theologicæ eſſentiam. In ſecunda verò declarat, qualiter ſpes ſit de non viſis, ſicut & fides. In tertia autem, & ultima tenet, fidem, & ſpem, in quantùm virtutes, in Chriſto Domino non fuiſſe.

4. PRO PRIMÆ igitur diſtinctionis partis oſtenſione, primum præficitur aſſertum: *Spes ſecunda theologica virtus, dupliciter in littera textùs deſcribitur à Magiſtro.* Quod ſolummodò probare tentat ex concisâ recenſione explanationeque ſpei deſcriptionum, quas manu brevi ſuppeditat Magiſter in littera.

5. Prima ſpei theologicæ virtutis definitio ſic inſcribitur à Magiſtro: *Virtus, quâ ſpiritualia, & æterna bona ſperantur, ideſt, cum fiducia expectantur.* Hæc etenim deſcriptio duntaxat deſumitur ex virtutis ſpei ad ſuum obiectum comparatione, ut expreſsè ex ipſius terminis conſtat.

6. Sed oppones: Bonum æternum eſt unum, & non plura, nempè ſumma, & infinita Dei bonitas: ergo non bene deſcribitur á Magiſtro ſpes virtus theologica, dum ſuſtinet eſſe virtutem, quâ ſpiritualia, & æterna bona ſperantur, ideſt, cum fiducia ſpectantur.

7. Reſpondetur cum Magiſtro negando Conſequentiam. Benè enim in ſpei virtutis deſcriptione pluraliter dicitur, qua æterna bona ſperantur; non quia plura ſint bona æterna; ſed quia bonum æternum, quod eſt ipſa infinita bonitas, omnia bona ſuperexcellit ob ſui eminentiam. Undè æterna bona pluraliter appoſuit Magiſter, non propter æternitatis multitudinem, ſed propter boni expectati omnimodam plenitudinem.

8. Secunda ſpei virtutis deſcriptio ſic in littera proponitur à Magiſtro: *Certa expectatio futuræ beatitudinis proveniens ex gratia Dei, & ex meritis præcedentibus ipſam rem ſperatam, ideſt, beatitudinem æternam.* Hæc autem ſpei definitio reverà deſumitur per comparationem ad ſuum obiectum, actum, & principium, ut ex ipſius terminis claret; ideòque exactior complectiorque, quam prima, ab omnibus arbitratur.

Tamen

9. Tamen hîc obſervare oportet quod Magiſter animadvertit in litterâ, videlicet, quòd ſine gratiâ Dei, & meritis, vel ſaltem ſine merendi propoſito, ſperare futuram æternamque beatitudinem, non eſt ſpes theologica virtus, ſed præſumptio dici poteſt.

10. Oppones ex Philoſophi doctrinâ lib. 6. top. cap. 1. Quod eſt in motu, nequit definiri per id quod eſt in quiete; nec quod eſt in quiete, per id quod eſt in motu; ſed expectare, eſt quieſcere; ſperare verò, eſt tendere in rem ſperatam: igitur ſpes theologica virtus ineptè hîc per expectationem deſcribitur à Magiſtro.

11. Reſpondetur ex Divo Bonaventura, & Magiſtro negando Conſequentiam. Quanvis enim expectatio ſit quies corporis, eſt tamen quædam ſolicitudo animi; quia expectans, profectò appulſum deſiderat expectati; at expectatio ſecundùm quòd ponitur in ſpei virtutis deſcriptione, non eſt expectatio corporis, ſed potiùs animi, eò quòd ſit quædam imaginatio propenſioque reſpectu beatitudinis æternæ, ſivè finis aſſequendi; atqueadeò in præſcriptis dialecticis definiendi non deficit Magiſter. Et hæc de primâ diſtinctionis parte ſufficiant.

12. PRO SECUNDÆ verò diſtinctionis partis dilucidatione, ſecundum præfigitur aſſertum: *Quemadmodùm fides eſt de non viſis; ſic de rebus non viſis dicitur ſpes.* Pro cuius pleniſsimo captu, convenientiam, & diſcrimen inter fidem, & ſpem adinventum, aſsignat Magiſter in litterâ, præmiſsâ tamen quadam Auguſtini authoritate.

13. Primò probat aſſertum Magiſter hoc Auguſtini teſtimonio in Enchir. cap. 8. *Fidem appellamus earum rerum, quæ non videntur. De ſpe quoque dicitur: Spes, quæ videtur, non eſt ſpes. Quod enim videt quis, quid ſperat?* Ergo ſi fides appellatur earum rerum, quæ non videntur; & ſpes, quæ videtur, non eſt ſpes, rectè conſequitur, quòd ſicut fides eſt de non viſis, ſic de rebus non viſis dicatur ſpes.

14. Sed dices: Si quemadmodùm fides eſt de non viſis; ſic de rebus non viſis diceretur ſpes, ſanè fides, & ſpes idem haberent obiectum in quod tenderent; ſed quo pacto idem in quod tenderent haberent obiectum, fides, & ſpes inter ſe non diſiderent, eſſentque non plures, ſed una theologica virtus, cùm ab eodem obiecto ſuum ſibi arrogarent ſpecificum eſſe: ergo ſi fides neceſſariò eſt diſtinguenda à ſpe, non poterit eſſe ſpes de rebus non viſis, ſicut fides eſt.

15. Reſpondetur ex Magiſtri doctrinâ negando Minorem, & Conſequentiam. Quia etſi fides, & ſpes ſint de rebus non viſis, tendantque ſimul in idem obiectum, non indè deducitur, quòd ſint una

theologica virtus, & non plures; quia non ſub eâdem ratione, ſed ſub diverſis illud attingunt. Et quidem; quia fides eſt de non viſis, in quantùm ſunt inviſibilia; ſpes verò, de non viſis, in quantùm ſunt non habita, ſed habenda; cum nemo ſperet illud quod poſsidet, ſed id ſolummodò quod habendum eſt.

16. Secundò, aſsignat Magiſter convenientiam inter fidem, & ſpem, ut faciliùs diſcrimen inter utramque virtutem deprehendat. Fides enim propriè eſt de rebus non viſis; ſed ſpes etiam propriè eſt de rebus non viſis: igitur obiectum circa quod verſantur fides, & ſpes, reverà utrique ipſarum virtutum commune cenſetur: ergo quod attinet ad non videre, vel quæ creduntur, vel quæ ſperantur, fidei, & ſpei virtutibus theologicis valde commune arbitratur.

17. Tertiò, oſtendit multifariè Magiſter diſcrimen inter fidem, & ſpem. Primò; quia fides eſt de non viſis, in quantùm ſunt inviſibilia; ſpes verò, in quantúm ſunt non habita, ſed habenda. Secundò; quia fides eſt de bonis, & malis; ſpes autem de bonis tantùm. Tertiò; quia fides eſt de præſentibus, præteritis, & futuris; ſpes verò, tantummodò de futuris. Quartó; quia fides eſt de rebus ſuis, & alienis, ſcilicét, de pertinentibus ad ipſum credentem, & de non pertinentibus ad ipſum; ſpes autem eſt de bonis tantùm ſpectantibus ad ipſum ſperantem: igitur fides, & ſpes maximè inter ſe diſcrepare videntur.

18. Sed oppones: Suppari greſſu eſt diſcurſandum de ſpei virtute, ac de fidei, & charitatis virtutibus; ſed fides, & charitas poſſunt non tantùm eſſe de bonis propriis, ſed etiam de communibus bonis: ergo & ſpes poterit eſſe de bonis propriis, & alienis: igitur quoad hoc, nullum inter fidem, & ſpem adinvenitur diſcrimen.

19. Reſpondetur ex appoſitis cum Magiſtro negando Maiorem, & Conſequentiam. Quia quælibet ex his theologicis virtutibus ſuo proprio ac formali potitur conſtitutivo. Spes ergò propriiſsimè accepta, cùm ſit expectatio certa futuræ beatitudinis proveniens ex gratiâ Dei, & ex meritis præcedentibus ipſam rem ſperatam, non valet eſſe reſpectù boni alieni, ſed proprii; quia nemo redditur ſecurus de ſalute, niſi per merita propria; ac proindè nullum ſuper his de fide, & charitate virtutibus adeſt cum ſpei virtute ſimile. Et hæc de ſecundâ diſtinctionis parte ſufficiant.

20. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ diſtinctionis partis arguto examine, tertium proponitur aſſertum: *Chriſtus Dominus, etiam pro huius vitæ ſtatu, nec fidem, nec ſpem habuit, cùm clariſsimè Deum viderit,* &

& bona æterna comprehenderit. Quod ſuadere pertentat ex cuiuſdam quæſiti ſolutione in ipſius textûs littera appoſita.

21. Indagat ergò Magiſter: *Utrùm fides, & ſpes in Chriſto Domino fuerint?* Et reſpondet in littera, quibuſdam non indoctè placuiſſe, fidem, ſpem, in quantùm ſunt virtutes, in eo non fuiſſe. Quod nonnullis congruentiis probare videtur.

22. Primò: Quia fides, & ſpes, in quantùm virtutes, non ſunt in beatis, ſivè in Angelis, etiamſi credant, & ſperent reſurrectionem futuram, quia ipſi, & Deo per ſpeciem contemplando fruuntur, & in Dei Verbo reſurrectionem futuram, non per ſpeculum in ænigmate, ſed clariſsimè inſpiciunt; ſed Chriſtus Dominus non ænigmaticam, ſed claram habuit omnium cognitionem, etſi crediderit, & ſperaverit reſurrectionem tertiâ die futuram: igitur Chriſtus Dominus fidem, & ſpem, in quantùm ſunt virtutes, non habuit.

23. Secundò: Fides, & ſpes ſunt de non viſis, etſi fides ſit de ipſis in quantùm ſunt inviſibilia; ſpes verò in quantùm ſunt non habita, ſed habenda; ſed Chriſtus Dominus etiam pro huius viæ ſtatu, clariſsimè Deum vidit, & bona æterna comprehendit: ergo quia neutra harum theologalium virtutum in Chriſto Domino fuit.

24. Sed oppones primò illud Pſal. 30. *In te Domine ſperavi, &c.* ſed hoc dicitur in perſonâ Chriſti Domini: igitur Chriſtus Dominus habuit ſpem virtutem theologicam; ſed ſpes habet annexam fidem: ergo fides, & ſpes, pro huius viæ ſtatu, in Chriſto Domino fuerunt.

25. Reſpondet Magiſter negando geminam Conſequentiam. Quia Chriſtus Dominus, in quo fuerunt pro ſtatu viæ omnia bona patriæ, credidit quidem, & ſperavit reſurrectionem tertia die futuram; nec tamen fidem virtutem, vel ſpem habuit; cùm non ænigmaticam, & ſpecularem, ſed clariſsimam de ea cognitionem habuerit; quia non perfectius eam cognovit præteritam, quàm intellexit futuram. Quamobrem fidem, & ſpem, in quantum virtutes, in Chriſto Domino non enituiſſe, pro comperto habemus.

26. Oppones ſecundò: Quemadmodùm Chriſtus Dominus fuit perfectè comprehenſor, ſic fuit & perfectè viator: ergo neceſſariò habere debuit omnia illa gratiarum dona, omneſque virtutes, quæ ſtatui illi viæ paſsim aptantur; ſed perfecto viatoris ſtatui ſpes virtus theologica tribuitur: igitur in Chriſto Domino ſpes virtus theologica enituit, cùm fuerit perfectè viator.

27. Reſpondetur negando Conſequentiam. Quanvis enim Chriſtus Dominus fuerit perfectè viator, tamen ſpes virtus theologica

propriè non est ipsi elargienda. Primò ; quia spes est expectatio præmii substantialis , & Christus Dominus hocce substantiali præmio, sivè dono iam à conceptionis limine fruebatur. Secundò ; quia spes necessariò habet annexam fidem ; & fides est cognitio ænigmatica, & obscura ; cùm ergó visio clara animæ Christi Domini omne eliminet ænigma , cunctamque abstergat confusionem , consequens est , ut simul expellat fidem ; & expellendo fidem , expellat ipsam spem : ergo nihil proficit ad fidem virtutem theologicam habendam , quòd Christus Dominus fuerit perfectè viator , dùm tamen fuerit perfectè comprehensor.

28. Tandem pro distinctionis coronide subdit Magister in litterâ , antiquos patres , qui apud lymbum usque ad passionem Christi Domini tenebantur , fidem , & spem virtutem theologicam habuisse; quia credebant , & sperabant se visuros Deum per speciem , qualiter tunc eum non videbant, quæ postmodùm evacuatæ fuerunt in eis per adventum Christi Domini , in quo perfectam ac claram habuerunt visionem.

29. Sed dices primò;Spes theologica solùm statui viæ tribuitur in ipsoque vigere videtur ; sed antiqui patres apud lymbum degentes vitam , non erant in statu viæ : ergo quia in ipsis pro statu illo spes, virtus non fuit.

30. Respondetur ex Magistri doctrinâ, antiquos patres , adhuc apud lymbum degentes vitam , quodam modo fuisse in statu viæ , eò quòd nondùm ad patriam pervenerint ; sicque spes virtus poterat ipsis pro illo aptari statu. Insuper ; quia spes virtus non evacuatur , nisi per subsequens prçmium , & per contrarium habitum , quod reverá in lymbo illis non erat exhibitum.

31. Dices secundò : Spes virtus theologica solùm homini confertur , ut per eam possit mereri ; sed antiqui patres,eò quód fuerint in lymbo locati , reverà extra merendi statum erant constituti : igitur quòd ibi spem virtutem theologicam habuerint , penitùs est diffitendum.

32. Respondetur iuxta Magistri doctrinam negando Maiorem, & Consequentiam. Quia meritum non respicit ipsam spem universaliter , sed secundùm statum ; ideoque in lymbo fuerunt , antiqui patres extra statum merendi constituti , & simul intra sperandi sortem ; cùm quodam modo fuerint in viâ , eò quòd nondúm ad patriæ pervenerint statum; & solùm habitur spei contrarius , aut præmium valent spem evacuare , quod patribus in lymbo non fuit datum. Et hæc

hæc de tertiâ , & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

33. QUÆSTIO 1. An spes sit virtus , & inter theologicas annumeretur? Ex Angelica Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.*4. *art.*1. *& in* 3. *dist.*26. *q.* 2. *art.* 2. *&* 3. Gonetus *tom.* 4. *tract.* 10. *disp.*9. *art.*1. Chalvet *tom.*7. *lib.*3. *q.* 1. *cap.*1. Ioan. à S. Thomâ *tract. de spe, disp.*10. *art.*3. Prado *in Theolog.moral. cap.*11. *de spe, q.*1. §.2. Nicolai *in* 3. *dist.*26. *q.*2. *art.*2. *&* 3. Rayner de Pisis *tom.*3. *verb. spes, cap.*1. *& seqq.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.*3. *tract.* 1. *disp.* 10. *dub.*1.

34. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 26. *q. unic.* Poncius *tract.* 8. *disp.* 31. *q.*1. Boyvin *disp.*2. *de spe, q.*1. Pichon *de spe, disp.*1.*cap.*3. *sect.* 1. Durand *tom.*3. *tract.*3. *disp.*5. *q.*1. Mastrius *tom.*3. *disp.*6.*q.*17. *art.*1. Castillo *disp.*1. *de spe, q.*1. *& seqq.* Delgadillo *p.*2. *cap.*7. *diff.*4. *dub.*2. Herincx *p.* 3. *disp.* 10. *q.*1. Cottonius *lib.* 1. *controv.* 6. *cap.* 3. Marchant *tom.*2. *tract.*2. *tit.*3. *q.*1. Aquila *in* 3. *dist.*26. *q.* 1. Gallus *in* 3. *dist.*26. *cap.* 1. *& seqq.*

35. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *disp.*1. *de spe. sect.*1.*& seqq.* Gibalinus *tom.*3. *lib.*8. *princip.*3. *q.*4. Escobar *tom.*6. *lib.* 48. *sect.*2. *cap.* 5. *dub.*6. Amicus *tom.*4. *disp.*19. *sect.*1. *&* 2. Palao *tom.*1.*tract.*5. *disp.*1. *punct.*1. Carleton *tom.*2. *disp.*28. *sect.*2. *&* *disp.* 31. *sect.*2. Anton. Perez *tract.*4. *disp.*5. *cap.*1. Filliucius *tom.*2. *tract.* 22. *cap.* 8. *q.* 1. *&* 2. Gordonus *tom.*2. *q.*11. *cap.*2. Vazq. 1.p. *disp.* 84. *cap.*1. *&* 2.Arriaga *tom.*3. *disp.*28. *num.*14. Valentia *tom.*2. *disp.*3. *q.* 7. *punct.*1.

36. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*26.*art.*1. *q.*1.Alensis 3.*p. q.*75. *memb.* 1. *&* 3. Gabriel *in* 3. *dist.* 26. *q.* 1. Aureolus *in* 3. *dist.* 26. *art.*1. Baudun. *de spe, q.*54. *art.*1. *&* 2. Bassæus *verb. spes , num.* 1. Bonæspei *tract.*3. *disp.*1. *dub.*1. Estius *in* 3. *dist.*26. §. 1. Verde *tit.*2. *de spe,* §.1. *&* 2. Malletus *tom.*2. *pag.* 19.

37. Quæstio 2. Quid sit obiectum tam materiale, quám formale virtutis spei? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.* 17. *art.* 7. Gonetus *tom.*4. *tract.*10. *disp.*9. *art.*2. Sylvius 2.2. *q.*18. *art.*4. Chalvet *tom.*7. *lib.* 3. *q.*1. *cap.*7. Ioan. à S. Thomâ *disp.*10.*de spe , art.*1.*& seqq.*Bañez 2.2. *q.*17. *art.*2. *q.*7. Nicolai *in* 3. *dist.* 26. *art.* 1. *& seqq.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.*3. *tract.*1. *disp.*10. *dub.*2.

38. Ex Subtili Scholà Scotus *in* 3. *dist.*26. *q.unic.* Mastrius *tom.* 3. *disp.*6. *q.*17. *art.*1. *&* 2. Poncius *tract.* 8. *disp.* 31. *q.* 2. Pichon *de spe, disp.*1. *sect.*1. *&* 2. Castillo *disp.* 1. *q.*7. Pitygianus *in* 3. *dist.* 26. *art.*6. Boyvin *disp.*2. *de spe, q.*4. Durand *tom.* 3. *tract.* 3. *disp.* 5. *q.* 2.

Cor-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

Cottonius *lib.*1. *controv.* 6. *cap.* 1. *& seqq.* Marchant *tom.* 2. *tract.* 2. *tit.*3. *q.*1. *& seqq.* Castillent *in Polyanth. Seraph. verb. spes, cap.*1. *num.* 1. Gallus *in* 3. *dist.* 26. *cap.*1. *& seqq.* Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.*26. *q. unic.*

39. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de spe, disp.*1. *sect.* 3. Vazq. 1. 2. *disp.* 25. *cap.*2. Valentia 2. 2. *disp.*2. *q.*1. *de spe, punct.*1. Turrian.2.2. *q.*17. *disp.*60. *dub.*2. Rhodès *tract.*6. *disp.*3. *q.*2. *sect.*2. Escobar *tom.*6. *lib.*48. *sect.*2. *cap.*5. *dub.*4. Amicus *tom.*4. *disp.*19. *art.*3. *& seqq.* Palao *tom.*1. *tract.*5. *disp.*1. *punct.*1. Carleton *tom.*2. *disp.*29. *sect.* 1. *& seqq.* Anton. Perez *tract.*4. *disp.*5. *cap.*1. Arriaga *de spe, disp.* 27. *sect.* 1. & 2. Oviedus *tract. de spe, controv.*2. *punct.*3. *art.*2.

40. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*26. *q.*4. *&* 5. Alens. 3. *p. q.*75. *memb.*1. *& seqq.* Baudun. *de spe, q.*54. *art.*1. *& seqq.* Bassæus *verb. spes, num.*1. *& seqq.* Trullench *lib.*1. *cap.* 4. *dub.*1. Bonæspei *tract.* 3. *disp.*1. *dub.*2. Caspens. *tom.*2. *tract.*16. *disp.*1. *sect.* 1. & 2. Verde *tit.* 2. *de spe,* §.6. *num.*83. Gabriel à S. Vincentio 2.2. *disp.*11. *num.*27. Estius *in* 3. *dist.*26. §.2. *& seqq.* Malletus *tom.*2. *pag.*19. *& seqq.*

41. Quæstio 3. An spes propriè sit in beatis omnibus, necnon in Christo Domino? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.*18. *art.*2. Ioan. á S. Thomâ *tract. de spe, disp.*11. *art.*1. Gonetus *tom.*4. *tract.*10. *disp.*9. *art.*4. Camerinus *tom.*3. *q.*7. *art.*3. Torres *de spe, disp.*62. *dub.* 1. *& seqq.* Nicolai *in* 3. *dist.* 26. *q.* 2. *art.* 5. *& seqq.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.*3, *tract.*1. *disp.*10. *dub.*2. *& seqq.*

42. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.*26. *q. unic.* Mastrius *tom.*3. *disp.*6. *q.*18. *art.*2. Pichon *de spe, disp.*1. *cap.*4. *sect.*1. *& seqq.* Castillo *p.*1. *q.*13. *à num.*4. *& seqq.* Pitygian. *in* 3. *dist.*26. *q.*2. *art.* 5. Merinero *de Incarn. disp.*12. *sect.* 1. Delgadillo *cap.* 7. *difficult.* 4. *dub.* 2. *& seqq.* Boyvin *disp.*2. *de spe, q.* 3. Durand. *tom.* 3. *tract.* 3. *disp.* 5. *q.*4 Herincx 3. *p. disp.* 10. *q.*3.

43. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de spe, disp.* 1. *sect.* 8. Vazq. 3. *p. disp.*48. *cap.*3. Martin. Perez *de Incarn. disp.* 19. *sect.* 4. Aldrete *de Incarn. controv.*11. *disp.*53. *sect.*2. Escobar *tom.*6. *lib.* 48. *sect.* 2. *cap.* 6. *dub.* 10. *&* 11. Palao *tom.*1. *tract.*5. *disp. unic. punct.*3. Carleton *tom.*2. *disp.*32. *sect.*7. Anton. Perez *tract.* 4. *disp.* 5. *cap.* 5. *& seqq.* Oviedus *de fide, controv.*4. *punct.*2. Arriaga *tract. de spe, disp.*27. *sect.*2. *& seqq.* Gordonus *tom.*2. *q.*11. *cap.* 3. *& seqq.*

44. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*26. *art.* 1. *q.* 1. Durand. *in* 3. *dist.*26. *q.*1. Gabriel *in* 3. *dist.* 26. *q.* 1. Baudun. *disp.* 55. *de spe, art. unic.* Bassæus *verb. spes, num.* 3. *& seqq.* Caspens. *tom* 2. *tract.* 16. *disp.*

*disp.*1. *sect.*9. Estius *in* 3. *dist.*26. §.8. Verde *tit.*2. *de spe,*§.7. *num.*85. Leander *tom.*6. *tract.*3. *de spe, disp.* 1. *q.* 7.

45. Quæstio 4. An spes existat absente charitate, & fide? De quò, *tom.*2. *dist.* 41. *q.*2. *& hic dist.* 23. *q.* 8.

46. Quæstio 5. An is, cui de sua damnatione facta est revelatio, possit, aut teneatur sperare salutem? De quò, *tom.*1. *dist.* 48. *q.*1.

47. Quæstio 6. An, si Deus suam alicui damnationem revelaret, posset ille licitè desperare? De quò, *tom.*1. *dist.*48. *q.*1.

48. Quæstio 7. An spes cohæreat cum possessione boni? De quò, *hic dist.* 24. *q.* 2.

49. Quæstio 8. An spes præcedat charitatem ordine naturæ, aut è contra? De quò, *hic dist.* 23. *q.* 7.

50. Quæstio 9. An spes fidem, aut fides spem præcedat? De quò, *hic dist.* 23. *q.* 7.

51. Quæstio 10. An, & quomodò fides & spes distinguantur? De quò, *hic q.*1. *& dist.* 23. *q.*1.

52. Quæstio 11. An, & quâ ratione spes sit certa? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.*26. *q.*2. *art.* 5. Torres *de fide, disp.* 64. *dub.*2. Chalvet *tom.*7. *lib.*3. *q.*1. *cap.*3. Nicolai *in* 3. *dist.*26. *q.*2. *art.* 5. Rayner de Pisis *tom.* 3. *verb. spes, cap.*3. *& seqq.*

53. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.*26. *q. unic.* Pitygian. *in* 3. *dist.* 26. *art.*1. *& seqq.* Castillo de Velasco *disp.*1. *de spe, q.*10. Pichon *de spe, disp.* 1. *cap.*2. *sect.*5. Aquila *in* 3. *dist.*26. *q.*1. *art.* 3. Gallus *in* 3. *dist.* 26. *cap.*4. *& seqq.* Castillent. *in Polyanth. Seraph. verb. spes, num.* 8. *& seqq.*

54. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *disp.*1. *de spe, sect.*7. Rhodès *tract.* 6. *disp.*3. *q.*2. *sect.*3. §.1. Carleton *tom.*2. *disp.*3. *sect.*3. Anton. Perez *tract.*4. *disp.*5. *cap.* 5. *& seqq.* Filliucius *tom.* 2. *tract.* 22. *cap.* 8. *q.* 3. Azor *tom.*1. *lib.*2. *cap.*21. *q.*3. Coninch 2. 2. *disp.* 20. *dub.* 13.

55. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 26. *q.* 1. *& seqq.* Lorca *disp.*11. *de spe, memb.* 1. Caspens. *tom.*2. *tract.*16. *disp.*1. *sect.*5. Estius *in* 3. *dist.*26. §.4. Bonæspei *tract.*3. *disp.*2. *dub.*1. Malletus *tom.*2. *pag.* 23. *& seqq.* Baudun. *q.*52. *de spe, art.*1. *& seqq.* Bassæus *verb. spes, n.*7.

DE

DE CHARITATE.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ SEPTIMÆ SYNOPSIS.

Quæ duo præcipuè tibi sunt ad amanda, doceris
Isthic, & virtus quanta sit, ipsius amor.

Sic incipit : *Cùm autem Christus.*
Sic terminat : *Prudenterque consulatur.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de spe virtute theologica ; sed in præsenti determinat de charitate, quantùm ad eius essentiam, definitionemque: igitur à recta connexionis via non videtur dissidere Magister.

2. Consequentia probatur : Meditato virtutum theologalium ordine, spes virtus certò certiùs antevertit charitatem : ergo istus de essentia definitioneque immediatè post spem virtutem differere, erit profectò congruentiorem disputandi modum servare ; sed Magister in huius operis progressu sic processit : ergo rectum hîc connexionis ordinem habuit.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum prima, charitatis essentiam expendit Magister. In secunda verò declarat, qualiter sit una dilectio, qua Deum diligimus, & proximum propter Deum. In tertia autem, & ultima, modum diligendi assignat.

4. PRO PRIMÆ igitur partis clara indagatione, en primum theorema : *Charitas est dilectio, qua Deum diligimus propter se, & proximum propter Deum.* Ante cuius explanationem præmittit Magister in littera, quòd licèt Christus Dominus fidem, & spem non habuerit, ut diximus in superioris distinctionis calce, tamen eximiam, & incomparabilem charitatem habuit, quæ maior esse non potuit, & qua animam suam pro nobis, posuit, ut ad dilectionem suo nos invitaret exemplo.

5. Modò describit expenditque charitatis definitionem his verbis

bis Magister: *Charitas est dilectio, qua diligitur Deus propter se, & proximus propter Deum.* In hac etenim definitione geminum comprehendimus mandatum : Unum pertinens ad dilectionem Dei, quod est maximum in lege mandatum : Et alterum pertinens ad diligendum proximum, illi simile. In his ergò duobus mandatis tota lex pendet, & Prophetæ.

6. Quod sic ostendere tentat Magister in littera: Primò ex Deuteronomio cap. 6. dicente : *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota fortitudine tua*; sed hoc est primum, & maximum in lege mandatum, ut diligamus Deum propter seipsum: ergo quia charitas est dilectio, qua diligimus Deum propter seipsum.

7. Similiter probat Magister respectù dilectionis proximi ex Matthæi cap. 22. *Diliges proximum tuum sicut teipsum* ; sed hoc secundum mandatum est simile primo : ergo quia charitas est dilectio, qua diligimus proximum propter Deum : ergo charitatis descriptio duo continet mandatum ; & diligere Deum propter se, & proximum propter Deum.

8. Sed oppones primò in præfatam charitatis definitionem: Pro eodem usurpamus dilectionem, & charitatem ; sed Magister definit hîc in littera textùs charitatem per dilectionem : igitur definit idem per seipsum ; & consequenter charitatis definitio tradita à Magistro erit ab omnibus reijcienda.

9. Respondetur negando Consequentiam. Quia etsi charitas, & dilectio sint idem, tamen sufficiens inter ipsas versatur discrimen, ut charitas per dilectionem aptè definiri valeat. Charitas enim designat habitum, & dilectio actum ; & ita charitas, quæ est habitus, definitur per suum actum, sivè quod est minùs commune, ut habitus, per magis commune, quod est actus; sicque idem per seipsum nunquam hîc à Magistro describitur.

10. Oppones secundò : Una & eadem est ratio diligendi Deum propter se, & proximum propter Deum ; sed quo pacto una & eadem est ratio diligendi Deum propter se, & proximum propter Deum, non duo, sed unum debet esse legis mandatum : igitur unum, & non duo respectù Dei, & proximi erit dilectionis mandatum.

11. Respondetur negando Minorem, & Consequentiam. Quia in mandato de dilectione proximi propter Deum clauditur mandatum de dilectione Dei propter se ; & quanvis unum mandatum in altero includatur, non inde valet deduci, quòd unum ab alio non

distinguatur. Connexio enim mandatorum diligendi proximum propter Deum, & Deum propter se non ita confundit eorum distinctionem, ut posimus unum, & non duo astruere mandatum. Et hæc de prima distinctionis parte sufficiant.

12. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis sedulâ discussione, en secundum theorema: *Una & eadem est dilectio, qua Deum propter se, & proximum propter Deum diligimus, etsi ob duo dilecta, Deum scilicet, & hominem geminetur.* Quod duntaxat probat Magister quadam ex dubii affectata solutione.

13. Inquirit ergò Magister in littera: *Si ea ipsa dilectione diligitur Deus, qua diligitur proximus: An alia sit dilectio Dei, & alia proximi?* Et respondet Magister, eandem esse dilectionem, qua diligitur Deus, & qua diligitur proximus; distinctam tamen penes hoc, quòd Deum diligimus propter se, & proximum propter Deum. Quod duplici Augustini authoritate firmat.

14. Primò ex lib.8. de Trinit. cap.8. dicente: *Non potest Deum diligere, quem non videt, qui fratrem, quem videt, non diligit. Sed si eum quem videt humano visu, spirituali charitate diligeret, videret Deum, qui est ipsa charitas, visu interiori, quo videri potest*: ergo quia una eademque dilectione diligitur Deus, & proximus, etsi hæc multiplicetur, quatenùs eâ diligimus Deum, & hominem.

15. Secundò, eodem ex Augustino ibidem asserente: *Ex una enim, eademque charitate Deum proximumque diligimus; sed Deum propter Deum, nos verò, & proximum propter Deum*: ergo si ex una eademque charitate Deum, & proximum diligimus; & Deum propter Deum, & proximum propter Deum, sanè una erit dilectio, qua Deus, & proximus diligitur, quanvis ob duo dilecta, Deum scilicet, & hominem, geminetur.

16. Sed in affluentiorem theorematis explanationem quæres cum Magistro in littera: *Si una eademque charitas est Dei, & proximi, quare dicitur gemina?* Et respondet Magister duplicem assignando causam, eamque cum Augustino, vel fortè cum Venerabili Bedâ referando.

17. Primò enim gemina appellatur dilectio, qua Deum, & proximum diligimus, etsi una & eadem sit charitas, propter duo quippè dilecta, Deum scilicet, & proximum; quia duo diversa eâ dilectione diliguntur, nempè Deus, & homo, vel Angelus: ergo quanvis una sit charitas, qua Deum, & proximum diligimus, gemina tamen poterit dici ob duo diversa dilecta, qua ea diligimus. Cui etiam subiungit

gît Magister in littera, quòd ideò duo extant dilectionis mandata; quia etsi una sit charitas, quâ utrumque commendatur, diversa tamen diligi præcipiuntur: ergo rectè poterit gemina appellari dilectio.

18. Audi Augustinum, aut Bedam in littera alloquentem: *Quâ ergò charitate proximum diligimus, eadem Deum diligimus. Sed quia aliud est Deus, aliud proximus, etsi una charitate diligantur, ideò fortè duo præcepta dicuntur, & alterum maius, & alterum minus*: ergo si qua charitate proximum diligimus, Deum diligimus; & quia aliud est Deus, & aliud proximus, duo præcepta dicuntur, benè colligitur, quòd etsi una sit charitas, quâ Deum, & proximum diligimus, possit ob duo dilecta, & quia diversa diligi per eam præcipiuntur, geminari.

19. Secundò, etiam gemina valet dici dilectio, tametsi unâ eâdemque Deus, & proximus charitate diligantur, scilicet, propter duos dilectionis motus, qui in mente geruntur, dùm Deus diligitur, & proximus. Movetur enim mens ad diligendum Deum, & movetur ad diligendum proximum; & multò magis erga Deum, quám erga proximum: ergo una eâdemque stante charitate, sivè dilectione erga Deum, & proximum, poterit dici gemina propter hos duos motus, qui in mente geruntur ad Deum, & proximum. Et hæc de secunda distinctionis parte sufficiant.

20. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis enucleatione, en tertium theorema: *Quemadmodùm præcipitur nobis charitas habenda erga Deum & proximum; sic & modus ipsius servandus præscribitur nobis.* Pro cuius exacta probatione, præfatum diligendi modum nobis præfinitum, ex sacra pagina derivare pertentat Magister.

21. Primò ergò dicimus, modum, quo diligere debemus proximum propter Deum, in sacra contineri Scripturâ apud Mattheum cap. 22. dicentem: *Diliges proximum tuum sicut teipsum*, deest, ad quod, & propter quod teipsum diligere debes: igitur eodem dilectionis modo debes diligere proximum sicut teipsum. Unde Augustinus lib. 1. de Doctr. Christ. cap. 22. dixit: *Regula autem dilectionis divinitùs constituta est, ut Deum propter se ex toto corde, & proximum diligas sicut teipsum ideſt, ad quod, & propter quod teipsum diligere debes. In bono enim, & propter Deum teipsum diligere debes*: ergo.

22. Quamobrem, huius fraternæ dilectionis modum Christus Dominus apud Ioannem cap. 13. insinuare videtur, dùm scripsit: *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem: sicut dilexi vos, ut & vos diligatis invicem*: ergo quia modus, quo proximum diligere debemus propter Deum, in sacra continetur paginâ,

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

23. Secundò dicimus, modum diligendi Deum etiam in Scriptura deprehendi apud Deuteronomium cap. 6. & Matthæum cap. 22. sub hac verborum serie: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua. Hoc est maximum, & primum mandatum.* Quem sic expendit cum Augustino Magister: Ex toto corde tuo, scilicet, intellectu; ex tota anima tua, ideſt, voluntate; & ex tota mente tua, ideſt, memoria; ita ut omnem cogitationem, omnem vitam, omnemque intellectum, vel motum ad Deum referas, à quo habes ea, quæ confers illi: ergo hic erit dilectionis Dei rectissimus modus.

24. Tertiò dicimus cum Magistro, hunc dilectionis Dei modum non posse penitùs ab homine in hac mortali vita impleri, sed tantùm ex parte, non ex toto. Quod sic primò ostendit Magister: Sicut in hac mortali vita cognoscimus Deum; sic eum diligimus; sed in hac mortali vita imperfectè, & solùm ex parte, & non ex toto cognoscimus Deum: ergo solùm in hac mortali via poterit homo diligere Deum ex parte, & non ex toto; sicque modum dilectionis Dei non penitùs, sed ex parte implere.

25. Ulteriùs probat secundò intentum cum Augustino Magister: Dùm aliquid carnalis concupiscenciæ adest in nobis, non omni modo ex tota anima diligimus Deum, eo quod caro non dicatur concupiscere, nisi quia anima carnaliter concupiscit; sed solùm in patria nihil adest carnalis concupiscentiæ; quia cùm venerit quod perfectum est, evacuabitur quod ex parte est: ergo præceptum dilectionis Dei solùm in patria, & non in hac mortali vita poterit ex toto ab hominibus adimpleri.

26. Sed consentaneè his dubitat hîc Magister: *Si in hac mortali vita nemo valet ex toto hoc adimplere de dilectione Dei præceptum, cùr nobis hæc commendatur præcipiturque perfectio?* Et respondet Magister per simile: Sicut nullus sciret rectè currere, nisi sciret, quo currendum esset; sic nec Deus diligi sciretur, nisi dilectio per præceptum aliquod ostenderetur: ergo quanvis præceptum de dilectione Dei in hac vita mortali ex toto non valeat exequi; tamen cùm posit ex parte adimpleri secundùm perfectionem viæ, rectè hæc perfectio præcipitur, ac commendatur nobis.

27. Oppones: Præscriptum de dilectione Dei his deprehensum verbis: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua, nihil aliud sonare videtur, quàm dili-

diligere Deum sine errore, sine contradictione, & oblivione; sed diligere Deum sine errore, çontradictione, & oblivione potest in statu viæ impleri ab homine: igitur mandatum de Dei dilectione, non solùm ex parte, verúm ex toto, valet in hac mortali vita exequi ab homine.

28. Respondet Magister, quód licèt homo in via sic posit hoc de Dei dilectione adimplere præceptum, ut nullus in corde suo sit affectus Deo contrarius; tamen, quód talis dilectio omnem alium extraneum affectum penitùs expellat, non est datum ipsi pro statu viæ, sed duntaxat pro statu patriæ; quod expresè ostendunt Augustini, & Magistri rationis nuper appositæ. Quamobrem, solùm in via poterit homo diligere Deum ex parte, & non ex toto; ita ut dilectionis Dei præceptum non penitùs, sed ex parte ab ipso impleatur.

29. Postremó subdit Magister in littera, præfata duo charitatis præcepta ita invicem esse connexa, ut unum pro utroque crebró ponatur; cùm Deum sine proximo, & proximum sine Deo diligere non valeamus. Quia qui diligit Deum, non contemnit proximum, quem Deus diligit; & qui proximum diligit, nihil in eo diligit nisi Deum, teste Augustino tract. 65. sic in Ioannem affante: *Sed benè intelligentibus utrumque invenitur in singulis, quia qui diligit Deum, non potest eum contemnere, quem Deus præcipit diligi; & qui spiritualiter, & sanctè diligit proximum, quid in eo diligit nisi Deum?* ergo. Et hæc de tertia, & ultima distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

30. QUÆSTIO 1. An, & quomodó teneamur diligere Deum ex toto corde, ex tota anima, & ex omni mente? Ex Anglica Schola D. Thomas 2.2. *q.* 27. *art.* 5. *& in* 3. *dist.* 27. *q.* 3. *art.* 4. Chalvet *tom.* 2. *q.* 6. *cap.* 5. *regul.* 5. Camerinus *tom.* 2. *q.* 44. *art.* 4. *&* 5. Prado *in Theolog. moral. cap.* 12. *q.* 2. §. 4. Bañez 2.2. *q.* 44. *art.* 1. *dub.* 1. Petrus Sotus *lect.* 14. *de pœnit.* Cayetan. 2.2. *q.* 44. *art.* 4. Domin. Sotus *lib.* 1. *de Nat. & Grat. cap.* 22. Montesin, 1.2. *q.* 89. *disp.* 19. *q.* 2. Silvius 2.2. *q.* 44. *art.* 6. Nicolai *in* 3. *dist.* 29. *q.* 1. *art.* 3. *& seqq.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 3. *tract.* 1. *disp.* 11. *dub.* 7.

31. Ex Subtili Schola Scotus *in* 3. *dist.* 27. *q. unic.* Poncius *tract.* 8. *disp.* 32. *q.* 1. Castillo *de charit. disp.* 4. *q.* 1. Pichon *de charit. p.* 2. *disp.* 2. *cap.* 1. *sect.* 1. Villalobos *tom.* 2. *tract.* 3. Rodriguez *tom.* 1. *Summ. cap.* 11. Vega *in Trident. lib.* 9. *cap.* 42. Herincx *p.* 3. *disp.* 11. *q.* 5. Cottonius *lib.* 1. *controv.* 6. *cap.* 5. Aquila *in* 3. *dist.* 27. *q.* 1. Gallus *in* 3. *dist.*

dist.27. cap. 1. & seqq. Beujumea *de charit. disp.2. art. 4. & seqq. p. 1.*

32. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de charit. disp. 5. sect. 1. & seqq.* Palao *tract. 6. disp.1. punct.4.* Vazquez *de pœnit. q. 86. art.2. dub. 4.* Azor *tom.1. lib.9. cap.4. q.1.* Filliucius *tract. 22. cap.9. q.8.* Coninch *disp.24. dub.3. num.48.* Toletus *lib.4. cap.9.* Hurtado 2. 2. *disp.174. sect.1. subsect.2.* Escobar *tom.6. lib.49. sect. 2. cap. 14. dub. 1.* Amicus *tom.4. disp.27. sect.1.* Carleton *tom.2. disp.36. sect. 5.* Gordonus *t. 2. q.13. cap.4.* Fabri *tom.2. tract.6. disp. 6. q. 1. & 2.* Arriaga *de charit. disp. 36. num.2.*

33. Ex aliis D. Bonaventura *in 3. dist. 27. q. 6.* Ioan. Sanchez *disp. 21. num.21.* Lorca *de charit. disp.26. à num.9.* Trullench *lib.1.c.5. num.9.* Abulens. *in Matth. cap.25. q.739.* Diana 5. *p. tract. 14. resol. 105.* Caspens. *tom.2. tract.17. disp.3. sect. 6.* Estius *in 3. dist. 28. §. 1.* Verde *tit.3. §.20. num.130.* Leander *tom.6. tract.4 disp.2. q. 2.* Caramuel *in Theolog. Intent. num.1826.* Malletus *tom. 2. pag. 21. & seqq.*

34. Quæstio 2. An eadem sit dilectio, qua diligimus Deum, & proximum? De quò, *hic q. 1.*

35. Quæstio 3. An Christus Dominus habuerit gratiam simpliciter infinitam? De quò, *hic dist.13. q.4.*

36. Quæstio 4. An gratia, & charitatis habitus realiter distinguantur? De quò, *tom.1. dist. 14. q.4.*

37. Quæstio 5. An habitus charitatis sit tota ratio agendi? De quò, *tom.1. dist.17. q. 1.*

38. Quæstio 6. An, & quid sit iustificatio, eiusque formalis ratio? De quò, *tom.2. dist.26. q.1.*

39. Quæstio 7. An amor viæ, & patriæ distinguatur specie? De quò, *tom.1. dist. 14. q.2.*

40. Quæstio 8. An charitas sit donum creatum, & à Spiritu Sancto distinctum? De quò, *tom.1. dist.14. q. 2.*

41. Quæstio 9. An præceptum de dilectione Dei possit ab homine in hac vita penitùs expleri? De quò, *hic q. 1.*

42. Quæstio 10. An dilectio Dei super omnia possit assequi sine fide infusâ, aut gratia? De quò, *tom.2. dist. 26. q.9.*

43. Quæstio 11. An possit Deus sine proximo, aut proximus sine Deo diligi? De quò, *hic q.1.*

44. Quæstio 12. An, & quomodò charitas possit augeri, aut minui? De quò, *tom.1. dist.17. q.2.*

DE

DE NUMERO DILIGENDORUM.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ OCTAVÆ SYNOPSIS.

Demandata foret quanvis dilectio nulla
Corporis ac animæ certa tenenda tamen.

Sic incipit: *Hic potest quæri.*
Sic terminat: *Exhibitionis.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de charitate, quantùm ad ipsius essentiam, & definitionem; sed in præsenti determinat de diligendorum numero, & distinctione: ergo in his distinctionibus à recto connexionis tramite non deflectit Magister.

2. Consequentia probatur: Non appositè de diligendorum numero, & discretione posset Magister differere, si charitatis essentiam diffinitionemque priùs non referaret: ergo si Magister in superiori distinctione ostendit essentiam diffinitionemque charitatis, non incongruè egit in præsenti de diligendorum numero, & distinctione.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum prima demonstrat Magister, qualiter sub dilectione proximi totus deprehendatur homo. In secunda verò propugnat, præceptum de proximi dilectione ad Angelos usque elongari. In tertia autem, & ultima ostendit parte, nomen proximi variè ac diversimodè usurpari.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis indagine, prima proponitur thesis: *De corporis, & animæ proximi dilectione, duo haud extant distinctè spiritualia præcepta.* Quam totis nixibus quadam ex solutione quæsiti pertentat in textùs littera consuadere Magister.

5. Sic in textu expresè rimatur Magister: *An in illo proximi dilectionis mandato totum proximum, animam quippè, & corpus, nosque ipsos totos diligere præcipiamur?* Cui affirmativè respondet Magister, probatque aliquibus rationibus, & Augustini affectatis authoritatibus.

Pri-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

dist.27. cap. 1. & seqq. Beujumea *de charit. disp.2. art. 4. & seqq. p. 1.*

32. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de charit. disp. 5. sect. 1. & seqq.* Palao *tract. 6. disp.1. punct.4.* Vazquez *de pœnit. q. 86. art.2. dub. 4.* Azor *tom.1. lib.9. cap.4. q.1.* Filliucius *tract. 22. cap.9. q.8.* Coninch *disp.24. dub.3. num.48.* Toletus *lib.4. cap.9.* Hurtado 2. 2. *disp.174. sect.1. subsect.2.* Escobar *tom.6. lib.49. sect. 2. cap. 14. dub. 1.* Amicus *tom.4. disp.27. sect.1.* Carleton *tom.2. disp.36. sect. 5.* Gordonus *t. 2. q.13. cap.4.* Fabri *tom.2. tract.6. disp. 6. q. 1. & 2.* Arriaga *de charit. disp. 36. num.2.*

33. Ex aliis D. Bonaventura *in 3. dist. 27. q. 6.* Ioan. Sanchez *disp. 21. num.21.* Lorca *de charit. disp.26. à num.9.* Trullench *lib.1.c.5. num.9.* Abulens. *in Matth. cap.25. q.739.* Diana 5. *p. tract. 14. resol. 105.* Caspens. *tom.2. tract.17. disp.3. sect. 6.* Estius *in 3. dist. 28. §. 1.* Verde *tit.3. §.20. num.130.* Leander *tom.6. tract.4 disp.2. q. 2.* Caramuel *in Theolog. Intent. num.1826.* Malletus *tom. 2. pag. 21. & seqq.*

34. Quæstio 2. An eadem sit dilectio, qua diligimus Deum, & proximum? De quò, *hic q. 1.*

35. Quæstio 3. An Christus Dominus habuerit gratiam simpliciter infinitam? De quò, *hic dist.13. q.4.*

36. Quæstio 4. An gratia, & charitatis habitus realiter distinguantur? De quò, *tom.1. dist. 14. q.4.*

37. Quæstio 5. An habitus charitatis sit tota ratio agendi? De quò, *tom.1. dist.17. q. 1.*

38. Quæstio 6. An, & quid sit iustificatio, eiusque formalis ratio? De quò, *tom.2. dist.26. q.1.*

39. Quæstio 7. An amor viæ, & patriæ distinguatur specie? De quò, *tom.1. dist. 14. q.2.*

40. Quæstio 8. An charitas sit donum creatum, & à Spiritu Sancto distinctum? De quò, *tom.1. dist.14. q. 2.*

41. Quæstio 9. An præceptum de dilectione Dei possit ab homine in hac vita penitùs expleri? De quò, *hic q. 1.*

42. Quæstio 10. An dilectio Dei super omnia possit assequi sine fide infusâ, aut gratia? De quò, *tom.2. dist. 26. q.9.*

43. Quæstio 11. An possit Deus sine proximo, aut proximus sine Deo diligi? De quò, *hic q.1.*

44. Quæstio 12. An, & quomodò charitas possit augeri, aut minui? De quò, *tom.1. dist.17. q.2.*

DE

DE NUMERO DILIGENDORUM.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ OCTAVÆ SYNOPSIS.

Demandata foret quanvis dilectio nulla
Corporis ac animæ certa tenenda tamen.

Sic incipit: *Hic potest quæri.*
Sic terminat: *Exhibitionis.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de charitate, quantùm ad ipsius essentiam, & definitionem; sed in præsenti determinat de diligendorum numero, & distinctione: ergo in his distinctionibus à recto connexionis tramite non deflectit Magister.

2. Consequentia probatur: Non appositè de diligendorum numero, & discretione posset Magister differere, si charitatis essentiam diffinitionemque priùs non referaret: ergo si Magister in superiori distinctione ostendit essentiam diffinitionemque charitatis, non incongruè egit in præsenti de diligendorum numero, & distinctione.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum prima demonstrat Magister, qualiter sub dilectione proximi totus deprehendatur homo. In secunda verò propugnat, præceptum de proximi dilectione ad Angelos usque elongari. In tertia autem, & ultima ostendit parte, nomen proximi variè ac diversimodè usurpari.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis indagine, prima proponitur thesis: *De corporis, & animæ proximi dilectione, duo haud extant distinctè spiritualia præcepta.* Quam totis nixibus quadam ex solutione quæsiti pertentat in textùs littera consuadere Magister.

5. Sic in textu expresè rimatur Magister: *An in illo proximi dilectionis mandato totum proximum, animam quippè, & corpus, nosque ipsos totos diligere præcipiamur?* Cui affirmativè respondet Magister, probatque aliquibus rationibus, & Augustini affectatis authoritatibus.

Pri-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

6. Primó ratione : In duobus illis mandatis dilectionis Dei , & proximi , distinctione superiori appositis , omne genus diligendarum rerum proculdubiò continetur ; sed sub diligendarum rerum genere, corpus , & anima proximi continentur: igitur in illo proximi dilectionis mandato , totum proximum , animam scilicet , & corpus , diligere præcipimur , quin aliud pro corporis, & animæ proximi dilectione sit assignandum præceptum.

7. Secundò: Quatuor , secundùm Augustinum in littera,ex charitate diligenda veniunt , scilicet , Deus , proximus , anima , & corpus: ergo quia secundùm mandatum de proximi dilectione , totum proximum diligere debemus ; sed proximus corpore , & animâ constat: igitur totum proximum , animam quippè , & corpus , ex charitatis præcepto diligere tenemur : igitur de corporis, & animæ proximi dilectione, duo non extant distinctè spiritualia præcepta.

8. Tertiò : Divus Augustinus compresis verbis lib. 1. de Doctr. Christ. cap. 23. sic thematis explanationem tradidit : *Quatuor enim diligenda sunt, unum , quod supra nos est, scilicet Deus; alterum , quod nos sumus ; tertium, quod iuxta nos est, scilicet proximus; quartum, quod infra nos est, scilicet corpus;* sed nomine proximi , corpus , & anima passim intelliguntur : ergo ut totum proximum , quippé corpus , & animam, diligamus, non opus est alio distincto dilectionis præcepto præter dilectionis proximi præscriptum.

9. Quod autem de dilectione animæ, & corporis proprii non sit necesse aliqua specialia ac distincta donari præcepta , sicut de Dei , & proximi dilectione , etiam in littera textùs ostendit Magister : Primò: Quia cuilibet homini dilectio suiipsius & etiam animæ , & corporis est naturaliter indita : ergo pro dilectione animæ , & corporis proprii nullum est speciale mandatum.

10. Secundò , ex Augustino nuper relato sic probat Magister: *De secundo , & quarto nulla præcepta danda erant , scilicet, ut diligeremus nos, vel corpus nostrum. Ut autem quisque se diligat, præcepto non est opus:* ergo si non opus est præcepto , ut quisque se diligat, nullum erit proprium ac speciale mandatum pro corporis proprii , & animæ dilectione.

11. Sed oppones primò : Ex Divo Augustino non tenemur ex præcepto diligere nosmetipsos , vel corpus , & animam nostram ; sed omne genus diligendarum rerum continetur in his duobus præceptis de Dei, & proximi dilectione : ergo aut non tenemur diligere nosmetipsos , sivè corpus , & animam nostram ; aut dilectio animæ , & cor-

corporis proprii necessario ad aliquod debet spectare præceptum.

12. Respondet Magister, Augustinum non dixisse absolutè,nos non teneri ex præcepto diligere nosmetipsos , sivè corpus proprium, & animam ; sed solùm asseruisse, non teneri ex speciali ac distincto præcepto à dilectionis proximi mandato , eò quod in illo totum id contineatur. Undè nosmetipsos, sivè corpus proprium , & animam diligere non tenemur aliquo ex novo, speciali, aut distincto præcepto, sed solùm ex dilectionis proximi præscripto.

13. Et ne quis dubia mente circa hanc M. P. Augustini doctrinam feratur, legat ipsum attentè in littera , & arrectis auribus audiat. Sic alloquitur : *Si te totum diligas , ideſt , animam , & corpus nullum rerum diligendarum genus in his duobus præceptis prætermissum est. Sed cùm dictum est : Diliges proximum tuum sicut te ipsum , simul & tui abs te dilectio prætermissa non est.* Ergo apertè sustinet Augustinus , in illo præcepto de proximi dilectione , non sulùm proximi , sed tui dilectionem contineri ; & totius proximi , & totius tui.

14. Oppones secundò : Nulli hîc adest rationale dubium , Magistri litteram sacramque paginam abundè in præceptis , quæ nobis salubriter exhibentur , diligibilia ex charitate enumerasse ; sed tám Magistri littera , quám sacra pagina duo duntaxat diligibilia enumerant , Deum quippè , & proximum , in quorum gratiam duo nobis præscribunt mandata : igitur membra alia pro debita proximi dilectione , uti superflua, erunt penitùs reiicienda , ne Magistri littera, aut sacra pagina diminutionis vitium patiatur.

15. Respondetur ex Magistro in littera negando Consequentiam. Quia in illo proximi dilectionis præcepto , totum proximum, animam scilicet,& corpus , diligere præcipimur , quin aliud pro corporis, & animæ proximi dilectione novum sit assignandum præceptum. Nam dùm dicitur : Diliges proximum tuum sicut te ipsum, præcipitur homini quòd seipsum diligat ; & cùm omnis homo sit constitutus ex anima , & corpore , ibi clauditur dilectio utriusque, quin nec sacræ paginæ , nec Magistri litteræ quis turpem diminutionis notam inurere valeat.

16. Oppones tertiò : Quæ specie consonat , solo numero differunt , & diversa distinctionis membra haud valent perficere ; sed nos , & proximos nostros specie consonare , & solùm numerò discrepare videtur : igitur in dilectionis proximi præcepto, non debet homo diligibilium numerum augere , sed una cum proximo suo in eorum numeratione misceri.

17. Respondetur ex Magistri doctrina negando Maiorem, & Consequentiam. Nam indistinctio specifica hominis à proximo suo non impedit diligendorum multiplicationem, attentâ charitatis graduum diversitate; quia qui charitate potitur, facit eum primò tendere ad beatitudinem, & postmodùm exoptat proximum tendere ad idem; quemadmodùm homo, etsi corpore, & animâ sit phisicè constitutus, unumque numero, & specie constituat compositum, nihilominùs diligibilium numerum adauget.

18. Oppones quartò: Pariter philosophari debere videtur de nostro, & proximi corpore, ac de nostrâ, & proximi animâ; sed anima proximi, & nostra duo diligibilia diversa membra constituunt: ergo & nostrum, & proximi corpus; sed ita diligendorum numerus multiplicatur supra numerum à Magistro cum Augustino taxatum: igitur præceptum de proximi dilectione cuncta, diligibilia membra penitùs non exambit.

19. Respondet Magister negando simile; quia diversimodè comparatur charitas ad animam nostram, & proximi, quàm ad corpus nostrum, & proximi. Nam dilectio corporis proximi continetur sub proximi dilectione, eò quod uniformiter comparetur charitas ad utrumque, ideòque pro corporis proximi dilectione non opus est, ut alius diversus charitatis ingeminetur gradus: At anima nostra, & corpus comparantur difformiter, quia ad animam comparatur sicut ipsum informans, eidemque inhærens; ad corpus verò, sicut eidem dominans, & ipsum regens; sicque nulla efficax subsistit ratio, ut diligibile aliud diversum pro corporis proximi dilectione multiplicetur.

20. Oppones quintò: Omne quod est supra nos, & infra nos, & iuxta nos tenemur ex charitate cum Augustino diligere: ergo & quod est contra nos, inimicos quippè, etiam ex charitatis præcepto tenemur diligere; sed hoc diligibile sub appositis non continetur membris: igitur præceptum de proximi dilectione omnia diligibilia comprehendere non videtur.

21. Respondetur ex eâdem Magistri doctrinâ negando Minorem, & Consequentiam. Quia ex charitate diligere aliud quod contra nos est, reverà sub tertio continetur membro, nempè, quòd iuxta nos est. Nam etsi inimicos teneamur ex charitate diligere, qui sunt contra nos; non tamen in eo quòd sunt contra nos, sivè ratione culpæ; sed solùm in eo quòd sunt iuxta nos, sivè secundùm conformitatem naturæ; atqueadeò ex precisâ inimicorum dilectione non

non est necesse ingeminare numerum diligendorum. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

22. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis disquisitione, secunda statuitur thesis: *Præceptum de proximi dilectione, etiam ad Angelos usque elongari videtur.* In cuius probationem parum moratur Magister, etsi pro illius valido fulcimento quoddam dissolvat dubium in textùs littera appositum.

23. His modò ambigit verbis Magister: *Virùm ad illud præceptum dilectionis proximi, etiam dilectio pertineat Angelorum.* Et quanvis affirmativè dubitationi respondeat Magister, præmittit tamen, sub proximi nomine omnem contineri hominem, cui adhibendum est opus misericordiæ, si hoc iuvamine indiget.

24. Quod perspicuè in parabolâ semivivi relicti ostendit Dominus apud Lucam cap. 17. Ibi enim eum appellat proximum, qui erga illum extitit misericors. Et ulteriùs subdit: *Vade, & tu fac similiter*: ergo quia eum proximum intelligimus, cui vel exhibendum est officium misericordiæ, si indiget, vel exhibendum foret, si indigeret, atqueadeò manifestum est, omnem hominem proximum esse reputandum.

25. Probat iam Magister, Angelorum dilectionem ad proximi dilectionis præceptum pertinere: Nomen proximi ad aliquid est; cùm nullus valeat esse proximus, nisi proximo, ita ut proximo ipsi sit proximus: ergo non solùm ille poterit dici proximus, cui exhibendum sit opus misericordiæ, sed etiam ille, à quo beneficium aliquod recipitur. Modò sic; sed Angeli multa, & assidua nobis conferunt beneficia: igitur Angeli sunt proximi nostri: ergo eorum dilectio, sub proximi dilectionis mandato haud dubiè contineri debet.

26. Sed oppones: Ille reverà dicitur proximus, à quo beneficium recipimus; sed à Deo tanta nobis misericordiæ impenduntur officia, ut in cunctis vitæ nostræ experimur momentis: igitur Deus est proximus; ac proindè dilectio á nobis exhibenda ipsi, necessariò debet contineri sub proximi dilectionis præcepto.

27. Respondet Magister negando consequentiam. Quia etsi Deus tanta nobis beneficia conferat, ut omnia ab ipso habeamus; nihilominùs sub proximi dilectionis præscripto contineri non valet; quia proprium ac speciale habet Deus de ipsius dilectione mandatum; imò primum, & maximum in lege ab omnibus arbitratur. Et ratio est; quia plùs Deum, quàm nosmetipsos diligere debemus,

cùm proximum solùm sicut nos diligere teneamur : ergo sub dilectionis proximi præscripto dilectio Dei comprehendi non valet.

28. Sed instabis : Etsi Christum Dominum plusquàm nosmetipsos diligere debeamus , tamen sub proximi dilectionis præcepto eius continetur dilectio : ergo quanvis Deum plusquàm nosmetipsos diligere teneamur, poterit tamen eius dilectio à nobis exequenda , sub proximi dilectionis contineri præcepto.

29. Respondetur ex ipsâ Magistri doctrinâ,quòd dilectio Christi Domini , in quantùm homo , sub proximi dilectionis clauditur mandato , quem etsi plusquam nosmetipsos diligere debeamus, ob sui excellentiam, minùs tamen quàm Deum , quia in quantùm homo, minor est Deo , iuxta illud symboli Athanasii : *Æqualis Patri secundùm divinitatem ; minor Patre secundùm humanitatem.* Igitur instantia non premit. Et hæc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

30. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis investigatione , tertia præfigitur thesis : *Benè perpenso diligendorum numero à charitate , quatuor tantùm modis proximus dicitur.* Quam solâ quadàm compressâ narratione probat Magister in littera.

31. Dicitur enim proximus his quatuor modis. Primò , conditione primævæ nativitatis. Secundò, spe conversionis , & salvationis. Tertiò, propinquitate cognationis. Quartò tandem , ratione beneficæ subventionis: igitur solùm his quatuor modis poterit quisque proximi propriè insigniri nomine.

32. Sic eos expendimus iuxta Magistri nutum , etsi illos hic ipse prætermittere videatur. Primò dicitur proximus conditione primævæ nativitatis ; & in hoc sensu omnes homines sunt proximi , eò quòd unicuique hominum sua nativitas, & origo adscribatur.

33. Secundò dicitur proximus spe conversionis , & salvationis, quema dmodùm sunt omnes fideles , qui modò sunt , vel in futuro erunt ; sivè qui nedùm ad fidem sunt conversi, sed etiam covertibiles.

34. Tertió dicitur proximus propinquitate cognationis , ut sunt nobis sanguine specialiter coniuncti , sicut parentes , & consanguinei, de quibus in Quarto Sententiarum libro , distinctione trigesimâ nonâ refulsè differuimus.

35. Quartò demùm dicitur proximus ratione beneficæ subventionis , sivè beneficii exhibitione ; & sub hâc consideratione Angeli sunt proximi nostri , cùm multa , & assidua passim nobis conferant beneficia : ergo solùm his quatuor modis poterit quis proximi nomen sortiri. Et hęc de tertiâ , & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta. Quæs-

QUÆSTIONES.

36. QUÆSTIO 1. An , quandò, & quomodó teneamur diligere proximum? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.* 44. *art.* 2. Prado *in Theolog. Moral. cap.*12.*q.*4. §.1.*& seqq.*Cayetan.2.2, *q.*25. *art.* 1. Bannez 2.2. *q.*44. *art.*2. *dub.*2. Ledesma *tom.*2. *tract.*3. *cap.*5. *conclus.* 7. Araujo 2.2. *q.* 23. *art.*5. Nicolai *in* 3. *dist.*29.*q.*1. *art.*5. *& seqq.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 3. *tract.*1. *disp.* 11. *dub.* 8.

37. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 28. *q. unic.* Marchant *tom.*2.*tract.* 2. *tit.*4. *sect.*2. *q.* 1. Villalobos *tom.*2. *tract.* 3. *difficult.*5. *num.*4. Herincx *p.*3. *disp.*11. *q.*6. Lychetus *in* 3. *dist.* 28. *art.*1 Pitygian. *in* 3. *dist.* 28. *q.*1. *art.* 1. Aquila *in* 3. *dist.* 28. *q.* 1. Cavellus *in schol. in* 3. *dist.*28. *q.unic.* Benjumea *de charit.q.*2.*art.*2.*p.*1. Pichon *de charit. p.* 2. *disp.* 1. *cap.* 1. *sect.* 2.

38. Ex Scholâ Eximâ Suarez *de charit. disp.*5. *sect.* 4. *num.*2. *& seqq.*Amicus *tom.*4. *disp.*28. *sect.*1.Palao *tom.*1.*tract.*6. *disp.*1. *punct.*5. *num.*4. Rhodés *tract.*6. *disp.* 4. *q.*2. *sect.*3. §. 3. Escobar *tom.*6.*lib.*49. *cap.*15. *dub.* 18. Carleton *tom.*2. *disp.* 37. *sect.* 1. *& seqq.* Honoratus Fabri *tom.*2. *tract.*6. *disp.*6. *q.*1. *&* 2. Gordonus *tom.* 2. *q.*13. *cap.*4. *&* 5. Ripalda *de charit. disp.*23. *sect.*2.

39. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 28. *q.*2. *art.*1.Aureolus *in* 3. *dist.*28.*q.* 1. Gabriel *in* 3. *dist.*28. *q.*1. *art.*1. Malletus *tom.*2 *pag.* 22. *&* 26. Eltius *in* 3. *dist.*28. §.2. Caspensis *tom.*2. *tract.*17. *disp.* 3. *sect.*6. Trullench *lib.*1. *cap.*5. *dub.*4. *num.*3. Lorca *de charit. disp.* 58. *sect.* 3.

40. Quæstio 2. An creaturæ rationales sint ex charitate diligende? De quò, *hic q.* 1.

41. Quæstio 3. An dœmones , & damnati sint ex charitate diligendi ? De quò , *hic q.* 1.

42. Quæstio 4. An peccatores sint ex charitate diligendi ? De quò , *hic q.* 1.

43. Quæstio 5. An corpora nostra ex charitate sint diligenda? De quò, *hic q.*1.

44. Et omnes quæstiones distinctionis superioris possunt hîc excitari.

DE

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

DE ORDINE DILIGENDI RESPECTU diligendorum.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ NONÆ SYNOPSIS.

Quemlibet affectu simili deamare, vel æquo
Quemlibet effectu, lex data nulla iubet.

Sic incipit: *Post prædicta.*
Sic terminat: *Ut ipsi fiant amici.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de diligibilium numero, & distinctione per charitatis virtutem; sed in præsenti determinat de ipsius charitatis ordine respectù diligendorum: igitur rectè inter se hæ distinctiones consonare videntur.

2. Consequentia probatur: Charitas non solùm respicit numerum, & distinctionem diligibilium, verùm & opportunum ordinem ipsi ea diligendi præscribit; aliter charitas benè ordinata non foret: ergo dùm in præsenti distinctione determinat Magister de charitatis ordine respectù diligibilium, postquàm in antecedenti de ipsorum numero, & distinctione egerat, pro dignitate in earum connexione versatur.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum prima statuit Magister, non omnes æqualiter diligendos fore. In secunda verò propugnat, bonos extraneos in hac vita plus diligendos esse, quám parentes malos. In tertia autem, & ultima ostendit, charitatis gradus sub quaternario amussim comprehendi numero.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis indagine, primum ponitur pronuntiatum: *Servato concinno charitatis ordine, non omnes æquali affectu, nec effectu sunt diligendi.* Quod clarè expendit Magister, & aliquibus præsis Augustini testimoniis in littera firmat.

Pri-

5. Primò: Hic est cardo, sivè rectus dilectionis ordo præscriptus, ut quod est diligendum diligatur; & quod non est diligendum non diligatur: Similiter, quod plus diligibile est, plus diligatur; & quod æquè est diligibile, æquè, & non magis, nec minùs diligatur; sed hic est rectus charitatis ordo, secundùm illud Canticorum cap. 2. *Introduxit me Rex in cellam vinariam, & ordinavit in me charitatem*: ergo in charitatis ordine non omnes æquali affectu, sicut nec effectu æquali sunt diligendi.

6. Secundò: Scire quid sit faciendum, & nescire ordinem faciendi, non est perfecta cognitio; eò quòd ordinis ignorantia conturbet meritorum formam: ergo scire quid sit diligendum, & nescire ordinem diligendi, non erit perfecta charitas; cum ignorantia confundat rectum charitatis ordinem: ergo ut quis rectè diligat, necessariò oportet ordinem dilectionis præscriptum servare, nempè, quòd non omnes æquali affectu, & effectu sunt amandi.

7. Tertiò: Idipsum probat Magister ex Augustino lib. 1. de Doctr. Christ. cap. 27. dicente: *Ipse est qui ordinatam habet dilectionem, ne aut diligat quod non est diligendum, aut non diligat quod diligendum est, aut æquè diligat quod minùs, vel ampliùs diligendum est, aut minùs, vel ampliùs quod æquè diligendum est*; sed ex his Augustini verbis clarè deducitur, non omnes æquè diligendos esse: ergo quia iuxta opportunum charitatis præscriptum ordinem Deum, & proximos diligere tenemur, ut charitas benè sit ordinata.

8. Modò iam præfigit Magister diligendorum charitatis ordinem ex hactenùs hic appositis. Primò, Deus est diligendus super omnia; deindè, anima propria: postea proximus; & ultimò, corpus proprium. Quod consonat superiùs dictis distinctione antecedenti cum Augustino lib. 1. de Doctr. Christ. cap. 23. *Quatuor enim diligenda sunt, unum, quod supra nos est, scilicet Deus; alterum, quod nos sumus; tertium, quod iuxta nos est, scilicet proximus; quartum, quod infra nos est, scilicet corpus*: ergo ex huius calculationis ratione satis ordo diligendi innotescit.

9. His sic sancitis, dubitat Magister in littera: *An omnes homines æquè diligere teneamur: Et utrùm, sicut nosmetipsos, vel minùs, quàm nos?* Pro cuius exactà resolutione, triplicem adducit Magister sententiam, easque authoritatibus Patrum præmunit, etsi ultimam magis plaudere, & commendare videatur.

10. Prima ergò sententia tenet, omnes homines pari charitatis affectu esse diligendos, non verò in effectu, sivè in obsequii beneficii-

que

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN

que exhibitione. Quam sic primò probare moliuntur : Etsi omnibus debeamus bonum velle affectu interiori charitatis ; nihilominùs plùs tenemur impendere obsequia his, qui nobis magis colligati sunt: ergo quanvis omnes homines æquali affectu sint à nobis diligendi ; non tamen tenemur eos diligere pari charitatis effectu, sivè æquâ beneficii exhibitione.

11. Secundò cum Augustino lib. 1. de Doctr. Christ. cap. 28. sium promovent intentum : *Omnes homines æquè diligendi sunt. Sed cùm omnibus prodesse non possis, his potissimum consulendum est, qui pro locorum, & temporum, vel quarumlibet rerum opportunitatibus constrictiùs tibi, quasi quadam sorte iunguntur* : ergo si omnes homines æquè diligendi sunt, & potisimum consulendum est his, qui constrictiùs nobis, quasi quadâm sorte iunguntur, reverà omnes homines æquali affectu interiori diligere debemus, etsi in charitatis effectu, aut obsequii exhibitione, magis coniunctos nobis diligere teneamur.

12. Tertiò, ampliùs Augustinum in Epist. ad Galat. cap. 6. in suę opinionis præsidium sic advocant in testem : *Operemur bonum ad omnes, maximè autem ad modestos fidei, ideſt, ad Christianos. Omnibus enim pari dilectione vita æterna optanda est, etsi non omnibus eadem possunt exhiberi dilectionis officia, quæ fratribus maximè sunt exhibenda* : ergo si omnibus pari dilectione vita æterna optanda est, etsi non omnibus eadem possint exhiberi dilectionis officia, non incongruè deducunt, omnes homines æquali fore diligendos charitatis affectu, non tamen effectu.

13. Sed in hanc opinionem oppones primò illud legis præceptum de parentum dilectione in Deuteronomio cap. 5. deprehensum: *Honora patrem tuum, & matrem, sicut præcepti tibi Dominus Deus tuus, ut longo vivas tempore* : ergo si maiori charitatis affectu non forent diligendi parentes, quam alii proximi, satis in casum hoc specialiter nobis præciperetur : igitur non pari charitatis affectu omnes sunt diligendi.

14. Respondet Magister in littera, præfatum textum, alioſque huic similes referendos esse ad exteriorem exhibitionem, in quâ præponendi sunt parentes, non ad interiorem affectum ; ideòque non dixit, *dilige* sed *honora*. Undè, quanvis omnes proximos affectu interiori charitatis æquè diligere debeamus ; non tamen æquali charitatis effectu, seu æquâ obsequii exhibitione tenemur amare; neque parentibus nostris maiora obsequia ac beneficia præstare debemus.

Opo-

15. Oppones secundò Divum Hieronymum in Ezechielem lib. 13. cap. 44. dicentem : *Ordinavit in me charitatem, post omnium patrem Deum, carnis quoque pater diligatur, & mater, & filius, & filia, frater, & soror.* Similiter Ambrosium in cap. 2. Cant. *Multorum charitas inordinata est, quod in primo est, ponunt tertium, vel quartum. Primò Deus diligendus, secundò parentes, inde filii, post domestici, qui si boni sunt, malis filiis præponendi sunt* : ergo non suppari dilectionis affectu omnes homines sunt diligendi, sed in illo aliqua distinctio, sivè differentia est habenda.

16. Respondet similiter Magister in littera, etiam has Hieronymi, & Augustini authoritates referendas fore ad operum exhibitionem, quæ differenter proximis conferenda sunt. Primò parentibus, indè filiis, post domesticis, demum inimicis. Deum verò, tàm affectu, quàm obsequii exhibitione ante omnia diligendum. Quamobrem præfatæ sententiæ probabilitas undique sospes existit, quòd in dilectionis interiori affectu erga cunctos proximos sit æqualitas, etsi in charitatis effectu, aut obsequii exhibitione, sit admittenda distinctio.

17. Secunda sustinet opinio, omnes proximos, non solùm quoad affectum, verùm quoad effectum, aut obsequii exhibitionem, fore æqualiter diligendos. Quam solâ sic Augustini authoritate lib. 8. de Trinit. cap. 8. probant : *Incomparabiliter plus Deo, quàm nobis impendere, fratri verò, quantùm nobis debemus. Non autem tantò diligimus, quantò magis diligimus Deum* : ergo omnes homines pariter esse diligendos à nobis, & tantùm quantùm nos, Deum autem plusquàm nos, iuxta hunc opinandi modum non oportet diffiteri: igitur æqual i charitatis affectu, & in effectu, aut operum exhibitione, cunctos proximos amare debemus.

18. Respondet tamen Magister ad Augustini authoritatem, eam non esse referendam ad æqualitatem affectûs, nec effectûs, sed ad bonum tantùm, quod proximis exoptamus, ut paria bona mereantur; quemadmodùm quærebat Apostolus 1. Corinth. cap. 7. *Volo autem omnes vos esse sicut me* ; quia ad tantum bonum debemus omnes diligere, sicut & nosmetipsos ; non tamen æquali charitatis affectu, nec pari effectu, aut operum exhibitione ; atqueadeò non omnes proximos æquo affectu, & effectu, amare iubemur.

19. Tertia sententia, & quæ magis arridet Magistro, propugnat, omnes proximos, nec suppari charitatis affectu, nec effectu, diligendos fore. Sic suam unicam huius opinionis Assęclæ concinnabat ra-

tionem : Ordo charitatis benè ordinatæ præscriptus , tàm in affectu, quàm in effectu , necessariò in proximorum dilectione enitescere debet ; sed charitatis ordo benè ordinatæ prescriptus in proximorum dilectione , non expostulat æqualitatem , imòpotiùs inæqualitatem, differentiam, aut distinctionem, ut nuper cum Augustino expendebamus : ergo nec affectu , nec effectu omnes proximi æqualiter sunt diligendi ; cùm rectus ordo absque inæqualitate esse non possit. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

20. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis enodatione, secundum proponimus pronunciatum: *Boni extranei plùs in hac vita sunt diligendi , quàm parentes mali.* In cuius assiduum examen duas excitat Magister quæstiones , & earum solutionibus appositè consuadet intentum.

21. Primò , sic primum exagitat dubium Magister : *Si parentes nostri, vel filii , vel fratres mali sunt: An magis , vel minùs sint diligendi, quàm boni extranei* ? Et quanvis præsentem non plenè absolvat Magister quæstionem ; tamen affirmativè respondet in littera , illamque authoritate , & ratione probat.

22. Ratione primó suadet: Sanctior est enim compago cordium, quàm corporum : ergo magis adhærere debemus his , qui sunt coniuncti nobis corde per vinculum charitatis , quàm aliis , qui solúm carne , & charitatis glutino corde nobiscum sunt colligati ; sed boni extranei sunt nobis coniuncti corde per vinculum charitatis;& parentes mali solùm carne , aut corde glutino charitatis colligantur nobiscum : ergo plùs boni extranei in hâc vitâ sunt per charitatem diligendi, quàm parentes mali.

23. Etiam authoritate Venerabilis Bedæ , in verba illa Matthæi cap. 12. *Mater mea , & fratres mei hi sunt , &c.* sic probat assertum Magister : *Non iniuriosè negligit matrem; nec mater negatur , quæ etiam de cruce cognoscitur : sed religiosiores sunt copulæ mentium, quàm corporum:* ergo si religiosiores sunt copulæ mentium , quàm corporum , potiùs erunt diligendi boni , qui nobis carne non sunt coniuncti , quàm mali carne nobiscum colligati.

24. Secundò , etiam sic secundum excitat dubium Magister : *Si Dominus præcipit inimicos diligere ; cùr alibi mandat odio habere parentes, & filios, cùm hæc cohærere non videantur*? Et respondet Magister claram hæsitationi adhibendo solutionem , illamque Augustini testimonio in littera roborando.

25. Ideò Dominus , omni contradictione eliminata , præcipit ini-

inimicos diligere , etsi alibi apud Lucam cap. 14. odisse parentes , & filios mandet ; quia duo in homine diligenda invenimus , naturam, quippè, & virtutem ; vitium verò , & peccatum odiendum. Parentes enim, in quantum mali , odiendi sunt , & inimici diligendi, in quantùm homines : ergo rectè Dominus præcipit inimicos diligere , & odio habere parentes ; hosque possumus , absque ullo contradictionis vitio , ea exequi cum debitâ distinctione mandata.

26. Nunc transcribimus ad litteram Augustini authoritatem , in lib. 1. Retract. cap. 19. firmantem : *Diligamus ergò inimicos lucrandos regno Dei, & odiamus propinquos si impediunt nos à regno Dei ; & in omnibus communiter naturam diligamus, quam Deus fecit* : ergo si benè perpendantur hæc divina mandata , nempè diligere inimicos , & odio habere parentes, sub nullâ ea invenientur contradictione versari. Et hæc de secunda distinctionis parte sufficiant.

27. PRO TERTIÆ autem,& ultimæ distinctionis partis ostensione, tertium statuitur pronunciatum: *Charitatis gradus, etsi varii sint, sub quadruplici tamen clauduntur numero.* Quod ex eorum enumeratione duntaxat probat Magister , etsi postmodùm ipsorum taxatum numerum quadàm Augustini pertentet authoritate fulcire.

28. Hi etenim sunt præcipui charitatis gradus , videlicet , charitas incipiens, proficiens, perfecta , & perfectissima ; quorum propria munera ac munia ex ipsorum terminis satis clarere videntur : igitur charitatis gradus , etsi varii censeantur , tamen sub quadruplicato numero comprehenduntur.

29. Divus Augustinus sic modò præmunit assertum tract. 5. in Ioannem : *Perfecta charitas est , ut quis paratus sit pro fratribus etiam mori. Sed nunquid mox ut nascitur, iam prorsús perfecta est? Imò ut perficiatur , nascitur ; cum fuerit nata, nutritur; cùm fuerit nutrita, roboratur; cùm fuerit roborata , perficitur ; cùm ad perfectionem venerit , dicit : Cupio dissolvi , &c.* Ergo si ex Divo Augustino , charitas primò nascitur. deinde nutritur, postea roboratur, & tandem perficitur,quatuor tantùm erunt præcipui charitatis gradus.

30. Sed oppones primò : Maioris excellentiorisque perfecti onis signum est suscipere laborem in alicuius famulatum , quam quærere otiari cum eo : ergo quia ad perpetuam charitatem , potiùs pertinere videtur dicere,cupiò laborare pro Christo , quàm cupio dissolvi, & esse cum Christo : igitur Augustini dictum non aptè hic sonare videtur.

31. Respondetur, Augustini authoritatem undique aptam censeri.

ferì. Quia ardens desiderium vacandi à labore cum Christo, duplicì ex capite exoriri valet. Vel ob tædium longum malorum præsentium; vel ob mundanorum contemptum, & affluentem cœlestium prægustationem. Primo modo non est signum perfectionis, sed imperfectionis; cùm hoc reverà sit recusare laborem. Secundo modo est perfectionis, sivè perfectæ charitatis signum, quia non contemnit laborem; sed quia spiritus tanto ferventis amoris pondere erga Christum fertur, ut castissimo fœdere ipsi iunctus, vix sine illo vivere possit; & ex hoc flagranti desiderio agitatus, dicit, cupio dissolvi, & esse cum Christo. In hoc secundo alloquitur Augustinus sensu.

32. Oppones secundo: Magister hîc cum Augustino solùm quatuor charitatis annumerat gradus; Sed Magister ipse cum Ambrosio, in primâ huius distinctionis parte, sex charitati gradus adscribit: ergo aut Augustinus diminutè processit in eorum calculatione; aut Ambrosius cum Magistro in ipsâ recensione superfluitate scatet.

33. Respondetur cum Magistro negando Consequentiam. Quia Augustinus, dùm charitatis gradus recensèt, solùm respicit charitatem secundùm se, sivè penes præcipuas differentias boni, quæ sunt supra nos, & bonum intra nos, & iuxta nos, & infra nos: At Ambrosius ipsam contemplatur charitatem prout est in naturâ, quam ordinat, dirigit, & regit; & hæc non solum respicit differentias boni; verùm & rationem proprii, & alieni propinqui,& remoti contemplatur; cuius rectus ordo ad sextam usque ingeminatur differentiam; sicque Augustinus, & Ambrosius invicem non se dant in obium. Et hæc de tertiâ parte sufficiant.

QUÆSTIONES.

34. QUÆSTIO 1. An in charitate sit ordo respectù diligibilium? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.*26. *art.*1. *& in* 3. *dist.* 29. *q.*1. *art.*1. Chalvet *tom.*7. *lib.*4. *q.* 8. *cap.*1. *& seqq.* Camerinus *tom.*2. *q.* 26. *art.* 1. Nicolai *in* 3. *dist.*29. *q.*1. *art.*1. *& seqq.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.*3.*tract.*1. *disp.*11.*dub.*7. Medina *in* 3. *dist.*29. *q.*1.

35. Ex Subtili Scholà Scotus *in* 3. *dist.* 29. *q.unic.*Benjumea *de charit. dist.*3. *q.*3. *art.*1. Boyvin *de charit. disp.* 3. *cap.* 1. *q.* 7. Castillo *de charit. disp.*5. *q.*3. Herincx *p.*3. *disp.*11.*q.*7. *&* 8. Aquila *in* 3. *dist.* 19. *q.*1. Gallus *in* 3. *dist.*29.*cap.*1.*& seqq.* Mastrius *tom.*3. *disp.*6.*q.*21. *art.*1. *& seqq.* Poncius *tract.* 8. *disp.*32. *q.*3. Pichon *de charit. disp.* 2. *cap.*1. *sect.*4.*difficult.*1.

Ex

36. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de charit. disp.* 1. *sect.* 1. *& seqq.* Escobar *tom.*6. *lib.*49. *sect.*2. *cap.*15. *dub.* 18. Amicus *tom.*4. *disp.*29. *sect.*1. Rhodès *tract.*6. *disp.*4. *q.*2. *sect.*3. §. 1. Turrian. *de charit. disp.* 73. *dub.*1. *& seqq.* Palao *tom.*1. *tract.*6. *disp.* 1. *punct.* 6. *& seqq.* Filliucius *tom.*2. *tract.* 20. *cap.* 2. *q.* 1. *& seqq.*

37. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*29. *art.*1. *q.*1. Alens.3.*p. collat.* 68. *art.*1. Aureolus *in* 3. *dist.*29.*q.*1. Gabriel *in* 3.*dist.*29 *q.*1. Caspensis *tom.*2. *tract.*17. *disp.*3. *sect.*3. Bonæspei *tom.*4. *disp.*2.*dub.*4. Malletus *tom.*2. *pag.*22. Baudun. *de charit. q.*59.*art. unic.* Estius *in* 3. *dist.* 29. §.1.

38. Quæstio 2. An Deus sit plus diligendus,quàm nos, & proximi? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 1. *p. q.*60. *art.*5.*& in* 3. *dist.*29. *q.*1. *art.*3. Camerinus *tom.*2.*q.*26. *art.*2. Cayetan. 1. *p. q.* 60. *art.*5. Bañez 2.2. *q.*26. *art.*3. Sylvius 2.2.*q.* 26. *art.*3.Nicolai *in* 3. *dist.*29. *q.*2. Philipp. à S. Trinit. *tom.*3. *tract.*1. *disp.* 11. *dub.* 7.

39. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.*29. *q. unic.* Mastrius *tom.* 3. *disp.*6. *q.*21. *art.*1. *&* 2. Pichon *de charit. p.* 2. *disp.* 2. *cap.* 1. *difficult.*3. *sect.* 4. Boyvin *de charit. disp.* 3. *q.* 9. Castillo *de charit. disp.* 5. *q.*1. Poncius *tract.*8. *disp.*32. *q.*3.Cavellus *in schol. in* 3. *dist.*29.*q.unic.* Aquila *in* 3. *dist.* 29. *q.*1. Gallus *in* 3. *dist.*29. *q.*1. *cap.* 2. *& seqq.*

40. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de charit. disp.*1. *sect.*4. *&* 5.Amicus *tom.* 4. *disp.*29. *sect.*2. Coninch *de ordine charit. disp.* 24. *dub.* 3. Rhodès *tract.*6. *disp.*4. *q.*2. *sect.*6. §.2. Escobar *tom.* 6. *lib.* 49. *sect.*2. *cap.* 15. *dub.* 19. *& seqq.* Palao *tom.* 1. *tract.* 6. *disp.* 1. *punct.* 1. *& seqq.*

41. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3.*dist.*29. *art.*1. *q.* 2. Alens.3.*p. collat.* 68. *art.* 2. Gabriel *in* 3. *dist.* 29. *q.* 1. Aureolus *in* 3. *dist.* 29. *q.*1. *art.* 1. *& seqq.* Baudun. *de charit. q.* 60. *art. unic.* Caspensis *t.* 2. *tract.* 17. *disp.*3. *sect.*5. Bonæspei *tract.*4. *disp.*1. *dub.* 4. Malletus *t.*2. *pag.*22. *& seqq.* Estius *in* 3. *dist.*29. §. 1. *& seqq.*

42. Quæstio 3. An bonum proprium sit præponendum bono proximi secundùm charitatis ordinem? De quò, *hic q.* 1. *&* 2.

43. Quæstio 4. An magis diligendi sint parentes, quàm filii?De quò, *hic q.* 1. *&* 2.

44. Quæstio 5. An charitatis ordine domestici sint extraneis præferendi? De quò, *hic q.*1 *&* 2.

45. Quæstio 6. An scire quid sit faciendum, & nescire ordinem efficiendi illud, rectè cohæreant? De quò, *hic q.* 1. *&* 2.

46. Quæstio 7. An illud proloquium: Charitas incipit à seipso, verum habeat sensum? De quò,*hic q.* 1. *&* 2.

Quæs-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

47. Quæstio 8. An Episcopus, ingruente peste tuâ sûâ in diœcesi, teneatur ibi morari? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.* 185. *art.* 5. Cayetan. 2. 2. *q.* 185. *art.* 5. *& seqq.* Sylvius 2. 2. *q.* 185. *art.* 5. Sotus *de iust. lib.* 1. *q.* 3. *art.* 1.

48. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *di st.* 38. *q.* 1. *num.* 11. Macedo *de Clavib. lib.* 4. *cap.* 7. *pag.* 514. Corduba *in qq. lib.* 1. *q.* 19. Castillentus *in Polyanth. Seraph. verb. residentia, cap.* 7. *& seqq.* Cavellus *in schol in* 3. *dist.* 38. *q.* 1.

49. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.* 4. *in* 3. *p. disp.* 44. *sect.* 3. Valentia *in* 3. *p. disp.* 10. *q.* 3. *punct.* 5. Toletus *in summ. lib.* 4. *cap.* 10. Laymn *lib.* 2. *tract.* 3. *cap.* 3. Coninch *de fide, disp.* 15. *dub.* 5. Vazq. *in Opusc. de Benefic. cap.* 4. §. 2. *dub.* 1. Azor *p.* 2. *lib.* 7. *cap.* 4. Reginal. *tract.* 4. *lib.* 30. *num.* 54. Sanchez *lib.* 8. *disp.* 6. *num.* 5. Bauny *de benefic. disp.* 14. *cap.* 4. Fagundez *tom.* 1. *lib.* 1. *cap.* 29.

50. Ex aliis Diana *p.* 5. *tract.* 2. *resol.* 8. Covarrub. *lib.* 3. *var. cap.* 13. Barbosa 3. *p. de offic. & potest. alleg.* 53. Anton. Genuens. *in Manual. pastor. cap.* 31. Basæus *verb. residentia, num.* 1. *& seqq.* Navarro *in Manual. cap.* 25. *num.* 121. Gonzalez *in Reg.* 8. *Cancellar. gloss.* 24. *num.* 128.

51. Quæstio 9. An Episcopi teneantur residere in loco, qui habent Ecclesiam, ubi accolæ omnes totius diœcesis sunt schismatici? De quò, *hic q.* 8.

52. Quæstio 10. An liceat Parochis suis ab Ecclesiis abesse causâ pestis; infirmitatis, aut inimicitiæ capitalis? De quò, *hic q.* 8.

53. Quæstio 11. An, si in totâ diœcesi sit pestis, possit licitè Episcopus extra illam, loco tamen viciniori tuto hærere, indeque ovibus suis providere? De quò, *hic q.* 8.

54. Quæstio 12. An charitas erga proximum, sivè urgens necessitas valeat à residentiâ excusare? De quò, *hic q.* 8.

55. Quæstio 13. An omnes homines suppari charitatis debeamus diligere affectu? De quò, *hic q.* 1. *& 2.*

56. Quæstio 14. An ex charitate primò Deum, & ultimò inimicos teneantur homines diligere? De quò, *hic q.* 1. *& 2.*

57. Quæstio 15. An mali carne coniuncti plùs sint ex charitate diligendi, quàm boni extranei? De quò, *hic q.* 1. *& 2.*

58. Quæstio 16. An minùs diligere inimicos, quam alios proximos, aptè ac licitè homines possint? De quò, *hic q.* 1. *& 2.*

59. Quæstio 17. An, & quomodò sit charitas incipiens, proficiens, perfecta, perfectior, & perfectissima? De quò, *hic q.* 1.

Quæ-

60. Quæstio 18. An liceat Episcopis suis ab Ecclesiis abesse ob alias causas ex annumeratis in primo capite Sessionis vigesimæ tertiæ Tridentini? De quò, *hic q.* 8.

61. Quæstio 19. An Pontifex, iuxta qualibet ex causâ, valeat concedere facultatem non residendi ad biennium, quinquennium, aut in perpetuum? De quò, *hic q.* 8.

DE CHARITATE, QUANTUM AD meriti perfectionem.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆ SYNOPSIS.

Maius habet meritum chari dilectio fratris,
Quàm tenet adversi frigidus hostis amor.

Sic incipit: *Hic solet quæri.*
Sic terminat: *Accipiendum est.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de ordine charitatis respectu diligendorum, sivè de charitate ipsâ secundùm quantitatem motûs; sed in præsenti determinat de eâ quantùm ad meriti perfectionem: igitur à connexionis scopo in his distinctionibus non aberrat Magister.

2. Consequentia probatur: Charitas, quantum ad meriti perfectionem, necessariò consequitur ex ipsâ charitate secundùm quantitatem motûs; sed Magister in superiori distinctione egit de charitatis ordine respectù diligendorum, sivè de charitate ipsâ secundùm quantitatem motûs: ergo dùm in præsenti de eadem determinat charitate, quantùm ad meriti perfectionem, non incongruè procedit.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ assignat Magister rationem, quare amicorum dilectio sit magis meritoria, quàm inimicorum. In secunda verò, oppositum sustinere videtur, nempè, dilectionem inimicorum magis meritoriam

47. Quæstio 8. An Episcopus, ingruente peste tuâ sûâ in diœcesi, teneatur ibi morari? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.* 185. *art.* 5. Cayetan. 2. 2. *q.* 185. *art.* 5. *& seqq.* Sylvius 2. 2. *q.* 185. *art.* 5. Sotus *de iust. lib.* 1. *q.* 3. *art.* 1.

48. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *di st.* 38. *q.* 1. *num.* 11. Macedo *de Clavib. lib.* 4. *cap.* 7. *pag.* 514. Corduba *in qq. lib.* 1. *q.* 19. Castillentus *in Polyanth. Seraph. verb. residentia, cap.* 7. *& seqq.* Cavellus *in schol in* 3. *dist.* 38. *q.* 1.

49. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.* 4. *in* 3. *p. disp.* 44. *sect.* 3. Valentia *in* 3. *p. disp.* 10. *q.* 3. *punct.* 5. Toletus *in summ. lib.* 4. *cap.* 10. Laymn *lib.* 2. *tract.* 3. *cap.* 3. Coninch *de fide, disp.* 15. *dub.* 5. Vazq. *in Opusc. de Benefic. cap.* 4. §. 2. *dub.* 1. Azor *p.* 2. *lib.* 7. *cap.* 4. Reginal. *tract.* 4. *lib.* 30. *num.* 54. Sanchez *lib.* 8. *disp.* 6. *num.* 5. Bauny *de benefic. disp.* 14. *cap.* 4. Fagundez *tom.* 1. *lib.* 1. *cap.* 29.

50. Ex aliis Diana *p.* 5. *tract.* 2. *resol.* 8. Covarrub. *lib.* 3. *var. cap.* 13. Barbosa 3. *p. de offic. & potest. alleg.* 53. Anton. Genuens. *in Manual. pastor. cap.* 31. Basæus *verb. residentia, num.* 1. *& seqq.* Navarro *in Manual. cap.* 25. *num.* 121. Gonzalez *in Reg.* 8. *Cancellar. gloss.* 24. *num.* 128.

51. Quæstio 9. An Episcopi teneantur residere in loco, qui habent Ecclesiam, ubi accolæ omnes totius diœcesis sunt schismatici? De quò, *hic q.* 8.

52. Quæstio 10. An liceat Parochis suis ab Ecclesiis abesse causâ pestis; infirmitatis, aut inimicitiæ capitalis? De quò, *hic q.* 8.

53. Quæstio 11. An, si in totâ diœcesi sit pestis, possit licitè Episcopus extra illam, loco tamen viciniori tuto hærere, indeque ovibus suis providere? De quò, *hic q.* 8.

54. Quæstio 12. An charitas erga proximum, sivè urgens necessitas valeat à residentiâ excusare? De quò, *hic q.* 8.

55. Quæstio 13. An omnes homines suppari charitatis debeamus diligere affectu? De quò, *hic q.* 1. *& 2.*

56. Quæstio 14. An ex charitate primò Deum, & ultimò inimicos teneantur homines diligere? De quò, *hic q.* 1. *& 2.*

57. Quæstio 15. An mali carne coniuncti plùs sint ex charitate diligendi, quàm boni extranei? De quò, *hic q.* 1. *& 2.*

58. Quæstio 16. An minùs diligere inimicos, quam alios proximos, aptè ac licitè homines possint? De quò, *hic q.* 1. *& 2.*

59. Quæstio 17. An, & quomodò sit charitas incipiens, proficiens, perfecta, perfectior, & perfectissima? De quò, *hic q.* 1.

Quæ-

60. Quæstio 18. An liceat Episcopis suis ab Ecclesiis abesse ob alias causas ex annumeratis in primo capite Sessionis vigesimæ tertiæ Tridentini? De quò, *hic q.* 8.

61. Quæstio 19. An Pontifex, iuxta qualibet ex causâ, valeat concedere facultatem non residendi ad biennium, quinquennium, aut in perpetuum? De quò, *hic q.* 8.

DE CHARITATE, QUANTUM AD meriti perfectionem.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆ SYNOPSIS.

Maius habet meritum chari dilectio fratris,
Quàm tenet adversi frigidus hostis amor.

Sic incipit: *Hic solet quæri.*
Sic terminat: *Accipiendum est.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de ordine charitatis respectu diligendorum, sivè de charitate ipsâ secundùm quantitatem motûs; sed in præsenti determinat de eâ quantùm ad meriti perfectionem: igitur à connexionis scopo in his distinctionibus non aberrat Magister.

2. Consequentia probatur: Charitas, quantum ad meriti perfectionem, necessariò consequitur ex ipsâ charitate secundùm quantitatem motûs; sed Magister in superiori distinctione egit de charitatis ordine respectù diligendorum, sivè de charitate ipsâ secundùm quantitatem motûs: ergo dùm in præsenti de eadem determinat charitate, quantùm ad meriti perfectionem, non incongruè procedit.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ assignat Magister rationem, quare amicorum dilectio sit magis meritoria, quàm inimicorum. In secunda verò, oppositum sustinere videtur, nempè, dilectionem inimicorum magis meritoriam

riam esse amicorum dilectione. In tertiâ autem, & ultimâ expendit, qualiter charitas posit cohærere unâ cum inimicorum dilectione imperfectâ.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis indagine, prima statuitur thesis: *Maioris meriti arbitratur dilectio, quàm amicus diligitur, quàm illa, quâ inimicus amatur.* Hanc propugnat Magister in litterâ ex cuiusdam dubitationis efficaci solutione.

5. Sic in textus littera inquirit Magister: *An diligere amicum maioris sit meriti, quàm inimicum diligere?* Cui perficili dubitationi cum distinctione respondet Magister. Si enim amicorum dilectio unâ cum inimicorum dilectione accipiatur, compareturque ad solam amicorum dilectionem, absque ullâ controversiâ perspicua est solutio, quòd diligere amicum, simulque inimicum, sit maioris meriti, quàm solum diligere amicum.

6. Si verò dilectio amici solitariè accipiatur, compareturque ad solam inimici dilectionem, tunc obscura, & valdè operosa est solutio; cùm non possit faciliter dijudicari, an sit idem, vel diversus dilectionis motus, quo diligitur amicus, & inimicus. Tamen non incongruè putatur, dilectionem amici esse magis meritoriam inimicorum dilectione, sivè sit unus, sivè duo dilectionis motus, quibus amicus, & inimicus diliguntur, eò quòd amicorum dilectio sit ferventior frequentiorque inimicorum dilectiones.

7. En apertum reseratumque Magistri iudicium circa appositam difficultatem, quod ex dictis sic primò poterat quoad primum illustrari sensum: Amicorum dilectio unâ cum inimicorum dilectione, maior saltem extensivè censetur, quàm ea, quæ solùm est amicorum ad utrasque comparata; sed ex eo quòd maior sit amicorum dilectio unâ cum inimicorum dilectione, quàm ea, quæ solùm est amicorum ad utrasque comparata, maioris est meriti diligere simul amicum, & inimicum, quàm tantùm diligere amicum: ergo.

8. Secundò, etiam quoad alium probatur sensum: Illa est magis meritoria dilectio, quæ maiorem imbibit charitatis fervorem: sed dilectio amicorum solitariè accepta, maiorem imbibit charitatis fervorem, quàm inimicorum dilectio, si per se solum accipiatur; quia ferventiùs amicum, quàm inimicum diligimus, ut exploratum est apud omnes: ergo sivè sit unus, sivè duo dilectionis motus, quibus amici, & inimici diliguntur, amicorum dilectio semper erit magis meritoria inimicorum dilectione.

Sed

9. Sed oppones in Magistri doctrinam: Actus, ex Philosopho lib. 2. de Animâ, textu 35. suam ad obiectis arrogant specificationem; sed amicus, & inimicus diversa obiecta, distinctaque diligibilia arbitrantur: ergo uno eodemque charitatis motu, non poterit quis amicum, simulque inimicum diligere: ergo Magistri solutio, non solùm obscuritate laborat, ut ipsi videbatur; verum in his, à rectitudine philosophicâ maximé flectit.

10. Respondetur, Magistri doctrinam indubitatis philosophiæ inniti principiis, sicque ab eius rectitudine nullatenùs deviare, pro comperto habemus. Non enim loquitur hîc Magister de actu, sivé motu simplici, & absoluto; nam ita non valet unus idemque motus esse in amicum, & inimicum, ut benè convincit instantia; sed de actu, aut motu collativo, quo quis afficitur circa aliqua duo, unum alteri præponendo. Undé, potest quis hoc unico motu comparativo diligere amicum, & simul inimicum; & quòd secundum aliquid sui sit intensior, & secundum aliquid remissior, cum in ipso priús, & posteriús absque ulla contradictione cohæreant. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

11. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis indagatione, secunda præfigitur thesis: *Divus Augustinus hic obvium se dat superiori asserto, dùm tenere videtur, maioris meriti esse dilectionem, qua inimicus diligitur, quàm qua amicus amatur.* In cuius probationem quasdam Augustini expressas adducit authoritates, etsi postmodùm ipsis accommodam interpretationem in textus littera edijciat.

12. Sic arguit Augustinus in Enchir. cap. 73. Plùs est diligere inimicum, quám amicum: ergo & maioris meriti dilectio inimici, quàm amici. Probat antecedens: Diligere inimicos, eisque benefacere, congruit perfectis; neque hoc à tanta multitudine impleri, quanta in oratione Dominicâ exauditur, dum dicitur: *Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.* Ergo quia plús est diligere inimicum, quá amicum: atqueadeò maioris meriti dilectio inimici, quàm amici.

13. Ulteriùs, hanc Augustini authoritatem præfigimus, & alias modò missas facimus, cùm omnes in unum coire videantur. Sic affatur in Enchir. cap. 74. *Minùs magnum est erga eum, qui tibi nihil mali fecerit esse benevolum, & beneficum: Illud multò grandiùs, & magnificentissimæ bonitatis est, ut tuum quoque inimicum diligas, & ei, qui tibi malum vult, & si potest, facit, tu semper bonum velis, faciasque quod possis, audiens dicentem Iesum: Diligite inimicos vestros, & benefacite his, qui*

oderunt, vos, &c. igitur inimicorum dilectio, ex Augustino, multò melior perfectiorque est amicorum dilectione.

14. Respondet tamen Magister, Augustinum hîc fuisse alloquutum iuxta superioris asserti sensum, videlicet, dilectionem inimici unâ cum amici dilectione esse meliorem, maiorisque meriti, ac perfectionis, quàm sola amici dilectio; non verò, quod inimici dilectio solitariè accepta, & ad solius amici dilectionem comparata, sit perfectior maiorisque meriti, quàm ista.

15. Sed argues iterum in præfatæ Augustini dubitationis fulcimentum ex illo Matthæi cap. 5. *Si diligitis illos, qui vos diligunt, quam mercedem habebitis*: ergo quia ex his Christi Domini verbis satis claret, ut innuit Glossa, maioris meriti ac perfectionis esse inimicorum, quàm amicorum dilectionem; cum maior merces inimicorum dilectioni adscribatur: igitur quod maioris meriti sit dilectio, quâ inimicus diligitur, quàm illa, quâ amicus amatur, haudubiè Augustini considerationi favere videtur.

16. Respondetur ex Magistri doctrina negando geminam Consequentiam, sacrumque Matthæi exponendo textum. Quia etsi in dilectione inimicorum plus charitatis virtus extensivè, cæteris paribus, exerceri videatur, quàm in amicorum dilectione, eò quod dilectionis motus erga inimicos purior,& difficilior appareat; nihilominùs motus dilectionis in amicos maioris meriti ac perfectionis arbitratur; cùm maiori intensione, & assiduo fervore polleat hic charitatis motus, quàm ille, nihilque inveniatur in eo, à quo retardari possit. Undè Mathæi dictum, solùm impræsentiarum hoc in sensu expendere duximus opportunum.

17. Argues insuper: Maior est pugna, & difficultas in inimicorum dilectione, quàm in amicorum amore; sed ubi maior viget pugna, & difficultas, ibi maior virtus, & perfectio moratur: ergo si in inimicorum dilectione maior viget pugna, & difficultas, quàm in amicorum amore moratur, maioris meriti, & perfectionis erit dilectio, quâ diligitur inimicus, quàm illa, quâ inimicus amatur.

18. Respondetur ex Magistro negando Minorem,& Consequentiam. Licét enim maior pugna, & difficultas in inimicorum amore vigeat, quàm in amicorum dilectione; tamen amicorum amor, æqué omnibus pensatis, maior, & perfectior autumatum, quàm inimicorum dilectio, etsi hæc difficilius assequatur illo; quia magnitudo perfectionis amoris non desumitur ex maiori pugna, aut difficultate assequutionis illius, sed ex maiori intensione, & assiduitate fervoris, quo diligitur obiectum; quod reverà potiùs dilectioni amicorum, quám inimicorum aptatur amori. Et hæc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

19. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis enucleatione, tertia præficitur thesis: *A Magistro non diffitetur in littera, quòd sine perfecta inimicorum dilectione, alicui dimittatur peccatum.* Quam deducit Magister quodam ex dubio, quod ex Augustini verbis suboritur in textu.

20. Hæc sunt expressa Augustini eloquia in Enchir. cap. 73. *Diligere inimicos non impleri à tanta multitudine, quanta exauditur in oratione Dominicâ*: ergo non incongruè infertur, quòd alicui non diligenti inimicum, dimittatur peccatum à Deo: igitur à Magistro non diffitetur in littera, quòd sine perfectâ inimicorum dilectione, possit alicui dimitti peccatum.

21. Deindè, poterat quis hunc ex his concinnare discursum: Peccata non dimittuntur adultis, nisi charitatem habeant; sed alicui non diligenti inimicum, dimittuntur à Deo peccata: ergo aliquis non diligens inimicum poterit charitatem habere; sed hoc maximè repugnat; quia dùm præcipitur proximi dilectio, sub proximi nomine, omnis intelligitur homo, sivé amicus, sivé inimicus: ergo.

22. Respondet primò ad dubitationem Magister, iuxta aliquorum sententiam, ipsos sustinuisse, posse quempiam charitatem habere, & inimicos non diligere, quin præceptum generale de proximorum dilectione suæ opinioni officiat: Dicentes, perfectis dari in præceptum diligere omnem hominem, etiamque inimicum imperfectis verò, seu minoribus, in consilium; ita quód nihil ampliùs sit eis mandatum, nisi non odisse inimicos. Hæc autem opinio non est grata Magistro.

23. Aliter ergò respondet Magister, præceptum illud de inimicorum dilectione datum fuisse omnibus in præceptum, ut suadent, ostenduntque nuper appositæ Sanctorum Patrum authoritates; nec sufficere, ut impleatur de eorum dilectione mandatum, non odisse inimicos; sed ulteriùs necessariò requiri eos diligere; cùm ipsorum dilectio haudubiè sit contenta sub illo amplissimo generalique præcepto: *Diliges proximum tuum sicut teipsum.*

24. Ad M.P. Augustini authoritatem dicentem, mandatum de inimicorum dilectione solùm datum fuisse in præceptum perfectis; imperfectis verò, sivè minoribus in consilium; & cui duntaxat inni-

titur oppoſita ſententia, quam non plaudit Magiſter, imò faſtidit in littera, reſpondetur, ipſum ſolùm voluiſſe docere, quòd diligere inimicos charitate perfecta, eſſe tantum perfectorum; quin per hoc excludatur, alios nondùm perfectos ad inimicorum dilectionem teneri.

25. Conſentaneè his reſpondet Magiſter ad aliud Auguſtini dictum, nempè, diligere inimicos non impleri á tanta multitudine, quantâ in oratione Dominicâ exauditur; atqueadeò nonnullos exaudiri à Deo, eoſque veniam peccatorum ſuorum ab ipſo adipiſci ſine inimicorum dilectione, ſic eſſe accipiendum, quòd non diligunt eos charitate perfectâ; non verò, quòd abſolutè non diligant, aut ipſos diligere non teneantur. Unde, aſſertum noſtrum pro huius diſtinctionis partis enodatione appoſitum, quippè: A Magiſtro non diffitetur in littera, quòd ſine perfecta inimicorum dilectione, alicui dimittatur peccatum, reverà omninò illæſum, & undique clypeatum manet.

26. Sed oppones primó in Auguſtini authoritatem: Qui non dimittunt iram proximis ſuis antequam rogentur ab ipſis, profectò iram ſervant proximis ſuis; ſed qui iram ſervant proximis ſuis charitatem non habent: ergo in oratione ſuâ non ſunt digni exauditione, nec rectè orant pro inimicis ſuis: igitur in oratione Dominicâ exaudiri non debent; ſed Auguſtinus ſuſtinet, ipſos exaudiri à Deo in oratione Dominicâ: ergo in his obvius eſt Auguſtinus.

27. Reſpondetur ex Magiſtri doctrina, aliud eſſe dimittere iram inimicis, & aliud ſigna iræ ipſis dimittere. Dimittere iram inimicis, neceſsitatis, & præcepti eſt; & ad hoc omnes tenemur, ſivé inimicus repugnet, ſivè veniam expoſtulet. Dimittere autem, non ſolùm iram, verùm & iræ ſigna, maximæ, & excellentiſsimæ perfectionis eſt; ſed ad hoc non tenetur homo, niſi in caſu, in quo devotè, & humiliter ab ipſis poſtulatur venia. De hac ergo remiſsione, exauditioneque alloquitur Auguſtinus in littera textûs.

28. Oppones ſecundò: Omnes qui ſervant iram erga inimicos ſuos, recitantque orationem Dominicam, profectò contra ſeipſos orare videntur; quia cùm nolint inimicis ſuis dimittere, iam ex conſequenti expoſtulant, quòd nec Deus dimittat eis peccata ſua; ſed qui poſtulant, quòd Deus non dimittat eis peccata ſua graviſsimè peccant: ergo qui iram ſervant erga proximos ſuos, & orationem Dominicam recitant, non ſolùm poſſunt non exaudiri à Deo; verum mortaliter peccare videntur.

29. Reſpondetur ex ipſa Magiſtri doctrina, quòd recitantes ora-

orationem Dominicam ex corde, intendunt per eam, collationem bonorum, & peccatorum remiſsionem obtinere; ſicque petentes, aut pœnitent, aut proponunt aliquandò pœnitere. Quamobrem, eſtò habeant iram erga inimicos ſuos, & orationem Dominicam recitent, non peccant lethaliter, quia non intendunt expoſcere quòd fiat ipſis ſecundùm pravam voluntatem, quam habent, ſed ſecundùm voluntatem bonam, quam, etſi tunc non habeant, intendunt tamen Dei ſuppetiis habere. Si autem orationem illam recitarent, & nunquam proponerent ab illa inimicorum ſuorum recedere ira, quanvis iram expoſcere non intenderent, culpam tamen ſuam abſque dubio aggravarent.

30. Quidam autem cum Seraphico Doctore hîc Auguſtini profundum exponentes nutum; aliter inſtantiæ reſpondent, orationem illam Dominicam recitantes, dicenteſque dimitte nobis debita noſtra, ſicut & nos dimittimus debitoribus noſtris, &c. non eam proferre in perſona ſua, ſed in perſona Eccleſiæ, cuius intendunt eſſe membra; ſicque non petere contra ſeipſos, nec intentione principali, nec ex conſequenti.

31. Tandem pro Opinione illa iam hîc explosa à Magiſtro, quippé, perfectis dari in præceptum diligere omnem hominem, etiamque inimicum; imperfectis verò, ſivè minoribus in conſilium; ita, ut nihil ampliùs ſit eis mandatum, niſi non odiſſe inimicos: Oppones tertió: Circa præceptum de proximorum dilectione, ad id ſolùm tenemur, ad quod obligabantur antiqui; ſed ad inimicorum dilectionem non tenebantur antiqui, ſed potiùs ad eorum odium, iuxta illud Matthæi cap. 5. *Audiſtis, quia dictum eſt antiquis: Diliges amicum tuum, & odio habebis inimicum tuum*: igitur diligere inimicos ex charitate perfecta, ſolùm eſt datum viris perfectis in præceptum; imperfectis verò in conſilium; ita, ut ad aliud illos teneri non videatur, niſi non odiſſe inimicos.

32. Reſpondetur negando Minorem, & Conſequentiam. Quia nec lex antiqua, nec nova nunquam præcepit odio habere inimicos; imopotiùs eorum dilectio continetur ſub ampliſsimo illo præcepto: Diliges proximum tuum ſicut teipſum. Hebræi enim ſic à contrario ſenſu arguebant, ſed perperam tamen: Nobis tantum præcipitur diligere amicos: ergo tenemur odire inimicos. Cùm ergò id legitimé non deducatur ex Hebræorum inſtantia, inimicorum dilectionem ſemper fuiſſe omnibus in præceptum, & nunquám in conſilium datam, à nullo hîc ſane poterit inficiari.

Oppo-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

33. Oppones quartò Divum Ambrosium super cap. 2. Canticor. in distinctione superiori dicentem : *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex omnibus viribus tuis, & proximum tuum sicut teipsum, & inimicos tuos non ex tota virtute , nec sicut teipsum , sed sufficit eos odio non habere* : ergo quia mandatum generale de inimicorum dilectione, non est datum omnibus in præceptum , cum sufficiat nobis, odio non habere inimicos, pro huius præscripti adimpletione exactâ.

34. Respondetur ex Magistro in textús litterâ distinctionis antecedentis, Divum Ambrosium nunquàm dixisse , inimicos non esse diligendos, sivè sufficere nobis pro præcepti adimpletione , eos non odio habere ; sed ipsum solùm ostendisse gradus diligendi Deum, proximum , & inimicum. En Magistri verba , quæ omnem penitùs eliminant dubitationem , dùm tanti Doctoris mentem illustrant. *Dicit etiam : Diligite inimicos, nec addit ex tota virtute , nec sicut teipsum, sed simpliciter. Sufficit enim quòd diligamus, & non odio habeamus , ideſt, sufficit dicere , ut diligamus , & odio non habeamus, non quia eos diligere non debeamus sicut nos , quia proximi sunt , sed sufficit si eos minùs diligimus, quàm alios proximos , quod loquutionis genus innuit.*

35. Oppones quintò : Nulli est rationale dubium , totius perfectionis culmen esse diligere inimicos , pro ipsisque assiduè exorare; sed non omnes tenentur ad totius perfectionis culmen : ergo non omnes vinculo præcepti astringuntur ad inimicorum dilectionem; atqueadeò pro debita mandati executione sat erit odio eos non habere.

36. Respondetur ex ipsius Magistri doctrinâ , quòd diligere inimicos effectu , simulque affectu , operis exterioris exhibitione,dùm se offert temporis opportunitas , est perfectionis culmen : At , eos sic diligere , dùm in ipsos incumbit necessitas , est necessariæ obligationis , iuxta illud Ioannis cap. 5. Si quis viderit proximum suum , sivè amicum , sivé inimicum necessitatem habere , & clauserit viscera sua ab eo, iam amplius non est charitas Dei in eo. Unde, omnes tenemur vigore illius vastissimi dilectionis proximorum prçcepti diligere inimicos , non solúm quoad affectum , verùm quoad effectum , prçsertim in casu necessitatis ; sicque pro huius divini adimpletione mandati , sat non erit odio non habere inimicos , sed necesse est eos positivé diligere. Et hæc de tertiâ , & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆS-

QUÆSTIONES.

37. QUÆSTIO 1. An omnes teneantur suos diligere inimicos quantùm ad affectum ? Ex Angelica Schola D. Thomas 2. 2. *q.* 25. *art.* 8. *& in* 3. *dist.* 30. *q.* 1. *art.* 1. Chalvet *tom.* 7. *lib.* 4. *q.* 7. *cap.* 1. *& seqq.* Camerinus *tom.* 2. *q.* 25. *art.* 8. *&* 9. Nicolai *in* 3. *dist.* 3. *q.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 3. *tract.* 1. *disp.* 11. *dub.* 9. Raynes de Pitsis *tom.* 2. *verb. amor, cap.* 7. *& seqq.*

38. Ex Subtili Schola Scotus *in* 3. *dist.* 30. *q. unic.* Poncius *tract.* 8. *disp.* 32. *q.* 4. *&* 5. Benjumea *de charit. dist.* 4. *q.* 3. *art.* 2. Boyvin *tom.* 3. *disp.* 3. *de charit. cap.* 1. *q.* 6. Castillo Velasco *de charit. disp.* 4. *q.* 3. Herincx *p.* 3. *disp.* 11. *q.* 6. Aquila *in* 3. *dist.* 30. *q.* 1. Gallus *in* 3. *dist.* 30. *cap.* 1. *& seqq.* Cavellus *in schol. in* 3. *dist.* 30. *q.* 1.

39. Ex Schola Eximia Suarez *de charit. disp.* 4. *sect.* 1. *& seqq.* Amicus *tom.* 4. *disp.* 28. *sect.* 3. Castro Palao *tom.* 1. *tract.* 6. *disp.* 1. *punct.* 6. *& seqq.* Carleton *tom.* 2. *disp.* 37. *sect.* 5. Filliucius *tom.* 2. *tract.* 28. *cap.* 1. *q.* 6. *&* 7. Valentia 2. 2. *disp.* 3. *q.* 3. *punct.* 2. Turrianus *de charit. disp.* 73. *dub.* 1. *& seqq.*

40. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 30. *art.* 1. *q.* 4. Alensis 3. *p. q.* 72. *art.* 1. Gabriel *in* 3. *dist.* 30. *q.* 1. Aureolus *in* 3. *dist.* 30. *q.* 1. *art.* 1. Durandus *in* 3. *dist.* 30. *q.* 1. Bonælpei *tract.* 4. *disp.* 4. *dub.* 4. Caspensis *tom.* 2. *tract.* 17. *disp.* 3. *sect.* 2. Estius *in* 3. *dist.* 30. §. 1. *& seqq.*

41. Quæstio 2. An omnes teneantur diligere inimicos quantùm ad effectum ? De quò , *hic q.* 1.

42. Quæstio 3. An diligere amicum sit maioris perfectionis, quam diligere inimicum? De quò, *hic q.* 1.

43. Quæstio 4. An in præcepto charitatis, inimicus nomen proximi fortiatur? De quò, *hic q.* 1.

44. Quæstio 5. An teneantur homines animam suam pro inimicis ponere ? De quò , *hic q.* 1.

45. Quæstio 6. An sit perfectissima charitas animam pro amicis ponere? De quò , *hic q.* 1.

46. Quæstio 7. An possit homo diligere inimicum sine gratiâ actuali, aut habituali? De quò , *tom.* 2. *dist.* 24. *q.* 3.

DE

DE CHARITATE QUANTUM AD durationem.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆ-PRIMÆ SYNOPSIS.

Sæpiùs in terris divinum perdit amorem,
Quem tamen in Cœlis perdere neſcit homo.

Sic incipit : *Illud quoque.*
Sic terminat : *Salutem optavit.*

1. CONNECTITUR hæc diſtinctio cum ſuperiori. In illa egit Magiſter de charitate quantùm ad meriti perfectionem; ſed in præſenti determinat de ipſius charitatis duratione, aut exiſtentia : ergo in earum connexione rectè proceſsit Magiſter.

2. Conſequentia probatur : Priùs eſt ſtatuere eſſentiam perfectionemque rei, quàm de ipſius duratione exiſtentiaque diſſerere; eò quòd duratio rei ſemper præſupponat rem : ergo & priùs erit ſtatuere eſſentiam charitatis quantùm ad meriti perfectionem, quàm de ipſius duratione, ſivé exiſtentia diſſerere ; ſed Magiſter in ſuperiori diſtinctione egit de charitatis meriti perfectione : ergo dùm in præſenti de ipſius duratione, aut exiſtentia determinat, rectum connexionis ordinem tenet.

3. Dividitur præſens diſtinctio in tres præcipuas partes. In quarum prima declarat Magiſter, quomodò in via poſsit amitti charitas, non verò in patria. In ſecunda verò ſtatuit, omnem charitatis imperfectionem, quæ modò viget in viatoribus, eliminari à beatis in patria. In tertia autem, & ultima oſtendit parte, qualiter charitas fuerit in Chriſto Domino, in via ſecundum ſtatum patriæ.

4. PRO PRIMÆ igitur diſtinctionis partis oſtenſione, en primum theorema : *Charitas etſi poſsit amitti in via, tamen fide, & ſpe evacuatis, manet in patria.* Quod ſatis efficaciter probat Magiſter ex cuiuſ-

iuſdam opinionis impugnatione aſſerentis, charitatem ſemel habitam ab aliquo, non poſſe excidere, nullumque damnandum hanc aliquandò habuiſſe.

5. Sic huius opinionis Aſſeclæ eam mordicùs tuentur. Primò ex Apoſtolo 1. Ad Corint. cap. 13. dicente : *Charitas nunquàm excidit;* ſed ex eo quod charitas nunquàm excidat, charitas ſemel habita amitti non valet, nec eam damnandus aliquandò habere, aliter cum charitate poſſet damnari : igitur charitas ſemel habita nec poteſt amitti, nec eam damnandus aliquandò habere.

6. Secundò ex Auguſtino in Pſal. 103. Concion. 1. ſcribente: *Charitas quæ deſeri poteſt, nunquam vera fuit* : ergo charitas quæ vera eſt, nunquàm deſeri poterit : ergo charitatem veram ſemel habitam ab aliquo, non poſſe excidere, nullumque damnandum hanc aliquando habere, fateri debemus.

7. Tertiò, eodem ex Auguſtino in littera aſſerente : *Charitas eſt fons proprius, & ſingularis bonorum, cui non communicat alienus: Alieni autem ſunt omnes, qui ſunt aduituri: Non novi vos* : ergo ſi charitas eſt fons aquæ vivæ, ita proprius, & ſingularis eum habenti, ut nemo alienus, ſivè damnandus communicet illi in fine, benè colligitur, quòd charitas ſemel habita ab aliquo, non poſsit amitti, nec eam alienus, ſivè damnandus aliquandò poſsidere.

8. Quartò, iterùm Auguſtinus in 1. Epiſt. Ioan. tract. 8. ſic de charitatis duratione ſentit : *Radicata eſt charitas, ſecurus eſto, nihil mali procedere poteſt* : ergo ſi dum charitas eſt radicata in aliquo, ita ſecurus de ea debet eſſe, ut nihil mali procedere poſsit, charitas ſemel habita ab homine, nunquam ab ipſo deſeri poterit, nec eam damnandus aliquandò habere.

9. Quintò, Auguſtinus eandem Ioannis Epiſtolam tract. 3. exponens, ait : *Unctio inviſibilis charitas eſt, quæ in quocumque fuerit, radix illi erit, quæ ardente ſole areſcere non poteſt, nutritur calore ſolis, non areſcit:* ergo ſi charitas eſt unctio inviſibilis, quæ ita radix eſt illi, cui ineſt, ut ardente ſole non areſcat, imò ſolis calore nutriatur, illa ſemel habita ab homine, ita erit illi radix, ut nunquam ab eo eradicari poſsit, nec à damnando aliquando haberi.

10. Sextò, Divus Gregorius in Moral. lib. 10. cap. 22. ſic de charitatis permanentia alloquitur : *Valida eſt, ut mors dilectio, virtuti enim mortis dilectio comparatur; quia nimirùm mentem, quam ſemel cœperit, à dilectione mundi funditùs occidit* : ergo ſi valida eſt, ut mors dilectio, quia mentem, quam ſemel capit, à dilectione mundi funditùs occi-

occidit, ſemel habita charitate ab aliquo, ab ipſo nunquàm evelli poterit, nec á damnando interdúm poſsideri.

11. Septimò, idem Gregorius in Ezech. lib. 1. homil. 5. hæc clara profert eloquia : *In Sanctorum cordibus, ſecundùm quaſdam virtutes, ſemper manet ſpiritus* ; ſed ſi ſpiritus, ſivè charitas in Sanctorum cordibus ſemper manet, ſemel acceptâ charitate ab hominibus, nunquam ab eorum cordibus expungi poterit ; ſicut nec in damnandorum corda quandòque intrare : ergo.

12. Octavo tandem Ambroſius illuſtrans Apoſtolum 2. ad Corinth. cap. 6. affatur : *Ficta charitas eſt, quæ in adverſitate deſerit* : ergo ſi ficta charitas in adverſitate deſerit, vera charitas non poterit in adverſitate infirmari ; ſed ex eo quòd vera charitas non poſsit in adverſitate infirmari, ſemel habita charitate, in caſsúm nunquàm abire poterit, nec aliquandò in damnandis morari : ergo.

13. Hæc ſunt præcipua fundamina, quæ huius opinionis Patroni ſedulò iaciunt pro ſuę probabilitatis ingenti extruenda mole. Verúm Magiſter in littera eam totis nixibus explodere pertentat. Primó, efficaci ac aſsidua oppoſitę ſententię propugnatione. Secundò, extrema ac nervo à fundamentorum, quibus innititur, everſione.

14. Probat iam primò ſuam opinionem Magiſter, noſtrumque penitùs tutatur aſsertum : Quidam ex vaſtiſsimo hominum cœtu quandóque ſunt boni, qui poſtmodùm efficiuntur mali ; & quidam quandóque ſunt mali, qui poſtea fiunt boni, ut ex ingeminatis experientiis ad ſenſum patet ; ſed contraria ſententia ſuperſtite, hoc verum inconcuſſumque non ſubſiſteret fundamentum, ſi charitas ſemel habita in via, dimitti non poſſet, aut damnandus eam nunquam habere valeret : ergo.

15. Secundò, ex divino Oraculo apud Lucam cap. 10. & Ioan. cap. 6. dicente : Quorundam nomina dicuntur eſſe ſcripta in libro vitę, qui tamen poſtea abierunt retro: Dicebantur tamen eſſe ſcripta in libro vitæ, non ſecundúm præſcientiam Dei, ſed ſolum, ſecundúm præſentem iuſtitiam, ſivè gratiam, cui deſerviebant, eò quòd tunc digni fuerint illo bono, quod habituri ſunt præſcripti ſecundúm præſcientiam: ergo quia aliquot ad tempus habuerunt charitatem, quam poſtea amiſerunt: igitur charitas etſi poſsit in via amitti, tamen fide, & ſpe evacuatis, manet in patria.

16. Sed dices : Quod in libro vitæ manet ſcriptum, id reverà deleri non valet ; cum liber ille vitæ abſolutè ſit immutabilis : ergo non apparet poſsibile, ut qui ſcripti ſunt in libro vitæ, poſtmodúm poſ-

poſsint abire retró, & de libro illo deleri : igitur hæc Magiſtri ratio adeò inſufficiens videtur.

17. Reſpondet Magiſter in littera, quòd dupliciter valet quis in libro illo vitæ inſcribi. Primò, ſecundúm præſcientiam Dei. Secundò, ſolùm iuxta præſentem iuſtitiam, ſivè gratiam, cui deſerviunt, eò quòd tunc digni fuerint illo bono, quod habituri ſunt præſcripti ſecundùm præſcientiam Dei. Qui enim primo modo ſunt ſcripti in libro vitę, nunquam ab eo deleri poſſunt : At, qui ſecundo modo ſcripti manent, poſſunt abire retró, & de libro illo vitæ penitùs expungi ; quia hi ſolùm ſecundúm præſentem iuſtitiam ſunt ſcripti; illi autem ſecundùm præſcientiam Dei. Magiſter verò non alloquitur hîc de ſcriptis in libro vitæ in primo ſenſu, ſed in ſecundò; atque adeò eius inſtantia ſuffragatur aſsérto.

18. Tertiò, Egregii Divi Ambroſii authoritate ſuper cap. 9. ad Rom. ſic præmunit aſsumptum Magiſter : *Quibuſdam gratia data eſt in uſum ut Sauli, & Iudæ, & aliis diſcipulis, quibus Dominus dixit : Ecce nomina veſtra ſcripta ſunt in Cœlis, & poſt abierunt retrò* ; ſed hoc dixit Ambroſius propter iuſtitiam, ſivè gratiam, cui deſerviebant, quia boni erant : ergo quia nonnulli frequenter ante ſunt mali, qui futuri ſunt boni; & quandòque priùs ſunt boni, qui futuri, & permanſuri ſunt mali ; ob quod dicuntur ſcribi in libro vitæ, & deleri ; ſed totum id conſuadet, charitatem ſemel habitam in viâ amitti poſſe ; & in patriâ, fide, & ſpe evacuatis, manere : ergo.

19. Ulteriùs reſpondet Magiſter ad fundamenta in oppoſitum, ut eorum ſententiam funditùs evertat. Ad authoritatem Apoſtoli, dicens, eam eſſe exponendam de charitate ſecundum eius finalem effectum ; nam fides, & ſpes evacuabuntur in patriâ, & ſola charitas in fœliciſsimo illo manebit ſtatu, iuxta eundem Apoſtolum 1. Corinth. cap. 13. ſcribentem : *Charitas nunquàm excidit ; ſivè prophetiæ evacuabuntur, ſivè linguæ ceſſabunt, ſivè ſcientia deſtruetur. Nunc manent fides, ſpes, & charitas ; tria hæc, maior autem horum eſt charitas.*

20. Ad Auguſtini authoritates pro oppoſita opinione adductas, etiam reſpondet Magiſter in littera. Quòd dùm dicitur, charitatem nunquàm fuiſſe veram, quæ deſeri poteſt, non ad eſſentiam charitatis dictum eſſe referendum, ſed ad efficientiam, quia non efficit charitas, quæ deſeritur, hominem verè beatum, nec illum ad verum perducit bonum ; non autem affirmat, quod charitas ſemel habita in viâ, nunquàm poſsit amitti ; ſicut nec quòd damnandus nonnunquàm eam habere potuerit. Conſimiliter ad illud de fonte aquæ

vivæ, seu gratiæ, cui alieni, seu damnandi non communicant, respondet, non communicari huic fonti, seu gratiæ in fine, quia non perseverant finaliter in ea; non quia aliquandò eam non habuerint ad tempus.

21. Ad alia diversa Sanctorum Patrum testimonia respondet una voce Magister: ea fore intelligenda de perfecta charitate, & secundùm ipsius finalem effectum, quæ semel habita amitti non valet; non de charitate incipiente, aut proficiente, quæ non est perfecta charitas. Nam exordia charitatis aliquandò crescunt, & aliquandò deficiunt. Sunt enim virtutis exordia, & profectus, & perfectio; quos gradus ille discernit, qui parabolam illam, apud Marcum cap. 4. callet: *Sic est Regnum Dei, quemadmodùm si iaciat homo semen in terra, & dormiat, & exurgat, & semen germinet, & increscat dùm nescit ille*: ergo quia perfecta charitas sic radicata est secundùm finalem ipsius effectum, ut amitti nequeat; incipiens tamen, & provecta amitti potest, & sæpè amittitur, sed dùm habetur, non sinit habentem mortaliter peccare.

22. Unde, duabus anchoris fultus Divus Augustinus lib. 50. hom. 8. id totum ad unguem tradidit: *Quia radix omnium malorum est cupiditas, & radix omnium bonorum est charitas; simul ambæ esse non possunt; nisi una radicitùs evulsa fuerit, alia plantari non potest. Sine causa conatur aliquis ramos incidere, si radicem non contendit evellere*: ergo si radix omnium bonorum est charitas, sicut & malorum omnium cupiditas; & simul ambæ esse non possunt; quia si cupiditas radicitùs evulsa non fuerit, charitas plantari non valet; benè deducitur, quòd semel charitate perfecta plantata, & radicata secundùm finalem eius effectum, amitti, non possit etsi incipiens, & provecta eradicari valeat.

23. Sed oppones: Maior est charitatis amor, quàm sit naturalis dilectio, eò quòd perfectiùs amantem cum amato videatur unire; sed dilectio naturalis unit inseparabiliter amantem cum amato, quia nullus umquàm odit quod naturaliter diligit: ergo strictiori vinculo convenit charitatis amori unire inseparabiliter amantem cum amato, quàm dilectioni naturali: ergo qui semel charitatem habet in via, nunquàm poterit hoc vinculo dilectionis privari.

24. Respondetur negando Consequentiam. Quia etsi charitatis amor perfectiùs uniat amantem cum amato, quàm naturalis dilectio; non indè deducitur, quòd inseparabiliùs uniat. Nam amor naturalis cùm attentè respiciat ipsam propensionem naturæ, quæ est ad

ad unum determinata, inseparabiliter unit amantem cum amato, quia quod naturali amore diligitur, semper est amabile propter ipsius naturæ determinationem: Ast, quod charitatis amore diligitur, potest esse invisum, seu odiosum propter voluntatis vertibilitatem, quæ est ad opposita secundùm viæ statum; & idcircò qui charitate pollet in viâ, poterit vinculo illo dilectionis expoliari. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

25. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis enodatione, en secundum theorema: *Imperfectio charitatis pro statu viæ eliminabitur à beatis in patria.* Hoc etenim pronunciatum compressè probat Magister, etiam ex cuiusdam quæsiti litterali solutione.

26. Inquirit ergo Magister in littera: *Si fides, spes, & scientia dicuntur evacuari in patria, quia ex parte sunt; cur & charitas cùm etiam ex parte sit, non erit in statu illo evacuanda?* Et respondet succinctè Magister ad cunctas dubitationis partes, suamque solutionem quàdàm Sapientissimi Hesychii authoritate confirmare videtur.

27. Sic expendit solutionem quæsiti Magister. Primò, charitatem in via, in quantùm est explicata, imperfecta, sivè ex parte, evacuari in patria, ipsamque iam omninò perfectam manere ibi, quantùm ad actum, & habitum. Quod ita in littera consuadere tentat Magister: Charitas in via ex parte est, sivè imperfecta, ut passim sustinent Patres; sed omne quod ex parte est, sivè imperfectum, evacuabitur in patria: ergo charitas, quæ modò est in via, cùm sit explicita, & imperfecta, sivè ex parte, evacuabitur in patria; sed ex eo quod imperfectionis modus eliminetur ab ea, manebit omninò perfecta quantùm ad actum, & habitum: ergo.

28. Rursùs: Quemadmodùm in via ex parte scimus; ita imperfectè, & ex parte diligimus; sed in patria omnis erit eliminanda imperfectio, perfectioque omnis addenda: ergo charitas in patria evacuabitur in quantùm ex parte est, sivè imperfecta, & ipsi addetur perfectio: ergo remanebit in patria, omni eliminata imperfectione, quantùm ad actum, & habitum, ipsa quæ modò viget in viâ.

29. Ulteriùs: Ideò confertur nobis charitas in via, ut diligamus Deum propter se ex toto corde, & proximum sicut nos ipsos; sed Deus erit diligendus in patria ex toto corde propter seipsum, & proximus sicut nos ipsi: ergo in patria remanebit charitas, ut hæc perfectissimè possint à beatis exequi munia; sed charitas in via ex parte est, & imperfecta: ergo necessariò in patria erit eva-

cu-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

cuanda, eliminandaque ab omni imperfectionis nævo, ut ipsa remanente quoad actum, & habitum, valeat Deus diligi à beatis ex toto corde propter seipsum, & proximus sicut nos ipsi.

30. Tandem ex vetustissimo doctissimoque Hesychio lib. 1. in Levit. cap. 2. dicente: *Charitas quidem etiam ex parte est, ut sæpè Sancti docent, quia ex parte diligimus nunc; & ideò ipsa evacuabitur in quantùm ex parte est; quia tolletur imperfectio, & addetur perfectio*: ergo si charitas ex parte est, quia nunc ex parte diligimus, & ideó ipsa, evacuabitur in quantùm ex parte est, quia tolletur imperfectio, & addetur perfectio, reverà charitas dùm perficiatur in patria, maneatque quantùm ad actum, & habitum, evacuabitur ibi in quantùm imperfecta, & ex parte est.

31. Oppones primò: Sicut cessante causâ, cessat effectus; sic evacuata causa, evacuatur effectus; sed fines & spes sunt charitatis causæ: ergo si fides & spes evacuantur in patria, non solùm quoad actum, verùm quoad ipsarum habitum, necessariò charitas erit in statu illo evacuanda, cùm sit illarum effectus.

32. Respondetur negando Minorem, & Consequentiam. Quia fides & spes propriè non sunt charitatis causa, sed præcisè dispositio quædam pro ipsius actu assequendo in statu viæ, non patriæ. In illa verò fœlicissima beatorum sorte, visio superna disponit ad diligendum Deum omnimoda perfectione. Undè, cum fides & spes, respectú charitatis, propriam causæ non sortiantur in via rationem, imò nec in patria dispositionis, rectè poterunt fides & spes evacuari in patria, ipsa in statu illo remanente charitate.

33. Oppones secundò: Quod ordinat, & disponit ad finem aliquem assequendum, ipso assequuto, reverà illicò cessat; sed charitas ordinat, & disponit rationalem animum ad claram, & intuitivam Dei visionem, summique boni possessionem: ergo cùm hęc assequatur à beatis in patria, charitatis habitus subitò debet in ipsis cessare.

34. Respondetur negando Maiorem, & Consequentiam. Charitas enim non solùm ordinat ac disponit rationalem animum ad claram, & intuitivam Dei visionem, summique ac ęterni boni possessionem; sed etiam ad quiescendum cum illo; quemadmodùm passim dicimus de pondere inclinante lapidem ad centrum, ibique morante cum ipso; sicque non est opus, quòd charitatis habitus cesset in patria, adhuc suę ordinationis, dispositioniśque ultimo faustè assequuto fine; cùm non solùm sit data, ut rationalis animus assequatur ultimum finem, sed ut moretur cum illo.

Se-

35. Secundò, etiam aliam solutionis quæsiti expendit partem Magister, nempè, fidem & spem, tàm quoad actum, quàm quoad habitum, penitùs in patria evacuandam fore. Et ratio est, quia fides & spes ita ex parte sunt, & imperfectę, ut per novum augmentum graduale perfectionis non possint ab imperfectione evacuari: ergo necesse est, quòd penitús in patriâ evacuentur, non solùm quoad actum, verúm quoad earum habitum.

36. Sed argues primò: Sicut charitas in viâ ex parte est, & imperfecta; ita fides & spes in viâ sunt ex parte, & imperfectę; sed charitas, etsi in viâ sit ex parte, & imperfecta, tamen in patria evacuabitur quatenùs ex parte est, sivè quoad imperfectionem, quá nunc diligimus Deum, manebitque ibi secundùm actum, & habitum: ergo quanvis fides & spes sint in via ex parte, & imperfectę, poterunt in patria evacuari, quatenùs ex parte, & imperfectę sunt, ibique morari quoad earum actum, & habitum.

37. Respondetur ex Magistri doctrina negando paritatem. Nam charitas etsi evacuetur in patria, quatenùs ex parte, & imperfecta est; nihilominús eius entitas perseverat absolutè; quia estó imperfectio eliminetur, charitatis entitas absolutè non evertitur; eo quòd imperfectio illa consistat in remissione, qua pro statu isto diligimus Deum, & hęc penitùs auferatur per augmentum, & intensionem dilectionis in patria, ipsa superstite charitate in via: ergo non opus est, ut charitas omninò evanescat in patria, quanvis ibi evacuetur ex parte.

38. At fides & spes ita ex parte, & imperfectę sunt, ut earum imperfectio non consistat in remissione graduali cognitionis, sed essentiali, nempè, in obscuritate, qua Deum in via cognoscimus, & expectatione certa futurę beatitudinis, quę per augmentum graduale non auferuntur; sicque fides & spes penitùs quoad entitatem evertentur in patria, iuxta illud satis tritum Apostoli alloquium 1. Corinth. cap. 13. *Cùm autem venerit quod perfectum est, evacuabitur quod ex parte est. Charitas nunquàm excidit.*

39. Argues secundò: Fides non solùm expectat ad genus virtutis simpliciter, verùm in virtutis theologicę ordine locatur; sed virtus theologica perficit potentiam animæ secundùm eius partem digniorem, imò maior ab omnibus perfectio censetur, quàm quævis cardinalis virtus: ergo si status patrię coheret cum virtutibus cardinalibus, potiori iure poterit fides virtus theologica in illa faustissima beatorum sede morari.

Res-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

40. Respondetur ex ipsâ Magistri doctrina negando Consequentiam. Fides enim virtus theologica, etsi perficiat animæ potentiam secundùm eius digniorem partem, sitque virtus simpliciter, perfectiorque virtutibus cardinalibus, non indè consequitur, quod in beatorum sede valeat morari. Evacuatur ergò fides in patria, quia non est perfectio potentiæ secundùm statum patriæ, sed viæ, in quo intellectus potest à veritate deflectere, in viaque captivari. Nec tenet illud de virtutibus cardinalibus, quia præcipui actus earum perficiunt ipsas potentias secundùm utrumque statum, viæ quippè, & patriæ; secùs fides virtus theologica, cùm solum potentiam perficiat secundum statum viæ, non patriæ.

41. Argues tertiò: Magis opponitur habitus fidei deformitati peccati, quàm supernæ beatitudinis perfectioni; sed habitus fidei non evacuatur perdeformitatem peccati: ergo nec per beatitudinis supernæ assequutionem poterit fidei habitus evacuari.

42. Respondetur, quòd si charitatis habitus accipiatur quatenus est gratia informatus, plus opponitur peccato, quàm beatitudini; quia gratia, quâ informatur habitus charitatis, tollitur per peccatum, non per beatitudinem: Si verò accipiatur fides pro ipso habitu inclinante inducenteque ad credendum ea quæ non videntur, tunc plùs opponitur beatitudini, quàm peccato, quia per beatitudinem evacuatur, etsi per peccatum non auferatur; consequenterque non urget instantia.

43. Argues quartò: Sicut verum verò non repugnat; sic lumen lumini non opponitur; sed fidei habitus est lumen, sicut & beatitudo superna: igitur habitus fidei non repugnat, ut beatitudini supernæ associetur; sed quo pacto habitus fidei, supernaque beatitudo non repugnant associari, possunt invicem cohærere: ergo habitus fidei non est ex quo debeat evacuari in patriâ.

44. Respondetur negando Minorem, & Consequentiam. Quanvis enim verum verò, sive lumen lumini non opponatur, quatenùs est de natura luminis; tamen prout habitus fidei est tale lumen, opponitur supernæ beatitudinis lumini; quia habet inseparabile ænigma, quo ordinat hominem ad cognoscendum non visum; secus lumen supernum gloriæ: Undè hoc adveniente lumine gloriæ, evacuatur lumen habitûs fidei, cùm tunc non per ænigmaticam visionem videat Deum beatus, sed per claram, & intuitivam visionem illum attingat. Quamobrem, necessariò lumen illud habitûs fidei est evacuandum, eo quòd lumen aliud omninò perfectius superveniat,

niat, quippè lumen gloriæ, omnia alia undequaque extinguens, & obnubilans lumina.

45. Argues quintò: Ubi verè desiderium adest, ibi spes virtus theologica proculdubiò morari valet; sed in fortunatissimâ beatorum sorte verè summum desiderium adest, iuxta illud 1. Petri cap. 1. vulgare affatum: *In quem desiderant Angeli prospicere*: igitur quòd spes virtus theologica in statu illo beatifico moretur, haud poterit inficiari.

46. Respondetur negando Consequentiam. Nam cum spe virtute theologicâ solùm desiderium obtinendi non habitum cohærere valet; secùs desiderium de continuando bonum iam possessum; cùm nulla ibi sit spes, sivè expectatio non habiti. In beatorum ergó fœliciſsimâ sorte non adest desiderium obtinendi non habitum, imò totius summi boni invenitur possessio; & ideò spes virtus theologica in statu patriæ penitùs evacuatur. Tamen desiderium de continuando bonum iam possessum compatitur in gloriâ; de quo reverà Divus Petrus in suâ affatur Epistolâ.

47. Argues sexto: Quemadmodùm infœliciſsima damnatorum sors non bene cohæret cum fauſtiſsimo beatorum statu; sic spes virtus theologica cum desperatione non compatitur: ergo quia quemadmodùm desperatio respicit damnatos; sic proportione servatâ, spes respicere debet beatos; sed necesse est desperationem locare in damnatis: ergo è contra, & spem virtutem theologicam ponere in beatis.

48. Respondetur ex Magistri doctrinâ negando paritatem. Nam desperatio ideò cohæret cum damnatorum sorte, quia maximè conducit ad malorum omnium congeriem, constituens illum infaustum lamentabilemque statum; at spes virtus theologica, attentâ suâ formali ratione, non cohæret cum summi boni possessione, cùm illa necessariò expostulet huiusmodi boni expectati absentiam; sicque non compatitur spes virtus theologica cum summâ beatorum fœlicitate, sicut desperatio cum extremâ damnatorum miserandâ iacturâ.

49. Tertiò ostendit Magister tertiam quæsiti solutionis partem, videlicet, quòd scientia destruetur in patriâ secundum actum, modum, & usum, quem modò habet in viâ; non verò secundùm sui essentiam tolletur; quia charitatis, & cognitionis augmento potest scientia perfici in patriâ, quin entitativè destruatur. Et ratio est, quia in viâ discursamus, intelligimus, & nostra conficimus ratiocinia

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

nia cum phantaſmatibus : ergo his eliminatis, poterit ſcientia viatorum perfici in patriâ abſque ullo ſui eſſentiali diſpendio ; ipſaque manente quoad entitatem, Cœlites per eam valent intueri Deum.

50. Sed oppones primò: Apoſtolum 1. Corinth. cap. 13. ſcribentem : *Sivè prophetiæ evacuabuntur, ſivè linguæ ceſſabunt, ſivè ſcientia deſtruetur* ; ſed quod ſimpliciter deſtruitur, omninò evacuatur : ergo ſi ſcientia deſtruetur in patriâ, non ſolùm evacuabitur ibi quoad actum, modum, & uſum ; verum quoad habitum, & ſcientiam illius.

51. Reſpondetur negando Conſequentiam. Quia Apoſtoli dictum benè integrum, & illæſum manet, quin beatorum ſcientia omninò deſtruatur in patriâ. Evacuatur enim ſecundùm actum, modum, & uſum, quem modò habet in via, & hoc intendit Apoſtolus; non verò ſecundùm habitum, ſive quoad eius tolitur eſſentiam, ſed imopotiùs ibi perficitur, & completur ; cum charitatis, & cognitionis augmento poſsit ſcientia perfici in patriâ, abſque eo quòd entitativè, ſecundùm habitum deſtruatur, aut evacuetur.

52. Oppones ſecundò : Omnis ſcientia reverà conſequitur per comparationem cauſæ ad effectum, aut effectus ad cauſam, aut per diſcurſum, ſivè ratiocinationem quandam ; ſed in patriâ non eſt ſcientia per comparationem cauſæ ad effectum, aut effectus ad cauſam, aut per ratiocinationem, ſivè diſcurſum : ergo quia ſcientia in patriâ omninò deſtruitur, & ſimpliciter evacuatur quoad actum, modum, & uſum, necnon & entitatem, & habitum.

53. Reſpondetur, præfatam non premere inſtantiam, cùm ſolùm probet, ſcientiam evacuari in patriâ ſecundum actum, modum, & uſum, quibus modò pollet in viâ. Quia pro hoc ſtatu diſcurſamus, intelligimus, & noſtra perficimus ratiocinia, ſivè diſcurſus cum phantaſmatibus ; at verò in patriâ hæc omnia eliminantur incomoda, ipſaque viatorum ſcientia perficitur, & completur abſque ullâ ſui eſſentiali iacturâ ; ita, ut illa manente quoad entitatem, & habitum, poſsint beati per eam Deum clariſsimè intueri, quin neceſſe ſit, ipſam evacuari, & deſtrui ſecundùm entitatem, & habitum. Et hæc de ſecunda diſtinctionis parte ſufficiant.

54. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ diſtinctionis partis declaratione, en tertium theorema: *Ordinem charitatis, quem modò beati habent in patria, Chriſtus Dominus, in quantùm homo, in viatoris ſtatu ſervavit.* Quod legitimè deducitur ex cuiuſdam affectati dubii à Magiſtro in textus littera appoſiti reſponſione.

55. Ambigit ergò Magiſter : *An Chriſtus Dominus, in quantùm homo, charitatis ordinem iam præſcriptum, in via ſervaverit?* Et pro negante parte in hunc arguit modum: Si Chriſtus Dominus, ut homo, charitatis ordinem ſervaſſet in via, tunc omnes homines ſicut ſeipſum dilexiſſet ; ſicque & omnes ſalvos fieri voluiſſet ; ſed non omnes homines ſalvi facti ſunt : ergo aut Chriſtus Dominus aliquid optavit, quod non eſt aſſequutum, aut charitatis præſcriptum ordinem non ſervavit in via ; ſed utrumque repugnat : ergo.

56. Reſpondet tamen Magiſter, & ſuâ aſſertum ſolutione firmat: Quòd Chriſtus Dominus, ut homo, charitatis ordinem continuò ſervavit, qui modò à beatis ſervatur in patria ; ſed non illum, qui nunc ſervatur in via, cum geminatis imperfectionibus ſcaturire videatur. Nam Cœlites in patria ita ſunt divinæ voluntati addicti, ut nihil eis placeat, niſi quod Deo placet; atqueadeó illos tantùm diligunt ſicut ſeipſum, quos Deus effectivè ſalvare vult.

57. Conſentaneè hic Magiſtri doctrinæ, pro exactiori inſtantiæ ſolutione, dicimus, Chriſtum Dominum tantùm electos ſicut ſeipſum dilexiſſe, eorumque ſalutem optaſſe, & ſolum illos ſalvari voluiſſe, quos ſciebat Deum velle ſalvare. Undè, Chriſtus Dominus, in quantùm homo, ordinem charitatis, quem modò beati habent in patria, in viatoris ſtatu amuſsim ſervavit.

58. Sed dices primó : Illos tantùm dilexit Chriſtus Dominus, in quantùm homo, quos voluit ſalvos fieri ; ſed ex Divo Paulo 1. ad Timoth. cap. 2. *Ipſe vult omnes homines ſalvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire* : ergo non ſolum electos ſicut ſeipſum dilexit ; verùm & reprobos, quos ſciebat Deum non velle ſalvare.

59. Reſpondetur cum Magiſtro, iuxta ea quæ diximus lib. 1. Sent. diſt. 46. Divum Paulum non ſic eſſe expendendum, Deum velle, ut omnes homines ſalvi fiant, & ad agnitionem veritatis veniant; ſed omnes homines, qui ſalvi fiunt, Deo volente ſalvari, & ad agnitionem veritatis venire. Vel aliter, Deum velle omnes homines ſalvos fieri voluntate antecedente, non conſequente. Similiter eſt dicendum de dilectione Chriſti Domini ; quód ſecundum voluntatem antecedentem omnes homines diligebat, quia omnes ad ſalutem pervenire cupiebat, quantum eſt ex ſe : Aſt ſecundum voluntatem conſequentem, quæ merita finalia hominum reſpicit, non omnes diligebat, nec omnes ad ſalutem pervenire cupiebat, ſed eos tantum, quos Deum velle ſalvare ſciebat.

60. Dices ſecundó: Maior in Chriſto Domino, quàm in nobiſipſis charitas eluxit ; ſed nos ex charitate diligimus non ſolum electos,

tos, verùm & reprobos: igitur Christus Dominus omnes ex charitate habuit diligere, tàm reprobos, quàm electos: ergo non rectè suam absolvit distinctionem Magister, dùm in illius calce sustinet, quòd Christus Dominus electos tantúm sicut seipsum dilexerit, eorumque salutem optaverit.

61. Respondetur negando geminam consequentiam. Quia cúm Christus Dominus, in quantúm homo, servaverit in viatoris statu charitatis ordinem, quem modò beati habent in patriâ, & non illum, qui nunc servatur in viâ, eò quòd iteratis imperfectionibus scaturire videatur; solùm electos, & non reprobos, sicut seipsum dilexit, eorumque salutem optavit, & illos tantúm salvari voluit, quos sciebat Deum velle salvare, etsi voluntate antecedente omnes dilexerit homines, quantúm est ex se, quia omnes ad salutem pervenire exoptavat. Et hæc de tertia, & ultima distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

62. QUÆSTIO 1. An charitas semel habita possit amitti? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 7.

63. Quæstio 2. An gratia, & peccatum possint esse simul de potentiâ absolutâ Dei? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 7.

64. Quæstio 3. An sit possibilis creatura perseverans in gratiâ in finem usque? De quò, *tom.* 1. *dist.* 44. *q.* 5.

65. Quæstio 4. An charitas amissa reviviscat per iustificationem sequentem cum æquali intensione? De quò, *tom.* 4. *p.* 1. *dist.* 14. *q.* 4.

66. Quæstio 5. Quid sit iustificatio, eiusque formalis ratio? De quò, *tom.* 2. *dist.* 26. *q.* 1.

67. Quæstio 6. An charitas habitualis sit donum aliquod creatum animæ rationali inhærens, & á Spiritu Sancto distinctum? De quò, *tom* 1. *dist.* 14. *q.* 2.

68. Quæstio 7. Quomodò sit exponendum illud Apostoli: *Charitas nunquam excidit*? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 7.

69. Quæstio 8. An aliquis ex prædestinatis possit damnari, aut aliquis ex reprobis salvari? De quò, *tom.* 1. *dist.* 40. *q.* 5.

70. Quæstio 9. An charitas viæ, & patriæ distinguatur specie? De quò, *tom.* 1. *dist.* 1. *q.* 6.

71. Quæstio 10. An Christus Dominus optaverit, omnes homines salvos fieri? De quò, *tom.* 1. *dist.* 45. *q.* 5.

Quæs-

72. Quæstio 11. An fides in patria evacuetur? De quò, *hic dist.* 24. *q.* 2.

73. Quæstio 12. An spes evacuetur in gloriâ? De quò, *hic dist.* 26. *q.* 3.

DE CHARITATE DEI, QUA DILIGIT homines.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆ-SECUNDÆ SYNOPSIS.

Non est unus amor, licèt asserat ipse Magister,
Quo calet Omnipotens, & pius ardet homo.

Sic incipit: *Præmissis adijciendum est.*
Sic terminat: *Quales facturus eos erat.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de charitatis duratione; & hactenùs de dilectione creata, qua Deum diligimus; sed in præsenti determinat de dilectione increata, qua Deus nos diligit: ergo in his distinctionibus non est prorsùs filum.

2. Consequentia probatur: A dilectione creata ad increatam dilectionem rectus ac concinnus videtur concensus; sed Magister in superiori distinctione egit de duratione, sivè charitatis existentia; & hactenus de dilectione creata, qua Deum diligimus: ergo dùm in præsenti determinat de dilectione increata, qua Deus nos diligit, ordinatissimam servat connexionis methodum.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum prima expendit Magister, qualiter eadem sit dilectio, qua nos Deum diligimus, & ipse nos diligit. In secunda verò statuit, dilectionem Dei nec magis, nec minús in se suscipere posse. In tertia autem, & ultima declarat, quare Deus simpliciter ab æterno ipsos haud dilexerit reprobos.

4 PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis ostensione, primum pro-

tos, verùm & reprobos: igitur Christus Dominus omnes ex charitate habuit diligere, tàm reprobos, quàm electos: ergo non rectè suam absolvit distinctionem Magister, dùm in illius calce sustinet, quòd Christus Dominus electos tantúm sicut seipsum dilexerit, eorumque salutem optaverit.

61. Respondetur negando geminam consequentiam. Quia cúm Christus Dominus, in quantúm homo, servaverit in viatoris statu charitatis ordinem, quem modò beati habent in patriâ, & non illum, qui nunc servatur in viâ, eò quòd iteratis imperfectionibus scaturire videatur; solùm electos, & non reprobos, sicut seipsum dilexit, eorumque salutem optavit, & illos tantúm salvari voluit, quos sciebat Deum velle salvare, etsi voluntate antecedente omnes dilexerit homines, quantúm est ex se, quia omnes ad salutem pervenire exoptavat. Et hæc de tertia, & ultima distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

62. QUÆSTIO 1. An charitas semel habita possit amitti? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 7.

63. Quæstio 2. An gratia, & peccatum possint esse simul de potentiâ absolutâ Dei? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 7.

64. Quæstio 3. An sit possibilis creatura perseverans in gratiâ in finem usque? De quò, *tom.* 1. *dist.* 44. *q.* 5.

65. Quæstio 4. An charitas amissa reviviscat per iustificationem sequentem cum æquali intensione? De quò, *tom.* 4. *p.* 1. *dist.* 14. *q.* 4.

66. Quæstio 5. Quid sit iustificatio, eiusque formalis ratio? De quò, *tom.* 2. *dist.* 26. *q.* 1.

67. Quæstio 6. An charitas habitualis sit donum aliquod creatum animæ rationali inhærens, & á Spiritu Sancto distinctum? De quò, *tom* 1. *dist.* 14. *q.* 2.

68. Quæstio 7. Quomodò sit exponendum illud Apostoli: *Charitas nunquam excidit*? De quò, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 7.

69. Quæstio 8. An aliquis ex prædestinatis possit damnari, aut aliquis ex reprobis salvari? De quò, *tom.* 1. *dist.* 40. *q.* 5.

70. Quæstio 9. An charitas viæ, & patriæ distinguatur specie? De quò, *tom.* 1. *dist.* 1. *q.* 6.

71. Quæstio 10. An Christus Dominus optaverit, omnes homines salvos fieri? De quò, *tom.* 1. *dist.* 45. *q.* 5.

Quæs-

72. Quæstio 11. An fides in patria evacuetur? De quò, *hic dist.* 24. *q.* 2.

73. Quæstio 12. An spes evacuetur in gloriâ? De quò, *hic dist.* 26. *q.* 3.

DE CHARITATE DEI, QUA DILIGIT homines.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆ-SECUNDÆ SYNOPSIS.

Non est unus amor, licèt asserat ipse Magister,
Quo calet Omnipotens, & pius ardet homo.

Sic incipit: *Præmissis adijciendum est.*
Sic terminat: *Quales facturus eos erat.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de charitatis duratione; & hactenùs de dilectione creata, qua Deum diligimus; sed in præsenti determinat de dilectione increata, qua Deus nos diligit: ergo in his distinctionibus non est prorsùs filum.

2. Consequentia probatur: A dilectione creata ad increatam dilectionem rectus ac concinnus videtur concensus; sed Magister in superiori distinctione egit de duratione, sivè charitatis existentia; & hactenus de dilectione creata, qua Deum diligimus: ergo dùm in præsenti determinat de dilectione increata, qua Deus nos diligit, ordinatissimam servat connexionis methodum.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum prima expendit Magister, qualiter eadem sit dilectio, qua nos Deum diligimus, & ipse nos diligit. In secunda verò statuit, dilectionem Dei nec magis, nec minús in se suscipere posse. In tertia autem, & ultima declarat, quare Deus simpliciter ab æterno ipsos haud dilexerit reprobos.

4 PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis ostensione, primum pro-

proponitur placitum: *Secundùm Magistri principia in primo Sententiarum Libro, distinctione decima septima discussa, eadem est dilectio, qua nos Deum diligimus, & qua ipse diligit nos.* Et quanvis Magister hic, & in loco adducto, á Doctoribus non teneatur, tamen pro munere nostro eius fundamenta donabimus, etsi arbitrium nostrum nusquam illis subscribere intendamus.

5. Primò suum probat intentum Magister: Eadem est dilectio, qua Pater, Filius, & Spiritus Sanctus se diligunt, & nos, scilicet, Dei divina usia, seu essentia; sed dilectio, qua nos diligimus Deum, secundùm Magistrum, est eadem, qua Pater, Filius, & Spiritus Sanctus se diligunt, & nos: igitur secundùm Magistri principia, eadem erit dilectio, qua nos diligimus Deum, & qua ipse diligit nos.

6. Secundò probat assumptum Magister omnibus rationibus, quibus libro primo, distinctione decima septima refusè asseruit, & ostendit, quòd eadem sit dilectio, qua Pater, Filius, & Spiritus Sanctus se diligunt, & nos ac ea qua nos diligimus Deum. Cùm ergò ibi dissipato calamo, præfatæ opinionis referantur, & refellantur fundamenta, quæ Doctores haud approbant, ideò ea consultò prætermittimus, & ad ulteriora in huius distinctionis progressu dissemināta, ultrò pergimus.

7. Sed oppones: Dilectio Dei est eius divina usia, sivè essentia: ergo Deum diligere, est Deum esse; sed Deus non est aliud à se: ergo nec aliud distinctum à se diligit Deus; sed nos sumus aliud distinctum à Deo: igitur Deus non diligit nos.

8. Respondetur, aliud esse contemplare dilectionem divinam in ordine ad se, & aliud in ordine ad nos. Divina dilectio quantùm ad se est ipsa Dei divina usia, aut essentia, & non aliud quàm Deus, præscindendo modò à distinctione inter dilectionem divinam, & essentiam. Dilectio verò divina in ordine ad nos, connotat quid temporale, & creatum, habetque respectum extrinsecum, quòd est à Deo diversum, & non est Dei essentia, sed cuius divina essentia est causa: sicque valet Deus diligere nos sua dilectione increata, quæ est eius divina essentia, etsi nos distinguamur à Deo.

9. Sugerit hìc in litterâ immediatè Magister, quòd quanvis divina dilectio sit immutabilis, & æterna, alium tamen magis, alium minùs diligit. Et pro ipsius faciliori captu, hunc dilectionis Dei præscribit modum Magister. Deus diligit omnes creaturas, & inter cunctas, magis diligit rationales; & inter rationales creaturas, magis diligit Unigeniti sui membra, & multo magis diligit ipsum Uni-

Unigenitum, quippé Christum Dominum, secundùm humanitatem. Hæc autem dilectionis divinæ inæqualitas, nullam ipsi adiicit mutationem; quia Deus non aliter dicitur nos inæqualiter diligere nisi quia alios ad maiora bona, alios ad minora dilexit: alios ad meliores usus, ad minùs bonos.

10. Quamobrem, aliquibus Augustini testimoniis præfatam dilectionis divinæ, absque ullâ sui mutatione, probat inæqualitatem Magister. Primò ex tract. 110. in Ioan. ipso Augustino scribente: *Incomprehensibilis est dilectio Dei atque immutabilis, quâ Deus in unoquoque nostrum amat quod fecit, sicut & odit quod fecimus*: ergo si in unoquoque nostrum amat Deus quod fecit, sicut & odit quod fecimus, sospite semper suâ immutabilitate, pari gressu poterit creaturas omnes inæqualiter diligere, absque suæ immutabilitatis iacturâ.

11. Secundò, eodem ex Augustino ibidem dicente: *Quis ergò dignè potest eloqui quantùm diligat membra Unigeniti sui, & quantò amplius Unigenitum ipsum?* Ergo si amplius diligit Unigenitum, quàm ipsius membra, videtur, quòd non omnia æqualiter diligat Deus; sed quanvis hìc inæqualiter eas diligat, eius immutabilitas incolumis perseverat: ergo.

12. Tertiò, idipsum suadet Magister ratione deductâ ex appositis in textus littera: Deus diligit bonum, quia bonum: ergo magis bonum, magis diligit; sed non omnia sunt æqualiter bona: ergo non omnia sunt à Deo æqualiter dilecta. Minor probatur: Etsi Deus omnes diligat creaturas, magis diligit rationales & inter rationales, magis diligit Unigeniti sui membra, & multò magis ipsum Unigenitum: ergo quia non omnia sunt æqualiter bona: ergo nec æqualiter à Deo dilecta; sed hæc dilectionis divinæ erga creaturas inæqualitas non alterat eius immutabilitatem; quia Deus non alites dicitur inæqualiter diligere, nisi quia ad bona inæqualia eas diligit: ergo.

13. Oppones primò: Deus est omnium primum principium, & causa: ergo quia æqualiter se habet ad omnia, aliter omnium non foret principium, & causa; sed quemadmodùm Deus se habet ad omnia, sic ea diligit omnia: ergo si æqualiter se habet ad omnia, æqualiter ea diligere debet; sed dum omnia æqualiter diligit, non plùs, minùsve unum, quàm aliud diligit: ergo quia in creatarum vastissimo cœtu, unum magis, quàm aliud non diligit Deus.

14. Respondetur ex Magistri doctrinâ negando Consequentiam. Quia etsi Deus æqualiter se habeat ad omnia, eaque uniformiter respi-

respiciat ex parte sui, quia unico, & immutabili suæ dilectionis attingit; tamen non omnia creata æqualiter se habent ad Deum; quia non omnia suppari pollent perfectionis gradu, nec ad æqualia bona omnia diliguntur à Deo: Cum ergò dilectio divina non solùm exprimat quod est ex parte sui, verùm & quod se tenet ex parte effectûs creati, quanvis unicâ immutabili, ac æternâ dilectione omnia ex parte sui ipsius diligat Deus, non indè consequitur, ipsum creaturas omnes æqualiter diligere.

15. Oppones secundò: Eadem arbitratur dilectio, quâ Pater æternus suum diligit Filium, ac quâ Deus ipse diligit creaturam; sed dilectio, quâ Pater æternus suum diligit Filium, est omnium maxima: igitur Deus dilectione omnium maximâ diligit creaturam; sed magis, & minùs cohærere in summo non valent, sed duntaxat æquale: ergo quia creaturas omnes æqualiter diligit Deus, adhuc explorato earum respectu.

16. Respondetur ex ipsâ Magistri doctrina negando Consequentiam. Licèt enim eadem sit censenda divina dilectio, qua Deus suum diligit Filium, ac creaturam, secundum ipsius principalis significati rationem, non tamen iuxta illius connotatum ad creaturas. Nam dùm dicimus Patrem æternum suum diligere Filium, nullum reverà bonum creatum ibi indicere, sed summi, & infiniti boni communicationem exprimere intendimus: At, dùm dicimus Deum creaturas diligere, sanè æqualitatem inter eas apponere tentamus, cùm alios ad maiora bona, alios ad meliores usus, alios ad minus bonos diligat Deus.

17. Oppones tertiò: Ipsa æqualitas hauddubiè meditanda venit in cognitione divina erga creaturas, ac in ipsius dilectione erga illas; sed Deus ita cunctas intuetur creaturas, ut unam magis minusvè quàm aliam non cognoscat: ergo & omnes ita diliget creaturas, ut nec unam magis, nec aliam minùs diligat; sed quo pacto nec magis, nec minus unam, quàm aliam minus diligat Deus, omnes diligit æqualiter: ergo.

18. Respondetur ex Magistro, instantiam solùm tenere de ipso Dei diligendi actu, cùm pro eodem in Deo diligere, & cognoscere usurpari videantur; ast, respectu creaturarum non tenet, eò quòd diversum in creaturis diligere, & cognoscere connotent effectum, ut ex se claret; atqueadeò non sic Deus æqualiter diligit creaturas, ac eas æquè intuetur.

19. Oppones quartò illud Ioannis cap. 3. *Sic enim Deus dilexit mundum, ut Filium suum Unigenitum daret*; sed qui unum pro alio confert, plus diligit illud, pro quo confert, quàm id, quod commutat: ergo si Deus Filium suum donavit pro humani generis assequendâ salute, magis humanum genus, quàm Christum Dominum dilexisse videtur: ergo Magistri dictum reverà defluit inane, nempè, quòd Deus inter cunctas rationales creaturas, magis diligat Unigeniti sui membra, & multo magis ipsum Unigenitum, quippè Christum Dominum, secundum humanam naturam, quàm ipsum genus humanum.

20. Respondetur ex Magistro negando assumptum, cum solum sit verum, quandó pretium ab emente omnino alienatur, & in dominium alienum transfertur; secus dum pretium haud alienatur ab emente, nec in alienum dominium transfertur. Unde, etsi Christus Dominus vitam suam pro hominibus posuerit, eiusque Pater ipsum in temporalem mortem tradiderit, non tamen sine spe rehabendi illum; nec animo suam amittendi vitam Christus Dominus seipsum obtulit, sed imopotiùs ipsam resumendi, suâ resurrectione operatâ; sicque, cum non plus dilexerit genus humanum Deus, quàm suum Unigenitum, sivè Christi Domini humanitatem, hauddubiè Magistri dictum manet ab omni iacturâ illæsum.

21. Oppones quintò: Servato debito dilectionis ordine, plus diligit Deus se magis, quám minus diligentes; sed Angeli plus, quàm homines diligunt Deum: igitur Deus plus Angelos, quàm homines diligere habet. Minor probatur: Angeli dum diligunt Deum, non habent à quo eorum possit retardari dilectio; secus dum homines ipsum diligunt Deum, ut compertum est: ergo quia Angeli plus, quàm homines diligunt Deum: ergo si Deus magis diligit magis se diligentes, plus Angelos, quàm homines diligere debet; atqueadeò Magistri fundamentum penitus instantiæ videtur succumbere, nempè, quod inter rationales creaturas, magis diligat Deus Unigeniti sui membra, quàm Angelos.

22. Respondetur, quòd licèt Minor instantiæ propositio, eiusque probatio locum habeant pro statu viæ, pro quo maiora in hominibus dilectionis Dei censentur repagula, quàm in Angelis, quia corpora dum corrumpuntur, aggravant spiritum; tamen pro statu patriæ, ubi corpora efficiuntur spiritualia, homines reverà omni extant impedimento expertes, omnique gratiæ fruuntur subsidio; sicque Deum ita magis diligere poterunt, ut ab eo plus, quàm Angeli diligantur. Unde ex hoc capite Magistri ratio non corruit,

quippè, quòd plùs diligat Deus Unigeniti sui membra, quàm Angelos. Et hæc de prima distinctionis parte sufficiant.

23. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis examine, secundum statuitur placitum: *Charitas Dei non suscipit magis, nec minùs secundùm essentiam, etsi secundùm efficientiam recipiat.* Quod potiùs explanatione quadàm, quàm ratione pertentat in litterâ consuadere Magister.

24. Sic suum primò expendit Magister placitum. Charitas enim, sivè divina dilectio, duplici in sensu meditari valet. Primò, secundùm essentiam. Secundò quoad efficientiam. Dilectio divina secundùm essentiam, non recipit magis, vel minùs; secundùm verò efficientiam, suscipit magis, & minùs. Ita quòd magis dilecti dicantur, quibus ex dilectione ab æterno maius bonum præparavit, & in tempore tribuit; & minùs dilecti, quibus nec tantum præparavit bonum, nec tantum in tempore tribuit: ergo quanvis dilectio divina non suscipiat magis, nec minùs secundùm essentiam, valet secundúm efficientiam recipere.

25. Secundó probat ratione: Dùm aliquot convertuntur, & iustificantur, tunc dicuntur incipere diligi à Deo; sed non ideó quia Deus possit quempiam novâ dilectione diligere, qui iam æternâ dilectione eos diligit: ergo solùm dicuntur incipere diligi à Deo, quia æternæ Dei dilectionis incipiunt sortiri effectum, scilicèt gratiam, vel gloriam: ergo dilectio divina etsi suscipiat magis, vel minùs secundùm efficientiam, secundùm essentiam non valet recipere.

26. Tertiò, cùm M. P. Augustino lib. 5. de Trinit. cap. 16. sic roborat intentum Magister: *Absit ut Deus temporaliter aliquem diligat, quasi novâ dilectione, quæ in ipso ante non erat, apud quem nec præterita transierunt, & futura iam facta sunt. Itaque omnes Sanctos ante mundi constitutionem dilexit, sicut & prædestinavit*: ergo quia solùm quoad efficientiam, & non quoad essentiam, poterit dilectio divina, quâ ab æterno omnes dilexit Sanctos, sicut & omnes prædestinavit, suscipere magis, vel minùs.

27. Quartó, satis appositè exemplificat rem Magister cum Augustino ibidem dicente: *Si etiam cùm iratus malis dicitur, & placidus bonis, illi mutantur, & non ipse. Ut lux infirmis oculis aspera firmis lenis est, ipsorum scilicèt mutatione, non suâ; ita cùm aliquis per iustificationem incipit esse amicus Dei, ipse mutatur, non Deus*: ergo dùm quidam convertuntur, & iustificantur, & tunc dicuntur incipere diligi à Deo, non ideò est quia novâ Dei dilectione diligantur, sed quia æternæ Dei dilectionis incipiunt sortiri effectum: ergo solùm in ipsis erit mu-

mutatio, non in dilectione divinâ; cùm hæc duntaxat recipiat magis, vel minus secundum efficientiam, & non secundum essentiam.

28. Sed oppones primó: Nonnulli, qui modó sunt mali, incipiunt esse boni; sed Deus malos odit, & bonos diligit: ergo cum hi desinant esse mali in tempore, & in eodem incipiant esse boni, poterit Deus illos temporaliter desinere odire, & ipsos incipere temporaliter diligere: ergo iam novâ dilectione, quæ in ipso ante non erat, diligit temporaliter creaturas; ac proindè suscipit magis, & minus secundum essentiam.

29. Respondetur ex Magistri doctrinâ negando præcipuum instantiæ assumptum. Nam etsi dilectio electionis creaturarum sit æterna, quemadmodum est divina voluntas, cuius est actus; tamen dilectio approbationis creaturarum potest esse ex tempore ratione connotati. Unde dilectio divina secundum essentiam est æterna, & Deus temporaliter nullum diligit, quasi novâ dilectione, quæ in ipso ante non erat; cùm apud ipsum, nec præterita transierint, & futura iam fuerint facta: At, quantum ad creaturarum connotatum, sivè quatenus dilectio divina contemplatur quoad efficientiam, non diffitetur, & quod Deus temporaliter creaturas diligat, & quod ipsa dilectio suscipiat magis, aut minus.

30. Oppones secundò Augustinum dist. 45. lib. 1. Sent. contra Manichæos dicentem: Pro eodem in Deo velle, & efficere usurpari: ergo quia idem est velle alicui bonum, & bonum ei facere; sed Deus in tempore bona hominibus confert: igitur bonum ipsis in tempore exoptat, eosque temporaliter diligit; ac proindè iam Deus aliquem diligit quasi novâ dilectione, quæ in ipso ante non erat.

31. Respondetur, Augustinum esse exponendum de actu voluntatis Dei secundum eius essentiam; non secundum efficientiam, terminationem, aut illius connotationem; nam sic, iam Deus aliquem in tempore diligit quasi novâ efficientia, connotatione, aut terminatione, quæ in ipso ante non erat; secus de divinæ voluntatis actu quoad essentiam, de quo appositè Augustinus ita in textûs litterâ alloquitur: *Absit ut Deus temporaliter aliquem diligat quasi nova dilectione, quæ in ipso ante non erat, apud quem nec præterita transierunt, & futura iam facta sunt.* Cùm ergó instantia genuinum Augustini non assequatur captum, parum hîc urgere videtur.

32. His sic prælibatis, quamprimum indagat Magister in litterâ: *An unus idemque homo possit à Deo magis minùsve diligi uno tempore, quàm alio?* Et respondet ipse Magister cum distinctione. Quòd ac-

cepta dilectione divina quoad essentiam, nequit unus idemque homo magis minùsve diligi à Deo uno tempore, quàm alio; at meditata quoad efficientiam dilectione, benè potest unum plùs, aut minùs uno tempore, quàm alio à Deo diligi. Et hæc de secunda distinctionis parte sufficiant.

33. PRO TERTIÆ autem,& ultimæ distinctionis partis intelligentia, tertium astruitur placitum : *Absolutè loquendo, Deus non dilexit reprobos ab æterno.* In cuius probationem non multùm moratur Magister, cùm solùm quoddam exagitet dubium, & ipsius solutione illud propugnare intendat.

34. Dubitat ergó Magister : *Utrum debeat concedi, quòd Deus ab æterno dilexerit reprobos, qui non ad vitam,sed ad mortem sunt præparati?* Et respondet negativè dubitationi Magister. Quod triplici pertentat in littera probare ratione.

35. Primò : Non idem, sed diversum de reprobis electisque hominibus meditari debemus; sed de electis simpliciter est concedendum, quòd eos ab æterno dilexerit Deus : ergo de reprobis simpliciter erit tenendum, quòd Deus ab æterno eos odio habuerit, & reprobaverit: igitur Deus ab æterno reprobos non dilexit, qui non ad vitam, sed ad mortem sunt præparati.

36. Secundò: Si de reprobis simpliciter foret dicendum, quòd Deus ab æterno eos dilexerit, reverà iudicaretur, eos fuisse prædestinatos; sed reprobi non sunt prædestinati: ergo quia de ipsis simpliciter non est concedendum, quòd eos ab æterno dilexerit Deus.

37. Tertiò: Ex Malachiâ cap. 1. & Apostolo ad Romanos cap. 9. dicentibus: *Iacob dilexi; Esau autem odio habui* : ergo quemadmodúm simpliciter dicitur de Iacob, quòd Deus ab æterno dilexerit eum; sic absolutè est tenendum de Esau, quód Deus ab æterno ipsum odio habuerit, & reprobaverit: ergo quod de electis simpliciter astruitur, Deum eos ab æterno dilexisse, absolutè de reprobis non conceditur.

38. Sed oppones primò : Deus plùs diligit iustum præscitum, quàm peccatorem prædestinatum : ergo quemadmodùm de prædestinatis est simpliciter concedendum, Deum ipsos ab æterno dilexisse; sic de reprobis erit simpliciter tenendum, Deum eos ab æterno amasse. Antecedens probatur : Iusti præsciti magis diligunt Deum, quàm reprobi prædestinati, ut ex se liquet : ergo quia magis á Deo diliguntur, cum Deus magis diligat diligentes se; sed quo pacto Deus magis diligit iustum præscitum, quàm peccatorem prædestinatum, potiori iure est simpliciter concedendum, Deum illum ab æter-

æterno dilexisse, quàm peccatorem prædestinatum amasse : ergo si Magister sustinet in litterâ, simpliciter fore concedendum, Deum ab æterno prædestinatos dilexisse, etiam & simpliciter tenendum,reprobos ab æterno amasse.

39. Respondetur,quòd etsi plùs diligat Deus iustum præscitum, quàm peccatorem prædestinatum, quantùm ad statum præsentis iustitiæ, sivè dilectionem approbationis; non tamen quantùm ad statum futuræ iustitiæ, sivé dilectionis electionem, quæ respicit patriam. Imò absolutè loquendo, plùs Deus diligit eum, quem prædestinat, quám eum, quem reprobat. Quamobrem, etsi cum Magistro sit simpliciter tenendum, Deum ab æterno dilexisse prædestinatos; non tamen erit simpliciter concedendum, reprobos ab æterno amasse, sed quadàm cum'adiectione, nempé, in quantùm opus eius futuri erant, idest, quos, & quales ipse eos erat facturus.

40. Oppones secundò illud Sapientiæ cap. 11. *Diligis enim omnia quæ sunt,& nihil odisti eorum quæ fecisti: nec enim odiens aliquid constituisti, aut fecisti.* Ergo si Deus omnia quæ sunt diligit, & nihil odit eorum quę fecit; imò nec odiens aliquid constituit, aut fecit; cùm reverà fecerit, & constituerit reprobos, eos ab æterno dilexit : igitur absolutè, & simplicitèr erit concedendum, Deum nedùm electos, sed reprobos ipsos ab æterno dilexisse.

41. Respondetur, præfatum Sapientiæ locum solùm probare, Deum quadàm dilectione generali creaturas omnes diligere, cùm naturalia bona omnibus communicet creaturis; non verò quòd omnibus bona gratuita specialiter conferat. Unde, hâc speciali dilectione reprobos non diligit Deus; imopotiùs odio habet, cum non gratiæ, sed peccato succumbant : Tamen, inspectâ eorum naturâ, non odit, sed diligit reprobos, quia sunt quid bonum; quod hauddubiè sacer intendit textus; quin ex hoc apté valeat deduci, posse simpliciter concedi, Deum ab æterno dilexisse reprobos, quemadmodùm & prædestinatos amavit.

42. Cæterùm pro distinctionis regionibus subiungit Magister, quód licèt simpliciter non sit concedendum, Deum ab æterno reprobos dilexisse; tamen cum adiectione quadàm concedi poterit, eos dilexisse, in quantùm opus eius futuri erant, idest, quos, & quales ipse eos erat facturus. Et hæc de tertia, & ultima distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆ-

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

QUÆSTIONES.

43. QUÆSTIO 1. An Deus amet creaturas posibiles? De quò, *tom.* 1. *dist.* 45. *q.* 1.

44. Quæstio 2. An Deus amet creaturas posibiles liberè, aut necessariò? De quò, *tom.* 1. *dist.* 45. *q.* 2.

45. Quæstio 3. An Deus voluntate positiva, & efficaci prædefiniat materiale peccati? De quò, *tom.* 1. *dist.* 46. *q.* 4.

46. Quæstio 4. An detur in Deo amor strictus, & specialis? De quò, *tom.* 1. *dist.* 1. *q.* 3.

47. Quæstio 5. An Deus æqualiter omnes creaturas diligat? De quò, *tom.* 1. *dist.* 45. *q.* 1. *&* 2.

48. Quæstio 6. An prædestinatio efficax ad gloriam sit ante prævisa merita? De quò, *tom.* 1. *dist.* 41. *q.* 1.

49. Quæstio 7. An detur causa reprobationis positivæ? De quò, *tom.* 1. *dist.* 41. *q.* 2.

50. Quæstio 8. An reprobationis negativæ detur aliqua causa? De quò, *tom.* 1. *dist.* 41. *q.* 5.

51. Quæstio 9. An Pater, & Filius se diligant Spiritu Sancto? De quò, *tom.* 1. *dist.* 10. *q.* 2.

52. Quæstio 10. An amor Dei sit æternus, & immutabilis? De quò, *tom.* 1. *dist.* 6. *q.* 2.

53. Quæstio 11. In quo consistat formaliter actus liber Dei? De quò, *tom.* 1. *dist.* 47. *q.* 1.

54. Quæstio 12. An Deus semper velit id, quod est optimum? De quò, *tom.* 1. *dist.* 6. *q.* 3.

55. Quæstio 13. An Deus posit aliquid de novo velle, quod ab æterno non voluit? De quò, *tom.* 1. *dist.* 6. *q.* 2.

56. Quæstio 14. An voluntas divina sit æterna, & immutabilis? De quò, *tom.* 1. *dist.* 6. *q.* 2.

57. Quæstio 15. An homo plus hoc tempore, quàm alio diligatur à Deo? De quò, *tom.* 1. *dist.* 45. *q.* 1. *&* 2.

58. Quæstio 16. An Deus ab æterno dilexerit reprobos? De quò, *tom.* 1. *dist.* 41. *q.* 2, *&* 5.

59. Quæstio 17. An Deus magis dilexerit genus humanum, quàm Christum Dominum? De quò D. Thomas *in* 3. *dist.* 32. *q.* 1. *art.* 5. Scotus *in* 3. *dist.* 32. *q. unic.* D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 32. *art.* 1. *q.* 2. *&* 3. Gabriel *in* 3. *dist.* 32. *q.* 1. Aretinus *in* 3. *dist.* 32. *q.* 1. *art.* 2. Alens. 1. *p. q.* 31. *memb.* 2. *&* 3. Durandus *in* 3. *dist.* 32. *q.* 1. Nicolai *in* 3. *dist.* 31. *q.* 2. *art.* 8.

Quæs-

60. Quæstio 18. An Christus Dominus magis dilexerit Ioannem, quàm Petrum? De quò, *hic q.* 17. *&* *tom.* 1. *dist.* 45. *q.* 1. *&* 2.

DE QUATUOR VIRTUTIBUS Cardinalibus.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆ-TERTIÆ SYNOPSIS.

Quatuor egregias Sanctæ moderamina vitæ
Virtutes, Christum nemo habuisse negat.

Sic incipit: *Post prædicta.*
Sic terminat: *In præmissis assignationibus.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de dilectione increata, qua Deus nos diligit; & hactenùs de virtutibus theologicis; sed in præsenti determinat de virtutibus cardinalibus, sivé politicis: igitur propriam connexionem imbibunt.

2. Consequentia probatur: Virtutes theologicæ mè virtutibus cardinalibus, sivè politicis nobilitate præstant: ergo quia prius de theologicis, quàm de cardinalibus virtutibus discutiendum venit; sed Magister in superiori distinctione egit de dilectione increata, qua Deus nos diligit, omnem indè disputationis theologicarum virtutum lineam absolvens: ergo dùm in præsenti de cardinalium virtutum, sivè politicarum determinat essentia, à recto connexionis tramite non deflectit.

3. Dividitur præsens distinctio in duas præcipuas partes. In quarum prima præscribit Magister numerum, & quidditatem cardinalium virtutum. In secunda verò, & ultima referat modum, quo præfatæ virtutes maneant in patria.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis sedula investigatione, primum statuitur thema: *Virtutes cardinales, seu principales iure opti-*

QUÆSTIONES.

43. QUÆSTIO 1. An Deus amet creaturas posibiles? De quò, *tom.* 1. *dist.* 45. *q.* 1.

44. Quæstio 2. An Deus amet creaturas posibiles liberè, aut necessariò? De quò, *tom.* 1. *dist.* 45. *q.* 2.

45. Quæstio 3. An Deus voluntate positiva, & efficaci prædefiniat materiale peccati? De quò, *tom.* 1. *dist.* 46. *q.* 4.

46. Quæstio 4. An detur in Deo amor strictus, & specialis? De quò, *tom.* 1. *dist.* 1. *q.* 3.

47. Quæstio 5. An Deus æqualiter omnes creaturas diligat? De quò, *tom.* 1. *dist.* 45. *q.* 1. *&* 2.

48. Quæstio 6. An prædestinatio efficax ad gloriam sit ante prævisa merita? De quò, *tom.* 1. *dist.* 41. *q.* 1.

49. Quæstio 7. An detur causa reprobationis positivæ? De quò, *tom.* 1. *dist.* 41. *q.* 2.

50. Quæstio 8. An reprobationis negativæ detur aliqua causa? De quò, *tom.* 1. *dist.* 41. *q.* 5.

51. Quæstio 9. An Pater, & Filius se diligant Spiritu Sancto? De quò, *tom.* 1. *dist.* 10. *q.* 2.

52. Quæstio 10. An amor Dei sit æternus, & immutabilis? De quò, *tom.* 1. *dist.* 6. *q.* 2.

53. Quæstio 11. In quo consistat formaliter actus liber Dei? De quò, *tom.* 1. *dist.* 47. *q.* 1.

54. Quæstio 12. An Deus semper velit id, quod est optimum? De quò, *tom.* 1. *dist.* 6. *q.* 3.

55. Quæstio 13. An Deus posit aliquid de novo velle, quod ab æterno non voluit? De quò, *tom.* 1. *dist.* 6. *q.* 2.

56. Quæstio 14. An voluntas divina sit æterna, & immutabilis? De quò, *tom.* 1. *dist.* 6. *q.* 2.

57. Quæstio 15. An homo plus hoc tempore, quàm alio diligatur à Deo? De quò, *tom.* 1. *dist.* 45. *q.* 1. *&* 2.

58. Quæstio 16. An Deus ab æterno dilexerit reprobos? De quò, *tom.* 1. *dist.* 41. *q.* 2, *&* 5.

59. Quæstio 17. An Deus magis dilexerit genus humanum, quàm Christum Dominum? De quò D. Thomas *in* 3. *dist.* 32. *q.* 1. *art.* 5. Scotus *in* 3. *dist.* 32. *q. unic.* D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 32. *art.* 1. *q.* 2. *&* 3. Gabriel *in* 3. *dist.* 32. *q.* 1. Aretinus *in* 3. *dist.* 32. *q.* 1. *art.* 2. Alens. 1. *p. q.* 31. *memb.* 2. *&* 3. Durandus *in* 3. *dist.* 32. *q.* 1. Nicolai *in* 3. *dist.* 31. *q.* 2. *art.* 8.

Quæs-

60. Quæstio 18. An Christus Dominus magis dilexerit Ioannem, quàm Petrum? De quò, *hic q.* 17. *&* *tom.* 1. *dist.* 45. *q.* 1. *&* 2.

DE QUATUOR VIRTUTIBUS Cardinalibus.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆ-TERTIÆ SYNOPSIS.

Quatuor egregias Sanctæ moderamina vitæ
Virtutes, Christum nemo habuisse negat.

Sic incipit: *Post prædicta.*
Sic terminat: *In præmissis assignationibus.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de dilectione increata, qua Deus nos diligit; & hactenùs de virtutibus theologicis; sed in præsenti determinat de virtutibus cardinalibus, sivé politicis: igitur propriam connexionem imbibunt.

2. Consequentia probatur: Virtutes theologicæ mè virtutibus cardinalibus, sivè politicis nobilitate præstant: ergo quia prius de theologicis, quàm de cardinalibus virtutibus discutiendum venit; sed Magister in superiori distinctione egit de dilectione increata, qua Deus nos diligit, omnem indè disputationis theologicarum virtutum lineam absolvens: ergo dùm in præsenti de cardinalium virtutum, sivè politicarum determinat essentia, à recto connexionis tramite non deflectit.

3. Dividitur præsens distinctio in duas præcipuas partes. In quarum prima præscribit Magister numerum, & quidditatem cardinalium virtutum. In secunda verò, & ultima referat modum, quo præfatæ virtutes maneant in patria.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis sedula investigatione, primum statuitur thema: *Virtutes cardinales, seu principales iure opti-*

optimo numerum quaternarium absolvunt. Quod nudâ quadâm, ac sincerâ narratione, clypeatâ tamen M. P. Augustini authoritate, molitur consuadere Magister.

5. Primò ergò dicimus cum Magistro, quatuor esse cardinales virtutes, quæ passim principales vocitantur, videlicet, iustitia, fortitudo, prudentia, & temperantia; sed non est opus, ut aliæ his cardinalibus adijciantur virtutes: igitur cardinales, sivè principales virtutes sub quaternario numero adæquatè comprehenduntur.

6. Sed dices primò: Atquè virtutes theologicæ assident potentiis hominum, ac cardinales virtutes; sed virtutes theologicæ ob potentiarum trinitatem ternarium numerum construunt: igitur cardinales virtutes ob eandem rationem, non quaternarium, sed ternarium tantùm debent absolvere numerum.

7. Respondetur ex Magistro negando paritatem ob varium diversumque harum virtutum usum. Nam proprium theologicarum virtutum est hominem ordinare ad Deum, qui solus bonorum omnium est finis; ideòque his tribus ad Deum homo ordinatur virtutibus iuxta triplicem eiusdem potentiam: At cardinalibus virtutibus congruit ipsum ad se, & ad proximum ordinare hominem, quod per triplicem virtutem, ut claret, expediri non valet; & idcircò alia superadditur cardinalis virtus, iustitia quippè, ut cunctum hominis ad seipsum, & proximum respectum exambiat.

8. Dices secundò: Quamplures adsunt virtutes, ut humilitas, patientia, & obedientia, quæ in virtutum nitido apprimé supereminent cætu: sed in cardinalium virtutum reverá non deprehenduntur numero: ergo quia virtutum cardinalium, sivè principalium, non rectè in litterâ calculum perfecit Magister.

9. Respondetur negando Minorem, & Consequentiam. Quia præfatæ virtutes, & quamplures aliæ, ad quatuor cardinales, uti principaliores, reducuntur virtutes. Nam patientia ad fortitudinem; humilitas verò, & obedientia ad iustitiam ordinantur, ut sedulò lustranti constabit. Quamobrem, pro his alijsque virtutibus nu merum cardinalium virtutum ingeminare, non duximus opportunum.

10. Rursus cum Augustino lib. 12. de Trinit. cap. 14. eas ad unguem descripsit Magister in litterâ. Iustitia enim est virtutus in subveniendo miseris: Prudentia in præcavendis insidiis: Fortitudo in perferendis molestiis: Temperantia in coercendis delectationibus pravis: igitur cardinales, seu principales virtutes quatuor duntaxat recensèri debent.

Præ-

11. Præfatum calculum firmat Magister ex libro Sapientiæ cap. 8. dicente: *Sobrietatem, & prudentiam docet, iustitiam, & virtutem;* sed sobrietatem appellat temperantiam, & virtutem vocat fortitudinem: igitur quatuor solùm annumerantur virtutes cardinales, seu principales, nempé, iustitia, prudentia, fortitudo, & temperantia.

12. Sed oppones primò: Iustitia crebrò distinguitur à misericordiâ, sivè potiùs misericordia est pars iustitiæ virtutis cardinalis; sed proprium misericordiæ est subvenire miseris: ergo iustitiæ virtutis cardinalis ess entia non rectè describitur à Magistro cum Augustino in litterâ textûs.

13. Respondetur ex Magistri doctrinâ, ipsum cum Augustino hîc in totâ suâ amplitudine iustitiam non usurpasse, sed tantùm secundùm suum præcipuum statum, in quo, & iuxta quem Christo Domino assimilamur, scilicet in subveniendo miseris, in quâ virtute noster Redemptor mirum in modum enituit; ideòque iustitiam cardinalem virtutem non generaliter, sed per suum potissimum in miseris subveniendo descripsit statum.

14. Oppones secundò: Partes constituentes prudentiam, ut passim sustinent Doctores, sunt memoria, intelligentia, & providentia; sed ex his partibus sola providentia versatur in præcavendis insidiis: igitur descriptio prudentiæ hîc tradita á Magistro cum Augustino, integrè eius non exambit quidditatem.

15. Respondetur, quòd estò sit verum, diffinitionem prudentiæ traditam à Magistro cum Augustino, omnes non comprehendere prudentiæ partes, eò quòd in eâ non includantur memoria, & intelligentia, sed providentia tantùm; tamen, cùm præcipuus prudentiæ actus in præcavendis insidiis sistat, etsi non in ordine ad alios, sed ad iustum præcisè actum descripserit prudentiam Magister, quantùm ad difficultatis scopum eam optimè reseravit.

16. Oppones tertiò: Nulla adest virtus, quæ circa delectationes, & tristitias non versetur; sed fortitudinis virtus non solùm versatur circa ea, quæ affligunt, verùm & penes ea, quæ delectant: ergo si omnis virtus circa delectationes, & tristitias versatur, hæc virtutis fortitudinis descriptio non propriè, & solitariè aptabitur illi, sed potiùs omnibus virtutibus, ut communis deserviet.

17. Respondetur negando Consequentiam. Quia, etsi omnes virtutes circa tristitias, & delectationes versari videantur; nihilominùs fortitudinis virtus specialiori modo circa eas operatur. Nam aliæ virtutes solùm per modum electionis, & fugæ penes tristitias,

& delectationes agunt; virtus verò fortitudinis per modùm ſupportationis, & tolerantiæ; ſicque per aliquid ſpecialiſsimum ſui, & non commune aliis virtutibus, fortitudinem deſcripſit cum Auguſtino Magiſter.

18. Oppones quartò: Temperantiæ virtus in coercendis delectationibus pravis maximé verſatur ſecundùm Magiſtrum, aſsiduo comite Auguſtino; ſed Chriſtus Dominus, imò & Adamus in ſtatu innocentiæ, temperantiæ virtute fuerunt adeò præditi, eâque fruebantur: ergo ſi in ipſis pravas non arcebat delectationes, temperantiæ virtutis diffinitio non erit exacta.

19. Reſpondetur negando Conſequentiam. Quia hæc temperantię virtutis deſcriptio non fuit data ab Auguſtino pro ſtatu naturę integrę, ſed lapſę, in quo delectationes pravę exoriuntur, & vigore ipſius refrenantur, quod reverà in temperantię prę ſertim elucet virtute. Unde, ly *coercere* in temperantię virtutis deſcriptione, vel denotat quandam reſiſtentiam reſpectu huiuſmodi delectationum, vel omnem inordinatæ delectationis abſentiam, & privationem. Primum convenit hominibus in ſtatu naturæ lapſæ; ſecundùm Chriſto Domino, & Adamo pro ſtatu naturæ integrę; atqueadeò recta eſt temperantię Auguſtini diffinitio, etſi Chriſtus, & Adamus hac fuerint virtute maximè præditi.

20. Unde conſentaneè ijs deducit primò Magiſter in littera, has virtutes appellari cardinales, teſte Divo Hieronymo, quia propter ipſas Deo unimur, & in hac mortalitate benè vivimus, & poſtmodùm ad æternam vitam pervenimus.

21. Sed dices: Si cardinales virtutes, ex Hieronymo in littera, hac rubrica inſignirentur, quia per eas quis in hac mortalitate benè vivitur, & poſtmodùm ad æternam pervenitur vitam, hauddubiè hocce ſpecioſum nomen omnibus aptaretur virtutibus: ergo. Antecedens probatur: Omni virtute rectè in hac vivitur mortalitate, omniſque virtus certa cenſetur via perveniendi ad patriam ergo ſi cardinales virtutes aptè hoc nomen ſortiuntur, quia his benè hac in mortalitate vivitur, & poſt ad æternam vitam pervenitur, etiam quævis virtus hoc poterit iure optimo inſigniri ſtemmate, cùm omnis ſit via perveniendi ad patriam, ſimulque medium rectè pro ſtatu iſto vivendi.

22. Reſpondetur negando antecedens, eiſque probationem. Quia ſolùm virtutes cardinales, & non aliæ virtutes, hoc valent ſortiri nomen, cùm ad ſeipſum, & proximum, túm in agendis, túm in patiendis, ſpecialiter ordinent hominem. Nam dúm homo reſpicit aequitatem, contemplatur fortitudinem; & dùm æquitatem, iuſtitiam: ſimiliter, dùm honeſtatem reſpicit, temperantiam meditatur; & dùm utilitatem, prudentiam. Cùm ergò aliis hoc non ſit ſpecialiter datum virtutibus, niſi cardinalibus, quæ reverá ſunt aliarum virtutum cardines, merito his honeſtantur nominibus abſque ullo aliarum virtutum diſpendio.

23. Secundò deducit ex appoſitis Magiſter, virtutes cardinales, ſeu principales in Chriſto Domino pleniſsimè fuiſſe, & eſſe, de cuius plenitudine nos omnes accepimus, iuxta illud Ioannis cap. 1. In quo habuerunt uſus, & actus eoſdem, quos in patria habent, & etiam quoſdam, quos habent in via. Et hæc de prima diſtinctionis parte ſufficiant.

24. PRO SECUNDÆ verò, & ultimæ diſtinctionis partis diſquiſitione, ſecundum proponitur thema: *Virtutes cardinales manent in patriâ, quantúm ad habitum, quanquám alium ibi uſum ſint habituræ diductum à via.* Quod etiam tentat probare Magiſter ex cuiuſdam quęſiti arguta ſolutione.

25. Inveſtigat ergò Magiſter: *Utrùm hæ cardinales virtutes evacuentur in patriâ?* Et licèt aliquibus videatur, quòd tres iſtarum virtutum non remanebunt in illa fortunatiſsima beatorum ſorte, ſed ſolùm iuſtitia, quæ in patria non evacuabitur, ſed imòpotiùs perficietur; nihilominús Magiſter ſuſtinet, omnes ibi ſuperſtites fore, quanvis actibus diverſis ab his, quæ ſunt in via.

26. Quod primò quoad primam partem de iuſtitiæ virtute probat ex Auguſtino Magiſter lib. 14. de Trinit. cap. 9. dicente: *Et ideò immortalis eſt omninò iuſtitia, nec in illa beatitudine eſſe deſinet; ſed talis ac tanta erit, ut perfectior, & maior eſſe non poſsit:* igitur virtus cardinalis iuſtitiæ, non ſolúm non ceſſabit in patria, verúm in illa erit talis ac tanta, ut perfectior, & maior eſſe non poſsit.

27. Secundò, de duratione ac exiſtentia aliarum virtutum in patria, etiam cum Auguſtino ibidem ſuadet Magiſter. Audi Aurelium ſic alloquentem: *Fortaſsis & aliæ tres virtutes, prudentia ſine ullo iam periculo erroris, fortitudo ſine moleſtia tolerandorum malorum, temperantia ſine repugnantia libidinum, erunt in illa fælicitate:* igitur nulla ex his quatuor cardinalibus virtutibus evacuabitur in patria, ſed omnes ibi illæſæ conſiſtent.

28. Tertiò, quoad ſecundam thematis partem, videlicèt, quòd omnes remanebunt in patria cardinales virtutes, quanvis actibus

diversis ab illis, qui sunt in via, consimiliter ex Augustino lib. 14. de Trinit. cap. 9. probat Magister: *Quod verò nunc agit iustitia in subveniendo miseris, quod prudentia in præcavendis insidiis, quod fortitudo in perferendis molestiis, quod temperantia in coercendis pravis delectationibus, non erit ibi omninò, ubi nihil mali erit*: ergo prædictæ virtutes erunt in futuro; sed alios tunc habebunt usus, & actus, quàm modò habent in via: ergo.

29. Quartò itidem, sic ad rem egregiè scribit Venerabilis Beda in cap. 26. Exod. *Columnæ, ante quas expansum est velum, potestates Cœli sunt quatuor eximiis virtutibus præclaræ, ideſt, fortitudine, prudentia, temperantia, & iustitia, quæ aliter in Cœlis servantur ab Angelis, & animabus sanctis, quàm hic à fidelibus*: ergo præfatæ cardinales, sivè politicæ virtutes, manebunt in patria, quantùm ad habitum, quanvis alium ibi usum, & actum sint habituræ.

30. Sed oppones primò Divum Augustinum, munia propria cardinalium virtutum sic dispersim in textús littera recensentem, quippè, iustitiam versari in subveniendis miseriis, prudentiam in præcavendis insidiis, fortitudinem in perferendis molestiis, & temperantiam in coercendis delectationibus pravis; sed nullum munerum horum exercetur in patria, ut sat exploratum est omnibus igitur cardinales virtutes non manent in patria.

31. Respondetur ex Magistro negando Minorem, & Consequentiam. Quia hi actus, qui passim cardinalibus virtutibus ab Augustino in littera ascribuntur, solùm pro viatorum statu, & non pro beatorum sorte conferuntur ipsis; eò quòd cardinales virtutes alios usus, aut actus excellentiores sibi arrogent in patria. Nam iustitia omnem ibi eliminabit obliquitatem, fortitudo molestiam, prudentia errorem, & temperantia libidinum repugnantiam. Undè, non opus erit, ut evacuentur in patria, etsi actus, ab Augustino assignatos pro statu viæ, omninò exercere non valeant.

32. Oppones secundò: Fides & spes virtutes theologicæ adeò perfectiores cunctis cardinalibus arbitrantur virtutibus; sed fides & spes, etsi cardinalibus virtutibus perfectiores, non manent in patria, ut non semel probavimus: ergo nec cardinales virtutes manere poterunt.

33. Respondetur ex Magistro negando Consequentiam, & simile. Nam fides & spes, quanvis perfectiores sint virtutibus cardinalibus, quantùm ad obiectum, ad quod tendunt; non tamen quoad subiectum, cui assident, generaliter loquendo. Quia, cùm fides sit de

de non visis, & spes de non habitis, necesse est, ut evacuentur in patria, ubi præsentia unà cum obiecti possessione cohæret: At usus sivè actus cardinalium virtutum diducti à via manent in patria, etsi aliter, sivè excellentiores ipsis, nempè, omnes gloriosè fortes, & iusti, prudentes, & casti. Et hæc de secunda, & ultima distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

34. QUÆSTIO 1. An præter virtutes theologicas sint virtutes cardinales ponendæ? Ex Angelica Schola D. Thomas *in* 3. *dist.* 33. *q.* 1. *art.* 1. & 2. 2. *q.* 61. *art.* 5. Nicolai *in* 3. *dist.* 33. *q.* 2. *art.* 3. Philipp. à SS. Trinit. *tom.* 2. *tract.* 2. *disp.* 3. *dub.* 1. Gregor. Martinez *in* 2. 2. *q.* 62. *art.* 2. Bancel *tom.* 2. *verb. virtus*, *q.* 3.

35. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 33. *q. unic.* Anton. Perez *tom.* 1. *disp.* 7. *de Volunt. sect.* 4. Poncius *tract.* 6. *disp.* 23. *q.* 4. Durand *tom.* 3. *tract.* 3. *disp.* 7. *q.* 1. Delgadillo *p.* 2. *cap.* 7. *difficult.* 4. *dub.* 12. Tamarit *tract.* 4. *de gratia*, *q.* 17. Aquila *in* 3. *dist.* 33. *q.* 1. Rada 3. *p. controv.* 15. *art.* 1. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 33. *q. unic.*

36. Ex Schola Eximia Suarez 3. *p. disp.* 16. *sect.* 1. & *seqq.* Vazq 1. 2. *disp.* 87. *cap.* 1. & *seqq.* Bernal *de Incarn. disp.* 30. *sect.* 1. §. 1. & *seqq.* Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 33. *q.* 1. *art.* 1. Alens. 3. *p. q.* 29. *memb.* 1. *art.* 4. Aureolus *quodlib.* 14. *art.* 1. Estius *in* 3. *dist.* 33. §. 1.

37. Quæstio 2. An virtutes cardinales resideant in parte sensitiva animæ? Ex Angelica Schola D. Thomas 1. 2. *q.* 56. *art.* 4. & 5. & *in* 3. *dist.* 33. *q.* 1. *art.* 4. Gregor. Martinez 1. 2. *q.* 61. *art.* 4. & 5. Nicolai *in* 3. *dist.* 33. *q.* 2. *art.* 3. Bancel *tom.* 2. *verb. virtus*, *q.* 2.

38. Ex Subtili Schola Scotus *in* 3. *dist.* 33. *q. unic.* Poncius *tract.* 6. *disp.* 23. *q.* 4. & 5. Anton. Perez *tom.* 1. *disp.* 7. *de Volunt. sect.* 4. Rada 3. *p. controv.* 15. *art.* 1. Durand *tom.* 3. *tract.* 3. *disp.* 7. *q.* 1. Aquila *in* 3. *dist.* 33. *q.* 1. & *seqq.* Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 33 *q. unic.* Gallus *in* 3. *dist.* 33. *q.* 1.

39. Ex Schola Eximia Suarez *in* 3. *p. disp.* 16. *sect.* 2. & *seqq.* Bernal *de Incarn. disp.* 30. *sect.* 1. §. 1. & *seqq.* Vazq. 1. 2. *disp.* 87. *cap.* 2. & *seqq.* Ex aliis D. Bonav. *in* 3. *dist.* 33. *art.* 1. *q.* 3. Alens. 3. *p. q.* 29. *memb.* 1. *art.* 4. & *q.* 78. *memb.* 3. Estius *in* 3. *dist.* 33. §. 1. & *seqq.* Gabriel *in* 3. *dist.* 33. *q.* 1. Aureolus *quodlib.* 14. *art.* 1. & *seqq.*

40. Quæstio 3. An virtutes cardinales sint quatuor, aut plures? De quò, *hic q.* 1. & 2.

41. Quæstio 4. An virtutes cardinales sint habitus à Deo infusi, aut acquisiti? De quò, *hic q.* 1. & 2.

Quæs-

42. Quæstio 5. An virtutes cardinales maneant in patriâ, aut evacuentur? De quó, *hic q.* 1. *&* 2.

43. Quæstio 6. Quid sit virtus, quicque illius actus? De quó, *tom.* 2. *dist.* 27. *q.* 1.

44. Quæstio 7. An dentur virtutes infusæ, & qua certitudine constet? De quó, *tom.* 2. *dist.* 27. *q.* 2.

45. Quæstio 8. Quodnam sit obiectum, subiectumque virtutum infusarum? De quó, *tom.* 2. *dist.* 27. *q.* 3.

46. Quæstio 9. An, & quomodó virtutes acquisitæ distinguantur ab infusis? De quó, *tom.* 2. *dist.* 27. *q.* 1. *&* 2.

47. Quæstio 10. An virtutes propriè, & directè contrarientur vitiis, sintque connaturales? De quò, *tom.* 2. *dist.* 27. *q.* 4.

48. Quæstio 11. An virtutes morales infusæ sint tota ratio agendi actus supernos? De quó, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 1.

49. Quæstio 12. An præter iustitiam, fortitudinem, prudentiam, temperantiam, aliæ sint principales assignandæ virtutes? De quó, *hic q.* 1. *&* 2.

50. Quæstio 13. An Christus Dominus habuerit cardinales virtutes? De quó, *hic dist.* 34. *q.* 2.

51. Quæstio 14. Quid sit iustitia: Quid fortitudo: Quid prudentia: Quid demùm temperantia? De quó, *hic q.* 1. *&* 2.

52. Quæstio 15. An virtutes cardinales eosdem in patriâ, ac in via usus habebunt? De quò, *hic q.* 1. *&* 2.

DE

DE SEPTEM DONIS SPIRITUS Sancti.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ QUARTÆ SYNOPSIS.

In Christo patriæ castum nituisse timorem,
Flaminis ut sacri cætera dona, reor.

Sic incipit: *Nunc de septem donis.*
Sic terminat: *Ut prædictum est.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de virtutibus cardinalibus; sed in præsenti determinat de septem Spiritus Sancti donis: ergo satis perbellè hæ consonant distinctiones.

2. Consequentia probatur: Spiritus Sancti dona hauddubiè arbitrantur virtutes; sed Magister in superioribus distinctionibus tàm de theologicis, quàm de cardinalibus, sivè politicis egit virtutibus: ergo dúm in præsenti determinat de donis Spiritus Sancti, quæ inter virtutes iure optimo recensentur, rectè processisse videtur.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum prima declarat Magister, septem Spiritus Sancti dona, quæ à virtutibus haud dissident, in Christo Domino fuisse. In secunda verò, quotuplex sit timor, & an una cum charitate maneat, argutè discutit, & inconcussè resolvit. In tertia autem, & ultima decernit parte, quomodó donum timoris, secundùm usum patriæ, cohæreat in Christo Domino cum quovis alio timore.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis uberiori captu, prima statuitur conclusio: *Septem Spiritus Sancti dona, quæ à virtutibus non distinguuntur, reverà in Christo Domino extitere, & in patria non sunt desitura.* Pro cuius perspicuâ efficacique probatione, triplicem quæstionem hîc suggerit Magister, ut earum affectatâ resolutione, supra omnem probabilitatem asserti veritas magis emineat.

5. Inquirit primò Magister: *An septem Spiritus Sancti dona sint vir-*

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

42. Quæstio 5. An virtutes cardinales maneant in patriâ, aut evacuentur? De quó, *hic q.* 1. *&* 2.

43. Quæstio 6. Quid sit virtus, quicque illius actus? De quó, *tom.* 2. *dist.* 27. *q.* 1.

44. Quæstio 7. An dentur virtutes infusæ, & qua certitudine constet? De quó, *tom.* 2. *dist.* 27. *q.* 2.

45. Quæstio 8. Quodnam sit obiectum, subiectumque virtutum infusarum? De quó, *tom.* 2. *dist.* 27. *q.* 3.

46. Quæstio 9. An, & quomodó virtutes acquisitæ distinguantur ab infusis? De quó, *tom.* 2. *dist.* 27. *q.* 1. *&* 2.

47. Quæstio 10. An virtutes propriè, & directè contrarientur vitiis, sintque connaturales? De quò, *tom.* 2. *dist.* 27. *q.* 4.

48. Quæstio 11. An virtutes morales infusæ sint tota ratio agendi actus supernos? De quó, *tom.* 1. *dist.* 17. *q.* 1.

49. Quæstio 12. An præter iustitiam, fortitudinem, prudentiam, temperantiam, aliæ sint principales assignandæ virtutes? De quó, *hic q.* 1. *&* 2.

50. Quæstio 13. An Christus Dominus habuerit cardinales virtutes? De quó, *hic dist.* 34. *q.* 2.

51. Quæstio 14. Quid sit iustitia: Quid fortitudo: Quid prudentia: Quid demùm temperantia? De quó, *hic q.* 1. *&* 2.

52. Quæstio 15. An virtutes cardinales eosdem in patriâ, ac in via usus habebunt? De quò, *hic q.* 1. *&* 2.

DE

DE SEPTEM DONIS SPIRITUS Sancti.

DISTINCTIONIS VIGESIMÆ QUARTÆ SYNOPSIS.

In Christo patriæ castum nituisse timorem,
Flaminis ut sacri cætera dona, reor.

Sic incipit: *Nunc de septem donis.*
Sic terminat: *Ut prædictum est.*

1. CONNECTITUR hæc distinctio cum superiori. In illa egit Magister de virtutibus cardinalibus; sed in præsenti determinat de septem Spiritus Sancti donis: ergo satis perbellè hæ consonant distinctiones.

2. Consequentia probatur: Spiritus Sancti dona hauddubiè arbitrantur virtutes; sed Magister in superioribus distinctionibus tàm de theologicis, quàm de cardinalibus, sivè politicis egit virtutibus: ergo dúm in præsenti determinat de donis Spiritus Sancti, quæ inter virtutes iure optimo recensentur, rectè processisse videtur.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum prima declarat Magister, septem Spiritus Sancti dona, quæ à virtutibus haud dissident, in Christo Domino fuisse. In secunda verò, quotuplex sit timor, & an una cum charitate maneat, argutè discutit, & inconcussè resolvit. In tertia autem, & ultima decernit parte, quomodó donum timoris, secundùm usum patriæ, cohæreat in Christo Domino cum quovis alio timore.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis uberiori captu, prima statuitur conclusio: *Septem Spiritus Sancti dona, quæ à virtutibus non distinguuntur, reverà in Christo Domino extitere, & in patria non sunt desitura.* Pro cuius perspicuâ efficacique probatione, triplicem quæstionem hîc suggerit Magister, ut earum affectatâ resolutione, supra omnem probabilitatem asserti veritas magis emineat.

5. Inquirit primò Magister: *An septem Spiritus Sancti dona sint vir-*

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

virtutes? Secundó : *An omnia, aut saltem dona aliqua maneant cum beatis in patria*? Tertiò : *Utrùm in Christo Domino hæc septem Spiritus Sancti fuerint dona*? Primum, & secundum quæsitum attentè resolvit affirmativè Magister, videlicet, ea septem Spiritus Sancti dona esse virtutes, & in patria, nedúm desitura non fore, sed imòpotiùs in Angelis, hominibusque beatis affluentisimè morari debere.

6. Quod sic digitis metitur Magister una cum Divo Ambrosio lib. 1. de Spirit. SS. cap. 20. scribente : *Civitas Dei illa Hierusalem cœlestis, non meatu alicuius fluvii terrestris abluitur, sed ex vitæ fonte procedens Spiritus Sancti, cuius nos brevi satiamur hausiu, in illis cœlestibus spiritibus redundantius videtur effluere, pleno fervens septem virtutum spiritualium meatu* : ergo non solúm septem Spiritus Sancti dona virtutes recensentur, verùm ea in cœlestibus spiritibus redundantiús, quàm in nobis effluere videntur.

7. Sed dices primò: Fortitudinis donum ad nihil in patria deservire videtur: igitur non omnia Spiritús Sancti dona manent cum beatis in patria. Antecedens probatur : Donum fortitudinis solúm confertur hominibus pro periculis molestisque perferendis ; sed in beatitudinis superna sede, nulla pericula, sivè molestiæ in Cœlites invadere possunt : igitur fortitudinis donum nullum appositum in patria sortiri videtur effectum; sed ex eo quòd nullum in patria sortiatur effectum, in casúm ibi à Magistro locatur : ergo.

8. Respondetur cum Magistro negando antecedens, & probationis Consequentiam. Nam quemadmodúm in superiori distinctione dicebamus de fortitudinis cardinali virtute, quòd manet in patria, quanvis actu, & usu excellentiori, quo fruitur in via ; ita de fortitudinis dono pari gressu est tenendum, ipsum manere in beatis, diverso tamen usu, & actu perfectiori, quomodò viget in via; sicque per illud Cœlites fortiter, & inseparabiliter Deo adhærere videntur, quin reverà possit dici, ipsum in vanum abire.

9. Dices secundó : Ubi summa adest impassibilitas, ibi nulla invenitur compassio ; sed pietatis donum solitariè est datum in proximi compassionem, ut ex ipsius diffinitione claret : ergo cúm beati summa impassibilitate polleant, omni compassione erunt expertes in patria : igitur pietatis donum non poterit ibi morari.

10. Respondetur negando Minorem,& Consequentiam.Quia in pietatis dono duo experiuntur munera propria. Primum, patientis compassio. Secundum, affectus quidam clementiæ erga omnem hominem gerentem imaginem Dei. Donum igitur pietatis, secundúm pri-

primum effectum, reperitur in viâ, non in patriâ, ut benè probat instantia, at, juxta secundum effectum invenitur in patriâ,simulque in viâ, quod reverà sufficit, ut præfatum donum ibi moretur, & à beatis haud abstergatur.

11. Ad tertiam quæstionem similiter respondet affirmativè Magister, nempè, septem illa Spiritûs Sancti dona in Christo Domino fuisse, & probat ex illo famigerato, etsi vulgato Isaiæ loco cap. 11. dicente: *Et requiescet super eum Spiritus Domini; Spiritus sapientiæ, & intellectus; Spiritus consilii, & fortitudinis; Spiritus scientiæ, & pietatis ; & replevit eum Spiritus timoris Domini* ; sed hìc expresè enumerat Isaias septem Spiritûs Sancti dona, suoque vaticinio firmat, ea requievisse in Christo Domino : ergo.

12. Unde observandum venit cum Magistro in litterâ circa præfatam Isaiæ authoritatem, quòd si in eâ toties ingeminetur vox illa *Spiritus*, non ideò est, quia plures sint Spiritus Sancti in divinâ naturâ, cùm unus tantummodò sit Dei Spiritus,suæ libertatis arbiter, omnia pro nutu voluntatis dividens singulis;sed ad præcisè designandum multiplicem esse in nobis unius Spiritûs Sancti effectum.

13. Sed oppones primò Venerabilem Bedam in textûs litterâ affirmantem, septem illa Spiritûs Sancti dona, non omnia manere in patriâ. En ejus verba : *Omnis timor cessabit in futuro* : *Charitas verò nunquàm excidet* : ergo si omnis timor Domini cessabit in futuro, & timor est unum ex septem Spiritûs Sancti donis, jam non omnia Spiritûs Sancti dona erunt in patriâ.

14. Secundò etiam Augustinum oppones super Psal. 5. dicentem: *Timor Domini sanctus est, magnum præsidium proficientibus ad salutem, sed pervenientibus foras mittitur. Non enim timent jam amicum,cùm scilicèt ad id, quod repromissum est, perducti fuerint* : ergo timor Domini non erit in futuro; ac proinde nec ullum ex septem Spiritûs Sancti donis modò viget in Angelis, nec in animabus sanctis.

15. Ad utramque, tùm Augustini, tùm Bedæ, indiscriminatim respondet authoritatem Magister, quòd septem illa dona Spiritûs Sancti, & in Angelis modò sunt, & in animabus sanctis fœliciter viventibus, & in nobis erunt in futuro ; sed non omnia illos habebunt usus, sivè munia illa, quæ nunc vigent in viatorum imperfectisimo statu. In hoc etenim sensu sunt expendendæ Sanctorum Patrum authoritates, quæ oppositum sonare videntur.

16. Et, ut omnis dubitatio seria procul pellatur,expendit Magister tria munera, quæ timoris dono passim adscribuntur, valetque

in nobis causare, & de quo præcipuum potest exoriri jurgium. Primò ergò filialis timor efficit timere, ne offendamus Deum, quem diligimus. Secundò, ne ab eo separemur. Tertiò, facit nos ipsum revereri. Quantùm igitur ad duo priora munia, non manebit donum timoris in patriâ, sed solùm quantùm ad tertium, quia ibi faciet nos revereri, quandò non timebimus separari à Deo, vel ipsum offendere; cùm talis reverentia nihil aliud sit, quàm mixta cum subjectione dilectio, quæ summæ perfectioni in futuro maximè adhærebit.

17. Ulteriùs subdit Magister in litterâ, nonnullos asseriisse, timoris donum solùm secundùm effectum, & non secundùm habitum esse in Christo Domino, Angelis, animabusque sanctis in patriâ. Cui tamen singulari opinandi modo album calculum non adjicit Magister.

18. Sed oppones primò illud 1. Joann. cap. 14. *Affectus timoris pœnam habet*; sed in Christo Domino, Angelis, animabusque jam in æternâ fœlicitate locatis, nulla est affectio pœnalis: ergo quia in his nullus est timor quantùm ad affectum, & habitum, sed solùm quantùm ad effectum.

19. Respondetur primò ex Magistri doctrinâ negando Consequentiam, instantiamque retorquendo. Quia, cùm quodlibet donum quantùm ad sui essentiam sit excellentius, quàm quoad suum effectum; si in Christo Domino, Angelis, animabusque in Cœlo quiescentibus elucet donum timoris Domini quantùm ad effectum potiori jure poterat eminere in ipsis quantùm ad affectum, & habitum.

20. Respondetur secundò: Quòd in timore duplex affectus, totidemque effectus meditatur à nobis. Primus affectus consistit in separatione mentis à malo. Secundus verò stat in semotione à summo arduo. Similiter primi timoris effectus est malum respuere. Secundi autem timoris effectus est facere Deo subjacere ipsique obedire. Unde, etsi geminus ascribatur affectus commorantibus in patriâ; unus tamen orum effectuum illis tribuitur, scilicèt, facere Deo subjacere, ipsique obedire.

21. Oppones secundò in nuper adductam Isaiæ authoritatem: Æquè benè fuit Christus Dominus plenus dono timoris Domini, ac aliis Spiritûs Sancti donis; sed solo timoris dono dicitur fuisse Christum Dominum repletum, & non aliis, juxta illud Isaiæ: *Et replebit eum Spiritus timoris Domini*: igitur incongruè dividuntur Spiritus Sancti dona, eaque per Isaiam Christo Domino accommodari videntur

Resp-

22. Respondetur, Isaiam rectè dona Spiritûs Sancti distribuisse, illaque Christo Domino accommodasse. Quia, cùm timoris donum cujusdam imperfectionis videatur esse, & ne aliquis dubitaret, illud in Christo Domino perfectè non habitasse, ibi verbum *replebit* potiùs apposuit Isaias, quàm circa aliud donum. Vel quia dona præsertim Christo Domino fuerunt exhibita, ut perfectè disponeretur ad patiendum sustinendumque humilitatem passionis. Ut ergò ostenderetur veritas humilitatis Christi Domini, subjunxit Isaias, eum fuisse repletum spiritu timoris, quia timor inter cuncta dona maximè ad humilitatem confert. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

23. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis enucleatione, secunda præfigitur conclusio: *Etsi timor variis usurpetur modis, tamen discriminatim acceptus, à charitatis consortio non arcetur.* Quam solùm tentat probare Magister ex morosâ timoris calculatione, ipsiusque refusâ explanatione, etsi quamplura alia in hujus partis progressu interserere videatur.

24. Primus ergò timor est mundanus, sivè humanus, quo timemus pati pericula carnis, vel perdere bona mundi. Hic etenim timor est malus, qui in primò gradu cum mundo deseritur, & quem Dominus prohibet in Evangelio apud Lucam 12. & Matthæum cap. 10. dicens: *Nolite timere eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere: Sed potiùs timete eum, qui potest & animam, & corpus perdere in gehennam.*

25. Secundus dicitur timor servilis, quo quis timet pœnas, & à peccatis se cohibet timore gehennæ. Et licèt hic timor sit bonus, & utilis, tamen non est sufficiens ad vitam æternam assequendam. Sic de habente hunc timorem Augustinus super Psalm. 127. affatur: *Non timet, ne perdat amplexus pulcherrimi sponsi, sed timet ne mittatur in gehennam.*

26. Tertius est timor initialis, quo quis jam amare incipit quod durum videbatur, sivè quo timemus peccare, partim timore gehennæ, & partim timore patriæ. Hic timor hauddubiè cum charitate cohæret, quæ servilem timorem propellit.

27. Quartus dicitur timor castus, & filialis, seu amicabilis, qui de amore procedit, quo, ne dilectum aliquomodò offendamus, & ab eo separemur, quis timet. Et iste permanet in sæculum sæculi, cum per omnes gradus sit fidus assiduusque comes.

28. His sic perpensis, subdit Magister in litterâ, Venerabilem

Bedam duntaxàt geminum distinxisse timorem, quippè, servilem, & castum, quia sub servili initialem intellexit, & mundanum, sivè humanum prætermisit : igitur quatuor extant timoris genera, quamvis Beda pauciora distinguat.

29. Similiter Divus Augustinus servilem, & castum timorem apertè discernit; castum, qui cum charitate cohæret, & servilem, qui charitati non adhæret, dùm locum illum Apostoli ad Romanos, cap. 8. *Non enim accepistis Spiritum servitutis iterùm in timore, &c.* expendens, ait : *Duo hìc timores insinuantur, unus, qui est in perfectâ charitate, scilicèt timor castus; alter, qui non est in charitate, scilicèt servilis.*

30. Unde subinfert Magister, quòd etsi timor servilis cum charitate non sit, tamen præparat locum charitati, eique cedit; quia nisi timor priùs occuparet mentem, non esset unde intraret charitas, quâ tamen accedente, timor expellitur, & foras mittitur, ut in simili de setâ, & filo apparet, quòd exeunte setâ filum intrat acum.

31. Id totum ad unguem tradidit Augustinus tract. 9. in Joannem, dicens : *Timor servilis quasi locum præparat charitati. Cùm autem cœperit charitas habitare, pellitur timor, qui ei præparavit locum. Quantùm enim illa crescit, ille decrescit; & quantùm illa fit interior, timor pellitur foras. Major charitas, minor timor; minor charitas, major timor* : ergo quia etsi timor servilis cum charitate cohærere non possit, ei tamen locum præparat, ipsique cedit.

32. Cæterùm, pro uberiori timoris captu sic disertè dubitat Magister in litterâ. Divus Joannes in suâ primâ Canonicâ Epistolâ, cap. 4. scribit : *Timor non est in charitate; sed perfecta charitas foras mittit timorem.* Regius verò Psaltes Psalm. 18. ait : *Timor Domini sanctus permanet in sæculum sæculi* : igitur apertam inter ipsos contradictionem versari, non incongruè deducimus; nec de eorum concordiâ non ab re dubitamus.

33. Respondet tamen Magister, omnem ab his sacræ paginæ locis hæsitationem abstergendo, eaque in unum aptè conciliando sensum. Duplex enim, modò ad intentum, est timor. Unus castus; alter servilis. Castus cohæret cum charitate, & manet in patriâ, sivè in sæculum sæculi, & de hoc affatur David in Psalmis. Servilis autem charitati non adhæret, & de hoc in sua Canonicâ alloquitur Joannes. Unde in his Regius Vates non se dat obvium Joanni.

34. Quod duplici ratione, ex utriusque timoris descriptione decerptâ, probat Magister. Sic prima proponitur : Timor servilis est

est ille, quo quis propter pœnam timet Deum, sivè à peccato se cohibet ad pœnam vitandam; sed qui propter pœnam timet Deum, sivè à peccato se cohibet ad pœnam vitandam, ipsum non amat: igitur timor servilis cum charitate non cohæret.

35. Secunda sic perficitur ratio : Timor castus, filialis, seu amicabilis dicitur, qui de amore procedit, quo, ne dilectum aliquomodò offendat, & ab eo separetur, quis timet; sed ita Deum timere, est ipsum Deum amare : igitur timor castus, seu amicabilis jure optimo charitati adhæret.

36. Quorum etiam distinctio comprobari potest à simili de muliere unâ adulterium devitante, ne à viro suo deprehendatur, puniaturque : Et alterâ timente adulterium committere, ne à viro, quem intimè amat, deseratur; sed dùm hæc à nobis attentè in animo meditantur, clarè percipimus, quis sit timor castus, quis servilis, & qualiter differant : ergo.

37. Tandem confert Magister timorem initialem cum casto, & servili, & servilem initialemque adinvicem. Timor initialis medium tenet inter castum, & servilem, aliquid de ambobus participans; quia peccare cavet partim horrore pœnæ, & partim amore justitiæ, quæ etiam potest esse inchoata, quanvis non valeat esse in charitate perfectâ

38. Rursùs sic vicissim timorem servilem, & initialem comparat Magister. Uterque enim est initium sapientiæ, hoc tamen explorato discrimine, quòd servilis timor præparat locum sapientiæ, & ducit ad sapientiam, sed tamen non moratur cum eâ, imò foras exit. Initialis verò etiam dicitur initium sapientiæ, quia eam inducit, manetque cum charitate imperfectâ, sivè inchoatâ sapientiâ, quem cùm quis habere exorditur, sapientiam, & charitatem habere incipit, quæ ipsum foras emittit, eò quòd tunc non habeat comitem anxietatemque pœnæ.

39. Oppones primò : Magister in hâc doni timoris divisione palàm se dat in obvium : igitur præsentem distinctionem non perfecit exactè. Antecedens probatur : Primò enim Magister, quatuor esse timores sustinet in litterâ his verbis : *Sciendum est quatuor esse timores, &c.* sed postmodùm subjungit quinque, hâc verborum serie : *Scilicèt mundanum, sivè humanum, servilem, initialem, castum, vel filialem, sivè amicabilem* : igitur in hujus distinctionis elucubratione, apertè Magister gravi involuitur contradictione.

40. Respondetur communiter pro Magistro, quòd nullatenus ip-

ipse se dat hìc in obvium. Quia timorem mundanum, & humanum pro eodem usurpavit in litterâ. Nam etsi timores diversi censeantur, tamen sub unâ eos considéravit ratione, scilicèt, in quantùm timoris dono opponuntur. Unde, quamvis quatuor esse timoris genera statuat, & aliud subjungere videatur dùm ea expendit, non inde contradictione laborat.

41. Oppones secundò Divum Damascenum lib. 2. de Fide orthod. cap. 15. bis tria timoris scribentem genera, scilicèt, segnitiem, erubescentiam, verecundiam, admirationem, stuporem, & agoniam; sed Venerabilis Beda in litterâ duo duntaxat timoris apposuit genera, servilem quippè, & castum; Magister verò, quatuor descripsit, nempè, mundanum, sivè humanum, servilem, initialem, & castum: ergo cùm nullum ex appositis à Damasceno deprehendatur in Bedæ, & Magistri calculatione, illos in divisione timoris hauddubiè diminutè processisse videntur in litterâ.

42. Respondetur, hanc triplicem timoris divisionem exactissimam fore secundùm variam ipsius acceptionem. Nam Venerabilis Beda solùm considéravit timorem in quantùm donum, ideòque in geminum divisit membrum, quippè, in servilem, & castum, cò quòd omne donum sit gratuitum, aut gratis datum. Magister verò, ipsum accepit timorem quatenùs donum, & simul oppositum dono, & idcircò in quatuor divisit genera, nempè in mundanum, sivè humanum, servilem, initialem, & castum, cùm donum, & oppositum dono, sic, & non aliter valeat partiri. Damascenus tandem divisit timorem in quantùm exambit donum, & oppositum dono, necnon naturæ passionem, sicque in bis tria dissecuit membra, videlicet in segnitiem, erubescentiam, verecundiam, admirationem, stuporem, & agoniam. Unde nec Beda, nec Magister in timoris divisione diminutè processere, cùm in vario diversoque eum acceperint sensu.

43. Oppones tertiò in Magistrum triplici decorantem nomine gratuitum, sivè perfectum timorem: Timor enim castus, amicabilis, & filialis triplici à Magistro insignitur nomine: ergo quia timor castus, amicabilis, & filialis non est unus, & idem timor. Consequentia probatur: Timor filialis efficit, ut filius patris indignationem; amicabilis, ut amicus voluntatis dissensionem; & castus, ut sponsa timeat amplexuum separationem; sed timere patris indignationem, voluntatis dissensionem, & amplexuum separationem, non unum, sed diversum arguit timorem: ergo ex quo Magister timorem gratuitum, sivè perfectum triplici tentat insignire nomine,

ne, haud incongruè colligitur, non unum, sed triplicem debere esse timorem gratuitum, sivè perfectum.

44. Respondetur negando Consequentiam, & Minoris probationem. Quanvis enim timor gratuitus, sivè perfectus triplex sortiatur nomen, non indè probatur esse triplicem, aut diversum, sed præcisè quòd tria possit exercere munia. Nam quemadmodùm gratia, etsi una sit, constituit hominem Filium Dei per adoptionem, ipsumque efficit amicum, & desponsat animam in conjugium; sic similiter, etsi timor gratuitus, sivè perfectus sit unus, efficit, ut filius timeat patris indignationem, amicus voluntatis dissensionem, & sponsa amplexuum separationem, quin ob tanta diversa nomina, & munia possit quis validè ingeminare timorem. Et hæc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

45. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis ostensione, tertia ponitur conclusio: *Donum timoris Domini, secundùm usum patriæ, in Christo Domino eluxit.* Quam deducit Magister ex hactenùs de timore suppeditatis in distinctionis tramite; ubi probatum relinquit, donum timoris Domini, sicut & alia dona, manere in patriâ, sed ibi non habere omnem usum, quem modò habet.

46. Quod unicâ duntaxât ratione consuadere tentat Magister: Timor Domini in Christo Domino eluxit secundùm usum, & actum, quem modò habet in Sanctis æternâ beatitudine locatis, & habebit in futuro; sed timor Domini, qui modò viget in Sanctis æternâ beatitudine locatis, habebitque in futuro, est secundùm usum, & actum reverentiæ: igitur timor Domini, qui in Christo Domino eluxit in viâ, reverà fuit secundùm usum, & actum reverentiæ; quia non timuit separari à Deo, vel ipsum offendere; sed Deum præ omnibus reveritus est.

47. Sed dices primò: Exploratâ diffinitione tàm spei virtutis Theologicæ, quàm doni timoris, æquè discursandum venit de timoris dono, ac de spe virtute Theologicâ: ergo sicut donum timoris versatur circa futurum malum; sic spes virtus Theologica circa bonum futurum; sed quia in patriâ nullum erit bonum futurum, sed omne præsens, spes virtus Theologica erit ibi simpliciter evacuanda: ergo quia nullum malum futurum in illo beatorum statu poterit esse, necessariò omnis timor erit ibi eliminandus.

48. Respondetur negando Antecedens, simulque Consequentiam, & simile. Nam, cùm spes virtus Theologica sit beatorum statui omninò dissonas, eò quòd cum summâ bonorum omnium possessio-

sione cohærere non valeat, necessariò quoad omnem ejus usum debet evacuari in patriâ; secus donum timoris, quod licèt in patriâ debeat cessare quantùm ad aliquem usum, quo fruitur in viâ respectù mali, non tamen quoad principalem illius, qui est revereri summam majestatem Dei resiliendo in propriam parvitatem; atque adeò non appositè arguitur à totali cessatione spei virtutis Theologicæ in patriâ ad omnem usûs timoris doni eliminationem etiam pro beatorum statu.

49. Dices secundò: Quemadmodùm tranquillitas non adhæret timori; sic nec pax perturbationi adhæret; sed ubi summa pax viget, ibi nulla perturbatio moratur: ergo & ubi summa tranquillitas adest, ibi nullus poterit subsistere timor; sed in faustissima beatorum sorte summa pax, & tranquillitas invenitur: ergo quiâ omnis timor à loco illo exul evadit.

50. Respondetur ex doctrinâ Magistri non semel hìc inculcatâ, quòd timor, quantùm ad actum, & usum separationis à Deo, offensæque in ipsum vitandæ, tollitur accedente beatitudine, ubi est summa pax, tranquillitas, & boni æterni possessio; non verò eliminatur timor quantùm ad reverentiam exhibendam summæ majestati Dei, quia reverentia ex timoris dono orta, cum summâ pace, & tranquillitate cohæret.

51. Dices tertiò: Si timor maneret in patriâ, maximè secundùm aliquam sui differentiam; sed timoris donum secundùm nullam sui differentiam manet in patriâ: ergo. Minor probatur: Triplex solummodò adest, secundùm Magistrum, differentia timoris, quippè, servilis, filialis, & initialis; sed timor servilis non manet in patriâ, eò quòd expellatur à gratiâ; nec initialis, quia à charitate eliminatur perfectâ; nec filialis, quia nulla ibi timetur indignatio patris: igitur timoris donum secundùm aliquam sui differentiam non manet in patriâ.

52. Respondetur ex appositis à Magistro in distinctionis progressu negando Minorem, & probationis Consequentiam. Quia etsi timor secundùm omnes sui differentias non maneat in patriâ, sivè quoad usum, & actum separationis à Deo, offensæque in ipsum vitandæ; tamen quoad aliquam sui differentiam, sivè usum, aut actum manet timor filialis, nempè, secundùm reverentiæ actum summæ Deo majestati exhibendum, qui sedi beatorum absque ulla assidet repugnantiâ.

53. Adhæc inquirit Magister in litterâ: *An timor pœnæ, qui in Christo Domino eluxit, fuerit mundanus, servilis, vel initialis?* Et respondet, nullum eorum in Christo Domino fuisse, quod efficaciter probat in hunc modum, capto profundo ac sedulo timoris examine.

54. Timor mundanus malus est, & in primo gradu cum mundo deseritur: Servilis verò, nec adhæret charitati inchoatæ, nec perfectæ: Initialis autem, cum charitate perfectâ cohærere non valet; sed Christus Dominus jam deseruit mundum, & charitate perfectissimâ pollet: igitur timor pœnæ, quem Christus Dominus habuit, nec fuit mundanus, nec servilis, nec initialis.

55. Quis ergò fuit timor iste, quo pœnam timuit? Profectò quidam fuit naturalis timor, seu humanus, qui omnibus hominibus naturâ inest, quo horretur mors, ac formidatur pœna. Et dicitur timor iste naturalis, non quia accesserit homini ex naturâ, secundùm quòd fuit priùs instituta; sed quia ex corruptâ fœdatâque naturâ omnibus advenit, qui non fuit per Christum contractus, sed voluntariè pro suo arbitratu libero assumptus. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

56. Quæstio 1. An dona Spiritûs Sancti sint habitus infusi? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 1. 2. *q.* 68. *art.* 3. Alvarez 1. 2. *disp.* 117. *q.* 68. *art.* 1. Nicolai *in* 3. *dist.* 34. *q.* 1. *art.* 1. D. Antonius 4. *p. tit.* 10. *cap.* 1. & 2. Joan. à S. Thomâ 1. 2. *disp.* 18. *art.* 1. & *seqq.* Greg. Martinez 1. 2. *q.* 68. *art.* 3. Rayner. de Pisis *verb. Spiritus Sanctus, tit.* 2. *num.* 1. & *seqq.* Cajetan. 1. 2. *q.* 68. *art.* 3.

57. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 34. *q. unic.* Poncius *tract.* 7. *disp.* 26. *q.* 7. Brancasius *tom.* 2. *lib.* 3. *disp.* 6. *q.* 4. Herincx *p.* 3. *disp.* 1. *q.* 4. Aquila *in* 3. *dist.* 34. *q.* 1. Gallus *in* 3. *dist.* 34. *q.* 1. *cap.* 1. & *seqq.* Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 34. *q. unic.* Castillent. *in Polyanth. Seraph. verb. Donum*, *cap.* 1. *num.* 1. & *seqq.*

58. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.* 3. *lib.* 6. *cap.* 9. Arriaga *de Habitib. disp.* 38. *sect.* 1. Tanner. *disp.* 3. *q.* 6. *dub.* 1. Mart. Perez *de Incarn. disp.* 20. *sect.* 2. Salas 1. 2. *tract.* 12. *disp. unic. sect.* 1. Vazquez 1. 2. *disp.* 89. *cap.* 2. & *seqq.* Valentia 1. 2. *disp.* 5. *q.* 8. *punct.* 1. Molina 1. 2. *q.* 68. *disp.* 1. *sect.* 1. & *seqq.*

59. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 34. *art.* 1. *q.* 1. Alens. 3. *p. q.* 72. *membr.* 1. & 2. Durandus *in* 3. *dist.* 34. *q.* 1. Gabriel *in* 3. *dist.* 34. *q.* 1. *art.* 1. Abulens. *in Matth. cap.* 5. *q.* 81. Rocafull *lib.* 6. *append.* 2. *cap.* 1. & *seqq.* Estius *in* 3. *dist.* 34. §. 2. Ochamus *in* 4. *q.* 3.

litt. N. Aureolus *in* 3. *dist.* 34. *quæst.* 1. *art.* 1.

60. Quæstio 3. An dona Spiritûs Sancti fuerint in Christo Domino; & præsertim omnis timoris species? Ex Angelicâ Scholâ D. Thom. 1.2. *q.*68. *art.*6. *&* 2.2. *q.*11. *art.*11. Godoy *in* 3. *p. tom.*2. *disp.*25. §.1. *& seqq.* Chalvet *tom.*7. *lib.*5. *q.*1. *cap.*1. *& seqq.* Joan. à S. Thomâ *tom.*3. *q.*7. *disp.*8. *art.*6. Gonetus *tom.*4. *tract.*1. *disp.*12. *art.*5. Camerarius *tom.*3. *q.*7. *art.* 5. *&* 6. Gregor. Martinez 1. 2. *q.*68. *art.*6. Nicolai *in* 3. *dist.*34. *q.*1. *&* 2. *art.*1. *& seqq.* Rayner. de Pisis *verbo Dona, cap.*1. *& seqq.*

61. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 34. *q. unic.* Mastrius *tom.*3. *disp.* 7. *q.* 10. *art.*1. *& seqq.* Brancasius *tom.* 2. *lib.*3. *disp.*7. *q.*1. *& seqq.* Poncius *tract.*11. *disp.*39. *q.*5. *& in* 3. *Comment. dist.*13. *num.*101. Boyvin 2. *p. cap.*8. *q.*12. Durand. *tom.*3. *tract.*4. *disp.*10. *q.*4. Delgadillo *p.*2. *cap.*7. *difficul.*5. *dub.*1. Tamarit *tract.*4. *de Grat. q.*13. *& seqq.* Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 34. *q. unic.* Aquila *in* 3. *dist.*34. *q.*1. Felix *de Incarn. cap.*12. *difficul.*3.

62. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.*3. *lib.*6. *cap.*9. *& seqq.* Lugo *disp.*16. *sect.*7. Bernal *disp.*31. *sect.*1. Mart. Perez *disp.* 20. *sect.* 3. Rhodès *tract.* 7. *disp.* 3. *q.* 3. *sect.* 3. §. 1. *& seqq.* Peñafiel *tom.* 4. *disp.*12. *sect.*8. Carleton *tom.*2. *disp.*51. *sect.* 5. Muniessa *disp.* 14. *sect.*7. Raguſa *disp.*77. *sect.*1. *& seqq.* Anton. Perez *disp.* 3. *cap.* 2. *num.*63. Salas 1. 2. *tract.*12. *disp. unic. sect.*1. Valentia 1. 2. *disp.* 5. *q.*8. *&* 9. *punct.*1. Vazq. 1. 2. *disp.*89. *cap.*1. *& seqq.*

63. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*34. *art.*2. *q.*3. Alenſ. 3. *p. q.*72. *memb.*1. *&* 2. Durand. *in* 3. *dist.*34. *q.*1. Aureolus *in* 3. *dist.*34. *q.*1. Gabriel *in* 3. *dist.*34. *q.*1. Euſtach. à S. Paulo *p.*2. *tract.*1. *disp.*6. *q.*4. Baudun. *tract.*1. *q.*7. *art.*3. Rocafull *tom.*2. *lib.* 10. *sect.* 3. *cap.*1. Caſpenſ. *tom.*2. *tract.*20. *disp.*5. *sect.*6. Eſtius *in* 3. *dist.*34. §.4. *&* 9. Baldius *lib.*2. *quæst.*3. *q.*3. *difficul.*5.

64. Quæstio 3. An dona Spiritûs Sancti ſub ſeptenario deprehendantur numero? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 1. 2. *q.* 68. *art.*4. Chalvet *tom.*7. *lib.* 5. *q.* 1. *cap.* 1. *& seqq.* Gregor. Martinez *in* 1. 2. *q.*68. *art.*1. Nicolai *in* 3. *dist.*34. *q.*1. *art.*2. Godoy *in* 3. *p. tom.*2. *disp.*25. §.1. *& seqq.* Gonetus *tom.*4. *tract.*1. *disp.*12. *art.*5. Rayner. de Piſsis *verb. Dona Spiritûs S. cap.*1. *& seqq.* Camerarius *tom.*3. *q.*7. *art.*5. *&* 6.

65. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 34. *q. unic.* Brancaſius *tom.*2. *lib.*3. *disp.*6. *q.*1. Tamarit *tract. de Grat. q.*13. *& seqq.* Herincx 3. *p. disp.* 1. *q.* 4. Delgadillo 2. *p. cap.*7. *difficul.* 5. *dub.* 2. *& seqq.* Pon-

Poncius *tract.*11. *disp.*39. *q.*5. *& in Comment. in* 3. *dist.*13. *num.*101. *& seqq.* Boyvin 2. *p. cap.*8. *q.*12. Durand *tom.*3. *tract.* 4. *disp.* 10. *q.*4. Maſtrius *tom.*3. *disp.*7. *q.*10. *art.*1. *& seqq.*

66. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.*1. *de Grat. lib.*2. *cap.*17. *& seqq.* Oviedus *tract.*3. *controv.*4. *punct.*1. Arriaga *de Habitib. disp.*38. *sect.*1. *& seqq.* Tannerus *disp.* 3. *q.*6. *dub.* 1. Vazq. 1. 2. *disp.* 89. *cap.*1. Mart. Perez *disp.*20. *sect.*1. Turrian. *de Fide, disp.*48. *dub.*1. Munieſſa *disp.*14. *sect.*7. Salas 1.2. *tract.* 12. *q.*68. *disp. unic. sect.*1. Carleton *tom.*2. *disp.*51. *sect.*5. Rhodès *tract.*7. *disp.* 3. *q.*3. *sect.*3. §.1. *& seqq.* Peñafiel *tom.*4. *disp.*12. *sect.*8.

67. Ex Aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*34. *art.*2. *q.*1. Alenſis 3. *p. q.*72. *memb.*1. *&* 2. Eſtius *in* 3. *dist.* 34. §. 1. Rocafull *tom.*2. *sect.*3. *lib.*10. *cap.*1. *& seqq.* Baldius *lib.*2. *quæst.* 3. *q.*3. *difficul.*5. Caſpenſ. *tom.* 2. *tract.* 20. *disp.* 5. *sect.* 6. Euſtach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.*1. *disp.*6. *q.*4. Baudunius *tract.*1. *q.*7. *art.*3. *& seqq.* Aureolus *in* 3. *dist.*34. *q.*1. *& seqq.*

68. Quæstio 4. An Spiritus Sanctus ſuper Diſcipulos die dominicâ venerit? De quò *hìc q.*1. 2. *&* 3.

69. Quæstio 5. An timor mundanus, ſervilis, initialis, & filialis diſtinguantur ſpecie? De quò *hìc q.*2.

70. Quæstio 6. An dona Spiritûs Sancti diſtinguantur à virtutibus infuſis? De quò *hìc q.*1. *&* 2.

71. Quæstio 7. An dona Spiritûs Sancti ſint in beatis? De quò *hìc quæst.*2.

72. Quæstio 8. An dona Spiritûs Sancti evacuentur in patriâ, aut maneant perfectiora? De quò *hìc q.*2.

73. Quæstio 9. An Spiritûs Sancti dona ſint virtutibus priora? De quò *hìc q.*1. 2. *&* 3.

74. Quæstio 10. An ſeptem Spiritûs Sancti dona æquè Angelis, ac hominibus beatis conveniant? De quò *hìc q.*1. 2. *&* 3.

75. Quæstio 11. An timor, qui inter ſeptem Spiritûs Sancti annumeratur dona, evacuabitur in patriâ? De quò *hìc q.*1. 2. *&* 3.

76 Quæstio 12. An omnis timoris ſpecies in mundano, ſervili, initiali, & filiali claudatur? De quò *hìc q.* 2.

DE DONIS SPIRITUS SANCTI in ſpeciali.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆ QUINTÆ SYNOPSIS.

Eſt diſtincta aliis præclara ſcientia donis,
Numine quàm ſacro dicimus eſſe datum.

Sic incipit : *Poſt præmiſſa.*
Sic terminat : *Cùm ſufficiat impium.*

1. COnnectitur hæc diſtinctio cum ſuperiori. In illâ egit Magiſter de donis Spiritûs Sancti in communi, & ſpecialiter de timoris dono; ſed in præſenti de ipſis in particulari determinat: ergo ſuper his rectè connexionis lineam intexuit Magiſter.

2. Conſequentia probatur: Ut de rebus in particulari aptiùs diſſerere poſsimus, priùs de ipſis in communi diſputare oportet; ſed Magiſter in præſenti diſtinctione diſſerit de donis Spiritûs Sancti in particulari, poſtquàm in antecedenti de ipſis in communi, & in individuo de dono timoris egerat : igitur præſcriptum diſputandi ordinem, ab omnibus admiſſum hìc Magiſter obſervare videtur.

3. Dividitur præſens diſtinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ, donorum ſapientiæ,& ſcientiæ quidditatem, & differentiam pro dignitate oſtendit Magiſter. In ſecundâ verò, ſimiliter diſcrimen inter ſapientiam, & intellectum tentamine toto declarat. In tertiâ autem, & ultimâ parte, diſertè arcet intellectum, & ſcientiam ab his, quæ hominibus à ſuâ naturâ inſunt.

4. PRO PRIMÆ igitur diſtinctionis partis indagine, prima præficitur theſis: *Inter ſapientiam, & ſcientiam, quæ Spiritûs Sancti arbitrantur dona, exploratum apertumque adeſt diſcrimen.* Quam ex triplici differentiâ notabili inter ipſa dona repertâ, ſatis clarè etſi compreſsè, probat Magiſter.

5. Prima ergò differentia inter ſapientiam, & ſcientiam, in quantùm ſunt Spiritûs Sancti dona, eſt, quòd etſi, tàm ſapientia, quàm ſcientia poſsint divinarum humanarumque rerum dici notitia; propriè tamen ſapientia eſt cognitio divinarum rerum; ſcientia verò, humanarum rerum notitia.

6. Secunda differentia eſt, ſapientiam eſſe pietatem, quæ paſsim à Græcis *theoſebia* appellatur, eſtque Dei cultus, quo Deum cognoſcimus, & amamus. Scientiam verò, eſſe cohibitionem quandam à malis, ſivè abſtinere à malis, & in medio pravæ nationis prudenter converſari.

7. Tertia differentia eſt, quòd ſapientia ad ſupernorum contemplationem pertinet; ſcientia verò ad temporalium actionem, quâ temporaneis rebus benè utimur : igitur ſat expreſſum exploratumque apparet triplex differentiæ genus inter ſapientiam, & ſcientiam, quatenùs inter Spiritûs Sancti dona ſpecialiter annumerantur.

8. Et nè ex proprio Magiſtri cerebro hæc diſcrimina inter ſapientiam, & ſcientiam comminiſci videantur, quaſdam M.P. Auguſtini Magiſter ipſe ſuppeditat authoritates, quibus præfatam tentat fulcire doctrinam. Sic primò ſcribit Auguſtinus lib. 14. de Trinit. cap.1. *Philoſophi diſputantes de ſapientiâ, definierunt eam, dicentes : Sapientia eſt rerum divinarum, humanarumque ſcientia. Ego quoque utrarumque rerum cognitionem, id eſt, divinarum, & humanarum, & ſapientiam, & ſcientiam dici poſſe non nego* : ergo quanvis ſapientia, & ſcientia, prout dona ſunt Spiritûs Sancti, valeant dici divinarum, humanarumque rerum notitia; propriè tamen ſapientia divinarum; ſcientia autem eſt rerum humanarum cognitio.

9. Secundò, hanc oſtendit differentiam Magiſter ex ipſo Auguſtino illuſtrante Pſalm.135. dicenteque : *Diſtat ſapientia quodammodò à ſcientiâ, teſtante Sancto Job, qui quodam modo ſingula definiens, ait : Sapientia eſt pietas; ſcientia verò abſtinere à malis*; ſed ſapientia hìc ab Auguſtino accipitur pro cultu Dei, qui in illius cognitione, & amore conſiſtit; ſcientia verò, pro quadàm cohibitione à malis uſurpatur, quæ reverà eſt abſtinere à malis, & in medio pravæ nationis prudenter converſari : ergo cùm cultus Dei, & cohibitio à malis maximè diſtent, neceſſariò ſapientia, & ſcientia, quatenùs ſunt dona Spiritûs Sancti, notabiliter differre debent.

10. Tertiò, etiam Divus Auguſtinus lib.12. de Trinit.cap.14. circa tertium differentiæ genus ſapientiæ, & ſcientiæ, in quantum ſunt dona Spiritûs Sancti, totus verſatur, dùm ait: *Diſtat ab æternorum*

rum contemplatione actio, quâ bene utimur temporalibus rebus; & illa sapientiæ, hæc scientiæ deputatur: igitur clarè ex Augustino deprehendimus discrimen inter spiritum sapientiæ, & scientiæ spiritum, videlicèt, quòd sapientia divinis, & æternis; scientia verò humanis, & temporalibus adscribatur rebus.

11. Sed oppones primò: Sapientia, secundùm Magistrum in litterâ, est rerum divinarum, humanarumque simul notitia; sed res divinæ, & humanæ, sivè creatæ, & increatæ, summo discrimine distant: igitur nulla sapientia, quantunvis sit donum Spiritûs Sancti, poterit circa tanta ac diversa objecta versari.

12. Respondetur negando Consequentiam. Quia sapientia dupliciter usurpari valet; vel pro cognitione universali rerum, quemadmodùm eam accepit Philosophus; vel pro altissimarum causarum notitiâ, prout Spiritûs Sancti dono præsertim accommodatur. Primo modo utriusque objecti creati, & increati, divini, & humani cognitionem comprehendit; secundo verò modo solùm divinarum rerum est notitia; & in hoc sensu propriè hìc à Magistro cum Augustino excipitur sapientia, estque unum ex septem Spiritûs Sancti donis.

13. Oppones secundò: Diversa dona diversos sortiuntur actus, & usus; sed abstinere à malis est proprius actus, & usus doni Spiritûs Sancti timoris: igitur abstinere à malis non bene scientiæ dono aptatur in litterâ; aliter dona omnia Spiritûs Sancti quantùm ad actus, & usus immiscerentur.

14. Respondetur negando Consequentiam, & fortassè Minorem. Quia etsi abstinere à malis ascribatur dono timoris; aliter tamen ac scientiæ dono aptatur. Nam abstinere à malis privativè, sivè non facere malum convenit dono timoris; at abstinere à malis non solùm privativè, verùm & positivè congruit dono scientiæ; quia hæc non tantùm est abstinere à malis, sed etiam prudenter conversari in medio nationis pravæ, & perversæ.

15. His sic atticâ eruditione à Magistro perpensis, subdit in textûs litterâ, quòd cùm in Christo Domino sit res divina, & humana, de ipso necessariò habemus sapientiam, & scientiam. Sapientiam, quæ rebus divinis tribuitur; & scientiam, quæ humanis accommodatur.

16. Quod duplici ex Augustini doctrinâ ratione probare videtur. Prima sic ab ipso concinnatur in litterâ: De Christo Domino legitur in Evangelio apud Joannem cap. 1. *Verbum caro factum est*; sed

sed in *Verbo* intelligitur verus Dei Filius; & in *carne* agnoscitur verus hominis Filius: ergo quia in Christo Domino utramque rem, divinam quippè, & humanam agnoscimus; atque adeò sapientiam, & scientiam de eo nos habere, satis compertum est.

17. Secunda etiam sic perficitur à Magistro ratio apud ipsum sacrum Joannis Evangelium, ubi dicitur: *Vidimus plenum gratiæ, & veritatis*; sed *gratia* refertur ad scientiam, & *veritas* ad sapientiam; quia Christus Dominus fuit plenus gratiæ, & veritatis: ergo cùm Christus Dominus sit Deus & homo, de ipso scientiam, & sapientiam habemus. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

18. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis ostensione, secunda statuitur thesis: *Inter scientiam, & intellectum Spiritûs Sancti dona satis explorata adest differentia.* Cujus probatio duntaxàt innititur duplici horum donorum nudo ac aperto discrimini.

19. Quorum primum est, quòd sapientia versatur circa res æternas, quippè Deum, suaque divina attributa; intellectus verò, non solùm est de rebus æternis, verùm de aliquibus ex tempore ortis, ut de invisibilibus, spiritualibusque creaturis; sed quo pacto sapientia circa res æternas, & intellectus circa æternas, simulque temporales, etsi spirituales, versatur, dona sapientiæ, & intellectûs maximè differunt: ergo.

20. Secundum inter unum, & aliud Spiritûs Sancti donum adinventum discrimen est, quòd per intellectûs donum intelligibilia capimus sine delectatione; per sapientiæ verò donum, non modò superiora intelligimus, sed etiam in cognitis delectamur; sed ex eo quòd intellectûs dono res tantùm apprehendamus, & sapientiæ dono de cognitis per ipsum delectemur, sapientiæ, & intellectûs dona valdè distare videntur: ergo.

21. Modo Magister horum trium donorum, quippè sapientiæ, scientiæ, & intellectûs, ad sensum adducit discrimen. Nam scientia prodest ad rerum temporalium rectam administrationem, & ad bonam inter malos conversationem. Intellectus verò, ad Creatoris, & creaturarum invisibilium speculationem. Sapientia tandem, ad solius æternæ veritatis contemplationem, delectationemque: igitur scientia, intelligentia, & sapientia sat ad sensum discrepare videntur.

22. Sed dices primò: Sapientia, scientia, & intellectus differunt, suntque diversa dona ex Magistro, quia scientia circa temporalia, sapientia circa æterna, & intellectus circa increata, & creata invisibilia versantur: ergo si intellectûs donum est unum, videtur

quòd

quòd non posit circa duo summè diversa versari.

23. Respondetur ex Magistro negando Consequentiam. Quia hæc tria Spiritûs Sancti dona, penes diversa objecta versantur; & quanvis intellectûs donum sit unum, non implicat circa increata, & creata invisibilia simul versari. Nam sapientia operatur circa æterna, secundùm rationes æternas; scientia verò respicit creata, juxta creatas rationes; intellectus tamen occupatur in Creatoris, & creaturarum simul contemplatione; & licèt summè diversa videantur objecta, semper illa attingit ob rationes æternas, ad quarum contemplationem etiam per creaturas elevatur intellectus. Unde, etsi plura ac diversa sint objecta, unum tamen est intellectûs donum, manetque constitutum infra sapientiam, & supra scientiam.

24. Dices secundò ex hactenùs disseminatis in litterâ textûs: Dono sapientiæ cognoscimus æterna, & scientiæ dono temporalia: ergo aut his duobus habitis donis superfluit intellectûs donum; aut illud præsertim non versatur circa Creatoris, & creaturarum contemplationem.

25. Respondetur negando Consequentiam. Licèt enim donum sapientiæ ordinetur ad cognitionem Creatoris, & scientiæ donum ad creaturæ notitiam, non inde intellectûs donum superfluit, etiamsi in Creatoris, & creaturæ contemplationem versetur. Quia donum sapientiæ ordinatur ad Deum, suaque attributa, secundùm rationes æternas, quæ sunt via ad gustum, & experimentalem cognitionem divinæ suavitatis; intellectûs verò donum versatur circa ipsa objecta, quatenùs sunt via ad cognitionem veritatis. Similiter donum scientiæ ordinatur ad cognitionem creaturarum, tùm sensibilium, tùm spiritualium; intellectûs autem donum solùm circa creaturas spirituales operatur. Unde discrimen inter hæc Spiritûs Sancti dona sat ex dictis apparet. Et hæc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

26. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis enucleatione, tertia præfigitur thesis: *Intellectus, & scientia, in quantùm Spiritus Sancti dona dicuntur, non sunt illa, quæ insunt homini à naturâ.* Quàm gemino probat ratiocinio Magister, dùm dona superna cum naturalibus confert in litterâ donis.

27. Primò: intellectus, & scientia, quatenùs sunt dona Spiritûs Sancti, animabus fidelium infunduntur per gratiam, ut per ea rectè vivant; sed intellectus, & scientia, ut sunt dona, quæ insunt hominibus à naturâ, ipsis à Deo conferuntur ex solitario creationis beneficio: igitur intellectus, & scientia, in quantùm sunt Spiritûs Sanc-

Sancti dona, alia ab intellectu, & scientiâ debent censeri dona, quæ naturaliter insunt animabus hominum.

28. Secundò: Per intellectum, & scientiam, quæ Spiritûs Sancti dicuntur dona, naturalia reformantur atque adjuvantur; quia intellectus naturalis hominis peccato obtenebratus, per spiritum intelligentiæ, sivè supernum intellectûs donum, reformatur atque adjuvatur ad intelligendum. Et per virtutem illam, sivè sapientiæ donum etiam juvatur atque erigitur mentis ratio ad contemplationem, & delectationem æternæ veritatis: igitur intellectus, & scientia, de quibus hìc agitatur in litterâ, non sunt dona illa, quæ naturaliter insunt hominibus.

29. Rursùs, pro hujus distinctionis regionibus subjungit Magister, quòd per donum sapientiæ, de quo agimus modò, non debemus intelligere illam sapientiam, quæ est Deus, sed eam, quæ hominis est sapientia, & quâ homo ipse sapit; quæ tamen non incongruè valet dici Dei sapientia, non quia eâ sit Deus sapiens, sed quia à Deo elargitur; quemadmodùm dicitur justitia Dei, quam Deus hominibus confert, dùm justificat impios.

30. Quod luculenter tradidit Augustinus lib. 14. de Trinit. cap. 1. his verbis: *Non est illa sapientia Dei, quæ Deus est, sed hominis sapientia: Veruntamen quæ secundùm Deum est, ac verus, & præcipuus cultus ejus est. Si ergò colat mens hominis Deum, cujus ab eo capax facta est, & cujus esse particeps potest, sapiens ipsa fit, & non suâ luce, sed summæ illius lucis participatione sapiens fit.* Hactenùs Augustinus. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte, dicta sint satis.

QUÆSTIONES.

31. QUæstio 1. In quo essentialiter consistat actus doni Scientiæ? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.*9. *art.*2. *& in* 3. *dist.*35. *q.*2. *art.*3. Nicolai *in* 3. *dist.*35. *q.*2. *art.*1. *& seqq.* Gregor. Martinez 1. 2. *q.*68. *art.*3. *& seqq.* Cayetan. 1. 2. *q.*68. *art.*3. *& seqq.* Joann. à S. Thomâ 1. 2. *disp.*18. *art.*1. *& seqq.*

32. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.*34. *q.unic. & dist.*35. *q.unic.* Brancasius *tom.*2. *lib.*3. *disp.*7. *q.*10. Poncius *tract.*7. *disp.*26. *q.*7. Delgadillo *p.*2. *cap.*7. *difficul.*5. *dub.*4. Gallus *in* 3. *dist.*35. *q.*1. *cap.*1. Herincx 3. *p. disp.*1. *q.*1. *& seqq.* Aquila *in* 3. *dist.*35. *q.*1.

33. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.*3. *lib.*6. *cap.*1. *& seqq.* Arriaga *de Habitib. disp.*38. *sect.*5. *& seqq.* Mart. Perez *de Incarn. disp.*20. *sect.*1. Tannerus *disp.*3. *q.*6. *dub.*1. *& seqq.* Salas 1. 2. *tract.*12. *disp.*

unic. sect. 1. *& seqq.* Azor *tom.* 1. *lib.* 3. *cap.* 29. *q.* 5. Vazq. 1. 2. *disp.* 89. *cap.* 1. *& seqq.*

34. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 35. *q.* 2. *art.* 1. Alens. 1. *p.* *q.* 40. *memb.* 1. Gabriel *in* 3. *dist.* 35. *q.* 1. Aureolus *in* 3. *dist.* 35. *q.* 1. Estius *in* 3. *dist.* 35. §. 1. *& seqq.* Ochamus *in* 4. *q.* 3. *litt. N.* *& seqq.* Rocafull *lib.* 6. *append.* 2. *cap.* 1. *& seqq.* Abulens. *in Matth.* *cap.* 5. *q.* 81. *& seqq.* Durand. *in* 3. *dist.* 35. *q.* 1.

35. Quæstio 2. In quo donum Intellectûs essentialiter consistat? De quò *hic q.* 1.

36. Quæstio 3. In quo doni Consilii essentia stet? De quò *hic quæst.* 1.

37. Quæstio 4. In quo Fortitudinis donum consistat? De quò *hic q.* 1.

38. Quæstio 5. In quo stet principaliùs doni pietatis actus? De quò *hic q.* 1.

39. Quæstio 6. An dona Spiritûs Sancti sint ab ipso distincta? De quò *tom.* 1. *dist.* 14. *q.* 2.

40. Quæstio 7. An Sapientia, quæ est donum Dei, sit ipsemet Deus? De quò *tom.* 1. *dist.* 14. *q.* 2.

41. Quæstio 8. An ratio doni propriè, & solitariè conveniat Spiritui Sancto? De quò *tom.* 1. *dist.* 11. *q.* 6.

42. Quæstio 9. Quomodò Sapientia, Scientia, & Intelligentia inter se differant? De quò *hic q.* 1.

43. Quæstio 10. An Sapientia ad solius æternæ veritatis contemplationem deserviat? De quò *hic q.* 1.

44. Quæstio 11. An Intelligentia non solùm Creatoris; verùm in creaturarum invisibilium speculationem detur? De quò *hic quæst.* 1.

45. Quæstio 12. An Scientia versetur in rectam temporalium rerum administrationem? De quò *hic q.* 1.

46. Et omnes quæstiones superioris distinctionis possunt hìc congruentissimè ad limam vocari.

DE

DE CONNEXIONE VIRTUTUM.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆSEXTÆ SYNOPSIS.

Junguntur valido virtutum germina nexu.
Jam periere omnes, si perit una tibi.

Sic incipit: *Solet etiam quæri.*
Sic terminat: *Dilectio Dei, & proximi.*

1. CONnectitur hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de donis Spiritûs Sancti in particulari, eorumque vicissim comparatione; sed in præsenti determinat de connexione virtutum, quæ non separantur: igitur hæc distinctio rectè consonat superiori.

2. Consequentia probatur: Postquàm Magister in antecedenti distinctione egit de Spiritûs Sancti donis in particulari, eorumque invicem comparatione, necnon in aliis superioribus de virtutibus, tùm theologicis, tùm cardinalibus, valdè consentaneum erat rationi, ut de ipsarum connexione quandòque differeret, eò quòd connexio eas necessariò præsupponat: ergo cùm Magister jam de virtutibus, habitibus supernis, donisque Spiritûs Sancti determinaverit ante, rectè procedit agendo modò de virtutum connexione, quæ separari non valent.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ declarat Magister, qualiter virtutes inter seipsas connexionem servent. In secundâ verò expendit, an inæqualiter à nobis virtutes participentur. In tertiâ autem, & ultimâ statuit, omnia decalogi præcepta ad duo tantùm referri.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis solerti discussione, en primum theorema: *Ita virtutes invicem sunt connexæ, ut qui unam habuerit, habeat omnes; & omnibus careat, qui caret unâ.* Quod ex cujusdam quæsiti solutione probat Magister in litterâ.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

unic. sect. 1. *& seqq.* Azor *tom.* 1. *lib.* 3. *cap.* 29. *q.* 5. Vazq. 1. 2. *disp.* 89. *cap.* 1. *& seqq.*

34. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 35. *q.* 2. *art.* 1. Alens. 1. *p.* *q.* 40. *memb.* 1. Gabriel *in* 3. *dist.* 35. *q.* 1. Aureolus *in* 3. *dist.* 35. *q.* 1. Estius *in* 3. *dist.* 35. §. 1. *& seqq.* Ochamus *in* 4. *q.* 3. *litt. N.* *& seqq.* Rocafull *lib.* 6. *append.* 2. *cap.* 1. *& seqq.* Abulens. *in Matth.* *cap.* 5. *q.* 81. *& seqq.* Durand. *in* 3. *dist.* 35. *q.* 1.

35. Quæstio 2. In quo donum Intellectûs essentialiter consistat? De quò *hic q.* 1.

36. Quæstio 3. In quo doni Consilii essentia stet? De quò *hic quæst.* 1.

37. Quæstio 4. In quo Fortitudinis donum consistat? De quò *hic q.* 1.

38. Quæstio 5. In quo stet principaliùs doni pietatis actus? De quò *hic q.* 1.

39. Quæstio 6. An dona Spiritûs Sancti sint ab ipso distincta? De quò *tom.* 1. *dist.* 14. *q.* 2.

40. Quæstio 7. An Sapientia, quæ est donum Dei, sit ipsemet Deus? De quò *tom.* 1. *dist.* 14. *q.* 2.

41. Quæstio 8. An ratio doni propriè, & solitariè conveniat Spiritui Sancto? De quò *tom.* 1. *dist.* 11. *q.* 6.

42. Quæstio 9. Quomodò Sapientia, Scientia, & Intelligentia inter se differant? De quò *hic q.* 1.

43. Quæstio 10. An Sapientia ad solius æternæ veritatis contemplationem deserviat? De quò *hic q.* 1.

44. Quæstio 11. An Intelligentia non solùm Creatoris; verùm in creaturarum invisibilium speculationem detur? De quò *hic quæst.* 1.

45. Quæstio 12. An Scientia versetur in rectam temporalium rerum administrationem? De quò *hic q.* 1.

46. Et omnes quæstiones superioris distinctionis possunt hìc congruentissimè ad limam vocari.

DE

DE CONNEXIONE VIRTUTUM.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆSEXTÆ SYNOPSIS.

Junguntur valido virtutum germina nexu.
Jam periere omnes, si perit una tibi.

Sic incipit: *Solet etiam quæri.*
Sic terminat: *Dilectio Dei, & proximi.*

1. CONnectitur hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de donis Spiritûs Sancti in particulari, eorumque vicissim comparatione; sed in præsenti determinat de connexione virtutum, quæ non separantur: igitur hæc distinctio rectè consonat superiori.

2. Consequentia probatur: Postquàm Magister in antecedenti distinctione egit de Spiritûs Sancti donis in particulari, eorumque invicem comparatione, necnon in aliis superioribus de virtutibus, tùm theologicis, tùm cardinalibus, valdè consentaneum erat rationi, ut de ipsarum connexione quandòque differeret, eò quòd connexio eas necessariò præsupponat: ergo cùm Magister jam de virtutibus, habitibus supernis, donisque Spiritûs Sancti determinaverit ante, rectè procedit agendo modò de virtutum connexione, quæ separari non valent.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ declarat Magister, qualiter virtutes inter seipsas connexionem servent. In secundâ verò expendit, an inæqualiter à nobis virtutes participentur. In tertiâ autem, & ultimâ statuit, omnia decalogi præcepta ad duo tantùm referri.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis solerti discussione, en primum theorema: *Ita virtutes invicem sunt connexæ, ut qui unam habuerit, habeat omnes; & omnibus careat, qui caret unâ.* Quod ex cujusdam quæsiti solutione probat Magister in litterâ.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

5. Indagat ergò Magiſter in litterâ : *Utrùm virtutes ita ſint ſibi conjunctæ , ut qui unam habuerit , habeat omnes* ? Et reſpondet affirmativè , probatque aliquibus Sanctorum Patrum expreſsis teſtimoniis , quæ ſuggerit in textûs litterâ.

6. Primò ex Divo Hieronymo Comment. ad cap. 56. Iſaiæ dicente : *Omnes virtutes ſibi hærent , ut qui unâ caruerit , omnibus careat. Qui ergò unam habet , omnes habet* : ergo ſi ita ſunt connexæ virtutes , ut qui unâ caruerit , omnibus careat , & qui unam habuerit , omnes habeat , bene colligitur , tantum fore inter ipſas connexiones vinculum, vel quòd omnes cohæreant, vel pereant omnes.

7. Secundò : Quia charitas , ita eſt omnium virtutum mater, ut in quocumque ipſa ſit , & cuncti filii ejus , ſivè virtutes rectè fore credantur ; ſed ex eo quòd virtutes ita ſint cum charitate connexæ , quemadmodùm filii cum matre , qui unam habet , omnes habet ; & qui unâ caret , omnibus caret : ergo.

8. Tertiò ex M. P. Auguſtino tract. de Laude charit. ſic ſcribente: *Ubi charitas eſt, quid eſt, quod poſsit deeſſe? Ubi autem non eſt, quid eſt, quod poſsit prodeſſe?* Ergo ſi ubi eſt charitas, nihil poteſt deeſſe; & ubi non eſt charitas , nihil valet prodeſſe, ſatis apertè ex Auguſtino deducitur , quòd virtutes ita ſunt ſibi conjunctæ, ut qui unam habuerit , omnes habeat ; & qui unâ caruerit , omnibus caret.

9. Quartò, hoc ratiocinio aſſumptum probat Magiſter : Plenitudo legis, & omnium virtutum mater eſt charitas , ut ex iteratis ſacræ paginæ habetur locis : ergo qui charitatem habet, omnes virtutes habet : ergo quantò magis ſit charitas in homine , tantò magis erit virtute præditus ; & è contra , quantò minùs fuerit charitas in homine , tantò minùs erit virtus in eo , & tantò magis vitium: ergo quia ubicumque ſit charitas , ibi virtutes omnes in ipſam coire videntur ; & ubi illa non adeſt , omnes deſiderantur.

10. Sed oppones primò in Divi Auguſtini authoritatem : Ubi eſt charitas , nihil ibi deeſſe poteſt : ergo qui charitate pollet, nihil ipſi deficiet ad ſalutem ; ſed cui nihil deficit ad ſalutem, ſolâ ſuperſtite charitate in illo, cæteræ virtutes valdè ſupervacaneæ arbitrantur ipſi : igitur virtutes omnes non ſunt charitati connexæ.

11. Reſpondetur ex Magiſtro, Divum Auguſtinum ſic eſſe expendendum, quòd ubi eſt charitas , nihil deeſt ex his, quæ ad ſalutem ſunt neceſſaria; non verò quòd habenti charitatem, nihil abſolutè deficiat,quod ad ſalutem neceſſariò non pertinet. Nam qui habet charitatem , habet unde poſsit legem implere , & conſequenter virtutes omnes , quæ conferunt ad ipſius impletionem , cum quibus inſeparabiliter connexionem ſervat.

12. Oppones ſecundò : Quemadmodùm vinculo indiſſolubili omnes virtutes charitati adhærent , quæ ad ſalutem , & legis impletionem neceſſariò conferunt ; ſic & omnes aliæ virtutes cuilibet virtuti adhærent : ergo idem tenendum erit de connexione omnium virtutum cum charitate , ac de compage omnium virtutum cum qualibet aliâ virtute.

13. Reſpondetur ex ipsâ Magiſtri doctrinâ negando Conſequentiam, & ſimile. Quia charitas non ſolùm omnibus aliis virtutibus , quæ ad ſalutem , & legis impletionem neceſſariò conferunt, adhæret ; ſed etiam eſt talis connexionis principium , eò quòd ſit vinculum perfectionis , & quodam modo omnium bonorum ſit mater , quod cuilibet virtuti , imò & nulli jure optimo aſcribi valet : atqueadeò ineptè arguitur à connexione charitatis cum omnibus virtutibus ad connexionem cujuslibet virtutis ad alias.

14. Oppones tertiò : Chriſtus Dominus , aliique Cœlites beatitudine ſupernâ perfruentes hauddubiè charitate potiuntur ; ſed Chriſtus Dominus , aliique Cœlites virtutibus fidei & ſpei carent, ut ſupra diſtinctione vigeſimâtertiâ , & ſextâ dicebamus : ergo non eſt opus , ut qui unam virtutem habet , habeat omnes ; nec qui unâ caret , omnibus debeat carere virtutibus.

15. Reſpondetur juxta Magiſtri doctrinam negando Conſequentiam. Quia virtutes fidei , & ſpei ob earum imperfectionem ſibi annexam non cohærent cum beatorum perfectiſsimo ſtatu; ideòque etſi in patriâ ſit ſemper ſuperſtes charitas in Chriſto Domino , aliiſque Cœlicolis ; tamen fidei , & ſpei virtutes ipſi adhærere non valent. Unde virtutum connexio cum charitate , non idcircò deturbatur , eò quòd in ſtatu viæ aliis annectatur virtutibus, & loco ipſarum in patriâ , dotes ejus reſpondentes cum aliis virtutibus , quæ ibi manent , connexionem ſervent.

16. Oppones quartò: Reprobi dùm in Dei gratiâ ſunt conſtituti , reverà pluribus ſcatent virtutibus ; ſed mirâ perſeverantiæ non gaudent virtute , aliter ſalvarentur omnes , juxta ſacrum illud Matthæi dictum , cap. 10. *Qui perſeveraverit uſque in finem , hic ſalvus erit* : igitur virtutes omnes nec ſunt charitati connexæ , nec qui unam habet , omnibus debet neceſſariò pollere.

17. Reſpondetur ex Magiſtri doctrinâ negando Minoris ſuppoſitum, & ſimul Conſequentiam. Quia perſeverantia, quæ boni in finem

nem usque continuatio dicitur, non est virtus, nec aliis virtutibus necessariò adhæret, sed potiùs est quid consequens omnium virtutum statum. Quamobrem, dùm reprobi sunt in gratiâ, omnes virtutes in ipso manent charitati connexæ, quanvis in finem usque non perseverent.

18. Oppones quintò: Sic comparatur habitus ad habitum, quemadmodùm actus ad actum; sed nulla est necessitas, ut virtutum actus alternis connectantur, cùm unus sine alio perfici, & exerceri valeat: ergo nec quòd virtutum habitus sint necessariò connexi: ergo theorema Magistri non tenet, quòd virtutes ita sint invicem connexæ, ut qui unam habuerit, habeat omnes, & omnibus careat, qui caret unâ.

19. Respondetur negando Majorem, & Consequentiam. Quia productio actuum est voluntaria, dependetque à libero arbitrii usu, sicque valet voluntas in unum, & non in alium exerceri actum; at habituum infusio in hominum animas, solitariè desumitur ex Dei beneplacito sic illos elargiente, qui unum sine alio animabus non confert; ac proinde comparatio actûs ad actum cum comparatione habitûs ad habitum non benè consonat.

20. Oppones sextò: Dona Spiritûs Sancti sunt virtutes, ut supra expendimus distinctione trigesimâquartâ; sed Spiritûs Sancti dona invicem non sunt necessariò connexa: ergo nec virtutum habitus debent in necessariam connexionem venire. Minor probatur ex Apostolo 1. Corinth. cap. 12. scribente: *Alii quidem per Spiritum datur sermo sapientiæ; alii autem sermo scientiæ secundùm eundem Spiritum; alteri fides in eodem Spiritu, &c.* sed Deus hæc sua distribuit dona secundùm diversitatem personarum: ergo quia non opus est, quòd Spiritûs Sancti dona in unâ eademque animâ sint invicem necessariò connexa; sed dona Spiritûs Sancti sunt virtutes: igitur virtutes præfatam non debent connexionem servare.

21. Respondetur negando Minorem, & probationis Consequentiam. Nam Spiritûs Sancti dona etsi mutuò sint connexa; tantâ tamen non pollent connexione, quantâ virtutes fruuntur. Ad authoritatem Apostoli passim respondetur, ipsam exponendam fore de donis gratiæ gratis datæ, non verò de donis gratiæ gratum facientis; & ideò nulla est necessitas, ut dona illa in unâ eademque animâ invicem connectantur.

22. Si autem donorum distributio hìc tradita ab Apostolo, foret de donis gratiæ gratum facientis, locus reverà esset exponendus de ipsorum usu, qui rarò, aut numquàm, penes omnia illa dona, in uno reperitur homine; sicque connexionem necessariam in hoc videntur non tenere sensu; attamen eam servare fatemur quantùm ad illorum originem, radicem, sivè principium, eò quòd informentur à gratiâ, dùm hæc infunditur in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis. Unde instantia non urget, etiamsi Spiritûs Sancti dona sint virtutes. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

23. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis assiduâ indagatione, en secundum theorema: *Omnes virtutes non solùm sunt connexæ, verùm & in homine pares.* Cujus præcipua probatio reverà desumitur ex cujusdam dubitationis resolutione, quam hìc ad litteram adducit Magister.

24. Sic ambiguitur modò à Magistro: *An habens omnes virtutes, eas æqualiter, vel inæqualiter habeat?* Et ante ipsius resolutionem, quandam defensantem præmittit opinionem Magister, scilicèt, alias magis alias minùs ab hominibus haberi virtutes; cui obvius est Magister in litterâ

25. Tamen in illius subsidium, hanc producit rationem, eique accommodam solutionem præbet. In Sanctissimo Job patientia maximè enituit; in David humilitas; in Moyse mansuetudo; & in Abraam fides: ergo quia virtutes aliæ magis, aliæ minùs ab hominibus habentur; sed hoc verum non esset, si qui in unâ excellit, in omnibus excelleret virtutibus: ergo.

26. Consentaneè his, subjungunt hujus opinionis Assectæ, aliquem per unam virtutem magis posse mereri, quam per aliam, cùm unam pleniùs possideant, quam aliàm; licèt tamen per nullam magis possint mereri, quàm per charitatem, quæ omnes virtutes producit, estque omnium quasi principium, & mater.

27. Magister tamen aliis aliter opinantibus adhæret in litterâ, nempè, omnes virtutes & similes, & pares esse in quocumque homine sint; ut qui in unâ alteri par extiterit, in omnibus eidem æqualis sit. Quod expressâ Augustini authoritate firmat Magister in litterâ.

28. Sic effatur Augustinus lib. 6. de Trinit. cap. 4. *Virtutes, quæ sunt in animo humano, quanvis alio & alio modo singulæ intelligantur, nullo modo tamen separantur abinvicem, ut quicumque fuerint æquales, verbi gratiâ, in fortitudine, æquales sint & prudentiâ, & justitiâ, & temperantiâ*: ergo non solùm connexæ sunt virtutes, verùm & sunt æquales, ita ut unâ intensâ, & reliquæ proportionaliter intendantur; ut qui pa-

pares sunt in aliquâ virtute, in aliis quoque pares esse probentur.

29. Sed si quis opponeret, sicque in Augustinum objurgaret. Possunt quidam esse in fortitudine pares; sed potest unus alios prudentiâ præstare: ergo quanvis quidam sint in fortitudine pares, poterunt tamen in prudentiâ, justitiâ, temperantiâ, aliisque virtutibus esse inæquales.

30. Respondet tamen Augustinus efficaciter in litterâ negando Minorem, & Consequentiam. Et pro exactiori instantiæ solutione, ejus adducimus verba: *Si enim dixeris æquales esse istos in fortitudine, sed illum præstare prudentiâ; sequitur, ut hujus fortitudo minùs prudens sit, ac per hoc nec fortitudine æquales sunt, quia est illius fortitudo prudentior. Atque ita de cæteris virtutibus invenies, si omnes eâdem consideratione percurras.* Et hæc Aurelii aurea eloquia pro argumenti solutione sint satis.

31. Modò respondet Magister ad oppositæ opinionis fundamentum, quippè, quòd in nonnullis præsertim enituit aliqua virtus, ut in Job patientia, in David humilitas, &c. esse intelligendum, non in quantùm ad habitum virtutis, sed quantùm ad usum ejus, quatenùs, scilicèt, unus magis exequitur actum unius virtutis, quàm alterius. Vel per comparationem ad alios homines venit exponendum, & non per comparationem ad alias virtutes, quasi singuli singulas has virtutes intensiùs habuerint.

32. Hanc solutionem sic præmunit Magister in litterâ fretus Augustini testimonio Epist. 29. dicente: *Potest & aliquam non habere virtutem, cùm tamen simul omnes & pariter habeat quantùm ad mentis habitum, vel essentiam cujusque. In actu verò aliam magis, aliam minùs habet, aliam etiam non habet; ut vir justus utens conjugio, non habet continentiam in actu, quam tamen habet in habitu*: ergo licèt quoad usum actumque exteriorem unus habeat majorem virtutem, quàm alius, vel una appareat intensior aliâ, quia unus magis exequitur, sivè exercetur in actum unius virtutis, quàm alterius; tamen quoad habitum in animo existentem, omnes virtutes sunt pares.

33. Sed dices primò: Sicut majori bono majus malum opponitur; sic majori malo majus bonum se dat in obvium; sed peccata opposita virtutibus non imbibunt æqualitatem, eò quòd unum crebrò sit majus alio: ergo nec virtutes omnes gratuitæ valent in homine æqualitatem sortiri, cùm una sit major aliâ.

34. Respondetur permissâ modò Majori, negando Consequentiam. Nam alio ex capite desumitur æqualitas virtutum in homine, ac vitiorum inæqualitas. Virtutes enim suam sibi à gratiâ arrogant æqua-

qualitatem, ratione cujus, quod opponitur uni virtuti, per consequens opponitur omnibus, quod necessariò æqualitatem exposstulat: Vitia verò, seu peccata inæqualitatem mutuant à majoris, vel minoris boni privatione; & ideò unum peccatum dicitur excedere aliud; cùm ergo privatio boni non possit esse in peccatis omnibus æqualis, necessariò inter vitia, sive peccata constituenda est inæqualitas.

35. Dices secundò: Quemadmodùm una virtus potest à pluribus participari hominibus; sic unus homo potest plures possidere virtutes; sed una virtus à pluribus hominibus potest participari inæqualiter: ergo & plures virtutes ab uno inæqualiter possideri homine.

36. Respondetur ex Magistri doctrinâ negando Minorem, & Consequentiam. Quia etsi una virtus à pluribus hominibus possit inæqualiter participari quantùm ad ejus usum, quatenùs, scilicèt, unus magis exequitur actum illius virtutis, quàm alius; tamen quantùm ad virtutis habitum, non potest inæqualiter à pluribus participari, quia una in omnibus est radix, sivè gratia, per quam est acceptatio; unaque charitas, per quam est meriti perfectio, à quibus desumitur omnium virtutum æqualitas.

37. Tandem, etsi obiter, inquirit Magister cum Augustino in litterâ: *An peccata dicantur paria, quemadmodùm virtutes pares dicuntur?* Et respondet negativè cum ipso Augustino, probatque duplici illius gravissimo testimonio. Primum his sic suppeditat verbis Epist. 29. *Quia etsi verum sit, eum, qui habet unam, omnes virtutes habere, & eum, qui unam non habet, nullam habere; non sic peccata sunt paria, quia ubi virtus nulla est, nihil rectum est*: ergo quia de æqualitate virtutum ad peccatorum æqualitatem nullum est simile.

38. Secundum clariùs proponit Augustinus ibidem, hâc sub certâ verborum serie: *Cur ergò non dicantur paria peccata? Fortè quia magis facit contra charitatem qui graviùs peccat, minùs qui leviùs. Nemo enim peccat, nisi adversùs illam faciendo, quæ est plenitudo legis. Ideò rectè dicitur: Qui offenderit in uno, factus est omnium reus, id est, contra charitatem facit, in quâ pendent omnia, lex, scilicèt, & prophetæ*: ergo quamvis in virtutibus sit æqualitas approbanda, hoc non adigit, ut eam in peccatis admittamus.

39. Sed oppones: Pecccatum nihil est; sed in his, quæ nihil sunt, unum non est majus alio: igitur unum peccatum non poterit esse majus alio: sed ex eo quòd unum non sit majus alio, unum

peccatum non valet excellere aliud : ergo necessariò erit approbanda æqualitas in peccatis, quemadmodùm eam cum Magistro in virtutibus commendamus.

40. Respondetur communiter instantiæ ex alibi appositis de privatione, quòd peccatum etsi nihil sit positivum, tamen est aliquid privativum. Unde ratione majoris, & minoris boni, cujus est privatio, unum peccatum dicitur excedere aliud ; itaque in peccatis non est admittenda æqualitas, quanvis in virtutibus cum Magistro concedatur. Et hæc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

41. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis investigatione, en tertium theorema : *Cuncta decalogi præcepta ad Dei, & proximi dilectionem reducuntur, per eamque perfectè adimplentur.* Quod etiam tentat suadere Magister, solâ quadâm subtili adhibitâ solutione ad quoddam dubium exagitatum ab ipso.

42. Sic in litterâ proponitur à Magistro : *Quomodò in duobus præceptis de Dei, & proximi dilectione tota lex pendet, & prophetæ, si in ipsâ lege, & Prophetis multa continentur moralia præcepta, quæ jam cessarunt, & cessare non debuissent, sicut nec charitas cessat?* In cujus explanationem totus versatur Magister usque ad distinctionis calcem.

43. Respondet tamen Magister. Primò : Præcepta moralia veteris legis, & in Prophetis contenta, ut circuncisio, cœremoniæ sacrificiorum, & alia hujusmodi, in futurorum figurâ imposita fuisse, ideò clarescente veritate cessare debuerunt ut umbra. Secundò : Ipsa cœremonialia mandata, secundùm spiritualem intellectum, quem continent, & omnia alia moralia præcepta ad charitatem referri debere. Tertiò : Omnia decalogi præcepta ad decem, & hæc ad duo tantùm reduci mandata, nempè ad Dei, & proximi dilectionem.

44. Quòd ergò decem illa decalogi præcepta ad duo referantur, multiplici Augustini authoritate ostendit Magister in litterâ. Primò ex tract. de Laud. charit. ubi sic scribit Augustinus : *Totam magnitudinem, & amplitudinem divinorum eloquiorum possidet charitas, quâ Deum, proximumque diligimus, quæ radix est omnium bonorum. Unde veritas ait : In his duobus mandatis universa lex pendet, & prophetæ* : ergo si in his duobus mandatis de Dei, & proximi dilectione, universa lex pendet, & Prophetæ, omnia decalogi præcepta ad hæc duo referri debent.

45. Secundò ex Enchir. cap. ult. dicente : *Tunc enim, & præcepta, & consilia rectè fiunt, cùm referuntur ad diligendum Deum, & proximum propter Deum* : Ergo si præcepta consiliaque rectè fiunt, dùm ad diligendum Deum, & proximum propter Deum referuntur, benè colligitur, quòd omnia decalogi præcepta ad duo solitariè reducantur, quippè ad dilectionem Dei, & proximi propter Deum.

46. Tertiò ex Epist. 144. & lib. 1. de Doct. Christ. cap. 35. ita alloquente: *Inimicus enim justitiæ est, qui pœnæ timore non peccat: Amicus verò justitiæ, qui ejus amore non peccat. Omnium ergo hæc summa est, ut intelligatur legis, & omnium divinarum scripturarum plenitudo esse dilectio Dei, & proximi* : ergo si legis, omniumque scripturarum plenitudo est dilectio Dei, & proximi propter Deum, reverà tota lex scripturaque tota in his duobus clauditur præceptis de dilectione Dei, & proximi propter Deum.

47. Sed oppones primò : Omnia decalogi præcepta per charitatem perfectè adimplentur: ergo potiùs ea omnia habent ad charitatem, quàm ad Dei, & proximi propter Deum dilectionem reduci.

48. Respondetur negando Consequentiam. Nam aliud adimpleri, & reduci aliud sonare videntur. Omnia enim præcepta decalogi per charitatem perfectè adimplentur, quia ipsa est virtutum omnium vinculum, omnisque meritorii operis principium, finis, & forma; at cuncta decalogi præcepta ad Dei, & proximi dilectionem reducuntur, quia in his duobus mandatis universa lex pendet, & prophetæ, eò quòd omnia præcepta, & consilia rectè perficiantur, dùm ad diligendum Deum, & proximum propter Deum referuntur.

49. Oppones secundò ex Magistri litterâ: Omnium reverà summa, omniumque divinarum scripturarum plenitudo est Dei, & proximi dilectio : ergo quia in sacrâ paginâ nihil aliud continetur, quàm charitatis præscriptum ; atqueadeò solùm circa illud divina Scriptura versari, & de nullo alio pertractare debet.

50. Respondetur ex ipsius Magistri litteræ contextu, ea Magistrum protulisse verba, quia omnia quæ in sacrâ pertractantur paginâ, in Dei, & proximi dilectione causaliter continentur, quia tota divina Scriptura finaliter ordinatur ad Dei, & proximi dilectionem. Cæterum, ipsius Scripturæ Sacræ amplitudo non innititur integraliter charitati, cùm plures aliæ ibi referantur virtutes, quæ variæ ac distinctæ à charitate juræ optimo arbitrantur. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

51. QUæstio 1. An & quam virtutes inter se connexionem servent? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 1. 2. *q.*68. *art.*5. *& in* 3. *dist.* 36. *q.* 1. *art.*2. Gregor. Martinez *in* 1.2. *q.*65. *art.*1. Nicolai *in* 3. *dist.*36. *q.*1. *art.*2. Philipp. à SS. Trinit. *tom.*2. *tract.*2. *disp.*3. *dub.* 5. Salmant. *tom.* 4. *q.*71. *disp.* 1. *dub.*1. Araujo 1.2. *q.*71. *dub.*2. Camerarius *tom.*2. *q.*118. *& seqq.*

52. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 26. *q.* 1. Brancasius *tom.*2.*lib.*3.*disp.*7.*q.*6. Rada 3.*p.controv.*15.*art.*3.*&* 4. Herincx *p.*3. *disp.*1.*q.*6. Cavellus *in Schol. in* 3.*dist.*36.*q.unic.* Aquila *in* 3.*dist.*36. *q.*1. Gallus *in* 3. *dist.*36.*q.*1.*cap.*1. *& seqq.* Poncius *tract.*6.*disp.*22. *q.*3. Castillent. *in Polyanth.Seraph. verb.Virtus, cap.*4.*num.*1.*& seqq.*

53. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.*4.*disp.*3.*sect.*8. *& tom.*5. *de Fide, disp.* 7. *sect.* 4. Arriaga *de Habitib. disp.*36. *sect.* 2. *sub sect.* 1. Vazquez 1.2. *disp.* 88. *cap.* 2. *&* 3. Tanner. *q.* 6. *dub.* 1. Rhodès *tract.*6. *disp.* 5. *q.* 1. *sect.* 4. §.1. Carleton *tom.* 1. *disp.* 97. *sect.* 7. Filliucius *tom.*2. *tract.*21. *cap.*6. *q.*11. Azor *lib.*3. *cap.*29.

54. Ex Aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*36. *art.* 1. *q.*3. Alensis 4.*p.q.*65.*memb.*3.*art.*3. *&* q.98.*memb.*3.*art.*3. Gabriel *in* 3. *dist.*36. *q.*1. Ochamus *in* 3. *q.*12. *art.* 3. Estius *in* 3. *dist.* 36. §.1. Aureolus *in* 3. *dist.* 36. *q.*1. *art.* 1. *& seqq.* Bonæspei *tom.* 4. *tract.* 2. *disp.*6. *dub.*1. *& seqq.* Baudun. *de Peccat. q.*15. *art.*1. *& seqq.*

55. Quæstio 2. An vitia, & virtutes inter se connectantur? Ex Angelicâ Scholâ D.Thomas *in* 3. *dist.*36.*q.*1. *art.*5. Curiel 1. 2. *q.*73. *art.* 1. Gregor. Martinez *in* 1. 2. *q.* 71. *art.* 1. Nicolai *in* 3. *dist.*36. *q.*1. *art.*5. Godoy *tract.*3. *de Peccat. disp.*15.§.1. Gonetus *tom.*4. *tract.*10. *disp.*7. *art.* 1. *& seqq.* Alvarez *de Auxil. disp.* 122. Philipp. à SS. Trinit. *tom.*2. *tract.*2. *disp.*4. *dub.*1. *& seqq.*

56. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 4. *dist.*14. *q.*1. *& in* 2. *dist.*35. *q.unic.* Poncius *in Comment. in* 2. *dist.*35. *num.*93. Durand. *tom.* 2. *tract.*4. *disp.*4.*q.*1. *& tom.*3.*tract.*3.*disp.*7.*q.*6. Merinero *de Peccat. disp.*5.*q.*1. Aquila *in* 3.*dist.*36.*q.*1. Rada 3.*p. controv.*15.*art.*3.*&* 4. Cavellus *in Schol. in* 2. *dist.*35.*q.unic.* Castillent. *in Polyanth. Seraph. verb. Virtus, num.* 4. *& seqq.*

57. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.*4. *de Pœnit. disp.* 3. *sect.*8. *& tom.*5. *de Fide, disp.*7.*sect.*4. Arriaga *de Habitib. disp.*39. *sect.*6. *& disp.*43. *de Peccat. sect.*6. Baldellus *lib.*2.*disp.*1. *num.*3. *& seqq.* Rhodès *tract.*6. *disp.* 5. *q.*1. *sect.* 4. §.2. Coninch *in* 3.*p. disp.* 1. *de Pœ-*

nit. num. 30. *& seqq.* Carleton *tom.* 1. *disp.* 98. *sect.* 1. *& seqq.* Gordonus *tom.*1. *q.*10. *cap.*2. Ripalda *tom.*2. *lib.*6. *disp.*131.*sect.*2. Oviedus *tract.*6. *controv.*1. *punct.*3.

58. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 36. *q.*3. *art.*1. Baudun. *de Peccat. q.* 17. *art.* 1. Estius *in* 3. *dist.* 36. §.4. Lorca *de Peccat.* 2.2. *disp.*33. *num.*4. Aguirre *lib.*2. *cap.*8. Bonæspei *tom.*4.*tract.*2. *disp.*7. *dub.*3. Alens. 4.*p.q.*65.*memb.*3. *art.*3. Gabriel *in* 3.*dist.*36. *q.*1. Aureolus *in* 2. *dist.*35. *q.*1. *& in* 3. *dist.*36. *q.*1.

59. Quæstio 3. An dona Spiritûs Sancti sint connexa? De quò *hìc q.* 1.

60. Quæstio 4. An in virtutibus politicis sit connexio? De quò *hìc q.* 1.

61. Quæstio 5. An virtutes propriè, & directè contrarientur vitiis? De quò *tom.*2. *dist.*27. *q.* 4.

62. Quæstio 6. An cum gratiâ sanctificante cohæreant in Christo Domino omnes virtutes infusæ? De quò *hìc dist.* 34. *q.*2.

63. Quæstio 7. An charitas sit forma virtutum, donorumque Spiritûs Sancti? De quò *hìc dist.*34. *quæst.*2.

64. Quæstio 8. An, & quomodo virtutes acquisitæ distinguantur ab infusis? De quò *tom.*2. *dist.*27.*q.*1. 2. *&* 3.

65. Quæstio 9. An qui unam possidet virtutem, omnes alias possideat? De quò *hìc q.*1.

66. Quæst.10. An qui uno laborat vitio, omnibus aliis abundet? De quò *hìc q.*2.

67. Quæstio 11. An omnes virtutes sint numero, & intensione pares in hominum animabus? De quò *hìc q.*1. *& in* 2.*dist.*35. *q.*1. *& seqq.*

68. Quæstio 12. An omnia peccata sint paria? De quò *tom.* 4. *p.*1. *dist.*15. *q.*2.

69. Quæstio 13. An possit remitti unum peccatum mortale sine alio ex naturâ rei? De quò *tom.*4. *p.*1. *dist.*15. *q.*1.

70. Quæstio 14. An eadem sit dilectio, quâ diligimus Deum, & proximum? De quò *hìc dist.*27. *q.*2.

DE

DE DECEM PRÆCEPTIS DECALOGI.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆSEPTIMÆ SYNOPSIS.

Nihil præcepta jubent tabulis conscripta duabus,
Quàm tibi perpetuus ritè colatur amor.

Sic incipit : *Sed jam distributio decalogi.*
Sic terminat : *Quæ nec cito explicari potest.*

1. CONnectitur hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de virtutum, earumque actuum indissolubili connexionis vinculo ; sed in præsenti determinat de decem decalogi præceptis, sivè de operibus mandatorum, per quæ in virtutum actibus dirigimur : igitur ordinatissimam methodum servant.

2. Consequentia probatur : Per opera mandatorum in decem decalogi præceptis contenta, in cunctis virtutum dirigimur actibus : ergo si Magister postquàm de virtutum, earumque actuum indissolubili connexionis vinculo in superiori distinctione egit, determinat in præsenti de decem decalogi præceptis, sivè de operibus mandatorum, per quæ in omnibus virtutum dirigimur actibus, non inconcinnè procedit ; aliter explanatio virtutum ad ipso Magistro tradita ; reverà acephala ac confusa foret.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ validè statuit, decem duntaxat esse mandata decalogi. In secundâ verò ostendit, tria primæ tabulæ præcepta hominem ad Dei dilectionem ordinare. In tertiâ autem, & ultimâ sustinet parte, septem alia secundæ tabulæ præcepta ad proximi dilectionem etiam hominem ordinare.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis declaratione, primum Magister apponit assertum : *Bis quinque decalogi præcepta, in duabus tabulis contenta, nobis à Deo per Moysen tradita fuere.* Quod equidem probat Magister, dùm nonnulla præmittit de decem decalogi præceptis in communi, & illius etymologiam apetit.

Pri-

5. Primò ergo dicimus cum Magistro, distributionem decalogi, quæ in duobus mandatis, scilicèt, de Dei & proximi dilectione continetur, & peragitur, sic à nobis meditandam fore. Habet enim decalogus decem præcepta, quæ sunt decachordum Psalterium, sivè decem chordarum Psalterium, de quo meminit Regius Vates Psalm. 32. *In Psalterio decem chordarum psallam tibi* : ergo quia cuncta decalogi mandata sub denario perstringuntur numero.

6. Secundò, unà cum Magistro observamus, decem illa decalogi præcepta hàc esse ordinatissimâ distribuenda serie, ut tria, quæ in primâ tabulâ extant, pertineant ad Deum, videlicèt, ad cognitionem dilectionemque Trinitatis ; septem verò, quæ in secundâ tabulâ inscribuntur, ad proximi dilectionem ordinentur : igitur Magistri præceptorum decalogi observato calculo, nec plura, nec pauciora, quàm decem, ejus divina mandata debuerunt esse.

7. Sed oppones primò : Peccans lethaliter seipsum occidit ; sed in occisione, non solùm prohibetur homicidium corporale, sed etiam spirituale ; non tantùm operis, sed etiam cordis : ergo in occisionis prohibitione omnia prohibentur peccata ; atqueadeo non opus erit, tot ac tanta in decalogo ingeminare mandata.

8. Respondetur negando Consequentiam. Quia in præcepto decalogi de occisionis prohibitione solùm deordinatio potentiæ irascibilis prohibetur, quæ in actu interiori, vel ad exteriorem actum aliquomodò ordinari debet. Quamobrem, etsi prohibeatur ibi homicidium cordis, & operis, non tamen omnia prohibentur peccata ; sicque pro aliis flagitiis cavendis, animumque hominis compescendum, alia sunt indecalogo præscribenda mandata.

9. Oppones secundò : Dùm ordinatè operamur, priùs meditari debemus id, quod est via ad aliud, quàm illud, ad quod ducit ; sed præcepta decalogi ad proximi dilectionem ordinata, sunt via ad præcepta, quæ ordinant hominem ad dilectionem Dei : igitur præcepta in secundâ tabula scripta à Deo, nobisque per Moysen data, potiori jure in primâ deberent exarari tabulâ : ergo in distributione mandatorum decalogi per primam, & secundam tabulam inordinatissimus deprehenditur ordo.

10. Respondetur negando Consequentiam. Quia etsi impletio mandatorum secundæ tabulæ præcedat in executione perfectam præceptorum primæ tabulæ impletionem, eò quòd priùs illa, quàm hæc, ut perfectè impleantur, debeant executioni mandari ; nihilominùs in intentione priùs primæ, quàm secundæ tabulæ exequi debemus

mus mandata ; cùm præceptorum sereis potiùs penes ordinem dignitatis, quàm nostræ executionis attendatur ; ac proindè præfixus decalogi mandatorum ordo rectè extat ordinatus.

11. Oppones tertiò ex illo ad Romanos cap. 13. satis vulgato loco, ubi scribitur : *Qui diligit proximum, legem implevit* : ergo quia in proximi de dilectione præscripto, tota deprehenditur lex ; sed ex eo quòd lex tota in proximi de dilectione deprehendatur præcepto, incassùm mandata decalogi in denarium usque ingeminantur numerum : igitur præscripta decalogi sub pauciori numero, quàm denario veniunt constituenda.

12. Respondetur, quòd licèt in præscripto de proximi dilectione, ea omnia quæ ad proximum in communi conferunt, contineantur ; nihilominùs unum non sufficit decalogi præceptum, cùm plura alia sint necessaria, ut per ea individualiter speciales deordinationes detegantur. Undè, quemadmodùm unitas generis nec eliminat multitudinem specierum ; nec finis unitas excludit multiplicitatem mediorum, quæ sunt ad finem ; ita nec unitas mandati de proximi dilectione propter Deum poterit multitudinem mandatorum ad proximum jure optimo arcere.

13. Oppones quartò : Plùs sunt homines debitores Deo, quàm proximo : ergo quia plura debent esse mandata, quæ ordinant hominem ad Deum, quàm quæ ipsum referunt ad proximum ; sed præcepta decalogi, quæ ordinant hominem ad proximum, sunt septem : ergo & quæ ipsum referunt ad Deum debent esse plusquàm septem. Modò sic ; sed præcepta decalogi spectantia ad Deum sunt tria : ergo quia non benè, & ordinatè nobis à Deo per Moysen tradita extant.

14. Respondetur ex Magistri doctrinâ negando primam, & ultimam Consequentiam. Nam ordo præscriptus mandatorum decalogi hauddubiè rectus ac concinnus undique apparet. Et licèt plus Deo, quàm proximo homines sint debitores, non indè deducitur, plura debere esse mandata, quæ ordinant hominem ad Deum, quàm quæ ipsum referunt ad proximum. Primò ; quia omnia quæ debentur Deo, ordinantur ipsi secundùm vitam contemplativam, in quâ unitas maximè elucet ; ad proximum verò, secundùm vitam referuntur activam, in quâ rerum ingeminata versatur varietas ; sicque ad plura erga proximum directè, quàm ad Deum tenemur præcepta. Secundò ; quia pleraque sunt flagitia, quibus directè homo succumbit culpæ pœnes proximum, ac quibus directè Deum lacessere tentat. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

PRO

15. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis enucleatione, secundum parat assertum Magister : *Quemadmodùm tria primæ tabulæ præcepta ordinant hominem ad Deum ; sic septem secundæ tabulæ mandata ipsum ordinant ad proximum propter Deum.* Quod etiam probat Magister ex nudâ primæ tabulæ mandatorum descriptione.

16. Primum primæ tabulæ decalogi præceptum sic memorat Magister iii litterâ : *Non habebis Deos alienos : Non facies tibi sculptile, neque omnem similitudinem, &c.* Hoc etenim præceptum in geminum divisit Origenes exponens illud cap. 20. Exodi, & 5. Deuteronomii, maximum, & apertum inter idolum, & similitudinem apponens discrimen.

17. Nam idolum est id, quod nihil habet simile sui ; similitudo verò, quod habet speciem alicujus rei, quæ in Cœlo, vel in terra est. In cujus explanationem hocce præfigit exemplar Origenes : Si quis in auro, vel argento, vel aliâ re effingat speciem serpentis, vel avis, vel alterius rei, ipsamque statuat ad adorandum, reverà non idolum, sed similitudinem construit.

18. Qui verò effingit speciem, quam non novit oculus, sed animus sibi efformavit, ut si quis humanis membris caput canis, vel arietis construat, vel in uno habitu hominis duas facies, non similitudinem, sed idolum extruit ; quia excudit quod non habet aliquid simile sui : Unde Apostolus 1. Corinth cap. 8. scripsit : *Quòd idolum nihil est in mundo* : igitur idolum, & similitudo maximè inter se discrepare videntur ; consequenterque primum decalogi præceptum verè diductum ab Origene extat.

19. Augustinus verò lib. Quæst. super Exod. quæst. 71. è regione sentit, asseritque, unum, & non geminum esse præceptum, quod his exprimitur verbis : *Non habebis Deos alienos* : Illud verò quod additur : *Non facies tibi sculptile, neque omnem similitudinem*, potiùs est plenior ipsius præcepti explicatio de prohibitione cultus figmenti, sivè idoli, aut similitudinis alicujus rei, quam novum distinctumque mandatum.

20. Verùm cùm Augustini sententia plausibilior sit Origenis opinione, authoritatem Apostoli, quam hìc pro sè allegat, nempè : *Idolum nihil est in mundo*, ipse Augustinus exponit, dicens, Apostolum velle dicere, formam idoli non esse inter creaturas mundi computandam ; quia licèt materiam idoli creaverit Deus ; formam tamen ejus hominum stultitia edidit ; ideòque idolum nihil est, quia ejus forma per Verbum Dei facta non est.

21. Quod sic exemplificat Augustinus in litterâ : Eò quòd peccatum non sit factum per Verbum, juxta illud Joannis cap. 1. *Et sine ipso factum est nihil, &c.* peccatum est nihil, & nihil faciunt homines dùm peccant : ergo & idolum nihil erit in mundo ; quia etsi Deus ejus creaverit materiam ; stultitia tamen hominum ejus effinxit formam, & per Verbum Dei formata non est.

22. Sed oppones in Augustinum cum Magistro in litterâ : Divus Augustinus tract. 1. in Joann. scribit : *Omnis forma, omnis compago, omnis concordia partium facta est per Verbum* ; sed forma idoli, secundùm Augustinum, nihil est, quia per Verbum facta non est: igitur Augustinus obvius sibi est.

23. Respondet primò Magister, secundùm singularem quorundam opinandi modum, nullam in Augustini doctrinâ contradictionem deprehendi ; quia etsi forma idoli, in quantùm est forma, sit à Deo ; tamen in quantùm posita est forma idoli ad adorandum, non est à Deo ; cùm sic potiùs sit perversitas, & stultitia creaturæ, quam creatura ; quemadmodùm peccatum, in quantùm peccatum, non est à Deo, nec creatura, sed nihil, sivè creaturæ defectus.

24. Cui appositè subjungit in textu Maximi Doctorum Hieronymi authoritatem Magister, Epist. 57. ad Damasum scribentis: *Quod ex Deo non est, qui solus verè est, non esse dicitur. Ideòque peccatum, quod nos à vero esse abducit, nihil esse, vel non esse dicitur* : ergo sicut peccatum, in quantùm peccatum, nihil esse dicitur, quia ex Deo non est, qui solus verè est ; ita forma idoli, in quantùm posita est ad adorandum, nihil esse dicitur, quia ex Deo non est, qui solus verè est.

25. Respondet secundò Magister in gratiam Divi Augustini, juxta aliorum captum, distinguendo Majorem discursûs propositionem : Omnis forma, secundùm Augustinum, est à Deo ; forma, quæ naturaliter habet esse, est verum ; forma, quæ naturaliter non habet esse, est falsum. Forma enim idoli non habet esse naturaliter, quia naturæ justitiæ non servit. Id ergò naturaliter esse dicitur, quod simplici naturæ justitiæ, quæ Deus est, militat, non resultat, & naturam creatam non vitiat : Cùnque forma idoli veræ justitiæ, quæ Deus est, non assimiletur, & naturam creatam vitiet ; non poterit naturaliter habere esse, nec à Deo esse, sed erit nihil, & naturæ defectus.

26. Secundum primæ tabulæ decalogi præceptum sic recenset Ma-

gister : *Non assumes nomen Dei tui in vanum.* Quod sonare videtur secundùm litteram : *Non jurabis pro nihilo per nomen Dei.* Vel juxta allegoricum sensum prohibetur hìc Christus esse creatura, ita ut sit genuinus præcepti sensus : *Non assumes, id est, non putes Christum Dei Filium esse creaturam* ; quia omnis creatura est vanitati subjecta, & Christus Dominus est æqualis Patri secundùm divinitatem.

27. Sed oppones primò in hanc litteralem secundi decalogi præcepti à Magistro adhibitam expositionem : Sic expendit Magister hocce secundum primæ tabulæ mandatum : Non assumes nomen Dei tui in vanum, sic, inquam : Non jurabis pro nihilo per nomen Dei ; sed hoc reverà ad quintum præceptum secundæ tabulæ expectat, ubi prohibetur perjurium : ergo aut unum ex his mandatis jam abiit in vanum, aut Magistri expositio aberrat à januâ.

28. Respondetur negando Minorem, & Consequentiam. Quia in falso testimonio duo sunt necessariò observanda. Unum, quod est injuriosum summæ veritati, quæ in falsum testimonium adducitur ; & aliud, quo fit injuria proximo, qui ex falsò testimonio damnificatur. Unde, ratione primi prohibetur perjurium in secundo primæ tabulæ præcepto ; & virtute secundi in quinto secundæ tabulæ præscripto. Quamobrem, nec ullum ex his decalogi mandatis erit deciduum, nec Magistri interpretamentum de secundo primæ tabulæ mandato expungendum.

29. Oppones secundò in ejusdem præcepti allegoricam expositionem à Magistro traditam : In hoc secundo primæ tabulæ mandato allegoricè præcipitur, ut non putes Christum Dei Filium esse creaturam ; sed circa Filium Dei multimodè contingere valet, quempiam errare posse, quemadmodùm Arius, Sabellius, aliique errarunt hæretici : ergo cùm non omnes effrænes vesanæque hìc prohibeantur hæreses, quæ in Filium Dei vafrè, & impudenter machinari possunt, allegorica hujus præcepti expositio à Magistro data, insufficiens censeri debet.

30. Respondetur negando Consequentiam. Quia cùm præfata Magistri de secundo primæ tabulæ præcepto expositio sit per allegoriam tradita, ut ipse in textûs litterâ pleno fatetur ore, in prohibitione illius lubrici errati de assertione Filii Dei esse creaturam, intelligitur, omnia alia devia implicitaque errata circa ipsum Filium Dei fore prohibita ; quin opus sit, Magistri expositionem respuere.

31. Tertium, & ultimum decalogi primæ tabulæ præceptum his

his proponit Magister verbis: *Memento, ut diem sabbati sanctifices.* Ubi secundùm litteralem sensum præcipitur nobis sabbati observantia. Allegoricè tamen jubetur abstinentia à vitiis fienda pro futurâ quiete, ut Dei contemplationem à Spiritu Sancto expectemus. Et subdit à Spiritu Sancto expectemus; non quia Spiritus Sanctus eam operetur sine Patre & Filio; sed quia peccatorum remissio specialiter Spiritui Sancto adscribitur, cùm ipse sit spiritus adoptionis filiorum, & Patris, & Filii amor, connexio, & communitas.

32. Ex his deducit Magister in litterâ pro hujus secundæ distinctionis partis coronide, hæc tria primæ tabulæ præcepta ordinatissimè tribus divinis aptari personis, hoc tamen debito ac cordato ordine. Primum Patri; quia cùm sit de uno Deo colendo, pertinet ad Patrem, in quo elucet unitas, & authoritas. Secundum Filio, in quo est coæqualitas. Tertium Spiritui Sancto, in quo est utriusque amor, & communitas. Et hæc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

33. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis enodatione, tertium statuit Magister assertum: *Septem præcepta ad proximi dilectionem ordinata, à Deo scripta, & nobis per Moysen tradita, profectò in secundâ decalogi continentur tabulâ.* Quod similiter, ac nuper appositum, probat Magister ex eorum quippè duplici enumeratione, quanvis hìc de quinque solùm agere videatur, prætermittendo aliorum discussionem ad ultimam usque hujus libri distinctionem.

34. Primum secundæ tabulæ præceptum ad proximi dilectionem expectans, sic in litterâ refert Magister: *Honora patrem tuum, & matrem tuam, ut sis longævus super terram, scilicèt, viventium.* Ubi præcipitur, quòd parentes ita sunt honorandi, ut eis debita reverentia exhibeatur, & necessaria ministrentur: ergo quemadmodùm primum primæ tabulæ præceptum ad Patrem Cœlestem refertur; sic & primum secundæ tabulæ mandatum ad carnalem, sivè terrenum referatur patrem.

35. Secundum sic inscribitur à Magistro: *Non occides.* Et quanvis secundùm litteram, sivè Mosaycam legem, actus exterior homicidii prohibeatur; secundùm spiritum verò, sivè legem evangelicam, etiam actus interior, sivè voluntas occidendi prohibetur. Unde, profundè hìc discurrabat Magister, dùm in textûs litterâ dixit, quòd huic mandato secundùm litteram fit superadditio in Evangelio; non quia novum aliquid præcipiatur, sed quia intellectus prædicti mandati explicatur, dùm non tantùm datur intelligi prohiberi perpetrationem homicidii in opere, sed etiam offensam in corde, ostensionem in signo, & expressionem in verbo, ut ad litteram colligitur ex Matth. cap. 5.

36. Tertium ita proponitur à Magistro secundæ tabulæ mandatum: *Non mœchaberis*, id est, ne cuilibet misceari, excepto fœdere matrimonii. Nomine ergò mœchiæ, secundùm Augustinum in lib. Quæst. sup. Exod. quæst. 71. omnis concubitus illicitus, illorum quoque membrorum non legitimus usus prohibitus debet censeri.

37. Quartum præceptum sic apud Magistri litteram habetur: *Non furtum facies.* Ubi sacrilegium, & rapina omnis prohibetur. Non enim rapinam permisit, qui furtum prohibuit; sed furti nomine, bene intelligi voluit omnem illicitam usurpationem rei alienæ. Sacrilegium tribus modis committitur, quandò, scilicèt; sacrum de sacro, vel non sactum de sacro, vel sacrum de non sacro aufertur. Sacrum verò dicitur, quicquid est divino cultui mancipatum, ut Ecclesia, vel res Ecclesiæ.

38. Hìc etiam, secundùm Magistrum, usura prohibetur, quæ sub rapinâ continetur. De illâ sic Hieronymus, & Augustinus Classici, & Clarissimi Ecclesiæ Doctores alloquuntur. Hieronymus unà cum Augustino lib. 6. in Ezechielem, cap. 18. ita de usurâ sentit: *Usuras quærere, vel fraudare, aut rapere mihil interest. Commoda fratri tuo, & accipe quod dedisti, & nihil superfluum quæras; quia superabundantia in usurâ computatur. Est enim usura, ut ait Augustinus, cùm plùs exigit in injuriâ, vel qualibet re, quàm acceperit.* Iterùm, & expressiùs Hieronymus ubi suprà, q. 3. *Putant aliqui usuram vocari superabundantiam, scilicèt, quidquid est, si ab eo quod dederit plus est,* notentur hæc verba, *ut si in hieme demus decem modios, & in messe quindecim recipiamus.* Hactenùs Divus Hieronymus.

39. Rursùs inquirit Magister pro præsentis præcepti plenissimo captu: *An Hebræi commiserint furtum, res Ægyptiorum secùm asportando?* Et respondet sic ipse sententialiter in litterâ: *Dicimus eos, qui ut parerent Deo jubenti, illud fecerunt, non fecisse furtum, nec omninò peccasse.* Quam resolutionem authoritate, & ratione Divi Augustini haud anfractè probat Magister.

40. Primò, Augustini testimonio in Exod. cap. 11. q. 39. dicente: *Israelitæ non furtum fecerunt, sed Deo jubente, ministerium præbuerunt: Hoc enim Deus jussit, qui legem dedit:* ergo si jubentæ Deo, qui legem dedit Hebræis, hi vasa aurea, & argentea, vestesque pretio-

tionis ab Ægyptiis asportarunt, profertò nec furtum commiserunt, nec omninò peccarunt, sed Dei ministerium impleverunt.

41. Secundò, ejusdem Augustini ibidem suadet Magister ratione: Minister judicis sine peccato occidit, quem lex præcipit occidi; sed si minister hoc sponte faceret, proculdubio homicida esset, etiamsi eum occideret, quem sciret à judice occidendum: ergo & Hebræi sine peccato, furtique notâ, bene potuerunt supellectilia Ægyptiorum asportare secùm, quia non sponte, sed divino jussu fecerunt.

42. Sed opponesex Magistro: Bonos Hebræos in exuviarum Ægyptiorum opimarum alienatione, etiam peccasse videtur, quia naturalem legem, cui concordat Evangelium, & lex moralis præceptionis, eos transgressisse, diffiteri non valet. Hæc etenim est naturalis lex, quam in hominum cordibus Veritas inscripsit divina: *Quod tibi non vis fieri, alii non feceris*: ergo Hebræi facientes aliis quod nolebant sibi fieri, hanc legem prævaricari videntur: ergo non solùm in exuviarum Ægyptiorum alienatione à lege naturali deviarunt Hebræi; verùm turpi rapinæ rubricâ jure optimo sunt insigniendi.

43. Respondet tamen Magister in litterâ, Hebræos bonos, tàm à peccato, læsioneque naturalis legis, quàm à furti fœdâ absolvendo notâ. Quia Ægyptiorum supellectilia solùm jussu Dei secùm asportasse videntur. Illud de lege naturali inscriptum in cordibus hominum à Veritate divinâ, nempè: *Quod tibi non vis fieri, &c.* subintelligendum est ibi, *injuste*; ut non alteri, scilicèt, injustè, facias quod tibi non vis fieri; alioquin hujus naturalis legis foret prævaricator judex, dùm punit reum, nolens id tale sibi fieri. Ita etiam & illud Domini verbum, apud Matth. cap. 7. *Omnia ergò quæcumque vultis, ut faciant vobis homines; & vos facite illis, &c.* accipiendum est de bonis, quæ nobis invicem exhibere debemus.

44. Quintum tandem mandatum sic in litterâ textûs præfigit Magister: *Non loqueris contra proximum tuum falsum testimonium.* Hoc etenim mandato, crimen mendacii, & perjurii prohibetur. Sed dubitat hic Magister: *Utrùm, prohibitum sit omne mendacium?* Respondet tamen his verbis: *Quidam dicunt, illud tantùm prohiberi, quod obest, & non prodest ei cui dicitur, tale enim est adversus proximum; ut ideò videatur hoc addidisse Scriptura. Sed de mendacio magna quæstio est, quæ nec citò explicari potest.* Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆS-

QUÆSTIONES.

45. Quæstio 1. An primum primæ tabulæ decalogi præceptum specialiter pertineat ad Patrem, secundum ad Filium, & tertium ad Spiritum Sanctum? De quò *hic q.* 2.

46. Quæstio 2. An cuncta decalogi præcepta, tàm primæ, quàm secundæ tabulæ sint à Deo dispensabilia? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 1. 2. *q.* 100. *art.* 8. Cajetan. 1. 2. *q.* 100. *art.* 8. Prado *de Legib. cap.* 3. *q.* 2. §. 4. Sotus *lib.* 2. *de Just. q.* 3. *art.* 8. Sylvius 1. 2. *q.* 100. *art.* 8. Montesin. *disp.* 26. *de Legib. diff.* 3. Nicolai *in* 3. *dist.* 37. *q.* 1. *art.* 6. Reding *tom.* 2. *q.* 15. *de Legib. divin. art.* 2. *controv.* 3. Rayner, de Pisis *tom.* 2. *verb. Decalogus, cap.* 1. *& seqq.* Gonetus *tom.* 3. *disp.* 3. *de Leg. art.* 3.

47. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 37. *q. unic.* Benjumea *tract.* 4. *disp.* 2. *q.* 6. *art.* 1. Poncius *tract.* 6. *disp.* 25. *q.* 3. Mastrius *de Legib. disp.* 11. Pitygianus *in* 3. *dist.* 37. *q. unica.* Faber *in* 3. *dist.* 37. *q.* 48. *de Restit. cap.* 5. Nisse *in* 3. *dist.* 37. *q.* 2. *concluf.* 2. Rada 3. *p. controv.* 16. *art.* 1. Corduba *lib.* 3. *q.* 10. *propos.* 3. Lychetus *in* 3. *dist.* 37. *q. unic.* Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 37. *q. unic.* Herinex *p.* 2. *tract.* 3. *disp.* 1. *q.* 4. Marchant *tom.* 2. *tract.* 1. *tit.* 2. *q.* 1. *& seqq. & tit.* 7. *q.* 3.

48. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *lib.* 2. *de Leg. cap.* 15. *& seqq.* Salas *tract.* 14. *disp.* 5. *sect.* 9. Vazq. *disp.* 179. *cap.* 2. Arriaga *de Legib. disp.* 8. *sect.* 2. Giballinus *tom.* 1. *lib.* 3. *cap.* 3. *concl.* 5. Sanchez *de Matrim. lib.* 8. *disp.* 6. *& lib.* 7. *disp.* 8. Amicus *tom.* 5. *disp.* 41 *de Legib. natural. sect.* 3. Palao *tom.* 1. *tract.* 3. *de Dispens. disp.* 6. *punct.* 2. *&* 3. Præpositus 1. 2. *q.* 49. *dub.* 4. Beccan. *tract.* 3. *cap.* 3. *q.* 4. *num.* 5. Azor *tom.* 1. *lib.* 6. *cap.* 1.

49. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 37. *q.* 1. *& seqq.* Caramuel *tom.* 3. *Theolog. Moral. lib.* 2. *disp.* 6. *à num.* 1160. *& seqq.* Aversa *q.* 94. *sect.* 3. Ochamus *in* 2. *q.* 19. Eustach. à S. Paulo *p.* 2. *tract.* 4. *disp.* 3. *q.* 7. Baudun. *de Legib. q.* 28. *art.* 2. Rocafull *in Praxi per totum.* Basil. Ponce *lib.* 8. *cap.* 2. Bonalpei *tom.* 4. *tract.* 3. *disp.* 4. *dub.* 2. Gabriel *in* 3. *dist.* 37. *q.* 1. *art.* 2. Durandus *in* 3. *dist.* 37. *q.* 4. Abulens. *in Exod. cap.* 20. *q.* 35. D. Bernardus *lib. de Præcep. dispens. cap.* 7. Verde *q.* 1. §. 1. *num.* 33. Estius *in* 3. *dist.* 37. §. 1. *& seqq.*

50. Quæstio 3. An omnia peccata sint mala, quia prohibita; an prohibita, quia mala? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.* 153. *art.* 3. *& q.* 154. *art.* 2. 1. Curiel 1. 2. *q.* 21. *art.* 6. *&* 7. *dub.* 2. Palaeus

1. 2.

1.2. *q.* 21. *disp.* 3. Conradus 1. 2. *q.* 21. *art.* 6. Sotus *de Just. lib.* 1. *q.* 3. *art.* 8. Cajetan. 1.2. *q.* 100. *art.* 8. Medina 1.2. *q.* 95. *art.* 2. Nicolai *in* 3. *dist.* 37. *q.* 1. *art.* 7.

51. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 37. *q. unic.* Mastrius *de Legib. disp.* 11. *q.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Rada 3. *p. controv.* 16. *art.* 1. *& seqq.* Rubion *in* 3. *dist.* 37. *q.* 1. *art.* 2. Villalobos *lib.* 6. *cap.* 9. *num.* 32. Macedo *in* 2. *collat.* 9. *diff.* 2. Corduba *lib.* 3. *q.* 10. Faber *de Pœnit. dist.* 14. *q.* 1. *disp.* 1. *num.* 109. Marchant *tom.* 2. *tract.* 2. *tit.* 2. *q.* 1. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 37. *quæst. unic.* Aquila *in* 3. *dist.* 37. *q.* 1.

52. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de Actib. human. tract.* 3. *disp.* 7. *sect.* 1. Amicus *tom.* 3. *disp.* 17. *sect.* 6. Vazq. 1. 2. *disp.* 97. *cap.* 4. Carleton *tom.* 1. *disp.* 101. *sect.* 1. & 2. Sanchez *de Matrim. lib.* 9. *disp.* 17. Azor 3. *p. lib.* 3. *cap.* 23. Lessius *lib.* 4. *de Just. cap.* 3. *dub.* 14. Layman *lib.* 3. *sect.* 4. *num.* 15. Reginald. *lib.* 22. *num.* 40. Raynaud. *de Virtut. & vitiis. lib.* 6. *sect.* 2. *cap.* 8. *num.* 153. Arriaga 1.2. *disp.* 47. *num.* 21. Baldellus *tom.* 1. *lib.* 3. *disp.* 13.

53. Ex Aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 37. *q.* 1. *& seqq.* Caramuel *tom.* 3. *Theolog. moral, lib.* 2. *num.* 1019. Ochamus *in* 2. *q.* 19. Gabriel *in* 3. *dist.* 37. *q. unic. art.* 2. Bonæspei *tom.* 4. *disp.* 2. *tract.* 2. *dub.* 4. Estius *in* 3. *dist.* 37. §. 1. *& seqq.* Verde *q.* 1. §. 2. *num.* 9. Joann. Bossius *tit.* 12. §. 1. Abulens. *in Matth. cap.* 5. *q.* 184. Sayrus *lib.* 8. *cap.* 5. *num.* 7. Trullench. *lib.* 6. *cap.* 1. *dub.* 8. §. 11. Rocafull *lib.* 1. *tract.* 1. *cap.* 1. *& seqq.*

54. Quæstio 4. Quòt ex præceptis decalogi sint affirmativa, quòt verò negativa? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 1. 2. *q.* 100. *art.* 5. *& in* 3. *dist.* 37. *q.* 1. *art.* 2. Gonetus *de Legib. disp.* 11. *art.* 3. Nicolai *in* 3. *dist.* 37. *q.* 1. *art.* 2. *&* 3. Reding *tom.* 2. *q.* 15. *de Lege divin. art.* 3. *controv.* 21. Curiel 1. 2. *quæst.* 21. *art.* 6. Cajetan. 2. 2. *q.* 153. *art.* 3. Medina 1. 2. *q.* 95. *art.* 2. Conradus *p.* 2. *q.* 21. *art.* 6.

55. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 37. *q. unic.* Mastrius *de Legib. disp.* 11. *q.* 1. *art.* 1. *& seqq.* Rada 3. *p. controv.* 16. *art.* 1. *& seqq.* Marchant *tom.* 2. *tract.* 2. *tit.* 2. *q.* 1. Aquila *in* 3. *dist.* 37. *q.* 1. Macedo *in* 2. *collat.* 9. *difficul.* 2. Villalobos *lib.* 6. *cap.* 9. *numer.* 32. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 37. *q. unit.* Gallus *in* 3. *dist.* 37. *cap.* 1. *& seqq.*

56. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *de Legib. disp.* 7. *cap.* 11. *& seqq.* Amicus *de Legib. tom.* 3. *disp.* 17. *sect.* 1. *& seqq.* Arriaga *de Legib.*

gib. disp. 9. *sect.* 5. Carleton *tom.* 1. *disp.* 101. *sect.* 1. *& seqq.* Baldellus *tom.* 1. *lib.* 3. *disp.* 13. Azor *p.* 3. *lib.* 3. *cap.* 23. Vazq. 1. 2. *disp.* 97. *cap.* 4. Reginal. *lib.* 22. *num.* 40. Lessius *lib.* 4. *de Just. cap.* 3. *dub.* 14.

57. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 37. *art.* 2. *q.* 1. Alens. 3. *p. q.* 29. *memb.* 2. *art.* 2. Baudun. *de Legib. q.* 40. *art. unic. dub.* 1. Caramuel *tom.* 3. *Theolog. moral. lib.* 2. *num.* 1163. Estius *in* 3. *dist.* 37. §. 2. *&* 5. Malletus *tom.* 2. *pag.* 8. *& seqq.* Rocefull *lib.* 1. *tract.* 1. *cap.* 1. *& seqq.* Trullench *lib.* 6. *cap.* 1. *dub.* 8. §. 1. Ochamus *in* 2. *q.* 19. Bonæspei *tom.* 4. *disp.* 2. *tract.* 2. *dub.* 4.

58. Quæstio 5. An homo justus, eò quòd justus, non teneatur ad observantiam Dei, & Ecclesiæ mandatorum? De quò *tom.* 2. *dist.* 24. *q.* 1.

59. Quæstio 6. An præcepta decalogi sint benè ordinata? De quò *hic q.* 1. 2. *&* 3.

60. Quæstio 7. An præcepta decalogi debeant esse plura, vel pauciora, quàm decem? De quò *hic q.* 3.

61. Quæstio 8. An decalogi præcepta obligent semper, & ad semper? De quò *hic quæst.* 3.

62. Quæstio 9. Quid prohibeatur primo, aut secundo decalogi primæ tabulæ præcepto? De quò *hic q.* 1. 2. *&* 3.

63. Quæstio 10. Quid in aliis secundæ tabulæ prohibeatur præceptis? De quò *hic quæst.* 1. 2. *&* 3.

64. Quæstio 11. An tria primæ tabulæ præcepta ad Dei, & septem secundæ tabulæ ad proximi dilectionem pertineant? De quò *hic q.* 3.

65. Quæstio 12. An peccans lethaliter fruatur seipso tanquàm ultimo fine? De quò *tom.* 1. *dist.* 1. *q.* 8.

66. Quæstio 13. An Deus possit esse causa peccati? De quò *tom.* 1. *dist.* 29. *q.* 4.

67. Quæstio 14. An Deus voluntate positivâ, & efficaci prædiniat materiale peccati? De quò *tom.* 1. *dist.* 46. *q.* 4.

68. Quæstio 15. In quo consistat formalis malitia peccati? De quò *tom.* 2. *dist.* 34. *q.* 1.

69. Quæstio 16. An peccatum pro formali dicat quid positivum, ant negativum? De quò *hic dist.* 34. *q* 1.

70. Quæstio 17. An forma idoli sit immediatè à Deo? De quò *tom.* 1. *dist.* 37. *q.* 5.

DE DIFFINITIONE MENDACII, EJUSQUE multiplicitate.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆOCTAVÆ SYNOPSIS.

Impia se pandunt octo mendacia rami,
Crimine, quæ semper corda ferire solent.

Sic incipit: *Sciendum tamen.*
Sic terminat: *A mendacio excusatur Jacob.*

1. COnnectitur hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister octo de præceptis decalogi, tàm in primâ, quàm in secundâ tabulâ inscriptis; sed in præsenti determinat de peccatis, quæ in octavo prohibentur præcepto: igitur à recto connexionis tramite hæ haud deviant distinctiones.

2. Consequentia probatur: Tunc leges justè conduntur, ritequè divulgantur, dùm eas ad populum legislatores ferunt, & quæ ipsarum vigore prohibentur, ibi inscribuntur, & annotantur; sed Magister in superiori distinctione egit de legibus divinis, sivè octo de præceptis decalogi, quæ Moyses, uti leges, & ut Minister Dei, ad populum tullit: ergo si in præsenti inscribit, & annotat Magister peccata, quæ in octavo decalogi prohibentur præcepto, rectè ac ordinatè procedit.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ adnotat Magister varia ac diversa mendaciorum genera. In secundâ verò essentiam mendacii aperit. In tertiâ autem, & ultimâ statuit, omne mendacium esse peccatum.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis investigatione, prima proponitur thesis: *Octo extant mendaciorum genera, quæ tantò sunt graviora, quantò magis, vel minùs accedunt ad primum mendacii genus.* Quam solùm probat Magister, & mendaciorum omnia recensendo genera, & quandam pro ipsorum captu, etsi compressam, explanationem adhibendo.

Pri-

5. Primò enim dividit mendacium Magister in tria præcipua genera, ad quæ octo alia mendaciorum minùs principalia revocantur genera. Quorum primum dicitur *officiosum*, scilicèt, quod pro salute, vel commodo fit alicujus, non malitiâ, sed pietate dictum; qualiter obstetrices Pharaoni sunt mentitæ, & Rahab Jerichontina Exploratoribus Israel.

6. Secundum mendacii genus dicitur *jocosum*, fitque causâ solatii, & joco, quod reverà non fallit, sed scitur causâ joci fuisse dictum. Tertium genus mendacii appellatur *perniciosum*, quod ex malignitate, & duplicitate, sivè animo nocendi procedit. Hoc enim mendacii genus cunctis aliis valdè est cavendum.

7. Hæc tamen duo priora mendacii genera, quanvis levia sint, non idcircò sine culpâ veniali fiunt. Quòd autem Dominus obstetricibus, & ipsi Rahab benefeciſſe legatur, hoc non operabatur propter mendacium, sed ob misericordiam populo Dei exhibitam. Neque verò idcircò hoc de aliis peccatis in consequentiam trahendum est, ita, ut per misericordiam, & pietatem velit quis ab illis excusari; quemadmodùm nullus debet furari diviti, ut det eleemosynam pauperi.

8. Id totum egregiè suâ perstringit Augustinus doctrinâ lib. contra Mendacium, cap.15. & in Euchir. cap. 22. his expressis verbis: *Forsitan sicut obstetrices non remuneratæ sunt, quia mentitæ sunt, sed quia infantes liberaverunt, & propter hanc misericordiam veniale fuit peccatum, non tamen nullum; sic Rahab liberata est propter liberationem Exploratorum, pro quâ fuit veniali peccatum. Sed ne putet quisque in cæteris peccatis, si propter liberationem hominum fiant, ita posse concedi veniam. Multa enim mala detestanda talem sequuntur errorem*: ergo.

9. Hìc animadvertit Magister, perfectis viris non esse licitum mentiri, adhuc pro alicujus tuendâ temporali vitâ, ne pro corpore alterius animam suam venialiter occidant. Licet autem eis verum tacere, & æquivocis dissimulare verbis, sed non falsum dicere; ut si quis non vult hominem ad mortem prodere, verum taceat; quandò non adest obligatio referandi verum; & occultatio alicui prodesse potest; sed non falsum dicat.

10. Sed oppones: Nullum rectè divisionis membrum traditur per id quod accidit ipsi; sed dùm mendacium officiosum dicitur esse illud, quod pro salute, aut commodo alicujus fit, hoc reverà accidit ipsi; cùm mendacium non bonum, sed immò malum ab omnibus arbitretur: igitur hæc prima mendacii species tradita à Magistro

cum Augustino à recto divisionis tramite declinare videtur.

11. Respondetur ex Magistri doctrinâ negando Consequentiam. Quia estò mendacio officioso de sui generis ratione accidat posse prodesse alicui, cùm sit malum; nihilominùs cùm in moralibus intentio apponat nomen operibus, ex ipsâ intentione valet conditio illa fieri essentialis mendacio, ita, ut veram ac rigorosam mendacii construat speciem.

12. Postea Magister cum Divo Augustino lib. de Mendac. ad Consentium, cap. 14. & seqq. octo mendaciorum discernit gradus, ut innotescat omnibus, quod mendacium sit veniale, & quod mortale, quanvis hi posteriores apponendi mendaciorum gradus ad tres priores sint omninò revocandi.

13. Primum,& omnium capitale mendacium,longèque fugiendum est,quod fit in doctrinâ fidei,aut religionis,ad quod nulla causa quispiam debet adduci. Secundum est, quod nulli prodest,sed alicui obest. Tertium est, quod alicui prodest, & alicui obest. Quartum, quod solâ mentiendi fallendique libidine, & delectatione fit.

14. Quintum,quod fit placendi cupiditate de suaviloquio.Sextum, quod nulli obest, sed alicui prodest, quantùm ad præservationem à rebus injustè tollendis. Septimum,quod nulli obest,sed alicui prodest,quantùm ad præservationem à morte corporali. Octavum, & ultimum est, quod nulli obest, sed alicui prodest, quantùm ad præservationem ab immunditiâ corporali.

15. Pro cujus faciliori captu, etsi in alieno choro pedem ponere aliquibus videatur,adducimus hìc ad litteram Seraphici Doctoris explanationem mendaciorum divisionis, quâ profunda Magistri mens apprimè illustratur. En tanti Magistri expressa eloquia: *Ad prædictorum intelligentiam est notandum, quòd cùm mendacium habeat pro formali, & complemento intentionem fallendi, secundùm intentionem ipsius mentientis habet in species diversificari.*

16. *Mentiens autem,aut intendit prodesse,aut delectare,aut lædere. Secundùm quòd intendit prodesse,est mendacium officiosum;secundùm quòd intendit delectare, est mendacium jocosum; & secundùm quòd intendit lædere, est mendacium pernicioſum. Lædere autem potest aliquis dupliciter, vel damno temporali,& damno spirituali. Et si lædit damno temporali, hoc potest esse dupliciter. Aut simpliciter lædit, aut ita lædit unum, quòd alteri prodest; & secundùm hoc sunt tres differentiæ mendacii pernicioſi.*

17. *Quarum una consistit in eo genero mendacii,quo quis mentitur in doctrinâ religionis; & hoc quidem facit ad nocumentum boni spiritualis, scilicèt, fidei. Alia differentia consistit in hoc, ut mendacium simpliciter obsit. Tertia verò differentia in hoc, quòd mendacium non simpliciter obest, sed alicui prodest, alicui obest. Si verò quis mentitur, ut delectet, sic est mendacium jocosum. Et hoc potest esse dupliciter. Aut ut delectet alterum; & sic est mendacium simpliciter jocosum: Aut ut delectet semetipsum in mentiendo; & sic est mendacium libidinosum. Si verò quis mentitur; ut prosit alteri; aut mentitur ut prosit in rebus; & sic est una differentia mendacii officiosi: Aut ut prosit in salute, & vitâ corporis; & sic est alia: Aut ut prosit in sanctitate, & castitate mentis; & sic est tertia.* Hactenùs Bonaventura.

18. Ex his deducit primò Magister, quòd in omnibus prædictis mendaciorum generibus attentè veniunt contemplandi gradus, quantùm ad gravitatem, secundùm quòd magis, vel minùs ad primi mendacii genus accedunt. Secundò subinfert, tria priora horum octo mendaciorum genera ad pernicioſum; duo verò media ad jocosum; & tria tandem posteriora ad officioſum jure optimo revocari mendacium.

19. Sed dices: Quanvis quis non solùm proferat Christum Dominum non fecisse flagellum de funiculis, omnesque vendentes è templo ejecisse, summâ suâ profundè meditatâ patientiâ; verùm & simul crimine falso suum tentet taxare proximum, ex quo in mortis damnationem deveniat; reverà graviùs in hoc, quàm in illo delinquere videtur; sed primum pertinet erratum ad primum mendacii genus, & secundum ad secundum ordinatur: igitur primum mendacii genus non erit omnium gravissimum, cùm secundum primum excedat.

20. Respondetur negando Consequentiam. Nam appositum mendacium, aliaque hujusmodi, non est summum in doctrinâ fidei, & religionis; sed dùm quis ex certâ scientiâ, animo, aut malitia improbat veritatem, ut fidem catholicam bonosque mores evertat. Undè, cùm in adducto mendacio id contingere non videatur, etsi ad primum mendacii ordinetur genus, non inde alia mendacia alterius speciei gravitate excedit. Et hæc de primâ distinctionis partis sufficiant

21. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis discussione, secunda statuitur thesis: *Illud propriè dicitur mendacium, dùm quis intentione fallendi dicit falsum.* Cujus probatio duntaxat desumitur quadam ex Augustini authoritate, differentiâque notabili adinventâ in litterâ textûs inter mentiri, & mendacium dicere.

Pri-

22. Primò probat intentum Magiſter, comite Auguſtino lib. contra Mendac. ad Conſentium, cap. 12. dicenteque: *Mendacium eſt falſa ſignificatio vocis cum intentione fallendi.* Ergo ut mendacium ſubſiſtat, neceſſe eſt, ut falſum proferatur, & cum intentione fallendi, ita, ut unum dicatur ore, & aliud ſentiatur corde. Hoc enim malum eſt proprium mentientis, aliud habere clauſum in corde, & aliud promptum in linguâ

23. Secundò probat Magiſter aſſumptum ex notabili exploratoque diſcrimine, inter mentiri, & mendacium dicere, etiam ab Auguſtino excogitato. Mentiri enim eſt loqui contra id, quod quis animo ſentit, ſivè illud ſit verum, ſivè falſum; ſed mendacium dicere, eſt falſa ſignificatio vocis cum intentione fallendi, ita ut unum dicatur ore, & aliud ſentiatur corde: ergo ex hoc aperto diſcrimine inter mentiri, & mendacium dicere, non incongruè deducitur, illud propriè eſſe mendacium, dùm quis intentione fallendi dicit falſum.

24. Tertiò, in uberiorem aſſerti probationem ſubinfert Magiſter, quòd omnis, qui mendacium loquitur, mentitur; ſed non omnis, qui mentitur, mendacium loquitur, quia quandòque verum eſt, quod loquitur ille, qui mentitur, & ita non dicit mendacium, quia non loquitur falſum: Similiter, etiam dùm aliquis falſum loquitur, poteſt eſſe verax; ſed mentitur, quia loquitur contra quod animo ſentit, id eſt, voluntate fallendi: ergo ſi omnis, qui mendacium loquitur, mentitur; & non omnis, qui mentitur, mendacium loquitur, benè colligitur, illud propriè eſſe mendacium, dùm quis intentione fallendi loquitur falſum.

25. Hanc ſuam præmunit doctrinam Magiſter authoritate D. Auguſt. in Enchir. cap. 18. ſic venuſtè ad rem alloquentis: *Nemo ſanè mentiens judicandus eſt, qui dicit falſum quod putat verum; quia quantùm in ipſa eſt, non fallit ipſe, ſed fallitur. Non ergò mendacii arguendus eſt, qui falſa incautus credit, ac pro veris habet. Potiùſque è contrario ille mentitur, qui dicit verum, quod putat falſum. Quantum enim ad animum ejus attinet, non verum dicit; quia non quod ſentit dicit, quamvis verum inveniatur eſſe quod dicit. Nec ille liber eſt à mendacio, qui ore neſciens loquitur verum, ſciens autem voluntate mentitur*: ergo cùm ex his Auguſtini verbis clarè omnibus innoteſcat, quòd omnis, qui mendacium loquitur, mentitur; & non omnis, qui mentitur, mendacium loquitur, facilè quidditas mendacii deprehenditur.

26. His reverà excitatur hìc Magiſter ad indagandum in litterâ textûs: *Si Judæus dicat Chriſtum eſſe Deum, cùm non ita ſentiat animo, utrum*

utrùm loquatur mendacium? Et reſpondet, Judæum tunc non loqui mendacium, etſi mentiri videatur; quia quanvis corde non credat verum eſſe quod loquitur; tamen, quia verum eſt quod loquitur, non dicit mendacium, eò quòd mendacium ſit dùm profertur falſum intentione fallendi: At tunc mentitur Judæus, quia loquitur contra mentem, quippè, contra id quod credit.

27. Sed oppones in deſcriptionem mendacii traditam ab Auguſtino: Sic mendacium deſcripſit Auguſtinus: Falſa ſignificatio vocis cum intentione fallendi; ſed qui mentitur mendacio officioſo, non intendit fallere, ſed prodeſſe; & qui jocoſo mentitur mendacio, ſimiliter non intendit fallere, niſi ſe delectare: ergo quia hæc Auguſtini de mendacio deſcriptio non convenit omni mendacio; atqueadeò ut inſufficiens erit ab omnibus rejicienda.

28. Reſpondetur ex Magiſtri doctrinâ negando Minorem, & Conſequentiam. Quia etſi præfata mendacii deſcriptio principaliùs conveniat mendacio pernicioſo; nihilominùs officioſo, & jocoſo aliquomodò congruit mendacio. Nam ly verbum *fallendi* in diffinitione mendacii appoſitum ab Auguſtino, non ſolùm importat decipere, ſed etiam falſum dicere, quod reverà omni mendacio convenit. Falſum enim loqui exterius, quodammodò fallere eſt, dùm quis id loquitur, quod poteſt alium ad falſitatem deducere, & deducendo ad falſitatem, ipſum fallere, & decipere; ſicque deſcriptio Auguſtini de mendacio, uti congruentiſsima, ab omnibus excipitur, & commendatur. Et hæc de ſecundâ diſtinctionis parte ſufficiant.

29. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ diſtinctionis partis examine, tertia præfigitur thæſis: *Univerſaliter loquendo, omne mendacium eſt peccatum, unum tamen altero gravius.* Quam etiam probat Magiſter oſtendendo mendacii gravitatem ex graduum gravitate in peccando, & alia his in ipſius explanationem adjiciendo.

30. Quòd ergò omne mendacium univerſaliter loquendo ſit peccatum, probat primò Magiſter ex Auguſtino in Enchir. cap. 18. dicente: *Mihi videtur omne mendacium eſſe peccatum. Sed multum intereſt quo animo, & de quibus rebus quiſque mentiatur*; ſed ex eo quòd multum ſit attendendum quo animo, & de quibus rebus quiſque mentiatur, non ſolùm cum Auguſtino probatur omne mendacium eſſe peccatum; verùm & unum altero gravius: ergo.

31. Secundò, eodem ex Auguſtino ibidem ſic alloquente, probat intentum Magiſter: *Non enim ſic peccat qui conſulendi, ut qui nocendi voluntate mentitur, nec tantùm nocet, qui viatorem mentiendo in di-*

ver-

UNIVERSIDAD DE SALAMANCA · PROPIEDAD INTELECTUAL · PRODUCCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

verſo itinere mittit, quantùm qui viam vitæ mentiendo depravat; ſed his verbis clarè oſtendit Auguſtinus, & omne mendacium eſſe peccatum, & unum altero gravius, ipſiuſque gravitatem ex graduum gravitate in peccando arrogari: ergo.

32. Tertiò: Quia mendacium ſuam ſibi aſciſcit rationem peccati ex hoc, quòd homo illud loqui teneatur, quod animo gerit; ſed non omnia, quæ in animo gerit homo, ſunt in gravitate æqualia, ſed alia magis, alia minùs gravitate pollent, ut ex ſe claret: ergo quanvis omne mendacium ſit peccatum, tamen unum alio gravius cenſetur, juxta gravitatem rei, quam homo in animo gerit, & eam loqui tenetur.

33. Quartò, ampliùs ſuadet aſſumptum Magiſter: Verba non ideò ſunt inſtituta, ut per ea homines invicem fallant; ſed ut per ea in alterius notitiam ſuas cogitationes ferant; ſed verbis uti ad fallaciam, ſivè contra eorum inſtitutionem, eſt peccatum: ergo cùm in omni mendacio verbis utamur ad fallaciam, ſivè contra eorum inſtitutionem, omne mendacium erit peccatum, & unum altero gravius, juxta gravitatem materiæ in quâ peccamus.

34. Quintò tandem ſuadet Magiſter: Etſi poſſimus alicui aliquandò prodeſſe mendacio, non indè eſt putandum, ullum mendacium non eſſe peccatum: ergo quia omne mendacium eſt peccatum. Antecedens probat Magiſter: Poſſumus enim furando, & adulterando alicui prodeſſe; & tamen furari, & mœchari peccatum eſt: ergo licèt mendacio poſſimus alicui quandòque prodeſſe, non inde eſt putandum, ullum mendacium non eſſe peccatum: ergo quia omne mendacium eſt peccatum; atqueadeò juxta gravitatem materiæ in peccando, & unum eſſe altero gravius, meritò diffiteri non valet.

35. Subdit inſuper conſentaneè his primò Magiſter in litterâ, quòd eſtò omne mendacium ſit peccatum, non tamen omne eſt mortale, ſed illud ſolummodò quod ſit ex malignitate, & perniciosum appellatur. De hoc etenim ſolo mendacio exponi videntur loca illa ſacræ paginæ Pſalm. 5. *Perdes omnes, qui loquuntur mendacium.* Et Sapientiæ cap. 1. *Os quod mentitur, occidit animam.* Ergo quanvis omne mendacium ſit peccatum, non tamen omne uti lethale erit habendum; ſed ſolummodò illud quod ex malignitate procedit, & pernicioſum ab omnibus jure optimo vocitatur.

36. Secundò, non incongruè de ſequelâ peccati, quæ eſt error, determinat hìc Magiſter. Suſtinet ergò, quòd errare in fide, ſivè in his, quæ ad noſtram ſalutem conferunt, magnum, & enorme eſſe peccatum, & timendum periculum: At errare tantùm in rebus, quæ ad curioſitatem pertinent, non eſſe peccatum, vel potiùs minimum atque leviſsimum eſſe, propugnat Magiſter.

37. Tertiò ſubjungit Magiſter, quòd licèt error maximâ curâ ſit cavendus non ſolùm in majoribus, verùm & in minoribus rebus; non tamen conſequitur, ut aſſiduè erret quiſquis aliquid neſcit, ſed qui ſe exiſtimat ſcire quod neſcit; cùm ſic falſum pro vero approbare videatur, quod erroris eſt proprium. Et quanvis illud univerſaliter requiratur ad omnem errorem, tamen multùm refert in quibus erratur; nam in aliquibus errare, eſt periculoſum; in aliis verò eſt melius errare, quàm non errare, quia nonnullis errare quandòque profuit, ſed in viâ pedum, non in viâ morum.

38. Poſtremò pro diſtinctionis calce ſic ambigit Magiſter in litterâ: *An Jacob mentitus fuerit patri ſuo, dicens ſe eſſe Eſau?* Cui breviter cum Auguſtino reſponder Magiſter in textu, quòd non fuit mendacium, ſed myſterium illud dictum Jacob. Hæc ſunt expreſſa Auguſtini verba in Geneſ. cap. 27. *Quod Jacob matre fecit authore, ut falleret patrem, ſi diligenter attendatur, videtur non eſſe mendacium, ſed myſterium. Intendebat enim matri obedire, quæ per Spiritum noverat myſterium. Et ideò propter familiare conſilium Spiritûs Sancti, quod mater acceperat, à mendacio excuſatur Jacob.* Hactenùs Auguſtinus.

39. Sed oppones primò in Auguſtinum: Jacob in his quæ protulit, falſum dixit cum intentione fallendi patrem ſuum Iſaac; ſed illud propriè eſt mendacium, dùm quis intentione fallendi dicit falſum: ergo videtur quòd Jacob ſimpliciter fuerit mentitus. Major probatur: Dùm Jacob ad patrem ſuum loquebatur, ſanè intendebat ſignificare quòd ipſe eſſet Eſau, ut verba Sacræ Scripturæ ſonant; ſed reverà Jacob non erat Eſau: ergo quia falſum dixit cum intentione fallendi patrem ſuum Iſaac; ac proindè Jacob ſimpliciter fuit mentitus.

40. Reſpondetur pro Auguſtino negando Majorem, ejuſque probationem. Quia Jacob non intendebat dicere ſe eſſe Eſau quantùm ad proprietatem perſonæ, ſed quantùm ad dignitatem progenituræ, & benedictionis, quam ſibi à Deo vendicaverat. Unde à mendacio excuſatur Jacob, & quantùm ad id, quod verbo dixit, & quantùm ad id, quod facto fuit operatus, eò quòd verbo dixerit, & facto ſimulaverit ſe eſſe Eſau. Primò enim excuſatur quantùm ad id, quod protulit verbo, quia non intendebat patrem fallere, ſed dirigere. Secundò, ſimiliter excuſatur quantùm ad id, quod facto

fuit operatus,quia factum illud figuram præferebat futurorum,juxta ineluctabilem sacræ paginæ authoritatem , sanctitatem Jacob commendantem,dicentemque,eum fuisse virum simplicem,non dolosum

41. Oppones secundò in ipsum Augustinum: Si Jacob simpliciter non foret mentitus , dùm dixit patri suo se esse Esau filium suum,maximè ob familiare Spiritûs Sancti consilium, quod Rebecca mater sua acceperat , ipsiusque speciale erga filium suum præceptum ; sed mendacium ita censetur ex naturâ suâ malum, ut nec per se , nec per dispensationem aliquam valeat fieri bonum: igitur Jacob nec arcano Spiritûs Sancti consilio , nec arctato Rebeccæ mandato potuit à mendacio excusari.

42. Respondetur ex Augustini,ipsiusque Magistri doctrinâ negando instantiæ suppositum. Quia Jacob in his quæ patri suo protulit , nec mendacium perpetravit , nec simpliciter fuit mentitus. Nam estò unum prætenderet,aliud tamen præfigurabat; & Spiritus Sanctus illud , quod repræsentabatur , principaliter intendebat , & Rebecca imperans , & Jacob obediens. Quamobrem , cùm nullum ibi à Jacob fuerit commissum mendacium , instantia non urget de Spiritûs Sancti dispensatione mendacii , & salubri Rebeccæ erga filium suum mandato. Et hæc de tertiâ , & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

43. QUæstio 1. An, & quomodò amphibologia sit prohibita? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2.2. *q.*109. *art.* 1. Cajetan. 2.2. *q.*89. *art.*7. Sotus *de Just. lib.*8. *quæst.*1. *art.*7. Sylvius 2.2. *q.*89. *art.*3. Prado *tom.*2.*cap.*32.*q.*4.§.2. Raph. la Torre 2.2.*tom.*2.*q.*98.*dub.*3.*disp.*4. Ledesma *tom.*2. *Summ. tract.* 8.*cap.*24. Bañez 2.2.*q.*69. *art.*2. Candidus *disquis.*26. *art.*3. *dub.*1. Anton. à Spiritu Sanct. *lib.Consult. variar. consult.*23.

44. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 39. *q. unic.* Arbiol *de Fide,tom.*1.*disp.*4.*art.*1. Sendin *tract.*7.*controv.*5.*sect.*2.§.1. Mastrius *disp.*11.*q.*9.*art.*1.*num.*174. Castillo de Velasco *tract. de Fide,disp.*4. *q.*3. Villalobos *tom.*2.*tract.*36.*de Juram.difficul.*6. Corduba *in Summ. q.*65. Rodrigez *tom.*1. *Summ. cap.*29. *conclus.*4.

45. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.*2.*de Relig. tract.*5.*lib.*3.*cap.* 11. Palao *disp.*1. *de Juram. punct.*7. Sanchez *lib.*3.*cap.*7.*num.*1. Lessius *lib.*2. *cap.*42. *dub.*9. Valentia 2.2. *disp.*5. *q.*3. *punct.*2. Coninch *de Fide,disp.*10.*dub.*3.*conclus.*1. Raynaud. *in Apolog. pro Lessio.* Lugo *de*

*de Fide , disp.*4. *sect.*5. Ripalda *de Fide , disp.* 4. *num.* 68. Dicastillo *tom.*1. *tract. de Juram. disp.*2. *dub.*12. §.1. Carleton *tom.*2. *disp.*24. *sect.*1. *& seqq.* Filliucius *tom.*2. *tract.* 25. *cap.*1. *q.*1. *& seqq.* Gordonus *tom.*6. *q.*6. *cap.*7. *num.*21. Honoratus Fabri *tom.*1. *cap.* 38.

46. Ex Aliis Malletus *tom.*2. *pag.* 40. Leander *tom.*2. *disp.* 45. §.2. *q.*9. Trullench *lib.*2. *cap.*1. *dub.*15. *num.*13. Bonæspei *tract.*2. *de Fide , disp.*2. *dub.*3. Verde *q.*11. *num.*529. Bonacina *disp.*4.*q.*1. *punct.*12. Bassæus *verb. Restrictio mentis , num.*1. *& seqq.* Diana *p.*3. *tract.*6. *resol.*30. Thom. Hurtado *p.*2. *tract.*7. *cap.*4. §.1. Lorca *de Fide , disp.*9. *memb.*2. *& seqq.*

47. Quæstio 2. An omne mendacium sit peccatum , & quale? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2.2.*q.*110. *art.*4. *& in* 3. *dist.*38. *q.*1. *art.*4. Camerarius *tom.*2. *q.* 110. *art.*3. Prado *tom.*2. *cap.*32. *q.*4.§.4. Bancel. *tom.*2. *verb. Mendacium , q.*1. *& seqq.* Nicolai *in* 3. *dist.*38.*q.*1.*art.*3. Rayner.de Pisis *tom.*2. *verb. Mend. cap.*1. *& seqq.*

48. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 38. *q.* 1. Mastrius *disp.*11. *q.*9. *art.*1. Lanterius *de Fide , disp.*11. *differ.*1. *propos. unic.* Herincx *p.*3. *tract.* 2. *disp.* 10. *q.*4. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.* 38. *q.unic.* Aquilà *in* 3. *dist.*38. *q.*1. Mairon *in* 3. *dist.* 38. *q.*1. Bordonus *tom.*1. *cap.*8. *num.*175. Marchant *tom.*2. *tract.*9. *tit.*3. *q.*1. *& seqq.* Castillent. *in Polyant. Seraph. verb. Mendac. num.* 1. *& seqq.* Portellus *verb. Mendacium , num.*1. *& seqq.*

49. Ex Scholâ Eximiâ Suarez 1. 2. *q.* 100. *disp.*1. *cap.* 1. *& seqq.* Vazq. 1. 2. *disp.* 68. *&* 69. *cap.* 1. *& seqq.* Giballinus *tom.* 1. *lib.*3. *cap.*3. *consectar.*4. Delrio *lib.*5. *Disquis. Magic. sect.*5. Gordonus *tom.*2.*q.*11. *cap.*11. *num.*39. Fagundez *tom.*2. *lib.*8.*cap.*5.

50. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*38. *art.*1. *q.* 3. Alensis 2.*p. q.*139. *memb.*2. 3. *&* 4. *&* 5. *p. q.* 37. *memb.* 5. Gabriel *in* 3. *dist.*38. *q.*1. Aureolus *in* 3. *dist.*38. *q.*1. Caramuel *tom.* 1. *Theolog. regul. præcep.*8. *num.*125. Estius *in* 3. *dist.*38.§.1. *& seqq.* Balthas. Conradus *lib.*1. *cap.*1. *& seqq.*

51. Quæstio 3. An,& quæ sit divisio mendacii?De quò *hic q.*2.

52. Quæstio 4. An omne mendacium sit mortale viris perfectis? De quò *hic q.*2.

53. Quæstio 5. An esse falsum sit essentiale omni mendacio? De quò *hic q.* 2.

54. Quæstio 6. An liceat alicui mentiri pro alterius vitæ temporalis conservatione? De quò *hic q.*2.

55. Quæstio 7. An,sicut fas est homini verum aliquandò tace-

re ; sic liceat ipsi aliquandò falsum proferre ? De quò *hìc q.* 2.

56. Quæstio 8. An octo tantùm sint mendaciorum genera? De quò *hìc q.* 2.

57. Quæstio 9. An sit proprium mentientis, aliud habere clausum in corde, & aliud promptum in lingua? De quò *hìc q.* 1. *&* 2.

58. Quæstio 10. An omnis qui mentitur, mendacium dicat? De quò *hìc q.* 1. *&* 2.

59. Quæstio 11. An de omni mendacio sit exponendum illud Psal. 5. *Perdes omnes, qui loquuntur mendacium*? De quò *hìc q.* 1. *&* 2.

DE PERJURIO.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆNONÆ SYNOPSIS.

Qui juramentis mendacia dicta tuetur,
Is perjurio animam polluit ore suam.

Sic incipit : *Nunc de perjurio videamus.*
Sic terminat : *Et suam.*

1. CONnectitur hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de omni mendaciorum genere ; sed in præsenti determinat de perjurio, quod est mendacium juramento firmatum : igitur hæ distinctiones non incongruè sonare videntur.

2. Consequentia probatur: Non exactè intenderet Magister de omni mendaciorum genere differere, si de perjurio, sivè mendacio juramento firmato non ageret ; sed Magister in superiori distinctione intendit differere de omni mendaciorum genere : ergo dùm in præsenti de perjurio, sivè mendacio juramento firmato determinat, non solùm de omni mendaciorum genere agere, verùm totam mendaciorum telam suo subtili acumine texere, videtur.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ declarat Magister, quid sit perjurium. In secundâ verò statuit, qualiter jurare non semper censeatur illicitum. In tertiâ autem, & ultimâ tenet, quòd perfectis viris jurare per creaturas quandòque sit licitum.

PRO

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis enodatione, primum proponitur theorema: *Etsi omne mendacium juramento firmatum sit perjurium; non tamen omne perjurium est mendacium.* Quod succinctè quoad utramque theorematis partem probat Magister in litterâ.

5. Primò, quantùm ad primam partem sic suum suadet intentum Magister : ita passim ab omnibus diffinitur perjurium : Mendacium juramento firmatum ; sed hæc diffinitio omni consonat perjurio, ut sedulò lustrantibus præfatam diffinitionem constabit: igitur omne mendacium juramento firmatum est perjurium.

6. Secundò, quoad secundam partem, nempè, quòd omne perjurium non sit mendacium, etiam probat Magister, dùm tres perjurii statuit differentias in litterâ. Quarum prima est, dùm aliquis scienter aliquod falsum firmat juramento, animo fallendi, quod tamen putat esse falsum. Secunda est, dùm aliquis temerè firmat aliquod falsum juramento, quod tamen putat esse verum. Hæ reverà geminæ pejerandi differentiæ nunquam possunt sine mendacio operari.

7. Tertia perjurii differentia est, dùm aliquis firmat aliquod verum juramento, quod tamen putat esse falsum. Hic etenim perjurandi modus sit sine mendacio, cùm ibi non juretur falsum ; non tamen est immunis à peccato, eò quòd non sit apposita debita jurandi cautela, quippè, ut bene discutiatur, res super quam quis jurare præsumit: igitur non omne perjurium est mendacium, etsi omne mendacium juramento firmatum sit perjurium.

8. Præfatam Magistri doctrinam suâ ad longum præmunit authoritate August. lib. de Verb. Apost. serm. 28. dicente : *Homines falsum jurant, vel cùm fallunt, vel cùm falluntur; aut putat homo verum esse quod falsum est, & temerè jurat; aut scit, vel putat falsum esse, & tamen pro vero jurat, & nihilominùs cum scelere jurat. Ille autem qui existimans verum quod falsum est, jurat non videtur perjurus, quia non est mens ejus rea; & ideò nec lingua: Imò mens ejus rea est, dùm jurare præsumit, quod perspicuè verum non deprehendit*: igitur his tribus perjurii modis clarè ostendit Augustinus, quòd etsi omne mendacium juramento firmatum sit perjurium, non tamen omne perjurium sit mendacium.

9. Sed, ut magis perspicua hæc doctrina appareat, in illam sic primò objicit Magister : Satis pro comperto habetur, quòd non pejeret, qui verum, quod falsum existimat, juramento firmat, quia verum jurat, & etiam verbis non abutitur, eò quòd illud juret, quod significat: ergo quia non omne mendacium etiam juramento firmatum est perjurium.

Res-

re ; sic liceat ipsi aliquandò falsum proferre ? De quò *hìc q.* 2.

56. Quæstio 8. An octo tantùm sint mendaciorum genera? De quò *hìc q.* 2.

57. Quæstio 9. An sit proprium mentientis, aliud habere clausum in corde, & aliud promptum in lingua? De quò *hìc q.* 1. *&* 2.

58. Quæstio 10. An omnis qui mentitur, mendacium dicat? De quò *hìc q.* 1. *&* 2.

59. Quæstio 11. An de omni mendacio sit exponendum illud Psal. 5. *Perdes omnes, qui loquuntur mendacium*? De quò *hìc q.* 1. *&* 2.

DE PERJURIO.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆNONÆ SYNOPSIS.

Qui juramentis mendacia dicta tuetur,
Is perjurio animam polluit ore suam.

Sic incipit : *Nunc de perjurio videamus.*
Sic terminat : *Et suam.*

1. CONnectitur hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de omni mendaciorum genere ; sed in præsenti determinat de perjurio, quod est mendacium juramento firmatum : igitur hæ distinctiones non incongruè sonare videntur.

2. Consequentia probatur: Non exactè intenderet Magister de omni mendaciorum genere differere, si de perjurio, sivè mendacio juramento firmato non ageret ; sed Magister in superiori distinctione intendit differere de omni mendaciorum genere : ergo dùm in præsenti de perjurio, sivè mendacio juramento firmato determinat, non solùm de omni mendaciorum genere agere, verùm totam mendaciorum telam suo subtili acumine texere, videtur.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ declarat Magister, quid sit perjurium. In secundâ verò statuit, qualiter jurare non semper censeatur illicitum. In tertiâ autem, & ultimâ tenet, quòd perfectis viris jurare per creaturas quandòque sit licitum.

PRO

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis enodatione, primum proponitur theorema: *Etsi omne mendacium juramento firmatum sit perjurium; non tamen omne perjurium est mendacium.* Quod succinctè quoad utramque theorematis partem probat Magister in litterâ.

5. Primò, quantùm ad primam partem sic suum suadet intentum Magister : ita passim ab omnibus diffinitur perjurium : Mendacium juramento firmatum ; sed hæc diffinitio omni consonat perjurio, ut sedulò lustrantibus præfatam diffinitionem constabit: igitur omne mendacium juramento firmatum est perjurium.

6. Secundò, quoad secundam partem, nempè, quòd omne perjurium non sit mendacium, etiam probat Magister, dùm tres perjurii statuit differentias in litterâ. Quarum prima est, dùm aliquis scienter aliquod falsum firmat juramento, animo fallendi, quod tamen putat esse falsum. Secunda est, dùm aliquis temerè firmat aliquod falsum juramento, quod tamen putat esse verum. Hæ reverà geminæ pejerandi differentiæ nunquam possunt sine mendacio operari.

7. Tertia perjurii differentia est, dùm aliquis firmat aliquod verum juramento, quod tamen putat esse falsum. Hic etenim perjurandi modus sit sine mendacio, cùm ibi non juretur falsum ; non tamen est immunis à peccato, eò quòd non sit apposita debita jurandi cautela, quippè, ut bene discutiatur, res super quam quis jurare præsumit: igitur non omne perjurium est mendacium, etsi omne mendacium juramento firmatum sit perjurium.

8. Præfatam Magistri doctrinam suâ ad longum præmunit authoritate August. lib. de Verb. Apost. serm. 28. dicente : *Homines falsum jurant, vel cùm fallunt, vel cùm falluntur; aut putat homo verum esse quod falsum est, & temerè jurat; aut scit, vel putat falsum esse, & tamen pro vero jurat, & nihilominùs cum scelere jurat. Ille autem qui existimans verum quod falsum est, jurat non videtur perjurus, quia non est mens ejus rea; & ideò nec lingua: Imò mens ejus rea est, dùm jurare præsumit, quod perspicuè verum non deprehendit*: igitur his tribus perjurii modis clarè ostendit Augustinus, quòd etsi omne mendacium juramento firmatum sit perjurium, non tamen omne perjurium sit mendacium.

9. Sed, ut magis perspicua hæc doctrina appareat, in illam sic primò objicit Magister : Satis pro comperto habetur, quòd non pejeret, qui verum, quod falsum existimat, juramento firmat, quia verum jurat, & etiam verbis non abutitur, eò quòd illud juret, quod significat: ergo quia non omne mendacium etiam juramento firmatum est perjurium.

Res-

10. Respondet tamen Magister in litterâ, quòd non tantùm qui falsum jurat; sed etiam qui verum jurat, quod falsum esse existimat, pejerat; quia loqui contra mentem cum attestatione juramenti perjurium est, sivè illud sit verum, quod dicitur, sivè falsum; sicque omne mendacium juramento firmatum est, & dicitur perjurium.

11. Objicit secundò Magister in eandem doctrinam: Qui falsum jurat, haud dubiè pejerat: ergo videtur rationi consonum, quòd omnis, qui juramento promittit aliquid, quod postea non adimplet, illicò jurando perjurus sit, cùm tunc falsum juret, & falsum jurans pejerat: igitur videtur, quòd omne perjurium sit mendacium.

12. Respondet Magister in litterâ, quòd taliter jurans non incurrit perjurium, quia non omnis, qui jurat quod falsum est, ex quo jurat, perjurius est, ut in argumenti casu, de quo agimus; sed ex quo propositum mutat, vel terminum transgreditur, juratio talis fit perjurium reatu; atqueadeò, nunquàm probatur, omne perjurium esse mendacium, etsi omne mendacium juramento firmatum perjurium esse videatur. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiant.

13. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis indagine, secundum statuitur theorema: *Quemadmodùm jurare non semper est licitum; nec jurare semper est illicitum.* Hujus theorematis probatio cuidam duntaxat solutioni gravissimi dubii in textûs litterâ appositi inniri videtur.

14. Dubitat ergò Magister: *An jurare sit malum, vel illicitum?* Et respondet cum distinctione, ipsum his verbis expendendo dubium. Quòd sicut jurare falsum est grande peccatum; sic jurare sine necessitate nequit fieri sine peccato, ut si quis per juramentum firmaret, Deum non esse Omnipotentem, sivè rerum omnium Creatorem, talis falsum juraret, & per consequens gravissimum perpetraret peccatum.

15. Ast jurare ex necessitate super aliquo licito, nempè, vel ad asserendum alicujus innocentiam, vel ad fœdera pacis confirmanda, vel ad persuadendum auditoribus quod est in illorum proventum, malum non est, cùm sit ipsis necessarium: ergo quia jurare nec semper est licitum, nec semper malum, aut illicitum.

16. Idipsum confirmat Magister Divi Augustini authoritate lib. 1. de Serm. Domini in monte, cap. 30. dicente: *Juramentum faciendum est in necessariis, cùm pigri sint homines credere, quod eis est utile. Juratio non est bona, non tamen mala cùm necessaria, id est, non appetenda, sicut*

sicut bona; nec tamen fugienda, tanquàm mala, cùm sit necessaria: igitur jurare quandòque est bonum, & licitum; quandòque malum, & illicitum.

17. Ampliùs roborat intentum Magister per Apostolum cap. 1. ad Romanos scribentem: *Testis est mihi Deus*; sed Apostolus novit præceptum Domini de non jurando, & tamen juravit: ergo quia ex se juramentum non est prohibitum: ergo solùm jurare prohibetur vel cupiditate, vel delectatione jurandi; consequenterque jurare non semper erit licitum, nec illicitum semper.

18. Sed oppones illud Christi Domini apud Matthæum cap. 5. *Ego autem dico vobis, non jurare omninò*: ergo si juxta Christi Domini præscriptum non licet nobis omninò jurare, nunquàm erit bonum, & licitum: imò illicitum, & malum jurare.

19. Respondet Magister in litterâ, Christum Dominum suo hìc tantùm præcepisse mandato, ne quispiam sicut bonum appetat juramentum, & assiduitate jurandi ruat in perjurium; non verò juramentum absolutè prohibuit, si causæ ipsum cohonestantes adsint, ut ex fundamentis in theorematis subsidium appositis claret. Et hæc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

20. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis declaratione, tertium astruitur theorema: *Quanvis jurare per creaturas sit prohibitum imperfectis; per ipsas tamen jurare licitum est perfectis.* Unicum ac præcipuum hujus theorematis probationis fundamentum capimus ex sex quæstionum, quas hìc in litterâ suggerit Magister, fusâ ac argutâ solutione.

21. Primum ergò quæsitum sic in textûs litterâ apparet: *Utrùm liceat jurare per creaturas?* Et pro negante parte arguit primò Magister, ut suum postmodùm faciliùs possit referare nutum: Juxta illud Deuteronomii cap. 6. *Reddes autem Domino juramenta tua.* Et Matth. cap. 5. *Ego autem dico vobis, non jurare omninò; neque per Cœlum, neque per terram, neque per Hierosolymam, neque per caput tuum juraveris* igitur per creaturas jurare omnibus est prohibitum.

22. Respondet Magister, quòd Judæis, sivè imperfectis concessum fuit per Creatorem, & non per creaturas jurare; Sanctis verò, sivè viris perfectis per creaturas non est prohibitum jurare; eò quòd in creaturis sciunt Creatorem venerari: ergo quanvis jurare per creaturas sit prohibitum imperfectis; per ipsas tamen jurare licitum est perfectis.

23. Quod confirmare videtur Magister ex illo Genes. cap. 42. ubi

ubi Joseph per salutem Pharaonis juravit, Dei judicium in eo veneraturus : igitur viris perfectis licitum erat per creaturas jurare, quia in ipsis Creatorem venerabantur. Unde Christus Dominus duplici de causâ prohibuit per creaturas jurare. Prima est, ne aliquid divinum in eis crederetur, pro quo ipsis reverentia deberetur. Secunda, ne jurans falsum per creaturas, crederet se non peccare ; seu ne jurantes per creaturas putarent, se non teneri ad juramenti impletionem.

24. Secundum quæsitum ita in litterâ proponitur à Magistro: *An juramentum per Deum sit magis obligatorium, quam per creaturas?* Et respondet, quòd qui per Deum jurat, magis tenetur, quàm qui per Evangelium, vel per creaturas jurat. Quod ratione, & authoritate Divi Chrysostomi suadet Magister.

25. Primò ratione : Magis tenetur implere juramentum, qui jurat per eum, per quem facta sunt omnia, quàm qui jurat per eum, per quem omnia facta non sunt ; sed per Deum omnia sunt facta, & non per Evangelium, aut creaturam : ergo juramentum per Deum magis obligat, quàm per Evangelium, aut creaturam.

26. Secundò, authoritate Divi Chrysostomi homil. 54. apud Imperfectum, sic scribentis, simulque objectioni cuidam respondentis: *Stulti, Scripturæ sacræ propter Deum factæ sunt, non Deus propter Scripturas; ita & creaturæ factæ sunt propter Deum*: ergo si quemadmodùm Evangelium, sivè Scripturæ sacræ propter Deum factæ sunt, & non Deus propter Scripturas, aut Evangelium; sic creaturæ factæ sunt propter Deum, & non Deus propter creaturas, satis colligitur, gravius fore jurare per Deum, quàm per Evangelium, aut creaturas; ac proindè jurans per eas, minùs obligatur, quàm jurans per Deum.

27. Sed oppones primò: Qui jurat per creaturam, reverà jurat per Deum; cùm non intendat creaturam, sed Creatorem ipsum adducere in testem : ergo quia idem est per creaturam, ac per Creatorem jurare ; sed quo pacto idem est per creaturam, ac per Creatorem jurare, juramentum per Deum non valet plùs constringere, quàm per Creatorem : igitur resolutio quæsiti appositа à Magistro in litterâ unâ cum Chrysostomi authoritate nihil probat.

28. Respondetur cum Magistro negando Minorem, & Consequentiam. Nam licèt dùm quis jurat per creaturam, intentio præsertim feratur in Deum; hoc solummodò est habitualiter, non actualiter ; at, dùm jurat per Deum, ipsum actù, & habitù advocat in testem ; Cùm ergò intentio actualis adeò sit habituali amplior, etiam

etiam obligatio, ipsiusque transgressio censenda erit major ; sicque juramentum per Deum plùs obligat, quàm per creaturam operatum.

29. Oppones secundò : Majoris ponderis ab omnibus arbitratur, plura insimul, quàm unum, despicere bona ; sed qui jurat per creaturam, si pejerat, despicit creaturam unà cum Creatore ; qui verò per Deum jurat, etiamsi pejeret, solùm Creatorem respuit: igitur juramentum per creaturam exhibitum, plùs constringit hominem, quàm juramentum per Deum factum.

30. Respondetur ex Magistri doctrinâ negando Majorem, & Consequentiam. Quia, cùm creatura respectù Creatoris uti nihil habeatur, nihil indè perfectionis supra divinam supremamque excellentiam addere potest ; atqueadeò nec contemptus creaturæ supra Creatoris contemptum, quia non plùs in creaturâ, quàm in seipso despicatur Deus ; sicque graviùs jurare per Deum, quàm per Evangelium, aut creaturas, meritò autumatur.

31. Consentaneè his modò subjungit Magister in litterâ: Quid sit jurare per Deum ; quid verò per creaturas. Jurare enim per Deum, est Deum adhibere testem illius rei, super quam juratur per Deum : Jurare verò per creaturam, est Creatorem ejus testem suum obligare. Quemadmodùm juravit Apostolus ad Romanos, cap. 1. dicens : *Testis est mihi Deus*, ac si diceret : *Per Deum ita est.*

32. Quod reverà perspicuè tradidit Augustinus lib. de Verbis Apost. serm. 28. scribens: *Ridiculum est putare hoc, si dicas, per Deum, juras ; si verò dicas, testis est mihi Deus, non juras. Quid est enim per Deum, nisi testis est mihi Deus? Aut quid est, testis est Deus, nisi per Deum. Quid est autem jurare, nisi jus Deo reddere, quandò per Deum juras? Jus, scilicèt, veritatis, & non falsitatis. Jurare verò per quamlibet creaturam, est Creatorem ejus testem adhibere.* Igitur pro dignitate expendit Augustinus, quid sit jurare per Deum, quid verò per creaturas.

33. Unde ex his appositis, duo legitimè deducit cum Augustino Magister. Primum, qui per lapidem jurat falsum, perjurius est, quia non per lapidem jurat, sed per ejus Creatorem. En Augustini verba lib. de Serm. Domini in monte, serm. 28. *Ecce dico Charitati vestræ : Et qui per lapidem jurat falsum, perjurus est ; quia non lapidem, qui non audit, sed ejus Creatorem adhibet testem* : ergo.

34. Secundum quod cum Augustino deducit Magister est, quoddam esse juramenti gravissimum genus, quippè, quod fit per

execrationem,ut dùm homo dicit , ſi illud feci , illud patiar , vel illud contingat filiis meis. Audi modò Auguſtinum ibidem dicentem : *Cùm quis ait : Per ſalutem meam , ſalutem ſuam Deo obligat. Cùm dicit : Per filios meos , oppignerat eos Deo , ut hoc eveniat in caput eorum, quod exit de ore ipſius; ſi verum, verum; ſi falſum, falſum* : igitur graviſsimum juramenti genus arbitratur,quod per execrationem fit.

35. Tertium quæſitum ſic in litterâ ſuggerit Magiſter : *An per falſos deos jurans infidelis,peccet?* Et reſpondet juxta proprium Auguſtini nutum Magiſter, quòd ſi infideles jurant falſum per falſos deos, dupliciter profectò peccare videntur. Primò; quia jurant, per quos jurare non debent. Secundò ; quia jurant contra fidem , quam ſervare tenentur. Hæc ſunt Aurelii expreſſa eloquia Epiſt. 154. ad Publicolam ſcribentis : *Te priùs conſiderare volo , utrùm ſi quiſpiam per falſos deos juraverit , & fidem non ſervaverit , non tibi videtur bis peccaſſe? Bis utique peccavit; quia juravit , per quos non debuit , & contra pollicitam fidem fecit , quod non debuit* : ergo.

36. Ex his etiam duo ſubinfert Magiſter juxta appoſitam quæſtionem. Primum, quòd qui utitur fide illius , quem conſtat juraſſe per falſos deos, idque non ad malum, ſed ad bonum , non peccato illius ſe ſociat , qui per dœmonia juravit ; ſed bono pacto ejus, quo fidem ſervavit. Secundum , quòd ſine dubitatione minùs malum eſt per falſos deos jurare veraciter , quàm per Deum verum fallaciter. Quantò enim per quod juratur magis ſanctum eſt , tantò magis eſt pœnale perjurium.

37. Sed dices in Auguſtinum: Gravius peccatum eſt idolatria, quàm perjurium , ſivè ſit verum , ſivè falſum ; cùm idolatra dùm jurat , tentet ex animo idolatriam patrare , eò quòd idolum honoret per ipſum jurando : ergo videtur quòd minus malum ſit , per Deum verum fallaciter , quàm veraciter per falſos deos jurare: igitur Auguſtini teſtimonium non ſuffragatur aſſerto.

38. Reſpondetur in gratiam Auguſtini negando Conſequentiam. Quia in juramento , quo quis per falſos deos jurat , duo præſertim contemplanda veniunt , quippè , id quod aſſeritur , & id per quod aſſeritur. Primum , ſivè meditando id , quod aſſeritur , minus malum eſt per falſos deos veraciter jurare , quàm per Deum verum fallaciter ; quia hìc aſſeritur falſum , & ibi verum affirmatur , in quo reverà ſenſu Auguſtinus in textûs litterâ affatur. Secundum verò , ſivè reſpiciendo id per quod juratur , gravius majuſque malum eſt jurare verum per falſos deos , quàm falſum per

per Deum verum , ut ex terminis claret , & cui Auguſtinus refragari non habet.

39. Quartum quæſitum his perficit verbis Magiſter : *An juramentum incautum , vel inhoneſtâ conditione factum , ſit executioni mandandum?* Et reſpondet ipſe Magiſter in litterâ , juramenta incauta, ſivè in malum exitum vergentia , non fore obſervanda , ſed imò mutanda , ita , ut qui illa non mutaret , peccaret dupliciter. Primò , quia injuſtè juravit. Secundò , quia facit , quod non debet.

40. Quod aliquibus Patrum teſtimoniis probat Magiſter. Primò ex Ambroſio libr.22. Offic. q.4. & 5. dicente : *Eſt contra officium Dei, nonunquam promiſſum ſolvere ſacramentum , ut Herodes fecit:* igitur juramentum incautum , ſeu quod in pejorem exitum vergit, potiùs eſt mutandum , quàm implendum.

41. Secundò ex Divo Iſidoro lib.2. de Summo bono , cap.32. ſcribente : *In malis promiſsis reſcinde fidem ; in turpi voto muta decretum : Quod incautè voviſti , ne facias ; impia eſt promiſsio , quæ ſcelere adimpletur* : ergo ſi in malis promiſsis reſcindenda eſt fides , & in turpi voto mutandum decretum, eò quòd impia ſit promiſsio,quæ ſcelere adimpletur , juramentum , quod vergit in deteriorem exitum , nunquam erit executioni præſtandum.

42. Tertiò ex Venerabili Bedâ hom. 44. ſic alloquente : *Si quid nos incautiùs jurare contigerit , quod obſervatum , pejorem vergat in exitum,liberè illud ſalubriori conſilio mutandum noverimus* : ergo ſi ſalubriori conſilio mutandum eſt,quod nos incautiùs jurare contingit, cùm obſervatum , pejorem vergat in exitum , bene colligitur, præfata juramenta potiùs mutanda , quàm implenda fore.

43. Quartò probat Magiſter ex illo egregio memorandoque facinore , de quò meminit 1. Reg. cap. 25. ubi juravit David per Deum occidere Nabal virum ſtultum ac deſpicatum ; ſed ad primam interceſsionem Abigail fœminæ prudentis remiſit minas , revocavit enſem in vaginam ; nec aliquid culpæ ſe tali perjurio contraxiſſe doluit. Quod expendens Auguſtinus in litterâ , ait : *Quòd David juramentum per ſanguinis effuſionem non implevit , major pietas fuit. Juravit David temerè , ſed non implevit jurationem majori pietati:* igitur ex his teſtimoniis ſatis clarè ſequentia deduci videntur, nempè , quædam juramenta non eſſe ſervanda ; & qui jurat , graviſsimè peccat. Cùm autem mutat , benè facit. Qui verò non mutat , dupliciter reus fit ; & quia injuſtè juravit ; & quia fecit , quod non debet.

44. Cæterùm, prædicta doctrinâ sic ad normam advocari valet. Primò, quòd juramentum fit illicitum tripliciter; aut quia jurat quis quod in se est vitiosum, ut adulterium, vel homicidium; & sic tale juramentum non est impiendum: Vel dùm quis jurat quod in se non est vitiosum, sed per accidens; ut si quis post votum castitatis, juret aliquam accipere in uxorem: Vel dùm quis jurat aliquid omittere, quod in se est bonum, quippè, non dare eleemosynam.

45. Quintum quæsitum sic inscribit Magister: *An sit perjurus, qui non facit quod incautè juravit?* Et respondet affirmativè, rationemque assignat, nempè, quia non servat quod juravit, eò quòd teneatur illud mutare, ut nuper dicebamus. Et quia juravit injustum, illicò reus efficitur, sicut ille qui pejerat: igitur jurans incautè, meritò debet appellari perjurus.

46. Unde subinfert Magister, quòd qualitercumque juretur, juramentum ad recipientis, & non jurantis intentionem semper refertur. Atqueadeò qui falsò juramentum præstat, gemino ex capite peccat. Primò, quia nomen Dei in vanum assumit. Secundò, quia proximum dolo capere tentat.

47. Sextum, & ultimum quæsitum hâc rubricâ apposuit Magister in litterâ: *An peccet ille, qui alium jurare cogit?* Et respondet cum distinctione. Quòd si nescit eum juraturum falsum, non peccat, quoniam hoc solùm fit, ut fides servetur de re super quam juratur; & ideò non est peccatum, sed humana tentatio. Si autem scit eum juraturum falsum, & tamen compellit eum jurare, homicida est, & gravissimum peccatum hauddubiè perpetrare videtur.

48. Hoc etenim, non pro suo arbitratu, sed ex Augustini nutu lib. de Verb. Apost. serm. 28. tradidit Magister. En ejus verba: *Qui exigit juramentum, multùm interest si nescit jurare falsum, an scit. Si enim nescit, & ideò dicit jura mihi, ut fides ei sit, non est peccatum; tamen humana tentatio est. Si tamen scit eum fecisse, & cogit eum jurare, homicida est.* Idem Augustinus his pergit in uberiorem probationem verbis: *Qui provocat hominem ad jurationem, & scit eum falsum jurare, vincit homicidam, quia homicida corpus occisurus est, ille animam: Imò duas animas, & ejus, quem jurare provocavit, & suam.* Hucusque Aurelius.

49. Tandem de modo, normâ, & solemnitate jurandi agit Magister, & subdit, quòd debet fieri à jejunis, nisi necessitas aliter co-

cogeret. Quod ex Concilio Aurelianensi ad litteram decerpsit Magister sub hâc ordinatissimâ verborum serie: *Sancta Synodus decrevit, nisi pro pace faciendâ, ut omnes fideles jejuni ad Sacramenta accedant*: ergo quia juramenta, ex Concilio, hâc debent præstari formâ.

50 Sed dices: Nulla ratio, sivè cordata congruentia adigit, ut juramentum tantâ sit solemnitate præstandum, quòd circa ipsum forma sit observanda jejunii, cùm nullum reverà sit juramentum opus privilegiatum, eò quòd perfectos imperfectosque ex æquò comprehendat homines: igitur incongruè juramento hanc adjicit solemnitatem Magister.

51. Respondetur pro Magistro ex ipsius Aurelianensis Concilii contextu negando Antecedens, & Consequentiam. Nam sufficiens ratio, ac cordata congruentia ad sensum apparet, ut hæc in juramentis præstandis sit solemnitas jejunii servanda; quia cùm homo post cibum, & potum sit proclivis ad multiloquium, faciliùs in perjurium labere posset; ideòque ad tantum fugandum periculum, præfata jejunii solemnitas fuit per Concilium prudentissimè ordinata. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆSTIONES.

52. QUæstio 1. An sit licitum jurare per Deum? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2.2. *q.* 89. *art.* 2. *& in* 3. *dist.* 39. *q.* 1. *art.* 2. Sotus *de Just. lib.* 8. *q.* 1. *art.* 3. Sylvius 2.2. *q.* 89. *art.* 2. Camerinus *tom.* 2. *q.* 89. *art.* 2. Prado *tom.* 2. *cap.* 32. *q.* 1. §. 1. Bancel *tom.* 2. *verb. Juramentum, q.* 3. Nicolai *in* 3. *dist.* 39. *q.* 1. *art.* 3. Rayner. de Pisis *tom.* 2. *verb. Juramentum, cap.* 1. *& seqq.* Acacius *verb. Juram. resol.* 151.

53. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 39. *q. unica* Mastrius *disp.* 11. *q.* 3. *art.* 2. Poncius *tract. Append. disp.* 60. *q.* 7. Pitygianus *in* 3. *dist.* 39. *q. unic. art.* 2. Aquila *in* 3. *dist.* 39. *q. unic.* Rada 3. *p. controv.* 17. *art.* 1. Castro *contra Hæres. verb. Juram.* Cottonius *lib.* 1. *controv.* 11. *cap.* 1. Marchant *tom.* 2. *tract.* 3. *tit.* 3. *q.* 2. *dub.* 1. *& seqq.* Cavellus *in Schol. dist.* 39.

54. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.* 2. *de Relig. lib.* 3. *de Juram. cap.* 4. Gordonus *tom.* 2. *q.* 6. *cap.* 2. Palao *p.* 3. *tract.* 14. *disp.* 1. *punct.* 4. Dicastillo *tom.* 1. *disp.* 2. *dub.* 1. *& seqq.* Sanchez *lib.* 3. *cap.* 4. Toletus *in Summ. lib.* 4. *cap.* 21. Filliucius *tract.* 25. *cap.* 2. *q.* 3.

UNIVERSIDAD NACIONAL AUTÓNOMA DE MÉXICO
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

*q.*3. Layman *lib.*4. *tract.*3. *cap.*3. Azor *p.*1. *lib.*11. *cap.*2. *q.* 3. Escobar *lib.*3. *de Juram. cap.*5. *num.*6.

55. Ex Aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*39.*art.*2. *q.*1. Rocafull *in Praxi*, *lib.* 1.*sect.* 1. *& seqq.* Bassæus *verb. Juram.* 3. Bonacina *disp.*4. *q.*1. *punct.* 3. Sayrus *in Clav. Regiâ*, *lib.* 5. *cap.* 3. *num.* 7. Bonæspei *disp.*6. *dub.* 1. Eitius *in* 3. *dist.* 39. §. 3. *&* 7. Malletus *tom.*2. *pag.*38. Leander *tom.*2. *tract.*1. *disp.* 1. *q.*18.

56. Quæstio 2. An juramentum coactum obliget? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2.2. *q.*89.*art.*7. Sotus *lib.*8. *de Justitiâ*,*q.*1. *art.* 7. Sylvester 2. 2. *q.* 89.*art.* 7. *q.*7. Bancel *tom.* 2. *verb. Juramentum*, *q.*18. Palacius *in* 4. *dist.*39.*disp.unic.* Nicolai *in* 3. *dist.*39. *q.*1. *art.*6. Camerinus *tom.* 2. *q.* 89. *art.* 1. *& seqq.* Rayner. de Pisis *tom.* 2. *verb. Juram. cap.* 1. *& seqq.* Acacius *verb. Jurament. resol.*151. *& seqq.*

57. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 39. *quæst. unic. numer.*9. *& seqq.* Mastrius *disp.* 11. *de Legibus*, *q.* 3. *art.* 2. Poncius *tract. Append. disp.* 60. *q.* 7. Rada 3. *p. controv.* 15. *art.* 2. Rodriguez *in Summ. tom.* 2. *cap.*93. Castillentus *in Polyanth. Seraph. verb. Juram. à num.* 1. *& seqq.* Portellus *verb. Juram. num.* 1. *& seqq.* Cottonius *lib.*1. *controv.* 11. *cap.*1. *& seqq.* Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.*39. *q.unic.*

58. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *lib.* 1. *de Voto*, *cap.*8. *& tom.*2. *de Relig. lib.*3. *de Juram. cap.*2. *& seqq.* Castro Palao *p.*3. *tract.*14. *disp.*2. *de Juram. punct.*2. *& seqq.* Sanchez *lib.*4. *de Matrim. disp.*20. *q.* 1. Molina *tom.* 1. *de Just. tract.* 2. *disp.* 149. Dicastillo *tom.* 1. *tract. de Juram. disp.* 3. *dub.* 13. Lessius *lib.* 2. *cap.* 42. *dub.* 6. Azor *tom.* 1. *lib.* 11. *cap.* 7. *q.* 2. Layman *lib.* 4. *tract.* 3. *cap.* 1. *num.* 2. Vazquez 1. 2. *disp.* 174. *cap.* 5. Reginal. *lib.* 18. *num.*62. Saà *verb. Juram. num.* 11. Filliucius *tom.* 2. *tract.* 25. *cap.*6. *q.* 9. Gordonus *tom.* 2. *quæst.* 6. *cap.* 12. Escobar *tom.* 4. *lib.* 29. *sect.* 1. *cap.* 3.

59. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 39. *quæst.* 2. Malletus *tom.* 2. *pag.* 40. Bonacina *tom.* 2. *disp.* 4. *q.* 1. *punct.* 9. Basilius Ponce *lib.* 12. *de Sponsi. cap.* 8. Bassæus *verb. Juram.* 2. Bonæspei *disp.* 6. *dub.* 1. Estius *in* 3. *dist.* 39. §. 7. *& seqq.* Sayrus *in Clavi Regiâ*, *lib.* 5. *cap.* 3. *num.*7. *& seqq.* Leander *tom.*2. *tract.*1. *disp.*1. *q.* 18. *& seqq.*

60. Quæstio 3. An jurans ex consuetudine peccet mortaliter? Ex Angelicâ Scholâ D.Thomas 2. 2. *q.*98.*art.* 3. Araujo 1.2.*q.*71. *art.*

*art.*5. Bancel *tom.* 2. *verb. Juram. q.* 8. Greg. Martinez 1. 2. *q.*71. *art.*4. Raphael la Torre *tom.* 2. *in* 2. 2. *q.*89. *art.*3. *disp.*3. Prado *tom.* 2. *cap.*32.*q.*8. §.2. Rayner. de Pisis *tom.*2. *verb. Juram. cap.*1. *& seqq.* Petrus Ledesma *tom.* 2. *Summ. tract.*11. *cap.*5. *dub.*5. Sylvius 2. 2. *q.*98. *art.*3. Medina *lib.*1. *cap.*14. §.4.

61. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 39. *q. unic.* Poncius *tract. Append. disp.* 60. *q.* 7. Mastrius *de Legib. disp.*11. *q.*3. *art.*2. *& seqq.* Rodriguez *tom.* 1. *cap.* 192. *num.* 11. Angles *p.* 2. *q. unic. de Voto*, *art.* 1. *difficul.* 3. Cottonius *lib.* 1. *controv.* 11. *cap.* 1. *& seqq.* Castillentus *in Polyanth. Seraph. verb. Juram. num.* 1. *& seqq.* Aquila *in* 3. *dist.* 39. *quæst. unic.* Portellus *verb. Juram. num.* 1. *& seqq.*

62. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *lib.* 3. *de Juram. cap.* 6. *&* 8. Palao *p.* 3. *tract.*14. *disp.*1.*punct.*9. Filliucius *tom.*2.*tract.*25.*cap.*10. *num.* 315. Gordonus *tom.*2. *q.*6.*cap.*6. Fagundez *tom.*1.*lib.*2.*cap.*8. Valentia 2. 2. *disp.*6. *q.*7. *punct.*3. Azor *tom.*1. *lib.* 4. *cap.* 3. *q.* 3. Vazq. *disp.*49. *cap.*2. Escobar *tom.*4. *lib.*29. *sect.*1.*cap.*5. Dicastillo *tom.*1.*disp.*2.*dub.*9. Sanchez *lib.*3. *de Matrim.cap.*5. Reginal. *lib.*18. *num.*87. Layman *lib.*1. *tract.*2.*cap.*3.

63. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*39. *q.*1. *& seqq.* Diana 1. *p. resol.*55. Caspens. *tom.*2.*tract.* 12. *disp.* 3. *num.* 54. Bonacina *tom.*2. *disp.*4. *q.*1. *punct.*13. Trullench *lib.* 2. *cap.*1. *dub.* 20. Vega *in Summ. cap.* 16. *casu* 14. Joann. Sanchez *in Selectis*, *disp.* 20. *numer.*5. Bonæspei *disp.*6. *dub.*3. Malletus *tom.*2. *pag.*41.

64. Quæstio 4. An obliget juramentum absque animo se obligandi? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *in* 3. *dist.* 39. *q.* 1. *art.* 3. D. Antoninus 2.*p. tit.*10.*cap.*5. *casu* 5. Cajetan. 2.2. *q.* 88. *art.*2. Candidus *tom.* 2. *disquis.*26.*art.*2. *dub.*4. Sylvius 2. 2.*q.*89. *art.*7. Camerinus *tom.*2. *q.*89. *art.*7. Prado *tom.*2. *cap.*32. *q.*4. §.1. Sylvester *verb. Juram. q.* 19. Raph. de la Torre 2. 2. *disp.* 11. *art.* 7. *concluf.* 3. Bancel *tom.* 2. *verb. Juram. q.* 15. Nicolai *in* 3. *dist.* 39. *quæst.* 1. *art.*7.

65. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.* 39. *q. unic.* Mastrius *de Legib. disp.*11. *q.*3. *art.*2. *num.*53. Faber *disp.* 47. *cap.* 14. Poncius *disp.*54. *q.*2. Villalob. *tom.*2. *tract.* 36. *difficul.* 6. Castillent. *in Polyanth. Seraph. verb. Juram. num.* 7. *& seqq.* Portellus *verb. Juram. num.*1. *& seqq.* Herincx 3. *p. tract.*2. *disp.*6. *q.*4. Cottonius *lib.* 1. *controv.*1. *cap.*1. *& seqq.* Marchant *tom.*2. *tract.*3. *tit.*3. *q.* 2. Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.*39. *q.unic.*

Ex

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

66. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.* 2. *de Relig. lib.* 2. *cap.* 29. Lugo *de Contrat. disp.*22. *sect.*4. Dicastillo *tom.* 1. *disp.*2. *dub.* 11. Palao 3. *p. tract.*3. *disp.*2. *punct.*2. Filliucius *tom.*2. *tract.*25. *cap.*6. *q.* 3. *& seqq. & cap.* 12. *q.*3. *&* 4. Gordonus *tom.* 2. *q.* 6. *cap.* 9. Escobar *tom.*4. *lib.*29. *cap.*2. *sect.*1. Valent. 2. 2. *disp.* 6. *q.*7. Sanchez *lib.* 1. *de Matrim. disp.* 6. Molina *tom.*2. *disp.* 352. Fagundez *tom.*1. *lib.*2. *cap.*11.

67. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 39. *q.*1. *art.* 3. Bonacina *disp.*4. *q.*1. *punct.* 7. Rocafull *lib.*1. *sect.* 4. *cap.*1. *& seqq.* Bassæus *verb. Juram.* 2. Trullench *lib.*2. *cap.*1. *dub.*10. Covarrubias *de Pactis*, 1. *p.* §. 5. *num.* 2. Bonæspei *disp.* 6. *dub.* 4. Malletus *tom.* 2. *pag.*39. Leander *tom.*2. *tract.*1. *disp.*1. *q.*16.

68. Quæstio 5. Quid sit juramentum, & quòt illius species? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.*89. *art.*2. Candidus *tom.*2. *in Disquis. disq.*26. *art.*1. *dub.*1. Camerinus *tom.*2. *q.*89. *art.*1. Rayner. de Pisis *verb. Juram. num.*7. *& seqq.* Prado *tom.*2. *cap.* 32. *q.*1. §. 1. *& seqq.* Sotus *lib.*8. *q.*1. *art.*1. Raph. de la Torre 2. 2. *q.*89. *art.*1. Bancel *tom.*2. *verb. Juram. q.*1. Nicolai *in* 3. *dist.*39. *q.*1. *art.*1. Acacius *tom.*2. *verb. Juram.* Lezana *tom.*2. *verb. Juram. cap.*1. *& seqq.*

69. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.*39. *q. unic.* Mastrius *disp.* 11. *q.*3. *art.*2. Poncius *tract. Append. disp.*60. *q.*7. *&* 8. Rada 3. *p. controv.*17. *art.*1. Herincx 3. *p. tract.*2. *disp.*6. *q.*1. Castillent. *in Polyanth. Seraph. verb. Juram. num.* 1. *& seqq.* Portellus *verb. Juram. num.*1. *& seqq.* Villalob. *tom.*2. *tract.*36. *diff.*1. *& seqq.* Cottonius *lib.*1. *controv.*11. *cap.*1. Marchant *tom.*2. *tract.*3. *tit.*1. *q.*1. *& seqq.* Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.*39. *q. unic.* Aquila *in* 3. *dist.*39. *q.*1. *& seqq.*

70. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *tom.* 2. *de Relig. tract.* 4. *lib.* 1. *cap.*12. Palao 3. *p. tract.*14. *disp.*1. *punct.*1. *& seqq.* Gordonus *tom.*2. *q.*6. *cap.*1. Fagundez *tom.*1. *lib.*2. *cap.*1. Escobar *tom.*4. *lib.*29. *sect.*1. *cap.*1. Dicastillo *tom.*1. *disp.*1. *dub.*1. *&* 2. Filliucius *tract.*25. *cap.*2. Valent. 2.2. *disp.*6. *q.*7. Sanchez *de Matrim. lib.*3. *cap.*1. *num.*1. Layman *lib.*4. *tract.* 3. *cap.*4. Reginal. *lib.* 18. *num.* 31. Toletus *lib.* 4. *cap.*20. Lessius *lib.*2. *cap.*42. *dub.*2.

71. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.*39. *art.*1. *q.*1. Bonacina *tom.*2. *disp.*4. *q.*1. *punct.*1. Rocafull *in Praxi, lib.*1. *sect.*1. *cap.*1. *& seqq.* Bassæus *verb. Juram. num.*1. *& seqq.* Marchantius *in Resol. Past. cap.*2. *q.*3. Bonæspei *disp.*6. *dub.*2. Estius *in* 3. *dist.*39. §. 1. *& seqq.* Malletus *tom.*2. *pag.*37. Leander *tom.*2. *disp.*1. *q.*1. Balthas. Conrad. *de Mendaciis*, *cap.*1. *& seqq.*

Quæs-

72. Quæstio 6. An omne perjurium sit peccatum? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.*89. *art.*3. *& in* 4. *dist.*39. *art.*9. Camerinus *tom.*2. *q.*98. *art.*3. Prado *tom.*2. *cap.*32. *q.*8. §. 1. Cajetanus *verb. Perjurium*, *cap.*1. Raph. la Torre 2. 2. *q.*98. *disp.*1. *art.*3. D. Antoninus 2. *p. tract.*10. *cap.*4. Sotus *lib.*8. *de Just. q.*1. *art.*7. *dub.*1. Bancel *tom.*2. *verb. Perjurium*, *q.*4. Rayner. de Pisis *tom.* 3. *cap.* 1. *verb. Perjurium*, *num.*1. *& seqq.* Nicolai *in* 3. *dist.*39. *q.*1. *art.*9.

73. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.*39. *q. unic.* Mastrius *de Legib. disp.*11. *q.*9. *art.*2. Herincx *p.*3. *tract.*2. *disp.*6. *q.*5. Castillent. *in Polyanth. Seraph. verb. Perjurium*, *num.*1. *& seqq.* Aquila *in* 3. *dist.*36. *q.*1. *art.*2. Portellus *verb. Perjurium*, *num.*1. *& seqq.* Cottonius *lib.*1. *controv.*12. *cap.*1. *& seqq.* Cavellus *in Schol. in* 3. *dist.*39. *q. unic.* Rada 3. *p. controv.*18. *art.*1. *& seqq.*

74. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *lib.*3. *de Juram. cap.*20. Escobar *tom.*4. *lib.*29. *sect.*1. *cap.*7. Valentia *tom.*3. *disp.*6. *q.*7. *punct.*2. Palao *p.*3. *tract.*14. *disp.*1. *punct.*6. Azor *tom.*1. *lib.*11. *cap.*12. *q.*6. Lessius *lib.*2. *de Just. cap.*24. *dub.*14. Filliucius *tom.*2. *tract.*25. *cap.*10. *num.* 300. Dicastillo *tom.*1. *disp.*2. *dub.*6. Toletus *lib.*4. *cap.*21. Sanchez *lib.*3. *cap.*4. *num.*16.

75. Ex aliis D. Bonaventura *in* 3. *dist.* 39. *art.*1. *q.*2. Bassæus *verb. Juram.*4. *in Supplem. num.* 3. Sayrus *lib.* 5. *cap.* 2. Navarrus *in Manuali*, *cap.*12. *num.*1. Trullench *lib.*2. *cap.*1. *dub.*6. Diana 4. *p. tract.*4. *resol.*70. Abulensis *in cap.*5. *Matth. q.*302. Bonæspei *disp.*6. *dub.* 3. Estius *in* 3. *dist.* 39. §. 5. Malletus *tom.*2. *pag.* 41. Balthasar Conradus *de Mend. cap.*1. *& seqq.*

76. Quæstio 7. An omne perjurium sit mendacium? De quò *hìc q.*6.

77. Quæstio 8. An omne perjurium sit peccatum mortale? De quò *hìc q.*6.

78. Quæstio 9. An liceat per creaturas jurare? De quò *hìc q.*1.

79. Quæstio 10. An in omni juratione Deus adhibeatur ut testis, aut creatura Deo oppigneretur? De quò *hìc quæst.*1.

80. Quæstio 11. An liceat per idola, dœmoniaque jurare? De quò *hìc quæst.*1.

81. Quæstio 12. An sit minus malum per Deos falsos jurare veraciter, quàm per Deum verum fallaciter? De quò *hìc q.*1.

82. Quæstio 13. An omne juramentum sit implendum? De quò *hìc q.*1. *&* 5.

DE RELIQUIS PRÆCEPTIS SECUNDÆ tabulæ.

DISTINCTIONIS QUADRAGESIMÆ SYNOPSIS.

Furti, & adulterii prohibet lex edita factum,
Quum desiderium lex utriusque vetat.

Sic incipit : *Sextum præceptum est.*
Sic terminat : *Occidantur.*

1. CONnectitur hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de perjurio, aliisque ad octavum decalogi spectantibus præceptum ; sed in præsenti determinat de reliquis secundæ tabulæ præscriptis, quippè sexto, & septimo, etsi omnium debito ordine capto, nono, & decimo : igitur ordinatissimâ methodo non solùm præceptorum decalogi seriem recenset, verùm super quidditatibus eorum maximâ disserit prothymiâ Magister.

2. Consequentia probatur ; Rectus ac aptus disputationis ordo præscribit, ut tractatus semel incœptus, ad calcem usque, eliminatis omnibus ambagibus, deducatur ; sed Magister in superioribus distinctionibus incœpit tractatum de decem decalogi præceptis, & in eorum progressu disseruit in antecedenti de perjurio, sivè de his, quæ ad octavum conferunt mandatum : ergo dùm in præsenti determinat de nono ac decimo decalogi præcepto, congruam reverà connexionem servat Magister.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ expendit Magister quid sit sextum, & septimum secundæ decalogi tabulæ præceptum. In secundâ verò declarat illud Apostoli 1.Corinth.cap. 3. de litterâ occidente. In tertiâ autem, & ultimâ assignat discrimen inter legem Mosaycam, & Evangelicam.

4. PRO PRIMÆ igitur distinctionis partis enodatione, prima statuitur thesis: *Sicut sextum secundæ tabulæ præceptum prohibet appetitum mœchandi; sic septimum ejusdem tabulæ voluntatem furandi.* Quam in

in litterâ probat Magister, utriusque mandati medullitùs extricando essentiam.

5. Sic sextum secundæ tabulæ diffinit Magister præceptum: *Non desiderabis uxorem proximi tui.* Ita ejusdem tabulæ septimum expendit mandatum : *Non concupisces domum proximi tui, non servum, non ancillam, &c.* Quorum explanationem missam facit Magister, cùm ex nudo terminorum captu, ipsorum quidditas satis ad sensum appareat.

6. Tamen arguit Magister in litterâ, hæc cum aliis mandatis sic intendens præcepta confundere : Præceptum de non concupiscendo uxorem proximi sui, reverà omninò cohærere videtur cum tertio præcepto secundæ tabulæ de non mœchando: Similiter septimum mandatum de non concupiscendâ re proximi sui, cum quarto secundæ tabulæ de non faciendo furtum, videtur esse idem: ergo incassùm sextum, & septimum decalogi ingeminantur præcepta.

7. Respondet Magister negando Antecedens, & Consequentiam. Quia in tertio, & quarto secundæ tabulæ præcepto, tantùm exteriores actus prohibentur; in sexto verò, & septimo ejusdem tabulæ præscripto, actus interiores, concupiscentia interior quippè, tàm uxoris proximi, quàm domûs, aut rei proximi arcentur ; atqueadeò haud incassùm hæc ingeminantur præcepta, cùm aliis omninò profectò non cohærere videantur mandatis.

8. Sed ampliùs urget Magister in præfatam solutionem: In lege veteri non solùm actus exterior mœchandi, & furandi erat prohibitus, verùm & actus interior concupiscendi: ergo si in lege illâ prohibetur omnis concupiscentia alienæ uxoris, alienæque rei, quare crebriter dicitur, quòd lex comprimat manum, & non animum?

9. Et respondet dupliciter Magister. Primò, veterem legem manum, & animum comprimere quantùm ad præcepta moralia, etsi dicatur, manum, & non animum, quantùm ad cœremonialia compescere.

10. Secundò respondet Magister, quòd in veteri lege non ita exprimitur generalis prohibitio cujuslibet mortiferæ concupiscentiæ, sicut fit in lege evangelicâ ; & ideò assiduè dicitur, lex comprimit manum, non animum ; at in lege evangelicâ clarè exprimitur cujuscunque concupiscentiæ prohibitio; sicque juxta illius præscriptum legitur, lex comprimit manum, & animum. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficiens.

11. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis indagine, se-

cunda præfigitur theſis: *Littera occidens lex vetus dicitur, non quia mala ſit, ſed quia non præbuit gratiam, quemadmodùm lex evangelica illam hominibus elargitur.* Quæ duntaxat à Magiſtro probatur ex ſedulâ diſcuſione illius vulgaris Apoſtoli pronuntiati: *Litterâ occidit: Spiritus autem vivificat.*

12. Indagat ergò in litterâ avidiſsimè Magiſter, quid intelligatur per verba illa Apoſtoli 2. Corinth.cap.3. *Litterâ enim occidit: Spiritus autem vivificat.* Et reſpondet, dictum illud Pauli exponendum fore de litterâ decalogi, vel veteris legis, quæ dicitur occidere, non quia lex mala ſit; ſed dicitur occidere occaſionaliter, quia ponendo mandata, ſeu prohibendo peccata, augebat concupiſcentiam, & addebat prævaricationem, præcipiendo ea, quæ non poterant impleri ſine gratiâ, quæ non ſic in veteri lege, ſicut in evangelicâ abundabat.

13. Sed oppones primò illud ejuſdem Pauli cap.7. ad Roman. *Lex quidem ſancta eſt, & mandatum juſtum, & ſanctum*; ſed nihil ſanctum & juſtum occidit: ergo lex vetus non bene dicitur littera occidens.

14. Reſpondetur, quòd licèt lex ex ſe, & ex principali legiſlatoris intentione non occidat; nihilominùs ex accidenti, & occaſionaliter valet inducere oppoſitum; quemadmodùm cultellus, etſi ſecundum principalem intentionem deferentis ſit armatura defenſionis, tamen occaſionaliter accidit, ut ſit inſtrumentum occiſionis ipſius gerentis.

15. Oppones ſecundò: Dùm lex dicitur occidens in textûs litterâ, aut exponitur de lege obſervatâ, aut de lege non obſervatâ; ſed de lege obſervatâ nequit intelligi, eò quòd occiſio legis unâ cum ejus obſervantiâ cohærere non valeat: ergo de lege non obſervatâ eſt intelligendum; ſed etiam lex evangelica non obſervata occidit: ergo æquè vetus ac nova lex occidens erit dicenda.

16. Reſpondetur negando ultimam Conſequentiam, quia eſtò lex vetus non obſervata dicatur littera occidens, & ſimiliter Evangelium etiam non obſervatum poſsit hâc rubricâ inſigniri; tamen inter utramque legem reſpectù occiſionis non eſt ſimile, imò maximum inter ipſas deprehendimus diſcrimen. Nam lex ſecum geſtat onus, & nullum habet alligatum adjutorium ſecundùm ſuum litteralem ſenſum, & idcircò dicitur littera occidens: Evangelica verò lex ex ſe pollet adjutorio gratiæ, & ſic non præbet mortis occaſionem; quia gratia retardat concupiſcentiam, quæ ſuo vigore in ſer-

ſervitutem peccati redigebat homines. Unde jure optimo littera occidens lex vetus dicitur; ſecùs evangelica lex. Et hæc de ſecundâ diſtinctionis parte ſufficiant.

17. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ diſtinctionis partis oſtenſione, tertia præficitur theſis: *Lex Moſayca multifariam ab evangelicâ diſſidere videtur.* Quam obiter ex Auguſtino ſuadet Magiſter, triplicem notabilem antiquæ, & novæ legis aſsignando differentiam.

18. Primum igitur inter unam & aliam legem verſatur diſcrimen in eo, quòd in veteri lege tantùm promittebantur temporalia, & terrena; in novâ verò, ſivè evangelicâ ſpiritualia, & cœleſtia; ſed temporalia, & terrena maximè differunt à cœleſtibus, & ſpiritualibus rebus: igitur & lex antiqua ab evangelicâ diſſidere videtur.

19. Secundum eſt, quòd ſacramenta veteris legis non conferebant gratiam, ſicuti novæ legis conferunt ſacramenta; quia illa tantùm ſignificabant, hæc autem non ſolùm ſignificant, verùm & juſtificant, quippè, ipſam elargiendo gratiam; ſed ex eò quòd antiquæ legis ſacramenta non conferrent gratiam, quemadmodùm conferunt novæ legis ſacramenta, reverà nova à veteri diſcrepat lege: ergo.

20. Tertium diſcrimen eſt, quòd in veteri lege fuerunt quædam cœremonialia præcepta, quæ in novâ lege non vigent, etſi quantùm ad moralia mandata ſint eadem, ſed pleniùs in evangelicâ continentur; ſed quo pacto in lege antiquâ fuerunt cœremonialia præcepta, quæ in novâ lege non vigent, ſatis colligitur, eas inter ſe cohærere non poſſe: ergo quòd lex Moſayca ab evangelicâ ſit diſcors, hauddubiè videtur.

21. Sed oppones primò in diſcrimina inter unam, & aliam aſsignata legem: Omnis lex verſatur in doctrinâ: igitur lex Moſayca, & Evangelica in doctrinâ verſantur; eandemque legis participant rationem; ſed ex eo quòd eandem legis participent rationem, nullum eſt ex quo deprehendatur inter ipſas diſcrimen: ergo.

22. Reſpondetur ex Magiſtro, quòd licèt lex Moſayca, & Evangelica eandem genericam legis participent rationem, quia utraque in doctrinâ verſatur; non tamen eandem ſpecificam, ut claret ex differentiis à Magiſtro in textûs litterâ obſervatis: Cùm ergò convenientia generica unà cum ſpecificâ differentiâ cohæreat, non benè deducitur, nullum inter ipſas vigere diſcrimen, quia in doctrinâ verſantur.

Op-

23. Oppones secundò: Lex Evangelica præsertim præceptis,& consiliis innititur; sed Mosayca lex omninò in præcepta, & consilia immersa est, ut lustranti eam constabit: igitur inter legem Mosaycam, & Evangelicam nullum specificum meritò erit apponendum discrimen, cùm circa eandem formalem versentur rationem.

24. Respondetur cum Magistro negando Consequentiam. Quia lex Evangelica etsi attendatur in præceptis,& consiliis,sicut & Mosayca lex; tamen Evangelicæ legi triplex congruit justificandi modus; primò formaliter ratione gratiæ sacramentalis; secundò in effectu ratione dilectionis spiritualis; tertiò in exercitiò ratione bonorum operum, ad quæ per præcepta consiliaque dirigitur:Mosayca autem lex intelligitur litteraliter, non spiritualiter: Unde Evangelica lex estò præceptis, & consiliis maximè innitatur,quemadmodùm & vetus; illa jure optimo dicitur vivificans, & hæc occidens, quòd sanè unam ab aliâ affluenter distinguit.

25. Sed instabis: Si lex Evangelica justificaret, aut esset suâ instructione, aut observatione suâ; sed neutro modo justificat:ergo quia à Mosaycâ non discrepat lege. Minor probatur: Non justificat suâ instructione, aut doctrinâ, cùm multi audiant Evangelium, & tamen haud justificantur: Deindè, nec observatione suâ; nam sic etiam lex Mosayca justificabat, juxta illud tritum Matth. cap. 19. proloquium:*Si vis ingredi ad vitam,serva mandata*: igitur Evangelica lex nec instructione, nec observatione suâ justificat; atqueadeò ita conformis apparet antiquæ, ut ab illa dissonare haud videatur.

26. Respondetur, quòd Evangelica lex etsi non justificet suâ instructione, sivè prout legitur, & cognoscitur; tamen justificat suâ observatione, prout in opere servatur, & secundùm eam vivitur; quod reverà fit operaturque per sacramentorum susceptionem, cœlestium bonorum expectationem, & mandatorum implectionem, quibus plena assequitur justificatio: Lex verò Mosayca erat secundùm observantiam litteralem, non spiritualem, quibuscum non cohæret justificatio; & ideò in lege illâ promittebantur temporalia, & terrena; in hâc verò spiritualia, & cœlestia, quæ maximam in eas distinctionem inducunt.

27. His tandem verbis alite fausto colophonem imponit Magister decem decalogi præceptis:*Audistis decem chordas Psalterii utrique sexui impositas,quæ charitate tangendæ sunt,ut vitiorum feræ occidantur.* Et nos ab hujus tertii Sententiarum libri litterali expositione manum amovere decrevimus. Et hæc de tertiâ, & ultimâ distinctionis parte satis superque sint dicta. QUÆS-

QUÆSTIONES.

28. QUæstio 1. Quid sit furtum, & an aliquandò sit licitum? Ex Ange licâ Scholâ D.Thomas 2.2.*q.*66.*art.*7. Prado *tom.*2.*cap.*22.*q.*2.§.1. Sylvius 2.2.*q.*66.*art.*7. & 1.2.*q.* 100.*art.*8. Cajetanus 2.2.*q.*66.*art.*7. Sotus *lib.*5.*q.*3. *art.*4. Bancel *tom.*1. *verb. Furtum*, *q.*2. & 3. Bañez 2.2.*q.*66. *art.*7. Nicolai *in* 3. *dist.*40.*q.*1.*art.*1. Rayner. de Pisis *tom.*2.*verb.Furtum,cap.*1.& *seqq.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.*3.*tract.*2.*disp.*8.*q.*66.

29. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 3. *dist.*37. *in Litt.* Mastrius *de Restit disp.*9.*q.*1.*art.*2.*num.*20. Villalob. *p.*2.*tract.*13. *diff.*1. *num.*1. & *seqq.* Angles *in* 4. *p.*2. *de Restit. art.*2. *difficult.*20.*dub.*14. Castillent. *verb. Furtum*, *num.*1. & *seqq.* Aquila *in* 3. *dist.*40.*q.*1.& *seqq.* Cottonius *lib.*2.*controv.*9.*cap.*1. & *seqq.* Herincx *p.*3.*disp.*5.*tract.*2. *q.*3. & *disp.*8. *q.*4.

30. Ex Scholâ Eximiâ Amicus *tom.*5. *disp.*38.*sect.* 1. & *seqq.* Palao *tom.*1. *tract.*6. *disp.* 2. *de Charit. punct.* 2. Dicastillo *lib.* 2. *de Just. tract.*2. *disp.*9.*dub.*9. Escobar *tom.*4.*lib.*34.*sect.*1.*cap.*1. & *seqq.* Filliucius *tom.*2. *tract.*31. *cap.*10.*num.* 234. Lugo *disp.* 16. *sect.* 2. Tambur. *lib.*8.*tract.*2. *cap.*6. §.2. Layman *tom.*3. *lib.*3. *p.*1. *cap.*1. Honorat. Fabri *tom.*1.*cap.*27.

31. Ex aliis D.Bonaventura *in* 3. *dist.*39.*art.*1.*q.*2. Caramuel *tom.*1. *Theolog. Regul. præcep.*7.*num.*118. Diana *p.*2.*tract.*3.*resol.*29. & *p.*5.*tract.*9.*resol.*23. Malletus *tom.*2.*pag.*248. Rocasull *lib.*1.*tract.* 4.*cap.*2. & *seqq.* Bassæus *verb. Furtum*, *num.*1. & 12. Trullench *tom.* 2. *lib.*7. *cap.* 15. *dub.* 2. Bathol. à S. Fausto *disp.* 2. *q.* 14. & *seqq.* Estius *in* 3. *dist.*37. §.24.

32. Quæstio 2. An occulta compensatio quandòque liceat? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 2. 2. *q.*66. *art.*5. Cajetan. 2. 2. *q.*66. *art.*5. Sotus *lib.*5. *de Restit. q.*3. *art.*3. Prado *tom.*2.*cap.*22.*q.*3.§.1. & *seqq.* Cruz 1.*p. art.*4. *dub.*2. Sylvius 2.2. *q.*62. *art.*8. *q.*1. Sylvest. *verb. Compensatio*, *num.*1. Palud. *in* 4. *dist.*15.*q.*2.*art.*2.

33. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 4. *dist.*15.*q.*2. Mastrius *de Restit. disp.*9. *q.*1.*art.*2. Corduba *in Summ. q.* 111. Angles *in* 4.*p.* 2. *de Restit. art.*2.*difficult.*20. *dub.*14. & *seqq.* Villalob. *tom.*2.*tract.*11. *difficult.*23. Castillent. *in Polyanth. Seraph. verb. Compens.* Marchant *tom.*2. *tract.*8. *tit.*6. *q.*1. & *seqq.*

34. Ex Scholâ Eximiâ Amicus *tom.* 5. *disp.*61.*dub.*13. Mendo *in Staterâ*, *dissert.*4. *q.*4. Lugo *tom.*1. *de Just. disp.*20. *sect.*1. Fabri

UNIVERSIDAD NACIONAL AUTÓNOMA DE MÉXICO ® DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

*tom.*1.*cap.*17. Dicaſtillo *lib.*2. *tract.*2. *diſp.*9. *dub.*6. Tambur. *lib.*8. *tract.*1. *cap.*5. Gibalinus *lib.*5. *de Implect. oblig. cap.* 2. *art.* 9. Palao *diſp.*1. *de Juſt. punct.*16. Filliucius *tract.*32.*cap.*5. *num.*150. Buſenbaum *lib.*3. *tract.*4. *cap.*1. *dub.*1.

35. Ex aliis Caramuel *in Theolog. Regul. tom.*1.*præcep.*7.*n.*123. Malletus *tom.*2.*pag.* 250. Caſpenſ. *tom.*2. *tract.*18. *diſp.*1. *ſect.*13. *num.*161. Marchant *in Reſol. Paſtor. cap.*7.*q.*9. Bartholm. à S.Fauſto *diſp.*2. *q.*32. Diana *p.*2. *tract.*2. *reſol.*46. *& p.*7. *tract.*10. *reſol.* 17. Baſſæus *verb. Compenſ. num.*1. *& ſeqq.* Sayrus *lib.*9. *cap.*14. *num.*5. Bonacina *de Reſtit. diſp.*1. *q.ultim. punct.* 2. Trullench *lib.* 7.*cap.* 5. *dub.*5. Machado 3.*p. tract.*23. *docum.*5.

36. Quæſtio 3. Qui, & quandò ad reſtitutionem teneantur? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas. 2. 2. *q.* 62. *art.* 1. *& ſeqq.* Sotus *de Juſt. lib.*9.*q.*6.*art.*2. Sylvius 2.2.*q.*62.*art.*6. Prado *tom.*2.*cap.*17. *q.*6. §.1. *& ſeqq.* Cajetan. 2. 2. *q.* 62. *art.* 7. Bannez 2. 2. *q.* 62. *art.* 7. Ledeſma *tom.* 2. *tract.* 8. *cap.* 15. Rayner. de Piſis *tom.* 3. *verb. Reſtitutio, cap.*1. *& ſeqq.* Philipp. à SS. Trinit. *tom.*3. *tract.* 2. *diſp.*5. *dub.*1. *& ſeqq.*

37. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 4.*diſt.*15.*q.*2.Maſtrius *de Reſtit. diſp.*7.*q.*2.*art.*1.*& ſeqq.* Poncius *tract. Append.diſp.*52.*q.*9.*&* 10. Berulle *q.*1.*tit.*6. Villalob. *tom.*2.*tract.*11. *diff.*8. Herincx *p.*3. *diſp.*5. *tract.*2. *q.*3.*& diſp.*8. *q.*4. Cottonius *lib.*2.*controv.*9. *cap.*1. *& ſeqq.* Marchant *tom.* 2. *tract.*8. *tit.*6. *q.*1. Caſtillent. *in Polianth. Seraph. verb. Reſtit. num.*1. *& ſeqq.* Aquila *in* 4. *diſt.*15. *q.*1. *& ſeqq.*

38. Ex Scholâ Eximiâ Gibalinus *lib.* 7. *cap.* 5. *art.* 1. *& ſeqq.* Lugo *de Reſtit. diſp.*16. *ſect.*1. *& diſp.*28. *ſect.*1. *& ſeqq.* Vazq. *de Reſtit.cap.*1.*dub.*8. Molina *tract.*2.*diſp.*715. Amicus *tom.*5. *diſp.*35. *ſect.*1.*& ſeqq.* Filliucius *tom.*2.*tract.*32.*cap.*2. *q.*1. Honoratus Fabri *tom.*1.*cap.*25. Leſsius *lib.*2. *cap.*7. *dub.*4. Valent. *tom.*3.*diſp.*5. *q.*6. *punct.*2. Turrianus *tom.*2.*diſp.*9. *&* 10. *dub.*1. *& ſeqq.*

39. Ex aliis D. Bonaventura *in* 4. *diſt.*15.*p.*2.*art.*2. *q.*4. Malletus *tom.*2.*pag.*155. *& ſeqq.* Bonacina *diſp.*1. *de Reſtit. q.*1. *&* 2. *punct.*3. Caſpenſ. *tom.*2. *tract.*18. *diſp.*1. *ſect.*1. *& ſeqq.* Bonæſpei *diſp.*17.*dub.*1. *& ſeqq.* Baudunius *de Juſt. q.*64. *art.*2. *&* 3. Baſſæus *verb. Reſtit. num.*1. *& ſeqq.* Barthol. à S. Fauſto *diſp.*4. *q.* 50. Delbene *tract.*5. *dub.*1. *& ſeqq.*

40. Quæſtio 4. An, & quomodò Sacramenta veteris legis cauſabant gratiam ex opere operato? De quò *tom.*1. *diſt.*1. *q.*2. *& tom.*4. *p.*1. *diſt.*1. *q.*5.

Quæſ-

41. Quæſtio 5. An in lege veteri fuerint aliqua propria, & vera Sacramenta? De quò *tom.*4. *p.*1. *diſt.*1. *q.*4.

42. Quæſtio 6. An Circunciſio fuerit verum Sacramentum? De quò *tom.*1. *diſt.*1. *q.*2. *& tom.*4. *p.*1. *diſt.*1. *q.*5.

43. Quæſtio 7. Quiſnam ſit Sacræ Scripturæ Author primarius; quis verò inſtrumentarius? Ex Angelicâ Scholâ Oleaſter *in cap.* 31. *Exodi.* Gonetus *tom.*4. *tract.* 10. *diſp.*2. *art.* 1. §. 5. Canus *de Locis, lib.*2. *cap.*13. Bannez 1.*p. q.*1. *art.*8. *dub.*4. Didacus Benavides *de Arte, & methodo, diſp.*2. *dub.*6. Anton. à Matre Dei *præl.*1. *digreſſ.* 1. *ſect.* 3.

44. Ex Subtili Scholâ Scotus *in* 4. *diſt.*33.*q.*3.*num.*8. Lyranus *in Exod. cap.*31. Bordonus *tom.* 1. *cap.*7. *q.* 2. *num.* 26. Brancaſius *tom.*1. *diſp.*2. *q.*2. Tamarit. *tom.* 1. *q.*16. Herincx *p.*3. *diſp.* 4. *q.* 2. *&* 3. Vetuveis *lib.*2.*cap.*5. *&* 6.*art.*1. *& ſeqq.* Caſtillent. *in Polyanth. Seraph. verb. Author Sacræ Script.* Haye *tom.*1. *in Prolegom. ſect.*5.*cap.* 2. *& in Exod. cap.*31. *concept.* 37.

45. Ex Scholâ Eximiâ Suarez *lib.*9. *de Legibus, cap.* 5. Lorinus *in Deuter. cap.*9. Gibalinus *tom.*3. *lib.*8. *princip.*2. *q.*4. Serarius *in Prolegom. cap.* 18. *q.* 2. Bellarm. *lib.* 2. *cap.* 10. Nieremb. *de Orig. Sacræ Script. lib.*4. *cap.*4. Zelada *de Benedict. Patriarch.* §.305.*num.*3. Turrianus *de Fide, diſp.*22. *dub.*4. Poſſevinus *lib. Bibliot.* 12. *&* 13.

46. Ex Aliis D.Bonaventura *in* 1. *diſt.*18.*dub.*6. D.Hieronymus *lib. de Eccleſ. Scriptor.* D. Chryſoſtomus *hom.* 28. *in Numer.* Rupertus, *lib.*3. *de Vict. cap.*21. *&* 22. Abulenſ. *in Exod. cap.*31. Sylveir. *opuſcul.*1.*reſol.*3. *q.*3. Caſtillo *de Veſtib. verſ.*37.

47. Quæſtio 8. Quo idiomate primùm conſcripti ſunt libri Canonici? Ex Angelicâ Scholâ Sixtus Senenſis *lib.* 2. *Biblioth. ſanct.* Gravina *lib.*4.*Præſcript.controv.*4.*art.unic.* Bannez 1.*p.q.*1.*art.*8.*dub.*4.

48. Ex Subtili Scholâ Macedo *de Clavib. lib.*2. *controv.*2. *cap.*1. Haye *tom.*1. *in Prolegom. ſect.*7.*cap.*1. Galatinus *de Arcanis.* Marius Calaſius *in Concordant. Biblioth.* Lyranus *in Initio Poſtillæ.* Caſtillent. *in Polyanth. Seraph. verb. Liber Canonicus, num.* 1. *& ſeqq.* Carriere *in Biblioth.cap.*1. *& ſeqq.* Anton.Guevara *diſp.contra Judæos Roman.*

49. Ex Scholâ Eximiâ Gibalinus *tom.*3. *lib.*8. *punct.*2. *q.* 5. Bellarm. *lib.*2. *de Verbo Dei, cap.*6. Ex aliis D.Hieronymus *cap.*1. *in Daniel.* D. Auguſtin. *de Civit. lib.* 16. *cap.* 3. *&* q. 28. *in Geneſ.* Arias Montanus *in Præfat. ad Bibliam.* Joſephus *de Antiq. lib.*1. *cap.*6. Eſtius *in Argum. Epiſt. ad Hebræos.* Joann. Deſpieres *tract.* 1. *text. Hebræor. diſp.*1. *dub.*1.

50. Quæstio 9. An præter libros Canonicos in Tridentini decreto relatos, fuerint aliquandò sacri Libri, qui perierint? De quò *hic quæst.7. & 8.*

51. Quæstio 10. An liber apocryphus possit Canonicus fieri? De quò *hic q.7. & 8.*

52. Quæstio 11. An stylus Sacræ Scripturæ sit eloquens, & clarus, aut simplex, & obscurus? D. Augustinus *lib. de Oper. Monachor. cap.9.* D. Chrysostomus *hom.3. de Lazaro.* D. Basilius *in Desinit. q.45.* D. Laurentius Justinianus *in Psalm. 32.* S. Cyrillus *lib. 7. contra Julianum.* S. Fulgentius *serm. de Confessor.* S. Justinus *Dialog. cum Triphon.* D.Irinæus *lib.3. cap.2.* D. Gregorius *hom. 10. in Ezech.* Scotus *in 3. dist.24. q.unic.* Theodorus Abbas apud Cassian. *lib. 5. Instit. cap.34.* Haye *tom.1. Bibl. Maxime, sect.9. cap.1.* Anton.Perez Benedictin. *p.3. dub.11. cap.1.* Brancasius *tom.1. disp. 2. q. 15.* Sylveira *opuscul. 1. resol.1. q.9.*

53. Quæstio 12. An inter cunctas linguas antiquitate præcedat hebraica? De quò *hic q.7. & 8.*

54. Quæstio 13. An Doctorum Maximus Hieronymus sit Auctor nostræ Vulgatæ editionis novi & veteris testamenti? De quò *hic q.7. 8. & præsertim q. 16.*

55. Quæstio 14. An nostra Vulgata, latinaque versio sit omnibus aliis Latinis, Græcis, & Hebræis versionibus anteponenda? De quò *hic q.7.8. & 16.*

56. Quæstio 15. An Ecclesia Romana in omnibus versione Hieronymianâ utatur? De quò *q.7. 8. & 16.*

57. Quæstio 16. An eidem loco sacræ paginæ plures sensus litterales aptari possint? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas *1.p. q. 1. art. 10. & quodlib. 7. q.6. art.14.* Bannez *1.p. q.1. art.1. dub.1.* Anton. à Matre Dei *in Isagog. Script. prælud. 3. dub. 2.* Francisc. à Jesu Mariâ *de Sensib. Sacræ Script. disp. 1. sect.1.* Andreas à Cruce *1.p.q.1.art.10.* Philipp. à SS. Trinitate *tom.1. tract.10. disp.2. dub.3. & seqq.*

58. Ex Subtili Scholâ Scotus *in 1. dist.1. q.3. Prolog. num. 1. & seqq.* Brancasius *tom.1. disp.2. q.4. & seqq.* Lyranus *prolog.3. in Postillis Biblior.* Tamarit *tom.1.q.13.* Haye *tom.1. Bibl. Max. sect.1. cap. 1. & seqq.* Herincx *p. 3. disp. 4. q.4.* Vetuveis *lib. 2. cap. 5. art. 1. & seqq.* Poncius *de Sens. Sacræ Script. disp. 1. q.1. & seqq.* Carriere *in Bibl.cap.3. & seqq.* Castillentus *in Polyanth. Seraph. verb. Sacra Scriptura, num.7. & seqq.*

59. Ex Scholâ Eximiâ Gibalinus *tom.3. lib.8. princ.3. q.1.* Serarius *in Script. cap. 21.* Vazquez *1.p. q. 1. art. 10. disp. 12.* Salmeron *in Script. prolog.7.* Bellarm. *lib. 3. de Verb. Dei, cap. 1. & seqq.* Turrianus *p. 1. disp.3. dub.4. & seqq.* Sherlogus *in Cant. antelog. 9.* Alapide *in Proleg. Sacræ Scripturæ.* Saà *in Init. ad Univers. Sacr. Script.*

60. Ex aliis D. Gregorius *lib.21. Moral.cap.1.* Origenes *lib.10. cap.15. Epist. ad Romanos.* Driedus *lib.2. cap.2.* Sylveira *opusc.1.resol. 2.q.1. & seqq.* Rua *tom.2. contr.9. dub.2.* Scalante *in Clypeo, lib. 1. cap.14.* Benavides *disp.9. dub. 4.* Payva *tom. 1. lib. 1. cap. 3.* Anton. Perez Benedictinus *3. p. dub.12. cap.1. & seqq.* Boverius *tom. 2. demonst.5. art.8.* Sogia *tom.1. p.3. disp.8. q.15. & seqq.*

61. Quæstio 17. Quid sit fornicatio, ejusque species? De quò *tom.5.p.2.dist.41. q.9.*

62. Quæstio 18. An, & quid sit stuprum? De quò *tom.5.part.2. dist.41. q.10.*

63. Quæstio 19. An, & quid sit incestus? De quò *tom. 5. p.2. dist.41. q.11.*

64. Quæstio 20. An, & quid sit raptus? De quò *tom.5.p.2. dist.41. q.12.*

65. Quæstio 21. An, & quid sit adulterium? De quò *tom. 5. p.2. dist.41. q.13.*

66. Quæstio 22. An in veteri lege pœnâ aliquâ afficiebatur adulterium? De quò *tom.5.p.2.dist.37.q.4. & 5.*

67. Quæstio 23. An occidere uxorem adulteram sit gravius peccatum, quàm matricidium? De quò *tom.5.p.2.dist. 37.q.4. & 5.*

68. Quæstio 24. An adulterium sit majus, graviusque peccatum, quàm stuprum? De quò *tom.5.p.2.dist.37.q.4. & 5.*

69. Quæstio 25. An adulter vir gravius peccet, quàm adultera uxor? De quò *tom.5.p.2.dist.37.q.4. & 5.*

70. Quæstio 26. An, & quâ ratione simplex fornicatio sit contra legem naturalem? De quò *tom.5.p.2.dist.33. q.1.*

ISTI SUNT ARTICULI IN SECUNDO & tertio Sententiarum Libro Magistri Petri Lombardi Parisiensis Episcopi studiosè deprehensi, quibus non benè consonat, apud Parisienses, ejus mira doctrina.

SECUNDI LIBRI.

PRimò: Angelos non promeruisse beatitudinem supernam per gratiam sibi à Deo elargitam, sed præmium præcessisse meritum, & postmodùm per obsequia fidelibus exhibita meruisse: Vel præmium præcessisse Angelos, & meritum respectù substantialis præmii fore subsecutum. Dist. 5. cap. ult. *Hic quæri solet.*

Secundò: Quòd Angeli in merito respectù essentialis præmii, & in præmio ipso ad judicium usque proficiunt. Dist. 11. cap. *Præterea illud.*

Tertiò: Quòd charitas, quæ animæ qualitates informat, atque sanctificat, est Spiritus Sanctus. Dist. 27. cap. *Cùm ergò dicitur.*

Quartò: Quòd in humanæ naturæ veritate nihil extrinsecum transit, sed quod ab Adamo descendit per propagationem auctum, & multiplicatum, resurget in judicio. Dist. 30. cap. penult. *Quibus responderi.*

TERTII LIBRI.

PRimò: Quòd rationalis anima à corpore exuta sit persona. Dist. 5. cap. *Hic à quibusdam opponitur.*

Secundò: Quod Christus Dominus convenienter mortuus, & non mortuus dicitur, passus, & non passus. Dist. 21. cap. ult. *Recedente verò animâ.*

Tertiò: Quòd Christus Dominus in triduo mortuis fuit homo. Dist. 22. cap. 1. *Hic quæritur*

INDEX DISTINCTIONUM, QUÆ IN SECUNDO Sententiarum libro continentur.

Numerus Paginam indicat.

Distinctio 1. De Creatione Universi. Pag. 1.
Dist. 2. De Creatione Angelorum. 18.
Dist. 3. De Angelis secundum suas intrinsecas conditiones. 29.
Dist. 4. De Angelorum bonitate, vel malitiâ in suâ creatione. 46.
Dist. 5. De Conversione, & confirmatione stantium, & aversione, & lapsu cadentium. 61.
Dist. 6. De Consequentibus aversionem Angelorum. 76.
Dist. 7. De Angelorum libero arbitrio post statum viæ, & dæmonum virtute quoad creaturas. 91.
Dist. 8. De Angelorum corporeitate. 107.
Dist. 9. De Angelorum ordinum distinctione, qui, & quot sint. 126.
Dist. 10. De Angelorum missione. 142.
Dist. 11. De Angelorum pervigili custodiâ. 154.
Dist. 12. De Corporalis creaturæ conditione; & primò quantùm ad materiale principium. 166.
Dist. 13. De Dierum operumque distinctione; & primò de opere primi diei. 181.
Dist. 14. De Operibus secundæ, tertiæ, & quartæ dierum. 193.
Dist. 15. De Operibus quintæ, & sextæ dierum. 207.
Dist. 16. De Hominis creatione, quantùm ad principium effectivum. 222.
Dist. 17. De Creatione animæ rationalis hominis. 232.
Dist. 18. De Productione mulieris. 253.
Dist. 19. De Statu primi hominis in naturâ integrâ. 266.
Dist. 20. De Statu naturæ per Adamum ante peccatum propagandæ. 280.
Dist. 21. De Lapsu primi hominis. 293.
Dist. 22. De Primi hominis peccati origine. 307.
Dist. 23. De Permissione Dei in actu tentandi, & scientiâ Adæ ante lapsum. 321.
Dist. 24. De Gratiâ hominis, deque potentiâ ante lapsum. 336.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN © DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

ISTI SUNT ARTICULI IN SECUNDO & tertio Sententiarum Libro Magistri Petri Lombardi Parisiensis Episcopi studiosè deprehensi, quibus non benè consonat, apud Parisienses, ejus mira doctrina.

SECUNDI LIBRI.

PRimò: Angelos non promeruisse beatitudinem supernam per gratiam sibi à Deo elargitam, sed præmium præcessisse meritum, & postmodùm per obsequia fidelibus exhibita meruisse: Vel præmium præcessisse Angelos, & meritum respectù substantialis præmii fore subsecutum. Dist. 5. cap. ult. *Hic quæri solet.*

Secundò: Quòd Angeli in merito respectù essentialis præmii, & in præmio ipso ad judicium usque proficiunt. Dist. 11. cap. *Præterea illud.*

Tertiò: Quòd charitas, quæ animæ qualitates informat, atque sanctificat, est Spiritus Sanctus. Dist. 27. cap. *Cùm ergò dicitur.*

Quartò: Quòd in humanæ naturæ veritate nihil extrinsecum transit, sed quod ab Adamo descendit per propagationem auctum, & multiplicatum, resurget in judicio. Dist. 30. cap. penult. *Quibus responderi.*

TERTII LIBRI.

PRimò: Quòd rationalis anima à corpore exuta sit persona. Dist. 5. cap. *Hic à quibusdam opponitur.*

Secundò: Quod Christus Dominus convenienter mortuus, & non mortuus dicitur, passus, & non passus. Dist. 21. cap. ult. *Recedente verò animâ.*

Tertiò: Quòd Christus Dominus in triduo mortuis fuit homo. Dist. 22. cap. 1. *Hic quæritur*

INDEX DISTINCTIONUM, QUÆ IN SECUNDO Sententiarum libro continentur.

Numerus Paginam indicat.

Distinctio 1. De Creatione Universi. Pag. 1.
Dist. 2. De Creatione Angelorum. 18.
Dist. 3. De Angelis secundum suas intrinsecas conditiones. 29.
Dist. 4. De Angelorum bonitate, vel malitiâ in suâ creatione. 46.
Dist. 5. De Conversione, & confirmatione stantium, & aversione, & lapsu cadentium. 61.
Dist. 6. De Consequentibus aversionem Angelorum. 76.
Dist. 7. De Angelorum libero arbitrio post statum viæ, & dæmonum virtute quoad creaturas. 91.
Dist. 8. De Angelorum corporeitate. 107.
Dist. 9. De Angelorum ordinum distinctione, qui, & quot sint. 126.
Dist. 10. De Angelorum missione. 142.
Dist. 11. De Angelorum pervigili custodiâ. 154.
Dist. 12. De Corporalis creaturæ conditione; & primò quantùm ad materiale principium. 166.
Dist. 13. De Dierum operumque distinctione; & primò de opere primi diei. 181.
Dist. 14. De Operibus secundæ, tertiæ, & quartæ dierum. 193.
Dist. 15. De Operibus quintæ, & sextæ dierum. 207.
Dist. 16. De Hominis creatione, quantùm ad principium effectivum. 222.
Dist. 17. De Creatione animæ rationalis hominis. 232.
Dist. 18. De Productione mulieris. 253.
Dist. 19. De Statu primi hominis in naturâ integrâ. 266.
Dist. 20. De Statu naturæ per Adamum ante peccatum propagandæ. 280.
Dist. 21. De Lapsu primi hominis. 293.
Dist. 22. De Primi hominis peccati origine. 307.
Dist. 23. De Permissione Dei in actu tentandi, & scientiâ Adæ ante lapsum. 321.
Dist. 24. De Gratiâ hominis, deque potentiâ ante lapsum. 336.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN © DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

Dist.25. De Conditionibus liberi arbitrii. 352.
Dist.26. De Auxilio liberi arbitrii, scilicet, gratiâ. 367.
Dist.27. De Virtutibus ejusque actibus. 382.
Dist.28. De Erroribus Pelagianorum, & Manichæorum circa gratiam, & liberum arbitrium. 396.
Dist.29. De Potestate liberi arbitrii ante lapsum. 407.
Dist.30. De Peccato originis,& transitu ejusdem in posteros. 420.
Dist. 31. De Peccato originali, quomodò transeat à patribus in filios. 434.
Dist.32. De Ablutione peccati originalis per baptismum. 447.
Dist.33. De Peccato originali quantùm ad numerum. 461.
Dist.34. De Peccato actuali, ejusque causâ. 474.
Dist.35. De Peccato actuali quoad quidditatem ejus, substantiam, & causam. 485.
Dist.36. De Effectu Peccati. 496.
Dist.37. De Causâ peccati secundùm quorundam opinionem superioribus contrariam. 503.
Dist.38. De Actibus quantùm ad potentias à quibus producuntur. 510.
Dist.39. De Subjectivâ potentiâ actûs. 519.
Dist.40. De Actibus exterioribus. 527.
Dist.41. De Actibus infidelium. 537.
Dist.42. De Actu peccati quoad suas differentias, scilicet, interiorem, & exteriorem. 544.
Dist.43. De Gravissimo omnium peccatorum, scilicet, in Spiritum Sanctum. 552.
Dist.44. De potentiâ peccandi. 560.

INDEX DISTINCTIONUM TERTII Sententiarum libri.

Distinctio 1. De Incarnatione Verbi Divini, sive naturam unione ex parte personæ assumentis. Pag. 1.
Dist. 2. De Incarnatione Verbi ex parte naturæ assumptæ. 15.
Dist. 3. De Conditione naturæ assumptæ. 26.
Dist. 4. De Agente, quo formata est natura assumpta. 36.
Dist. 5. De modo utriusque naturæ, quippè, assumentis, & assumptæ. 43.
Dist.6. De Loquutionibus exprimentibus Divini Verbi Incarnationem. 50.
Dist. 7. Crisis loquutionum juxta opiniones prædictas. 58.
Dist. 8. De Consequentibus incarnationem. 64.
Dist. 9. De His,quæ conveniunt naturæ humanæ ratione naturæ divinæ. 69.
Dist. 10. De His, quæ conveniunt supposito divino ratione naturæ humanæ. 79.
Dist. 11 De His, quæ Christo Domino ratione naturæ humanæ conveniunt, quantùm ad defectus, qui naturam sequuntur. 86.
Dist. 12. De Incœptione. 93.
Dist. 13. De Perfectionibus naturæ humanæ in Christo Domino ratione unionis ad Verbum. 100.
Dist. 14. De Comparatione sapientiæ Christi Domini ad sapientiam Dei. 106.
Dist. 15. De Defectibus, quos Christus Dominus unà cum naturâ humanâ assumpsit, & aliquos non accepit. 119.
Dist. 16. De Modo, quo defectus supra expositi fuerunt in Christo Domino. 127.
Dist. 17. De Potentiis, & operationibus naturæ humanæ in Christo Domino. 133.
Dist. 18. De Merito Christi Domini. 140.
Dist. 19. De Efficaciâ, & utilitate Passionis Christi Domini. 151.
Dist. 20. De Possibilitate alterius redemptionis modi. 161.
Dist. 21. De His,quæ ad mortem Christi Domini pertinent. 168.
Dist. 22. De Consequentibus Christi Domini mortem. 176.
Dist. 23. De Virtutibus. 184.
Dist. 24. De Fide, quantùm ad ejus objectum, sive materiam. 199.
Dist. 25. De Fide Antiquorum. 206.
Dist. 26. De Spe. 215.
Dist. 27. De Charitate. 224.
Dist. 28. De Numero diligendorum. 231.
Dist. 29. De Ordine diligendi respectu diligendorum. 238.
Dist. 30. De Charitate, quantùm ad meriti perfectionem. 247.
Dist. 31. De Charitate quantùm ad durationem. 256.
Dist. 32. De Charitate Dei, quâ diligit homines. 269.
Dist. 33. De Quatuor virtutibus Cardinalibus. 279.

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

Dist.34. De Septem donis Spiritûs Sancti. 287.
Dist.35. De Donis Spiritûs Sancti in ſpeciali. 300.
Dist.36. De Connexione Virtutum. 307.
Dist.37. De Decem præceptis decalogi. 318.
Dist.38. De Diffinitione mendacii, & ejus multiplicitate. 330.
Dist.39. De Perjurio. 340.
Dist.40. De Reliquis præceptis ſecundæ tabulæ. 354.

FINIS.

FONDO BIBLIOTECA PUBLICA
DEL ESTADO DE NUEVO LEON

UANL
UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN ®
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS

AÑO DE 1810.

Por el Sumario comun de Vivos.

NOS DON PATRICIO MARTINEZ DE BUSTOS, ARCEDIANO DE TRASTAMARA, DIGNIDAD Y CANONIGO de la Santa Metropolitana Iglesia de Santiago, Comisario Apostólico general de la Santa Cruzada &c. &c. &c.

Considerando que en las circunstancias en que se halla la Nacion es imposible que se execute la impresion de todos los Sumarios de la Santa Bula en la misma forma que se ha hecho en los años anteriores; y deseando que los fieles de estos Reynos é Islas adyacentes se aprovechen de las muchas y apreciables gracias espirituales y temporales que por dicha Santa Bula se les conceden; hemos decretado, en uso de nuestras facultades Apostólicas, que solo por el año de mil ochocientos diez sirva la presente en lugar del Sumario comun de Vivos (donde no le haya), y produzca los mismos efectos que produciria el impreso que anualmente se distribuia á los fieles. Por tanto, y porque vos contribuisteis con la limosna de tres reales de vellon, podeis disfrutar con toda seguridad de conciencia de las mismas gracias espirituales y temporales que comprehendia el Sumario impreso el año próximo pasado. Madrid primero de Mayo de mil ochocientos nueve.

D.n Patricio Martinez de Bustos

UNIVERSIDAD AUTÓNOMA DE NUEVO LEÓN
DIRECCIÓN GENERAL DE BIBLIOTECAS